ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ν.
ΓΥΜΝΑΣΙΑΡΧΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΑ ΤΩι ΔΙΔΑΣΚΑ
ΠΡΟΤΥΠΟΥ ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ Η .ΚΗ

XII.

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΥΡΙΚΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Κ. ΚΑΜΙΝΑΡΗ & Π. ΚΥΡΙΑΚΟΥ
1923

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1923 τομ

ΙΑ΄. Η ΕΛΕΓΕΙΑ

1. Καλλῖνος.

Μέχρις τεῦ κατάκεισθε; κότ' ἄλκιμον ἕξετε θυμόν,
ὦ νέοι; οὐδ' αἰδεῖσθ' ἀμφιπεριρρυτίονας,
ὧδε λίην μεθιέντες; ἐν εἰρήνῃ δὲ δοκεῖτε
ἧσθαι, ἀτὰρ πόλεμος γαῖαν ἅπασαν ἔχει...
καί τις ἀποθνῄσκων ὕστατ' ἀκοντισάτω. |
τιμῆέν τε γάρ ἐστι καὶ ἀγλαὸν ἀνδρὶ μάχεσθαι
γῆς πέρι καὶ παίδων κουριδίης τ' ἀλόχου
δυσμενέσιν· θάνατος δὲ τότ' ἔσσεται, ὁππότε κεν δὴ
Μοῖραι ἐπικλώσωσ'. | ἀλλά τις ἰθὺς ἴτω
ἔγχος ἀνασχόμενος καὶ ὑπ' ἀσπίδος ἄλκιμον ἦτορ
ἕλσας, τὸ πρῶτον μειγνυμένου πολέμου. |
οὐ γάρ κως θάνατόν γε φυγεῖν εἱμαρμένον ἐστὶν
ἄνδρ', οὐδ' εἰ προγόνων ἦ γένος ἀθανάτων.
πολλάκι δηιοτῆτα φυγὼν καὶ δοῦπον ἀκόντων
ἔρχεται, ἐν δ' οἴκῳ μοῖρα κίχεν θανάτου. |
ἀλλ' ὃ μὲν οὐκ ἔμπης δήμῳ φίλος οὐδὲ ποθεινός,
τὸν δ' ὀλίγος στενάχει καὶ μέγας, ἤν τι πάθῃ·
λαῷ γὰρ σύμπαντι πόθος κρατερόφρονος ἀνδρὸς
θνῄσκοντος, ζώων δ' ἄξιος ἡμιθέων·
ὥσπερ γάρ μιν πύργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσιν·
ἔρδει γὰρ πολλῶν ἄξια μοῦνος ἐών.

2. Τυρταῖος 1.

Τεθνάμεναι γὰρ καλὸν ἐνὶ προμάχοισι πεσόντα
ἄνδρ' ἀγαθὸν περὶ ᾗ πατρίδι μαρνάμενον. |

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὴν δ' αὐτοῦ προλιπόντα πόλιν καὶ πίονας ἀγροὺς
πτωχεύειν πάντων ἔστ' ἀνιηρότατον,
πλαζόμενον σὺν μητρὶ φίλῃ καὶ πατρὶ γέροντι 5
παισί τε σὺν μικροῖς κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ.
ἐχθρὸς μὲν γὰρ τοῖσι μετέσσεται, οὓς κεν ἵκηται,
χρησμοσύνῃ τ' εἴκων καὶ στυγερῇ πενίῃ,
αἰσχύνει τε γένος, κατά τ' ἀγλαὸν εἶδος ἐλέγχει,
πᾶσα δ' ἀτιμίη καὶ κακότης ἕπεται. | 10
εἰ δ' οὕτως ἀνδρός τοι ἁλωμένου οὐδεμί' ὥρη
γίγνεται, οὔτ' αἰδὼς οὔτ' ὄπις οὔτ' ἔλεος,
θυμῷ γῆς πέρι τῆσδε μαχώμεθα καὶ περὶ παίδων
θνῄσκωμεν ψυχέων μηκέτι φειδόμενοι.
ὦ νέοι, ἀλλὰ μάχεσθε παρ' ἀλλήλοισι μένοντες, 15
μηδὲ φυγῆς αἰσχρῆς ἄρχετε μηδὲ φόβου,
ἀλλὰ μέγαν ποιεῖσθε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμόν,
μηδὲ φιλοψυχεῖτ' ἀνδράσι μαρνάμενοι·
τοὺς δὲ παλαιοτέρους, ὧν οὐκέτι γούνατ' ἐλαφρά,
μὴ καταλείποντες φεύγετε, τοὺς γεραιούς. | 20
αἰσχρὸν γὰρ δὴ τοῦτο μετὰ προμάχοισι πεσόντα
κεῖσθαι πρόσθε νέων ἄνδρα παλαιότερον,
ἤδη λευκὸν ἔχοντα κάρη πολιόν τε γένειον,
θυμὸν ἀποπνείοντ' ἄλκιμον ἐν κονίῃ,
αἱματόεντ' αἰδοῖα φίλαισ' ἐν χερσὶν ἔχοντα, 25
αἰσχρὰ τά γ' ὀφθαλμοῖς καὶ νεμεσητὰ ἰδεῖν—
καὶ χρόα γυμνωθέντα· | νέοισι δὲ πάντ' ἐπέοικεν,
ὄφρ' ἐρατῆς ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ·
ἀνδράσι μὲν θηητὸς ἰδεῖν, ἐρατὸς δὲ γυναιξίν,
ζωὸς ἐών, καλὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσών. | 30
ἀλλά τις εὖ διαβὰς μενέτω ποσὶν ἀμφοτέροισιν
στηριχθεὶς ἐπὶ γῆς, χεῖλος ὀδοῦσι δακών.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

3. 2.

Ἀλλ' Ἡρακλῆος γὰρ ἀνικήτου γένος ἐστέ,
θαρσεῖτ'· οὔπω Ζεὺς αὐχένα λοξὸν ἔχει·
μηδ' ἀνδρῶν πληθὺν δειμαίνετε, μηδὲ φοβεῖσθε,
ἰθὺς δ' ἐς προμάχους ἀσπίδ' ἀνὴρ ἐχέτω,
ἐχθρὴν μὲν ψυχὴν θέμενος, θανάτου δὲ μελαίνας 5
κῆρας ὁμῶς αὐγαῖσ' ἠελίοιο φίλας.
ἴστε γὰρ Ἄρηος πολυδακρύου ἔργ' ἀίδηλα·
εὖ δ' ὀργὴν ἐδάητ' ἀργαλέου πολέμου,
καὶ θαμὰ φευγόντων τε διωκόντων τ' ἐγένεσθε,
ὦ νέοι, ἀμφοτέρων δ' ἐς κόρον ἠλάσατε. 10
οἳ μὲν γὰρ τολμῶσι παρ' ἀλλήλοισι μένοντες
ἔς τ' αὐτοσχεδίην καὶ προμάχους ἰέναι,
παυρότεροι θνήσκουσι, σαοῦσι δὲ λαὸν ὀπίσσω·
τρεσσάντων δ' ἀνδρῶν πᾶσ' ἀπόλωλ' ἀρετή.
οὐδεὶς ἄν ποτε ταῦτα λέγων ἀνύσειεν ἕκαστα, 15
ὅσσ', ἢν αἰσχρὰ πάθῃ, γίγνεται ἀνδρὶ κακά.
ῥιγαλέον γὰρ ὄπισθε μετάφρενόν ἐστι δαΐζειν
ἀνδρὸς φεύγοντος δηίῳ ἐν πολέμῳ·
αἰσχρὸς δ' ἐστὶ νέκυς κακκείμενος ἐν κονίῃσιν
νῶτον ὄπισθ' αἰχμῇ δουρὸς ἐληλαμένος. 20
ἀλλά τις εὖ διαβὰς μενέτω ποσὶν ἀμφοτέροισιν
στηριχθεὶς ἐπὶ γῆς, χεῖλος ὀδοῦσι δακών,
μηρούς τε κνήμας τε κάτω καὶ στέρνα καὶ ὤμους
ἀσπίδος εὐρείης γαστρὶ καλυψάμενος·
δεξιτερῇ δ' ἐν χειρὶ τινασσέτω ὄβριμον ἔγχος, 25
κινείτω δὲ λόφον δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς·
ἔρδειν δ' ὄβριμα ἔργα διδασκέσθω πολεμίζων,
μηδ' ἐκτὸς βελέων ἑστάτω ἀσπίδ' ἔχων,
ἀλλά τις ἐγγὺς ἰὼν αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ
ἢ ξίφει οὐτάζων δήιον ἄνδρ' ἑλέτω· 30

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ πόδα παρ ποδὶ θεὶς καὶ ἐπ᾽ ἀσπίδος ἀσπίδ᾽ ἐρείσας,
ἓν δὲ λόφον τε λόφῳ καὶ κυνέην κυνέῃ
καὶ στέρνον στέρνῳ πεπλημένος ἀνδρὶ μαχέσθω,
ἢ ξίφεος κώπην ἢ δόρυ μακρὸν ἑλών. |
ὑμεῖς δ᾽, ὦ γυμνῆτες, ὑπ᾽ ἀσπίδος ἄλλοθεν ἄλλος
πτώσσοντες μεγάλοις βάλλετε χερμαδίοις,
δούρασί τε ξεστοῖσιν ἀκοντίζοντες ἐς αὐτούς,
τοῖσι πανόπλοισιν πλησίον ἱστάμενοι.

4. 3.

Οὔτ᾽ ἂν μνησαίμην οὔτ᾽ ἐν λόγῳ ἄνδρα τιθείμην
οὔτε ποδῶν ἀρετῇ οὔτε παλαισμοσύνης,
οὐδ᾽ εἰ Κυκλώπων μὲν ἔχοι μέγεθός τε βίην τε,
νικῴη δὲ θέων Θρήϊκιον Βορέην,
οὐδ᾽ εἰ Τιθωνοῖο φυὴν χαριέστερος εἴη,
πλουτοίη δὲ Μίδεω καὶ Κινύρεω μάλιον,
οὐδ᾽ εἰ Ταντα‿λίδεω Πέλοπος βασι‿λεύτερος εἴη,
γλῶσσαν δ᾽ Ἀδρήστου μειλιχόγηρυν ἔχοι,
οὐδ᾽ εἰ πᾶσαν ἔχοι δόξαν πλὴν θούριδος ἀλκῆς,
— οὐ γὰρ ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνεται ἐν πολέμῳ —
εἰ μὴ τετλαίη μὲν ὁρῶν φόνον αἱματόεντα
καὶ δηΐων ὀρέγοιτ᾽ ἐγγύθεν ἱστάμενος. |
ἥδ᾽ ἀρετή, τόδ᾽ ἄεθλον ἐν ἀνθρώποισιν ἄριστον
κάλλιστόν τε φέρειν γίγνεται ἀνδρὶ νέῳ.
ξυνὸν δ᾽ ἐσθλὸν τοῦτο πόληί τε παντί τε δήμῳ,
ὅστις ἀνὴρ διαβὰς ἐν προμάχοισι μένῃ
νωλεμέως, αἰσχρῆς δὲ φυγῆς ἐπὶ πάγχυ λάθηται,
ψυχὴν καὶ θυμὸν τλήμονα παρθέμενος,
θαρσύνῃ δ᾽ ἔπεσιν τὸν πλησίον ἄνδρα παρεστώς·
οὗτος ἀνὴρ ἀγαθὸς γίγνεται ἐν πολέμῳ· |
αἶψα δὲ δυσμενέων ἀνδρῶν ἔτρεψε φάλαγγας
τρηχείας, σπουδῇ τ᾽ ἔσχεθε κῦμα μάχης· |

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αὐτὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσὼν φίλον ὤλεσε θυμόν,
ἄστυ τε καὶ λαοὺς καὶ πατέρ' εὐκλεΐσας,
πολλὰ διὰ στέρνοιο καὶ ἀσπίδος ὀμφαλοέσσης 25
καὶ διὰ θώρηκος πρόσθεν ἐληλαμένος.
τὸν δ' ὀλοφύρονται μὲν ὁμῶς νέοι ἠδὲ γέροντες,
ἀργαλέῳ τε πόθῳ πᾶσα κέκηδε πόλις·
καὶ τύμβος καὶ παῖδες ἐν ἀνθρώποισ' ἀρίσημοι
καὶ παίδων παῖδες καὶ γένος ἐξοπίσω, 30
οὐδέ ποτε κλέος ἐσθλὸν ἀπόλλυται οὐδ' ὄνομ αὐτοῦ,
ἀλλ' ὑπὸ γῆς περ ἐὼν γίγνεται ἀθάνατος,
ὅντιν' ἀριστεύοντα μένοντά τε μαρνάμενόν τε
γῆς πέρι καὶ παίδων θοῦρος Ἄρης ὀλέσῃ. |
εἰ δὲ φύγῃ μὲν κῆρα τανηλεγέος θανάτοιο, 35
νικήσας δ' αἰχμῆς ἀγλαὸν εὖχος ἕλῃ,
πάντες μὲν τιμῶσιν ὁμῶς νέοι ἠδὲ παλαιοί,
πολλὰ δὲ τερπνὰ παθὼν ἔρχεται εἰς Ἀίδην·
γηράσκων ἀστοῖσι μεταπρέπει, οὐδέ τις αὐτὸν
βλάπτειν οὔτ' αἰδοῦς οὔτε δίκης ἐθέλει, 40
πάντες δ' ἐν θώκοισιν ὁμῶς νέοι οἵ τε κατ' αὐτὸν
εἴκουσ' ἐκ χώρης οἵ τε παλαιότεροι. |
ταύτης νύν τις ἀνὴρ ἀρετῆς εἰς ἄκρον ἱκέσθαι
πειράσθω θυμῷ, μὴ μεθιεὶς πολέμου.

[[5. 4.

Ἄγετ', ὦ Σπάρτας εὐάνδρω
κῶροι πατέρων πολιατᾶν,
λαιᾷ μὲν ἴτυν προβάλεσθε,
δόρυ δ' εὐτόλμως ἄνσχεσθε
μὴ φειδόμενοι τᾶς ζωᾶς· 5
οὐ γὰρ πάτριον τᾷ Σπάρτᾳ.]]

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

6. Μίμνερμος 1.

Ἡμεῖς δ' οἷά τε φύλλα φύει πολυάνθεμος ὥρη
ἔαρος, ὅτ' αἶψ' αὐγῆσ' αὔξεται ἠελίου,
τοῖσ' ἴκελοι πήχυιον ἐπὶ χρόνον ἄνθεσιν ἥβης
τερπόμεθα, πρὸς θεῶν εἰδότες οὔτε κακὸν
οὔτ' ἀγαθόν. | Κῆρες δὲ παρεστήκασι μέλαιναι, 5
ἣ μὲν ἔχουσα τέλος γήραος ἀργαλέου,
ἡ δ' ἑτέρη θανάτοιο· μίνυνθα δὲ γίγνεται ἥβης
καρπός, ὅσον τ' ἐπὶ γῆν κίδναται ἠέλιος· |
αὐτὰρ ἐπὴν δὴ τοῦτο τέλος παραμείψεται ὥρης,
αὐτίκα τεθνάμεναι βέλτιον ἢ βίοτος· | 10
πολλὰ γὰρ ἐν θυμῷ κακὰ γίγνεται· ἄλλοτε οἶκος
τρυχοῦται, πενίης δ' ἔργ' ὀδυνηρὰ πέλει·
ἄλλος δ' αὖ παίδων ἐπιδεύεται, ὧν τε μάλιστα
ἱμείρων κατὰ γῆς ἔρχεται εἰς Ἀίδην·
ἄλλος νοῦσον ἔχει θυμοφθόρον· οὐδέ τις ἔστιν 15
ἀνθρώπων, ᾧ Ζεὺς μὴ κακὰ πολλὰ διδοῖ.

7. 2.

Αὐτίκα μοι κατὰ μὲν χροιὴν ῥέει ἄσπετος ἱδρώς,
πτοιῶμαι δ' ἐσορῶν ἄνθος δμηλικίης
τερπνὸν ὁμῶς καὶ καλόν, ἐπεὶ πλέον ὤφελεν εἶναι·
ἀλλ' ὀλιγοχρόνιον γίγνεται ὥσπερ ὄναρ
ἥβη τιμήεσσα· | τὸ δ' ἀργαλέον καὶ ἄμορφον 5
γῆρας ὑπὲρ κεφαλῆς αὐτίχ' ὑπερκρέμαται,
ἐχθρὸν ὁμῶς καὶ ἄτιμον, ὅ τ' ἄγνωστον τιθεῖ ἄνδρα,
βλάπτει δ' ὀφθαλμοὺς καὶ νόον ἀμφιχυθέν.

8. Σόλων 1.

Αὐτὸς κήρυξ ἦλθον ἀφ' ἱμερτῆς Σαλαμῖνος,
κόσμον ἐπέων ᾠδὴν ἀντ' ἀγορῆς θέμενος . . . |

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἴην δὴ τότ' ἐγὼ Φολεγάνδριος ἢ Σικινήτης
ἀντί γ' Ἀθηναίου πατρίδ' ἀμειψάμενος·
αἶψα γὰρ ἂν φάτις ἥδε μετ' ἀνθρώποισι γένοιτο· 5
,Ἀττικὸς οὗτος ἀνὴρ τῶν Σαλαμιναφετῶν!'..
ἴομεν ἐς Σαλαμῖνα, μαχησόμενοι περὶ νήσου
ἱμερτῆς, χαλεπόν τ' αἶσχος ἀπωσόμενοι.

9. 2.

Ἡμετέρη δὲ πόλις κατὰ μὲν Διὸς οὔ ποτ' ὀλεῖται
αἶσαν καὶ μακάρων θεῶν φρένας ἀθανάτων·
τοίη γὰρ μεγάθυμος ἐπίσκοπος ὀβριμοπάτρη
Παλλὰς Ἀθηναίη χεῖρας ὕπερθεν ἔχει·
αὐτοὶ δὲ φθείρειν μεγάλην πόλιν ἀφραδίῃσιν 5
ἀστοὶ βούλονται χρήμασι πειθόμενοι,
δήμου θ' ἡγεμόνων ἄδικος νόος, οἷσιν ἑτοῖμον
ὕβριος ἐκ μεγάλης ἄλγεα πολλὰ παθεῖν·
οὐ γὰρ ἐπίστανται κατέχειν κόρον οὐδὲ παρούσας
εὐφροσύνας κοσμεῖν δαιτὸς ἐν ἡσυχίῃ... 10
πλουτοῦσιν δ' ἀδίκοισ' ἔργμασι πειθόμενοι...
οὔθ' ἱερῶν κτεάνων οὔτε τι δημοσίων
φειδόμενοι κλέπτουσιν ἐφ' ἁρπαγῇ ἄλλοθεν ἄλλος,
οὐδὲ φυλάσσονται σεμνὰ θέμεθλα Δίκης,
ἣ σιγῶσα σύνοιδε τὰ γιγνόμενα πρό τ' ἐόντα, 15
τῷ δὲ χρόνῳ πάντως ἦλθ' ἀποτεισομένη.
τοῦτ' ἤδη πάσῃ πόλει ἔρχεται ἕλκος ἄφυκτον·
ἐς δὲ κακὴν ταχέως ἦλυθε δουλοσύνην,
ἣ στάσιν ἔμφυλον πόλεμόν θ' εὕδοντ' ἐπεγείρει,
ὃς πολλῶν ἐρατὴν ὤλεσεν ἡλικίην· 20
ἐκ γὰρ δυσμενέων ταχέως πολυήρατον ἄστυ
τρύχεται ἐν συνόδοις τοῖσ' ἀδικοῦσι φίλαις·
ταῦτα μὲν ἐν δήμῳ στρέφεται κακά· τῶν δὲ πενιχρῶν
ἱκνοῦνται πολλοὶ γαῖαν ἐς ἀλλοδαπὴν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πραθέντες δεσμοῖσί τ' ἀεικελίοισι δεθέντες,
καὶ κακὰ δουλοσύνης στυγνὰ φέρουσι βίᾳ.
οὕτω δημόσιον κακὸν ἔρχεται οἴκαδ' ἑκάστῳ,
αὔλειοι δ' ἔτ' ἔχειν οὐκ ἐθέλουσι θύραι,
ὑψηλὸν δ' ὑπὲρ ἕρκος ὑπέρθορεν, εὗρε δὲ πάντως,
εἰ καί τις φεύγων ἐν μυχῷ ἢ θαλάμου. |
ταῦτα διδάξαι θυμὸς Ἀθηναίους με κελεύει,
ὡς κακὰ πλεῖστα πόλει δυσνομίη παρέχει,
εὐνομίη δ' εὔκοσμα καὶ ἄρτια πάντ' ἀποφαίνει
καί θ' ἅμα τοῖσ' ἀδίκοισ' ἀμφιτίθησι πέδας·
τραχέα λειαίνει, παύει κόρον, ὕβριν ἀμαυροῖ,
αὐαίνει ἄτης ἄνθεα φυόμενα,
εὐθύνει δὲ δίκας σκολιὰς ὑπερήφανά τ' ἔργα
πραΰνει, παύει δ' ἔργα διχοστασίης,
παύει δ' ἀργαλέης ἔριδος χόλον, ἔστι δ' ὑπ' αὐτῆς
πάντα κατ' ἀνθρώπους ἄρτια καὶ πινυτά.

10. 3.

Ἐκ νεφέλης πέλεται χιόνος μένος ἠδὲ χαλάζης,
βροντὴ δ' ἐκ λαμπρῆς γίγνεται ἀστεροπῆς·
ἀνδρῶν δ' ἐκ μεγάλων πόλις ὄλλυται, ἐς δὲ μονάρχου
δῆμος ἀιδρίῃ δουλοσύνην ἔπεσεν·
λίην δ' ἐξάραντ' οὐ ῥᾴδιόν ἐστι κατασχεῖν
ὕστερον, ἀλλ' ἤδη χρὴ περὶ πάντα νοεῖν.

11. 4.

Εἰ δὲ πεπόνθατε λυγρὰ δι' ὑμετέρην κακότητα,
μή τι θεοῖς τούτων μοῖραν ἐπαμφέρετε·
αὐτοὶ γὰρ τούτους ηὐξήσατε ῥύματα δόντες,
καὶ διὰ ταῦτα κακὴν ἔσχετε δουλοσύνην. |
ὑμέων δ' εἷς μὲν ἕκαστος ἀλώπεκος ἴχνεσι βαίνει,
σύμπασιν δ' ὑμῖν χαῦνος ἔνεστι νόος·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐς γὰρ γλῶσσαν ὁρᾶτε καὶ εἰς ἔπος αἱμύλου ἀνδρός,
εἰς ἔργον δ' οὐδὲν γιγνόμενον βλέπετε.

12. 5.

Μνημοσύνης καὶ Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἀγλαὰ τέκνα,
Μοῦσαι Πιερίδες, κλῦτέ μοι εὐχομένῳ·
ὄλβον μοι πρὸς θεῶν μακάρων δότε καὶ πρὸς ἁπάντων
ἀνθρώπων αἰεὶ δόξαν ἔχειν ἀγαθήν·
εἶναι δὲ γλυκὺν ὧδε φίλοισ', ἐχθροῖσι δὲ πικρόν, 5
τοῖσι μὲν αἰδοῖον, τοῖσι δὲ δεινὸν ἰδεῖν.
χρήματα δ' ἱμείρω μὲν ἔχειν, ἀδίκως δὲ πεπᾶσθαι
οὐκ ἐθέλω· πάντως ὕστερον ἦλθε δίκη.
πλοῦτον δ', ὃν μὲν δῶσι θεοί, παραγίγνεται ἀνδρὶ
ἔμπεδος ἐκ νεάτου πυθμένος ἐς κορυφήν· 10
ὃν δ' ἄνδρες μετίωσιν ὑφ' ὕβριος, οὐ κατὰ κόσμον
ἔρχεται, ἀλλ' ἀδίκοισ' ἔργμασι πειθόμενος
οὐκ ἐθέλων ἕπεται, ταχέως δ' ἀναμίσγεται ἄτῃ·
ἀρχὴ δ' ἐξ ὀλίγου γίγνεται ὥστε πυρός,
φλαύρη μὲν τὸ πρῶτον, ἀνιηρὴ δὲ τελευτᾷ. 15
οὐ γὰρ δὴν θνητοῖσ' ὕβριος ἔργα πέλει.
ἀλλὰ Ζεὺς πάντων ἐφορᾷ τέλος, ἐξαπίνης δὲ
ὥστ' ἄνεμος νεφέλας αἶψα διεσκέδασεν
ἠρινός, ὃς πόντου πολυκύμονος ἀτρυγέτοιο
πυθμένα κινήσας, γῆν κάτα πυροφόρον 20
δῃώσας καλὰ ἔργα, θεῶν ἕδος αἰπὺν ἱκάνει
οὐρανόν, αἰθρίην δ' αὖτις ἔθηκεν ἰδεῖν·
λάμπει δ' ἠελίοιο μένος κατὰ πίονα γαῖαν
καλόν, ἀτὰρ νεφέων οὐδὲν ἔτ' ἐστὶν ἰδεῖν·
τοιαύτη Ζηνὸς πέλεται τίσις, οὐδ' ἐφ' ἑκάστῳ, 25
ὥσπερ θνητὸς ἀνήρ, γίγνεται ὀξύχολος·
αἰεὶ δ' οὔ ἑ λέληθε διαμπερές, ὅστις ἀλιτρὸν
θυμὸν ἔχει, πάντως δ' ἐς τέλος ἐξεφάνη·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀλλ᾽ ὃ μὲν αὐτίκ᾽ ἔτεισεν, ὃ δ᾽ ὕστερον· οἳ δὲ φύγωσιν
αὐτοὶ μηδὲ θεῶν μοῖρ᾽ ἐπιοῦσα κίχῃ,
ἤλυθε πάντως αὖτις· ἀναίτιοι ἔργα τίνουσιν
ἢ παῖδες τούτων ἢ γένος ἐξοπίσω. |
θνητοὶ δ᾽ ὧδε νοεῦμεν ὁμῶς ἀγαθός τε κακός τε,
ἐνδεῖν ἣν αὐτὸς δόξαν ἕκαστος ἔχει,
πρίν τι παθεῖν· τότε δ᾽ αὖτις ὀδύρεται· ἄχρι δὲ τούτου
χάσκοντες κούφαισ᾽ ἐλπίσι τερπόμεθα. |
χὦστις μὲν νούσοισιν ὑπ᾽ ἀργαλέῃσι πιεσθῇ,
ὡς ὑγιὴς ἔσται, τοῦτο κατεφράσατο·
[ἄλλος δειλὸς ἐὼν ἀγαθὸς δοκεῖ ἔμμεναι ἀνὴρ
καὶ καλός, μορφὴν οὐ χαρίεσσαν ἔχων·]
εἰ δέ τις ἀχρήμων, πενίης δέ μιν ἔργα βιᾶται,
κτήσεσθαι πάντως χρήματα πολλὰ δοκεῖ. |
σπεύδει δ᾽ ἄλλοθεν ἄλλος· ὃ μὲν κατὰ πόντον ἀλᾶται
ἐν νηυσὶν χρῄζων οἴκαδε κέρδος ἄγειν
ἰχθυόεντ᾽, ἀνέμοισι φορεύμενος ἀργαλέοισιν,
φειδωλὴν ψυχῆς οὐδεμίαν θέμενος· |
ἄλλος γῆν τέμνων πολυδένδρεον εἰς ἐνιαυτὸν
λατρεύει, τοῖσιν καμπύλ᾽ ἄροτρα μέλει· |
ἄλλος Ἀθηναίης τε καὶ Ἡφαίστου πολυτέχνεω
ἔργα δαεὶς χειροῖν ξυλλέγεται βίοτον· |
ἄλλος Ὀλυμπιάδων Μουσέων πάρα δῶρα διδαχθεὶς
ἱμερτῆς σοφίης μέτρον ἐπιστάμενος· |
ἄλλον μάντιν ἔθηκεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
ἔγνω δ᾽ ἀνδρὶ κακὸν τηλόθεν ἐρχόμενον,
ᾧ συνομαρτήσωσι θεοί· τὰ δὲ μόρσιμα πάντως
οὔτε τις οἰωνὸς ῥύσεται οὔθ᾽ ἱερά· |
ἄλλοι Παιῶνος πολυφαρμάκου ἔργον ἔχοντες
ἰητροί· καὶ τοῖσ᾽ οὐδὲν ἔπεστι τέλος·
πολλάκι δ᾽ ἐξ ὀλίγης ὀδύνης μέγα γίγνεται ἄλγος,
κοὐκ ἄν τις λύσαιτ᾽ ἤπια φάρμακα δούς,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸν δὲ κακῇς νούσοισι κακούμενον ἀργαλέαις τε
ἁψάμενος χειροῖν αἶψα τίθησ' ὑγιῆ.
Μοῖρα δέ τοι θνητοῖσι κακὸν φέρει ἠδὲ καὶ ἐσθλόν,
δῶρα δ' ἄφυκτα θεῶν γίγνεται ἀθανάτων.
πᾶσι δέ τοι κίνδυνος ἐπ' ἔργμασιν, οὐδέ τις οἶδεν, 65
ᾗ μέλλει σχήσειν, χρήματος ἀρχομένου,
ἀλλ' ὃ μὲν εὖ ἔρδειν πειρώμενος οὐ προνοήσας
ἐς μεγάλην ἄτην καὶ χαλεπὴν ἔπεσεν,
τῷ δὲ κακῶς ἔρδοντι θεὸς περὶ πάντα δίδωσι,
συντυχίην ἀγαθήν, ἔκλυσιν ἀφροσύνης. 70

13. Ξενοφάνης 1.

[[Εἷς θεὸς ἔν τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισι μέγιστος,
οὔτε δέμας θνητοῖσιν ὁμοίιος οὔτε νόημα.
οὖλος ὁρᾷ, οὖλος δὲ νοεῖ, οὖλος δέ τ' ἀκούει.

14. 2.

. . . ἀλλ' εἰ χεῖρας ἔχον βόες ἠὲ λέοντες,
ὡς γράψαι χείρεσσι καὶ ἔργα τελεῖν ἅπερ ἄνδρες,
καί κε θεῶν ἰδέας ἔγραφον καὶ σώματ' ἐποίευν
τοιαῦθ', οἷόν περ καὐτοὶ δέμας εἶχον ἕκαστοι,
ἵπποι μέν θ' ἵπποισι, βόες δέ τε βουσὶν ὁμοῖα. 5

15. 3.

Πάντα θεοῖσ' ἀνέθηκαν Ὅμηρός θ' Ἡσίοδός τε,
ὅσσα παρ' ἀνθρώποισιν ὀνείδεα καὶ ψόγος ἐστίν,
κλέπτειν μοιχεύειν τε καὶ ἀλλήλους ἀπατεύειν,
καὶ πλεῖστ' ἐφθέγξαντο θεῶν ἀθεμίστια ἔργα.]]

16. 4.

Νῦν γὰρ δὴ ζάπεδον καθαρὸν καὶ χεῖρες ἁπάντων
καὶ κύλικες· πλεκτοὺς δ' ἀμφιτιθεῖ στεφάνους
ἄλλος· ὃ δ' εὐῶδες μύρον ἐν φιάλῃ παρατείνει·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κρητὴρ δ' ἕστηκεν μεστὸς ἐυφροσύνης·
ἄλλος δ' οἶνος ἑτοῖμος, ὃς οὔ ποτε φησὶ προδώσειν, 5
μείλιχος ἐν κεράμοισ', ἄνθεος ὀσδόμενος·
ἐν δὲ μέσοισ' ἁγνὴν ὀδμὴν λιβανωτὸς ἵησιν·
ψυχρὸν δ' ἔστιν ὕδωρ καὶ γλυκὺ καὶ καθαρόν·
πάρκειν�δ' ἄρτοι ξανθοὶ γεραρή τε τράπεζα
τυροῦ καὶ μέλιτος πίονος ἀχθομένη· 10
βωμὸς δ' ἄνθεσιν ἀν τὸ μέσον πάντῃ πεπύκασται,
μολπὴ δ' ἀμφὶς ἔχει δώματα καὶ θαλίη.
χρὴ δὴ πρῶτον μὲν θεὸν ὑμνεῖν εὔφρονας ἄνδρας
εὐφήμοις μύθοις καὶ καθαροῖσι λόγοις·
σπείσαντας δὲ καὶ εὐξαμένους τὰ δίκαια δύνασθαι 15
πρήσσειν—ταῦτα γὰρ ὧν ἐστι προχειρότερον—
οὐχ ὕβρις πίνειν ὁπόσον κεν ἔχων ἀφίκοιο
οἴκαδ' ἄνευ προπόλου, μὴ πάνυ γηραλέος·
ἀνδρῶν δ' αἰνεῖν τοῦτον, ὃς ἐσθλὰ πιὼν ἀναφαίνει,
ὥς οἱ μνημοσύνη καὶ πόνος ἀμφ' ἀρετῆς, 20
οὔτι μάχας διέπειν Τιτήνων οὐδὲ Γιγάντων,
οὐδ' αὖ Κενταύρων, πλάσματα τῶν προτέρων,
ἢ στάσιας σφεδανάς· τοῖσ' οὐδὲν χρηστὸν ἔνεστιν·
θεῶν δὲ προμηθείην αἰὲν ἔχειν ἀγαθόν.

17. 5.

Ἀλλ' εἰ μὲν ταχυτῆτι ποδῶν νίκην τις ἄροιτο
ἢ πενταθλεύων, ἔνθα Διὸς τέμενος
παρ Πίσαο ῥοῇσ' ἐν Ὀλυμπίῃ, εἴτε παλαίων,
ἢ καὶ πυκτοσύνην ἀλγινόεσσαν ἔχων,
εἴτε τὸ δεινὸν ἄεθλον, ὃ παγκράτιον καλέουσιν,
ἀστοῖσίν κ' εἴη κυδρότερος προσορᾶν,
καί κε προεδρίην φανερὴν ἐν ἀγῶσιν ἄροιτο,
καί κεν σῖτ' εἴη δημοσίων κτεάνων
ἐκ πόλιος καὶ δῶρον, ὃ οἱ κειμήλιον εἴη·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἴτε καὶ ἵπποισιν, ταῦτά κε πάντα λάχοι, 10
οὐκ ἐὼν ἄξιος, ὥσπερ ἐγώ· | ῥώμης γὰρ ἀμείνων
ἀνδρῶν ἠδ' ἵππων ἡμετέρη σοφίη.
ἀλλ' εἰκῇ μάλα τοῦτο νομίζεται· οὐδὲ δίκαιον
προκρίνειν ῥώμην τῆς ἀγαθῆς σοφίης. |
οὔτε γὰρ εἰ πύκτης ἀγαθὸς λαοῖσι μετείη 15
οὔτ' εἰ πενταθλεῖν, οὔτε παλαισμοσύνην,
οὐδὲ μὲν εἰ ταχυτῆτι ποδῶν, τό περ ἐστὶ πρότιμον
ῥώμης ὅσσ' ἀνδρῶν ἔργ' ἐν ἀγῶνι πέλει,
τοὔνεκεν ἄν δὴ μᾶλλον ἐν εὐνομίῃ πόλις εἴη·
σμικρὸν δ' ἄν τι πόλι χάρμα γένοιτ' ἐπὶ τῷ, 20
εἴ τις ἀεθλεύων νικῷ Πίσαο παρ' ὄχθας·
οὐ γὰρ πιαίνει ταῦτα μυχοὺς πόλιος.

18. Θέογνις 1.

Φοῖβε ἄναξ, ὅτε μέν σε θεὰ τέκε πότνια Λητώ,
φοίνικος ῥαδινῆς χερσὶν ἐφαψαμένη,
ἀθανάτων κάλλιστον, ἐπὶ τροχειδέι λίμνῃ,
πᾶσα μὲν ἐπλήσθη Δῆλος ἀπειρεσίη
ὀδμῆς ἀμβροσίης, ἐγέλασσε δὲ γαῖα πελώρη, 5
γήθησεν δὲ βαθὺς πόντος ἁλὸς πολιῆς.

19. 2.

Φοῖβε ἄναξ, αὐτὸς μὲν ἐπύργωσας πόλιν ἄκρην,
Ἀλκαθόῳ Πέλοπος παιδὶ χαριζόμενος·
αὐτὸς δὲ στρατὸν ὑβριστὴν Μήδων ἀπέρυκε
τῇσδε πόλευς, ἵνα τοι λαοὶ ἐν εὐφροσύνῃ
ἦρος ἐπερχομένου κλειτὰς πέμπωσ' ἑκατόμβας, 5
τερπόμενοι κιθάρῃ τ' ἠδ' ἐρατῇ θαλίῃ
παιάνων τε χοροῖσ' ἰαχῇσί τε σὸν περὶ βωμόν. |
ἦ γὰρ ἔγωγε δέδοικ' ἀφραδίην ἐσορῶν
καὶ στάσιν Ἑλλήνων λαοφθόρον· ἀλλὰ σύ, Φοῖβε,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἵλαος ἡμετέρην τήνδε φύλασσε πόλιν. 10

20. 3.

Σοὶ δ' ἐγὼ εὖ φρονέων ὑποθήσομαι, οἷά περ αὐτός,
Κύρν', ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν παῖς ἔτ' ἐὼν ἔμαθον.
Οὐδεμίαν πω, Κύρν', ἀγαθοὶ πόλιν ὤλεσαν ἄνδρες·
ἀλλ' ὅταν ὑβρίζειν τοῖσι κακοῖσιν ἄδῃ,
δῆμόν τε φθείρωσι, δίκας τ' ἀδίκοισι διδῶσιν 5
οἰκείων κερδέων εἵνεκα καὶ κράτεος,
ἔλπεο μὴ δηρὸν κείνην πόλιν ἀτρέμ' ἔσεσθαι,
μηδ' εἰ νῦν πολλῇ κεῖται ἐν ἡσυχίῃ,
εὖτ' ἂν τοῖσι κακοῖσι φίλ' ἀνδράσι ταῦτα γένηται,
κέρδεα δημοσίῳ σὺν κακῷ ἐρχόμενα. | 10
ἐκ τῶν γὰρ στάσιές τε καὶ ἔμφυλοι φόνοι ἀνδρῶν
μούναρχοί θ'· ἃ πόλι μήποτε τῇδε ἄδοι.

21. 4.

Κύρνε, πόλις μὲν ἔθ' ἥδε πόλις, λαοὶ δὲ δὴ ἄλλοι·
οἳ πρόσθ' οὔτε δίκας ἤδεσαν οὔτε νόμους,
ἀλλ' ἀμφὶ πλευρῇσι δορὰς αἰγῶν κατέτριβον,
ἔξω δ' ὥστ' ἔλαφοι τῆσδ' ἐνέμοντο πόλεος.
καὶ νῦν εἰσ' ἀγαθοί, Πολυπαΐδη· οἱ δὲ πρὶν ἐσθλοὶ 5
νῦν δειλοί. τίς κεν ταῦτ' ἀνέχοιτ' ἐσορῶν;
ἀλλήλους δ' ἀπατῶσιν ἐπ' ἀλλήλοισι γελῶντες,
οὔτε κακῶν γνώμας εἰδότες οὔτ' ἀγαθῶν.

22. 5.

Εἰ μὲν χρήματ' ἔχοιμι, Σιμωνίδη, οἷα πρὶν ἤδη,
οὐκ ἂν ἀνιώμην τοῖσ' ἀγαθοῖσι συνών·
νῦν δέ με γινώσκοντα παρέρχεται, εἰμὶ δ' ἄφωνος
χρημοσύνῃ, πολλῶν γνούς περ ἄμεινον ἔτι,
οὕνεκα νῦν φερόμεσθα καθ' ἱστία λευκὰ βαλόντες 5

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Μηλίου ἐκ πόντου νύκτα διὰ δνοφερήν· |
ἀντλεῖν δ' οὐκ ἐθέλουσιν· ὑπερβάλλει δὲ θάλασσα
ἀμφοτέρων τοίχων· ἦ μάλα τις χαλεπῶς
σώζεται, οἷ' ἔρδουσι· κυβερνήτην μὲν ἔπαυσαν
ἐσθλόν, ὅτις φυλακὴν εἶχεν ἐπισταμένως· 10
χρήματα δ' ἁρπάζουσι βίῃ, κόσμος δ' ἀπόλωλεν,
δασμὸς δ' οὐκέτ' ἴσος γίνεται εἰς τὸ μέσον,
φορτηγοὶ δ' ἄρχουσι, κακοὶ δ' ἀγαθῶν καθύπερθεν.
δειμαίνω, μήπως ναῦν κατὰ κῦμα πίῃ. |
ταῦτά μοι ἠνίχθω κεκρυμμένα τοῖσ' ἀγαθοῖσιν· 15
γινώσκοι δ' ἄν τις καὶ κακός, ἢν σοφὸς ᾖ.

23. 5.

Ἁ δειλὴ πενίη, τί ἐμοῖσ' ἐπικειμένη ὤμοις
σῶμα καταισχύνεις καὶ νόον ἡμέτερον;
αἰσχρὰ δέ μ' οὐκ ἐθέλοντα βίῃ κακὰ πολλὰ διδάσκεις,
ἐσθλὰ μετ' ἀνθρώπων καὶ κάλ' ἐπιστάμενον.

24. 6.

Ὄρνιθος φωνήν, Πολυπαΐδη, ὀξὺ βοώσης
ἤκουσ', ἥ τε βροτοῖσ' ἄγγελος ἦλθ' ἀρότου
ὡραίου· καί μοι κραδίην ἐπάταξε μέλαιναν,
ὅττι μοι εὐανθεῖς ἄλλοι ἔχουσιν ἀγροὺς
οὐδέ μοι ἡμίονοι κύφων' ἕλκουσιν ἀρότρου 5
τῆς μάλα μισητῆς εἵνεκα ναυτιλίης.

25. 7.

Ἦλθον μὲν γὰρ ἔγωγε καὶ ἐς Σικελήν ποτε γαῖαν,
ἦλθον δ' Εὐβοίης ἀμπελόεν πεδίον
Σπάρτην τ' Εὐρώτα δονακοτρόφου ἀγλαὸν ἄστυ
καί μ' ἐφίλευν προφρόνως πάντες ἐπερχόμενον·
ἀλλ' οὔτις μοι τέρψις ἐπὶ φρένας ἦλθεν ἐκείνων. 5

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οὕτως οὐδὲν ἄρ' ἦν φίλτερον ἄλλο πάτρης.

26. 8.

Τόλμα, θυμέ, κακοῖσιν ὅμως ἄτλητα πεπονθώς·
δειλῶν τοι κραδίη γίνεται ὀξυτέρη·
μηδὲ σύ γ' ἀπρήκτοισιν ἐπ' ἔργμασιν ἄλγος ἀέξων
μόχθει μηδ' ἄχθευ, μηδὲ φίλους ἀνία,
μηδ' ἐχθροὺς εὔφραινε. | θεῶν δ' εἱμαρμένα δῶρα 5
οὐκ ἂν ῥηιδίως θνητὸς ἀνὴρ προφύγοι,
οὔτ' ἂν πορφυρέης καταδὺς ἐς πυθμένα λίμνης,
οὔθ' ὅταν αὐτὸν ἔχῃ Τάρταρος ἠερόεις.

27. 9.

Καὶ τοῦτ', ἀθανάτων βασιλεῦ, πῶς ἐστι δίκαιον,
ἔργων ὅστις ἀνὴρ ἐκτὸς ἐὼν ἀδίκων,
μή τιν' ὑπερβασίην κατέχων μηδ' ὅρκον ἀλιτρόν,
ἀλλὰ δίκαιος ἐὼν μὴ τὰ δίκαια πάθῃ ; |
τίς δή κεν βροτὸς ἄλλος ὁρῶν πρὸς τοῦτον, ἔπειτα 5
ἄζοιτ' ἀθανάτους, καὶ τίνα θυμὸν ἔχων,
ὁπότ' ἀνὴρ ἄδικος καὶ ἀτάσθαλος, οὔτε τευ ἀνδρῶν
οὔτε τευ ἀθανάτων μῆνιν ἀλευόμενος,
ὑβρίζῃ πλούτῳ κεκορημένος, οἱ δὲ δίκαιοι
τρύχωνται χαλεπῇ τειρόμενοι πενίῃ ; 10

28. 10.

Πάντων μὲν μὴ φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον,
μηδ' ἐσιδεῖν αὐγὰς ὀξέος ἠελίου·
φύντα δ' ὅπως ὤκιστα πύλας Ἀίδαο περῆσαι,
καὶ κεῖσθαι πολλὴν γαῖαν ἐφεσσάμενον.

29. 11.

Ἀλλά, Ζεῦ, τέλεσόν μοι, Ὀλύμπιε, καίριον εὐχήν·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δὸς δέ μοι ἀντὶ κακῶν καί τι παθεῖν ἀγαθόν.
τεθναίην δ' εἰ μή τι κακῶν ἄμπαυμα μεριμνέων
εὑροίμην, δοίην δ' ἀντ' ἀνιῶν ἀνίας.
αἶσα γὰρ οὕτως ἐστί· τίσις δ' οὐ φαίνεται ἡμῖν 5
ἀνδρῶν, οἳ τἀμὰ χρήματ' ἔχουσι βίῃ
συλήσαντες· ἐγὼ δὲ κύων ἐπέρησα χαράδρην,
χειμάρρῳ ποταμῷ πάντ' ἀποσεισάμενος.
τῶν εἴη μέλαν αἷμα πιεῖν· ἐπί τ' ἐσθλὸς ὄροιτο
δαίμων, ὃς κατ' ἐμὸν νοῦν τελέσειε τάδε. 10

30. 12.

Ἓν μοι ἔπειτα πέσοι μέγας οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν
χάλκεος, ἀνθρώπων δεῖμα χαμαιγενέων,
εἰ μὴ ἐγὼ τοῖσιν μὲν ἐπαρκέσω, οἵ με φιλεῦσιν,
τοῖς δ' ἐχθροῖσ' ἀνίη καὶ μέγα πῆμ' ἔσομαι.

31. 13.

Ταῦτα μὲν οὕτως ἴσθι· κακοῖσι δὲ μὴ προσομίλει
ἀνδράσιν, ἀλλ' αἰεὶ τῶν ἀγαθῶν ἔχεο·
ἐσθλῶν μὲν γὰρ ἄπ' ἐσθλὰ μαθήσεαι· ἢν δὲ κακοῖσιν
συμμίσγῃς, ἀπολεῖς καὶ τὸν ἐόντα νόον. |
τοὶ κακοὶ οὐ πάντως κακοὶ ἐκ γαστρὸς γεγόνασιν, 5
ἀλλ' ἄνδρεσσι κακοῖς συνθέμενοι φιλίην
ἔργα τε δείλ' ἔμαθον καὶ ἔπη δύσφημα καὶ ὕβριν,
ἐλπόμενοι κείνους πάντα λέγειν ἔτυμα.

32. 14.

Μήποτε, Κύρνε, κακῷ πίσυνος βούλευε σὺν ἀνδρί,
εὖτ' ἂν σπουδαῖον χρῆμ' ἐθέλῃς τελέσαι,
ἀλλὰ μετ' ἐσθλὸν ἰὼν βουλεύεο πολλὰ μογήσας
καὶ μακρὴν ποσσίν, Κύρν', ὁδὸν ἐκτελέσας.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

33. 15.

Εἴ τις ἐπαινήσῃ σε τόσον χρόνον, ὅσσον ὁρῴης,
νοσφισθεὶς δ' ἄλλῃ γλῶσσαν ἵῃσι κακήν,
τοιοῦτός τοι ἑταῖρος ἀνὴρ φίλος οὔτι μάλ' ἐσθλός,
ὅς κ' εἴπῃ γλώσσῃ λώια, φρονῇ δ' ἕτερα.
ἀλλ' εἴη τοιοῦτος ἐμοὶ φίλος, ὅς τὸν ἑταῖρον
γινώσκων ὀργὴν καὶ βαρὺν ὄντα φέρει
ἀντὶ κασιγνήτου. σὺ δέ μοι, φίλε, ταῦτ' ἐνὶ θυμῷ
φράζεο, καί ποτέ μευ μνήσεαι ἐξοπίσω.

34. 16.

Μή μ' ἔπεσιν μὲν στέργε, νόον δ' ἔχε καὶ φρένας ἄλλας,
εἴ με φιλεῖς καί σοι πιστὸς ἔνεστι νόος,
ἀλλὰ φίλει καθαρὸν θέμενος νόον, ἤ μ' ἀποειπὼν
ἔχθαιρ', ἀμφαδίην νεῖκος ἀειράμενος.
ὅς δὲ μιῇ γλώσσῃ δίχ' ἔχει νόον, οὗτος ἑταῖρος
δειλός, Κύρν', ἐχθρὸς βέλτερος ἢ φίλος ὤν.

35. 17.

Παύρους δ' εὑρήσεις, Πολυπαΐδη, ἄνδρας ἑταίρους
πιστοὺς ἐν χαλεποῖς πρήγμασι γινομένους,
οἵτινες ἂν τολμῷεν, ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντες,
ἶσον τῶν ἀγαθῶν τῶν τε κακῶν μετέχειν.
τόσσους δ' οὔ χ' εὕροις διζήμενος οὐδ' ἐπὶ πάντας
ἀνθρώπους, οὓς ναῦς μὴ μία πάντας ἄγοι,
οἷσιν ἐπὶ γλώσσῃ τε καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἔπεστιν
αἰδώς, οὐδ' αἰσχρὸν χρῆμ' ἔπι κέρδος ἄγει.

36. 18.

Δειλοὺς εὖ ἔρδοντι ματαιοτάτη χάρις ἐστίν·
ἶσον καὶ σπείρειν πόντον ἁλὸς πολιῆς.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οὔτε γὰρ ἂν πόντον σπείρων βαθὺ λήϊον ἀμῷς,
οὔτε κακοὺς εὖ δρῶν εὖ πάλιν ἀντιλάβοις·
ἄπληστον γὰρ ἔχουσι κακοὶ νόον, ἢν δ' ἐν ἁμάρτῃς, 5
τῶν πρόσθεν πάντων ἐκκέχυται φιλότης.
οἱ δ' ἀγαθοὶ τὸ μέγιστον ἐπαυρίσκουσι παθόντες,
μνῆμα δ' ἔχουσ' ἀγαθῶν καὶ χάριν ἐξοπίσω.

37. 19.

Μήποτέ τοι πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ χολωθεὶς
μηδ' ἀχρημοσύνην οὐλομένην πρόφερε·
Ζεὺς γάρ τοι τὸ τάλαντον ἐπιρρέπει ἄλλοτε ἄλλως,
ἄλλοτε μὲν πλουτεῖν, ἄλλοτε μηδὲν ἔχειν.

38. 20.

Ἄνδρ' ἀγαθὸν πενίη πάντων δάμνησι μάλιστα,
καὶ γήρως πολιοῦ, Κύρνε, καὶ ἠπιάλου,
ἣν δὴ χρὴ φεύγοντα καὶ ἐς βαθυκήτεα πόντον
ῥιπτεῖν, καὶ πετρέων, Κύρνε, κατ' ἠλιβάτων.
καὶ γὰρ ἀνὴρ πενίῃ δεδμημένος οὔτε τι εἰπεῖν 5
οὔθ' ἕρξαι δύναται, γλῶσσα δέ οἱ δέδεται.

39. 21.

Πλήθει δ' ἀνθρώπων ἀρετὴ μία γίνεται ἥδε,
πλουτεῖν· τῶν δ' ἄλλων οὐδὲν ἄρ' ἦν ὄφελος,
οὐδ' εἰ σωφροσύνην μὲν ἔχοις Ῥαδαμάνθυος αὐτοῦ,
πλείονα δ' εἰδείης Σισύφου Αἰολίδεω,
ὅστε καὶ ἐξ Ἀίδεω πολυϊδρείῃσιν ἀνῆλθεν, 5
πείσας Περσεφόνην αἱμυλίοισι λόγοις,
ᾗ τε βροτοῖς παρέχει λήθην, βλάπτουσα νόοιο·—
ἄλλος δ' οὔπω τις τοῦτό γ' ἐπεφράσατο,
ὅν τινα δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφικαλύψῃ,
ἔλθῃ δ' ἐς σκιερὸν χῶρον ἀποφθιμένων, 10

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κυανέας τε πύλας παραμείψεται, αἵ τε θανόντων
ψυχὰς ἔργουσιν καί περ ἀναινομένας·
ἀλλ' ἄρα καὶ κεῖθεν πάλιν ἤλυθε Σίσυφος ἥρως
ἐς φάος ἠελίου σφῇσι πολυφροσύνῃς· —
οὐδ' εἰ ψεύδεα μὲν ποιοῖς ἐτύμοισιν ὁμοῖα,
γλῶσσαν ἔχων ἀγαθὴν Νέστορος ἀντιθέου,
ὠκύτερος δ' εἴησθα πόδας ταχεῶν Ἁρπυιῶν
καὶ παίδων Βορέω, τῶν ἄφαρ εἰσὶ πόδες.
ἀλλὰ χρὴ πάντας γνώμην ταύτην καταθέσθαι,
ὡς πλοῦτος πλείστην πᾶσιν ἔχει δύναμιν.

40. 22.

Βούλεο δ' εὐσεβέων ὀλίγοις σὺν χρήμασιν οἰκεῖν,
ἢ πλουτεῖν ἀδίκως χρήματα πασάμενος.
ἐν δὲσ δικαισύνῃ συλλήβδην πᾶσ' ἀρετή 'στιν,
πᾶς δέ τ' ἀνὴρ ἀγαθός, Κύρνε, δίκαιος ἐών.

41. 23.

Ἐλπὶς ἐν ἀνθρώποις μούνη θεὸς ἐσθλὴ ἔνεστιν,
ἄλλοι δ' Οὔλυμπόνδ' ἐκπρολιπόντες ἔβαν.
ᾤχετο μὲν Πίστις, μεγάλη θεός, ᾤχετο δ' ἀνδρῶν
Σωφροσύνη· Χάριτές τ', ὦ φίλε, γῆν ἔλιπον.
εὐσεβέων δ' ἀνδρῶν γένος ἔφθιτο, οὐδὲ θέμιστας
οὐκέτι γινώσκουσ', οὐδὲ μὲν εὐνομίας.
ἀλλ' ὄφρα τις ζώει καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
εὐσεβέων περὶ θεοὺς Ἐλπίδα προσμενέτω,
εὐχόμενος δὲ θεοῖσι καὶ ἀγλαὰ μηρία καίων
Ἐλπίδι τε πρώτῃ καὶ πυμάτῃ θυέτω.
φραζέσθω δ' ἀδίκων ἀνδρῶν σκολιὸν λόγον αἰεί,
οἳ θεῶν ἀθανάτων οὐδέν' ὀπιζόμενοι
αἰὲν ἐπ' ἀλλοτρίοις κτεάνοισ' ἐπέχουσι νόημα,
αἰσχρὰ κακοῖσ' ἔργοις σύμβολα θηκάμενοι.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

42. 24.

Οὔ ποτε δουλείη κεφαλὴ ἰθεῖα πέφυκεν,
ἀλλ᾽ αἰεὶ σκολιὴ καὐχένα λοξὸν ἔχει.
οὔτε γὰρ ἐκ σκίλλης ῥόδα φύεται οὐδ᾽ ὑάκινθος,
οὔτε ποτ᾽ ἐκ δούλης τέκνον ἐλευθέριον.

43. 25.

Πολλοῖσ᾽ ἀνθρώπων γλώσσῃ θύραι οὐκ ἐπίκεινται
ἁρμόδιαι, καί σφιν πόλλ᾽ ἀμέλητα μέλει.
πολλάκι γὰρ τὸ κακὸν κατακείμενον ἔνδον ἄμεινον,
ἐσθλὸν δ᾽ ἐξελθὸν λώιον ἢ τὸ κακόν.

44. 26.

Εἴ μ᾽ ἐθέλεις πλύνειν, κεφαλῆς ἀμίαντον ἀπ᾽ ἄκρης
αἰεὶ λευκὸν ὕδωρ ῥεύσεται ἡμετέρης·
εὑρήσεις δέ με πᾶσιν ἐπ᾽ ἔργμασιν ὥσπερ ἄπεφθον
χρυσόν, ἐρυθρὸν ἰδεῖν τριβόμενον βασάνῳ,
τοῦ χροιῆς καθύπερθεν μέλας οὐχ ἅπτεται ἰὸς 5
οὐδ᾽ εὐρώς, αἰεὶ δ᾽ ἄνθος ἔχει καθαρόν.

45. 27.

Σοὶ μὲν ἐγὼ πτέρ᾽ ἔδωκα, σὺν οἷσ᾽ ἐπ᾽ ἀπείρονα πόντον
πωτήσῃ καὶ γῆν πᾶσαν ἀειρόμενος
ῥηιδίως· | θοίνῃς δὲ καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσσῃ
ἐν πάσαις, πολλῶν κείμενος ἐν στόμασιν·
καί σε σὺν αὐλίσκοισι λιγυφθόγγοις νέοι ἄνδρες 5
εὐκόσμως ἐρατοὶ καλά τε καὶ λιγέα
ᾄσονται· | καὶ ὅταν δνοφερῆς ὑπὸ κεύθεσι γαίης
βῇς πολυκωκύτους εἰς Ἀίδαο δόμους,
οὐδέποτ᾽ οὐδὲ θανὼν ἀπολεῖς κλέος, ἀλλὰ μελήσεις
ἄφθιτον ἀνθρώποισ᾽ αἰὲν ἔχων ὄνομα, 10

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Κύρνε, καθ' Ἑλλάδα γῆν στρωφώμενος ἠδ' ἀνὰ νήσους
ἰχθυόεντα περῶν πόντον ἔπ' ἀτρύγετον,
οὐχ ἵππων νώτοισιν ἐφήμενος· ἀλλά σε πέμψει
ἀγλαὰ Μουσάων δῶρα ἰοστεφάνων·
πᾶσι δ', ὅσοισι μέμηλε, καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδὴ 15
ἔσσῃ ὁμῶς, ὄφρ' ἂν γῆ τε καὶ ἠέλιος.

46. Σιμωνίδης

<Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι μένει χρῆμ' ἔμπεδον αἰεί·>
ἓν δέ, τὸ κάλλιστον, Χῖος ἔειπεν ἀνήρ·
‚οἵη περ φύλλων γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν.‘ |
παῦροι μὲν θνητῶν οὔασι δεξάμενοι
στέρνοισ' ἐγκατέθεντο· πάρεστι γὰρ ἐλπὶς ἑκάστῳ, 5
ἀνδρῶν ἥ τε νέων στήθεσιν ἐμφύεται. |
θνητῶν δ' ὄφρα τις ἄνθος ἔχῃ πολυηράτου ἥβης,
κοῦφον ἔχων θυμὸν πόλλ' ἀτέλεστα νοεῖ.
οὔτε γὰρ ἐλπίδ' ἔχει γηρασέμεν οὐδὲ θανεῖσθαι,
οὔθ' ὑγιὴς ὅταν ᾖ φροντίδ' ἔχει καμάτου. | 10
νήπιοι, οἷς ταύτῃ κεῖται νόος, οὐδὲ ἴσασιν
ὡς χρόνος ἔσθ' ἥβης καὶ βιότοι' ὀλίγος
θνητοῖς· ἀλλὰ σὺ ταῦτα μαθὼν βιότου ποτὶ τέρμα
ψυχῇ τῶν ἀγαθῶν τλῆθι χαριζόμενος.

ΙΒ΄. ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

Α΄. Ἐπιτύμβια.

47. 1. Ἀδέσποτον

Εἴτ' ἀστός τις ἀνὴρ εἴτε ξένος ἄλλοθεν ἐλθὼν
Τέττιχον οἰκτίρας ἄνδρ' ἀγαθὸν παρίτω,
ἐν πολέμῳ φθίμενον νεαρὰν ἥβην ὀλέσαντα·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ταῦτ' ἀποδυράμενοι νεῖσθ'(ε) ἐπὶ πρᾶγμ' ἀγαθόν.

48. 2. »

Ἄνθρωπ'(ε), ὃς στείχεις καθ' ὁδὸν φρασὶν ἄλλα μενοινῶν,
στῆθι καὶ οἴκτιρον σῆμα Θράσωνος ἰδών.

49. 3. Σιμωνίδου

Ἑλλήνων προμαχοῦντες Ἀθηναῖοι Μαραθῶνι
χρυσοφόρων Μήδων ἐστόρεσαν δύναμιν.

50. 4. »

Ὦ ξεῖν', ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις ὅτι τῇδε
κείμεθα τοῖς κείνων ῥήμασι πειθόμενοι.

51. 5. »

Ὦ ξεῖν'(ε), εὔυδρόν ποκ' ἐναίομες ἄστυ Ϙορίνθου·
νῦν δ' ἄμ'(ὲ) Αἴαντος νᾶσος ἔχει Σαλαμίς.

52. 6. Ἀδέσποτον

Ἐν τῷ Μουσείῳ Κερκύρας:

Σᾶμα τόδ' Ἀρνιάδα Χάροπος· τὸν δ' ὤλεσεν Ἄρης
βαρνάμενον παρὰ ναυσὶν ἐπ' Ἀράθθοιο ρhοϝαῖσι
πολλὸν ἀριστεύοντα κατὰ στονόϝεσσαν ἀϝυτάν.

53. 7. Πλάτωνος

Εὐβοίης γένος ἐσμὲν Ἐρετρικόν, ἄγχι δὲ Σούσων
κείμεθα· φεῦ, γαίης ὅσσον ἀφ' ἡμετέρης!

54. 8. Σιμωνίδου

Οἱ μὲν ἐμὲ κτείναντες ὁμοίων ἀντιτύχοιεν,
Ζεῦ ξένι', οἱ δ' ὑπὸ γᾶν θέντες ὄναιντο βίου.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

55. 9. »

Οὗτος ὁ τοῦ Κείοιο Σιμωνίδεω ἐστὶ σαωτήρ,
ὃς καὶ τεθνηὼς ζῶντ' ἀπέδωκε χάριν.

56. 10. »

Θηρῶν μὲν κάρτιστος ἐγώ, θνατῶν δ' ὃν ἐγὼ νῦν
φρουρῶ, τῷδε τάφῳ λαΐνῳ ἐμβεβαώς.

57. 11. Καλλιμάχου

Ἀλλ' εἰ μὴ θυμόν γε Λέων ἐμὸν οὔνομά τ' εἶχεν,
οὐκ ἂν ἐγὼ τύμβῳ τῷδ' ἐπέθηκα πόδας.

58. 12. Ἀνακρέοντος

Καρτερὸς ἐν πολέμοις Τιμόκριτος, οὗ τόδε σᾶμα·
Ἄρης δ' οὐκ ἀγαθῶν φείδεται, ἀλλὰ κακῶν.

59. 13. Ἀρχιλόχου

Ὑψηλοὺς Μεγάτιμον Ἀριστοφώντά τε Νάξου
κίονας, ὦ μεγάλη γαῖ', ὑπένερθεν ἔχεις.

60. 14. Καλλιμάχου

Ὤφελε μηδ' ἐγένοντο θοαὶ νῆες· οὐ γὰρ ἂν ἡμεῖς
παῖδα Διοκλείδου Σώπολιν ἐστένομεν·
νῦν δ' ὃ μὲν εἰν ἁλί που φέρεται νέκυς, ἀντὶ δ' ἐκείνου
οὔνομα καὶ κενεὸν σῆμα παρερχόμεθα.

61. 15. Λεωνίδου

Ναυηγοῦ τάφος εἰμὶ Διοκλέος· οἱ δ' ἀνάγονται,
φεῦ τόλμης! ἀπ' ἐμοῦ πείσματα λυσάμενοι.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

62. 16. Ἀνύτης

Μάνης οὗτος ἀνὴρ ἦν ζῶν ποτε· νῦν δὲ τεθνηκὼς
ἶσον Δαρείῳ τῷ μεγάλῳ δύναται.

63. 17. [Ἵππωνος]

Ἵππωνος τόδε σῆμα, τὸν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
ἶσον ἐποίησεν Μοῖρα καταφθίμενον.

64. 18. Πλάτωνος

Ἀστέρας εἰσαθρεῖς ἀστὴρ ἐμός· εἴθε γενοίμην
οὐρανός, ὡς πολλοῖς ὄμμασιν εἰς σὲ βλέπω.

65. 19. »

Ἀστὴρ πρὶν μὲν ἔλαμπες ἐνὶ ζωοῖσιν Ἔρως,
νῦν δὲ θανὼν λάμπεις ἕσπερος ἐν φθιμένοις.

66. 20. Ἀδέσποτον

Ἐν τῷ Μουσείῳ Θηβῶν:

Ἀνίκα τὸ Σπάρτας ἐκράτει δόρυ, τηνάκις εἶλεν
Ξεινοκράτης κλάρῳ Ζηνὶ τροπαῖα φέρειν,
οὐ τὸν ἀπ' Εὐρώτα δείσας στόλον οὐδὲ Λάκαιναν
ἀσπίδα·, Θηβαῖοι κρείσσονες ἐν πολέμῳ·
καρύσσει Λεύκτροις νικαφόρα δουρὶ τροπαῖα, 5
οὐδ' Ἐπαμεινώνδα δεύτεροι ἐδράμομεν.

67. 21. »

Ἐν τῷ Μουσείῳ Τεγέας:

Ἄσβεστον Τεγέᾳ τε καὶ Ἀρκάσιν ἐξέτι τηλοῦ
κῦδος ἀπ' ἀρχαίων πέπταται ἁγεμόνων·
οἵδε δ' ἐπειγόμενοι πατέρων κλέος ἶσον ἀρέσθαι
ῥυόμενοι γαῖαν ἀμφιέσαντο κόνιν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

68. 22. Παρμενίωνος

Φθίσθαι Ἀλέξανδρον ψευδὴς φάτις, εἴ περ ἀληθὴς
Φοῖβος· ἀνικήτων ἅπτεται οὐδ' Ἀίδης.

69. 23. Ἀδέσποτον

Εἴπερ ἴσην γνώμῃ ῥώμην, Δημόσθενες, εἶχες,
οὔ ποτ' ἂν Ἑλλήνων ἦρξεν Ἄρης Μακεδών.

70. 24. »

Ἐν τῷ Μουσείῳ Θέρμου:

Ἅλσει ἐνὶ χρυσέῳ σε βοαδρομέοντα σὺν ἵππῳ,
σωκίσι Τείθρωνος κτεῖνεν ὑπὸ στεφάναις
δυσμενέων κρυφθεὶς ἄφατος λόχος, ἄξια πάτρας,
δεξιὰ δ' Οἰνειδᾶν μησάμενον προγόνων.
μναμόσυνον δὲ πατὴρ μορφᾶς σέθεν εἵσατο τόνδε 5
χαλκόν, Ἀπόλλωνος παρ τριπόδεσσι, Δράκων,
ὅς σε καὶ ἐν φθιμένοισιν ἐόντ' εἰς φέγγος ἀνάξει·
φθιτῶν ὡς ἀγαθῶν οὐκ ἀπόλωλ'(ε) ἀρετά.

71. 25. Ἀδέσποτον

Εἴκοσι Καλλικράτεια καὶ ἐννέα τέκνα τεκοῦσα,
οὐδ' ἑνὸς οὐδὲ μιῆς ἐδρακόμην θάνατον,
ἀλλ' ἑκατὸν καὶ πέντε διηνυσάμην ἐνιαυτούς,
σκίπωνι τρομερὰν οὐκ ἐπιθεῖσα χέρα.

72. 26. Τίμωνος τοῦ μισανθρώπου

Ἐνθάδ' ἀπορρήξας ψυχὴν βαρυδαίμονα κεῖμαι·
τοὔνομα δ' οὐ πεύσεσθε, κακοὶ δὲ κακῶς ἀπόλοισθε.

73. 27. Ἀσκληπιάδου

Ἅδ' ἐγὼ ἁ τλάμων Ἀρετὰ παρὰ τῷδε κάθημαι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Αἰαντος τύμβῳ κειρομένα πλοκάμους,
θυμὸν ἄχει μεγάλῳ βεβολημένα, εἰ παρ' Ἀχαιοῖς
ἁ δολόφρων Ἀπάτα κρέσσον ἐμεῦ δύναται.

74. 28. Ἀνύτης

Λοίσθια δὴ τάδε πατρὶ φίλῳ περὶ χεῖρε βαλοῦσα
εἶπ' Ἐρατὼ χλωροῖς δάκρυσι λειβομένα·
‚Ὦ πάτερ, οὔ τοι ἔτ' εἰμί, μέλας δ' ἐμὸν ὄμμα καλύπτει
ἤδη ἀποφθιμένας κυάνεος θάνατος.'

75. 29. Σιμίου

Ὕστατα δὴ τάδ' ἔειπε φίλαν ποτὶ ματέρα Γοργὼ
δακρυόεσσα δέρας χερσὶν ἐφαπτομένα·
‚Αὖθι μένοις παρὰ πατρί, τέκοις δ' ἐπὶ λῴονι μοίρᾳ
ἄλλαν σῷ πολιῷ γήραϊ καδεμόνα.'

76. 30. Ἀνύτης

Ἀντί τοι εὐλεχέος θαλάμου σεμνῶν θ' ὑμεναίων
μάτηρ στῆσε τάφῳ τῷδ' ἐπὶ μαρμαρίνῳ
παρθενικὰν μέτρον τε τεὸν καὶ κάλλος ἔχοισαν,
Θερσί· ποτιφθεγκτὰ δ' ἔπλεο καὶ φθιμένα.

77. 31. »

Πολλάκι τῷδ' ὀλοφυδνὰ κόρας ἐπὶ σάματι Κλεινὼ
μάτηρ ὠκύμορον παῖδ' ἐβόασε φίλαν,
ψυχὰν ἀγκαλέουσα Φαλαινίδος, ἃ πρὸ γάμοιο
χλωρὸν ὑπὲρ ποταμοῦ χεῦμ' Ἀχέροντος ἔβα.

78. 32. Ἠρίννης

Νύμφας Βαυκίδος εἰμί· πολυκλαύταν δὲ παρέρπων
στάλαν τῷ κατὰ γᾶς τοῦτο λέγοις Ἀίδᾳ·
‚Βάσκανός ἐσσ', Ἀίδα·' τὰ δέ τοι καλὰ σάμαθ' ὁρῶντι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὠμοτάταν Βαυκοῦς ἀγγελέοντι τύχαν,
ὡς τὰν παῖδ' ὑμέναιος ἐφ' αἷς ἀείδετο πεύκαις 5
τᾶσδ' ἐπὶ καδεστὰς ἔφλεγε πυρκαϊᾶς
καὶ σὺ μέν, ὦ Ὑμέναιε, γάμων μολπαῖον ἀοιδὰν
ἐς θρήνων γοερὸν φθέγμα μεθαρμόσαο.

79. 33. »

Στᾶλαι καὶ Σειρῆνες ἐμαὶ καὶ πένθιμε κρωσσέ,
ὅστις ἔχεις Ἀίδα τὰν ὀλίγαν σποδιάν,
τοῖς ἐμὸν ἐρχομένοισι ποτ' ἠρίον εἴπατε χαίρειν,
αἴτ' ἀστοὶ τελέθωντ' αἴθ' ἑτεροπτόλιες.
χὦτί με νύμφαν εὖσαν ἔχει τάφος, εἴπατε καὶ τό, 5
χὦτι πατήρ μ' ἐκάλει Βαυκίδα, χὦτι γένος
Τηλία, ὡς εἰδῶντι, καὶ ὅττι μοι ἁ συνεταιρὶς
Ἤριννα ἐν τύμβῳ γράμμ' ἐχάραξε τόδε.

80. 34. Ἀδέσποτον

Ἐν τῷ Μουσείῳ Βόλου:

Λυπρὸν ἐφ' Ἡδίστῃ Μοῖραι τότε νῆμ' (α) ἀπ' ἀτράκτων
κλῶσαν, ὅτ' (ε) ὠδῖνος νύμφη ἀπηντίασεν·
σχετλίη! οὐ γὰρ ἔμελλε τὸ νήπιον ἀγκαλιεῖσθαι,
μαστῷ τ' (ε) ἀρδεύσειν χεῖλος ἑοῖο βρέφους·
ἓν γὰρ ἐσεῖδε φάος καὶ ἀπήγαγεν εἰς ἕνα τύμβον 5
τοὺς δισσούς, ἀκρίτως τοῖσδε μολοῦσα, Τύχη.

81. 35. »

Ἐν τῷ Μουσείῳ Λαρίσης:

Παρθένος οὖσα τέθνηκα Λεοντὼ ὡς νέον ἄνθος
ὥρης παντοθαλοῦς πρωτοφανὴς καλύκων·
καὶ μέλλουσα γάμῳ δεκαπενταετὴς μείγνυσθαι
ἐν φθιμένοις κεῖμαι ὕπνον ἔχουσα μακρόν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

82. 36. »

Ἐν τῷ Μουσείῳ Μεγαλοπόλεως:

Τὴν πᾶσιν θαυμαστὰ βίον κυκλοτέρμονα σεμνὸν
λείπουσαν ζωῆς τύμβος ὅδ' ἀμφιέπει·
ἣν δ' ὄνομα ζητῇς, Διονυσία, ἣν μακαρίζει
πᾶς ὁ γνοὺς θείας ἃς ἔλαβεν χάριτας.
ἡνίκα γὰρ λυκάβαντας ἔθ' ἡλικίης δεκαπέντε
ἔσχεν, παντοκράτωρ λάτριν ἑὴν ἔθετο
Εἶσις, ταῖς δ' ἰδίαις κόσμησεν στολίσιν·
ἑξήκοντα δ' ἐτῶν ὅτε δὴ χρόνον ἡ λάτρις ἔσχεν,
τὴν ὁσίην ὁσίως στείλαθ' ἑὴν πρόπολον·
λουτρὸν γὰρ φαίδρυνε καλὸν χρόα· πλεξαμένη δὲ
τοὺς ἱεροὺς πλοκάμους ἵλλαθ' ὑγραῖς σταγόσιν
βωμὸν δ' ὡς προσιοῦσ' εὐχὰς θέτο, σεμνὴ ἅπασιν
ἄστρ' ἔβα· ὡς ἀνόσως ᾤχετ' ἐς ἡμιθέους.

83. 37. »

Ἐν τῷ Μουσείῳ Δημητσάνης:

Ἐνθάδε νηπιάχων παίδων κατὰ γαῖα καλύπτει
ὀστέ', ἅ γε σχετλίη θάψε πατὴρ παλάμῃ.
στυγνὴ ἀπήντας, Μοῖρα· μί' ἡμέρη ἔκτανε παῖδας,
αὐτίκα τ' εἶδε γυνὴ δεινὸν ἐσάντ' Ἀίδην.
πρῶτος μὲν κούρῃ λυκάβας προγενεστέρῃ ἦεν,
ἀρτίτοκος δ' ἔμπης κάτθανεν ὁπλοτέρη (ι)·
ἣ δ' ἔχεν ἐν κόλποις μήτηρ δύο φίλτατα τέκνα,
δῦνεν Φερσεφόνης δώματ' ἀμειψαμένη.

84. 38. »

Ἐκ Μυτιλήνης (ἄγνωστον ποῦ ἀποκείμενον):

Παρθενόπην κύνα θρέψεν ἄναξ ἑός, ᾗ συνάθυρεν,
ταύτην τερπωλῆς ἀντιδιδοὺς χάριτα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἔστ' ἆθλον στοργῆς ἄρα καὶ κυσίν, ὥς νυ καὶ ἥδε
εὔνους οὖσα τροφεῖ σῆμα λέλογχε τόδε.
Ἐς τόδ' ὁρῶν χρηστὸν ποιοῦ φίλον, ὅς τε προθύμως 5
καὶ ζῶντα στέργοι καὶ νεκρὸν ἀμφιέποι.

85. 39. Γαιτουλικοῦ

Σῆμα τόδ' Ἀρχιλόχου παραπόντιον, ὅς ποτε πικρὴν
μοῦσαν ἐχιδναίῳ πρῶτος ἔβαψε χόλῳ
αἱμάξας Ἑλικῶνα τὸν ἥμερον. Οἶδε Λυκάμβης
μυρόμενος τρισσῶν ἄμματα θυγατέρων.
ἠρέμα δὴ παράμειψον, ὁδοιπόρε, μήποτε τοῦδε 5
κινήσῃς τύμβῳ σφῆκας ἐφεζομένους.

86. 40. Ἀδέσποτον

Ἄρτι λοχευομένην σε μελισσοτόκων ἔαρ ὕμνων,
ἄρτι δὲ κυκνείῳ φθεγγομένην στόματι,
ἤλασεν εἰς Ἀχέροντα διὰ πλατὺ κῦμα καμόντων
Μοῖρα λινοκλώστου δεσπότις ἠλακάτης·
σὸς δ' ἐπέων, Ἤριννα, καλὸς πόνος οὔ σε γεγωνεῖ 5
φθίσθαι, ἔχειν δὲ χοροὺς ἄμμιγα Πιερίσιν.

87. 41. Σιμωνίδου

Ἡμερὶ πανθέλκτειρα, μεθυτρόφε μῆτερ ὀπώρας,
οὔλης ἢ σκολιὸν πλέγμα φύεις ἕλικος,
Τηίου ἡβήσειας Ἀνακρείοντος ἐπ' ἄκρῃ
στήλῃ καὶ λεπτῷ χώματι τῷδε τάφου·
ὡς ὁ φιλάκρητός τε καὶ οἰνοβαρὴς φιλοκώμοις 5
πανυχίσιν κρούων τὴν φιλόπαιδα χέλυν
κὴν χθονὶ πεπτηὼς κεφαλῆς ἐφύπερθε φέροιτο
ἀγλαὸν ὡραίων βότρυν ἀπ' ἀκρεμόνων,
καί μιν ἀεὶ τέγγοι νοτερὴ δρόσος, ἧς ὁ γεραιὸς
λαρότερον μαλακῶν ἔπνεεν ἐκ στομάτων. 10

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

88. 42. Ἀδέσποτον

Ὦ ξένε, τόνδε τάφον τὸν Ἀνακρείοντος ἀμείβων
σπεῖσόν μοι παριών· εἰμὶ γὰρ οἰνοπότης.

89. 43. Ἀντιπάτρου Σιδωνίου

Πιερικὰν σάλπιγγα, τὸν εὐαγέων βαρὺν ὕμνων
χαλκευτάν, κατέχει Πίνδαρον ἅδε κόνις·
οὐ μέλος εἰσαΐων φθέγξαιό κεν, ὥς ποτε Μουσῶν
ἐν Κάδμου θαλάμοις σμῆνος ἀνεπλάσατο.

90. 44. Σιμωνίδου

Πολλὰ πιὼν καὶ πολλὰ φαγὼν καὶ πολλὰ κάκ' εἰπὼν
ἀνθρώπους κεῖμαι Τιμοκρέων Ῥόδιος.

Β΄. Ἀναθηματικά, ἐπιδεικτικά, σκωπτικά, παίγνια :

91. 45. Ἀδέσποτον

Μνῆμα τόδ'(ε) ἧς ἀρχῆς Πεισίστρατος Ἱππίου υἱὸς
θῆκεν Ἀπόλλωνος Πυθίου ἐν τεμένει.

92. 46. Σιμωνίδου

Τὸν τραγόπουν ἐμὲ Πᾶνα, τὸν Ἀρκάδα, τὸν κατὰ Μήδων,
τὸν μετ' Ἀθηναίων στήσατο Μιλτιάδης.

93. 47. »

Ἑλλάνων ἀρχαγός, ἐπεὶ στρατὸν ὤλεσε Μήδων,
Παυσανίας, Φοίβῳ μνᾶμ' ἀνέθηκε τόδε.

94. 48. »

Τόξα τάδε πτολέμοιο πεπαυμένα δακρυόεντος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νηῷ Ἀθηναίης κεῖται ὑπωρόφια,
πολλάκι δὴ στονόεντα κατὰ κλόνον ἐν δαΐ φωτῶν
Περσῶν ἱππομάχων αἵματι λουσάμενα.

95. 49. Μνασάλκου

Σοὶ μὲν καμπύλα τόξα καὶ ἰοχέαιρα φαρέτρη,
δῶρα παρὰ Προμάχου, Φοῖβε, τάδε κρέμαται·
ἰοὺς δὲ πτερόεντας ἀνὰ κλόνον ἄνδρες ἔχουσιν
ἐν κραδίαις ὀλοὰ ξείνια δυσμενέων.

96. 50. Σιμωνίδου

Οὕτω τοι, μελία ταναά, ποτὶ κίονα μακρὸν
ἧσο, Πανομφαίῳ Ζηνὶ μένουσ' ἱερά·
ἤδη γὰρ χαλκός τε γέρων αὐτά τε τέτρυσαι
πυκνὰ κραδαινομένα δηίῳ ἐν πολέμῳ.

97. 51. Ἀνύτης

Ἔσταθι τᾷδε, κράνεια βροτοκτόνε, μηδ' ἔτι λυγρὸν
χάλκεον ἀμφ' ὄνυχα στάζε φόνον δαΐων·
ἀλλ' ἀνὰ μαρμάρεον δόμον ἡμένα αἰπὺν Ἀθάνας
ἄγγελλ' ἀνορέαν Κρητὸς Ἐχεκρατίδα.

98. 52. Ἴωνος

Ἐν τῷ Μουσείῳ τῶν Δελφῶν:

Εἰκόν'(α) ἑὰν ἀνέθηκεν ἐπ' ἔργῳ τῷδ'(ε), ὅτε νικῶν
ναυσὶ θοαῖς πέρσεν Κεκροπιδᾶν δύναμιν
Λύσανδρος Λακεδαίμον'(α) ἀπόρθητον στεφανώσας,
Ἑλλάδος ἀκρόπολιν καλλίχορον πατρίδα.

99. 53. Σιμωνίδου

Ἓξ ἐπὶ πεντήκοντα, Σιμωνίδη, ἤραο ταύρους
καὶ τρίποδας, πρὶν τόνδ' ἀνθέμεναι πίνακα·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοσσάκι δ' ἱμερόεντα διδαξάμενος χορὸν ἀνδρῶν
εὐδόξου Νίκας ἀγλαὸν ἅρμ' ἐπέβης.

100. 54. Ἐρατοσθένους σχολαστικοῦ

Οἰνοπότας Ξενοφῶν κενεὸν πίθον ἄνθετο, Βάκχε·
δέχνυσο δ' εὐμενέως· ἄλλο γὰρ οὐδὲν ἔχει.

101. 55. Σιμωνίδου

Σῶσος καὶ Σωσώ, Σῶτερ, σοὶ τόνδ' ἀνέθηκαν,
Σῶσος μὲν σωθείς, Σωσὼ δ' ὅτι Σῶσος ἐσώθη.

102. 56. Πλάτωνος

Ἡ σοβαρὸν γελάσασα καθ' Ἑλλάδος, ἡ τὸν ἐραστῶν
ἑσμὸν ἐπὶ προθύροις Λαΐς ἔχουσα νέων,
τῇ Παφίῃ τὸ κάτοπτρον, ἐπεὶ τοίη μὲν ὁρᾶσθαι
οὐκ ἐθέλω, οἵη δ' ἦν πάρος οὐ δύναμαι.

103. 57. Ἀδέσποτον

Μαινάλιος Ξενοκλῆς νίκασ'(α) Εὐθύφρονος υἱός,
ἀπτὴς μουνοπαλᾶν τέσσαρα σώμαθ' ἑλών.

104. 58. »

Πύκτας τόνδ' ἀνέθηκεν ἀπ' εὐδόξοιο Κυνίσκος
Μαντινέας νικῶν, πατρὸς ἔχων ὄνομα.

105. 59. Σιμωνίδου

Εἶπον, τίς, τίνος ἐσσί, τίνος πατρίδος, τί δὲ νικᾷς;
Κασμύλος, Εὐαγόρου, Πύθια πύξ, Ῥόδιος.

106. 60. Καλλιμάχου

Φησὶν ὅ με στήσας Εὐαίνετος (οὐ γὰρ ἔγωγε
γιγνώσκω) νίκης ἀντί με τῆς ἰδίης

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀγκεῖσθαι χάλκειον ἀλέκτορα Τυνδαρίδησιν·
πιστεύω Φαίδρου παιδὶ Φιλοξενίδεω.

107. 61. Ἀδέσποτον

Ἐν τῷ Μουσείῳ Σπάρτης:

Ὀρθείῃ δῶρον Λεοντεὺς ἀνέθηκε βοαγὸς Β, Ψ ∩
μῶαν νικήσας καὶ τάδ' ἔπαθλα λαβών· Β, Ψ ∩
καί μ' ἔστεψε πατὴρ εἰσαρίθμοις ἔπεσιν. Β, Ψ ∩

108. 62. Ἀρχελάου ἢ Ἀσκληπιάδου

Αὐδασοῦντι δ' ἔοικεν ὁ χάλκεος ἐς Δία λεύσσων·
Γᾶν ὑπ' ἐμοὶ τίθεμαι· Ζεῦ, σὺ δ' Ὄλυμπον ἔχε'.

109. 63. Ἀδέσποτον

Τιμαρέτεια πρὸ γάμοιο τὰ τύμπανα τάν τ' ἐρατεινὰν
σφαῖραν τόν τε κόμας ῥύτορα κεκρύφαλον
τάς τε κόρας, Λιμνᾶτι, κόρα κόρᾳ, ὡς ἐπιεικές,
ἄνθετο καὶ τὰ κορᾶν ἐνδύματ' Ἀρτέμιδι.
Λατῷα, τὺ δὲ παιδὸς ὑπὲρ χέρα Τιμαρετείας
θηκαμένα σώζοις τὰν ὁσίαν ὁσίως.

110. 64. Ἠρίννης

Ἐξ ἀταλᾶν χειρῶν τάδε γράμματα λῷστε Προμαθεῦ,
ἔντι καὶ ἄνθρωποι τὶν ὁμαλοὶ σοφίαν.
ταύταν γῶν ἐτύμως τὰν παρθένον ὅστις ἔγραψεν,
αἰ καὐδὰν ποτέθηκ', ἧς κ' Ἀγαθαρχὶς ὅλα.

111. 65. Νοσσίδος

Αὐτομέλιννα τέτυκται· ἴδ' ὡς ἀγανὸν τὸ πρόσωπον
ἁμὲ ποτοπτάζειν μειλιχίως δοκέει!
ὡς ἐτύμως θυγάτηρ τᾷ ματέρι πάντα ποτῴκει!
ἦ καλόν, ὄκκα πέλῃ τέκνα γονεῦσιν ἴσα.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

112. 66. »

Γνωτὰ καὶ τηνῶθε Σαβαιθίδος εἴδεται ἔμμεν
ἄδ' εἰκών, μορφᾷ καὶ μεγαλειοσύνᾳ·
θάεο! τὰν πινυτὰν τό τε μείλιχον αὐτόθι τήνας
ἔλπομ' ὁρῆν· χαίροις πολλά, μάκαιρα γύναι.

113. 67. Νοσσίδος

Θαυμαρέτας μορφὰν ὁ πίναξ ἔχει· εὖ γε τὸ γαῦρον
τεῦξε τό θ' ὡραῖον τᾶς ἀγανοβλεφάρου.
σαίνοι κέν σ' ἐσιδοῦσα καὶ οἰκοφύλαξ σκυλάκαινα,
δέσποιναν μελάθρων οἰομένη καθορῆν.

114. 68. »

Τὸν πίνακα ξανθᾶς Καλλὼ δόμον εἰς Ἀφροδίτας
εἰκόνα γραψαμένα πάντ' ἀνέθηκεν ἴσαν.
ὡς ἀγανῶς ἕστακεν! ἴδ' ἁ χάρις ἁλίκον ἀνθεῖ!
χαιρέτω· οὔ τινα γὰρ μέμψιν ἔχει βιοτᾶς.

115. 69. Φιλίππου

Ἦ θεὸς ἦλθ' ἐπὶ γῆν ἐξ οὐρανοῦ, εἰκόνα δείξων,
Φειδία, ἢ σύ γ' ἔβης τὸν θεὸν ὀψόμενος.

116. 70. Ἀδέσποτον

Ἁ Κύπρις τὰν Κύπριν ἐνὶ Κνίδῳ εἶπεν ἰδοῦσα·
‚Φεῦ! φεῦ! ποῦ γυμνὴν εἶδέ με Πραξιτέλης;‘

117. 71. »

Ἐκ ζωῆς με θεοὶ τεῦξαν λίθον· ἐκ δὲ λίθοιο
ζωὴν Πραξιτέλης ἔμπαλιν ἠργάσατο.

118. 72.

Ξεῖνοι, λαϊνέας μὴ ψαύετε τᾶς Ἀριάδνας

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μὴ καὶ ἀναθρώσκῃ Θησέα διζομένη.

119. 43.

Ἴσχετε τὴν Βάκχην, μὴ λαϊνέῃ περ ἐοῦσα
οὐδὸν ὑπερθεμένη νηὸν ὑπεκπροφύγῃ.

120. 74. Ἀδέσποτον

Ἢ Σάτυρος τὸν χαλκὸν ὑπέδραμεν ἢ διὰ τέχνης
χαλκὸς ἀναγκασθεὶς ἀμφεχύθη Σατύρῳ.

121. 75. Πλάτωνος

Τὸν Σάτυρον Διόδωρος ἐκοίμισεν, οὐκ ἐτόρευσεν·
ἢν νύξῃς, ἐγερεῖς ὀργίλον· ὕπνος ἔχει.

122. 76. Δημητρίου Βιθυνοῦ

Ὧδε Μύρων μ' ἔστησε τὸ βοίδιον· οἱ δὲ νομῆες
βάλλουσίν με λίθοις ὡς ἀπολειπόμενον.

123. 77. Ἀνακρέοντος

Βουκόλε, τὰν ἀγέλαν πόρρω νέμε, μὴ τὸ Μύρωνος
βοίδιον ὡς ἔμπνουν βουσὶ συνεξελάσῃς.

124. 78. Ἀντιπάτρου Σιδωνίου

Μόσχε, τί μοι λαγόνεσσι προσέρχεαι; τίπτε δὲ μυκᾷς;
ἁ τέχνα μαζοῖς οὐκ ἐνέθηκε γάλα.

125. 79. Διοσκορίδου

Τᾷ Πιτάνᾳ Θρασύβουλος ἐπ' ἀσπίδος ἤλυθεν ἄπνους,
ἑπτὰ πρὸς Ἀργείων τραύματα δεξάμενος,
δεικνὺς ἀντία πάντα· τὸν αἱματόεντα δ' ὁ πρέσβυς
παῖδ' ἐπὶ πυρκαϊὴν Τύννιχος εἶπε τιθείς·
,Δειλοὶ κλαιέσθωσαν· ἐγὼ δὲ σέ, τέκνον, ἄδακρυς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θάψω τὸν καὶ ἐμὸν καὶ Λακεδαιμόνιον.'

126. 80. Ἐρυκίου Κυζικηνοῦ

'Ἀνίκ' ἀπὸ πτολέμου τρέσσαντά σε δέξατο μάτηρ,
πάντα τὸν ὁπλιστὰν κόσμον ὀλωλεκότα,
αὐτά τοι φονίαν, Δαμάτριε, αὐτίκα λόγχαν
εἶπε διὰ πλατέων ὠσαμένα λαγόνων·
, Κάτθανε, μηδ' ἐχέτω Σπάρτα ψόγον· οὐ γὰρ ἐκείνα 5
ἤμπλακεν, εἰ δειλοὺς τοὐμὸν ἔθρεψε γάλα.'

127. 81. Ζηνοδότου

Τίς γλύψας τὸν Ἔρωτα παρὰ κρήνῃσιν ἔθηκεν,
οἰόμενος παύσειν τοῦτο τὸ πῦρ ὕδατι;

128. 82. Ἀδέσποτον

Αἱ Χάριτες λούσαντο· ἀμειψάμεναι δὲ λοετρὸν
δῶκαν ἑῶν ῥεθέων ὕδασιν ἀγλαΐην.

129. 83. Ἀνύτης

Ἵζευ ἅπας ὑπὸ καλὰ δάφνας εὐθαλέα φύλλα
ὡραίου τ' ἄρυσαι νάματος ἁδὺ πόμα,
ὄφρα τοι ἀσθμαίνοντα πόνοις θέρεος φίλα γυῖα
ἀμπαύσῃς πνοιᾷ τυπτόμενα Ζεφύρου.

130 84. »

Ξεῖν', ὑπὸ τὰν πτελέαν τετρυμένα γυῖ' ἀνάπαυσον·
ἃ δέ τοι ἐν χλωροῖς πνεῦμα θροεῖ πετάλοις·
πίδακά τ' ἐκ παγᾶς ψυχρὸν πίε· δὴ γὰρ ὁδίταις
ἄμπαυμ' ἐν θερμῷ καύματι τοῦτο φίλον.

131. 85. Ἀδέσποτον

Ἐλπὶς καὶ Τύχη, μέγα χαίρετε· τὸν λιμέν' εὗρον·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οὐδὲν ἐμοὶ χὐμῖν· παίζετε τοὺς μετ' ἐμέ.

132. 86. Πλάτωνος

Ἐννέα τὰς Μούσας φασίν τινες· ὡς ὀλιγώρως!
ἠνίδε καὶ Σαπφὼ Λεσβόθεν ἡ δεκάτη.

133. 87. Ἀδέσποτον

Λέσβιον Ἠρίννης τόδε κηρίον· εἰ δέ τι μικρόν,
ἀλλ' ὅλον ἐκ Μουσέων κιρνάμενον μέλιτι·
οἱ δὲ τριηκόσιοι ταύτης στίχοι ἶσοι Ὁμήρῳ,
τῆς καὶ παρθενικῆς ἐννεακαιδεκέτευς·
ἣ καὶ ἐπ' ἠλακάτῃ μητρὸς φόβῳ, ἣ καὶ ἐφ' ἱστῷ
ἑστήκει Μουσέων λάτρις ἐφαπτομένη.
Σαπφὼ δ' Ἠρίννης ὅσσον μελέεσσιν ἀμείνων,
Ἤριννα Σαπφοῦς τόσσον ἐν ἑξαμέτροις.

134. 88. »

Γῇ μὲν ἔαρ κόσμος πολυδένδρεον, αἰθέρι δ' ἄστρα·
Ἑλλάδι δ' ἥδε χθών, οἵδε δὲ τῇ πόλεϊ.

135. 89. Πλάτωνος

Χρυσὸν ἀνὴρ εὑρὼν ἔλιπε βρόχον· αὐτὰρ ὁ χρυσὸν
ὃν λίπεν οὐχ εὑρὼν ἧψεν ὃν εὗρε βρόχον.

136. 90. Παλλαδᾶ Ἀλεξανδρέως

Ὁ Ζεὺς ἀντὶ πυρὸς πῦρ ὤπασεν ἄλλο, γυναῖκας.
εἴθε δὲ μήτε γυνὴ μήτε τὸ πῦρ ἐφάνη!
πῦρ μὲν δὴ ταχέως καὶ σβέννυται· ἡ δὲ γυνὴ πῦρ
ἄσβεστον, φλογερόν, πάντοτ' ἀναπτόμενον.

137. 91. Ἀδέσποτον

Στήλην μητρυιῆς, μικρὰν λίθον, ἔστεφε κοῦρος,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὡς βίον ἠλλάχθαι καὶ τρόπον οἰόμενος·
ἡ δὲ τάφῳ κλινθεῖσα κατέκτανε παῖδα πεσοῦσα.
φεύγετε μητρυιῆς καὶ τάφον οἱ πρόγονοι!

138. 92. Ἀδέσποτον

Ἀγρὸς Ἀχαιμενίδου γενόμην ποτέ, νῦν δὲ Μενίππου
καὶ πάλιν ἐξ ἑτέρου βήσομαι εἰς ἕτερον.
καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔχειν μέ ποτ' ᾤετο, καὶ πάλιν οὗτος
οἴεται· εἰμὶ δ' ὅλως οὐδενός, ἀλλὰ τύχης.

139. 93. »

Τίπτε με τὴν ἀνέμοισιν ἁλώσιμον, ἠλεὲ τέκτον,
τήνδε πίτυν τεύχεις νῆα θαλασσοπόρον
οὐδ' οἰωνὸν ἔδεισας; ὅ τοι Βορέης μ' ἐδίωξεν
ἐν χθονί, πῶς ἀνέμους φεύξομαι ἐν πελάγει;

140. 94. Ζηλωτοῦ, οἱ δὲ Βάσσου

Ἐκλάσθην ἐπὶ γῆς ἀνέμῳ πίτυς· ἐς τί με πόντῳ
στέλλετε ναυηγὸν κλῶνα πρὸ ναυτιλίης;

141. 95. Ἀδέσποτον

Ἐρώτησις Ὁμήρου:
Ἄνδρες ἀπ' Ἀρκαδίης ἁλιήτορες, ἦ ῥ' ἔχομέν τι;
Ἀπόκρισις Ἀρκάδων:
Ὅσσ' ἕλομεν λιπόμεσθ', ὅσσ' οὐχ ἕλομεν φερόμεσθα.

142. 96. Εὐήνου Ἀσκαλωνίτου

Κῆν με φάγῃς ἐπὶ ῥίζαν, ὅμως ἔτι καρποφορήσω,
ὅσσον ἐπισπεῖσαι σοί, τράγε, θυομένῳ.

143. 97. Παρμενίωνος

Οἱ κόρις ἄχρι κόρου κορέσαντό μου· ἀλλ' ἐκορέσθην

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἄχρι κόρου καὐτὸς τοὺς κόρις ἐκκορίσας.

144. 98. Παλλαδᾶ

Εἰ τὸ φέρον σε φέρει, φέρε καὶ φέρου· εἰ δ' ἀγανακτεῖς
καὶ σαυτὸν λυπεῖς, καὶ τὸ φέρον σε φέρει.

145. 99. Δημοδόκου

Καππαδόκην ποτ' ἔχιδνα κακὴ δάκεν· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ
κάτθανε, γευσαμένη αἵματος ἰοβόλου.

146. 100. Καλλιμάχου

Σύντομος ἦν ὁ ξεῖνος, ὃ καὶ στίχος οὐ μακρὰ λέξων
,Θῆρις Ἀρισταίου Κρὴς' ἐπ' ἐμοὶ δολιχός.

147. 101. Λεωνίδου Ἀλεξανδρέως

Οἰδιπόδης κάσις ἦν τεκέων καὶ μητέρι πόσσις
γίγνετο καὶ παλάμης ἦν τυφλὸς ἐκ σφετέρης.

148. 102. Νικοδήμου Ἡρακλεώτου

Πραξιτέλης ἔπλασεν Δανάην καὶ φάρεα Νυμφῶν
λύγδινα καὶ πέτρης Πᾶν' ἐμὲ Πεντελικῆς.

149. 103. »

Εἰμὶ πατρὸς λευκοῖο μέλαν τέκος, ἄπτερος ὄρνις,
ἄχρι καὶ οὐρανίων ἱπτάμενος νεφέων·
κούραις δ' ἀντομένησιν ἀπενθέα δάκρυα τίκτω·
εὐθὺ δὲ γεννηθεὶς λύομαι εἰς ἀέρα.

150. 104. »

Ἄνδρ' ἐμὸν ἔκταν' ἐκυρός, ἐκυρὸν δ' ἔκτανεν ἀνὴρ
καὶ δαὴρ ἐκυρὸν καὶ ἐκυρὸς γενέτην.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

II. ΙΑΜΒΟΣ

Ἀρχίλοχος

[Α΄. Ἐλεγεῖαι:

151. 1.

Εἰμὶ δ' ἐγὼ θεράπων μὲν Ἐνυαλίοιο ἄνακτος
καὶ Μουσέων ἐρατὸν δῶρον ἐπιστάμενος.

152. 2.

Ἐν δορὶ μέν μοι μᾶζα μεμαγμένη, ἐν δορὶ δ' οἶνος
Ἰσμαρικός, πίνω δ' ἐν δορὶ κεκλιμένος.

153. 3.

Ἀσπίδι μὲν Σαΐων τις ἀγάλλεται, ἣν παρὰ θάμνῳ
ἔντος ἀμώμητον κάλλιπον οὐκ ἐθέλων·
αὐτὸς δ' ἐξέφυγον θανάτου τέλος· ἀσπὶς ἐκείνη
ἐρρέτω· ἐξαῦτις κτήσομαι οὐ κακίω.

154. 4.

Ἀλλ' ἄγε, σὺν κώθωνι θοῆς διὰ σέλματα νηὸς
φοίτα καὶ κοίλων πώματ' ἄφελκε κάδων,
ἄγρει δ' οἶνον ἐρυθρὸν ἀπὸ τρυγός· οὐδὲ γὰρ ἡμεῖς
νήφειν ἐν φυλακῇ τῇδε δυνησόμεθα.]

Β΄. Ἴαμβοι:

155. 5.

Οὔ μοι τὰ Γύγεω τοῦ πολυχρύσου μέλει,
οὐδ' εἷλέ κώ με ζῆλος, οὐδ' ἀγαίομαι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θεῶν ἔργα, μεγάλης δ' οὐκ ἐρέω τυραννίδος
ἀπόπροθεν γάρ ἐστιν ὀφθαλμῶν ἐμῶν..

156. 6.

Πάτερ Λυκάμβα, ποῖον ἐφράσω τόδε;
τίς σὰς παρήειρε φρένας,
ᾗς τὸ πρὶν ἠρήρεισθα; νῦν δὲ δὴ πολὺς
ἀστοῖσι φαίνεαι γέλως....
ὅρκον δ' ἐνοσφίσθης μέγαν
ἅλας τε καὶ τράπεζαν....

157. 7.

...κύματι πλαζόμενος,
κἀν Σαλμυδησσῷ γυμνὸν εὐφρονέστατα
Θρῄκες ἀκρόκομοι
λάβοιεν—ἔνθα πόλλ' ἀναπλήσει κακὰ
δούλιον ἄρτον ἔδων—
ῥίγει πεπηγότ' αὐτόν, ἐκ δὲ τοῦ ῥόθου
φυκία πόλλ' ἐπέχοι,
κροτέοι δ' ὀδόντας ὡς κύων ἐπὶ στόμα
κείμενος ἀκρασίῃ
ἄκρον παρὰ ῥηγμῖνα κυμάτων ὁμοῦ.
ταῦτ' ἐθέλοιμ' ἂν ἰδεῖν,
ὅς μ' ἠδικησε, λὰξ δ' ἐφ' ὁρκίοις ἔβη,
τὸ πρὶν ἑταῖρος ἐών.

158. 8.

Τοῖς θεοῖς τιθεῖν ἅπαντα· πολλάκις μὲν ἐκ κακῶν
ἄνδρας ὀρθοῦσιν μελαίνῃ κειμένους ἐπὶ χθονί,
πολλάκις δ' ἀνατρέπουσι καὶ μάλ' εὖ βεβηκότας
ὑπτίους κλίνουσ'· ἔπειτα πολλὰ γίγνεται κακὰ....
καὶ βίου χρήμῃ πλανᾶται καὶ νόου παρήορος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

159. 9.

Θυμέ, θύμ', ἀμηχάνοισι κήδεσιν κυκώμενε,
ἄνα δή, εὖ μένων δ' ἀλέξευ προσβαλὼν ἐναντίον
στέρνον, ἐν δοκοῖσιν ἐχθρῶν πλησίον κατασταθεὶς
ἀσφαλέως· καὶ μήτε νικῶν ἀμφάδην ἀγάλλεο,
μήτε νικηθεὶς ἐν οἴκῳ καταπεσὼν ὀδύρεο· 5
ἀλλὰ χαρτοῖσίν τε χαῖρε καὶ κακοῖσιν ἀσχάλα
μὴ λίην· γίνωσκε δ' οἷος ῥυσμὸς ἀνθρώπους ἔχει.

160. 10.

Χρημάτων ἄελπτον οὐδέν ἐστιν οὐδ' ἀπώμοτον,
οὐδὲ θαυμάσιον, ἐπειδὴ Ζεὺς πατὴρ Ὀλυμπίων
ἐκ μεσημβρίης ἔθηκε νύκτ' ἀποκρύψας φάος
ἡλίου λάμποντος· ὠχρὸν δ' ἦλθ' ἐπ' ἀνθρώπους δέος.
ἐκ δὲ τοῦ καὶ πιστὰ πάντα κἀπίελπτα γίγνεται 5
ἀνδράσιν· μηδεὶς ἔθ' ὑμέων εἰσορῶν θαυμαζέτω,
μηδ' ὅταν δελφῖσι θῆρες ἀνταμείψωνται νομὸν
ἐνάλιον καί σφιν θαλάσσης ἠχέεντα κύματα
φίλτερ' ἠπείρου γένηται, τοῖσι δ' ἡδὺ ἦν ὄρος.

161. Σημωνίδης 1.

Ὦ παῖ, τέλος μὲν Ζεὺς ἔχει βαρύκτυπος
πάντων, ὅσ' ἔστι, καὶ τίθησ' ὅκῃ θέλει·
νοῦς δ' οὐκ ἐπ' ἀνθρώποισιν· ἀλλ' ἐπήμεροι
ἃ δὴ βοτὰ ζώουσιν, οὐδὲν εἰδότες,
ὅκως ἕκαστον ἐκτελευτήσει θεός. | 5
ἐλπὶς δὲ πάντας κἀπιπειθείη τρέφει
ἄπρηκτον ὁρμαίνοντας· οἳ μὲν ἡμέρην
μένουσιν ἐλθεῖν, οἳ δ' ἐτέων περιτροπάς·
νέωτα δ' οὐδεὶς ὅστις οὐ δοκεῖ βροτῶν
πλούτῳ τε κἀγαθοῖσιν ἵξεσθαι φλύων. | 10

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φθάνει δὲ τὸν μὲν γῆρας ἄζηλον λαβόν,
πρὶν τέρμ' ἵκηται· τοὺς δὲ δύστηνοι νόσοι
φθείρουσι θνητῶν· τοὺς δ' Ἄρει δεδμημένους
πέμπει μελαίνης Ἀίδης ὑπὸ χθονός·
οἳ δ' ἐν θαλάσσῃ λαίλαπι κλονεύμενοι
καὶ κύμασιν πολλοῖσι πορφυρῆς ἁλὸς
θνήσκουσιν, εὖτ' ἂν ἡδὺ νώσωνται ζόειν·
οἳ δ' ἀγχόνην ἅψαντο δυστήνῳ μόρῳ
καὐτάγρετοι λείπουσιν ἡλίου φάος.
οὕτω κακῶν ἄπ' οὐδέν· ἀλλὰ μυρίαι
βροτοῖσι κῆρες κἀνεπίφραστοι δύαι
καὶ πήματ' ἐστίν· | εἰ δ' ἐμοὶ πιθοίατο,
οὐκ ἂν κακῶν ἐρῷμεν οὐδ' ἐπ' ἄλγεσιν
κακοῖσ' ἔχοντες θυμὸν αἰκιζοίμεθα.

162. 2.

Χωρὶς γυναικὸς θεὸς ἐποίησεν νόον
τὰ πρῶτα· τὴν μὲν ἐξ ὑὸς τανύτριχος,
τῇ πάντ' ἀν' οἶκον βορβόρῳ πεφυρμένα
ἄκοσμα κεῖται, καὶ κυλινδεῖται χαμαί·
αὐτὴ δ' ἄλουτος ἀπλύτοις τ' ἐν εἵμασιν
ἐν κοπρίῃσιν ἡμένη πιαίνεται. |
τὴν δ' ἐξ ἀλιτρῆς θεὸς ἔθηκ' ἀλώπεκος
γυναῖκα, πάντων ἴδριν· οὐδέ μιν κακῶν
λέληθεν οὐδέν, οὐδὲ τῶν ἀμεινόνων.
τὸ μὲν γὰρ αὐτῶν εἶπε πολλάκις κακόν,
τὸ δ' ἐσθλόν· ὀργὴν δ' ἄλλοτ' ἀλλοίην ἔχει. |
τὴν δ' ἐκ κυνὸς λίταργον, αὐτομήτορα,
ἣ πάντ' ἀκοῦσαι, πάντα δ' εἰδέναι θέλει,
πάντῃ δὲ παπταίνουσα καὶ πλανωμένη
λέληκεν, ἤν καὶ μηδέν' ἀνθρώπων ὁρᾷ. |
παύσειε δ' ἄν μιν οὔτ' ἀπειλήσας ἀνήρ,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οὐδ᾽ εἰ χολωθεὶς ἐξαράξειεν λίθῳ
ὀδόντας, οὐδ᾽ ἂν μειλίχως μυθεύμενος,
οὐδ᾽ εἰ παρὰ ξείνοισιν ἡμένη τύχῃ·
ἀλλ᾽ ἐμπέδως ἄπρηκτον αὐονὴν ἔχει. | 20
τὴν δὲ πλάσαντες γηίνην Ὀλύμπιοι
ἔδωκαν ἀνδρὶ πηρόν· οὔτε γὰρ κακόν,
οὔτ᾽ ἐσθλὸν οὐδὲν οἶδε τοιαύτη γυνή·
ἔργον δὲ μοῦνον ἐσθίειν ἐπίσταται·
κοὐδ᾽ ἢν κακὸν χειμῶνα ποιήσῃ θεός, 25
ῥιγῶσα δίφρον ἆσσον ἕλκεται πυρός. |
τὴν δ᾽ ἐκ θαλάσσης, ἣ δύ᾽ ἐν φρεσὶν νοεῖ.
τὴν μὲν γελᾷ τε καὶ γέγηθεν ἡμέρην·
ἐπαινέσει μιν ξεῖνος ἐν δόμοισ᾽ ἰδών·
‚Οὐκ ἔστιν ἄλλη τῆσδε λωίων γυνὴ 30
ἐν πᾶσιν ἀνθρώποισιν οὐδὲ καλλίων.‘
τὴν δ᾽ οὐκ ἀνεκτὸς οὔτ᾽ ἐν ὀφθαλμοῖσ᾽ ἰδεῖν,
οὔτ᾽ ἆσσον ἐλθεῖν, ἀλλὰ μαίνεται τότε
ἄπλητον, ὥσπερ ἀμφὶ τέκνοισιν κύων,
ἀμείλιχος δὲ πᾶσι κἀποθυμίη 35
ἐχθροῖσιν ἶσα καὶ φίλοισι γίγνεται·
ὥσπερ θάλασσα πολλάκις μὲν ἀτρεμὴς
ἔστηκ᾽, ἀπήμων, χάρμα ναύτῃσιν μέγα,
θέρεος ἐν ὥρῃ, πολλάκις δὲ μαίνεται
βαρυκτύποισι κύμασιν φορευμένη· 40
ταύτῃ μάλιστ᾽ ἔοικε τοιαύτη γυνὴ
[ὀργήν· φυὴν δ᾽ ὡς πόντος αἰόλην ἔχει]. |
τὴν δ᾽ ἐκ σποδείης καὶ παλιντριβέος ὄνου,
ἣ σύν τ᾽ ἀνάγκῃ σύν τ᾽ ἐνιπῇσιν μόγις
ἔστερξεν ὧν ἅπαντα κἀπονήσατο 45
ἀρεστά· τόφρα δ᾽ ἐσθίει μὲν ἐν μυχῷ
προνύξ, προῆμαρ, ἐσθίει δ᾽ ἐπ᾽ ἐσχάρῃ. |
τὴν δ᾽ ἐκ γαλῆς, δύστηνον οἰζυρὸν γένος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κείνῃ γὰρ οὔ τι καλὸν οὐδ᾽ ἐπίμερον
πρόσεστιν οὐδὲ τερπνὸν οὐδ᾽ ἐράσμιον· 50
εὐνῆς δ᾽ ἀληνής ἐστιν ἀφροδισίης,
τὸν δ᾽ ἄνδρα τὸν παρόντα ναυσίῃ διδοῖ.
κλέπτουσα δ᾽ ἔρδει πολλὰ γείτονας κακά,
ἄθυστα δ᾽ ἱρὰ πολλάκις κατεσθίει. |
τὴν δ᾽ ἵππος ἁβρὴ χαιτέεσσ᾽ ἐγείνατο, 57
ἣ δούλι᾽ ἔργα καὶ δύην περιτρέπει·
κοὔτ᾽ ἂν μύλης ψαύσειεν, οὔτε κόσκινον
ἄρειεν, οὔτε κόπρον ἐξ οἴκου βάλοι, 60
οὔτε πρὸς ἰπνόν, ἀσβόλην ἀλευμένη,
ἵζοιτ᾽· ἀνάγκῃ δ᾽ ἄνδρα ποιεῖται φίλον.
λοῦται δὲ πάσης ἡμέρης ἄπο ῥύπον
δίς, ἄλλοτε τρὶς καὶ μύροισ᾽ ἀλείφεται·
ἀεὶ δὲ χαίτην ἐκτενισμένην φορεῖ 65
βαθεῖαν, ἀνθέμοισιν ἐσκιασμένην.
καλὸν μὲν ὦν θέημα τοιαύτη γυνὴ
ἄλλοισι, τῷ δ᾽ ἔχοντι γίγνεται κακόν,
ἢν μή τις ἢ τύραννος ἢ σκηπτοῦχος ᾖ,
ὅστις τοιούτοις θυμὸν ἀγλαΐζεται. | 70
τὴν δ᾽ ἐκ πιθήκου· τοῦτο δὴ διακριδὸν
Ζεὺς ἀνδράσιν μέγιστον ὤπασεν κακόν.
αἴσχιστα μὲν πρόσωπα· τοιαύτη γυνὴ
εἶσιν δι᾽ ἄστεος πᾶσιν ἀνθρώποις γέλως,
ἐπ᾽ αὐχένα βραχεῖα, κινεῖται μόγις 75
ἄπυγος, αὐτόκωλος. ἆ τάλας ἀνήρ,
ὅστις κακὸν τοιοῦτον ἀγκαλίζεται!
δήνεα δὲ πάντα καὶ τρόπους ἐπίσταται,
ὥσπερ πίθηκος, οὐδέ οἱ γέλως μέλει·
οὐδ᾽ ἄν τιν᾽ εὖ ἔρξειεν, ἀλλὰ τοῦθ᾽ ὁρᾷ 80
καὶ τοῦτο πᾶσαν ἡμέρην βουλεύεται,
ὅκως τιν᾽ ὡς μέγιστον ἔρξειεν κακόν. |

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὴν δ' ἐκ μελίσσης· τήν τις εὐτυχεῖ λαβών·
κείνῃ γὰρ οἴῃ μῶμος οὐ προσιζάνει,
θάλλει δ' ἀπ' αὐτῆς κἀπαέξεται βίος· 85
φίλη δὲ σὺν φιλεῦντι γηράσκει πόσι,
τεκοῦσα καλὸν κοὐνομάκλυτον γένος·
κἀριπρεπὴς μὲν ἐν γυναιξὶ γίγνεται
πάσῃσι, θείη δ' ἀμφιδέδρομεν χάρις·
οὐδ' ἐν γυναιξὶν ἥδεται καθημένη. 90

163. Σόλων 1.

Ἐγὼ δὲ τῶν μὲν οὕνεκα ξυγήγαγον
δῆμον, τί τούτων πρὶν τυχεῖν ἐπαυσάμην; |
συμμαρτυροίη ταῦτ' ἂν ἐν δίκῃ χρόνου
μήτηρ μεγίστη δαιμόνων Ὀλυμπίων
ἄριστα, Γῆ μέλαινα, τῆς ἐγώ ποτε 5
ὅρους ἀνεῖλον πολλαχῇ πεπηγότας,
πρόσθεν δὲ δουλεύουσα, νῦν ἐλευθέρα. |
πολλοὺς δ' Ἀθήνας, πατρίδ' ἐς θεόκτιτον,
ἀνήγαγον πραθέντας, ἄλλον ἐκδίκως,
ἄλλον δικαίως, τοὺς δ' ἀναγκαίης ὑπὸ 10
χρειοῦς φυγόντας, γλῶσσαν οὐκέτ' Ἀττικὴν
ἱέντας, ὡς ἂν πολλαχῇ πλανωμένους,
τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοῦ δουλίην ἀεικέα
ἔχοντας, ἤθη δεσποτῶν τρομευμένους,
ἐλευθέρους ἔθηκα. | ταῦτα μὲν κράτει 15
νόμου, βίαν τε καὶ δίκην συναρμόσας,
ἔρεξα καὶ διῆλθον ὡς ὑπεσχόμην.
θεσμοὺς δ' ὁμοίως τῷ κακῷ τε κἀγαθῷ,
εὐθεῖαν εἰς ἕκαστον ἁρμόσας δίκην,
ἔγραψα. | κέντρον δ' ἄλλος ὡς ἐγὼ λαβών, 20
κακοφραδής τε καὶ φιλοκτήμων ἀνήρ,
οὐκ ἂν κατέσχε δῆμον· εἰ γὰρ ἤθελον

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἃ τοῖσ' ἐναντίοισιν ἥνδανεν τότε,
αὖθις δ' ἃ τοῖσιν οὗτεροι φρασαίατο,
πολλῶν ἂν ἀνδρῶν ἥδ' ἐχηρώθη πόλις. 25
τῶν οὕνεκ' ἀλκὴν πάντοθεν ποιεύμενος
ὡς ἐν κυσὶν πολλῇσιν ἐστράφην λύκος.

164. 2α

,Οὐκ ἔφυ Σόλων βαθύφρων οὐδὲ βουλήεις ἀνήρ·
ἐσθλὰ γὰρ θεοῦ διδόντος αὐτὸς οὐκ ἐδέξατο·
περιβαλὼν δ' ἄγραν, ἀγασθεὶς οὐκ ἐπέσπασε μέγα
δίκτυον, θυμοῦ θ' ἁμαρτῇ καὶ φρενῶν ἀποσφαλείς. |
ἤθελον γάρ κεν κρατήσας, πλοῦτον ἄφθονον λαβὼν 5
καὶ τυραννεύσας Ἀθηνῶν μοῦνον ἡμέραν μίαν,
ἀσκὸς ὕστερον δεδάρθαι κἀπιτετρῖφθαι γένος'.

164. 2β

,Εἰ δὲ γῆς ἐφεισάμην
πατρίδος, τυραννίδος δὲ καὶ βίης ἀμειλίχου
οὐ καθηψάμην μιάνας καὶ καταισχύνας κλέος,
οὐδὲν αἰδεῦμαι· πλέον γὰρ ὧδε νικήσειν δοκέω
πάντας ἀνθρώπους.'

IIIα'. ΤΟ ΜΕΛΟΣ

165. Ἀλκαῖος 1.

Μαρμαίρει δὲ μέγας δόμος χάλκῳ· παῖσα δ' Ἄρῃ κεκόσμηται στέγα
λάμπραισιν κυνίαισι, κατ τᾶν λεῦκοι κατύπερθεν ἵππιοι λόφοι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νεύοισιν, κεφάλαισιν ἄνδρων ἀγάλματα· χάλκιαι δὲ πασσάλοις
κρύπτοισιν περικείμεναι λάμπραι κνάμιδες, ἄρκος ἰσχύρω βέλευς,
θώρακές τε νέω λίνω κοίιλαί τε κατ' ἄσπιδες βεβλήμεναι· 5
παρ δὲ Χαλκίδικαι σπάθαι, παρ δὲ ζώματα πόλλα καὶ κυπάσσιδες·
τῶν οὐκ ἔστι λάθεσθ', ἐπειδὴ πρώτιστ' ὑπὸ Ϝέργον ἔσταμεν τόδε.

166. 2.

Ἀσυνέτημι τῶν ἀνέμων στάσιν·
τὸ μὲν γὰρ ἔνθεν κῦμα κυλίνδεται,
τὸ δ' ἔνθεν· ἄμμες δ' ὀν τὸ μέσσον
ναῖ φορήμεθα σὺν μελαίνα,
χείμωνι μοχθεῦντες μεγάλῳ μάλα·
περ μὲν γὰρ ἄντλος ἰστοπέδαν ἔχει,
λαῖφος δὲ πὰν ζάδηλον ἤδη
καὶ λάκιδες μέγαλαι κατ' αὖτο·
χόλαισι δ' ἄγκυλαι.

167. 3.

Νῦν χρὴ μεθύσθην καί τινα πρὸς βίαν
πώνην, ἐπειδὴ κάτθανε Μύρσιλος.

168. 4.

Ὕει μὲν ὁ Ζεύς, ἐκ δ' ὀράνω μέγας
χείμων, πεπάγαισιν δ' ὑδάτων ῥόαι...
κάββαλλε τὸν χείμων', ἐπὶ μὲν τίθεις
πῦρ, ἐν δὲ κέρναις οἶνον ἀφειδέως
μέλιχρον, αὐτὰρ ἀμφὶ κόρσᾳ 5

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μάλθακον ἀμφιβάλων γνόφαλλον.

169. 5.

Οὐ χρὴ κάκοισι θῦμον ἐπιτρέπειν·
προκόψομεν γὰρ οὔδεν ἀσάμενοι,
ὦ Βύκχι, φάρμακον δ' ἄριστον
οἶνον ἐνεικαμένοις μεθύσθην.

170. 6.

Τέγγε πλεύμονα Ϝοίνῳ· τὸ γὰρ ἄστρον περιτέλλεται,
ἁ δ' ὥρα χαλέπα, πάντα δὲ δίψαισ' ὑπὸ καύματος.
ἄχει δ' ἐκ πετάλων Ϝάδεα τέττιξ, πτερύγων δ' ὕπο
κἀκχέει λιγύραν πύκνον ἀοίδαν, σέλας ὄπποτα
φλόγιον κατὰ γᾶν πεπτάμενον πάντα καταυάνῃ. 5

171. 7.

Πίνωμεν· τί τὰ λύχν' ὀμμένομεν; δάκτυλος ἁμέρα·
καδ δ' ἄερρε κυλίχναις μεγάλαις, ἀίτα, ποικίλαις·
οἶνον γὰρ Σεμέλας καὶ Δίος υἷος λαθικάδεα
ἀνθρώποισιν ἔδωκ'· ἔγχεε κέρναις ἕνα καὶ δύο
πλέαις κακ κεφάλας, ἁ δ' ἑτέρα τὰν ἑτέραν κύλιξ 5
ὠθήτω.

172. 8.

Δεῦτ' Ὄλυμπον ἀστέροπον λίποντες,
παῖδες ἴφθιμοι Δίος ἠδὲ Λήδας,
ἱλλάῳ θύμῳ προφάνητε, Κάστορ
καὶ Πολύδευκες,
οἳ κατ' εὔρειαν χθόνα καὶ θάλασσαν 5
παῖσαν ἔρχεσθ' ὠκυπόδων ἐπ' ἵππων,
ῥῆα δ' ἀνθρώποις θανάτω ῥύεσθε
δακρυόεντος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εὐέδρων θρώσκοντες ὀν ἄκρα νάων
τήλοθεν, λάμπροι πρότον' ἀμφίβαντες, 10
ἀργαλέᾳ δ' ἐν νύκτι φάος φέροντες
ναῖ μελαίνᾳ.

173. Σαπφὼ 1.

Ποικιλόθρον', ἀθάνατ' Ἀφρόδιτα,
παῖ Δίος, δολόπλοκε, λίσσομαί σε,
μή μ' ἄσαισι μηδ' ὀνίαισι δάμνα,
πότνια, θῦμον· |
ἀλλὰ τυῖδ' ἔλθ', αἴ ποτα κἀτέρωτα 5
τᾶς ἔμας αὔδως ἀίοισα πήλυι
ἔκλυες, πάτρος δὲ δόμον λίποισα
χρύσιον ἦλθες
ἄρμ' ὐπασδεύξαισα· κάλοι δέ σ' ἆγον
ὤκεες στροῦθοι περὶ γᾶς μελαίνας 10
πύκνα δίννεντες πτέρ' ἀπ' ὠράνω αἴθε-
ρος διὰ μέσσω.
αἶψα δ' ἐξίκοντο· | τὺ δ', ὦ μάκαιρα,
μειδιάσαισ' ἀθανάτῳ προσώπῳ
ἤρε', ὄττι δηὖτε πέπονθα κὤττι 15
δηὖτε κάλημι,
κὤττι ἔμῳ μάλιστα θέλω γένεσθαι
μαινόλᾳ θύμῳ· | ,Τίνα δηὖτε Πείθω
μαῖσ' ἄγην ἐς σὰν φιλότατα, τίς σ', ὦ
Ψάπφ', ἀδικήει ; 20
καὶ γὰρ αἰ φεύγει, ταχέως διώξει,
αἰ δὲ δῶρα μὴ δέκετ', ἀλλὰ δώσει,
αἰ δὲ μὴ φίλει, ταχέως φιλήσει
κωὐκ ἐθέλοισαν.' |
ἔλθε μοι καὶ νῦν, χαλεπᾶν δὲ λῦσον 25
ἐκ μεριμνᾶν, ὄσσα δέ μοι τέλεσσαι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θῦμος ἰμέρρει, τέλεσον· σὺ δ' αὔτα
σύμμαχος ἔσσο.

174. 2.

Φαίνεταί μοι κῆνος ἴσος θέοισιν
ἔμμεν ὤνηρ, ὄττις ἐνάντιός τοι
ἰζάνει καὶ πλάσιον ἆδυ φωνεί-
σας ὑπακούει
καὶ γελαίσας ἰμέροεν· | τό μοι μὰν 5
καρδίαν ἐν στήθεσιν ἐπτόασεν·
ὥς σε γὰρ ϝίδω βρόχε', ὥς με φώνας
οὔδεν ἔτ' ἴκει,
ἀλλὰ καμ μὲν γλῶσσα ϝέαγε, λέπτον
δ' αὔτικα χρῶ πῦρ ὑπαδεδρόμακεν, 10
ὀππάτεσσι δ' οὔδεν ὄρημ', ἐπιρρόμ-
βεισι δ' ἄκουαι,
ἁ δέ μ' ἴδρως κακχέεται, τρόμος δὲ
παῖσαν ἄγρει, χλωροτέρα δὲ ποίας
ἔμμι, τεθνάκην δ' ὀλίγω 'πιδεύης
φαίνομ', 'Αγαλλί...

175. 3.

...τεθνάκην δ' ἀδόλως θέλω.
ἄ με ψισδομένα κατελίμπανεν
πόλλα καὶ τόδ' ἔειπέ μοι·
,Ὤιμ', ὡς δεῖνα πεπόνθαμεν,
Ψάπφ'· ἦ μάν σ' ἀέκοισ' ἀπυλιμπάνω·· | 5
τὰν δ' ἐγὼ τάδ' ἀμειβόμαν·
,Χαίροισ' ἔρχεο κἄμμεθεν
μέμναισ'(ο)· οἶσθα γὰρ ὥς σε πεδήπομεν·
αἰ δὲ μή, ἀλλά σ' ἔγω θέλω
ὄμμναισαι· σὺ δὲ λάθεαι 10

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὅσσ' ἄμμες φίλα καὶ κάλ' ἐπάσχομεν· |

πόλλοις γὰρ στεφάνοις ἴων
καὶ βρόδων πλοκίων τ' ὔμοι
καὶ ὀστλίγγων παρ' ἔμοι παρεθήκαο,

καὶ πόλλαις ὑπαθύμιδας 15
πλέκταις ἀμφ' ἀπάλᾳ δέρᾳ
ἀνθέων εἰαρινων πεποημέναις,

καὶ πόλλῳ λιπάρως μύρῳ
βρενθείῳ βασιληίῳ,
ἐξαλείψαο καλλίκομον κάρα...' 20

176. 4.

[-∪-] ἄπυ Σαρδίων
[-∪] πόλλακι τυῖδε νῶν ἔχοισα
ὡς πεδεζώομεν, βεβάως ἔχεν
σὲ θέᾳ ἰκέλαν Ἀρι-
γνώτα, σᾷ δὲ μάλιστ' ἔχαιρε μόλπᾳ. | 5
νῦν δὲ Λύδαισιν ἐμπρέπεται γυναί-
κεσσιν, ὥς ποτ' ἀελίω
δύντος ἁ βροδοδάκτυλος σελάννα
πάντα περρέχοισ' ἄστρα, φάος δ' ἐπί-
σχει θάλασσαν ἐπ' ἀλμύραν 10
ἴσως καὶ πολυανθέμοις ἀρούραις. |
ἁ δ' ἐέρσα κάλα κέχυται, τεθά-
λαισι δὲ βρόδα κἄπαλ' ἄν-
θρυσκα καὶ μελίλωτος ἀνθεμώδης.
πόλλα δὲ ζαφοίταισ' ἀγάνας ἐπι- 15
μνάσθεισ' Ἄτθιδος, ἰμέρῳ
λέπταν ποι φρένα, κῆρ δ' ἄσᾳ βόρηται. |
κῆθι δ' ἔλθην ἄμμ' ὄξυ βοᾷ· τὰ δ' οὐ
νῷν τἄπυστα νὺξ πολύως
γαρύει δι' ἄλος... 20

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

177. 5.

Κατθάνοισα δὲ κείσεαι οὐδέ ποτε μναμοσύνα σέθεν
ἔσσετ' οὐδ' ἔρος εἰς ὕστερον· οὐ γὰρ πεδέχεις βρόδων
τῶν ἐκ Πιερίας· ἀλλ' ἀφάνης κὴν 'Αίδα δόμοις
φοιτάσεις πεδ' ἀμαύρων νεκύων ἐκπεποταμένα.

178. 6.

Οἷον τὸ γλυκύμαλον ἐρεύθεται ἄκρῳ ἐπ' ὔσδῳ,
ἄκρον ἐπ' ἀκροτάτῳ, λελάθοντο δὲ μαλοδρόπηες,
οὐ μὰν ἐκλελάθοντ', ἀλλ' οὐκ ἐδύναντ' ἐπίκεσθαι.

179. 9.

Ὕψοι δὴ τὸ μέλαθρον
—'Υμήναον—
ἀέρρετε, τέκτονες ἄνδρες,
—'Υμήναον—
γάμβρος ἐσέρχεται ἴσος Ἄρευι
ἄνδρος μεγάλω πόλυ μείζων.

180. 'Ανακρέων 1.

Σφαίρῃ δηῦτέ με πορφυρέῃ
βάλλων χρυσοκόμης Ἔρως
νήνι ποικιλοσαμβάλῳ
συμπαίζειν προκαλεῖται·
ἣ δ', ἔστιν γὰρ ἀπ' εὐκτίτου 5
Λέσβου, τὴν μὲν ἐμὴν κόμην,
λευκὴ γάρ, καταμέμφεται,
πρὸς δ' ἄλλην τινὰ χάσκει.

181. 2.

Φέρ' ὕδωρ, φέρ' οἶνον, ὦ παῖ,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φέρε δ'ἀνθεμοῦντας ἡμὶν
στεφάνους, ἔνεικον, ὡς δὴ
πρὸς Ἔρωτα πυκταλίζω.

182. 3.

Ἄγε δὴ φέρ' ἡμίν, ὦ παῖ,
κελέβην, ὅκως ἄμυστιν
προπίω, τὰ μὲν δέκ' ἐγχέας
ὕδατος, τὰ πέντε δ' οἴνου
κυάθους, ὡς ἀνυβρίστως
ἀνὰ δηῦτε βασσαρήσω...
ἄγε δηῦτε μηκέθ' οὕτω
πατάγῳ τε κἀλαλητῷ
Σκυθικὴν πόσιν παρ' οἴνῳ
μελετῶμεν, ἀλλὰ καλοῖς
ὑποπίνοντες ἐν ὕμνοις.

183. 4.

Πολιοὶ μὲν ἡμὶν ἤδη κρόταφοι κάρη τε λευκόν,
χαρίεσσα δ' οὐκέθ' ἥβη πάρα, γηραλέοι δ' ὀδόντες.
γλυκεροῦ δ' οὐκέτι πολλὸς βιότου χρόνος λέλειπται.
διὰ ταῦτ' ἀνασταλύζω θαμὰ Τάρταρον δεδοικώς·
Ἀίδεω γάρ ἐστι δεινὸς μυχός, ἀργαλέη δ' ἐς αὐτὸν
κάθοδος· καὶ γὰρ ἑτοῖμον καταβάντι μὴ ἀναβῆναι.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΙΙΙβ΄. ΧΟΡΙΚΗ ΛΥΡΙΚΗ

184. Τέρπανδρος 1.

Ζεῦ, πάντων ἀρχά, πάντων ἁγήτωρ,
Ζεῦ, σοὶ πέμπω ταύταν ὕμνων ἀρχάν.

185. 2.

Ἔνθ' αἰχμά τε νέων θάλλει καὶ μῶσα λίγεια
καὶ δίκα εὐρυάγυια, καλῶν ἐπιτάρροθος ἔργων.

186. 3.

Σοὶ δ' ἡμεῖς τετράγηρυν ἀποστέρξαντες ἀοιδὰν
ἑπτατόνῳ φόρμιγγι νέους κελαδήσομεν ὕμνους.

187. Ἀλκμὰν 1.

Εὕδουσιν δ' ὀρέων κορυφαί τε καὶ φάραγγες,
πρώονές τε καὶ χαράδραι,
φῦλά θ' ἑρπετὰ τόσσα τρέφει μέλαινα γαῖα,
θῆρές τ' ὀρεσκῷοι καὶ γένος μελισσᾶν
καὶ κνώδαλ' ἐν βένθεσσι πορφυρέας ἁλός· 5
εὕδουσιν δ' οἰωνῶν
φῦλα τανυπτερύγων.

188. 2.

Ἤνθομεν ἐς μεγάλας Δαμάτερος ἐννέ' ἐάσσαι
παίσαι παρθενικαί, παίσαι καλὰ ἔμματ' ἐχοίσαι,
καλὰ μὲν ἔμματ' ἐχοίσαι, ἀριπρεπέας δὲ καὶ ὅρμως
πριστῶ ἐξ ἐλέφαντος ἰδῆν ποτεοικότας αἴγλᾳ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

189. 3.

Οὔ μ' ἔτι, παρθενικαὶ μελιγάρυες ἱμερόφωνοι,
γυῖα φέρην δύναται· βάλε δὴ βάλε κηρύλος εἴην,
ὅστ' ἐπὶ κύματος ἄνθος ἅμ' ἀλκυόνεσσι ποτῆται
νηδεὲς ἦτορ ἔχων, ἁλιπόρφυρος εἴαρος ὄρνις.

190. Στησίχορος 1.

Ἀέλιος δ' Ὑπεριονίδας δέπας ἐσκατέβαινεν
χρύσεον, ὄφρα δι' Ὠκεανοῖο περάσας
ἀφίκοιθ' ἱερᾶς ποτὶ βένθεα νυκτὸς ἐρεμνᾶς
ποτὶ ματέρα κουριδίαν τ' ἄλοχον παίδάς τε φίλους· 5
ὁ δ' ἐς ἄλσος ἔβα δάφναισι κατάσκιον
ποσσὶ πάις Διός.

191. 2.

Οὕνεκα Τυνδάρεος
ῥέζων ποτὲ πᾶσι θεοῖς μούνας λάθετ' ἠπιοδώρω
Κύπριδος· κείνα δὲ Τυνδάρεω κόραις
χολωσαμένα διγάμους τε καὶ τριγάμους τίθησιν
καὶ λιπενσάνορας. 5

192. 3.

Οὐκ ἔστ' ἔτυμος λόγος οὗτος
οὐδ' ἔβας ἐν ναυσὶν εὐσέλμοις
οὐδ' ἵκεο Πέργαμα Τροίας.

193. Σιμωνίδης 1.

Τῶν ἐν Θερμοπύλαισι θανόντων
εὐκλεὴς μὲν ἁ τύχα, καλὸς δ' ὁ πότμος,
βωμὸς δ' ὁ τάφος, πρὸ γόων δὲ μνᾶστις, ὁ δ' οἶκτος ἔπαινος·
ἐντάφιον δὲ τοιοῦτον οὔτ' εὐρὼς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οὔθ' ὁ πανδαμάντωρ ἀμαυρώσει χρόνος· 5
ἀνδρῶν ἀγαθῶν ὅδε σακὸς οἰκέταν εὐδοξίαν
Ἑλλάδος εἵλετο· μαρτυρεῖ δὲ καὶ Λεωνίδας
ὁ Σπάρτας βασιλεύς, ἀρετᾶς μέγαν λελοιπὼς
κόσμον ἀέναόν τε κλέος.

194. 2.

Ἄνθρωπος ἐὼν μή ποτε φάσῃς ὅ,τι γίνεται αὔριον,
μηδ' ἄνδρα ἰδὼν ὄλβιον, ὅσσον χρόνον ἔσσεται·
ὠκεῖα γὰρ οὐδὲ τανυπτερύγου μυίας
οὕτως ἁ μετάστασις.

195. 3.

Ἀνθρώπων ὀλίγον μὲν κάρτος, ἄπρακτοι δὲ μεληδόνες,
αἰῶνι δὲ παύρῳ πόνος ἀμφὶ πόνῳ·
ὁ δ' ἄφυκτος ὁμῶς ἐπικρέμαται θάνατος·
κείνου γὰρ ἴσον λάχον μέρος οἵ τ' ἀγαθοὶ
ὅστις τε κακός. 5

196. 4.

Οὐδὲ γὰρ οἱ πρότερόν ποτ' ἐπέλοντο,
θεῶν δ' ἔξ ἀνάκτων ἐγένονθ' υἷες ἡμίθεοι,
ἄπονον οὐδ' ἄφθιτον οὐδ' ἀκίνδυνον βίον
ἐς γῆρας ἐξίκοντο τελέσσαντες.

197. 5.

...ὅτε λάρνακι δαιδαλέᾳ ἄνεμος τέτμε πνέων
κινηθεῖσά τε λίμνα
δείματί τ' ἤριπεν οὐκ ἀδιάντοισιν παρειαῖς
ἀντ. ἀμφί τε Περσέι βάλλε φίλαν χέρ' εἶπέν τ', Ὦ τέκος,
οἷον ἔχω πόνον! σὺ δ' ἀωτεῖς· 5
γαλαθηνῷ δ' ἤθεϊ κνώσσεις ἐν ἀτερπεῖ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δούρατι χαλκεογόμφῳ,
νυκτὶ ἀλαμπεῖ κυανέῳ τε δνόφῳ ταθείς·
ἅλμαν δ' ὕπερθεν τεᾶν κομᾶν βαθεῖαν
παριόντος κύματος οὐκ ἀλέγεις, οὐδ' ἀνέμων 10
φθόγγον, πορφυρέαισιν
κείμενος ἐν χλανίσιν, προσέχων καλὸν πρόσωπον.
ἐπ. εἰ δέ τοι δεινὸν τό γε δεινὸν ἦν,
καί κεν ἐμῶν ῥημάτων λεπτὸν ὑπεῖχες οὖας.
κέλομ' εὖδε, βρέφος, εὐδέτω δὲ πόντος, 15
εὐδέτω δ' ἄμετρον κακόν.
μεταιβολία δέ τις φανείη, Ζεῦ πάτερ, ἐκ σέο.
ὅτι δὴ θαρσαλέον ἔπος
εὔχομαι καὶ νόσφι δίκας, σύγγνωθί μοι'.

198. 6.

Ἔστι τις λόγος
τὰν Ἀρετὰν ναίειν δυσαμβάτοις ἐπὶ πέτραις·
ἁγνὰν δέ μιν θεὰν χῶρον ἁγνὸν ἀμφέπειν.
οὐδὲ πάντων βλεφάροις θνατῶν ἔσοπτος,
ᾧ μὴ δακέθυμος ἱδρὼς ἔνδοθεν μόλῃ 5
ἵκῃ τ' ἐς ἄκρον ἀνδρείας.

199. 7.

Τίς κεν αἰνήσειε νόῳ πίσυνος Λίνδου ναέταν Κλεόβουλον
ἀενάοις ποταμοῖσιν ἄνθεσί τ' εἰαρινοῖς
ἀελίου τε φλογὶ χρυσέας τε σελάνας
καὶ θαλασσαίαισι δίναισ' ἀντία θέντα μένος στάλας;
ἅπαντα γάρ ἐστι θεῶν ἥσσω· λίθον δὲ 5
καὶ βρότεοι παλάμαι θραύοντι· μωροῦ φωτὸς ἅδε βουλά.

200. Βακχυλίδης

1. Παιάν.

Τίκτει δέ τε θνατοῖσιν εἰρήνα μεγάλα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πλοῦτον καὶ μελιγλώσσων ἀοιδᾶν ἄνθεα,
δαιδαλέων τ' ἐπὶ βωμῶν θεοῖσιν αἴθεσθαι βοῶν
ξανθᾷ φλογὶ μῆρα τανυτρίχων τε μήλων,
γυμνασίων τε νέοις αὐλῶν τε καὶ κώμων μέλειν. 5
ἐν δὲ σιδαροδέτοις πόρπαξιν αἰθᾶν
ἀραχνᾶν ἱστοὶ πέλονται·
ἔγχεά τε λογχωτὰ ξίφεά τ' ἀμφάκεα δάμναται εὐρώς·
χαλκεᾶν δ' οὐκ ἔστι σαλπίγγων κτύπος·
οὐδὲ συλᾶται μελίφρων ὕπνος ἀπὸ βλεφάρων, 10
ἀῷος ὃς θάλπει κέαρ.
συμποσίων δ' ἐρατῶν
βρίθοντ' ἀγυιαί, παιδικοί θ' ὕμνοι φλέγονται.

201. Ἐπίνικοι:

2. Ἀργείῳ Κείῳ παιδὶ πύκτῃ Ἴσθμια.

Στρ. Ἄιξον, ὦ σεμνοδότειρα Φήμα,
ἐς Κέον ἱεράν, χαριτώ-
νυμον φέρουσ' ἀγγελίαν,
ὅτι μάχας θρασύχειρος Ἀρ-
γεῖος ἄρατο νίκαν· 5
Ἀντ. καλῶν δ' ἀνέμνασεν, ὅσ' ἐν κλεεννῷ
αὐχένι ϝισθμοῦ ζαθέαν
λιπόντες Εὐξαντίδα νᾶ-
σον ἐπεδείξαμεν ἑβδομή-
κοντα σὺν στεφάνοισιν. 10
Ἐπ. καλεῖ δὲ Μοῦσ' αὐθιγενὴς
γλυκεῖαν αὐλῶν καναχάν,
γεραίρουσ' ἐπινικίοις
Πανθείδα φίλον υἱόν.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

202. 3.

Λάχωνι Κείῳ παιδὶ σταδιεῖ Ὀλύμπια.

Στρ. α΄ Λάχων Διὸς μεγίστου
λάχε φέρτατον πόδεσσι
κῦδος ἐπ᾽ Ἀλφεοῦ προχοαῖς <κάλ᾽ αὔξων,>
δι᾽ ὅσσα πάροιθεν
ἀμπελοτρόφον Κέον 5
ἄεισάν ποτ᾽ Ὀλυμπίᾳ
πύξ τε καὶ στάδιον κρατεῦ-
σαν στεφάνοις ἐθείρας
Στρ. β΄ νεανίαι βρύοντες.
σὲ δὲ νῦν ἀναξιμόλπου 10
Οὐρανίας ὕμνος ἕκατι νίκας,
Ἀριστομένειον
ὦ ποδάνεμον τέκος,
γεραίρει προδόμοις ἀοι-
δαῖς, ὅτι στάδιον κρατή- 15
σας Κέον εὐκλείξας.

203. 4.

Ἱέρωνι κέλητι Ὀλύμπια.

Στρ. α΄ Εὔμοιρε Συρακοσίων
ἱπποδινήτων στραταγέ,
γνώσῃ μὲν ἰοστεφάνων
Μοισᾶν γλυκύδωρον ἄγαλμα, τῶν γε νῦν
αἴ τις ἐπιχθονίων, 5
ὀρθῶς· φρένα δ᾽ εὐθύδικον
ἀτρέμ᾽ ἀμπαύσας μεριμνᾶν
δεῦρ᾽ ἄθρησον νόῳ,
ἣ σὺν Χαρίτεσσι βαθυζώνοις ὑφάνας
ὕμνον ἀπὸ ζαθέας 10

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νάσου ξένος ὑμετέραν πέμ-
πει κλεεννὰν ἐς πόλιν,
χρυσάμπυκος Οὐρανίας κλει-
νὸς θεράπων· ἐθέλει δὲ γᾶ-
ρυν ἐκ στηθέων χέων 15

Ἀντ. α΄ αἰνεῖν Ἱέρωνα. | βαθὺν
δ᾽αἰθέρα ξουθαῖσι τάμνων
ὑψοῦ πτερύγεσσι ταχεί-
αις αἰετὸς εὐρυάνακτος ἄγγελος
Ζηνὸς ἐρισφαράγου 15
θαρσεῖ κρατερᾷ πίσυνος
ἰσχύι, πτάσσοντι δ᾽ ὄρνι-
χες λιγύφθογγοι φόβῳ·
οὔ νιν κορυφαὶ μεγάλας ἴσχουσι γαίας
οὐδ᾽ ἁλὸς ἀκαμάτας 25
δυσπαίπαλα κύματα· νωμᾶ-
ται δ᾽ ἐν ἀτρύτῳ χάει
λεπτότριχα σὺν ζεφύρου πνοι-
αῖσιν ἔθειραν ἀρίγνω-
τος μετ᾽ ἀνθρώποις ἰδεῖν. 30

Ἐπ. α΄ τῶς νῦν καὶ ἐμοὶ μυρία πάντᾳ κέλευθος
ὑμετέραν ἀρετὰν
ὑμνεῖν, κυανοπλοκάμου θ᾽ ἕκατι Νίκας,
χαλκοστέρνου τ᾽ Ἄρηος,
Δεινομένευς ἀγέρω- 35
χοι παῖδες· εὖ ἔρδων δὲ μὴ κάμοι θεός. |
ξανθότριχα μὲν Φερένικον
Ἀλφεὸν παρ᾽ εὐρυδίναν
πῶλον ἀελλοδρόμαν
εἶδε νικάσαντα χρυσόπαχυς Ἀώς, 40

Στρ. β΄ Πυθῶνί τ᾽ ἐν ἀγαθέᾳ.
γᾷ δ᾽ἐπισκήπτων πιφαύσκω·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οὔπω νιν ὑπὸ προτέρων
ἵππων ἐν ἀγῶνι κατέχρανεν κόνις
πρὸς τέλος ὀρνύμενον· 45
ῥιπᾷ γὰρ ἴσος βορέα
ὃν κυβερνήταν φυλάσσων
ἵεται νεόκροτον
νίκαν Ἱέρωνι φιλοξείνῳ τιτύσκων. |
ὄλβιος ᾧ τινι θεὸς 50
μοῖράν τε καλῶν ἔπορεν
σύν τ' ἐπιζήλῳ τύχᾳ
ἀφνεὸν βιοτὰν διάγειν· οὐ
γάρ τις ἐπιχθονίων
πάντα γ' εὐδαίμων ἔφυ. | 55

Ἀντ. β'. καὶ μάν ποτ' ἐρειψιπύλαν
παῖδ' ἀνίκατον λέγουσιν
δῦναι Διὸς ἀργικεραύ-
νου δώματα Φερσεφόνας τανυσφύρου,
καρχαρόδοντα κύν' ἄ- 60
ξοντ' ἐς φάος ἐξ Ἀίδα,
υἱὸν ἀπλάτοι' Ἐχίδνας. |
ἔνθα δυστάνων βροτῶν
ψυχὰς ἐδάη παρὰ Κωκυτοῦ ῥεέθροις,
οἷά τε φύλλ' ἄνεμος 65
Ἴδας ἀνὰ μηλοβότους
πρῶνας ἀργηστὰς δονεῖ. |
ταῖσιν δὲ μετέπρεπεν εἴδω-
λον θρασυμέμνονος ἐγ-
χεσπάλου Πορθανίδα. | 70

Ἐπ. β'. τὸν δ' ὡς ἴδεν Ἀλκμήνιος θαυμαστὸς ἥρως
τεύχεσι λαμπόμενον,
νευρὰν ἐπέβασε λιγυκλαγῆ κορώνας,
χαλκεόκρανον δ' ἔπειτ' ἐξ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἵλετο ϝιὸν ἀνα- 75
πτύξας φαρέτρας πῶμα· | τῷ δ' ἐναντία
ψυχὰ προφάνη Μελεάγρου
καί νιν εὖ εἰδὼς προσεῖπεν·
,Υἱὲ Διὸς μεγάλου,
στᾶθί τ' ἐν χώρᾳ, γελανώσας τε θυμὸν 80
μὴ ταῦσιον προΐει
τραχὺν ἐκ χειρῶν ὀιστὸν
ψυχαῖσιν ἔπι φθιμένων·
οὔ τοι δέος.' | ὣς φάτο· θάμβησεν δ' ἄναξ
Ἀμφιτρυωνιάδας, 85
εἶπέν τε· ,Τίς ἀθανάτων
ἢ βροτῶν τοιοῦτον ἔρνος
θρέψεν ἐν ποίᾳ χθονί;
τίς δ' ἔκτανεν; | ἦ τάχα καλλίζωνος Ἥρα
κεῖνον ἐφ' ἁμετέρᾳ 90
πέμψει κεφαλᾷ· τὰ δέ που
Παλλάδι ξανθᾷ μέλει.' |
τὸν δὲ προσέφη Μελέαγρος
δακρυόεις· ,Χαλεπὸν
θεῶν παρατρέψαι νόον 95
Ἀντ. γ'. ἄνδρεσσιν ἐπιχθονίοις. |
καὶ γὰρ ἂν πλάξιππος Οἰνεὺς
παῦσεν καλυκοστεφάνου
σεμνᾶς χόλον Ἀρτέμιδος λευκωλένου
λισσόμενος πολέων 100
τ' αἰγῶν θυσίαισι πατὴρ
καὶ βοῶν φοινικονώτων· |
ἀλλ' ἀνίκατον θεὰ
ἔσχεν χόλον· εὐρυβίαν δ' ἔσσευε κούρα
κάπρον ἀναιδομάχαν 105
ἐς καλλίχορον Καλυδῶ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ν', ἔνθα πλημύρων σθένει
ὄρχους ἐπέκειρεν ὀδόντι,
σφάζε τε μῆλα βροτῶν
θ' ὅστις εἰσάνταν μόλοι. | 110

Ἐπ. γ'. τῷ δὲ στυγερὰν δῆριν Ἑλλάνων ἄριστοι
στασάμεθ' ἐνδυκέως
ἔξ ἄματα συνεχέως· ἐπεὶ δὲ δαίμων
κάρτος Αἰτωλοῖσιν ὄρεξεν,
θάπτομεν οὓς κατέπε- 115
φνεν σῦς ἐριβρύχας ἐπαΐσσων βίᾳ,
Ἀγκαῖον ἐμῶν τ' Ἀγέλαον
φέρτατον κεδνῶν ἀδελφεῶν,
οὓς τέκεν ἐν μεγάροις
πατρὸς Ἀλθαία περικλειτοῖσιν Οἰνέος· | 120

Στρ. δ'. πρὸς δ' ὤλεσε μοῖρ' ὀλοὰ
πλεῦνας· οὐ γάρ πω δαΐφρων
παῦσεν χόλον ἀγροτέρα
Λατοῦς θυγάτηρ· περὶ δ' αἴθωνος δορᾶς
μαρνάμεθ' ἐνδυκέως 125
Κουρῆσι μενεπτολέμοις· |
ἔνθ' ἐγὼ πολλοῖς σὺν ἄλλοις
Ἴφικλον κατέκτανον
ἐσθλόν τ' Ἀφάρητα, θοοὺς μάτρωας· οὐ γὰρ
καρτερόθυμος Ἄρης 130
κρίνει φίλον ἐν πολέμῳ·
τυφλὰ δ' ἐκ χειρῶν βέλη
ψυχαῖς ἔπι δυσμενέων φοι-
τᾷ θάνατόν τε φέρει,
τοῖσιν ἂν δαίμων θέλῃ. | 135

Ἀντ. δ'. ταῦτ' οὐκ ἐπιλεξαμένα
Θεστίου κούρα δαΐφρων
μάτηρ κακόποτμος ἐμοὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βούλευσεν ὄλεθρον ἀτάρβακτος γυνά·
καῖέ τε δαιδαλέας 140
ἐκ λάρνακος ὠκύμορον
φιτρὸν ἀγκλαύσασα, τὸν δὴ
μοῖρ' ἐπέκλωσεν τότε
ζωᾶς ὅρον ἁμετέρας ἔμμεν. | τύχον μὲν
Δαϊπύλου Κλύμενον 145
παῖδ' ἄλκιμον ἐξεναρί-
ζων ἀμώμητον δέμας,
πύργων προπάροιθε κιχήσας·
τοὶ δὲ πρὸς εὐκτιμέναν
φεῦγον ἀρχαίαν πόλιν 150
Ἐπ. δ'. Πλευρῶνα· μίνυνθα δέ μοι ψυχὰ γλυκεῖα·
γνῶν δ ὀλιγοσθενέων,
αἰαῖ· πύματον δὲ πνέων δάκρυσα τλάμων,
ἀγλαὰν ἥβαν προλείπων.' |
φασὶν ἀδεισιβόαν 155
Ἀμφιτρύωνος παῖδα μοῦνον δὴ τότε
τέγξαι βλέφαρον, ταλαπενθέος
πότμον οἰκτίροντα φωτός·
καί νιν ἀμειβόμενος
τάδ' ἔφα· | ,Θνατοῖσι μὴ φῦναι φέριστον 160
Στρ. ε'. μηδ' ἀελίου προσιδεῖν
φέγγος· | ἀλλ' οὐ γάρ τίς ἐστιν
πρᾶξις τάδε μυρομένοις,
χρὴ κεῖνο λέγειν ὅ,τι καὶ μέλλει τελεῖν.
ἦ ῥά τις ἐν μεγάροις 165
Οἰνῆος ἀρηιφίλου
ἔστιν ἀδμήτα θυγάτρων,
σοὶ φυὰν ἀλιγκία ;
τάν κεν λιπαρὰν ἐθέλων θείμαν ἄκοιτιν.' |
τὸν δὲ μενεπτολέμου 170

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ψυχὰ προσέφα Μελεά-
γρου· ,Λίπον χλωραύχενα
ἐν δώμασι Δαϊάνειραν,
νῆιν ἔτι χρυσέας
Κύπριδος θελξιμβρότου.' | 175

Ἀντ. ε΄. λευκώλενε Καλλιόπα,
στᾶσον εὐποίητον ἅρμα
αὐτοῦ· Δία τε Κρονίδαν
ὕμνησον Ὀλύμπιον ἀρχαγὸν θεῶν,
τόν τ' ἀκαμαντορόαν 180
Ἀλφεόν, Πέλοπός τε βίαν,
καὶ Πίσαν, ἔνθ' ὁ κλεεννὸς
ποσσὶ νικάσας δρόμῳ
ἦλθεν Φερένικος ἐς εὐπύργους Συρακόσ-
σας Ἱέρωνι φέρων 185
εὐδαιμονίας πέταλον. |
χρὴ δ' ἀλαθείας χάριν
αἰνεῖν, φθόνον ἀμφοτέραισιν
χερσὶν ἀπωσάμενον,
εἴ τις εὖ πράσσοι βροτῶν. | 190

Ἐπ. ε΄. Βοιωτὸς ἀνὴρ τάδε φώνησεν, γλυκειᾶν
Ἡσίοδος πρόπολος
Μουσᾶν, ὃν ἂν ἀθάνατοι τιμῶσι, τούτῳ
καὶ βροτῶν φήμαν ἕπεσθαι. |
πείθομαι εὐμαρέως 195
εὐκλέα κελεύθου γλῶσσαν οὐκ ἐκτὸς δίκας
πέμπειν Ἱέρωνι· τόθεν γὰρ
πυθμένες θάλλουσιν ἐσθλῶν,
τοὺς ὁ μεγιστοπάτωρ
Ζεὺς ἀκινήτους ἐν εἰρήνᾳ φυλάσσοι. 200

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

204. 5. Θηϊεὺς

Στρ.α'. Ἀθ. Βασιλεῦ τᾶν ἱερᾶν Ἀθανᾶν,
τῶν ἁβροβίων ἄναξ Ἰώνων,
τί νέον ἔκλαγε χαλκοκώδων
σάλπιγξ πολεμηίαν ἀοιδάν ;
ἦ τις ἁμετέρας χθονὸς
δυσμενὴς ὅρι' ἀμφιβάλλει
στραταγέτας ἀνήρ ;
ἢ λῃσταὶ κακομάχανοι
ποιμένων ἀέκατι μήλων
σεύοντ' ἀγέλας βίᾳ ;
ἢ τί τοι κραδίαν ἀμύσσει ;
φθέγγευ· δοκέω γὰρ εἴ τινι βροτῶν
ἀλκίμων ἐπικουρίαν
καὶ τὶν ἔμμεναι νέων,
ὦ Πανδίονος υἱὲ καὶ Κρεούσας.
Στρ.β'. Αἰγ. Νέον ἦλθεν δολιχὰν ἀμείψας
κάρυξ ποσὶν Ἰσθμίαν κέλευθον·
ἄφατα δ' ἔργα λέγει κραταιοῦ
φωτός· τὸν ὑπέρβιόν τ' ἔπεφνεν
Σίνιν, ὃς ἰσχύι φέρτατος
θνατῶν ἦν Κρονίδα Λαταίου
σεισίχθονος τέκος·
σῦν τ' ἀνδροκτόνον ἐν νάπαις
Κρεμμυῶνος, ἀτάσθαλόν τε
Σκίρωνα κατέκτανεν,
τάν τε Κερκυόνος παλαίστραν
ἔσχεν, Πολυπήμονός τε καρτερὰν
σφῦραν ἐξέβαλεν Προκό-
πτας, ἀρείονος τυχὼν
φωτός· ταῦτα δέδοιχ' ὅπᾳ τελεῖται.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Στρ.γ'. Ἀθ. Τίνα δ' ἔμμεν, πόθεν ἄνδρα τοῦτον
λέγει, τίνα τε στολὰν ἔχοντα ;
πότερα σὺν πολεμηίοις ὅ·
πλοισι στρατιὰν ἄγοντα πολλάν ;
ἢ μοῦνον σὺν ὀπάοσιν 35
στείχειν ἔμπορον οἷ' ἀλάταν
ἐπ' ἀλλοδαμίαν
ἰσχυρόν τε καὶ ἄλκιμον
ὧδε καὶ θρασύν, ὃς τοσούτων
ἀνδρῶν κρατερὸν σθένος 40
ἔσχεν ; | ἦ θεὸς αὐτὸν ὁρμᾷ,
δίκας ἀδίκοισιν ὄφρα μήσεται·
οὐ γὰρ ῥᾴδιον αἰὲν ἔρ-
δοντα μὴ 'ντυχεῖν κακῷ.
πάντ' ἐν τῷ δολιχῷ χρόνῳ τελεῖται. | 45

Στρ.δ'. Αἰγ. Δύο Fοι φῶτε μόνους ἁμαρτεῖν
λέγει, περὶ φαιδίμοισι δ' ὤμοις
ξίφος ἔχειν ἐλεφαντόκωπον·
ξεστοὺς δὲ δύ' ἐν χέρεσσ' ἄκοντας
κηὔτυκτον κυνέαν Λάκαι- 50
ναν κρατὸς πέρι πυρσοχαίτου·
χιτῶνα πορφύρεον
στέρνοις τ' ἀμφί, καὶ οὔλιον
Θεσσαλὰν χλαμύδ'· | ὀμμάτων δὲ
στίλβειν ἄπο Λαμνίαν 55
φοίνισσαν φλόγα· παῖδα δ' ἔμμεν
πρώθηβον, ἀρηίων δ' ἀθυρμάτων
μεμνᾶσθαι πολέμου τε καὶ
χαλκεοκτύπου μάχας·
δίζησθαι δὲ φιλαγλάους Ἀθάνας. 60

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

205. Πίνδαρος 1. Σκόλιον

Θρασύβουλῳ Ἀκραγαντίνῳ.

Στ. α΄. Ὦ Θρασύβουλ', ἐρατᾶν ὄχημ' ἀοιδᾶν
τοῦτό τοι πέμπω μεταδόρπιον· ἐν ξυνῷ κεν εἴη
συμπόταισίν τε γλυκερὸν καὶ Διωνύσοιο καρπῷ γαρ-
Στ. β΄. καὶ κυλίκεσσιν Ἀθαναίαισι κέντρον· | [γάλισμα
ἀνίκ' ἀνθρώπων καματώδεες οἴχονται μέριμναι 5
στηθέων ἔξω· πελάγει δ' ἐν πολυχρύσοιο πλούτου
Στ. γ΄. πάντες ἴσον νέομεν ψευδῆ πρὸς ἀκτάν·
ὃς μὲν ἀχρήμων, ἀφνεὸς τότε, τοὶ δ' αὖ πλουτέοντες...
Στ. δ΄. ἀέξονται φρένας ἀμπελίνοις τόξοις δαμέντες...
Στ. ε΄...δείπνου δὲ λήγοντος γλυκὺ τρωγάλιον 10
καίπερ πεδ' ἄφθονον βοράν.

206. 2. Ὑπόρχημα

Γλυκὺ δ' ἀπείροισι πόλεμος· πεπειραμένων δέ τις
ταρβεῖ προσιόντα νιν καρδίᾳ περισσῶς...
Τὸ κοινόν τις ἀστῶν ἐν εὐδίᾳ τιθεὶς
ἐρευνασάτω μεγαλάνορος Ἡσυχίας τὸ φαιδρὸν φάος,
στάσιν ἀπὸ πραπίδων ἐπίκοτον ἀνελών, 5
πενίας δότειραν, ἐχθρὰν δὲ κουροτρόφον.

207. 3. Θρῆνος

Στ....Τοῖσι λάμπει μὲν μένος ἀελίου τὰν ἐνθάδε νύκτα
[κάτω,
φοινικορόδοις δ' ἐνὶ λειμώνεσσι προάστιον αὐτῶν
καὶ λιβάνῳ σκιαρὸν καὶ χρυσέοις καρποῖς βεβρι-
[θὸς... |
καὶ τοὶ μὲν ἵπποισί τε γυμνασίαις τε, τοὶ δὲ πεσ-
[σοῖς,
τοὶ δὲ φορμίγγεσσι τέρπονται, παρὰ δέ σφισιν εὐ-
[ανθὴς ἅπας τέθαλεν ὄλβος· | 5

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὀδμὰ δ' ἐρατὸν κατὰ χῶρον κίδναται
αἰεὶ θύα μειγνύντων πυρὶ τηλεφανεῖ παντοῖα
[θεῶν ἐπὶ βωμοῖς. |

Ἀν. ἔνθεν τὸν ἀπείρον' ἐρεύγονται σκότον
βληχροὶ δνοφερᾶς νυκτὸς ποταμοὶ...

208. 4. Προσόδιον

Στ. Χαῖρ', ὦ θεοδμάτα, λιπαροπλοκάμου παί-
δεσσι Λατοῦς ἱμεροέστατον ἔρνος,
πόντου θύγατερ, χθονὸς εὐρείας ἀκί-
νητον τέρας, ἅν τε βροτοὶ
Δᾶλον κικλήσκοισιν, μάκαρες δ' ἐν Ὀλύμπῳ 5
τηλέφαντον κυανέας χθονὸς ἄστρον... |

Ἀν...ἦν γὰρ τὸ πάροιθε φορητὰ κυμάτεσ-
σιν παντοδαπῶν τ' ἀνέμων
ῥιπαῖσιν· | ἀλλ' ἁ Κοιογενὴς ὁπότ' ὠδί-
νεσσι θύοισ' ἀγχιτόκοις ἐπέβα νιν, 10
δὴ τότε τέσσαρες ὀρθαὶ
πρέμνων ἀπώρουσαν χθονίων,
ἀν δ' ἐπικράνοις σχέθον πέτραν ἀδαμαντοπέδιλοι
κίονες· ἔνθα τεκοῖσ' εὐδαίμον' ἐπόψατο γένναν.

209. 5. Διθύραμβος

Ἴδετ' ἐν χορόν, Ὀλύμπιοι,
ἐπί τε κλυτὰν πέμπετε χάριν, θεοί,
πολύβατον οἵ τ' ἄστεος ὀμφαλὸν θυόεντα
ἐν ταῖς ἱεραῖς Ἀθάναις
οἰχνεῖτε πανδαίδαλόν τ' εὐκλέ' ἀγοράν. | 5
ἰοδέτων λάχετε στεφάνων τὰν ἐαρίδρεπτον
λοιβάν· Διόθεν τέ με σὺν ἀγλαΐᾳ
ἴδετε πορευθέντ' ἀοιδᾶν
δεύτερον ἐπὶ κισσοδέταν θεόν,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Βρόμιον ὅν τ' Ἐριβόαν τε βροτοὶ καλέομεν, 10
γόνον ὑπάτων μὲν πατέρων μελπέμεν
γυναικῶν τε Καδμεϊᾶν. |
ἐναργέα τελέων σάματ' οὐ λανθάνει,
φοινικοεάνων ὁπότ' οἰχθέντος Ὡρᾶν θαλάμου
εὔοδμον ἐπάγῃσιν ἔαρ φυτὰ νεκτάρεα. | 15
τότε βάλλεται, τότ' ἐπ' ἀμβρόταν χθόν' ἐραταὶ
ἴων φόβαι, ῥόδα τε κόμαισι μείγνυται,
ἀχεῖ τ' ὀμφαὶ μελέων σὺν αὐλοῖς,
ἀχεῖ τε Σεμέλαν ἑλικάμπυκα χοροί.

210. 6.

Ὦ ταὶ λιπαραὶ καὶ ἰοστέφανοι καὶ ἀοίδιμοι,
Ἑλλάδος ἔρεισμα, κλειναὶ Ἀθᾶναι,
δαιμόνιον πτολίεθρον...
...ὅθι παῖδες Ἀθαναίων ἐβάλοντο φαεννὰν
κρηπῖδ' ἐλευθερίας.

211. 7. Παιὰν

Στρ. Ἀκτὶς ἀελίου, τί πολύσκοπε μήσεαι,
ὦ μᾶτερ ὀμμάτων, ἄστρον ὑπέρτατον,
ἐν ἁμέρᾳ κλεπτόμενον; τί δ' ἔθηκας ἀμάχανον
ἰσχύν τ' ἀνδράσιν καὶ σοφίας ὁδόν,
ἐπίσκοτον ἀτραπὸν ἐσσυμένα; 5
ἐλαύνεις τι νεώτερον ἢ πάρος; |
ἀλλά σε πρὸς Διός, ἱπποσόα θοάς,
ἱκετεύω, ἀπήμονα
εἰς ὄλβον τινὰ τράποιο Θήβαις,
ὦ πότνια, πάγκοινον τέρας. | 10
< ἦρ' ἀτασθαλίαισι κοτεσσαμένα βροτῶν
πάμπαν μὲν οὐ θέλεις ἐξελέμεν φάος
αἰῶνος ἁγνόν,> πολέμοιο δὲ σᾶμα φέρεις τινός,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἢ καρποῦ φθίσιν, ἢ νιφετοῦ σθένος
ὑπέρφατον, ἢ στάσιν οὐλομέναν,
ἢ πόντου κενέωσιν ἄρ' ἀμ πέδον
ἢ παγετὸν χθονός, ἢ νότιον θέρος
ὕδατι ζακότῳ ῥέον;
ἢ γαῖαν κατακλύσαισα θήσεις
ἀνδρῶν νέον ἐξ ἀρχᾶς γένος; |
ὀλοφύρομαι οὐδέν, ὅ,τι πάντων μέτα πείσομαι...

212. 8. Ὀλυμπιονίκης 4.

Ἀσωπίχῳ Ὀρχομενίῳ παιδὶ σταδιεῖ

Στρ.ά. Καφισίων ὑδάτων λαχοῖσαι
ταί τε ναίετε καλλίπωλον ἕδραν,
ὦ λιπαρᾶς ἀοίδιμοι βασίλειαι
Χάριτες Ἐρχομενοῦ, παλαιγόνων Μινυᾶν ἐπί-
[σκοποι,
κλῦτ', ἐπεὶ εὔχομαι· | σὺν γὰρ ὕμμιν τὰ τερπνὰ καὶ
τὰ γλυκέ' ἄνεται πάντα βροτοῖς,
εἰ σοφός, εἰ καλός, εἴ τις ἀγλαὸς ἀνήρ. |
οὐδὲ γὰρ θεοὶ σεμνᾶν Χαρίτων ἄτερ
κοιρανέοντι χοροὺς οὔτε δαῖτας· ἀλλὰ πάντων ταμίαι
ἔργων ἐν οὐρανῷ, χρυσότοξον θέμεναι πάρα
Πύθιον Ἀπόλλωνα θρόνους,
αἰέναον σέβοντι πατρὸς Ὀλυμπίοιο τιμάν. |
Στρ.β'. ὦ πότνι' Ἀγλαΐα φιλησί-
μολπέ τ' Εὐφροσύνα, θεῶν κρατίστου
παῖδες, ἐπακοοῖτέ νυν, Θαλία τε
ἐρασίμολπε, ϝιδοῖσα τόνδε κῶμον ἐπ' εὐμενεῖ τύχᾳ
κοῦφα βιβῶντα· | Λυδῷ γὰρ Ἀσώπιχον τρόπῳ
ἐν μελέταις τ' ἀείδων ἔμολον,
οὕνεκ' Ὀλυμπιόνικος ἁ Μινύεια
σεῦ ϝέκατι. | μελαντειχέα νῦν δόμον

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Φερσεφόνας ἴθι Ϝαχοῖ, πατρὶ κλυτὰν φέροισ' [ἀγγελίαν, 30
Κλεόδαμον ὄφρ' ἰδοῖσ', υἱὸν εἴπῃς ὅτι Ϝοι νέαν
κόλποις παρ' εὐδόξοις Πίσας
ἐστεφάνωσε κυδίμων ἀέθλων πτεροῖσι χαίταν. 35

213. 9. Πυθιονίκης 1.

Ἱέρωνι Αἰτναίῳ ἅρματι

Στρ.α' Χρυσέα φόρμιγξ, Ἀπόλλωνος καὶ ἰοπλοκάμων
σύνδικον Μοισᾶν κτέανον·
τᾶς ἀκούει μὲν βάσις, ἀγλαΐας ἀρχά,
πείθονται δ' ἀοιδοὶ σάμασιν, 5
ἁγησιχόρων ὁπόταν προοιμίων
ἀμβολὰς τεύχῃς ἐλελιζομένα. |
καὶ τὸν αἰχματὰν κεραυνὸν σβεννύεις
αἰενάου πυρός. εὕδει δ' ἀνὰ σκάπτῳ Διὸς αἰετός, 10
ὠκεῖαν πτέρυγ' ἀμφοτέρωθεν χαλάξαις,
Ἀν.α' ἀρχὸς οἰωνῶν, κελαινῶπιν δ' ἐπί Ϝοι νεφέλαν
ἀγκύλῳ κρατί, γλεφάρων 15
ἁδὺ κλάιστρον, κατέχευας· ὁ δὲ κνώσσων
ὑγρὸν νῶτον αἰωρεῖ, τεαῖς
ῥιπαῖσι κατασχόμενος. | καὶ γὰρ βια-
τὰς Ἄρης, τραχεῖαν ἄνευθε λιπὼν
ἐγχέων ἀκμάν, ἰαίνει καρδίαν 20
κώματι, κῆλα δὲ καὶ δαιμόνων θέλγει φρένας, ἀμ-
λατοίδα σοφίᾳ βαθυκόλπων τε Μοισᾶν. | [φί τε
Ἐπ.α' ὅσσα δὲ μὴ πεφίληκε Ζεύς, ἀτύζονται βοὰν 25
Πιερίδων ἀίοντα, γᾶν τε καὶ πόντον κατ' ἀμαιμά-
ὅς τ' ἐν αἰνᾷ Ταρτάρῳ κεῖται, θεῶν πολέμιος, 30 [κετον,
Τυφὼς ἑκατοντακάρανος· | τόν ποτε
Κιλίκιον θρέψεν πολυώνυμον ἄντρον· νῦν γε μὰν
ταί θ' ὑπὲρ Κύμας ἁλιερκέες ὄχθαι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σικελία τ' αὐτοῦ πιέζει 35
στέρνα λαχνάεντα· κίων δ' οὐρανία συνέχει,
νιφόεσσ' Αἴτνα, πανέτης
χιόνος ὀξείας τιθήνα· |
Στρ.β' τᾶς ἐρεύγονται μὲν ἀπλάτου πυρὸς ἁγνότατα 40
ἐκ μυχῶν παγαί· ποταμοὶ
δ' ἁμέραισιν μὲν προχέοντι ῥόον καπνοῦ
αἴθων'· ἀλλ' ἐν ὄρφναισιν πέτρας
φοίνισσα κυλινδομένα φλὸξ ἐς βαθεῖ- 45
αν φέρει πόντου πλάκα σὺν πατάγῳ. |
κεῖνο δ' Ἀφαίστοιο κρουνοὺς ἕρπετὸν
δεινοτάτους ἀναπέμπει· τέρας μὲν θαυμάσιον προσ-
θαῦμα δὲ καὶ παρ' ἰδόντων ἀκοῦσαι, 50 [ιδέσθαι,
Ἀν.β' οἷον Αἴτνας ἐν μελαμφύλλοις δέδεται κορυφαῖς
καὶ πέδῳ, στρωμνὰ δὲ χαράσ-
σοισ' ἅπαν νῶτον ποτικεκλιμένον κεντεῖ. | 55
εἴη, Ζεῦ, τὶν εἴη ϝανδάνειν,
ὃς τοῦτ' ἐφέπεις ὄρος, εὐκάρποιο γαί-
ας μέτωπον, τοῦ μὲν ἐπωνυμίαν
κλεινὸς οἰκιστὴρ ἐκύδανεν πόλιν
γείτονα, Πυθιάδος δ' ἐν δρόμῳ κάρυξ ἀνέειπέ νιν 60
[ἀγγέλ-
λων Ἱέρωνος ὑπὲρ καλλινίκου
Ἐπ.β' ἅρμασι. | ναυσιφορήτοις δ' ἀνδράσι πρώτα χάρις 65
ἐς πλόον ἀρχομένοις πομπαῖον ἐλθεῖν οὖρον· ἐοι-
[κότα γὰρ
καὶ τελευτᾷ φερτέρου νόστου τυχεῖν. | ὁ δὲ λόγος
ταύταις ἐπὶ συντυχίαις δόξαν φέρει 70
λοιπὸν ἔσσεσθαι στεφάνοισί νιν ἵπποις τε κλυτὰν
καὶ σὺν εὐφώνοις θαλίαις ὀνυμαστάν. |
Λύκιε καὶ Δάλοι' ἀνάσσων
Φοῖβε, Παρνασσοῦ τε κράναν Κασταλίαν φιλέων 75

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐθελήσαις ταῦτα νόῳ
τιθέμεν εὔανδρόν τε χώραν. |
Στρ.γ' ἐκ θεῶν γὰρ μαχαναὶ πᾶσαι βροτέαις ἀρεταῖς, 80
καὶ σοφοὶ καὶ χερσὶ βια-
ταὶ περίγλωσσοί τ' ἔφυν. | ἄνδρα δ' ἐγὼ κεῖνον
αἰνῆσαι μενοινῶν ἔλπομαι
μὴ χαλκοπάραον ἄκονθ' ὡσείτ' ἀγῶ-
νος βαλεῖν ἔξω παλάμᾳ δονέων, 85
μακρὰ δὲ ῥίψαις ἀμεύσασθ' ἀντίους.
εἰ γὰρ ὁ πᾶς χρόνος ὄλβον μὲν οὕτω καὶ κτεάνων [δόσιν εὐθύ-
νοι, καμάτων δ' ἐπίλασιν παράσχοι. | 90
Ἀν.γ' ἦκεν ἀμνάσειεν, οἵαις ἐν πολέμοιο μάχαις
τλάμονι ψυχᾷ παρέμειν',
ἁνίχ' εὑρίσκοντο θεῶν παλάμαις τιμάν,
οἵαν οὔτις Ἑλλάνων δρέπει, 95
πλούτου στεφάνωμ' ἀγέρωχον. | νῦν γε μὰν
τὰν Φιλοκτήταο δίκαν ἐφέπων
ἐστρατεύθη· σὺν δ' ἀνάγκᾳ φίλον
καί τις ἐὼν μεγαλάνωρ ἔσανεν· | φαντὶ δὲ Λα- [μνόθεν ἕλκει 100
τειρόμενον μεταβάσοντας ἐλθεῖν
Ἐπ.γ' ἥρωας ἀντιθέους Ποίαντος υἱὸν τοξόταν·
ὃς Πριάμοιο πόλιν πέρσεν, τελεύτασέν τε πό- [νους Δαναοῖς, 105
ἀσθενεῖ μὲν χρωτὶ βαίνων, ἀλλὰ μοιρίδιον ἦν. |
οὕτω δ' Ἱέρωνι θεὸς ὀρθωτὴρ πέλοι
τὸν προσέρποντα χρόνον, ὧν ἔραται καιρὸν διδούς. | 110
Μοῖσα, καὶ παρ Δεινομένει κελαδῆσαι
πίθεό μοι ποινὰν τεθρίππων.
χάρμα δ' οὐκ ἀλλότριον νικαφορία πατέρος. 115

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἄγ' ἔπειτ' Αἴτνας βασιλεῖ
φίλιον ἐξεύρωμεν ὕμνον. |
Στρ.δ' τῷ πόλιν κείναν θεοδμάτῳ σὺν ἐλευθερίᾳ
Ὑλλίδος στάθμας Ἱέρων 120
ἐν νόμοις ἔκτισσε· θέλοντι δὲ Παμφύλου
καὶ μὰν Ἡρακλειδᾶν ἔκγονοι
ὄχθαις ὕπο Ταϋγέτου ναίοντες αἰ-
εὶ μένειν τεθμοῖσιν ἐν Αἰγιμιοῦ
Δωριεῖς. | ἔσχον δ' Ἀμύκλας ὄλβιοι, 125
Πινδόθεν ὀρνύμενοι, λευκοπώλων Τυνδαρι-
[δᾶν βαθύδοξοι
γείτονες, ὧν κλέος ἄνθησεν αἰχμᾶς. |
Ἀν.δ' Ζεῦ τέλει', αἰεὶ δὲ τοιαύταν Ἀμένα παρ' ὕδωρ 130
αἶσαν ἀστοῖς καὶ βασιλεῦ-
σιν διακρίνειν ἔτυμον λόγον ἀνθρώπων.
σύν τοι τίν κεν ἁγητὴρ ἀνήρ,
υἱῷ τ' ἐπιτελλόμενος, δᾶμον γεραί- 135
ρων τράποι σύμφωνον ἐς ἡσυχίαν. |
λίσσομαι νεῦσον, Κρονίων, ἅμερον
ὄφρα κατ' οἶκον ὁ Φοίνιξ ὁ Τυρσανῶν τ' ἀλα-
[λατὸς ἔχῃ, ναυ-
σίστονον ὕβριν ἰδὼν τὰν πρὸ Κύμας, 140
Ἐπ.δ' οἷα Συρακοσίων ἀρχῷ δαμασθέντες πάθον,
ὠκυπόρων ἀπὸ ναῶν ὅ σφιν ἐν πόντῳ βά-
[λεν ἁλικίαν, 145
Ἑλλάδ' ἐξέλκων βαρείας δουλίας | ἀρέομαι
παρ μὲν Σαλαμῖνος Ἀθαναίων χάριν
μισθόν, ἐν Σπάρτᾳ δ' ἐρέω πρὸ Κιθαιρῶνος μά-
[χαν, 150
ταῖσι Μήδειοι κάμον ἀγκυλότοξοι,
παρὰ δὲ τὰν εὔυδρον ἀκτὰν
Ἱμέρα παίδεσσιν ὕμνον Δεινομένεος τελέσαις,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸν ἐδέξαντ' ἀμφ' ἀρετᾷ, 155
πολεμίων ἀνδρῶν καμόντων. |
Στρ.ἑ.καιρὸν εἰ φθέγξαιο, πολλῶν πείρατα συντανύσαις
ἐν βραχεῖ, μείων ἕπεται
μῶμος ἀνθρώπων. | ἀπὸ γὰρ κόρος ἀμβλύνει 160
αἰανὴς ταχείας ἐλπίδας·
ἀστῶν δ' ἀκοὰ κρύφιον θυμὸν βαρύ-
νει μάλιστ' ἐσλοῖσιν ἐπ' ἀλλοτρίοις. |
ἀλλ' ὅμως, κρέσσον γὰρ οἰκτιρμοῦ φθόνος,
μὴ παρίει καλά. νώμα δικαίῳ πηδαλίῳ στρα-
[τόν ἀψευ- 165
δεῖ δὲ πρὸς ἄκμονι χάλκευε γλῶσσαν.
Ἀν.ἑ. εἴ τι καὶ φλαῦρον παραιθύσσει, μέγα τοι φέρεται 170
παρ σέθεν· πολλῶν ταμίας
ἐσσί· πολλοὶ μάρτυρες ἀμφοτέροις πιστοί. |
εὐανθεῖ δ' ἐν ὀργᾷ παρμένων,
εἴπερ τι φιλεῖς ἀκοὰν ἁδεῖαν αἰ-
εὶ κλύειν, μὴ κάμνε λίαν δαπάναις· 175
ἐξίει δ' ὥσπερ κυβερνάτας ἀνὴρ
ἱστίον ἀνεμόεν. μὴ δολωθῇς, ὦ φίλε, κέρδεσιν εὐτράπλοις· | ὀπιθόμβροτον αὔχημα δόξας 180
Ἐπ.ἑ. οἷον ἀποιχομένων ἀνδρῶν δίαιταν μανύει
καὶ λογίοις καὶ ἀοιδοῖς. οὐ φθίνει Κροίσου φι-
[λόφρων ἀρετά.
τὸν δὲ ταύρῳ χαλκέῳ καυτῆρα νηλέα νόον 185
ἐχθρὰ Φάλαριν κατέχει παντᾷ φάτις,
οὐδέ νιν φόρμιγγες ὑπωρόφιαι κοινανίαν
μαλθακὰν παίδων ὀάροισι δέκονται. | 190
τὸ δὲ παθεῖν εὖ πρῶτον ἀέθλων· |
εὖ δ' ἀκούειν δευτέρα μοῖρ'· ἀμφοτέροισι δ' ἀνὴρ
ὃς ἂν ἐγκύρσῃ καὶ ἕλῃ,
στέφανον ὕψιστον δέδεκται.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

214. Πρατίνας

Τίς ὁ θόρυβος ὅδε ; τί τάδε τὰ χορεύματα ;
τίς ὕβρις ἔμολεν ἐπὶ Διονυσιάδα πολυπάταγα θυ-
[μέλαν ; |
ἐμὸς ἐμὸς ὁ Βρόμιος, ἐμὲ δεῖ κελαδεῖν, ἐμὲ δεῖ πα-
[ταγεῖν,
ἀν' ὄρεα σύμενον μετὰ ναϊάδων
οἷά τε κύκνον ἄγοντα ποικιλόπτερον μέλος· | 5
τὰν ἀοιδὰν κατέστασε Πιερὶς βασίλειαν· ὁ δ' αὐλὸς
ὕστερον χορευέτω·
καὶ γάρ ἐσθ' ὑπηρέτας· κώμοις μόνον θυραμάχοις τε
πυγμαχίαισι νέων θέλοι παροίνων
ἔμμεναι στρατηλάτας. | 10
παῖε τὸν φρυνεοῦ
ποικίλου πνοὰν ἔχοντα
φλέγε τὸν ὀλεσισιαλοκάλαμον
λαλοβαρύοπα παραμελορυθμοβάταν
θῆτα, τρυπάνῳ δέμας πεπλασμένον. | 15
ἦν ἰδού· ἅδε σοι δεξιὰ
καὶ ποδὸς διαρριφά, θριαμβοδιθύραμβε κισσόχαιτ' ἄναξ.
ἀλλ' ἄκουε τὰν ἐμὰν δώριον ἁρμονίαν.

215. Εὐριπίδης 1.

Ὄλβιος ὅστις τῆς ἱστορίας
ἔσχε μάθησιν,
μήτε πολιτῶν ἐπὶ πημοσύνην
μήτ' εἰς ἀδίκους πράξεις ὁρμῶν,
ἀλλ' ἀθανάτου καθορῶν φύσεως 5
κόσμον ἀγήρων, πῇ τε συνέστη
χὤθεν χὤπως,
τοῖς δὲ τοιούτοις οὐδέποτ' αἰσχρῶν
ἔργων μελέτημα προσίζει.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

216. 2.

Ἔγρεσθ' ἔγρεσθ' ἀπὸ κοίτας· ἤδη φέγγος κατὰ γᾶν
γλαυκᾶς ἔλαμψεν Ἕω· φεύγει δ' ἄστρ' εἰς νύχθ' ἱεράν·
μέλπει δ' ἐν δένδρεσι λεπτὰν ἀηδὼν ἁρμονίαν,
ὀρθρευομένα γόοις Ἴτυν Ἴτυν πολύθρηνον. |
σύριγγας δ' οὐριβάται κινοῦσιν ποίμνας ἐλάται· 5
ἵενται δ' ἐς βοτάναν ξανθᾶν πώλων συζυγίαι·
ἤδη δ' εἰς ἔργα κυναγοὶ στείχουσιν θηροφόνοι·
παγαῖς τ' ἐπ' Ὠκεανοῦ μελιβόας κύκνος ἀχεῖ.

217. Ἀριστοφάνης

Ἄγε, σύννομέ μοι, παῦσαι μὲν ὕπνου,
λῦσον δὲ νόμους ἱερῶν ὕμνων,
οὓς διὰ θείου στόματος θρηνεῖς,
τὸν ἐμὸν καὶ σὸν πολύδακρυν Ἴτυν
ἐλελιζομένη διεροῖς μέλεσιν 5
γένυος ξουθῆς· |
καθαρὰ χωρεῖ διὰ φυλλοκόμου
μίλακος ἠχὼ πρὸς Διὸς ἕδρας,
ἵν' ὁ χρυσοκόμας Φοῖβος ἀκούων
τοῖς σοῖς ἐλέγοις ἀντιψάλλων 10
ἐλεφαντόδετον φόρμιγγα, θεῶν
ἵστησι χορούς· |
διὰ δ' ἀθανάτων στομάτων χωρεῖ
ξύμφωνος ὁμοῦ
θεία μακάρων ὁλολυγή. 15

218. Εὐριπίδης

Στρ. Ἐρεχθεΐδαι, τὸ παλαιὸν ὄλβιοι
καὶ θεῶν παῖδες μακάρων, ἱερᾶς
χώρας ἀπορθήτου τ' ἀποφερβόμενοι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κλεινοτάταν σοφίαν, ἀεὶ διὰ λαμπροτάτου
βαίνοντες ἁβρῶς αἰθέρος, ἔνθα ποθ' ἁγνὰς 5
ἐννέα Πιερίδας Μούσας λέγουσι
ξανθὰν Ἁρμονίαν φυτεῦσαι· |

Ἀντ. τοῦ καλλινάου τ' ἀπὸ Κηφισοῦ ῥοὰς
τὰν Κύπριν κλήζουσιν ἀφυσσαμέναν
χώραν καταπνεῦσαι μετρίας ἀνέμων αὔρας· | 10
ἀεὶ δ' ἐπιβαλλομέναν
χαίταισιν εὐώδη ῥοδέων πλόκον ἀνθέων
τᾷ σοφίᾳ παρέδρους πέμπειν ἔρωτας,
παντοίας ἀρετᾶς ξυνεργούς.

219. Ἀδέσποτον. Παιάν.

Κλῦτε, Μοῖραι, Διὸς αἴτε παρὰ θρόνον ἀγχοτάτω θεῶν
ἑζόμεναι περιώσι' ἄφυκτά τε μήδεα
παντοδαπᾶν βουλᾶν ἀδαμαντίναισιν ὑφαίνετε κερκίσιν,
Αἶσα καὶ Κλωθὼ Λάχεσίς τ', εὐώλενοι
κοῦραι Νυκτός, 5
εὐχομένων δ' ἐπακούσατ', οὐράνιαι χθόνιαί τε
δαίμονες ὦ πανδείμαντοι· |
πέμπετ' ἄμμιν ῥοδόκολπον
Εὐνομίαν λιπαροθρόνους τ' ἀδελφάς, Δίκαν
καὶ στεφανηφόρον Εἰρήναν· πόλιν τε τάνδε βαρυφρόνων λε-
συντυχιᾶν. [λάθοιτε 10

220. Ἀρίφρων. Παιάν.

Ὑγίεια, πρεσβίστα μακάρων μετὰ σεῦ ναίοιμι τὸ λει-
βιοτᾶς, σὺ δέ μοι πρόφρων σύνοικος εἴης· | [πόμενον
εἰ γάρ τις ἢ πλούτου χάρις ἢ τεκέων,
ἢ τᾶς ἰσοδαίμονος ἀνθρώποις βασιληίδος ἀρχᾶς, ἢ
[πόθων,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

οὓς κρυφίοις Ἀφροδίτας ἕρκεσιν θηρεύομεν, 5
ἢ εἴ τις ἄλλα θεόθεν ἀνθρώποισι τέρψις ἢ πόνων ἀμ-
μετὰ σεῖο, μάκαιρ' Ὑγίεια, τέθαλε [πνοὰ πέφανται,
πάντα καὶ λάμπει Χαρίτων ὄαρος.
σέθεν δὲ χωρὶς οὔ τις εὐδαίμων ἔφυ.

221. Ἀριστοτέλης. Παιάν.

Ἀρετά, πολύμοχθε γένει βροτείῳ,
θήραμα κάλλιστον βίῳ,
σᾶς πέρι παρθένε μορφᾶς
καὶ θανεῖν ζηλωτὸς ἐν Ἑλλάδι πότμος
καὶ πόνους τλῆναι μαλεροὺς ἀκάμαντας· | 5
τοῖον ἐπὶ φρένα βάλλεις
καρπὸν ἰσαθάνατον χρυσοῦ τε κρείσσω
καὶ γονέων μαλακαυγήτοιό θ' ὕπνου· |
σεῦ δ' ἕνεχ' οὐκ Διὸς Ἡρακλέης Λήδας τε κοῦροι
πόλλ' ἀνέτλασαν ἔργοις 10
σὰν ἀγρεύοντες δύναμιν.
σοῖς δὲ πόθοις Ἀχιλεὺς Αἴας τ' Ἀίδαο δό-
[μους ἦλθον· |
σᾶς δ' ἕνεκεν φιλίου μορφᾶς Ἀταρνέος ἔντροφος ἀε-
[λίου χήρωσεν αὐγᾶς·
τοιγὰρ ἀοίδιμος ἔργοις, ἀθάνατόν τέ μιν αὐξήσουσι Μοῦσαι,
Μναμοσύνας θύγατρες, Διὸς ξενίου σέβας αὔξουσαι
[φιλίας τε γέρας βεβαίου. 15

222. Ἀδέσποτον

Τύχα, μερόπων ἀρχὰ
καὶ τέρμα· τὺ καὶ σοφίας θακεῖς ἕδρας
καὶ τιμὰν βροτέοις ἐπέθηκας ἔργοις·
καὶ τὸ καλὸν πλέον ἢ κακὸν ἐκ σέθεν, ἅ τε χάρις

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λάμπει περὶ σὰν πτέρυγα χρυσέαν· 5
καὶ τὸ τεᾷ πλάστιγγι δοθὲν μακαριστότατον τελέθει·
τὺ δ' ἀμαχανίας πόρον εἶδες ἐν ἄλγεσιν,
καὶ λαμπρὸν φάος ἄγαγες ἐν σκότῳ, προφερεστάτα θεῶν.

Σκόλια :

223. 1.

Παλλὰς Τριτογένει', ἄνασσ' Ἀθηνᾶ,
ὄρθου τήνδε πόλιν τε καὶ πολίτας
ἄτερ ἀλγέων καὶ στάσεων
καὶ θανάτων ἀώρων, σύ τε καὶ πατήρ.

224. 2.

Εἴθ' ἐξῆν, ὁποῖός τις ἦν ἕκαστος,
τὸ στῆθος διελόντ', ἔπειτα τὸν νοῦν
ἐσιδόντα, κλήσαντα πάλιν,
ἄνδρα φίλον νομίζειν ἀδόλῳ φρενί.

225. 3.

Ὑγιαίνειν μὲν ἄριστον ἀνδρὶ θνατῷ,
δεύτερον δὲ φυὰν καλὸν γενέσθαι,
τὸ τρίτον δὲ πλουτεῖν ἀδόλως,
καὶ τὸ τέταρτον ἡβᾶν μετὰ τῶν φίλων.

226. 4.

Σύν μοι πῖνε, συνήβα, συνέρα, συστεφανηφόρει·
σύν μοι μαινομένῳ μαίνεο, σὺν σώφρονι σωφρόνει.

227. 5. Καλλίστρατος

Ἐν μύρτου κλαδὶ τὸ ξίφος φορήσω,
ὥσπερ Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὅτε τὸν τύραννον κτανέτην
ἰσονόμους τ' Ἀθήνας ἐποιησάτην.

φίλταθ' Ἁρμόδι', οὔτι που τέθνηκας, 5
νήσοις δ' ἐν μακάρων σέ φασιν εἶναι,
ἵνα περ ποδώκης Ἀχιλεύς,
Τυδεΐδην τέ φασιν ἐσθλὸν Διομήδεα.

Ἐν μύρτου κλαδὶ τὸ ξίφος φορήσω,
ὥσπερ Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων, 10
ὅτ' Ἀθηναίης ἐν θυσίαις
ἄνδρα τύραννον Ἵππαρχον ἐκαινέτην.

Αἰεὶ σφῷν κλέος ἔσσεται κατ' αἶαν,
φίλταθ' Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων,
ὅτι τὸν τύραννον κτανέτην 15
ἰσονόμους τ' Ἀθήνας ἐποιησάτην.

228. 6. Ὑβρίας

Ἔστι μοι πλοῦτος μέγας δόρυ καὶ ξίφος
καὶ τὸ καλὸν λαισήιον, πρόβλημα χρωτός·
τούτῳ γὰρ ἀρῶ, τούτῳ θερίζω,
τούτῳ πατέω τὸν ἁδὺν οἶνον ἀπ' ἀμπέλω·
τούτῳ δεσπότας μνοΐας κέκλημαι. 5
τοὶ δὲ μὴ τολμῶντ' ἔχειν δόρυ καὶ ξίφος
καὶ τὸ καλὸν λαισήιον, πρόβλημα χρωτός,
πάντες γόνυ πεπτηῶτες ἁμὸν
αἰεὶ σέβοντι προσκυνέοντί τε δεσπόταν
καὶ μέγαν βασιλῆα φωνέοντες. 10

229. 7.

Ὁ καρκίνος ὧδ' ἔφα
χαλᾷ τὸν ὄφιν λαβών·
„Εὐθὺν χρὴ τὸν ἑταῖρον ἔμμεν, καὶ μὴ σκολιὰ φρονεῖν."

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

230. 8-

Ὑπὸ παντὶ λίθῳ σκορπίος, ὦ 'ταῖρ', ὑποδύεται·
φράζευ μή σε βάλῃ· τῷ δ' ἀφανεῖ πᾶς ἕπεται δόλος.

231. Ἡ χελιδών.

Ἦλθ', ἦλθε χελιδών,
καλὰς ὥρας ἄγουσα
καὶ καλοὺς ἐνιαυτούς,
ἐπὶ γαστέρα λευκά,
ἐπὶ νῶτα μέλαινα. | 5
παλάθαν σὺ προκυκλεῖν
ἐκ πίονος οἴκου
οἴνου τε δέπαστρον
τυρῶν τε κάνυστρον.
καὶ πύρνα χελιδὼν 10
καὶ λεκιθίταν
οὐκ ἀπωθεῖται. | πότερ' ἀπίωμες ἢ λαβώμεθα;
εἰ μέν τι δώσεις· εἰ δὲ μή, οὐκ ἐάσομες·
ἢ τὰν θύραν φέρωμες ἢ θοὐπέρθυρον
ἢ τὰν γυναῖκα τὰν ἔσω καθημέναν· 15
μικρὰ μέν ἐστι, ῥᾳδίως νιν οἴσομες. |
ἂν δὴ φέρῃς τι,
μέγα δή τι φέροις. |
ἄνοιγ', ἄνοιγε τὰν θύραν χελιδόνι·
οὐ γὰρ γέροντές ἐσμεν, ἀλλὰ παιδία. 20

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀνακρεόντεια:

232. 1.

Οὔ μοι μέλει τὰ Γύγεω,
τοῦ Σαρδίων ἄνακτος·
οὐδ᾽ εἷλέ πώ με ζῆλος
οὐδὲ φθονῶ τυράννοις. |
ἐμοὶ μέλει μύροισιν
καταβρέχειν ὑπήνην·
ἐμοὶ μέλει ῥόδοισιν
καταστέφειν κάρηνα·
τὸ σήμερον μέλει μοι,
τὸ δ᾽ αὔριον τίς οἶδεν;

233. 2.

Ἡ γῆ μέλαινα πίνει,
πίνει δὲ δένδρε᾽ αὐτήν,
πίνει θάλασσ᾽ ἀναύρους,
ὁ δ᾽ ἥλιος θάλασσαν,
τὸν δ᾽ ἥλιον σελήνη. |
τί μοι μάχεσθ᾽, ἑταῖροι,
καὐτῷ θέλοντι πίνειν;

234. 3.

Θέλω λέγειν Ἀτρείδας,
θέλω δὲ Κάδμον ᾄδειν·
ἁ βάρβιτος δὲ χορδαῖς
ἔρωτα μοῦνον ἠχεῖ. |
ἤμειψα νεῦρα πρός ἣν
καὶ τὴν λύρην ἅπασαν
κἀγὼ μὲν ᾖδον ἄθλους
Ἡρακλέους· λύρη δὲ
ἔρωτας ἀντεφώνει. |
χαίροιτε λοιπὸν ἡμῖν,
ἥρωες· ἡ λύρη γὰρ
μούνους ἔρωτας ᾄδει.

235. 4.

Ἔρως ποτ᾽ ἐν ῥόδοισιν
κοιμωμένην μέλιτταν
οὐκ εἶδεν, ἀλλ᾽ ἐτρώθη·
τὸν δάκτυλον παταχθεὶς
τᾶς χειρὸς ὠλόλυξεν·
δραμὼν δὲ καὶ πετασθεὶς
πρὸς τὴν καλὴν Κυθήρην
,Ὄλολα, μᾶτερ, εἶπεν,
ὄλολα κἀποθνήσκω·
ὄφις μ᾽ ἔτυψε μικρὸς
πτερωτός, ὃν καλοῦσιν
μέλιτταν οἱ γεωργοί.‘ |
ἃ δ᾽ εἶπεν·, Εἰ τὸ κέντρον
πονεῖ τὸ τᾶς μελίττας,
πόσον δοκεῖς πονοῦσιν,
Ἔρως, ὅσους σὺ βάλλεις;‘

236. 5.

Ὁ ἀνὴρ ὁ τῆς Κυθήρης
παρὰ λημνίαις καμίνοις
τὰ βέλη τὰ τῶν Ἐρώτων
ἐπόει λαβὼν σίδηρον. |
ἀκίδας δ᾽ ἐβαπτε Κύπρις
μέλι τὸ γλυκὺ λαβοῦσα·

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὁ δ' Ἔρως χολὴν ἔμισγεν. |
ὁ δ' Ἄρης ποτ' ἐξ αὐτῆς
στιβαρὸν δόρυ κραδαίνων
βέλος ηὐτέλιζ' Ἔρωτος· 10
ὁ δ' Ἔρως, Τόδ' ἐστίν, εἶπεν,
βαρὺ· πειράσας νοήσεις.' |
ἔλαβεν βέλεμνον Ἄρης·
ὑπεμειδίασε Κύπρις.
ὁ δ' Ἄρης ἀναστενάξας 15
,Βαρύ, φησίν, ἆρον αὐτό.'
ὁ δ' Ἔρως ,Ἔχ' αὐτό 'φησίν.

237. *6.*

Μακαρίζομέν σε, τέττιξ,
ὅτε δενδρέων ἐπ' ἄκρων
ὀλίγην δρόσον πεπωκὼς
βασιλεὺς ὅπως ἀείδεις· |
σὰ γάρ ἐστι κεῖνα πάντα, 5
ὁπόσα βλέπεις ἐν ἀγροῖς,
ὁπόσα τρέφουσιν ὕλαι.
σὺ δ' ὁμιλία γεωργῶν,
ἀπὸ μηδενός τι βλάπτων·
σὺ δὲ τίμιος βροτοῖσιν, 10
θέρεος γλυκὺς προφήτης· |
φιλέουσι μέν σε Μοῦσαι,
φιλέει δὲ Φοῖβος αὐτός,
λιγυρὴν δ' ἔδωκεν οἴμην. |
τὸ δὲ γῆρας οὔ σε τείρει, 15
σοφέ, γηγενής, φίλυμνε·
ἀπαθὴς δ', ἀναιμόσαρκε,
σχεδὸν εἶ θεοῖς ὅμοιος.

Ὕμνοι:

238.

Ἀριστόνοος Νικοσθένους Κορίνθιος

Ἀπόλλωνι Πυθίῳ τὸν ὕμνον.

α'. Πυθίαν ἱερόκτιτον
ναίων Δελφίδ' ἀμφὶ πέτραν
ἀεὶ θεσπιόμαντιν ἕ-
δραν, ἰὴ ἰὲ Παιάν,
γ'. ἔνθ' ἀπὸ τριπόδων θεο-
κτήτων χλωρότομον δάφναν 10
σείων μαντοσύναν ἐποι-
χνεῖς, ἰὴ ἰὲ Παιάν,
ε'. ἁγνισθεὶς ἐνὶ Τέμπεσιν
βουλαῖς Ζηνὸς ὑπειρόχου,
ἐπεὶ Παλλὰς ἔπεμψε Πυ-
θώδε. ἰὴ ἰὲ Παιάν, 20
η'. ὅθεν Τριτογενῆ Προναί
αν ἐν μαντείαις ἁγίαις
β'. Ἄπολλον, Κοίου τε κόρας 5
Λατοῦς σεμνὸν ἄγαλμα καὶ
Ζηνὸς ὑψίστου μακάρων
βουλαῖς, ὦ ἰὲ Παιάν,
δ'. φρικώεντος ἐξ ἀδύτου
μελλόντων θέμιν εὐσεβῆ
χρησμοῖς εὐφθόγγου τε λύρας 15
αὐδαῖς, ὦ ἰὲ Παιάν. |
ζ'. πείσας Γαῖαν ἀνθοτρόφον
Θέμιν τ' εὐπλόκαμον θεὰν
αἰὲν εὐμβάνους ἕδρας
ἔχεις, ὦ ἰὲ Παιάν. |
θ'. χάριν παλαιᾶν χαρίτων
τᾶν τότ' ἀιδίοις ἔχων 30

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σέβων ἀθανάτοις ἀμοι-
βαῖς, ἰὴ ἰὲ Παιάν,
ι΄. δωροῦνται δέ σ' ἀθάνατοι
Ποσειδῶν ἁγνοῖς δαπέδοις,
Νύμφαι Κωρυκίοισιν ἄν-
τροις, ἰὴ ἰὲ Παιάν,
ιβ΄. ἀλλ' ὦ Παρνασοῦ γυάλων
εὐδρόσοισι Κασταλίας
νασμοῖς σὸν δέμας ἐξαβρύ-
νων, ἰὴ ἰὲ Παιάν,
μνήμαις ὑφίσταις ἐφέπεις
τιμαῖς, ὦ ἰὲ Παιάν. |
ια΄. τριέτεσιν φαναῖς Βρόμιος·
σεμνὰ δ' Ἄρτεμις εὐπόνοις
κυνῶν ἐν φυλακαῖς ἔχει
τόπους, ὦ ἰὲ Παιάν.
ιγ΄. χαρεὶς ὕμνοις ἡμετέροις
ὄλβον ἐξ ὁσίων διδοὺς
ἀεὶ καὶ σῴζων ἐφέποις
ἡμᾶς, ὦ ἰὲ Παιάν.

239. Ἴσυλλος Ἐπιδαύριος. Παιάν.

Ἰεπαιᾶνα θεὸν ἀείσατε, λαοί,
ζαθέας ἐνναέται τᾶσδ' Ἐπιδαύρου. |
ὧδε γὰρ φάτις ἐνέπουσ' ἤλυθ' ἐς ἀκοὰς
προγόνων ἁμετέρων, ὦ Φοῖβ' Ἀπόλλων. |
Ἐρατὼ Μοῦσαν πατὴρ Ζεὺς λέγεται Μά-
λῳ δόμεν παράκοιτιν ὁσίοισι γάμοις. |
Φλεγύας δ', ὃς πατρίδ' Ἐπίδαυρον ἔναιεν,
θυγατέρα Μάλου γαμεῖ, τὰν Ἐρατὼ γεί-
νατο μάτηρ, Κλεοφήμα δ' ὀνομάσθη. |
ἐκ δὲ Φλεγύα γένετο, Αἴγλα δ' ὀνομάσθη·
τόδ' ἐπώνυμον· τὸ κάλλος δὲ Κορωνὶς ἐπεκλήθη. |
κατιδὼν δ' ὁ χρυσότοξος Φοῖβος ἐν Μά-
λου δόμοις παρθενίαν ὥραν ἔλυσε,
λεχέων δ' ἱμεροέντων ἐπέβας, Λα-
τῷε κόρε χρυσοκόμα. |
σέβομαί σε· ἐν δὲ θυώδει τεμένει τέκε-
το ἶνιν Αἴγλα, γονίμαν δ' ἔλυσεν ὠδῖ-
να Διὸς παῖς μετὰ Μοιρᾶν Λάχεσίς τε μαῖα ἀγαυά. |
ἐπίκλησιν δέ νιν Αἴγλας ματρὸς Ἀσκλα-
πιὸν ὠνόμαξε Ἀπόλλων, τὸν νόσων παύ-
στορα, δωτῆρ' ὑγιείας, μέγα δώρημα βροτοῖς. |

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἰεπαιάν, ἰεπαιάν, χαῖρε Ἀσκλα-
πιέ, τὰν σὰν Ἐπίδαυρον ματρόπολιν αὔ-
ξον, ἐναργῆ δ' ὑγίειαν ἐπιπέμποις
φρεσὶ καὶ σώμασιν ἁμοῖς, ἰεπαιάν, ἰεπαιάν. 25

240. Εἰς Ἀπόλλωνα

Ἴτ' ἐπὶ τηλέσκοπον Παρνασίαν φιλόχορον δικόρυφον κλειτύν, ὕ-
μνων κατάρχετε δ' ἐμῶν, Πιερίδες, αἳ νιφοβόλους πέτρας ναίετ'
Ἑλικωνίδας. | μέλπετε δὲ Πύθιον χρυσεοχαίταν, ἕκατον, εὐλύραν
Φοῖβον, ὃν ἔτικτε Λατὼ μάκαιρα παρὰ λίμνᾳ κλυτᾷ, χερσὶ γλαυκᾶς
ἐλαίας θιγοῦσ' ὄζον ἐν ἀγωνίαις ἐριθαλῆ. πᾶς δὲ γήθησε πόλος οὐ-
ράνιος ἀνέφελος ἀγλαός· νηνέμους δ' ἔσχεν αἰθὴρ ἀελλῶν ταχυπε-
τεῖς δρόμους· λῆξε δὲ βαρύβρομον Νηρέως ζαμενὲς οἶδμ' ἠδὲ μέ-
γας Ὠκεανός, ὃς πέριξ γᾶν ὑγραῖς ἀγκάλαις ἀμπέχει. | τότε λιπὼν
Κυνθίαν νᾶσον ἐπέβα θεὸς πρωτόκαρπον κλυτὰν Ἀτθίδ' ἐπὶ γα-
λόφῳ πρῶνι Τριτωνίδος· μελίπνοον δὲ Λίβυς αὐδὰν χέων λωτὸς
ἀνέμελπεν ἁδεῖαν ὄπα μειγνύμενος αἰόλοις κιθάριος μέλεσιν· ἅμα δ'
ἴαχεν πετροκατοίκητος Ἀχὼ ,Παιὰν ἰὲ Παιάν'. | ὁ δὲ γέγαθ', ὅτι
νόῳ δεξάμενος ἀμβρόταν Διὸς ἐπέγνω φρέν'· ἀνθ' ὧν ἐκείνας ἀπ'
ἀρχᾶς Παιήονα κικλήσκομεν ἅπας λαὸς αὐτοχθόνων ἠδὲ Βάκχου
μέγας θυρσοπλὴξ ἑσμὸς ἱερὸς τεχνιτῶν ἔνοικος πόλει Κεκροπίᾳ. |
ἀλλὰ χρησμῳδὸν ὃς ἔχεις τρίποδα, βαῖν' ἐπὶ θεοστιβέα τάνδε Παρ-
νασίαν δειράδα φιλένθεον. | ἀμφὶ πλόκαμον σὺ δ' οἰνῶπα δάφνας
κλάδον πλεξάμενος ἁπλέτους θεμελίους τ' ἀμβρότᾳ χειρὶ σύρων,
ἄναξ, Γᾶς πελώρῳ συναντᾷς κόρᾳ. | ἀλλὰ Λατοῦς ἐρατογλέφαρον
ἔρνος, ἀγρίαν παῖδα Γᾶς τ' ἔπεφνες ἰοῖς ὁμοῦ τ' ἀναβοᾷς...

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ι. ΕΛΕΓΕΙΑ

Εἰσαγωγή. Τὸ πρῶτον εἶδος τῆς ποιήσεως τὸ καλλιτεχνικῶς ἐξελιχθὲν ἐν Ἑλλάδι ἦτο τὸ ἔπος, ἐξανθῆσαν ἐπὶ τῆς βασιλείας, διότι οἱ ἄνακτες ἐτίμων καθ' ὑπερβολὴν τοὺς ἀοιδοὺς ὡς ἐξυμνοῦντας τοὺς ἥρωας, εἰς οὓς ἀνῆγον τὸ γένος αὐτῶν. Ἀλλὰ περὶ τὰς πρώτας Ὀλυμπιάδας συντελεῖται σημαντικὴ μεταβολὴ ἐν Ἑλλάδι. Ὑπὸ τὸν θαυμάσιον οὐρανὸν τῆς Μ. Ἀσίας καὶ τῶν παρ' αὐτὴν νήσων, ὅπου γῆ καὶ θάλασσα ἡμιλλῶντο εἰς τὴν παροχὴν πλουσίων δώρων, οἱ εὐκίνητοι Ἴωνες ἀνέπτυξαν πολυκίνητον δραστηριότητα· ἵδρυσαν πολυαρίθμους ἀποικίας, ἐπλούτησαν ἐκ τῆς ναυτιλίας καὶ τῆς ἐμπορίας, πόλεμοι πρὸς τοὺς περιοίκους βαρβάρους καὶ στάσεις ἐκέντριζον πάντοτε τὴν δραστηριότητ' αὐτῶν. Πανταχοῦ κίνησις, νέα ζωή, νέαι ἰδέαι, νέα αἰσθήματα. Αἱ πατριαρχικαὶ βασιλεῖαι εἶχον πανταχοῦ ἀνατραπῆ καὶ μετὰ δεινοὺς ἀγῶνας καθιδρύονται τέλος δημοκρατίαι. Τὸ ἄτομον ἔχον πλέον συνείδησιν τῆς ἰδίας ἀξίας, ἔχει χειραφετηθῆ καὶ δύναται νὰ ἐκφράσῃ ἐλευθέρως τὰ αἰσθήματα τῆς ψυχῆς του. Ἐν ᾧ μέχρι τοῦδε τὰ πλήθη ἤκουον ἐν ῥεμβώδει μέθῃ τὸν ἐπικὸν ποιητὴν ᾄδοντα τοὺς μεγαλοπρεπεῖς ἄθλους τοῦ ἡρωικοῦ παρελθόντος, αὐτὸν παραμένοντα ἀδρανῆ καὶ ἀπαθῆ ὄπισθεν τῆς (ἀντικειμενικότητος τῆς) ὕλης του, ἤδη τὸ ἄτομον αἰσθάνεται κόρον πρὸς τὴν ἀκρόασιν μακρῶν μύθων καὶ μόνον τὸ παρὸν ἐπισπᾷ τὴν προσοχήν του. Ἔχον συνείδησιν τῶν δικαιωμάτων του προβάλλει ἐμπρὸς τὴν ὑποκειμενικότητα, προβαίνει μετὰ τοῦ ***ἐγώ***, μετὰ τῶν ἀξιώσεων καὶ πόθων αὐτοῦ καὶ ᾄδει τὰ ποικίλα συναισθήματα τῆς κεκινημένης ἐν κεκινημένῳ περιβάλλοντι καρδίας του.—Οὕτω διεμορφώθη τὸ α΄ εἶδος τῆς νέας, ὑποκειμενικῆς ποιήσεως, ἡ ***ἐλεγεία***. Ἡ λ. παράγεται ἐκ τῆς λ. ***ἔλεγος***, ἥτις ἐσήμαινεν ᾆσμα θρηνῶδες ᾀδόμενον πρὸς τὸν παθητικὸν αὐλόν, τὸ ὁποῖον παρέλαβον οἱ Ἴωνες ἐκ τῶν γειτόνων Καρῶν καὶ Λυδῶν ἢ Φρυγῶν. Ὅθεν ὁ πρῶτος χαρακτὴρ τῆς ἐλεγείας θὰ ἦτο ἴσως θρηνώδης. Ἐν ταῖς ἐφεξῆς ἐλεγείαις (ᾠδαῖς) θὰ γνωρίσωμεν τὸ περιεχόμενον (ὕλην) καὶ τὴν μορφὴν (εἶδος) αὐτῶν, γλῶσσαν καὶ μέτρον, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο ἀνάλογον τῆς ὕλης.

1. *Καλλῖνος*.

Ὁ ἀρχαιότατος τῶν σῳζομένων ἐλεγειακῶν ποιητῶν εἶναι ***Καλλῖνος*** ὁ Ἐφέσιος (Ἰων. ἀποικ.), ἀκμάσας περὶ τὸ 650 π. χ. Ἐπ'

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αὐτοῦ οἱ Κιμμέριοι, οἵτινες κατῴκουν ἐν τῇ Ταυρικῇ χερσονήσῳ (Krim, Κριμαία, Κιμμέριος Βόσπορος), ἐπέδραμον εἰς Μ. Ἀσίαν σπείροντες πανταχοῦ τὴν ἐρήμωσιν. Ἐπειδὴ ἤδη ἠπείλουν καὶ τὴν Ἔφεσον, ἧς οἱ κάτοικοι διὰ τὸν πλοῦτον, τὸ κλῖμα καὶ τὴν πρὸς τοὺς Λυδοὺς ἐπικοινωνίαν εἶχον παραδοθῆ εἰς τὴν τρυφήν, ἀκούουσιν οἱ συμπολῖται τὸ πολεμικὸν σάλπισμα τοῦ ποιητοῦ, οὗ τὸ μέγιστον ἀπόσπασμα εἶναι τὸ προκείμενον.

Πολεμικὸν σάλπισμα. *1-5* ***τεῦ***-τοῦ, τίνος, ἡ συναίρ. ἰων., ***κατάκειμαι*** εἶμαι ἐξηπλωμένος κάτω, ἀδρανής· οὕτω καὶ τὸ ***κάθημαι· κότε***, κοῦ, κῶς... ἰων., ***νέοι*** νοοῦνται γενικώτερον οἱ στρατεύσιμοι, μάχιμοι ἄνδρες, ***οὐδὲ*** καὶ δέν, ὡς καὶ παρ᾽ Ὅμ., ἀλλαχοῦ: ἀλλὰ δέν, ***ἀμφιπερικτίονες*** ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ἀμφικτίονες, περικτίονες (κτι-κτίζω, ἐὺ κτίμενος) περίοικοι, ***μεθίημι*** (ἐμαυτὸν) ἀμελῶ, ἀδρανῶ, ***ὧδε λίην*** τόσον πολύ, ***ἧμαι*** κάθημαι, ***ὕστατα*** διὰ τελευταίαν φορὰν πρὶν ἐκπνεύσῃ.—*6-9* πόθεν αἱ δοτ. ***ἀνδρί, δυσμενέσιν; περὶ*** ὑπέρ· πόθεν προέκυψεν ἡ σημ. αὕτη; ***κουρίδιος*** νόμιμος, ***τιμήεις*** ἔντιμος, ***ἐπικλώθω*** κλώθων ἐπάνω τινὸς (τὸ νῆμα τῆς ζωῆς) ὁρίζω, προορίζω.—*9-11* ***ἀλλὰ*** ὅθεν, ἐμπρὸς λοιπόν, Ὅμ. ε 450, ***τὶς*** πᾶς τις, ***ἰθὺς*** 3 εὐθύς, ***ἰθὺς*** ἐπιρ. εὐθύ, κατ᾽ εὐθεῖαν, ***ἀνέχομαι*** ὑψώνω, ***(ε)ἴλ(λ)ω*** συμπιέζω, συμμαζεύω, ***ἦτορ*** ἐνταῦθα τὸ στῆθος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἡ καρδία, ***ὑπ᾽ ἀ.*** ὄπισθεν καὶ κάτωθεν τῆς: κρύπτων ὄπισθεν τῆς ἀ. τὸ ἀρρενωπὸν στῆθός του, ***μείγνυμι πόλεμον*** κατὰ τὸ ***μείγνυμι χεῖρας*** (εἰς πόλεμον), πρβλ. καὶ ***συμ***-(προσ)***μείγνυμι*** ἔρχομαι εἰς χεῖρας: εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς πολεμ. συρράξεως.—*12-5* ***οὔ κως, εἱμαρμένον*** θάνατον, ***εἰ*** + ὑποτ. ποιητ., ***γένος*** γόνος, τέκνον ἢ ἀπόγονος, ***δηιοτὴς*** (δαίω, δῆιος, δηιόω) σφαγή, μάχη, ***δοῦπος*** λ. π., ***ἄκων*** ἀκόντιον, ***δοῦπος ἀκόντων; ἔρχεται*** ἐπανέρχεται (ὁ ἀνήρ), ***κιχάνω***, κίχον, συναντῶ, εὑρίσκω, γνωμ. ἀόρ.—*16-21* ***ἔμπης*** μ᾽ ὅλα ταῦτα, ἂν καὶ ἐσώθη, ***φίλος*** παθ., ***τὸν δὲ*** τὸν κρατερόφρονα 18, ***ὀλίγος*** μικρός: μικροὶ καὶ μεγάλοι, ***ἤν τι*** εὐφημ. ἀπευκτέον τι, ***ζώω*** ζῶ, χρ. μτχ., ***ἄξιος*** (ἐστί, ***ἄγω*** ζυγίζω)-ζυγίζων ὅσον, ἰσότιμος, ***ἐν ὀφθαλμοῖσι*** τοπ. πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν, ἐνώπιόν των, ***ἔρδω*** κ. ***ῥέζω*** πράττω, ***ἄξια πολλῶν*** βραχυλ. ἔργα ἰσόπαλα πρὸς τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα πολλοὶ συγχρόνως πράττουσι.

9 Μοῖραι ἰδ. 219, 1.—*13* Καὶ παρ᾽ Ὁμήρῳ βλέπομεν πολλοὺς ἥρωας, υἱοὺς ἢ ἀπογόνους θεῶν, πίπτοντας ὑπὸ ἄλλων ἡρώων.—

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

19 Οἱ **ἡμίθεοι** ἢ **ἥρωες** ἀνήκουσιν εἰς τὸν τέταρτον ἐπὶ γῆς αἰῶνα, μετὰ τὸν χρυσοῦν, ἀργυροῦν καὶ χαλκοῦν· τούτους φθαρέντας περὶ Θήβας καὶ ἐν Τροίᾳ διεδέχθη τὸ σιδηροῦν γένος, πολὺ ὑποδεέστερον τοῦ τῶν ἡρώων καὶ διεφθαρμένον.—Τίνα χαρακτῆρα φέρει ἡ ἐλεγεία κατὰ τὴν ὕλην;

2–5. *Τυρταῖος*

Οἱ Σπαρτιᾶται ἡττηθέντες πολλάκις κατὰ τὸν β' Μεσσην. πόλεμον ὑπὸ τοῦ ἡρωικοῦ Ἀριστομένους ἐξεδιώχθησαν τῆς Μεσσηνίας, ἀπώλεσαν τοὺς ἐκεῖ κλήρους αὐτῶν καὶ ἀπῄτουν ἀπὸ τῶν βασιλέων γῆς ἀναδασμόν. Ἡ Σπαρτ. πολιτεία ὑφίστατο δεινὴν ἐσωτερ. καὶ ἐξωτερ κρίσιν καὶ ἐπάτει ἤδη τὸ χεῖλος τοῦ κρημνοῦ, ὅτε ἐπιφαίνεται αἴφνης ὁ ***Τυρταῖος***. Εἶναι γνωστὴ ἡ περὶ αὐτοῦ Ἀθην. παράδοσις. Ἀλλ' ὁ Τ. ἦτο πιθανώτατα Μιλήσιος, μετακληθεὶς ἐν τῷ κινδύνῳ ὑπὸ τῆς Σπ., ὅστις διὰ μὲν τῆς ἐλεγείας ***Εὐνομίας*** κατώρθωσε νὰ καταστείλῃ τὴν στάσιν, τὸ δὲ δι' ἄλλων ἐλεγειῶν, τῶν ***Ὑποθηκῶν***, ὧν θὰ γνωρίσωμεν τρεῖς, ζητεῖ ὡς στρατηγὸς καὶ ποιητὴς νὰ ἐμψυχώσῃ τοὺς Σπ. ἐν τῷ πρὸς τοὺς Μεσσηνίους ἀγῶνι. Τἀποτελέσματα εἶναι γνωστά· ἃς γνωρίσωμεν ἤδη καὶ τὰς ***ἐλεγείας***.

2 ***Τὸ καθῆκον τῶν (νεαρῶν) μαχητῶν.*** — *1-2* ***γὰρ*** κυρ. αἰτιολογεῖ τὴν ἐν 13-4 ἀξίωσιν: ἐπειδή· ἐντεῦθεν τὸ ***γὰρ*** ὄντως, ἀληθῶς· ***καλὸν*** (ἐστί), ***τεθνάμεναι*** τινά, ***μαρνάμενον*** χρ. εἰς τὸ ***πεσόντα***, ***ᾗ*** ἑῇ, ***περὶ*** 1, 7, ***ἄνδρ' ἀγαθὸν*** κτγρ. – *3-10* ***πτωχεύω*** (πτωχός, πτώσσω) περιέρχομαι ζαρωμένος ὡς ἐπαίτης, ἐπαιτῶ, ***πίων***, πίειρα, πῖον, παχύς, εὔφορος, ***πλάζομαι*** (πλαγγ-, πλήττω) δέρνομαι ἐδῶ κ' ἐκεῖ, περιπλανῶμαι, τροπ. μτχ., ***φίλῃ*** ἑῇ, ***κουρίδιος*** 1, 7, *7* ***γὰρ*** τί αἰτιολ.; ***μὲν-τὲ*** 9, ***μετέσσεται*** θὰ ζῇ μεταξὺ αὐτῶν, ***ἐχθρὸς*** παθ. μισητός, ὡς φορτικός, ***οὓς*** αἰτ. τέρματος, ***χρη(σ)μοσύνη*** (χρή, χρηώ, χρεία) ἀνέχεια, πτωχεία: κύπτων ὑπὸ τὸ βάρος τῆς, ***στυγερὸς*** (στυγέω-μισῶ) μισητός, ***αἰσχύνω*** καταισχύνω, προσβάλλω, ***κατελέγχω*** ἀσχημίζω, ***ἀγλαὸν εἶδος*** τὴν ὡραίαν του μορφήν, ***ἀτιμία*** περιφρόνησις, ἐξευτελισμός, ***κακότης*** δυστυχία, ***ἕπεται*** τίνι; *-11-20* ***οὕτως*** ὡς περιεγράψαμεν, ***ὥρη*** προσοχή, φροντὶς (ὀλίγωρος, θυρωρός), ***αἰδὼς*** σεβασμός, ***ὄπις-ιδος*** θ. (ὄπ-, ὄπ-ωπ-α) ὑπολογισμὸς (κυρ. τῶν συνεπειῶν, ἐκδικήσεως), ***ἀνδρὸς*** ἀντ., ***ἀλάομαι*** πλανῶμαι: ἑνὸς πλάνητος ἐπαίτου, ***θυμῷ*** θαρραλέως, ***ψυχὴ*** ζωή, ***ἀλλὰ*** 1, 9, ***φόβος*** ἡ ἐναγώνιος φυγή, ***ποιεῖσθε*** ποιεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς θ.,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κάμνετε καρδιάν, λαμβάνενε θάρρος, **ποιῶ θ.** ἐμπνέω θάρρος, **μαρνάμενοι** χρον.—*21-30* **κεῖσθαι** ἐπεξ. τοῦ τοῦτο, **λευκὸν** κατγρ., **πολιὸς** ψαρός, λευκός, *25* **ἔχοντα** κρατοῦντα, **φίλαισι** 5, **αἰσχρὸς** ἄσχημος προκαλῶν τὴν ἀηδίαν: αἰσχος, ὄνειδος!, **νεμεσητὸς** (νέμεσις-δικαία ἀγανάκτησις, νεμεσάω-ομαι) ἀξιοκατάκριτος, προκαλῶν τὴν δικαίαν ἀγανάκτησιν, **τά γ' τίνα**; **χρὼς**-χρωτὸς κ. χροὸς ἀ. σῶμα, αἰτ. ἀναφ., **πάντ' ἐπέοικε** ὅλα ἁρμόζουσι, **ὄφρ' ἔχῃ** ἕως ἂν ἔχῃ 1,13, **ἄνθος ἥβης** (ὑποκ.) ἔχῃ (τοὺς νέους) ἢ: ἔχῃ (τις) ἄνθος (ἀντικ.), **ἐρατὸς** ἀξιέραστος, θελκτικός, **θηητὸς** (θηέομαι θεαόμαι) **ἰδεῖν** ἀξιοθέατος.—*31-2* **ἀλλὰ** 1, 9, **διαβαίνω** διασκελίζω, ἀνοίγω τὰ σκέλη, **μένω** μένω ἀκλόνητος, **δάκνω χείλη** σημεῖον σταθερᾶς ἀποφάσεως, καρτερίας ἐν τοῖς πόνοις.

8. Ἡ **πενίη στυγερή**, διότι ὁ Ἕλλην ἐπίστευεν ὅτι ἄνευ χρημάτων δὲν δύναται νὰ λατρεύσῃ ἀξιοπρεπῶς τὸ θεῖον καὶ νὰ προάγῃ τὰ συμφέροντα ἑαυτοῦ, τῆς πατρίδος καὶ τῶν φίλων· ἡ πενία ὠθεῖ εἰς τὰς βαναύσους τέχνας, φθειρούσας τὸ σῶμα καὶ ταπεινούσας τὸ φρόνημα, ἀπομακρύνει τῆς γυμναστικῆς, γνωστὸν δ' ὅτι ἐν Σπάρτῃ ἀπηγορεύετο τοῖς Σπ. ἀπολύτως πᾶσα ἄλλη ἐργασία πλὴν τῶν στρατιωτικῶν, πρὸς δὲ ὠθεῖ εἰς τὸν δόλον καὶ τὴν ἀναισχυντίαν.—*7* **ἐχθρὸς** Ὁμ. Ι 648.—*10* **ἀτιμίη** ἀληθῶς βαρεῖα ἦτο ἀπὸ τοῦ νόμου ἡ ἀτιμία, εἰς ἣν ὑπέκειτο ὁ τρέσας ἐν Σπάρτῃ.—*13* **παίδων** ἐκ τῆς οἰκογενείας μνημονεύει τούτων ὡς σπουδαιοτέρων, διότι αὐτοὶ θὰ συνεχίσωσι τὸ γένος.

3 **Ἐμπρός!**—*1-6* **γὰρ** ἐπειδή, **γένος** 1,13, **αὐχένα λ. ἔ.** ἔχει ἀποστρέψει τὸ πρόσωπον, τὸ βλέμμα, ἔχει ἄρει τὴν εὐμένειάν του, **δειμαίνω** (δεῖμα, δείδω) φοβοῦμαι, **φοβοῦμαι** τρέπομαι εἰς φυγήν, 2,16· ἡ φυσ. ἐκφορὰ θὰ ἦτο: *μὴ δειμαίνετε...., ἀλλὰ θαρσεῖτε*, **ἔχω** (κρατῶ) διευθύνω, στρέφω, **ἰθὺς** 1, 9, **τίθεμαι** θεωρῶ, **ἐχθρὸς** παθ. κτγρ.: περιφρονήσας μὲν τὴν ζωήν, **κὴρ** θ. ἡ μοῖρα τοῦ θανάτου, **φίλας** κτγρ., **ὁμῶς** ὁμοίως, **αὐγὴ** λάμψις, φῶς: ἀγαπήσας δὲ τὸν θάνατον ὡς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου.—*7-14* **γὰρ** τί αἰτιολ.; **ἀίδηλος** (*ἀι-πρόθ. ἐπιτ.-δηλ-δηλέομαι*-βλάπτω, δηλητήριον, dele-o) ὀλέθριος, **Ἄρης** πόλεμος, **πολύδακρυς** κ.-υος, **ἐδάην** ἀορ. ἀχρ. ῥ. (δι-δάσκω, disco, doceo), δαήσομαι, δεδάημαι, δεδάηκα, ἔμαθον, ἔλαβον πεῖραν, **ὀργὴ** φύσις, χαρακτήρ, **ἀργαλέος** (ἄλγος) πολύμοχθος, πολυβάσανος: λαμπρὰν πεῖραν ἐλάβετε τῶν ἰδιοτροπιῶν τοῦ πολέμου, **θαμὰ** συχνάκις (θαμίζω, θαμών), **φευγόντων** γεν. κα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τηγ. τοῦ διηρ. ὅλου, **ἠλάσατε ἐς κόρον**... ἐχορτάσατε καὶ ἀπὸ τὰ δύο, **γὰρ** 11 διασαφ. τὰ ἐν 7., **αὐτοσχεδίη** κ. **σχεδίη** ἐπίθ. (μάχη, ἔχομαι, σχεδὸν-ἐγγὺς) ἡ ἐκ τοῦ συστάδην μάχη, **παῦρος** (parvus, paucus, paulus) ὀλίγος, **λαὸν ὀπίσσω** τὰ ὄπισθέν των πλήθη, **τρέω** (τρέμω, terreo) φεύγω ἔντρομος, **τρέσας** ὁ τραπεὶς εἰς φυγήν, ὁ δειλός, **ἀρετὴ** πλεονέκτημα: ἐκμηδενίζεται πᾶν πλεονέκτημα, ὅ,τι χάρισμα καὶ ἂν ἔχουν. — *16-20* **ἀνύτω** φέρω εἰς πέρας, κατορθῶ: οὐδεὶς ἤθελε φέρει εἰς πέρας, ἐὰν ἀπηρίθμει λεπτομερῶς, ὅλας τὰς συμφοράς, ὅσαι πλήττουσι τὸν δειλόν, **ἣν αἰσχρὰ π.** ἐὰν ὑποστῇ τὸ ἐπονείδιστον ἀτύχημα τῆς φυγῆς, **ῥιγαλέον ἐστὶ** προκαλεῖ φρίκην, ῥῖγος, **δαΐζω** (πρβλ. κρεοδαίτης, δαιτρὸς) ξεσχίζω **μετάφρενον** ὠμοπλάτη, **δήιος** 1, 14, καταστρεπτικός, **αἰσχρὸς** ἀηδής, ἀπαίσιος, **νέκυς**-υος ἀ. νεκρὸς (nex, neco), **κακκείμενος** κατακείμενος, **ἐληλαμένος** τρυπημένος, ὑποθ.—*21-34* 21-2=2,31-2, **γαστὴρ ἀσπίδος** ἡ κοιλότης τῆς ἀσπίδος, **ὄβριμος** βαρύς, **λόφος** τοῦ κράνους, **ἔρδω** 1, 21, **ὄβριμα** ἔ. σοβαρά, ἀνδραγαθήματα, **πολεμίζειν** τὰ πολεμικὰ ἔργα, **ἐκτὸς βελέων** ἐκτὸς βολῆς, **τὶς** πᾶς τις, **οὐτάζω** κτυπῶ ἐκ τοῦ συστάδην, αὐτοσχεδὸν 12, τὸ ἀντίθ. **βάλλω, δήιος** 1, 14 πολέμιος, **ἑλέτω** ἂς φονεύσῃ, **παρ** συγκ. παρά, **ποδὶ** τοῦ πολεμίου, **ἓν δὲ** πρὸς τούτοις δέ, συγχρόνως δέ, **πελά(ζ)ω,** πέπλημαι, πλησιάζω, **κυνέη** (κόρυς) περικεφαλαία (κυρ. ἐκ δέρματος κυνός), **κώπη** λαβὴ τοῦ ξίφους.— *35-8* **γυμνὴς-ῆτος** ψιλός, **πτώσσω** ζαρώνω, κύπτω, **ὑπ' ἀσπίδος** κάτωθεν, ὄπισθεν τῆς ἀσπίδος (τῶν ὁπλιτῶν), **χερμάδιον** χειροπληθὴς λίθος, **πάνοπλος** ὁπλίτης.

1. **Ἡρακλῆος** ἡ κάθοδος τῶν Δωριέων εἰς Πελοπόννησον ἐγένετο τῇ προσκλήσει τῶν Ἡρακλειδῶν, μετασχόντων τῆς στρατείας, οἱ βασιλεῖς τῆς Σπάρτης ἦσαν Ἡρακλεῖδαι, ἐθνικὸς ἥρως τῶν Δωριέων ἦτο ὁ Ἡρακλῆς. Ὁ Ζεύς, ὡς πατὴρ τοῦ Ἡρακλέους, διέκειτο συμπαθῶς ὑπὲρ τῶν Σπαρτιατῶν· οἱ Μεσσήνιοι ὡς ἀποβαλόντες τὰ δωρικὰ ἔθιμα δὲν ἐνομίζοντο πλέον Δωριεῖς. — *10* ἐκ τ. 7-10 καὶ 2, 14 **μηκέτι** φαίνεται ὅτι ὁ πόλεμος διεξήγετο ἀπὸ μακροῦ μετὰ πολλῶν διακυμάνσεων, ἐν 2, 14 καὶ ἄνευ τῆς προσηκούσης δραστηριότητος.—*24* Οἱ Λακεδαιμόνιοι ὁπλῖται ἔφερον ὅπλα θώρακα, κράνος, μεγάλην χαλκῆν ἀσπίδα, μακρὸν δόρυ καὶ βραχὺ ξίφος, οἱ ψιλοὶ (εἴλωτες) σφενδόνην καὶ ἀκόντιον (δόρυ ξεστόν), ὑπασπισταὶ τῶν πανόπλων.

4. ***Τί κερδίζει ὁ ἀνδρεῖος;*** — *1-12* **μιμνήσκομαι** κάμνω μνείαν,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀξιῶ μνείας, πιάνω εἰς τὸ στόμα μου, **ἐν λόγῳ τίθεμαι** λογαριάζω, ἀποδίδω ἀξίαν, **ἀρετῆς**... αἱ γεν. αἴτ., **παλαισμοσύνη** παλαιστικὴ τέχνη, δεξιότης, **μέγεθος** πελώριον ἀνάστημα, **βίη** δύναμις, **οὐδ' εἰ**.. μετὰ τίνος συνδέονται αἱ προτάσεις διὰ τοῦ **οὐδέ;** ὅθεν τί προτάσεις εἶναι; **Τιθωνὸς** ἀ., **φυὴ** σωματ. ἀνάπτυξις, διαμόρφωσις, εὐρυθμία τοῦ σώματος μετὰ τῆς κορμοστασιᾶς, **μάλιον** μᾶλλον, **Μίδης** (-ας), **Κινύρης** (-ας), **βασιλεύτερος** κραταιότερος βασιλεύς, **μειλιχόγηρυς** 2 (γῆρυς-υος θ. φωνὴ) γλυκύφωνος, **θοῦρος,** θ. θοῦρις (θρώσκωπηδῶ, ὁρμῶ) ὁρμητικός, πολεμικός, **τέτληκα** ἐν σημ. ἐνεστ. ὑπομένω, ἔχω τὴν ὑπομονήν, τὸ ψυχ. σθένος, βαστᾷ ἡ καρδία μου νά, **μὲν-καί, ὀρέγομαι** (ἐκτείνομαι, ἁπλώνομαι, πρβλ. ὀργυιὰ) πίπτω κατ' ἐπάνω (δηίων), **ἐγγύθεν ἱστάμενος.**—*13-20* **ἥδε** ἔλξ. τόδε, **ἀρετὴ** προτέρημα, κτγρ., **ἄεθλον** ἆθλον, **φέρειν** φέρεσθαι, ὡς πρὸς τὸ νὰ ἀποκομίζῃ, νὰ λαμβάνῃ αὐτό, **ἐσθλὸν** οὐσ. ἀγαθόν, κέρδος, **ξυνὸς** (ξὺν) κοινός, **δῆμος** χώρα, **ὅστις**... ἐπεξ. τοῦ τοῦτο: ἐὰν ἀνὴρ τις μένῃ, **διαβαίνω** 2,31, **νωλεμέως** ἀκαταπονήτως, διαρκῶς, **ἐπὶ λάθηται, πάγχυ** πάνυ, παντελῶς, **παρατίθεμαι** ῥιψοκινδυνεύω (εἰς τὸ πολεμ. παιγνίδιον) κ. **παραβάλλομαι** (παράβολος) κ. **παραρρίπτω, θυμὸς** καρδία, **τλήμων** (τλῆναι) καρτερικὸς ἢ τολμηρός.—*21-2* **ἔτρεψε** γνωμ., **τρηχὺς** φρίσσων (ἐκ τῆς προβολῆς τῶν λογχῶν), **ἔσχεθε** ἀναχαιτίζει, **σπουδῇ** μετὰ ζήλου, ἐνθουσιασμοῦ, **κῦμα μάχης** τὰ κύματα τῶν μαχομένων ἀντιπάλων, ὁ **δὲ** 21 αἰτιολ. τὰ ἐν 15.—*23-34* **ὤλεσε** γνωμ., **φίλον θυμὸν** τὴν ζωήν του, **ἐληλαμένος** 3,20, **πρόσθεν** κατάστηθα, **ὀμφαλόεις** ὀμφαλωτός, κωνοειδής, **δὲ** 27 ἐπαναλαμβ. ἐν τῇ ἀποδόσει, **ὁμῶς** 3,6, **κήδομαι,** κέκηδα, ὡς ἐνεστ. φροντίζω, πονῶ, κλαίω (ἢ κηδεύω), **ἀργαλέος,** 3,8 ἀφόρητος, ὑπερβολικός, ἡ δοτ. αἴτ., **ἀρίσημος** περίβλεπτος, **γένος ἐξοπίσω** αἱ μέλλουσαι γενεαί, οἱ ἀπόγονοί του, **οὐδέ ποτε** καὶ ποτὲ δέν, **ἐών περ** ἐνδ., **θοῦρος** 9.—*35-42* **κὴρ** 3,6, **τανηλεγὴς** (ταν-ἄλγος) ὁ ἐπιτεταμένον ἄλγος προξενῶν, πολὺ πικρός, **εὖχος** (εὔχομαι) καύχημα, δόξα, **εὖχος αἰχμῆς** πολεμ. δόξα, **τερπνὰ παθὼν** ἀπολαύσας τιμῶν· ἡ μτχ. ἔχει τὴν κυρ. ἔννοιαν: μέχρι τοῦ θανάτου ἀπολαύει..., **μεταπρέπω** διαπρέπω μεταξὺ τῶν, κατέχω διακριτικὴν θέσιν, **βλάπτω** (περιπλέκω) ἐμποδίζω, ἀποκλείω, στερῶ, **αἰδὼς** δείγματα σεβασμοῦ, **δίκη** δικαιοσύνη, δικαιώματα, **οἱ κατ' οὐτὸν** οἱ ὁμήλικες, **θῶκος** ἀ. ἕδρα, κάθισμα, καὶ συνεδρία, **ἐν θώκῳ** (κάθημαι) συνεδριάζω (ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐν τῇ γερουσίᾳ...): ὅταν κάθηνται

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

συνεδριάζοντες, **εἴκουσι χώρης** ἀποσύρονται ἀπὸ τὴν θέσιν (ὑπεγειρόμενοι). — *43-4* **νὺν** λοιπόν, **τὶς** πᾶς τις, **θυμῷ** 2,13, **εἰς ἄκρον** εἰς τὸ κορύφωμα, τὸν κολοφῶνα, **ταύτης ἀρετῆς** τῆς τοιαύτης ἀνδρείας, **μεθίημι** ἀποχωρῶ.

3 **Κύκλωπες** ἄγριος ποιμενικὸς λαὸς ἐν Σικελίᾳ, ἔχοντες ὑπερφυσικὰ σώματα καὶ ῥώμην, μονόφθαλμοι Ὁμ. ι 106-15, 190-2· ὁ Κύκλωψ Πολύφημος ὡμοίαζε πρὸς δασώδη κορυφὴν ὑψηλοῦ ὄρους διακρινομένην πάντων τῶν ἄλλων ὀρέων· μετὰ τῆς μεγίστης εὐκολίας ἔκλειε τὸ στόμιον τοῦ σπηλαίου διὰ βράχου, ὃν 22 ἅμαξαι δὲν ἤθελον μετακινήσει ἀπὸ τοῦ ἐδάφους.—*4* **Θρηίκιον Β.** ἐπειδὴ ἐπικρατέστεροι ἄνεμοι ἐν Ἑλλάδι εἶναι οἱ βόρειοι, πνέοντες ἀπὸ τῆς Θρᾴκης, αὕτη ἐνομίσθη πατρὶς πάντων τῶν ἀνέμων καὶ μάλιστα τοῦ Βορέου.—*5* **Τιθωνὸς** υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Τροίας Λαομέδοντος, ὁ κάλλιστος τῶν θνητῶν, ὃν ἐξ ἔρωτος ἐνυμφεύθη ἡ Ἠώς.—*6* **Μίδας** βασιλεὺς τῆς Φρυγίας· ὅτε ἦτο βρέφος, μύρμηκες ἔφερον εἰς τὸ στόμα του κόκκους σίτου, σημεῖον ὅτι θὰ ἐγίνετο ὁ πλουσιώτατος τῶν ἀνθρώπων, ὡς καὶ ἐγένετο· ὅθεν παροιμ.: ὁ Μίδα πλοῦτος, Μίδου χρήματα. Θηρεύσας ποτὲ Σάτυρον πλανηθέντα ἀπέδωκεν εἰς τὸν Διόνυσον λαβὼν ὡς ἀμοιβὴν κατὰ τὸν πόθον του, πᾶν ὅ,τι ἐγγίζει διὰ τῆς χειρός του νὰ μεταβάλληται εἰς χρυσόν. Ἀλλ' ἐπειδὴ οὕτω καὶ ἡ τροφή του μετεβάλλετο εἰς χρυσόν, ἐν πικρᾷ μετανοίᾳ παρεκάλεσε τὸν θεὸν νὰ παλλαγῇ τοῦ ὀλεθρίου δώρου· καὶ ὄντως ἀπηλλάγη λουσθεὶς κατὰ σύστασιν τοῦ θεοῦ εἰς τὸν ποταμὸν Πακτωλόν, εἰς ὃν μετέδωκε τὸ χάρισμα, γενόμενον χρυσορρόαν.—**Κινύρας** μυθ. βασιλεὺς τῆς Κύπρου, ἀγαπητὸς τῷ Ἀπόλλωνι, ὅστις ηὐλόγησεν αὐτὸν διὰ μεγίστου πλούτου· ὅθεν παροιμ.: *Κινύρου πλουσιώτερος, τὰ Κινύρου τάλαντα.*—*7* **Πέλοψ** ὁ υἱὸς τοῦ Ταντάλου, βασιλέως ἐν Σιπύλῳ τῆς Λυδίας, ἐλθὼν εἰς Πελοπόννησον καὶ νικήσας ἐν ἁρματοδρομίᾳ τὸν βασιλέα τῆς Πίσης Οἰνόμαον ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα Ἱπποδάμειαν, ἔλαβε τὸν θρόνον καὶ ἐξέτεινε τὴν ἀρχὴν ἐφ' ἅπασαν τὴν χερσόνησον, κληθεῖσαν ἀπ' αὐτοῦ Πέλοπος νῆσον. Ἐτιμᾶτο ἐν Ὀλυμπίᾳ ὡς ἥρως (Πελόπειον) καὶ προστάτης τῶν ἀγώνων καὶ ἀπέβη παροιμιώδης διὰ τὸ μέγα κράτος του, λαβὼν τὸ βασιλ. σκῆπτρον παρ' αὐτοῦ τοῦ Διὸς διὰ τοῦ Ἑρμοῦ.—*8* **Ἄδραστος** βασιλεὺς τοῦ Ἄργους, πενθερὸς τοῦ Πολυνείκους, ἀρχιστράτηγος ἐν τῇ στρατείᾳ τῶν Ἑπτὰ ἐπὶ Θήβας, τυγχάνων ὡς ἡρωικὸς γέρων τοῦ γενικοῦ σεβασμοῦ, ὡς ὁ Νέστωρ παρ' Ὁμήρῳ,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

διὰ τὴν σύνεσιν καὶ τῆς γλώσσης τὸ μελίρρυτον. — *26* **πρόσθεν ἐληλαμένος** τοὐναντίον ὁ νεκρὸς φέρων τὰ τραύματα κατὰ νώτου ἐθάπτετο κρύφα, ἐν σιγῇ, ὡς κατῃσχυμμένος. — *29* ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς Σπάρτης εὑρέθησαν πολλαὶ ἐπιτύμβιοι πλάκες ἐν πολέμοις πεσόντων, π.χ. Αἴνετος ἐν πολέμοι, Ηαιρήhιππος (Αἰρήσιππος) ἐν πολέμῳ, Αἰνηhίας (Αἰνησίας) ἐν πολέμῳ.

Τὰ ποιήματα τοῦ Τυρταίου ἐτιμῶντο καὶ μετὰ τὸν θάνατόν του ὑπὸ τῶν Λακ. Αἱ ἐλεγεῖαι ᾖδοντο ἐν ταῖς στρατείαις κατὰ τὰ δεῖπνα μετὰ τὴν προσευχήν, ἐν ἁμίλλῃ ὑπὸ τῶν καλλιφωνοτέρων, ὁ δὲ νικῶν ἐλάμβανε παρὰ τοῦ πολεμάρχου ὡς ἆθλον τεμάχιον κρέατος, καὶ οἱ παῖδες τῶν Σπ. ὤφειλον νἀπομνημονεύωσι ταύτας. — Διάλεκτος τῶν ἐλεγειῶν τοῦ Τ.

5. ***Ἕτοιμοι πρὸς μάχην!*** — Ἀλλ' ὁ Τ. ἐποίησε καὶ ποιήματα ᾀδόμενα πρὸς αὐλὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν ἐν ἐρρύθμῳ πορείᾳ πρὸ τῆς μάχης, ὧν ἐσώθη μόνον ἕν. — ***ἄγετε*** παρακελ., ***κῶροι*** δωρ. κοῦροι, εὐγενεῖς νέοι, γνήσια τέκνα, ***πολιάτας*** δωρ., πολιήτης-πολίτης, ἐκ τούτου ἡ γεν. ***Σπάρτας*** (-ης) δωρ., ***εὐάνδρω*** (-ου) δωρ.: κῶροι πατέρων πολιατᾶν Σπάρτας, ***ἴτυς-υος*** θ. κυρ. ἡ περιφέρεια τῆς ἀσπίδος, ἡ ἀσπίς, ***λαιὸς*** (laevus) ἀριστερός, ***ἄνσχεσθε*** ἀνάσχεσθε (τῇ δεξιᾷ) 1,10, ***πάτριον*** τὸ φείδεσθαι...

Διὰ τί τὸ ἀπ. ἔχει δωρ. διάλεκτον, αἱ δὲ ἐλεγεῖαι τοῦ Τ. ἰωνικήν;

6-7. *Μίμνερμος.*

Μίμνερμος ὁ Κολοφώνιος (ἀποικ. ἰων.) ἤκμασε περὶ τὰ τέλη τῆς 7 ἑκ. π.Χ. Ἐπειδὴ μέγα μέρος τῆς Ἰωνίας καὶ ἡ πατρὶς Κολοφὼν ὑπέκυψαν ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῶν Λυδῶν, οἱ κάτοικοι τῆς χώρας ἐζήτησαν νἀναπληρώσωσι τὴν ἀπώλειαν τῆς πολιτ. ἐλευθερίας παραδιδόμενοι εἰς βίον τρυφηλὸν καὶ ἡδυπαθῆ. Ἐν τοιαύτῃ ἀτμοσφαίρᾳ ἀνεβλάστησαν αἱ ἐλεγεῖαι τοῦ Μ.

6. ***Ἡ νεότης βραχεῖα.*** — *1-5* ***οἷά τε*** ὅπως, ***πολυάνθεμος*** 2 (ἄνθεμον-ἄνθος) πολυανθής, ***φύει*** ἀναδίδει, ***αἶψα*** εὐθύς, μετὰ σφρίγους, ὀργῶντα, ***αὐγαὶ*** ἀκτῖνες, ***(ε)ἴκελος*** (ἔοικα) ὅμοιος, ***τερπόμεθα ἄ.*** ἀπολαύομεν τοῦ ἄνθους..., ***πήχυιος*** (πῆχυς, τῆς χειρὸς) πηχυαῖος, βραχύς, ***πρὸς θεῶν*** ἐκ μέρους τῶν θεῶν, εἰς τὸ ***ἀγαθὸν-κακόν:*** οὐδεμίαν συνείδησιν ἔχοντες οὔτε τῶν ἀγαθῶν οὔτε τῶν κακῶν, τὰ ὁποῖα δίδουσιν οἱ θεοί. — *5-8* ***Κῆρες*** αἱ μοῖραι τοῦ θανάτου, ὅθεν ***μέλαιναι,*** ὁ ***δὲ*** 5 ἀλλά, ***τέλος γήραος*** περιφρ. τὸ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γῆρας, **ἀργαλέος** 3,8, **θανάτοιο** τοῦ βιαίου, προώρου, **καρπὸς ἥβης** τὰ θέλγητρα τῆς νεανικῆς ἡλικίας, **μίνυνθα** ἐπίρ. (mimuo, minor) ἐπ' ὀλίγον, κτγρ. ἀντὶ: μινυνθάδιος-βραχυχρόνιος, **κίδναται** σκεδάννυμαι: ἐφ' ὅσον ὁ ἥλιος ἁπλοῦται ἐπὶ τὴν γῆν, ἐπὶ μίαν ἡμέραν, ἐφήμερα.—*9-10* **αὐτὰρ ἐπὴν δὴ** ἀλλ' ὅταν πλέον, **τέλος ὥρης** περίφρ. 6 ἡ ὥρα, ἡ ἡλικία, ὑποκ., **παραμείβομαι** παρέρχομαι, παραμείψεται ὑποτ., **αἰτίκα τεθνάμεναι, βίοτος** ἀ. ἡ ζωή.—*11-6* **ἐν θυμῷ γίγνεται** γίνονται αἰσθητὰ εἰς τὴν ψυχήν, δοκιμάζομεν πολλὰς ψυχικὰς πικρίας, **ἄλλοτε-ἄλλος δὲ**... 13, **τρύχομαι** κ. **τρυχοῦμαι** κατατρύχομαι, κακοπαθῶ, **ἔργα πενίης** πενία, **πέλει** ὑφίστανται, ἐμφανίζονται, **ἐπιδεύομαι** ἰων. ἐπιδέομαι, στεροῦμαι, **ἱμείρω-ομαι** (ἵμερος-πόθος)-ποθῶ: ἐκ τοῦ ὑπερβολικοῦ πόθου τῶν ὁποίων ἀποθνήσκει, **θυμοφθόρος** ὁ διαβιβρώσκων ὡς σάραξ τὴν ψυχήν, ζωήν, **διδοῖ** δίδωσι.

7. Τὰ κακὰ τοῦ γήρατος.—*1-5* **ἄσπετος** (α[στ.]-σεπ—ἐννέπω) ἀνέκφραστος, ἄφθονος, **χροιὴ-ὰ** (χρὼς) ἐπιδερμίς, σῶμα, **πτοέω** κ. **πτοιάω-ῶμαι** τρέμω, **ἄνθος** τὴν ἀνθηρὰν νεότητα, **ὁμηλικίη** οἱ ὁμήλικες, **τερπνὸς** θελκτικός, **ὁμῶς** 3,6, **ὤφελεν** ἀόρ. τοῦ ὀφείλειν: ἔπρεπε νὰ ἦτο, ἀπραγμ., **πλέον** μακροτέρας διαρκείας, τὸ **ἐπεὶ** αἰτιολ. τὸ **πτοιῶμαι**· εἰς τὸ **ἐσορῶν** ὑπονοεῖται ἐκ τοῦ **πλέον ὤφελεν εἶναι:** οὐκ ὂν μακρόν, πολύ, **τιμήεις** πολύτιμος, ἀνεκτίμητος.—*5-8* **ἀργαλέον** 3,8, **ἄμορφον** δύσμορφον, ἄσχημον, **αὐτίκα** εὐθὺς μετὰ τὴν πάροδον τῆς ἥβης, **ὑπερκρέμαται** ἀπειλητικὸν ὡς Δαμόκλειος σπάθη, **ἐχθρὸν** παθ., **ἄτιμον** ἀποκρουστικόν, ἀντιπαθητικόν, **ὅ τε** ὅ, **τιθεῖ** τίθησι, **ἄγνωστος** ἀγνώριστος, κτγρ., **ἄνδρα** ἀντκμ., **ὀφθαλμοὺς** ἀντὶ πάσης σωματ. παθήσεως: γίνεται πρόξενον σωματ. καὶ διανοητ. βλάβης, ὁ **δὲ** 5 ἀντὶ **γάρ**.

Κατὰ τί διαφέρουσιν αἱ ἐλεγεῖαι τοῦ Μ. τῶν τοῦ Καλλίνου καὶ Τυρταίου; ποῦ κυρίως ἤκμασεν ἡ ἐλεγεία;

8-13. *Σόλων.*

Ἡ ἐλεγεία ἀπὸ τῆς δουλώσεως τῶν ἑλλ. ἀποικιῶν τῆς Μ. Ἀσίας εἰς τοὺς βαρβάρους δυνάστας ἤρξατο μαραινομένη ἐκεῖ καὶ ζητεῖ ἤδη ἄσυλον ἐν τῇ ἑλλ. ἠπείρῳ καὶ δὴ ἐν Ἀθήναις. Τότε ἀναφαίνεται ἐν Ἀθήναις ὁ **Σόλων** (περὶ τὸ 639-559 π. Χ.), υἱὸς τοῦ Ἐξηκεστίδου, ἐκ τοῦ οἴκου τῶν Κοδριδῶν. Ἔμπορος τὸ πρῶτον, ἐπεχείρησε πολλὰ ταξείδια, ἀφ' ὧν ἀπεκόμισε βαθεῖαν γνῶσιν καὶ πεῖ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ραν τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦ ἀνθρωπ. βίου, καὶ πρακτικὴν σοφίαν, διαρκῶς αὐξανομένην ἐκ τῆς ἀσβέστου φιλομαθείας του. Τὴν πατρίδα ηὐτύχησε νὰ ὑπηρετήσῃ καὶ ἐν τοῖς πολέμοις, γενόμενος ὁ αἴτιος τῆς ἀνακτήσεως τῆς Σαλαμῖνος, καὶ ἐν τοῖς πολιτικοῖς, ἀναδειχθεὶς μέγας, σοφὸς καὶ δίκαιος νομοθέτης τῆς πατρίδος. Ἵνα μὴ ἀναγκασθῇ νὰ μεταβάλῃ τὴν νομοθεσίαν, προυτίμησε νὰποχωρισθῇ τῆς πατρίδος ἐπὶ μακρὸν καὶ ᾑσθάνθη βαθεῖαν πικρίαν, ὅτε εἶδε τὸν δῆμον κύπτοντα ὑπὸ τὸν ζυγὸν τοῦ Πεισιστράτου. Περὶ τὰς περιπετείας ταύτας κυρίως περιστρέφονται αἱ ἐλεγεῖαι αὐτοῦ, ἐξ ὧν περιλαμβανουσῶν ἄλλοτε χιλιάδας στίχων σῴζονται ἱκανὰ ἀποσπάσματα.

8. ***Πρὸς τὴν Σαλαμῖνα!*** — Οἱ Μεγαρεῖς ἐπωφελούμενοι τὰς ἐν Ἀθήναις στάσεις εὐπατριδῶν καὶ δήμου καὶ τὰς πολιτικὰς ταραχὰς ἐκ τοῦ Κυλωνείου ἄγους κατέλαβον τὴν Σαλαμῖνα, ἣν μάτην πολλάκις πειραθέντες νὰνακτήσωσιν οἱ Ἀθ. ἐψήφισαν νόμον, δι' οὗ ἐπεβάλλετο ποινὴ θανάτου κατὰ παντός, ὅστις θὰ ἐτόλμα νὰ προτείνῃ τὴν ἀνάκτησιν τῆς νήσου. Ἀλλ' ὁ Σ. ἀλγῶν ἐπὶ τῇ ταπεινώσει τῆς πατρίδος ἐξέρχεται, ὡς ἐλέγετο, ἡμέραν τινὰ ἐκ τῆς οἰκίας του φορῶν τὸν πῖλον τοῦ παράφρονος, συνοδευόμενος δὲ ὑπὸ σμήνους ἀγυιοπαίδων ἔρχεται εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ ἀναβὰς ἐπὶ τοῦ λίθου, ὁπόθεν ἐκήρυττεν ὁ κήρυξ, ἐνώπιον τῶν Ἀθ. πάντων, οἵτινες συνέρρευσαν πανταχόθεν ἔκπληκτοι διὰ τὸ ἀτύχημα τοῦ σοφοῦ ἀνδρός, ἀπαγγέλλει περιπαθῶς τὴν ἐξ 100 στίχων ἐλεγείαν του ***Σαλαμῖνα,*** δι' ἧς τόσον συνεκίνησε τοὺς Ἀθ., ὥστε λύσαντες τὸν νόμον καὶ λαβόντες τὰ ὅπλα κατώρθωσαν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Σ. νὰνακτήσωσι τὴν περιπόθητον νῆσον (πρὸ τοῦ 600 π. Χ.). Τῆς ἐλεγείας σῴζονται μόνον 8 ς.—*1-2* ***ἱμερτὸς*** (ἱμείρω) περιπόθητος, ***τίθεμαι*** ποιοῦμαι, χρησιμοποιῶ, ***κόσμος ἐπέων*** καλλιεπὴς ἀνακοίνωσις ἔμμετρος, ***ᾠδὴν*** ἐπεξ., ***ἀγορὴ*** ἀγόρευσις, (πεζὸς) ῥητορ. λόγος. —*3-6* ***τότε*** ἐὰν ἀπαρνηθῶμεν τὴν Σαλαμῖνα, ***ἀμείβομαι*** ἀνταλλάσσω, ***φάτις*** θ. φήμη, ***Σαλαμιναφέτης*** προδότης τῆς Σαλαμῖνος. —*7-8* ***περὶ*** ὑπέρ, ***ἀπωθοῦμαι*** ἀποτρίβω ἀπ' ἐπάνω μου, ἀποπλύνω.—*3* ***Φολέγανδρος*** κ. ***Σίκινος*** δύο μικραὶ ἄσημοι νῆσοι ἐκ τῶν νοτ. Κυκλάδων.—Ἡ ἐλεγεία ἐψάλλετο ἐπὶ μακρὸν ὑπὸ τῆς νεολαίας καὶ ὁ Σόλων ἐτιμᾶτο ὡς Σαλαμίνιος ἥρως. —Πῶς ἐφαντάσθη καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ὁ Σ.;

9. Ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν σφαδάζει ἐκ τῶν στάσεων· ἔνθεν μὲν οἱ εὐπατρίδαι, κύριοι τῆς γῆς καὶ τῆς πολιτείας, ἀπομυζῶσι τὸ αἷμα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῦ λαοῦ, ἔνθεν δὲ οἱ δημαγωγοί, παριστάμενοι ὡς προστάται δῆθεν τοῦ καταθλιβομένου δήμου, ζητοῦσι διὰ τῆς συνδρομῆς τούτου νὰ γίνωσι τύραννοι. Ὁ ἐμπαθὴς κομματικὸς ἀνταγωνισμὸς συγκλονίζει ἐκ βάθρων τὴν ἔννομον τάξιν. Ἀλλ' ἰδοὺ καὶ πάλιν κατὰ τὴν κρίσιμον στιγμὴν προβάλλει ὁ φιλόπατρις ἀνήρ.—*1-4* **αἶσα** (aequus) μοῖρα, ἡ θεία θέλησις, **φρένες** αἱ βουλαί, **ὀβριμοπάτρη** ἡ θυγάτηρ κραταιοῦ πατρός, **ὕπερθεν** τῆς πόλεως, **ὅ. ἔχει χεῖρας** σκέπει τὴν πόλιν, **τοίη** κτγρ. ἐπεξηγούμενον ὑπὸ τοῦ **ἐπίσκοπος** προστάτις, πολιοῦχος, **μεγάθυμος** μεγαλόψυχος,: διότι τόσον μεγαλόψυχος...—*5-16* **αὐτοὶ δὲ** ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰς βουλὰς τῶν θεῶν, **ἀστοὶ** ἡ κρατοῦσα τάξις τῶν πολιτῶν, οἱ εὐπατρίδαι, **ἀφραδίη** (ἀφραδής, ἀ. [στ.]-φράζεσθαι) ἀνοησία, ὄργ., **χρήμασι πειθόμενοι** κινούμενοι, ὠθούμενοι ὑπὸ τῆς πλεονεξίας, **ἄδικος νόος** αἱ ἄδικοι διαθέσεις, αἱ ὑπεροπτικαί, τυραννικαί, ἡ φιλαρχία, **ἡγεμόνες τοῦ δ.** οἱ δημαγωγοί, **οἷσιν** ἀναφέρ. καὶ εἰς τοὺς εὐπατρίδας καὶ εἰς τοὺς δημαγωγούς, **ἑτοῖμον** (ἐστὶν) εἶναι ἀναπόφευκτον, οἵτινες ἀναποφεύκτως θὰ πάθωσι, **ὕβρις** ὑπεροψία, **κατέχω** χαλιναγωγῶ, συγκρατῶ, **κόρος** ὑπεροψία ὡς ἐπακολούθημα τοῦ κόρου, αὐθάδεις ἀξιώσεις, **κοσμῶ** διεξάγω κοσμίως, **δαιτὸς εὐφροσύναι** εὐφρόσυνα συμπόσια, **ἐν ἡσυχίῃ** τροπ., **ἔργμα** ἔργον, **πειθόμενοι** ἐνδίδοντες, τυφλὰ ὄργανα ἀδικοπραγιῶν, **κτέανον** κτῆμα, **κλέπτω** ὑπεξαιρῶ, **ἐφ' ἁρπαγῇ** μὲ ἁρπακτικὰς διαθέσεις, **φυλάσσομαι** προφυλάσσομαι, φοβοῦμαι, **θέμεθλα** θεμέλια, θεσμοί, **Δίκη** ἡ δικαιοσύνη, **σιγῶσα** ἄφωνος, ἀδιαμαρτύρητος, **πρὸ ἐόντα** παρελθόντα, **ἦλθε** γνωμ., **ἀποτίνομαι** (νυ-) ἐκδικοῦμαι.—*17-22* **τοῦτο** ἡ διαγωγὴ αὕτη, **ἔρχεται** ἐπέρχεται, ἀπειλεῖ καθ' ὁλοκλήρου τῆς πόλεως, **ἕλκος** πληγάς, συμφοράς, **ἄφυκτος** ἀναπόφευκτος: ὑποβόσκει ὡς ἕλκος, διαπυοῖ ἀναποφεύκτως τὴν ὅλην ὑπόστασιν τῆς πόλεως, **ἤλυθε** γνωμ. περιπίπτει ἡ πόλις, **ἐπεγείρω** ἀφυπνίζω, προκαλῶ κατά, **εὕδοντα** ἀποκοιμισμένον, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς ἐσκέπτετο νὰ ἐπιχειρήσῃ, **ἐρατὴ ἡλικίη πολλῶν** πολλὰ ζηλευτὰ παλληκάρια, **πολυήρατος** πολυθέλγητρος, **τρύχομαι** 6,12, **δυσμενέες** οἱ ἐσωτ. ἐχθροὶ τῆς πόλεως, **ἐκ. δ. π.** ποιητ. αἴτ., **σύνοδοι** πολιτ. σύλλογοι, ὄργ., **φίλαις** παθ., **ἀδικοῦντες** οἱ κλέπται τῆς πολιτείας, οἱ κακοποιοί: εἰς τοὺς ὁποίους κατὰ προτίμησιν προσφεύγουσιν ὅλα τὰ κακοποιὰ στοιχεῖα, εἶναι τὸ προσφιλὲς καταφύγιον τῶν, ἡ **δουλοσύνη**, ἡ **στάσις** καὶ **πόλεμος** ἐπεξ. τοῦ ἕλκος.—*23-30* **στρέφεται** στροβιλίζονται, ἁλωνίζουν, **ἐν δήμῳ** ὡς δημό-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σιαι πληγαί, τῆς ὅλης πολιτείας, πρβλ. 27 δημόσιον κακόν, **πενιχροὶ** πένητες, **πιπράσκω** πωλῶ (πρατήριον, μεταπράτης, δημοπρασία), **δεσμά, ἀεικέλιος** (α[στ.]-εἴκελος) ἀνάρμοστος, ἐπονείδιστος, **στυγνὸς** (στυγέω-μισῶ) μισητός, **οἴκαδ' ἑκάστῳ** (ἀντιχαρ.) ἔρχεται ἀπειλητικὸν εἰς τὴν οἰκίαν ἑκάστου ἀτόμου, **αὔλειοι θύραι** αἱ πρὸς τὴν αὐλήν, ἡ ἔξωθύρα, **οὐκ ἐθέλουσι** δὲν (ἔχουσι τὴν ὄρεξιν) δύνανται, **ἔχω** ἀναχαιτίζω, **ὑπερθρώσκω** ὑπερπηδῶ (θοῦρος-ις), γνωμ., **ἕρκος** (εἴργω) φράκτης, ἡ μάνδρα τῆς αὐλῆς, **εὗρε** γνωμ., τὸν ἔνοικον, **εἰ καὶ** καὶ ἄν, **φεύγων** ζητῶν νὰ ἐκφύγῃ τὸ κακόν, **μυχὸς** τὸ βαθύτατον, τὸ ἐνδότατον, τὸ βάθος.—*31-40* **δυσνομίη** ἡ κακονομία, ἡ περιφρόνησις τῶν νόμων, ἡ φαυλοδιοίκησις, **ἀποφαίνω** παρουσιάζω, **ἄρτιος** (ἀραρίσκω) ἁρμονικός, : γενικὴν εὐκοσμίαν καὶ ἁρμονίαν (ὁμόνοιαν), **καί τε** καὶ πρὸς τούτοις, **πέδαι** θ. (ποὺς) ποδόδεσμα, **τραχέα** τὰς τραχύτητας, ἀνωμαλίας ἐξομαλύνει, **κόρος** 9 θρασύτης, αὐθάδεια, **ἀμαυρῶ** ταπεινώνω, **αὐαίνω** ξηραίνω, **ἄτη** διατάραξις τοῦ νοῦ, ἁμάρτημα, **ἄνθεα ἄ. φ.** τὰ σπέρματα τῆς βλασφημίας εὐθὺς κατὰ τὴν βλάστησίν των, τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῷ σπέρματι αὐτῆς, **εὐθύνω** ἰσάζω: ἐπανορθώνει, θεραπεύει τὰς στρεψοδίκους ἀποφάσεις, **ἄρτιος** 33 ὅπως πρέπει, εἰς τὴν θέσιν του, **πινυτὸς** (πνέω) φρόνιμος, συνετός, **ὑπ' αὐτῆς** ὑπὸ τὸ σκῆπτρον τῆς εὐνομίας.

4 Ἡ Ἀθηνᾶ ἦτο ἡ πολιοῦχος τῆς πόλεως, λατρευομένη ὡς Πολιὰς κ. Πολιοῦχος, ἀπὸ τῆς ἔριδος πρὸς τὸν Ποσειδῶνα.—*10* **δαιτὸς εὐφροσύναι** ἴσως ὑπονοοῦνται αἱ θορυβώδεις δημοθοινίαι, δι' ὧν οἱ δημαγωγοὶ καὶ μάλιστα ὁ Πεισίστρατος ἐζήτουν νὰ προσοικειωθῶσι τὸν δῆμον.—*14* **Δίκη** θυγ. τοῦ Διὸς καὶ τῆς Θέμιδος, πάρεδρος τοῦ πατρὸς ἐποπτεύουσα τὴν ἐν τῷ κόσμῳ δικαιοσύνην. Ἕνεκα τῶν δύο κενῶν μετὰ τὸν στ. 10 κ. 11 δὲν φαίνεται σαφῶς περὶ τίνων εἰδικῶς ὁμιλεῖ ὁ Σ. ἐν 9-14· πάντως οἱ αἴτιοι τῆς καταστάσεως ἦσαν οἱ εὐπατρίδαι καὶ οἱ δημαγωγοί.—*23*... Οἱ πένητες μὴ δυνάμενοι ναυποτείσωσι τὰ χρέη αὐτῶν πρὸς τοὺς εὐπατρίδας ἐπωλοῦντο καὶ αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ τέκνα ὡς δοῦλοι, διότι οἱ δανεισμοὶ ἐγίνοντο ἐπὶ ὑποθήκῃ τῶν σωμάτων (ἐπὶ τοῖς σώμασι). —Τίνα χαρακτῆρα φέρει ἡ ἐλεγεία;

10. Ὁ Σ. βλέπων τὴν δημοκοπίαν τοῦ Π. ῥηγνύει κραυγὴν κινδύνου.—**πέλεται** προέρχεται, **μένος χιόνος** περίφρ., **ἔπεσεν** γνωμ., **μόναρχος** τύραννος, **ἀιδρίη** (ἄιδρις[α-οἶδα]ἄπειρος) ἀπρονοησία: ἀνύποπτος, **ἐξαίρω** ἀνυψώνω, ἰσχυροποιῶ, **κατέχω** συγκρατῶ, ὑποκ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῆς μτχ. καὶ ἀπρμφ. **τὸν δῆμον,** ἀντκμ. **μέγαν ἄνδρα, ἤδη** ἀπὸ τώρα, πρὶν ἐνισχυθῇ, εὐθὺς ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει του, **περὶ** ἐπιρ. καθ' ὑπερβολήν,: νὰ λαμβάνωμεν ἔκτακτα μέτρα προνοίας περὶ πάντων, νὰ προσέχωμεν ἀγρύπνως εἰς ὅλα.

11. Αἱ συμβουλαὶ τοῦ Σ. δὲν εἰσηκούσθησαν· ὁ Π. ἐγένετο τύραννος.—*1-4* **λυγρὸς** (lug-eo) ἀξιοθρήνητος, **κακότης** ἀθλιότης, κακομοιριά, **ἐπαμφέρω** ἐπαναφέρω, ἀποδίδω, ἐπιρρίπτω, **μοῖραν τούτων** τὴν εὐθύνην τούτων, **τούτους** τοὺς περὶ Π., **ῥύματα** (ῥύομαι) συνδρομή, φρουρά.—*5-8* **ἴχνη** πόδες: βαδίζει μὲ πόδια ἀλώπεκος, εἶναι πανοῦργος ὡς ἀλώπηξ, **χαῦνος** (χάσκω) πορώδης, χαλαρός, κενός: ὅλων δὲ μαζὶ τὸ κρανίον ἔχει ἄχυρα, ἀέρα, **αἱμύλος** ὁ διὰ τῶν θελκτικῶν του τρόπων δολερός, χρυσαλοιφή, **οὐδὲν** (ἐπιρ.) βλέπετε,: οὐδαμῶς δὲ ἀνοίγετε τὰ τυφλά σας νὰ ἴδητε τὸ τί ἱστορίας μαγειρεύει. Εἶναι γνωστὸν πῶς ἀπατήσας τὸν δῆμον κατέλαβε τὴν ἀκρόπολιν τῷ 560 π. Χ. γενόμενος τύραννος.

12. Ὁ Σ. πλὴν τῶν **Ὑποθηκῶν εἰς Ἀθηναίους**, οἷαι εἶναι αἱ προηγηθεῖσαι ἐλεγεῖαι, ἔγραψε καὶ **Ὑποθήκας εἰς ἑαυτόν**, οἵα ἡ προκειμένη. Πρὶν γίνῃ πολιτικὸς ὑπῆρξεν ἔμπορος· τί ἐπιδιώκουσιν οἱ ἄνθρωποι διὰ τῆς ἐργασίας; ὁ Σ. ἐκμυστηρεύεται τὰ ὄνειρά του· ἂς ἀκούσωμεν τὸν ἔμπορον, ἀλλὰ καὶ σοφὸν ἅμα καὶ δίκαιον ἄνδρα.—*1-6* **ἀγλαὸς** λαμπρός, ὡραῖος, **μοὶ** χαρ., **πρὸς θεῶν** ἐκ μέρους τῶν θ., **δόξα** ὑπόληψις: δότε μοι ἔχειν ὄλβον πρὸς θεῶν καὶ δόξαν πρὸς ἀνθρώπων, **εἶναι** πόθεν ἐξαρτᾶται; **γλυκὺς-πικρὸς** ἐνεργ.—*7-8* **πάομαι** κτῶμαι, **ἦλθε** γνωμ.—*9-16* **πλοῦτον** ἕλξ., **παραγίγνεται** παραμένει, **ἔμπεδος** ἀδιατάρακτος, ἀπαραμείωτος, **νέατος** (ὑπρθτ. τοῦ νέος) κατώτατος: ἀπὸ τῆς ῥίζης μέχρι τῆς κορυφῆς, ὁλόκληρος, **μετέρχομαι** ἐπιδιώκω, θηρεύω, **ὑφ' ὕβριος** (ὠθούμενοι) τροπ. δι' ἀτασθάλων ἔργων, **οὐ κατὰ κόσμον** ἀκόσμως (ὡς ἄκων), **πειθόμενος**... 9,11 ἐνδίδων εἰς τὴν βίαν τοῦ ἀδικοπραγοῦντος, **ἄτη** 9,36 τιμωρία διὰ τὸ ἁμάρτημα, συμφορά, **ἀναμίσγεται** τῷ πλούτῳ: περιπλέκεται, βάλλει τὴν οὐράν της μέσα, **ἀρχὴ** ἡ ἀρχὴ τῆς ἄτης, **γίγνεται ἐξ ὀλίγου** προέρχεται ἐκ μικρᾶς ἀφορμῆς, **ὥστε πυρὸς** ὅπως ἡ ἀρχὴ τοῦ πυρός, **φλαῦρος** ἀσήμαντος, **ἀνιηρὴ τελευτᾷ** λαμβάνει ὀδυνηρὸν τέλος, **ὕβριος ἔργα** ὕβρις 6,12, **δὴν** (diu) ἐπὶ πολὺν χρόνον: διότι αἱ ἀτασθαλίαι τῶν θνητῶν δὲν ὑφίστανται, δὲν ἔχουσι πέρασιν ἐπὶ...—*17-32* **ἐφορᾷ τέλος** ἐπαγρυπνεῖ ἐπὶ τῆς ἐκτελέσεως ὅλων τῶν πραγμάτων, **ὥστε** ὅπως, **ἐξαπί-**

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νης ἀνήκει εἰς τὴν ἀναφ. πρότ., ἧς ἡ ἀπόδοσις τοιαύτη... 25, **ἠρινὸς** ἐαρινός, **διεσκέδασε** γνωμ., **κινήσας** ἀναταράξας, **ἀτρύγετος** (α[στ.]-τρύω, καταπονῶ) ἀκαταπόνητος, ἀεικίνητος, **δῃόω** ἐρημώνω, **ἔργα** ἀγροί, **πυροφόρος** (πυρὸς ἀ. σῖτος), **ἕδος** οὐ. ἕδρα, **αἰπὺς** ὑψηλός, **ἠελίοιο μένος** περίφρ., **πίων**, ἐνταῦθα δικαταλ., εὔφορος, **τίσις** ἐκδίκησις, **οὐδὲ** ἀλλὰ δέν, **ὀξύχολος** ὀξύθυμος, **ἐφ' ἑκάστῳ** οὐ. δι' ἑκάστην ἁμαρτίαν, **δὲ** 27 ἀλλά, **διαμπερὲς** (διὰ-ἀνὰ-πέρας) πέρα πέρα, συνεχῶς, **δ. αἰεὶ** αἰωνίως, **ὅστις**...ὑποκ. τοῦ **λέληθε**, **ἀλιτρὸς** (ἁλιταίνω-ἁμαρτάνω) ἁμαρτωλός, **ἐξεφάνη** γνωμ. ἀποκαλύπτεται μέχρι τέλους, **τίνω** πληρώνω, γνωμ.: πληρώνει τὰς ἁμαρτίας του, **αὐτοὶ** οἱ δρᾶσται τῶν ἁμαρτιῶν, **μοῖρα** ἡ προσήκουσα τιμωρία τῶν θεῶν, **κιχάνω** 1,15 καταφθάνω, **ἤλυθεν αὖτις** ἐπανέρχεται, **ἀναίτιος** ἀθῷος.—*33-6* **33** ἀγαθοὶ καὶ κακοὶ ἀδιακρίτως σκεπτόμεθα ὡς ἕξῃς, **ἐνδέω** εἶμαι ἐλλιπής, τὸ ἀπρμφ. ἐπεξ. τοῦ **ὧδε, δόξα** τὰ ὄνειρα: ὅτι τὰ ὄνειρα, τὰ ὁποῖα ἕκαστος ἔχει διὰ τὸν ἑαυτόν του, εἶναι ἐλλιπῆ, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο πρέπει νὰ συλλάβῃ εὐρύτερα, **τότε** ἅμα πάθῃ, **ἄχρι τούτου** τοῦ παθεῖν, **χάσκοντες**... διασκεδάζομεν, περνῶμεν εὐχάριστα τὴν ὥραν κρεμάμενοι μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα ἀπὸ μωρὰς ἐλπίδας.—*37-42* **καταφράζομαι** σκέπτομαι πολύ, μελετῶ καὶ βασανίζω, **ὡς** 38 ὅπως, τίνι τρόπῳ, **πενίης ἔργα** περίφρ., **βιάομαι** βιάζομαι, στενοχωρῶ.—*43-6* διασάφ. τοῦ **κτήσεσθαι χρ., σπεύδει** εἰς τὴν κτῆσιν, **ἄλλοθεν** ἀπὸ ἄλλον δρόμον ὁ εἷς ἀπὸ ἄλλον ὁ ἄλλος: ἄλλως, **ἀλῶμαι** 2,11, **χρῄζω** ἔχω ἀνάγκην, ἐπιθυμῶ, **φορέομαι** θαμ. φέρομαι τῇδε κἀκεῖσε, **φειδωλὴν τίθεμαι,** ποιοῦμαι.—*47-8* **λατρεύω** (λάτρις-μισθωτὸς ἐργάτης) ἐργάζομαι ἐπὶ μισθῷ, **εἰς ἐνιαυτὸν** κατ' ἔτος, **τέμνων** διὰ τοῦ ἀρότρου, **οἷς** ἀναφ. εἰς τὸ περιλ. **ἄλλος, μέλει**... ἀσχολοῦνται.—*49-50* **δαεὶς** 3,8 μαθών, **πολυτέχνης - εω, ξυλλέγεται** τὸ ἐπιχειρούμενον, **βίοτος** ἀ. τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, **χεροῖν** διὰ χειρωνακτικῆς ἐργασίας.—*51-2* **ἄλλος** ξυλλέγεται..., **δῶρα** τὴν ποίησιν καὶ τὴν μουσικήν, **Μουσέων** καὶ εἰς τὸ δῶρα, **μέτρον** τὸ πλῆρες μέτρον, τὸ πλήρωμα, **σοφίη** ἡ ποιητ. τέχνη, **σοφοὶ** οἱ ποιηταί: τελείως κάτοχος τῆς ποιήσεως καὶ τῆς μουσικῆς.—*53-6* **ἑκάεργος** (ἑκὰς - μακρὰν) ὁ μακρὰν ἐνεργῶν, κτυπῶν, εὔστοχος τοξότης, **ἔγνω** διαβλέπει ὁ μάντις, προφητεύει, **συνομαρτέω** (ὁμαρτῇ [ὁμοῦ-ἀρ-, ἀραρίσκω] ὁμοῦ, συγχρόνως) συντροφεύω, παραστατῶ, **ᾧ** πρὸς τὸ **μάντις**: εἰς ὅποιον δώσωσι τὸ χάρισμα τοῦτο, **δὲ** 55 ἀλλά, **ῥύομαι** ἀποσοβῶ, **μόρσιμος** μοιραῖος, **οἰωνὸς** οἱ οἰωνοί, τὰ μαντικὰ πτηνά, **ἱερὰ** τὰ σημεῖα τῶν θυμάτων.—*57-62*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἰητροί εἰσι, **πολυφάρμακος** ὁ γνωρίζων πολλὰ φάρμακα, *58* ἀλλὰ καὶ οὗτοι δὲν φέρουσι πάντοτε εἰς ἀσφαλὲς ἀποτέλεσμα, **ὀδύνη** πόνος συγκεκρ., **λύομαι** ἀπολυτρώνω, θεραπεύω, **ἤπια** πραϋντικά, μαλακτικά, **τὸν δὲ** ἄλλον δέ, **κακοῦμαι** κακοπαθῶ, βασανίζομαι, **ἀργαλέος** βαρύς, σοβαρός.—*63-70* **ἄφυκτος** 9,17, **δῶρα** ὅ,τι προορίζουσιν οἱ θεοὶ δίδουσιν, **ἔργμα** ἔργον: πᾶσα δὲ ἐπιχείρησις διατρέχει τὸν κίνδυνον νἀποτύχῃ, **ᾗ μέλλει σχήσειν** τὸ πρᾶγμα: καὶ δὲν γνωρίζει τις, ὅταν ἀρχίζῃ τὴν ἐπιχείρησιν, πῶς θὰ καταλήξῃ αὕτη, **εὖ ἔρδειν**... ἐν ᾧ προσπαθεῖ νὰ διεξαγάγῃ καλῶς αὐτήν, **οὐ προνοήσας** χωρὶς νὰ προαισθανθῇ, νὰ ὑποπτεύσῃ, **ἔπεσε** γνωμ., **ἄτῃ** 13, **κακῶς** ἀδεξίως, **περὶ πάντα** ἐν παντί, **συντυχίῃ** ἐπιτυχία, **ἔκλυσις** ἀπαλλαγή, **ἀφροσύνη** μωρία, (ἐξ ἧς προέρχεται ἡ) ἄτη.

1 Ἡ **Μνημοσύνη** θεὰ τῆς μνήμης, μήτηρ τῶν Μουσῶν, διότι ἡ μνήμη ἐν τῇ ποιήσει εἶναι πολύτιμον καὶ ἀπαραίτητον προσὸν πρὸς ἀταγγελίαν μακρῶν ποιημάτων.—**Πιερίδες** ἐκ τῆς Πιερίας, χώρας πρὸς Β τοῦ Ὀλύμπου, ὅπου ἐλατρεύοντο αἱ Μοῦσαι. Ὁ Σ. ἐπικαλεῖται τὰς Μούσας ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς ἐλεγείας, ὡς ὁ Ὅμηρος ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς Ἰλιάδος καὶ Ὀδυσσείας, διότι μέλλει νὰ ἐκθέσῃ τὰς σκέψεις του ἐν ποιήματι.—*49* Ἡ Ἀθηνᾶ ὡς ἐμπνέουσα καὶ προστατεύουσα τὰς τέχνας ἐλατρεύετο ὡς Ἐργάνη, προστάτις τῶν χειρωνάκτων καὶ καλλιτεχνῶν. Ὁ Ἥφαιστος εἶναι ὁ θεὸς τοῦ πυρὸς καὶ τῶν διὰ τοῦ πυρὸς τεχνῶν (τῆς κατεργασίας τῶν μετάλλων).—*67* **Παιὼν** ὁ ἰατρὸς τῶν θεῶν.—Ποῖον ἠθικὸν κήρυγμα τοῦ Σ. φαίνεται ἡμῖν παράδοξον; Πῶς ἐξηγοῦμεν τοῦτο; Πῶς θὰ ἐξηγήσωμεν τὴν τιμωρίαν ἀθῴων πλασμάτων δι' ἁμαρτήματα τῶν πατέρων;

Τὰ ποιήματα τοῦ Σ. ἐτιμῶντο ἐν Ἀθήναις ὡς τὰ τοῦ Τυρταίου ἐν Σπ., ἐν ἑορταῖς ᾖδοντο ὑπὸ τῶν παίδων ἁμιλλωμένων περὶ ἄθλου, ὅπερ ἐτίθετο ὑπὸ τῶν γονέων, καὶ καθ' ὅλου ὁ Σ. εἶναι ὁ νομοθέτης τῆς ἀττικῆς παιδεύσεως.

13-7. *Ξενοφάνης.*

Ἐγεννήθη ἐν Κολοφῶνι καὶ ἤκμασε κατὰ τὸ β΄ ἥμισυ τῆς ϛ΄ ἑκ. π.Χ. Ἡ Κολοφὼν ἀντιποιουμένη τοῦ Ὁμήρου ὡς ἰδίου πολίτου ἐθεράπευε τὰ μέγιστα τὴν ποίησιν. Ὅθεν καὶ ὁ Ξ., ἂν καὶ ἐξ ἀπόρων γονέων, ἐσπούδασε μάλιστα τὸν Ὅμηρον καὶ τὸν Ἡσίοδον, ἀλλὰ μὴ ἐπιδοκιμάζων τὰς θρησκευτικὰς καὶ ἠθικὰς αὐτῶν ἀντιλήψεις προβαίνει εἰς τὸ κοινὸν πολεμῶν τὰς δοξασίας αὐτῶν, κηρύττων νέον

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εὐαγγέλιον. Εἰκοσιπενταέτης φεύγει ἐκ τῆς πατρίδος, ἴσως ἐξορισθεὶς διὰ τὰς θρησκευτ. πεποιθήσεις του, καὶ περιέρχεται πλάνης τὰς ἑλλην. πόλεις ῥαψῳδῶν τὰ ἴδια ποιήματα· τέλος ἦλθεν εἰς Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν, ὅπου ἐν τῇ πόλει Ἐλέᾳ ἵδρυσε τὴν περιώνυμον Ἐλεατικὴν φιλοσοφ. σχολήν, ἐν ᾗ ἐδίδασκε τὰς θεωρίας του. Ἀπέθανεν ἐν τῇ ξένῃ βαθύγηρος γράψας διδακτικὸν ἔπος ***περὶ φύσεως***, ἄλλα τινὰ ἔπη καὶ ἐλεγείας· ἐντεῦθεν θὰ λάβωμεν γνῶσιν τῶν καινοφανῶν αὐτοῦ κηρυγμάτων.

13. ***Ὁ θεὸς τοῦ Ξ.*** (*Περὶ φύσεως*).—***Ἐν θεοῖσιν*** ἐν οὐρανῷ, ***δέμας*** σῶμα, ***νόημα*** νοῦς, ***οὖλος*** ὅλος: ὅλος ὀφθαλμοί, ὦτα καὶ νοῦς.

14. ***Περὶ τῶν εἰκονιζόντων τοὺς θεούς.***—***Ὡς*** 2 ὥστε, ***ἰδέα*** μορφή, ***καὶ θεῶν*** ἐπιδ., ***ποιῶ*** γλύφω, παριστῶ.

15. ***Τὶ φρονεῖ περὶ τοῦ Ὁμ. καὶ Ἡσ.;***—***Ἀνατίθημι*** ἀποδίδω, ἐπιρρίπτω, ***ὀνείδεα*** καὶ ***ψόγος*** πομπαὶ καὶ κατηγορίαι, ***φθέγγομαι*** κηρύττω, διαλαλῶ.

16.—Τὴν ἐλεγείαν ψάλλει ὁ Ξ. ἐν συμποσίῳ (πότῳ). Ὁ πότος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐγίνετο μετὰ τὸ δεῖπνον, καθ᾽ ὃ ἔτρωγον μόνον χωρὶς νὰ πίνωσιν οἶνον. Μετὰ τὸ φαγητὸν ἐκαθαρίζοντο αἱ τράπεζαι καὶ δάπεδον, οἱ δαιτυμόνες ἔπλυνον τὰς χεῖρας, ἐστεφανοῦντο, ἐν ᾧ δοῦλοι ἐκόμιζον οἶνον καὶ ποτήρια μετὰ τραγημάτων ποικίλων. Τῶν πάντων ἑτοιμασθέντων νίνονται αἱ σπονδαὶ ὑπὸ τῶν δαιτυμόνων, ᾄδεται παιὰν (εὐχὴ πρὸς τοὺς θεούς), καὶ ὁ ***βασιλεὺς*** ἢ ***συμποσίαρχος***, ἐκλεχθεὶς ὑπὸ τῶν δαιτυμόνων, διευθύνει τὴν διεξαγωγὴν τοῦ συμποσίου, πότον, παιδιὰς ποικίλας, συζητήσεις, ᾄσματα, χοροὺς κλπ., ἐν μεγίστῃ ζωηρότητι καὶ εὐθυμίᾳ.— Ταύτην τὴν στιγμήν, καθ᾽ ἣν συντελοῦνται αἱ παρασκευαὶ τοῦ πότου, οὗ μετέχουσι θιασῶται τοῦ Ξ., ὁ θεῖος ἱεροφάντης ὡς ἐν ἱερᾷ μυσταγωγίᾳ διδάσκει πῶς πρέπει νὰ διεξάγωνται τὰ συμπόσια.—*1-12* ***γὰρ*** αἰτιολ. τὴν ἐν 13 σύστασιν, ἐπειδή· ἐντεῦθεν τὸ ***γὰρ*** ὄντως, 2,1· ***δὴ*** πλέον, ***ζάπεδον*** δάπεδον, ***κύλιξ*** θ. ποτήριον (οἴνου), ***ἄλλος*** δοῦλος, ***ὁ δὲ*** ἄλλος δέ, ***παρατείνω*** προσφέρω (κατὰ σειράν), ***φιάλη*** εὐρὺ καὶ ἀβαθὲς ποτήριον (πρὸς πόσιν, σπονδήν...), ***κρητὴρ*** (κεράννυμι) εὐρύχωρον εὐρύστομον ἀγγεῖον, ἐν ᾧ ἀνεμείγνυον τὸν οἶνον μετὰ τοῦ ὕδατος, ***ἕστηκεν*** ἵσταται καμαρώνων, προκλητικός, ***μεστὸς εὐφροσύνης*** ἀκένωτος πηγὴ εὐθυμίας (ἐν Τριπόλει πολλοὶ πόται καλοῦσι τὸν οἶνον γερωσύνην!), ***ἄλλος δ᾽ οἶνος*** ἐκτὸς τοῦ ἐν τῷ κρατῆρι, ***φησὶν οὐ προδώσειν*** διαλαλεῖ ὅτι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δὲν θὰ προδώσῃ τοὺς πελάτας ἀφήνων εἰς τὰ κρύα τοῦ λουτροῦ αὐτούς, δὲν θὰ ἐξαντληθῇ, **μείλιχος** (μειλίσσω, μέλι) γλυκύποτος, **κέραμος** ἀ. πήλινος ἀμφορεύς, πίθος, **ὄσδομαι** αἰολ., **ὄζομαι** ἰων. ἀντὶ ὄζω, **ἄνθεος ὀ.** ἀνθοσμία, **ἵησιν** ἀναδίδει, ἀναπέμπει, **ἐν μέσοισι** ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν βωμοῦ 11, **γλυκὺ** ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ θαλάσιον ὕδωρ, **πάρκεινται** ἔχουσι παρατεθῆ, **γεραρὸς** (γεραίρω) ἔντιμος, σεβαστός, : μὲ σεβαστὴν ἑτοιμασίαν, φορτίον, **ἄχθομαι** εἶμαι κατάφορτος, τὴν γεν. ὡς πλησμονῆς, **πυκάζω** (πυκνὸς) σκεπάζω, **ἀν** ἀνά, **πάντῃ** πρὸς ὅλας τὰς πλευράς, **μολπὴ** ᾄσματα καὶ χοροὶ ἢ ὁ παιάν, **θαλίη** εὐθυμία, διασκέδασις, **ἔχει** πληροῖ, **ἀμφὶς** ὁλόγυρα, πέρα καὶ πέρα.— ***13 - 24 δὴ*** ἐπαναλ. τὰ ἐν 1, **εὔφρονες** σώφρονες ἄνδρες εὐθυμοῦντες, ὑποκ. **μῦθοι** μυθολ. διηγήσεις, **λόγοι** ἱστορ. διηγήσεις ἢ συζητήσεις, **εὔφημος** ὁ λέγων ἠθικά, εὐσεβής, ἠθικός, **καθαρὸς** ἁγνός, εὐσεβής, **εὔχομαι** ζητῶ δι᾽ εὐχῆς, **δύνασθαι** ἀντκμ. τοῦ **εὐξαμένους**: νὰ ἐνδυναμωθῶσιν ἄνωθεν, **ταῦτα** τοῦτο, τὸ εὔξασθαι..., **ὧν** οὖν, ὄντως, **προχειρότερον** τὸ πρῶτον καθῆκον, **ὕβρις** (ἐστὶ) παρεκτροπή, **πίνειν** σέ, τινά, **ἔχων** πιωμένος, **πρόπολος** θεράπων, **γηραλέος** ὤν,: ἐὰν δὲν ἔχεις εἰσέλθει καλὰ εἰς τὸ γῆρας, (χρὴ) **αἰνεῖν** σέ, τινά, **τοῦτον** ἀντκμ., **πιὼν** μετὰ τὴν πόσιν, **ἀναφαίνει** ἀνακοινώνει, **ἐσθλὰ** ἠθικά, ὠφέλιμα, **ὡς** πῶς, ἐν τίνι μέτρῳ, **μνημοσύνη οἱ** (ἐστὶ) συλλογίζεται τὴν ἀρετήν, ἐνδιαφέρεται καὶ μοχθεῖ ὑπὲρ αὐτῆς, **διέπω** διηγοῦμαι, (χρὴ) **διέπειν, πλάσματα** ἀποκυήματα φαντασίας, **τῶν προτέρων** τῶν παλαιοτέρων ποιητῶν, **σφεδανὸς** σφοδρός, βίαιος, **τοῖσι** μάχαις..., **χρηστόν,** 24 **ἀγαθόν,** χρήσιμον, ἠθοπλαστικόν, **προμηθείη** (προμηθὴς) πρόνοια, ὑπόληψις σεβασμός.

2. Οἱ δαιτυμόνες ἔφερον περὶ τὴν κεφαλὴν στεφάνους μύρτων, ῥόδων, σελίνου, διότι τὸ συμπόσιον ἐθεωρεῖτο ὡς ἱερὰ τελετὴ (τοῦ Διονύσου), ἐν δὲ ταῖς ἱεροπραξίαις οἱ ἀρχαῖοι ἐστεφανοῦντο· πολλάκις ἔφερον στεφάνους καὶ περὶ τὸν λαιμὸν πρὸς τὸ στῆθος, τὰς **ὑποθυμίδας**, διότι ἐπίστευον ὅτι τὸ ἄρωμα τῶν ἀνθέων ἦτο ἀντιδραστικὸν κατὰ τῆς μέθης. Τὸ **μύρον** 3 ἐνταῦθα χρησιμεύει πρὸς ἐπίχρισιν τοῦ σώματος, ἄλλοτε ἐνεβάλλετο καὶ εἰς τὸν οἶνον. Ἵνα προσδώσωσιν εἰς τοῦτον ἄρωμα, ἔρριπτον ἐντὸς αὐτοῦ πόας ἢ ἄνθη ἀρωματώδη ἢ ζύμην μέλιτος εἰς τὸν βρασμόν, ἐν ᾧ ἄλλοτε τὸ ἄρωμα ἦτο φυσικόν, προερχόμενον ἐκ τοῦ εἴδους τῶν σταφυλῶν (μοσχᾶτος). Αἱ σπονδαὶ ἐγίνοντο δι᾽ ἀκράτου οἴνου χυνομένου εἰς τὰς φλόγας τοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐν τῷ μέσῳ βωμοῦ, πρώτη δὲ σπονδὴ ἦτο ἡ τοῦ **ἀγαθοῦ δαίμονος**, δι' ἧς κατεκλείετο τὸ δεῖπνον· αἱ ἐφεξῆς σπονδαὶ καὶ ὁ παιὰν ἦσαν ἡ γέφυρα ἡ συνδέουσα τὸ δεῖπνον πρὸς τὸν πότον· ὁ πινόμενος οἶνος ἦτο κεκραμένος, διότι τὸ ἀκρατοποτεῖν ἐν Ἑλλάδι ἐθεωρεῖτο βάρβαρον· ἡ ἀναλογία τοῦ ὕδατος πρὸς τὸν οἶνον ἦτο 3 : 1, 2 : 1, ἐνίοτε 3 : 2· τὸ ὕδωρ ἠδύνατο νὰ εἶναι ἢ θερμὸν ἢ ψυχρὸν 8, ψυχόμενον ἐνίοτε καὶ διὰ χιόνος. Γαργαλιστικὰ τῆς πόσεως ἦσαν τὰ τραγήματα ἢ τρωγάλια, ἐπιδορπίσματα (ἐπιδόρπια), καρποί, σῦκα, κάρυα, ἀμύγδαλα, κύαμοι κλπ., ἐνταῦθα 9-10 ἁπλᾶ, ἄλλοτε ποικίλα καὶ ἐξεζητημένα.—*18* Τὸ νὰ μεταβῇ ὁ δαιτυμὼν ἀπὸ τοῦ πότου εἰς τὸν οἰκόν του ἄνευ συνδρομῆς δούλου ἦτο δεῖγμα σωφροσύνης καὶ ἐν Σπάρτῃ ἦτο ὑποχρεωτικόν, Πλουτ. Λυκ. 12 *Πιόντες δὲ μετρίως ἁπίασι δίχα λαμπάδος· οὐ γὰρ ἔξεστι πρὸς φῶς βαδίζειν, ὅπως ἐθίζωνται σκότους καὶ νυκτὸς εὐθαρσῶς καὶ ἀδεῶς ὁδεύειν.* Μόνον εἰς τοὺς γέροντας ἐπετρέπετο νὰ ὁδηγῶνται ὑπὸ δᾳδουχοῦντος δούλου.—*21* **Τιτᾶνες** υἱοὶ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, οἵτινες ζητήσαντες νὰ ἐκθρονίσωσι τὸν Δία καὶ τοὺς Ὀλυμπίους κατετροπώθησαν μετὰ δεκαετῆ λυσσώδη ἀγῶνα καὶ καθείρχθησαν ἐν τῷ Ταρτάρῳ. Ἐκ τούτου χολωθεῖσα ἡ Γῆ γεννᾷ τοὺς ***Γίγαντας***, οἵτινες ἀνανεώσαντες τὸν ἀγῶνα πρὸς τοὺς Ὀλυμπίους ἡττήθησαν καὶ ἐφονεύθησαν ὑπ' αὐτῶν, βοηθουμένων καὶ ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέους. Οἱ ***Κένταυροι*** ἦσαν λαὸς Θεσσαλικός, ἄγριος, οἰκῶν περὶ τὸ Πήλιον καὶ τὴν Οἴτην, ἱππικός, δι' ὃ ἐφαντάσθησαν αὐτοὺς διφυεῖς, ἵππους μὲν κάτω, ἄνδρας δὲ ἄνω. Αἱ Τιτανομαχίαι, Γιγαντομαχίαι κ. Κενταυρομαχίαι ὑπῆρξαν ἐπὶ μακρὸν θέματα προσφιλῆ καὶ τῆς γλυπτικῆς καὶ ζωγραφικῆς.—*13* Διὰ τί ὁ Ξ. μετεχειρίσθη τὸν ἐν. ***θεόν***; διὰ τί ἡ ὀσμὴ τοῦ λιβανωτοῦ ***ἁγνή;***

11.—Κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Ξ. τιμῶνται καθ' ὑπερβολὴν οἱ ἀθληταί, τοὐναντίον οἱ σοφοὶ παραγκωνίζονται. Τί φρονεῖ ὁ Ξ;—*1-11* ***αἴρομαι*** κ. ***ἄρνυμαι,*** ἀόρ. ἠρόμην, λαμβάνω, κερδίζω, ***πενταθλ(ε)ύω*** ἀγωνίζομαι τὸ πένταθλον (ἅλμα, δρόμον, δίσκον, πάλην, ἀκόντιον), ***τέμενος*** (τέμνω) ἱερὸς χῶρος ἀποκεχωρισμένος τῶν πέριξ, ἀφιερωμένος εἰς θεὸν ἢ ἥρωα, ***Πίσης*** ποτ. παρὰ τὴν Ὀλυμπίαν ***παρ*** παρά, ***ἔχων*** κάτοχος, ἔμπειρος, ***πυκτοσύνη*** πυγμαχία, ***ἀλγινόεις*** ὀδυνηρός, ἀπάνθρωπος, ***ἄεθλον*** (ἆθλον) ἀντὶ ***ἄεθλος*** (ἆθλος) ἀγώνισμα, ***παγκράτιον*** ἀγὼν πάλης καὶ πυγμῆς, ***εἴη κε*** ἀπόδ. τῆς ὑποθ. 1, ***κυδρὸς*** (κῦδος) ἔνδοξος: τίς ὁ β' ὅρος συγκρ.; ***προσορᾶν*** ἀναφ.: ἤθε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λεν ἐμφανίζεσθαι εἰς τὰ ὄμματα τῶν συμπολιτῶν του, **προεδρίη** πρωτοκαθεδρία, ἡ τιμὴ τοῦ νὰ κάθηται εἰς τὴν α΄ σειρὰν τῶν καθισμάτων τοῦ θεάτρου..., **φανερὸς** περιφανής, περίβλεπτος, **σῖτα** πλ. τοῦ σῖτος, τροφή, συσσίτιον παρεχόμενον δωρεὰν ὑπὸ τῆς πολιτείας, σίτησις ἐν τῷ Πρυτανείῳ, **κτέανον** 9,12, **κτέανα** κτήματα, περιουσία, **δ. κτέανα** δημόσιον ταμεῖον, **εἴ τε καὶ** ἴ. (νίκην ἄροιτο) ἡ β΄ ὑπόθ. συνεχίζει τὴν α΄ ἔχουσα καὶ ἰδίαν ἀπόδοσιν, **ταῦτα** προεδρίαν..., **οὐκ ἐὼν** ἐνδ., **ἄξιος** τίνων; — *11 - 4* μετὰ τὸ **εἰ μὲν ταχυτῆτι**... ὤφειλε νὰ κολουθήσῃ: **εἰ δὲ σοφίᾳ προέχοι**, ἀλλ' ἡ σύντ. μετεβλήθη, διότι ἀπεμακρύνθη ἡ ἀντίθ., **ῥώμης** ἀνδρῶν..., **νομίζω** συνηθίζω,: ἔχει καθιερωθῆ ἡ συνήθεια αὕτη, **εἰκῆ** παραλόγως, **ἀγαθὴ** πολύτιμος. —*15-22* **μέτειμι** 2,7, (ἀγαθὸς) **πενταθλεῖν**, **παλαισμοσύνην**..., **οὐδὲ μὲν** ἐπιδ. καὶ εἰς αὐτὸν τὸν δρόμον, **πρότιμος** (τιμὴ) ὁ τιμώμενος περισσότερον, **τό περ** ἔλξ. πρὸς τὸ κτγρ. **πρότιμον** (ἔργον) πάντων τῶν ἔργων, ὅσα πέλει ἔργα ῥώμης ἀνδρῶν, **τοὔνεκα** τοῦ ἕνεκεν, διὰ τοῦτο, **μᾶλλον** ἐν εὐνομίῃ, **χάρμα** ἀφορμὴ (μικρᾶς) χαρᾶς, **ἐπὶ τῷ** οὗ., αἴτ., ἐπεξ. ἐν 21, **ἀεθλεύω** ἀθλῶ, ἀγωνίζομαι, **πιαίνω** παχύνω, πλουτίζω, **μυχοὶ** τὰ ἐνδότατα διαμερίσματα τῶν οἴκων, ὅπου ἐφυλάσσοντο οἱ θησαυροί, πρβλ. τὸν κυρίως Παρθενῶνα ἐν τῷ Παρθενῶνι, ὅπου καὶ τὸ ταμεῖον τῆς πόλεως,: τὰ ταμεῖα.

1 Ὁ **δρόμος** προτάσσεται ὡς τὸ τιμιώτατον τῶν ἀγωνισμάτων, διότι ἦτο τὸ ἀρχαιότατον.—*2* **τέμενος τοῦ Διὸς** ἐκαλεῖτο ἡ Ἄλτις, περιέχουσα πολλὰ ἱερὰ καὶ ἄλλα οἰκοδομήματα.—Ὁ **Πίσης** μικρὸς παραπόταμος τοῦ Ἀλφειοῦ.—**Ὀλυμπία** μικρὰ πεδιὰς (οὐχὶ πόλις) ἐν Πισάτιδι τῆς Ἤλιδος, ἐν ᾗ τὸ ἱερὸν τοῦ Ὀλυμπ. Διός, ἐξ οὗ ὠνομάσθη· **Ὀλύμπια** μόνον οἱ ἀγῶνες.—*5* **δεινὸν** διότι ἀπῄτει μεγίστην τέχνην, τὰ μέλη τοῦ σώματος ἔδρων πάντα καὶ πολλάκις εἶχε θλιβερὸν ἀποτέλεσμα.—*9* **δῶρον** στέφανος, τρίπους, χρήματα, κτήματα.—*12* **σοφίη** 12,52 ἡ ποίησις, διότι πᾶσα γνῶσις, διδασκαλία, παρείχετο ἐν ποιήματι.—*17* **πρότιμον** ἰδ. 1· παρὰ τὰς Ὀλυμπιάδας ἐγράφετο τὸ ὄνομα μόνον τοῦ νικητοῦ τοῦ δρόμου.—Κατὰ τί ἡ σοφία πλεονεκτεῖ τῆς ῥώμης τοῦ σώματος;—Τίς ὁ χαρακτὴρ τῶν ἐλεγειῶν τοῦ Ξ.;

18-45. *Θέογνις.*

Ἐγεννήθη ἐν Μεγάροις καὶ ἤκμασε περὶ τὰ τέλη τῆς ς΄ ἑκ. π. Χ. Κατὰ τοὺς χρόνους τούτους πᾶσαι σχεδὸν αἱ ἑλλ. πόλεις ἐκλυδωνί-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ζοντο ἐκ σφοδρῶν πολιτ. ἀνταγωνισμῶν τῶν εὐπατριδῶν καὶ τοῦ ὑπὸ δημαγωγῶν ἐρεθιζομένου δήμου καὶ δὴ καὶ τὰ Μέγαρα, ὅπου ἀπὸ τῆς καθόδου τῶν Δωριέων ἐκυβέρνα κατὰ Δωρ. σύστημα πλουσία ἀριστοκρατία. Ὁ Θ., ἀγέρωχος εὐπατρίδης καὶ ἐμπαθέστατος φατριαστής, ἐπικρατήσαντος τοῦ δήμου ἐστερήθη τῆς περιουσίας του δημευθείσης καὶ ἐγεύθη ἐπὶ μακρὸν τοῦ ἄρτου τῆς ἐξορίας περιπλανώμενος. Καὶ κατῆλθε μὲν εἰς τὴν πατρίδα καὶ ὑπέκυψεν εἰς τὸ νέον καθεστώς, ἀλλ᾽ οὐδέποτε ἀπέστη τῶν πολιτ. φρονημάτων του. Ἔγραψε πλὴν ἄλλων ἐλεγείας πλήρεις **γνωμῶν**, ἠθικῶν καὶ πολιτικῶν συμβουλῶν, πρὸς νεαρὸν εὐπατρίδην, τὸν Κύρνον, ὃν μετὰ πατρικῆς στοργῆς ζητεῖ νὰ κατηχήσῃ τοὺς τρόπους καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς δωρ. ἀριστοκρατίας, καὶ ἄλλας ὑποθήκας παραινετικὰς πρὸς ἄλλους ἑταίρους. Αἱ ἐλεγεῖαι αὐτοῦ ἦσαν μὲν προωρισμέναι νὰ ᾄδωνται ἐν συμποσίοις πρὸς αὐλόν, ἀλλ᾽ ὕστερον εἰσήχθησαν καὶ εἰς τὰ σχολεῖα (ὡς τῶν Ἀθηνῶν) ὡς κάτοπτρα ἀρετῆς. Ἐπειδὴ δὲ παρὰ τὰς ἀριστοκρατ. ἀρχάς, ἃς ἀποπνέουσιν, ἤρεσκον καὶ ἀνεγινώσκοντο παρὰ πάντων, διὰ τοῦτο αἱ ἐλεγεῖαι τοῦ Θ. εἶναι αἱ μόναι, αἵτινες σχεδὸν πλήρεις περιῆλθον εἰς ἡμᾶς (ς. 1388). Τὰς περιπετείας τοῦ Θ. καὶ τὰ διδάγματα θὰ γνωρίσωμεν κάλλιον ἐκ πολλῶν ἀπ.

18.— Πῶς ἄρχεται ὁ Ὅμηρος τῶν ἐπῶν του; πῶς ὁ Σόλων τῆς 13. ἐλεγείας; Τὰ ἀπ. 1-2 ᾄδονται μετὰ τὰς σπονδάς, ἀφ᾽ ὧν ἤρχετο ὁ πότος 16 ἐν ἀρχῇ· **ῥαδινὸς** λεπτὸς (καὶ ἐπιμήκης), λεπτοφυής, **τροχοειδὴς** κυκλοτερὴς (ὡς τροχός), **ἐπὶ** πλησίον, παρὰ τὰς ὄχθας, **ἀπειρέσιος** ἄπειρος, ἀπέραντος (διότι εἶναι κυκλική, ὁ δὲ κύκλος δὲν ἔχει πέρατα), **ἀμβρόσιος** κ. **ἄμβροτος** θεῖος, **γελῶ** (γαλήνη, γάλα, αἴγλη) λαμποκοπῶ, **πέλωρος** 3 πελώριος, ἀχανής, **γηθέω** (gaudeo) χαίρω.

19.—*1-7* **πυργόω** ὀχυρώνω (διὰ πύργων, πυργωτῶν τειχῶν), **ἄκρη πόλις** ἀκρόπολις, **αὐτὸς μὲν-αὐτὸς δὲ** ὅπως τότε σύ, οὕτω καὶ τώρα ὁ ἴδιος, **ἀπερύκω** ἀποσοβῶ, **ὑβριστὴς** ἀγέρωχος, αὐθάδης, **πόλευς** ἰων. πόλεος-ως, **πέμπω** σύρω ἐν πομπῇ, **κλειτὸς** (κλείω (κλέος)-κλεΐζω) περίφημος, ἔξοχος, **τοί** σοί, **ἦρος** ἔαρος, **τερπόμενοι** διασκεδάζοντες, **θαλίη** 16, 12 εὐωχία, **ἐρατὸς** περιπόθητος, **παιὰν** ἐπινίκιον ᾆσμα, **χοροὶ** π. χοροὶ παιανίζοντες, χορῳδίαι, **ἰαχὴ** ἀλαλαγμός.—*8-10* **ἦ** ἀληθῶς, **ἀφραδίη** 9,5 μωρὰ πολιτική.

1, 2 Ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις ἦσαν τέκνα τοῦ Διὸς καὶ τῆς Λητοῦς, ἥτις καταδιωκομένη ἐκ ζηλοτυπίας ὑπὸ τῆς Ἥρας ἀνὰ τὴν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θάλασσαν, ἅμα καταληφθεῖσα ὑπὸ τῶν ὠδίνων ἐπέβη τῆς νήσου Δήλου, ἥτις πλωτὴ τέως οὖσα παρέμεινεν ἔκτοτε ἀκίνητος, καὶ κρατηθεῖσα ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ φοίνικος, Ὁμ. ζ 163 ἡμ. ἐκδόσ., ἔτεκε τὰ δίδυμα τέκνα παρὰ τὴν τροχοειδῆ λίμνην, ΒΑ τοῦ ἐν Δήλῳ ἱεροῦ, ἥτις σήμερον ἔχει ἀποξηρανθῆ, ἐν ᾧ τὸ περίγραμμ᾽ αὐτῆς εἶναι εὐδιάκριτον. Ὁ Θ. ἐπικαλεῖται τὸν Ἀπ. ὡς προστατεύοντα τὴν ποίησιν καὶ τὴν μουσικὴν (κιθαρῳδός, Μουσαγέτης), καὶ ὡς πολιοῦχον.— ***Ἀλκάθους*** υἱὸς τοῦ Πέλοπος ἐβασίλευσε τῶν Μεγάρων, ἵδρυσεν ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος, καὶ ἐτείχισε τὴν ὁμώνυμον ἀκρόπολιν Ἀλκάθουν ἐπὶ τοῦ ἑτέρου τῶν ὑπερκειμένων τῆς πόλεως δύο λόφων (ἑτέρα ἀκρόπολις ἐπὶ τοῦ ἄλλου λόφου Καρία), συνεπικουροῦντος τοῦ Ἀπ. μετὰ τῆς κιθάρας, ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς ὁποίας οἱ λίθοι αὐτόματοι χορεύοντες συνηρμολογοῦντο ἐν τῷ τείχει (πρβλ. καὶ τὸν περὶ Ἀμφίονος μῦθον ἐν Θήβαις)· ἐπὶ τοῦ λίθου τῆς ἀκροπόλεως, ὅστις ἐδεικνύετο ὕστερον, ἐφ᾽οὗ ὁ Ἀπ. κατέθηκε τὴν κιθάραν, ψῆφος βαλλομένη παρῆγεν ἦχον ὅμοιον πρὸς κιθάραν κρουομένην.— *18* 3 ***κάλλιστον*** ὡς προσωποποιίαν τοῦ ἡλίου.— *19* 3 Πιθανώτατα πρόκειται περὶ τῆς ἐπικειμένης στρατείας τοῦ Μαρδονίου 493 π. Χ.— *5* ***ἦρος*** ὁ Ἀπ. ἐπικειμένου τοῦ χειμῶνος ἀπήρχετο εἰς τοὺς Ὑπερβορείους, χώραν τοῦ αἰωνίου φωτός, ἀγνοοῦσαν τὸ σκότος καὶ ψῦχος τοῦ χειμῶνος, ὅπου διέμενε καθ᾽ ὅλον τὸν χειμῶνα (εἰκὼν τοῦ ἀφανιζομένου τὸν χειμῶνα ἡλίου)· ἀλλὰ κατὰ τὸ ἔαρ ἐπιβαίνων ἅρματος συρομένου ὑπὸ καταλεύκων κύκνων ἐπανήρχετο εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς Δελφοὺς (Θεοφάνεια) ἢ Δῆλον, ὅπου ἡ ἐπιδημία αὐτοῦ ἐχαιρετίζετο ἐν ἐξάλλῳ ἐνθουσιασμῷ, συμμετεχόντων τούτου καὶ τῶν πτηνῶν καὶ τῆς ὅλης φύσεως.—*9* ***στάσιν*** νοεῖ καὶ τὰς ἐν ἑκάστῃ πόλει στάσεις καὶ τὴν ἔλλειψιν συμπνοίας ἐν τῷ ὅλῳ ἑλλην. κόσμῳ.

20.—*1-2* ***εὖ φρονέων*** θέλων τὸ καλόν σου, ***ὑποτίθεμαι*** συμβουλεύω, πρβλ. ὑποθήκη.—*3-10* ***ἀγαθοὶ*** εὐγενεῖς, ***κακοὶ*** οἱ δημοτικοί, ***ὑβρίζω*** ὀργιάζω, ***ἀνδάνω***, ἔαδον, ἀρέσκω, ***φθείρω*** διαφθείρω, ***δίδωμι δίκας*** δίδω τὸ δίκαιον εἴς τινα, ἐκδίδω δικαστ. ἀπόφασιν ὑπὲρ αὐτοῦ, ἢ: ἀναθέτω τὴν δικαστ. ἐξουσίαν, ***κράτος*** κομματ. ἐνίσχυσις, ***ἔλπομαι***, ἔολπα, ἐλπίζω, ἀναμένω, ***ἀτρέμα(ς)*** (α-τρέμω) ἡσύχως, ***ἀ. εἰμὶ*** ἡσυχάζω, ***δηρὸν*** ἐπίρ. δὴν 12,16, ***εὖτε*** ὁπότε, ***δημ. σὺν κακῷ*** προσωπικὰ κέρδη προερχόμενα ἐξ ἐθνικῶν συμφορῶν.—*11-12* ***ἔμφυλοι φόνοι*** ἐμφύλιοι σπαραγμοί, ***μούναρχος*** μόναρχος 10,3, ***πόλι*** πόλει. Ἐν ταῖς δωρ. πολιτείαις ἦσαν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

συνήθεις οἱ σύνδεσμοι ἑνὸς πρεσβυτέρου (διδάσκοντος) καὶ ἑνὸς νεωτέρου (μανθάνοντος, ὅστις ἐν Σπάρτῃ ἀίτας, ὁ διδάσκων εἰσπνήλας).

Ἀγαθοὶ κυρ. εἶναι οἱ ἔχοντες τὴν ἀρετήν, τὰς ἀρετὰς πάσας· ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ τὰς θεωρίας τῶν ἀριστοκρατικῶν μόνον οἱ εὐγενεῖς ἔχουσι ταύτας ἐκ κληρονομικότητος, διὰ τοῦτο ἡ λ. **εὐγενὴς** κ. **ἀγαθὸς** συμπίπτουσιν, ὡς **κακὸς** δηλοῖ τὸν ἄνθρωπον τοῦ δήμου τὸν ἐστερημένον διὰ τὴν καταγωγὴν πάσης ἀρετῆς.—9 Πῶς αἱ στάσεις ἐγέννων τυράννους;

21.—**ἥδε** πόλις ἐστὶν ἔτι πόλις, **λαοὶ** οἱ πολῖται, οἱ κάτοικοι (ἔχουσιν ἀλλάξει), **δὴ** ὡς βλέπεις: ἀλλὰ κατοικοῦσιν αὐτὴν ἄλλοι, **πρόσθε** χρον., **ἤδεσαν**...δὲν εἶχον ἰδέαν οὔτε ἀπὸ δικαιοσύνην οὔτε ἀπὸ νόμους, ἀλλ' ἔζων βίον κτηνώδη, **κατέτριβον** ἔφθειρον διὰ τῆς χρήσεως, ἐφόρουν τετριμμένας, **νέμομαι** τρέφομαι, βόσκω ὡς κτῆνος, **ἔξω** πόλεως, **ὥστε** ὡς, **δειλοὶ** δημοτικοί, 7 γελᾷ δὲ ὁ εἷς εἰς βάρος τοῦ ἄλλου, διότι δὲν ἔχουσι ποσῶς ἰδέαν οὔτε τί εἶναι ἀγαθὸν οὔτε τί εἶναι κακόν.

3 Ὁ δῆμος ἔφερε δορὰς πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῶν ἀριστοκρατικῶν· οὕτω διεκρίνοντο καὶ οἱ Εἵλωτες τῶν Σπ.—6 **δειλοὶ** ἐπειδὴ μεταξὺ τῶν ἀρετῶν, ἃς ἔχουσιν οἱ εὐγενεῖς, οἱ ἀγαθοί, περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀνδρεία, οἱ δημοτικοὶ ὡς ἐστερημένοι πάσης ἀρετῆς, καὶ δὴ καὶ τῆς ἀνδρείας, καλοῦνται δειλοί.

22.—**Ὁ ποιητὴς γυμνὸς ἐν μέσῳ τῆς πολιτ. τρικυμίας.**—1-6 **χρήματα** ὡς παρ' ἡμῖν, **συνὼν** ἀναστρεφόμενος καὶ μεταδίδων εἰς αὐτοὺς τὰς ἀντιλήψεις μου, **παρέρχεταί με** (ὅ,τι νοῶ) παραλείπω, ἀποσιωπῶ, **γινώσκοντα** ἐνδ., **μὲ** ὑποκ.. ἂν καὶ ἀντιλαμβάνομαι πολὺ καλὰ τὴν κατάστασιν, **χρημοσύνη** 2,8, **γνούς περ** ἐνδ., **ἔτι** ἄμεινον πολλῶν, **οὕνεκα** ὅτι εἰδ. ἐκ τοῦ γνούς, **καταβάλλω** ἱστία καταβιβάζω, μαζεύω, **Μήλιος** (Μῆλος) **πόντος** τὸ Αἰγαῖον πέλαγος, **δνοφερὸς** ζοφερός, **διὰ ν.** ἐν μέσῳ τῆς.—7-14 **ἐθέλουσιν** ἔχουσιν ὄρεξιν, **ἀντλῶ** χύνω ἔξω τὸ εἰς τὸ πλοῖον εἰσρέον ὕδωρ, **ὑπερβάλλω** ὑπερπηδῶ (τὰ τοιχώματα τοῦ πλοίου), **ἀμφ. τοίχων** καὶ ἀπὸ τὰς δύο πλευράς, **μάλα χαλεπῶς, οἷα** ὅτι τοῖα, κατὰ τὴν διαγωγήν των, **κυβερνήτης** τοῦ πλοίου ὁ πηδαλιοῦχος, **ὅς τις** ὅστις, **φυλακὴν εἶχεν** ἐπροφύλαττε τὸ πλοῖον, **ἐπιστάμενος** δεξιῶς, **κόσμος** ἡ εὐκοσμία, ἡ πειθαρχία, τὸ πνεῦμα τῆς τάξεως, **δασμὸς** ἡ διανομὴ τῶν δημοσ. πλεονασμάτων, **εἰς τὸ μέσον** ἀμερολήπτως, **φορτηγοὶ** οἱ ἀχθοφόροι, **καθύπερθε** ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλήν των, **δειμαίνω** 3,3, **κατὰ πίῃ.**

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

—*15-6* **αἰνίττομαι** ὁμιλῶ αἰνιγματωδῶς, **τοῖσ' ἀγαθοῖσιν** ἀντκμ., **μοὶ** ποιητ. αἴτ., **κεκρυμμένα** σκοτεινά, μυστικά: ταῦτα ἐνόμισα ὅτι ἔχω καθῆκον νὰ μεταδώσω πρὸς τοὺς εὐγενεῖς εἰς αἰνιγματώδη μυστηριώδη γλῶσσαν, **γινώσκοι ἂν** δύναται νὰ τὰ ἐννοήσῃ, **ἢν σοφὸς ἦ** ἐὰν κέκτηται νοημοσύνην.

1 **Σιμωνίδης** εὐγενής, φίλος τοῦ Θ.—*12* Οἱ εὐγενεῖς εἶχον συγκεντρώσει εἰς χεῖρας αὐτῶν πᾶσαν τὴν γῆν, τὰ κτήνη, τὰ χρήματα· ἤδη αἱ περιουσίαι αὐτῶν ἐδημεύθησαν, διενεμήθησαν εἰς τὸν δῆμον, ὅστις ἐκαρποῦτο καὶ τὰς πλουσίας δημοσ. προσόδους ἐκ τῶν πολλῶν καὶ πλουσίων ἀποικιῶν, ἃς εἶχεν ἱδρύσει ἡ πόλις· ἐκ πάντων τούτων ψιχία τινὰ ἴσως θὰ εἶχον ἀφεθῆ εἰς τοὺς εὐγενεῖς.

23.—**Δειλὸς** ἄθλιος, κακομοιριασμένος, **καταισχύνω** ἀσχημίζω ἐλεεινά, **κ. νόον** ταπεινῶ τὸ φρόνημα, **βίῃ** διδάσκεις με (ἔρδειν), **μετ' ἀνθρώπων** ἐν τῇ ἀναστροφῇ τῶν ἀνθρώπων.

Τίνα τὰ κακὰ ἀποτελέσματα τῆς πενίας;

24.—**ὄρνις** ἡ γέρανος, ὁ γερανός, **ὀξὺ βοῶ** ἐκβάλλω ὀξεῖς κρωγμούς, **ἄροτος** ἀ. ἀροτρίασις, ὄργωμα, **ὡραῖος** ὁ γινόμενος εἰς τὴν ἐποχήν του, ἐπίκαιρος, **ἐπάταξεν** ἐσπάραξε, **κ. μέλαινα** ἡ περίλυπος, τεθλιμμένη, **κύφων ἀ.** ὁ (κυφός, κυρτὸς) ζυγὸς τοῦ ἀρότρου.

1 Αἱ γέρανοι εἶναι πτηνὰ ἀποδημητικὰ μεταναστεύοντα κατ' ἔτος ἐπὶ τῇ προσεγγίσει τοῦ χειμῶνος ἀπὸ τῶν βορείων χωρῶν εἰς τὰ νότια, τὴν Ἀφρικήν, ὅπου διαχειμάζουσι παρὰ τοὺς ποταμούς. Ἐπειδὴ διὰ τῆς Ἑλλάδος διέρχονται περὶ τὸν Ὀκτώβριον, ὅτε συνιστᾶτο ἡ σπορὰ καὶ ἡ χρῆσις τοῦ ἀρότρου, ἡ ἀνάρτησις τοῦ πηδαλίου καὶ ὁ ὕπνος τοῦ ναυκλήρου, καλοῦνται **φίλοι τοῦ ἀρότρου** καὶ **ἄγγελοι τῆς Δήμητρος.**—*6* **μισητὴν ναυτιλίην** ὁ Θ. ὑπονοεῖ τὴν πολιτ. τρικυμίαν *22*, ἥτις κατέστησεν αὐτὸν ἀκτήμονα.

25.—**Ἡ πατρὶς διὰ τὸν φυγάδα Θ.**—**Εὐρώτα** δωρ. γεν., **δονακοτρόφος** (δόναξ-κάλαμος), **φιλέω** φιλεύω, φιλοξενῶ, **προφρόνως** ἐξ ὅλης ψυχῆς, **ἐπέρχομαι** ἐπισκέπτομαι (τὸν τόπον τινός), **ἐκείνων** τῶν περιποιήσεων, γεν. ὑποκ. ἐκ τοῦ **τέρψις**, **ἄρα**+πρτκ. σημ. ὅτι ὁ λέγων τώρα μανθάνει ἀλήθειαν, ἣν τέως ἠγνόει.

2 Καὶ σήμερον ἡ Εὔβοια εἶναι ἀμπελόφυτος. *3* **δονακοτρόφου** ἐκ τῶν καλάμων τοῦ Εὐρ. οἱ Σπ. παῖδες κατεσκεύαζον τὰς στρωμνὰς αὐτῶν.

26.—**Ἡ ψυχὴ τοῦ Θ. ἐν τοῖς δεινοῖς.**—*1-5* **θυμὲ** ψυχή, **ἄτλητος** ἀνυπόφορος, **κακοῖσιν** οὐ. ἐκ τῶν συμφορῶν τῆς πολιτ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τρικυμίας, **δειλοὶ** 21,6. **ὀξύτερος** ἐμπαθέστερος, β΄. ὅρ. συγκ. ἢ ἡ καρδία τῶν εὐγενῶν, οἵτινες ἔχουσι διδαχθῆ νὰ τηρῶσι ψυχ. γαλήνην, **μοχθῶ** ὑποφέρω, πονῶ, **ἄχθομαι** δυσφορῶ, **ἔργμα** 12,12, **ἄπρηκτος** ἀδύνατος, ἐκεῖνος τὸν ὁπαῖον (οἱ εὐγενεῖς) δὲν δυνάμεθα, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ πράξωμεν, **ἀέξω** αὔξω, **ἀ. ἄλγος** προλ. μὲ μόνον ἀποτέλεσμα (ὥστε) νὰ ἐπιτείνῃς τὸν πόνον σου.—*5-8* **καταδὺς** ὑποθ., **λίμνη** ἡ θάλασσα, **πορφύρεος** (πορφύρω-μελανιάζω ἐκ θαλασσοταραχῆς) κυματωμένος καὶ μελανιασμένος, σκοτεινός, **ἠερόεις** (ἀὴρ) ὁμιχλώδης.

8 **Τάρταρος** κυρ. ἄβυσσος σκοτεινὴ ὑπὸ τὸν ᾅδην, ἀπέχουσα τούτου ὅσον ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς· ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ᾅδου.

27.—**Ὁ Θ. πρὸς τὸν Δία.**—*1-4* **ὅστις** ἐάν τις, **ἐκτὸς ἐὼν** ἔχων ἀμολύντους τὰς χεῖράς του ἀπό, **ὑπερβασίη** παράβασις (τῶν νόμων), ἁμάρτημα, **ἀλιτρὸς** 12,27, **κατέχων** ἔχων εἰς βάρος μου.—*5-10* **ἔπειτα** τοῦ λοιποῦ, κατόπιν τοιούτου παραδείγματος, **πρὸς τοῦτον** τὸν ἀδίκως παθόντα, **ἅζομαι** (ἅγιος, ἁγ-νὸς) εὐλαβοῦμαι, σέβομαι, **ἔχων** ἀνεμένομεν ῥ. ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸ **ἅζοιτο**: καὶ τίνα ψυχ. διάθεσιν ἤθελεν ἔχει, **ἀτάσθαλος** (ἄτη) αὐθάδης, ἀσεβής, **ἀλέ(ύ)ομαι** ἀποφεύγω, **μῆνις-ιος** θ. ὀργή, **τευ** τεο-του, τινός, **ὑβρίζω** βιαιοπραγῶ αὐθαδῶς, **κεκόρημαι** κορέννυμαι, **τρύχομαι** 6,12. 9,22, **τείρομαι** (τερο) κατατρύχομαι, βασανίζομαι.

28.—**Μετὰ τὰ ἀνωτέρω τί φρονεῖ ὁ Θ.**;—(τὸ) **μὴ φῦναι** (ἐστὶν) ἐπιχθονίοισι πάντων ἄριστον, **αὐγαὶ** 6,2, **ὀξὺς** διαπεραστικός, καυστικός, **φύντα** ἐὰν ἅπαξ γεννηθῇ, **ὅπως ὤκιστα** ὡς, ὅτι ὤ., **ἐπιέννυμαι** ἐνδύομαι, ῥίπτω ἐπάνω μου, σκεπάζομαι: νὰ ἔχῃ ἐνταφιασθῆ πολὺ βαθέως.

29.—**Ἡ εὐχὴ τοῦ Θ.**—**καίριος** ἐπίκαιρος, προλ. ὥστε νὰ πληρωθῇ ἐπικαίρως, **ἀλλὰ** συχνάκις ἐν εὐχαῖς, **ἄμπαυμα** ἀνάπαυσις, ἡσυχία ἀπὸ τάς, **αἶσα** 9,2 τὸ δίκαιον, **οὕτως ἐστὶ** εἶναι τοιοῦτον, αὐτό, ὡς περιέγραψα 2-4, **δὲ** 5 ἀλλά, **τίσις** 12,25 εὐκαιρία πρὸς ἐκδίκησιν, ἐκ τούταυ **ἀνδρῶν** ἀντκμ., **κύων** κτγρ. ὡς κύων, **χαράδρη** χείμαρρος, ῥευματιά, **ἀποσείομαι** πετῶ ἀπ' ἐπάνω μου, **χείμαρρος** ἐπίθ. ἀντὶ χειμάρροος, ῥέων τὸν χειμῶνα μόνον, **εἴη** ἂν νὰ ἠδυνάμην, **αἷμα τῶν** δεικτ., **ἐπὶ ὄρομαι** πάντοτε ἐν τμήσει (ὁράω, ὥρα, οὖρος-φύλαξ) ἐπιβλέπω, προστατεύω, **κατ' ἐμὸν νοῦν** κατὰ τὸν πόθον μου.

7 Ὁ Θ. ὑπαινίσσεται τὸν γνωστὸν Αἰσώπειον μῦθον, καθ' ὃν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κύων, φέρων ἐν τῷ στόματι τεμάχιον κρέατος, ἀπέβαλεν αὐτό, ἵνα λάβῃ τὸ μεῖζον, ὡς ἐνόμιζε, τεμάχιον, τὸ ὁποῖον ἔφερεν ἡ σκιά του ἐπὶ τοῦ ὕδατος, οὕτω δὲ ἐξῆλθεν εἰς τὴν ὄχθην διάβροχος μὲ κενὰς τὰς χεῖρας.—Τίς ἄλλος ἐλεγειακὸς διετύπωσεν ὁμοίαν εὐχήν;

30.—*ἐν πέσοι*, *δεῖμα* τὸ φόβητρον, *χαμαιγενέες* ἐπιχθόνιοι 28,1, *ἐπαρκῶ*+δοτ. βοηθῶ, *πῆμα* (πάσχω) συμφορά, πρόξενος συμφορῶν.—Πολλοὶ λαοὶ ἐπίστευον ὅτι ὁ οὐρανός, ἵνα μὴ πέσῃ ἐπὶ τὴν γῆν, ἐστηρίζετο ἐπὶ κιόνων (οὓς κατὰ τὴν Ἑλλην. Μυθολογίαν ἐκράτει ὁ Ἄτλας)· οἱ Κέλται Ἄρρ. Ἄν. 1,48 οὐδὲν ἄλλο ἐφοβοῦντο ἢ μήπως ὁ οὐρανὸς πέσῃ ἐπὶ τὴν γῆν.

31.—*Ἐφεξῆς νουθεσίαι πρὸς τὸν Κύρνον. Τίνας ὀφείλει νἀναστρέφηται;—1-4 ἴσθι* οἶδα, *προσομιλῶ* ἀναστρέφομαι, *ἔχομαι* κρατοῦμαι, προσκολλῶμαι, εἶμαι ἀχώριστος, *τὸν ἐόντα* τὸν ὁποῖον ἔχεις, τὸν ἔμφυτον.—*5-8 συντίθεμαι* συνάπτω, *δειλὰ* κακά, φαῦλα, *δύσφημα ἔπη* αἰσχρολογίας, *ἔλπομαι* 24,5, *ἔτυμος* (εἰμὶ) ἀληθής.

32.—*Πίσυνος* πεποιθώς, ἔχων ἐμπιστοσύνην, *βουλεύω* συσκέπτομαι, *μογέω* κοπιάζω, ἱδρώνω.

33.—*Ὁ διπρόσωπος φίλος.—ὁρῶης αὐτὸν* εὑρίσκεται ἐνώπιόν σου, *νοσφίζομαι* (νόσφι-χωριστά, μακρὰν) ἀπομακρύνομαι, *ἄλλῃ* εἰς ἄλλο μέρος, *ἵημι* ἀπολύω, *ἀνὴρ* φ. κτγρ., *ἐσθλὸς* ἐπιθ. διορ., *λώια* συγκρ. τοῦ *ἀγαθὸς* ἀντίλωίονα, πρβλ. πλέες-πλέονες, (λῶ-ἐπιθυμῶ) εὐαρεστότερα, εὐάρεστα, *βαρὺς ὀργὴν* ἀφόρητος ὡς πρὸς τοὺς τρόπους, *καὶ* ἐπιδ., *φέρει* ὑποφέρει, *ἀντὶ κασιγνήτου* ὡς ἀδελφός, *φράζομαι* σκέπτομαι.

34.—*1-4 στέργω* ἀγαπῶ, *νόον*... ἄλλα δὲ νὰ ἔχῃς μὲ τὸν νοῦν σου, *πιστὸς νόος* καρδία ἀφωσιωμένη, εἰλικρινής, *καθαρὸς* ἄδολος, εἰλικρινής, *θέμενος* λαμβάνων, ἐπιδεικνύων, *ἀπόφημι* διακηρύττω διαρρήδην, *ἐχθαίρω* μισῶ, *νεῖκος* οὐ. ἔρις, ῥῆξις, *ἀμφαδίην* ἐπίρ. ἀναφανδὸν ἀναπετάσας τὴν σημαίαν τοῦ πολέμου πρὸς ἐμέ.—*5-6 δίχ' ἔχει νόον* εἶναι δίβουλος, *μιῇ γλώσσῃ* ἐν ᾧ ἔχει μίαν γλῶσσαν, *ἑταῖρος* κτγρ., *βέλτερος* βελτίων, προτιμότερος, *ἐὼν* ὑποθ., *ἐχθρὸς ἢ φ.* κτγρ.

35.—*Πόσοι οἱ πιστοὶ φίλοι;—παῦρος* 3,13, *πιστοὺς* κτγρ., *ἐν χ. πρήγμασι* ἐν ταῖς δυστυχίαις, *τῶν ἀγαθῶν* οὐ. τῆς εὐτυχίας, *χ'* 5 κέ(ν), *δίζημαι* ἀναζητῶ, *ἐπὶ πάντας ἀνθρώπους* καθ' ὅλον

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸν κόσμον, **οὓς** ἀναφ. συμπερ. ὥστε τούτους νὰ μὴ ἤθελε περιλάβει, **ἐπὶ γλώσσῃ οἶσιν** ἐπιμερ., **κέρδος** ὁ πειρασμὸς τοῦ κέρδους, **ἐπὶ αἰσχρὸν χρῆμα**

36.—*Νὰ εὐεργετῶμεν τοὺς κακούς;* — *1-6* **εὖ ἔρδω** εὖ ποιῶ, **δειλοὶ** 21,6, **χάρις** εὐεργεσία, **ἴσον** ὅμοιον, **καὶ** μετὰ λ. ἰσότητος ἐξηγ. ὅπως: εἶναι ὅμοιον τὸ πρᾶγμα ὅπως καὶ τό, μὲ τό, **ἀμάω** θερίζω, **λήιον** σπαρτὸν (ἐν τῇ ἀκμῇ του), **βαθὺ** ὑψηλόν, **εὖ ἀντιλαμβάνω** (ἀντιπάσχω) ἀντευεργετοῦμαι, **πάλιν** ὀπίσω, **νόον** ἐπιθυμίαν, **ἁμαρτάνω** δὲν κατορθώνω νὰ πράξω, νὰ δώσω, **φιλότης** ἀγάπη, φιλικὴ ὑποχρέωσις, **τῶν πρόσθεν** αἴτ. διὰ τὰς προτέρας εὐεργεσίας, **ἐκ χέομαι** λησμονοῦμαι, ὁ πρκμ. πρὸς δήλωσιν τῆς ἀπολύτου βεβαιότητος ὅτι ἡ πρᾶξις τάχιστα θὰ ἐκτελεσθῇ.—*7-8* **παθόντες** (εὖ), **ἐπαυρίσκω** ἀπολαύω: αἰσθάνονται μεγίστην ἀπόλαυσιν, **μνῆμα** μνήμην, **ἀγαθῶν** τῶν εὐεργεσιῶν, **χάριν** εὐγνωμοσύνην.

37.—*Προφέρω* ὀνειδίζω, **τοὶ** βεβαίως, **θυμοφθόρος** ὁ κατατρώγων τὴν καρδίαν, **οὐλόμενος** διὰ τὸν ὁποῖον εὐχόμεθα ὄλοιο!, κατηραμένος, **ἐπιρρέπω** κάμνω νὰ κλίνῃ, **τάλαντον** ἡ ζυγαριὰ τῆς τύχης, **ἄλλοτε ἄλλως** ἄλλοτε πρὸς τὰ ἐδῶ, ἄλλοτε πρὸς τὰ ἐκεῖ.

38.—*Πρὸ τῆς πενίας.*—**μάλιστα πάντων, γήρως** ἐκ τοῦ **μᾶλλον**, ὅπερ νοητέον ἐκ τοῦ **μάλιστα, ἠπίαλος** ἀ. κ. ἠπιάλης-ητος ὁ ἐφιάλτης, πνιγμονή, ἣν αἰσθανόμεθα ἐν τῷ ὕπνῳ μὴ δυνάμενοι οὔτε νὰ ὁμιλήσωμεν οὔτε νὰ κινηθῶμεν, ὁ βραχνᾶς, **ἣν** ἐκ τοῦ **φεύγοντα**. κ. **ῥιπτεῖν, βαθυκήτης** (κῆτος-χάσμα, κοιλότης) βαθυκοίλιος, βαθύς, **ἠλίβατος** ὑψηλὸς καὶ ἀπόκρημνος, **πέτρα** βράχος, **ἔρδω** ἔρδω.

39.—*Τί φρονεῖ ὁ κόσμος περὶ τοῦ πλούτου;*—**πλήθει** τοπ. ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς τῶν κοινῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὴν κρίσιν..., **γίνεται** ὑπάρχει, **ἀρετὴ** ὑπεροχή, ἀξία: ἓν μόνον πρᾶγμα ἔχει ἀξίαν, **ἄρ' ἦν** 25,6, **τῶν ἄλλων** ὑποκ. ἐκ τοῦ **ὄφελος**: ὅλαι δὲ αἱ ἄλλαι, ὅπως τώρα μόλις ἀντιλαμβάνομαι, εἶναι ὅλως ἄχρηστοι, **σωφροσύνη** ἡ ψύχραιμος ἐκτίμησις τῶν πραγμάτων, **Αἰολίδης** ὁ υἱὸς τοῦ Αἰόλου, **ὅς τε** ὅς, κατὰ τὴν ὁμηρ. χρῆσιν, **πολυϊδρείη** ἢ πολυϊδρίη (πολύιδρις ὁ πολλῶν ἴδρις (οἶδα)) πολυμάθεια: ἀνεξάντλητα τεχνάσματα, **αἰμύλιος** κ. **αἴμυλος** 11,7 κολακευτικός, **βλάπτω** 4,40, **νοῦς** συνείδησις, μνήμη· ἡ πρότ. ἔχει ἔννοιαν ἐνδ.: ἂν καὶ ἡ Περσ. ἀφαιρεῖ ἀπὸ τῶν ψυχῶν τὴν συνείδησιν, ὅμως ὁ Σ., **ἐπιφράζομαι** φράζομαι, **ἀποφθίνω-ομαι** χάνομαι, **ἀποφθίμενοι** ἀόρ. οἱ νεκροί, **παραμείβομαι** 6,9, **κυάνεος** μαῦρος, **ἔργω** εἴργνυμι, ἐγκαθείργω,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀναίνομαι ἀρνοῦμαι: παρὰ πάσας των τὰς διαμαρτυρίας, **ἄρα** φυσικὰ (κατόπιν τῆς πανουργίας του), τί τὰ θέλετε; ἤλυθε **πάλιν** τοπ., **φάος ἠελίου** ὁ ἐπάνω κόσμος, **πολυφροσύνη** ἡ μεγάλη εὐφυΐα, πολυϊδρίη 5, **οὐδ' εἶ** σύνδ. πρὸς **οὐδ' εἶ** 3, **ποιῶ ψεύδεα** πλάττω φαντασιοπληξίας, τεραταλογίας (ἄνευ κακῆς ἠθ. σημ.), **ἔτυμος** 31,8: πρὸς ἀληθινὰς ἱστορίας, **ἀγαθὴν** ἔντεχνον, τετραπέρατον, **ἀντίθεος** ἰσόθεος, **εἴησθα** εἶης, **ταχεῶν** ταχειῶν, **Βορέαο-ω, ἄφαρ** εὐθύς, ἐνταῦθα κτγρ. ῥιπὴ ὀφθαλμοῦ, ἄνεμος, πτερωτοί, ἀστραπή, **κατατίθεμαι γνώμην** κατὰ τὸ **τίθεμαι ψῆφον** ἀποφαίνομαι, δίδω γνώμην, **πᾶσιν** 1 πλήθει.

3 **Ῥαδάμανθυς** υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Εὐρώπης, βασιλεὺς καὶ νομοθέτης ἐν Κρήτῃ, περιώνυμος διὰ τὴν δικαιοσύνην, γενόμενος διὰ τοῦτο καὶ δικαστὴς ἐν Ἅιδου μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Μίνω καὶ τοῦ Αἰακοῦ.—*4* **Σίσυφος** Κορίνθιος ἥρως ὁ **κέρδιστος** τῶν ἐπιχθονίων κατὰ τὸν Ὅμ. Ζ 153. Ἐκ τῶν σπλάγχνων τῶν ἱερῶν μανθάνων τὰ μυστικὰ τῶν θεῶν προέδιδεν αὐτὰ εἰς τοὺς ἀνθρώπους· ἐπειδὴ ἐμήνυσεν εἰς τὸν Ἀσωπὸν τὴν ἁρπαγὴν τῆς θυγατρὸς Αἰγίνης ὑπὸ τοῦ Διός, ὁ Ζεὺς ἐξαποστέλλει κατ' αὐτοῦ τὸν θάνατον· ἀλλ' ὁ Σ. συλλαβὼν αὐτὸν ἔδεσε, μόλις ἐλευθερωθέντα ὑπὸ τοῦ Ἄρεως. Ὁ θάνατος ἀπάγει τότε βιαίως τὸν Σ. εἰς τὸν ᾅδην· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐκφεύγει ὁ πολυμήχανος· ἀποθνήσκων εἶχε παρακαλέσει τὴν σύζυγον νὰ μὴ θάψῃ αὐτόν· ἤδη ἱκετεύει τὴν Περσ. νὰ ἐπιτρέψῃ αὐτῷ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν ζωὴν πρὸς ἐκδίκησιν τῆς συζύγου· ἀλλ' ἅμ' ἀνελθὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἠρνεῖτο νὰ κατέλθῃ πάλιν εἰς τὸν ᾅδην, ἕως βίᾳ ἀπήχθη ὑπὸ τοῦ Ἑρμοῦ.—*7* **βλάπτουσα νόοιο** ἡ ψυχὴ ἀποβάλλει τὴν συνείδησιν εὐθὺς μόλις χωρισθῇ τοῦ σώματος· ἔκτοτε αἱ ψυχαὶ τῶν ἀποθανόντων εἶναι σκιερὰ εἴδωλα, ἀμενηνὰ κάρηνα. Μόνον ὁ Τειρεσίας καὶ ὁ Ἀμφιάραος διετήρησαν τὸν νοῦν ἐν τῷ ᾅδῃ.—*16* Ὁ Ὅμ. λέγει περὶ τοῦ Ν. Α 249 τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.—*17* **Ἅρπυιαι** προσωποπ. τῶν θυελλωδῶν ἀνέμων· παρίστανται πτερωταὶ ἢ ὡς πτηνά.—*18* Παῖδες τοῦ Βορέου ἦσαν ὁ Ζήτης καὶ ὁ Κάλαϊς, πτερωτοὶ κατὰ τοὺς πόδας καὶ τὰ νῶτα, ἐκ μητρὸς Ὠρειθυίας, θυγατρὸς τοῦ βασιλέως τῶν Ἀθηνῶν Ἐρεχθέως, ἣν ἀπήγαγεν ὁ Β.

40.—**Ἡ ἀξία τῆς δικαιοσύνης.**—**βούλεο** προτίμα, **εὐσεβέων** ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ **ἀδίκως** 2: τηρῶν τὸ θεῖον δίκαιον, βαδίζων τὸν δρόμον τοῦ θεοῦ, **πάομαι** 12,7, **συλλήβδην** (συλλαμβάνω) ἐν συνόλῳ πᾶσαι..., **ἀγαθὸς** κτγρ., **ἐὼν** ὑποθ.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

41.—*Ἡ ὑστάτη ἄγκυρα τῶν εὐγενῶν.*—*1-4 ἔνεστιν* ὑπαρκτ, *ἄλλοι δὲ* θεοί, *ἐκπρολιπόντες* τοὺς ἀνθρώπους, *ἔβαν* ἔβησαν Οὔλυμπόνδε, *Πίστις* προσωποπ. τῆς ἀμοιβαίας ἐμπιστοσύνης, *Σωφροσύνη* προσωποπ. τῆς μετριοπαθείας, ἀντίθ. ἡ *ὕβρις, Χάριτες* προσωποπ. τῶν ἀγαθῶν διαθέσεων, τῆς προσηνείας, μεγαλοφροσύνης, εὐκοσμίας.—*5-6 φθίνω-ομαι* ἐκλείπω 39,10, *θέμιστες* νόμοι, δικαιοσύνη, *θέμις* ἔθιμον, δίκαιον, *οὐδὲ μὲν* ἀλλ' οὐδὲ κἄν, ἐπιδ. 11,17.—*7-14 προσμενέτω* Ἐ. ἂς ἀναμένῃ τὴν πλήρωσιν τῶν ἐλπίδων του, *μηρία* τὰ ὀστᾶ τῶν μηρῶν μετ' ὀλίγου κρέατος, *ἀγλαὰ* ἐξαίρετα (ἢ: παχέα, φεγγοβολοῦντα ἐκ τῆς περιτετυλιγμένης πιμελῆς), *πύματος* (post, pone) ἔσχατος, ὑπερβατὸν ἀντὶ: Ἐ. πρώτῃ τε καὶ πυμάτῃ, *φράζομαι* 33,8 προσέχω, προφυλάττομαι, *σκολιὸς* 9,37 δίβουλος, *δὲ* 11 ἀλλ' ὅμως, παρὰ πᾶσαν τὴν εὐελπιστίαν του, *ὀπίζομαι* (ὄπις 2,12) φοβοῦμαι, λογαριάζω, *ἐπέχω νόημα* ἔχω καρφωμένην τὴν προσοχήν μου, *σύμβολον* γνώρισμα, διακριτικόν, ἡ λέξις ἢ τὸ ὄνομα παντὸς πράγματος, δι' οὗ διακρίνεται ἄλλου: ἐπιτυπώσαντες αἰσχροὺς ὅρους εἰς τὰ κακοήθη ἔργα των.

1 Ἐλπὶς Ὁ Ζεὺς θέλων νὰ τιμωρήσῃ τὸν Προμηθέα καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ τὴν κλοπὴν τοῦ θείου πυρὸς διέταξε τὸν Ἥφαιστον νὰ πλάσῃ ἐκ γῆς καὶ ὕδατος γυναῖκα, κληθεῖσαν Πανδώραν, διότι πάντες οἱ θεοὶ ἐκόσμησαν καὶ ἐξωράισαν αὐτήν, πλασθεῖσαν, διὰ ποικίλων δώρων (ὁ Ἑρμῆς διὰ πανουργίας, ψευδολογίας καὶ μελισταλάκτων λόγων). Ταύτην ὁ Ζεὺς ἔστειλε πρὸς τὸν ἀδελφὸν τοῦ Προμηθέως Ἐπιμηθέα ὡς δῶρον διὰ τοὺς ἀνθρώπους, ὅστις παρὰ τὰς συμβουλὰς τοῦ ἀδελφοῦ νὰ μὴ δεχθῇ δῶρον τοῦ Διὸς ἐδέχθη τὸ πολυθέλγητρον δῶρον. Ἀλλ' ἔκτοτε ἤρξαντο τὰ δεινὰ τοῦ ἀνθρωπ. γένους· διότι ἡ Πανδώρα κινουμένη ὑπὸ τῆς γυναικείας περιεργείας ἠθέλησε νὰ ἴδῃ τί περιεῖχεν ὁ πίθος, ὃν ὁ Ζεὺς εἶχε συναποστείλει μετ' αὐτῆς καὶ ἐν ᾧ ἦσαν ἐγκεκλεισμένα παντοῖα ἀγαθά· ἀλλὰ μόλις ἀφῄρεσε τὸ πῶμα, αἴφνης ἐπέταξαν ἔξω καὶ ἀνῆλθον πρὸς τὸν οὐρανὸν τὰ ἀγαθὰ πάντα καὶ μόνον τὴν ἐλπίδα, εὑρισκομένην ἤδη ὑπὸ τὰ χείλη τοῦ πίθου, ἐπρόλαβε νὰ κλείσῃ, παραμένουσαν ἔκτοτε σύντροφον τῶν ἀνθρώπων.—*14* Ὁ Θ. ὑπαινίσσεται τὰς εὐφήμους, ἀλλ' αἰσχρὰς λέξεις, δι' ὧν οἱ δημοκρατικοὶ ἐβάπτισαν τὰς κακοήθεις αὐτῶν πράξεις, ὅπου κατίσχυσαν τῶν εὐγενῶν, *γῆς ἀναδασμὸν* (τὴν δήμευσιν τῶν περιουσιῶν), *σεισάχθειαν, παλιντοκίαν,* δι' ἧς ὑπεχρεώθησαν ἐν Μεγάροις οἱ εὐγενεῖς ἀποδώσωσιν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εἰς τὸν δῆμον καὶ πάντας τοὺς τόκους, οὓς εἶχον εἰσπράξει διὰ τὰ πρὸς αὐτὸν δάνεια.

42.—*Τὸ γνώρισμα τῶν δούλων.*—*ἰθὺς* εὐθυτενής, *σκολιὸς* κυρτός, κυφός, *αὐχένα λοξὸν* ἐν τίνι σημ. μετεχειρίσθη ὁ Τυρταῖος τὴν φράσιν; *σκίλλα* σκιλλοκρόμμυδον, *ὑάκινθος* ἀ. τὸ δελφίνιον ἢ αἰάντειον (διατσέντο) ἢ ἡ ἶρις, *ἐλευθέριος* ἐλεύθερος, ἐλευθεροφρων ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν δουλοπρεπῆ.— *3* Ἐμυθολογεῖτο ὅτι ὁ ὑάκινθος ἦτο ἄλλοτε ὡραιότατος βασιλεὺς τῆς Λακωνικῆς, φίλος τοῦ Ἀπόλλωνος, ὑφ᾽ οὗ καὶ ἐφονεύθη ἀκουσίως ἐν δισκοβολίᾳ· ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ ἀνεβλάστησε τὸ ὁμώνυμον ἄνθος, ἐφ᾽ οὗ οἱ ἀρχαῖοι ἐνόμιζον ὅτι ἀνεγίνωσκον τὸ ἀρχικὸν γράμμα Υ ἢ τὸ θρηνῶδες ἐπιφώνημα ΑΙΑΙ ἢ ΑΙ, τὰ ἀρχικὰ γράμματα τοῦ Τελαμωνίου Αἴαντος, ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ ὁποίου ἀνεβλάστησε κατ᾽ ἄλλους μύθους τὸ ἄνθος.

43.—*Προσοχὴ εἰς τὸ στόμα.*—*ἁρμόδιος* ὁ ἐφαρμόζων, *πολλοῖσι γλώσσῃ* ἐπιμερ: καὶ ἡμεῖς: *ἀθυρόγλωσσος (-στομος), ἀπύλωτον στόμα· ἀμέλητος* ἀνάξιος φροντίδος, ἐνδιαφέροντος, *μέλει* προσωπικῶς, *κατατίθεμαι* ἀποταμιεύω, ἀποκρύπτω, ὑποθ. ἀντὶ μτχ. ἠδύνατο νὰ τεθῇ καὶ ἀπρμφ., *ἐξελθὸν* ὑποθ., ἀντὶ ἀπρμφ., ὑποκ. *τὸ ἐσθλόν, λώιον* 33, 4.

44.— *Ἡ ψυχὴ τοῦ Θ.*—*ἀπ᾽ ἄκρης κ.* ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῆς κ., *λευκὸν* καθαρόν, *ἔργμα* 9, 11, *ἄπεφθος* 2 (ἀφέψω) διὰ βρασμοῦ καθαρισθείς, καθαρός, *ἐρυθρὸν ἰδεῖν* ξανθόχρωμον, *τριβόμενον* ὑποθ., *βάσανος* θ. ἡ Λυδία λίθος (εἶδος πυρίτου ἐν Λυδίᾳ εὑρεθέντος), δι᾽ ἧς τριβόμενος δοκιμάζεται ὁ χρυσός, *χροιῆς τοῦ ἀναφ.*, *ἰὸς* ἀ. σκωριά, *ἅπτεται* προσβάλλει, ἐπικάθηται, *εὐρὼς* ἀ. μούχλα, ὀξίδωσις, *ἄνθος* στιλπνότης.

45.—*Τί θὰ κερδίσῃ ὁ Κ. ἐκ τῶν ἐλεγειῶν τοῦ Θ.;*— *1-3 σὺν οἶσι* ὄργ., *πωτάομαι* (θαμ. τοῦ πέτεσθαι) περιίπταμαι διαρκῶς, *ἀειρόμενος*, αἰρόμενος, μετεωριζόμενος, ἐκ τούτου τὸ *ῥηιδίως* ἐλαφρά.—*3-7 θοίνη* θ. εὐωχία, συμπόσιον, *εἰλαπίνη* θ. μεγαλοπρεπὲς συμπόσιον, *κείμενος* φερόμενος, *αὐλίσκος* ὑποκορ. τοῦ αὐλοῦ, *λιγύφθογγος* (λιγὺς-ὀξὺς) ὀξύφωνος, *εὐκόσμως ἐρατοὶ* ἀξιοζήλευτοι διὰ τὴν εὐκοσμίαν των, *ᾄσονται* μέλ. τοῦ ᾄδειν, *λιγέα* λιγυρά.— *7-16 πολυκώκυτος* (κωκύω-θρηνῶ, στενάζω) πλήρης στεναγμῶν, *κεῦθος* οὐ. κευθμών: τὰ μυστηριώδη βάθη, *δνοφερὸς* 22, 6, *μελήσεις* θὰ εἶναι τὸ ὑποκείμενον γενικοῦ διαφέροντος (ἀνθρώποισι), *ἄφθιτος*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αἰώνιος, ἀθάνατος, εἰς τοῦτο τὸ *αἰέν*, *στρωφῶμαι* (θαμ. τοῦ στρέφεσθαι, πρβλ. *πωτῶμαι* 2) στρεφογυρίζω, περιφέρομαι, ἐπισκέπτομαι, *ἀτρύγετος* 12,19, *ἔφημαι* ἐπικάθημαι, *πέμπω* περιφέρω, συνοδεύω, *ἰοστέφανος* ὁ φορῶν στέφανον ἐξ ἴων, *δῶρα Μ.* ἡ ποίησις, τὰ ποιήματά μου, *15* ἔσσῃ δὲ ἀοιδὴ πᾶσιν, ὅσοισι μέμηλεν ἀοιδή, ὁμῶς καὶ ἐσσομένοισι, *ἀοιδὴ* ὑποκείμενον, ἥρως ᾀσμάτων, *μέμηλε* πρκμ. τοῦ *μέλειν*, *ὅσσοισι μ. ἀοιδὴ* τοῖς φιλομούσοις, *ἐσσόμενοι* οἱ μεταγενέστεροι: θὰ εἶσαι δὲ ὁ ἥρως ᾀσμάτων, τὰ ὁποῖα θὰ ψάλλωσι πάντες ἀνεξαιρέτως οἱ μιλόμουσοι καὶ αὐτοὶ οἱ μεταγενέστεροι, *ὄφρ' ἂν* (ᾖ) ἐφ' ὅσον θὰ ὑφίσταται ὁ κόσμος.—Τί προλέγει ὁ Θ. εἰς τὸν Κ.:— Τίνα χαρακτῆρα φέρουσιν αἱ ἐλεγεῖαι τοῦ Θ. καὶ πῶς δύναται νὰ ὀνομασθῇ τὸ εἶδος τοῦτο τῶν ἐλεγειῶν; Διάλεκτος Θ.

46. Σιμωνίδης

Περὶ Σιμωνίδου ἰδ. εἰσαγ. εἰς *193-9*. Ἡ ἐλεγεία πρὸς νεανίαν.— *1-3* *χρῆμα* πρᾶγμα, *ἔμπεδος* ἀναλλοίωτος, αἰώνιος, εἰς τοῦτο τὸ *αἰεί*, *τὸ κάλλιστον* πάντων ὧν εἶπεν, *Χῖος ἀνὴρ* ὁ Ὅμηρος, *γενεὴ* ἡ ζωή.—*3-6* *παῦρος* 3, 13, *οὖας*, οὔατος, οὖς, *οὔασι δεξάμενοι* ἀκούσαντες, *ἐγκατατίθεμαι στέρνοις* ἐναποθέτω εἰς τὴν καρδίαν, ἐντυπώνω εἰς τὴν ψυχήν μου, ἀόρ. γνωμ., *ἐλπὶς* ὅτι δὲν θἀποθάνῃ *9*. *ἐμφύεται στ.* φυτρώνει καὶ ριζοβολεῖ μέσα..., *νέων ἀνδρῶν τῶν* νέων.—*7-10* *πολυήρατος* 9, 21, *κοῦφον θυμὸν* ἐλαφρὰ μυαλά, *νοεῖ ἀτέλεστα* συλλαμβάνει ἀνέφικτα ὄνειρα, *οὔτε ἔχει οὔτε ἔχει*, (οὐ) *γηρασέμεν* οὐδὲ θανεῖσθαι, *φροντὶς* σκέψις, μέριμνα, φόβοι, *κάματος* (κάμνω-νοσῶ) νόσος.—*11-4* *νήπιοι* ἀνόητοι, ἐπιφ., *ταύτῃ κεῖται νόος* κοιμῶνται μὲ αὐτὰ τὰ ὄνειρα, *βίοτος* ἡ ζωή, *τλῆθι* πρστκτ. ἀχρ. ῥ., οὗ πρκμ. τέτληκα 4, 11, ἀόρ. ἔτλην, τόλμησον, λάβε τὴν ἀπόφασιν, *ψυχῇ τλῆθι* δεῖξον τὸ ψυχ. σθένος, *χαριζόμενος* μετὰ χαρᾶς δωρῶν, *τῶν ἀγαθῶν* διαιρ. ἀπὸ τὰ ἀγαθά σου, *μαθὼν* ἀκούσας, *ποτὶ τέρμα* β. ὡς πρὸς τὰ ὅρια τῆς ζωῆς.— *2* *Χῖος* Ἡ Χίος ἀντεποιεῖτο τοῦ Ὁμήρου καὶ διότι ἐκεῖ ἐλειτούργει σχολὴ Ὁμηριδῶν, ἐπικῶν ποιητῶν ἢ ῥαψωδῶν ὁμηρ. ἐπῶν. Ὁ ς. 2 ἐξ Ὁμ. Ζ 146.— Τίς ἄλλος ἐλεγειακὸς ἐθρήνησε τὸ βραχὺ τοῦ βίου; —Διάλεκτος τῆς ἐλεγείας.

Ἀνασκόπησις: Τίς ὁ ἐπικρατῶν χαρακτὴρ τῆς ἐλεγείας ἀπὸ τῶν πρώτων ἐλεγειακῶν μέχρι Σόλωνος; Τίς ἀπὸ Σόλωνος; Διαφοραὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῦ ἔπους καὶ τῆς ἐλεγείας: α') ὡς πρὸς τὴν ὕλην, β') ὡς πρὸς τὸ μέτρον, γ') ὡς πρὸς τὴν ἀπαγγελίαν.

1β ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

Τὸ ἐπίγραμμα ἦτο κατ' ἀρχὰς μικρὰ ἐπιγραφή, ἄνευ μέτρου, χαρασσομένη ἐπὶ τάφων, ἀναθημάτων κλπ., χρησιμεύουσα πρὸς λιτὴν ἐξήγησιν μνημείων, π. χ. *Κορκυραῖοι τοπόλλωνι ἀνέθεν, βασιλεὺς Κροῖσος ἀνέθηκεν, Χῖοι Ἀπόλλωνι τὸν βωμόν, Σάμιοι τῶπόλλωνι, Αἴνετος ἐν πολέμοι.* Ἀλλὰ κατ' ὀλίγον, ἐπειδὴ καὶ πόλεις καὶ ἰδιῶται ἤθελον νἀπαθανατίσωσι τὴν μνήμην μεγάλων ἀνδρῶν καὶ ἔργων, τοιαῦται δὲ ἁπλαῖ δηλώσεις ἦσαν δυσανάλογοι πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν ὑμνουμένων, τὰ ἐπιγράμματα ἐγένοντο ὀλίγον εὐρύτερα καὶ δὴ ἔπη ἢ ἐλεγεῖα. Ὁ ἱδρυτὴς τῆς ἐπιγραμματικῆς εἶναι Σιμωνίδης ὁ Κεῖος, ὅστις ἀκμάσας κατὰ τὰ Περσικὰ ἠξιώθη τῆς τιμῆς παρὰ πασῶν τῶν ἑλλ. πόλεων νὰ ἐπιθέσῃ διὰ τῶν ἀθανάτων ἐπιγραμμάτων τὸν κάλλιστον τῶν ἐπινικίων στεφάνων ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν ἀοιδίμων ἡρώων τῶν μεγάλων ἐθνικῶν νικῶν. Οὕτω δ' ἐτιμᾶτο ἡ τέχνη αὐτοῦ ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων, ὥστε ἐνωρὶς ἤδη οἱ γραμματικοὶ ἤρξαντο συλλέγοντες μετὰ ζήλου τὰ ἐπιγράμματα ταῦτα· οὕτω δὲ περιεσώθησαν πολλὰ τῶν ἐπιγραμμάτων αὐτοῦ, ἀληθεῖς μαργαρῖται τῆς ἀρχαίας ποιήσεως. Τὴν ὕλην καὶ τὸ εἶδος τῶν ἐπιγραμμάτων, οἷα διεμορφώθησαν ὑπὸ τοῦ Σ., καὶ τὰ διάφορα εἴδη αὐτῶν θὰ γνωρίσωμεν ἐφεξῆς.

Α'. Ἐπιτύμβια:

47.—*Ἀστός τις ἀνὴρ* (ἐστὶν ὁ παριών), ***οἰκτίρω*** θρηνολογῶ, ***ἀγαθὸν*** πῶς πρέπει νὰ μεταφρασθῇ ἐκ τοῦ α'. ἡμιστιχίου τοῦ ς.; ***ἀποδύρομαι*** κλαίω, ***ταῦτα*** τίνα; ***νέομαι*** ἔρχομαι, πηγαίνω, πρστκτ., ***ἐπὶ πρᾶγμ' ἀγαθὸν*** εἰς τὸ καλόν, εἰς τὴν εὐχὴν τοῦ θεοῦ.—Εὑρέθη ἐν Σεπολίοις, ἀπόκειται ἐν ΕΜ, Πίν. Α'. 1, βουστροφηδόν· εἶναι τοῦ τέλους τῆς ς'. ἑκ π. Χ.

48.—*Στείχω* βαδίζω, ***μενοινάω*** διαλογίζομαι, ***φρασὶ*** φρεσὶ τοπ., ***ἄλλα*** ἄσχετα πρὸς τὸ ***σῆμα*** ἐπιτάφιον μνημεῖον.—Εὑρέθη παρὰ τὸ Δίπυλον ἐντετειχισμένον ἐν τῷ Θεμιστοκλείῳ τείχει, Πίν. Α'. 2. Ἄγνωστοι εἶναι καὶ ὁ Θράσων καὶ ὁ Τέττιχος, ὡς καὶ ὁ πόλεμος, ἐν ᾧ ἔπεσεν οὗτος.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

49.—*Ἐπὶ τοῖς ἐν Μαραθῶνι πεσοῦσι τῶν Ἀθ.* (490).—*προμαχῶ* μάχομαι ὑπέρ, *Μαραθῶνι* τοπ., *στορέννυμι* στρώννυμι, ἐξαπλώνω χαμαί, *χρυσοφόροι* (Μῆδοι καὶ Πέρσαι οἱ αὐτοὶ) ὡς φέροντες χρυσᾶ κοσμήματα κατὰ τὴν σύνήθειαν τῶν Ἀνατολ. λαῶν, τινὲς δὲ καὶ χρυσᾶ ὅπλα.—Τίνες αἱ ἀρεταὶ τοῦ ἐπιγράμματος;

50.—*Ἐπὶ τοῖς 300 τοῖς μετὰ Λεωνίδου* (480).—*ἀγγέλλειν* ἀντὶ πρστκτ., *τῇδε* ἐδῶ δά, *ῥήματα* ἐντολαί, ῥῆτραι (οἱ ἄγραφοι νόμοι τοῦ Λυκούργου).—Τὸ ἐπίγραμμα εἶχε χαραχθῆ ἐπὶ τοῦ τύμβου τῶν 300 ἐν Θερμοπύλαις. Ἀρεταὶ αὐτοῦ.

51.—*Ἐπὶ τοῖς περὶ Σαλαμῖνα πεσοῦσι Κορινθίοις* (480).—*ναίω; ἐναίομες* δωρ., *ποκὰ* δωρ. ποτέ, *Ϙόρινθος* μετὰ τοῦ γράμματος κόππα, ὅπερ ἐν τῷ ἀλφαβήτῳ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ Κ, *ἁμὲ* αἰτ. δωρ. ἡμᾶς, ὀνομ. ἁμές.—Οἱ Κορ. ὑπὸ τὸν ναύαρχον Ἀδείμαντον διεκρίθησαν ἐν Σαλαμῖνι παρὰ τὰς διαβολὰς τῶν Ἀθηναίων. Ἡ πόλις *εὔυδρος*, διότι πλὴν τῆς πηγῆς Πειρήνης ὑπῆρχον πολλαὶ κρῆναι ἀνὰ τὴν πόλιν, *ἅτε ἀφθόνου ῥέοντός σφισιν ὕδατος* Παυσ. II 3, 5. *Αἴαντος* διότι ἐκεῖ ἐβασίλευεν ἐν τοῖς ἡρωικοῖς χρόνοις ὁ Τελαμών, πατὴρ τοῦ Τελαμωνίου Αἴαντος. Τὸ ἐπίγρ. εὑρεθὲν ἐν Ἀμπελακίῳ τῆς Σαλαμῖνος ἀπόκειται ἐν ΕΜ.

52.—Ὁ Κερκυραῖος Ἀρνιάδας ἔπεσεν ἔν τινι μάχῃ παρὰ τὸν ποταμὸν τῆς Ἠπείρου Ἄραχθον ἴσως πρὸς τοὺς Ἀμπρακιώτας (Ἀμπρακία ἡ Ἄρτα), ἄδηλον ἂν ἐν ναυμαχίᾳ ἢ πεζομαχίᾳ παρὰ τὴν θάλασσαν.—*σᾶμα* 48,2, *Χάροψ* ὁ πατὴρ τοῦ Ἀ., *βάρναμαι* μάρναμαι, *Ἄραθθος* Ἄραχθος, *ρhοαὶ* τὸ h ἡ δασεῖα τοῦ ρ, *ἀυτὴ* θορυβώδης μάχη.—Οἱ Κερκυραῖοι ἦσαν ἄποικοι τῶν Κορινθίων, Δωριέων. Τίνα ἰδιάζοντα ἐμφανίζει τὸ ἐπίγραμμα;—Ἔχει χαραχθῆ βουστροφηδόν, Πίν. Α΄. 3.

53.—*Εἰς τοὺς Ἐρετριεῖς τοὺς κειμένους ἐν Σούσοις*.—*γένος* γόνοι, τέκνα, *ἄγχι* πλησίον, *Σοῦσα* πρωτ. τῆς Περσίας, *ὅσον* ἐπιφ., *ἀφ' ἡ.* μακρὰν τῆς.—Ὁ Δᾶτις καὶ ὁ Ἀρταφέρνης τοὺς συλληφθέντας τῶν Ἐρετριέων μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς πόλεως ἀπέστειλαν πρὸς τὸν βασιλέα Δαρεῖον, ὅστις φιλανθρώπως προσενεχθεὶς κατῴκισεν αὐτοὺς ἐν θέσει τῆς Κισσίας παρὰ τὰ Σοῦσα, ἥτις ἐκαλεῖτο Ἀρδέρικκα· ἐκεῖ εὗρεν αὐτοὺς καὶ ὁ Ἡρόδοτος ἐε τῇ περιηγήσει του, ὁμιλοῦντας τὴν πάτριον γλῶσσαν. Ὁ ἐξοικισμὸς τοσούτων ἐλευθέρων Ἑλλήνων εἰς τὰ βάθη τῆς Ἀσίας συνεκίνησε σφόδρα τοὺς Ἕλλη-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νας καὶ τοῦ συναισθήματος τούτου ἠχὼ γίνεται ὁ φιλόσοφος Πλάτων, γράψας πολλὰ ἐπιγράμματα.

54, 55.—Ὁ Σιμωνίδης εὑρὼν ἐπὶ νήσου νεκρὸν ἔθαψεν αὐτὸν ἐπιγράψας τὸ 54· ἀλλ' ἐν ᾧ ἐπρόκειτο νἀποπλεύσῃ μετ' ἄλλων συμπλωτήρων, ἐπιφανεὶς εἰς αὐτὸν καθ' ὕπνον ὁ νεκρὸς ἀπέτρεψε τοῦ πλοῦ. Ὁ Σ. πεισθεὶς ἀπέτρεψε καὶ τοὺς συντρόφους, ἀλλ' ἐκεῖνοι μὴ πεισθέντες ἐπνίγησαν πάντες ναυαγήσαντος τοῦ πλοίου. Ὅθεν εὐγνωμονῶν προσέθηκε καὶ τὸ 55. εἰς τὸ α΄. ἐπιτάφιον.—***ὀνίναμαι*** ὠφελοῦμαι, ἀπολαύω, ***ὄναιντο βίου*** εἴθε νὰ χαροῦν τὴν ζωήν των.—***ζῶντ' (ι,) ξένιος*** ὁ Ζεὺς καὶ ***ἱκετήσιος*** ὡς προστάτης τῶν ξένων καὶ τῶν ἱκετῶν· ἐκ τῆς ἐπικλήσεως ταύτης τί εἰκάζομεν περὶ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἀπέθανεν ὁ νεκρός;

56, 57.—Ἐπὶ τοῦ τύμβου τοῦ Λέοντος ἔχει στηθῆ μαρμάρινος λέων λέγων.. ***θνατῶν δὲ*** (κάρτιστός ἐστιν), ***ἐμβεβαὼς*** πατῶν ἐπάνω, ***λάινος*** κ. ***λαΐνεος*** (λᾶας-λίθος), ***θυμὸν*** τὴν καρδίαν, τὸ φρόνημα.—Τὸ β΄. ἐπίγρ. εἶναι Καλλιμάχου τοῦ Κυρηναίου, ὅστις ἐγεννήθη περὶ τὸ 310 π. χ. καὶ ἀνῆγε τὸ γένος εἰς τὸν Βάττον, τὸν οἰκιστὴν τῆς Κυρήνης. Τυγχάνων τῆς εὐνοίας τῶν Πτολεμαίων διωρίσθη ἐπιστάτης τῆς βιβλιοθήκης. Ὑπῆρξε πολυγραφώτατος γράψας 800 συγγράμματα καὶ πολλὰς ἐλεγείας καὶ ἐπιγράμματα.

58.—***Σᾶμα*** δωρ. ***σῆμα*** 48,2, ***ἀγαθός, κακός***.—Περὶ Ἀνακρέοντος ἰδ. ἐν εἰσαγ. εἰς *180-3*.

59.—***Ἀριστοφόων*** ἐπ. Ἀριστοφῶν, ***ὑπένερθε(ν)*** ἔνερθεν, κάτωθεν, κάτω (νέρτεροι-χθόνιοι).—Ὁ Ἀρχίλοχος, περὶ οὗ ἰδ. ἐν εἰσ. εἰς *151-60*, εἶχε κατὰ νοῦν τὸν μῦθον τοῦ θαλασσίου γίγαντος Ἄτλαντος, ὅστις ἱστάμενος ἐν τοῖς δυτ. τοῦ κόσμου ἔφερεν ἐπὶ τῶν νώτων τοὺς κίονας τοὺς ὑποβαστάζοντας τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ πέσῃ οὗτος ἐπὶ τὴν γῆν. Ὁ Ἀρχ. παραβάλλων τοὺς δύο Ναξίους πρὸς κίονας τίνα ἰδιότητα αὐτῶν θέλει νὰ ἐξάρῃ;

60.—***Ὤφελε*** εἴθε, ***νέκυς*** κτγρ.—Πῶς ἀπέθανεν ὁ Σώπολις; Εἰκὼν τοῦ Κ. ὡς ἐφαντάσθη τὸ πρᾶγμα.

61.—***Οἱ δὲ*** ναυτίλοι, ***πείσματα*** καλῴδια, δι' ὧν τὸ πλοῖον προσεδένετο εἰς τὴν ξηρὰν (πρυμνήσια).—Ὁ ***Λεωνίδας*** Ἀλεξανδρεὺς ποιητὴς ἐπὶ Νέρωνος.

62.—***Μάνης-ου*** ὄν. δούλων, ***ἴσον δύναται*** ἔχει τὴν αὐτὴν ἀξίαν.—Τίς ἡ κυρ. ἰδέα τοῦ ἐπιγρ.;—Ἡ ***Ἀνύτη*** Τεγεᾶτις ἔζη περὶ τὸ 300 π. Χ.· ποιήτρια ἐπαινεῖται ὡς ***θῆλυς Ὅμηρος***, ἀλλ' ἐκ τῶν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ποιητ. ἔργων αὐτῆς ἔχομεν μόνον 22 ἐπιγράμματα. Διὰ τὰς ποιητ. ἀρετὰς οἱ συμπολῖται ἐτίμησαν αὐτὴν δι' ἀνδριάντος.

63.—Ὁ φιλόσοφος Ἵππων παρεδέχετο ὅτι οἱ θεοὶ εἶναι μηδέν· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἀποθανὼν ἐγένετο ἓν μηδέν.

64, 65.—Ἀστὴρ ὁ μαθητὴς τοῦ Πλάτωνος ἠσχολεῖτο περὶ τὴν ἀστρονομίαν· ἐν στιγμῇ ἀστρον. παρατηρήσεων τοῦ Ἀ. ἐποίησεν ὁ Πλάτων τὸ ἐπίγρ. 64 πρὸς τὸν ἀγαπητὸν οὐρανοδίφην.—***εἰσαθρέω*** παρατηρῶ, ***ἀστὴρ*** παράθ. τοῦ ***σύ***.—***ἀστὴρ*** κτγρ., ***ἀ. Ἕῳος*** ὁ Ἑωσφόρος, Αὐγερινός, τὸ ἄστρον τῆς πρωΐας, ***Ἕσπερος ἀ.*** ὁ αὐτὸς ἐμφανιζόμενος περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ἡ Ἀφροδίτη.

66.—***Ἀνίκα*** δωρ. ἡνίκα, ***κατ'*** ἣν (στιγμὴν) ἐποχήν, ***τὸ δόρυ ἐκράτει*** ὑφίστατο ἡ στρατιωτ. ἡγεμονία, ἡ Σπ. ἐστρατοκράτει, ἐν Ἑλλάδι, ***τηνάκις*** (τῆνος-ἐκεῖνος) τότε, ***κλᾶρος*** κλῆρος, ***εἶλε κ.*** ἔλαχεν, ἦτο ὁ τυχηρὸς τοῦ κλήρου· ἐκ τούτου ἀντκμ. ***φέρειν....***, ***στόλος*** (στρατιωτ.) ἑτοιμασία, ἐκστρατεία, στρατιά, ***ἀσπίδα*** ἀντὶ τίνων; ***καρύσσει*** κηρύσσει, ὑποκ. ***τροπαῖα,*** ἀντικμ. ***Θηβαῖοι***.., ***Λεύκτροις*** τοπ., ***ἑδράμομεν δεύτεροι*** ἡ μτφρ. ἐκ τῶν σταδιοδρόμων.—Τὸ ἐπίγραμμα ἀναφέρεται μὲν εἰς τὸν Ξ., ἀλλ' ἐκ τοῦ πληθ. ἑδράμομεν καὶ τῶν ὑπερθεν αὐτοῦ γεγραμμένων ὀνομάτων φαίνεται ὅτι ἀναφέρεται εἰς 3 ἐπιφανεῖς Θηβαίους, τὸν Ξ., Θεόπομπον καὶ Μνασίλαον, ὧν ὁ μὲν Ξ. ἦτο βοιώταρχος μετὰ τοῦ Ἐπαμεινώνδου κατὰ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην, ὁ Θ. ἦτο ἐπιφανὴς Θηβαῖος, περὶ δὲ Μ. οὐδὲν γινώσκομεν. Ὁ Ξ. εὐτυχήσας νὰ κληρωθῇ βοιώταρχος τῷ 371 π. χ. συνέβαλεν εἰς τὴν νίκην οὐχ ἧττον τοῦ Ἐπαμ., ἀφιερώσας εἰς τὸν τροπαῖον Δία σκῦλα ἀπὸ τῶν πεσόντων πολεμίων, ὡς ὁ Πύρρος εἰς Δία Νάιον ἐν Δωδώνῃ ἀπὸ Ῥωμαϊκῶν σκύλων, ἰδ. Προθ. 6 ἐν ΑΑΜ ἐν τῇ Δωδωναίᾳ αἰθούσῃ.

67.—Τὸ ἐπίγραμμα εἶχε τεθῆ ἐπὶ πολυανδρίου ἐν τῷ ἐπισήμῳ νεκροταφείῳ τῆς Τεγέας, ὅπως τοιοῦτον διὰ τὰς Ἀθήνας ἦτο ὁ (ἔξω) Κεραμεικός, καλύψαντος τὰ ὀστᾶ Τεγεατῶν πεσόντων ἐν τοῖς πολέμοις τῶν Θηβαίων, πρὸς οὓς συνεμάχουν, κατὰ τῶν Σπαρτιατῶν 371-62 π. Χ.—***ἄσβεστον*** ἄφθιτον, ***πέπταται*** ἔχει διαχυθῆ, ***ἐξέτι*** ὡς πρόθ. μετὰ γεν.: ἔτι καὶ ἐκ, ***ἐ. τηλοῦ*** ἀκόμη καὶ ἀπὸ παναρχαίους χρόνους, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων ἡγεμόνων των, ***ἴσον κλέος*** (κλέει) πατέρων, ***ῥυόμενοι*** ἐν τῇ προασπίσει τῆς, ***ἀμφιέσαντο*** κόνιν 28, 4.

68.—Ἐπὶ τῇ φήμῃ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀλεξάνδρου.—***φθίσθαι*** ἀόρ. τοῦ ***φθίνειν-εσθαι, φάτις-ιν*** θ. φήμη, κτγρ.—Ὁ Ἀλέξανδρος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πρὸ τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν στρατείας ἦλθεν εἰς Δελφούς, ἵνα ἐρωτήσῃ τὸν θεόν· ἐπειδὴ ὅμως αἱ ἡμέραι ἦσαν ἀποφράδες καὶ ἡ Πυθία ἠρνεῖτο κατὰ τὸν νόμον νὰ δώσῃ χρησμόν, ὁ Ἀλ. εἵλκεν αὐτὴν βίᾳ πρὸς τὸν ναόν· ἡ πρόμαντις ὑποκύπτουσα εἰς τὴν βίαν εἶπεν, *Ἀνίκητος εἶ, ὦ παῖ,* ὁ δὲ βασιλεὺς ἐδήλωσεν ὅτι ἀρκεῖ τοῦτο δι' αὐτὸν καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην ἄλλου χρησμοῦ.—Ὁ ῥήτωρ Δημάδης ἐν Ἀθήναις διαψεύδων τοὺς θρύλους περὶ τοῦ θανάτου τοῦ Ἀλ. εἶπεν· , Οὐ τέθνηκεν Ἀλέξανδρος, ὦ ἄνδρες Ἀθ.· ὥζε γὰρ ἂν ἡ οἰκουμένη τοῦ νεκροῦ.' Ὁ ***Παρμενίων*** ἐπιγραμματοποιὸς ἀκμάσας κατὰ τοὺς Ῥωμ. χρόνους.

69.—***Γνώμη*** ἡ πολιτ. περίνοια, ***Ἄρης Μ.*** τὰ Μακεδ. ὅπλα.—Ὁ Δημ. καταδιωκόμενος ὑπὸ τοῦ Ἀντιπάτρου ηὐτοκτόνησεν ἐν τῷ ἐν Καλαυρείᾳ (Πόρῳ) ἱερῷ τοῦ Ποσειδῶνος τῷ 322 π. Χ. λαβὼν δηλητήριον. Τῷ 280 π. Χ. οἱ Ἀθ. στήσαντες ἀνδριάντα αὐτοῦ, ἔργον τοῦ Πολυεύκτου, ἐν τῇ ἀγορᾷ ἐπέγραψαν τὸ ἐπίγραμμα. Γνωστὸν ὅτι ὁ Δημ. ἐν τῇ μάχῃ τῆς Χαιρωνείας τραπεὶς εἰς φυγὴν ἀπέβαλε καὶ τὴν ἀσπίδα.

70.—Τὸ ἔαρ τοῦ 278 π. Χ. 200 χιλ. ἐνόπλων Γαλατῶν ἐτράπησαν ἀπὸ Β πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Οἱ Ἕλληνες μαθόντες τοῦτο ἀπεφάσισαν νὰ καταλάβωσι τὸ στενὸν τῶν Θερμοπυλῶν, ὅπου καὶ ἐστρατοπέδευσαν 30 χιλ. αὐτῶν, ἐν οἷς μύριοι Αἰτωλοί. Ὁ βασιλεὺς τῶν Γαλατῶν Βρέννος (τὸ ὄν. κυρίως τίτλος σημαίνων τὸν βασιλέα) θέλων νὰποσπάσῃ τοὺς Αἰτωλοὺς ἐκεῖθεν, ἀποστέλλει 40 χιλ. Γαλατῶν εἰς Αἰτωλίαν, ὅπερ ὄντως ἠνάγκασε τοὺς Αἰτωλοὺς νὰ σπεύσωσι πρὸς σωτηρίαν τῆς πατρίδος· οἱ Γαλάται κατατροπωθέντες ἐν Αἰτωλίᾳ ὑπέστησαν κατὰ τὴν ὑποχώρησιν δεινὴν φθοράν. Κατατροπωθέντος δὲ καὶ τοῦ ἑτέρου σώματος αὐτῶν, ὅπερ γενόμενον κύριον τῶν Θερμοπυλῶν καθ' ὃν τρόπον καὶ ὁ Ξέρξης διὰ τῆς προδοσίας τῆς ἀτραποῦ εἶχε προελάσει μέχρι Δελφῶν, ἡ Ἑλλὰς ἐσώθη, ἡ δὲ σωτηρία αὐτῆς ἦτο τὸ ἐθνικὸν καύχημα τῶν Αἰτωλῶν, ὡς διὰ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας τὰ Περσικά. Τὸ ἐπίγραμμα ἀναφέρεται εἰς τὸν ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ πεσόντα Αἰτωλὸν Δράκοντα.—***1-4 λόχος*** (λέχω-κατακλίνω, λέχος...) ἐνέδρα, ***ἄφατος*** ἀπειροπληθής, ἐκ τούτων ἡ γεν. ***δυσμενέων***, ***βοαδρομέω*** βοηδρομέω, τρέχω πρὸς βοήθειαν (τῆς πατρίδος), ***σωκὶς***-ίδος θ. βρόχος, θηλειά, σύνηθες βαρβαρικὸν ὅπλον, δι' οὗ συνελαμβάνοντο ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ οἱ ἀντίπαλοι, ὄργ., ***στεφάναι*** χείλη βράχου, κρημνοῦ, στεφάνια, ***Τείθρων*** ἀ. κ. ***Τειθρώνιον*** π.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῆς Φωκίδος, **μήδομαι** (σχεδιάζω) ἐκτελῶ, διαπράττω, **δεξιὰ** χάριν ποικιλ. ἀντὶ **ἄξια** ἐφάμιλλα, **Οἰνεῖδαι** οἱ ἐθνικοὶ ἥρωες τῶν Αἰτωλῶν. — *5-8* **εἵσατο** (ἵζω καθίζω, ἀόρ. **εἷσα** ἔβαλον νὰ καθίσῃ) ἵδρυσε, **χαλκὸς** χαλκοῦς ἀνδριάς, **παρ τριπόδεσι** ἐν Θέρμῳ, ὅπου εἶχον ἀνατεθῆ πολλοὶ τρίποδες τῷ Ἀπόλλωνι ὡς μουσικῷ, ἐτιμᾶτο δὲ τὰ μέγιστα ὁ Θέρμιος Ἀπόλλων, **μναμόσυνον** ἐνθύμιον, ὡς ἀνάμνησιν, κτγρ,, ἐκ τούτου τὸ **μορφᾶς**, **Δράκων** κλητ., **ὃς** Ἀπόλλων, **ἐς φέγγος ἄξει** θὰ φέρῃ ἐπάνω εἰς τὴν ζωήν, θὰ καταστήσῃ ἀθάνατον, **ὡς** διότι, **φθιτοὶ** νεκροί. *1* **Χρύσεον** τὸ ἄλσος τοῦ Ἀπόλλωνος, διότι καὶ ὁ θεὸς χρυσοκόμας, χρυσοχαίτας, χρυσοβέλεμνος, χρυσολύρας.: μὴ τὸ ἄλσος εἶχε Κυδωνίας μαλίδας καὶ ὠνομάσθη οὕτω διὰ τὰ χρυσόμηλα (κυδώνια); — *2* Ὁ **Τείθρων** ἦτο πλησίον τῶν Θερμοπυλῶν· ὁ Δράκων συμπολεμῶν μετὰ τῶν Φωκέων, οἵτινες ἐν μέσῳ δαιμονίων θαυμάτων ἀπέκρουσαν τοὺς Γαλάτας ἀπὸ τῶν Δελφῶν, ἔπεσεν ἐκεῖ μὴ συνακολουθήσας τὸ πολὺ τῶν ὁμοφύλων, οἵτινες ἀνέκαμψαν οἴκαδε. — *4* **Οἰνεῖδαι** ἀπὸ τοῦ Οἰνέως, βασιλέως τῆς ἐν Αἰτωλίᾳ Καλυδῶνος, πατρὸς τοῦ Μελεάγρου 203,70.—*6* Διὰ τί ὁ ἀνδριὰς ἐστήθη ἐν αὐτῷ τῷ ἐθνικῷ κέντρῳ τῶν Αἰτωλῶν;— Τὸ Θέρμον, ὅπου ἡ ἐπιγραφή, ἦτο τὸ κέντρον τῆς Αἰτωλ. συμμαχίας.

71. — **Δέρκομαι**, ἔδρακον-όμην, δέδορκα, βλέπω, **σκίπων** ἀ. (σκίμπτομαι-στηρίζομαι) βακτηρία.

72.—**Ἀπορρήγνυμι ψυχὴν** παραδίδω τὴν ψυχὴν μὲ ἀγωνίαν, **βαρυδαίμων** κακομοιριασμένος, **πυνθάνομαι**, πεύσομαι, **κακοὶ** (ὄντες). —Τὸ ἐπίγρ. ἀναφέρεται εἰς **Τίμωνα τὸν μισάνθρωπον**, ὅστις ἦτο εὔπορος Ἀθηναῖος, παιδευθεὶς τὴν φιλοσοφίαν κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Πελοπον. πολέμου. Ἀλλ' ἐκ τῆς ἠθικῆς διαφθορᾶς τῶν χρόνων του ἐβδελύχθη τὸν κόσμον καὶ ἀποσυρθεὶς εἰς τὸν Ὑμηττὸν ἔζη ἐν μονώσει τρέφων μῖσος κατὰ παντὸς ἀνθρώπου, καὶ οὕτως ἀποβὰς ὁ τύπος τῆς σκαιᾶς μισανθρωπίας.

73.—Τὸ ἐπίγρ. ἀναφέρεται εἰς τὸν θάνατον τοῦ Σαλαμινίου Αἴαντος, αὐτοκτονήσαντος διὰ τὴν ἄδικον περὶ τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων κρίσιν τῶν Ἀτρειδῶν. Οἱ Ἀχαιοὶ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀχιλλέως, φονευθέντος ὑπὸ τοῦ Πάριδος (Ἀπόλλωνος), ἐτέλεσαν ἐπικηδείους ἀγῶνας, καθ' οὓς ἡ Θέτις ἔθηκε τὴν τοῦ υἱοῦ πανοπλίαν ὡς ἆθλον διὰ τὸν σώσαντα τὸ πτῶμα τοῦ υἱοῦ ἐκ τῆς μάχης, ἀγωνοδίκαι δ' ἦσαν οἱ Ἀτρεῖδαι. Δύο ἥρωες προέβαλον ἀξιώσεις, ὁ Αἴας ὡς ἐξαγαγὼν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ σώσας τὸ πτῶμα ἐκ τῆς μάχης, καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ὡς ἀποκρούων τοὺς κατὰ τοῦ Αἴ. ἐπερχομένους Τρῶας. Οἱ Ἀτρεῖδαι ἀποφαίνονται ὑπὲρ τοῦ Ὀδ. καὶ ὁ Αἴ. βαρέως φέρων τὴν ἄδικον κρίσιν αὐτοκτονεῖ.—**ἄδε** ἥδε, ἰδού, **ἁ τλάμων** ἡ τλήμων, ἡ πολυπαθής, **βεβόλημαι** πρκμ. τοῦ βάλλειν, πάντοτε ἐπὶ ψυχ. παθῶν, εἶμαι τετρωμένος, τεθλιμμένος, **ἄχος** (ἄχνυμαι) ἄφωνος λύπη, καϋμός, **δολόφρων** δολερός, **κρεῖσσον δύναται** ἔχει μεγαλυτέραν δύναμιν.—**κείρεσθαι** τοὺς πλοκάμους σημεῖον πένθους· παρ' ἡμῖν ἄλλοτε συνέβαινε τὸ ἀντίθετον.—Τελεία ἀπόδοσις τῆς εἰκόνος.—Διάλεκτος.

74.—**Περὶ βαλοῦσα, λοίσθιος** 3 ἔσχατος, ὕστατος, κτγρ. τοῦ **τάδε** (παρ' ἡμῖν: πνέει τὰ λοίσθια), **λείβομαι** βρέχομαι, **χλωρὸς** τρυφερός, ζωηρός, ἄφθονος, **κυάνεος** 39,11, **ἀποφθιμένας**-ης.—Διάλεκτος. (Περὶ Ἀνύτης *62*.)

75.—**Ποτὶ** 46, 13, **δέρα-η** δειρή, ὁ λαιμὸς (περιδέραιον), **αὖθι** αὐτόθι, ἐδῶ, **ἐπὶ λάφονι μ.** μὲ καλυτέραν μοῖραν, **ἄλλαν** θυγατέρα, **καδεμὼν** κηδεμών, προστάτις: διὰ νὰ σὲ γηροκομήσῃ. — Σιμίας ὁ Ῥόδιος ἦτο δεξιὸς ποιητὴς καὶ ἐπιγραμματοποιὸς ἀκμάσας κατὰ τοὺς ἀλεξανδρ. χρόνους.

76.—**Θάλαμος** ὁ γαμήλιος, νυμφικός, **εὐλεχὴς** (λέχος-κλίνη) παρέχων τὴν συζυγικὴν εὐτυχίαν, **ὑμέναιος** ἁ. γαμήλιον ᾆσμα, γάμος, **σεμνὸς** σεμνοπρεπής, μεγαλοπρεπής, **παρθενικὰ-ᾱ** παρθένος, κτγρ., **μέτρον** αἱ διαστάσεις, **τεὸς** 3 σός (tuus), **Θερσὶς** ἡ νεᾶνις **Θερσὶ** κλητ., **ποτιφθεγκτὸς** προσφθεγκτός, ἐνεργ. προσφωνῶν, χαιρετίζων: καὶ νεκρὰ δὲ φέρεις τὸν χαιρετισμὸν εἰς τὸ στόμα.

77.— **Ὀλοφυδνὸς** θρηνώδης,: γοερῶς, σύστ., **ὠκύμορος** ταχυθάνατος, προώρως ἀποθνήσκων, **ἀγκαλέω** ἀνακαλῶ, φωνάζω ἐπανειλημμένως, **χλωρὸς** πρασινοκίτρινος, **χεῦμα** ῥεῦμα,: μάτηρ πολλάκι ἐπὶ τῷδε σάματι κόρας ὀλοφυδνὰ ἐβόασε παῖδα.

78, 79.—Ἐπὶ τῇ ὁδῷ τῇ φερούσῃ ἔξω τῆς πόλεως ἔχει περιφραχθῆ τέμενος, ἡ **πυρκαϊά**, ἐφ' ἧς ἐκαίετο τὸ πτῶμα· ἐν ταῖς δύο γωνίαις πρὸς τὴν ὁδὸν ὀρθοστάται δύο, εἰς ἐν ἑκατέρᾳ γωνίᾳ, ἐπιστεφόμενοι διὰ Σειρήνων, Πίν. Β΄. 1· ἐπὶ τῶν ὀρθοστατῶν τούτων ἔχουσιν ἐγχαραχθῆ τὰ ἐπιγράμματα. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χώρου ἐγείρεται ἡ **λουτροφόρος** ἡ κρύπτουσα τὴν κόνιν τῆς Βαυκίδος· ἐπ' αὐτῆς ἀνάγλυφον δεικνύει τὴν θνήσκουσαν νεόνυμφον· ἐπειδὴ ὁδοιπόροι ἔρχονται ἑκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ, τὸ ὄνομα τῆς νεκρᾶς μνημονεύεται ἐν ἀμφοτέροις τοῖς ἐπιγράμμασι· ἀλλὰ τὸ φέρον ἐν ἀρχῇ τὸ ὄνομα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῆς Βαυκίδος πρέπει νὰ φαντασθῶμεν πρῶτον, πρὸς τὴν πόλιν, ἀφ' οὗ μάλιστα τὸ β΄ ἔχει τὸν ἀποχαιρετιστήριον χωρισμόν.—**εἰμὶ** τὶς λέγει τοῦτο; **νύμφα**-η νεόνυμφος, **παρέρπω** παρέρχομαι, **τῷ Ἀίδᾳ** ἀντκμ. μετ' ἐννοίας ἀντιχ., **βάσκανος** φθονερός, **ἀγγελέοντι** μέλλ. ἀγγελοῦσι, **τοὶ** σοί, **ὁρῶντι** ὅταν ἀτενίζῃς αὐτά, **τύχαν** Βαυκοῦς, ἡ ὀνομ. Βαυκώ, ὑποκορ. θωπ. ἀντὶ Βαυκίς, **ὡς** εἰδ., ἐπεξ. τοῦ **τύχαν**, **καδεστὰς** κηδεστὴς (συμπένθερος) πενθερός, **ἐπὶ τᾶσδε πυρκαϊᾶς** τοῦ τόπου, ὅπου ἐγένετο ἡ νεκρικὴ πυρά, **πεύκη** δᾷς ἐκ πεύκης, γαμήλιος, ὡς παρ' ἡμῖν αἱ γαμήλιοι λαμπάδες, ὄργ., **ἐφ αἷς** ἐπάνω εἰς τὰς ὁποίας, μὲ τὰς ὁποίας ἀνημμένας, **ὑμέναιος** 76,1, **Ὑμέναιος** ὁ θεὸς τοῦ γάμου, **μεθαρμόζομαι** μεταστρέφω, μεταβάλλω (παρ' ἡμῖν: γυρίζω τὸ ᾷσμα π. χ. ἀπὸ Καλαματιανὸν εἰς..), **μολπαῖος ἀοιδὰ** τὰ χοροτράγῳδα, **φθέγμα** φωνή.—**Σειρῆνες** θεότητες δωροῦσαι τὸν θάνατον, συμβολίζουσαι καὶ τὴν θρηνῳδίαν, **κρωσσὸς** ἀ. νεκρικὴ τεφροδόχος κάλπη, **σποδιὰ** σωρὸς σποδοῦ, νεκρικῆς τέφρας, **Ἀίδα**-ου διότι ἡ τέφρα ὄντως ἀνήκει εἰς τὸν θεὸν τοῦ θανάτου, **ἠρίον** τάφος, **ποτ'** ποτί, πρός, **εἴπατε χαίρειν** (ἀπο)χαιρετίσατε, **αἴτε** (**αἰ** δωρ. εἰ) εἴτε, **τελέθω** εἶμαι, **ἑτερόπτολις** ὁ ἐξ ἄλλης πόλεως, ἀλλοδαπός, **χῶτι** καὶ ὅτι, ἐπεξ. τοῦ **καὶ τὸ** καὶ τοῦτο, **εὖσαν** ἐοῦσαν, **γένος** καταγωγή, ἀναφ., **Τῆλος** θ. μικρὰ νῆσος παρὰ τὴν Ῥόδον, **εἰδῶντι** εἰδῶσι, **ὡς** τελ.: ἵνα γνωρίζωσιν ὅλα αὐτά, **συνεταιρὶς** φίλη.—*3* **βάσκανός ἐσσι, Ἀίδα**, τὴν φράσιν παρέλαβον ἔκτοτε πλεῖστοι ἐπιγραμματοποιοί.—*4* **πεύκαις** κατὰ τὴν γαμήλιον πομπήν, δι' ἧς ἤγετο τὴν ἑσπέραν ἡ νύμφη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ, πολλοὶ τῆς πομπῆς ἔφερον ἀνημμένας τὰς γαμηλίους δᾷδας, αἵτινες φαίνεται ὅτι κατόπιν ἐφυλάσσοντο, ὡς σήμερον αἱ γαμήλιοι λαμπάδες τῶν νεονύμφων μετὰ τῶν νυμφικῶν στεφάνων. Ὅτι ὁ πενθερὸς φροντίζει περὶ τῆς πυρᾶς μαρτυρεῖ ὅτι ἡ Β. εἶχε νυμφευθῆ ἐν ἄλλῃ νήσῳ, ὅπου κατὰ τὸν θάνατον αὐτῆς δὲν παρίστατο ὁ πατήρ. Παράδοξον ὅτι δὲν μνημονεύεται ὁ σύζυγος.—**Σειρῆνες** μυθικαὶ παρθένοι ἐν τοῖς νοτίοις τῆς Ἰταλίας, διὰ τῆς θείας αὐτῶν μολπῆς παρασύρουσαι τοὺς θαλασσοπόρους ταξειδιώτας πρὸς ἑαυτὰς καὶ φονεύουσαι, εἰκὼν τῆς θελγούσης χάριτος καὶ τοῦ σκληροῦ θανάτου· ὅθεν παρίσταντο ἐν ἐπιτυμβίοις μνημείοις ὡραίων νεανίδων, ποιητῶν, ῥητόρων κλπ., ψάλλουσαι τὸ αἰώνιον ᾷσμα τοῦ θανάτου.—Ἡ Τηλία Ἤριννα, ἄγνωστον πότε ζήσασα, διέπρεψεν ἐν τῇ ποιήσει, ἀλλ' ἀπέθανεν ἀτυχῶς νεωτάτη, ἄγουσα μόλις τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

80.—***Κλώθω*** νήθω, ἐκιυλίσσω, ***ἄτρακτος*** ἀ. ἀδράκτιον, ***λυπρὸς*** λυπηρός, φαρμακερός, ***ἐφ' Ἡ*** ἐπάνω εἰς τήν, διὰ τήν, ***νύμφη*** νεόνυμφος, κτγρ., ***ἀπαντιάζω*** ἀντικρύζω, ἀντιμετωπίζω, ***ὠδὶς***-ῖνος θ. ὁ πόνος τοῦ τοκετοῦ, κοιλόπονοι, ἀντκμ., πρβλ. καὶ ***ὠδίνω, σχετλίη*** ἐπιφ. ἄχ καϋμένη, ***ἔμελλε*** ἐπέπρωτο, ***ἀγκαλίζομαι*** ἐναγκαλίζομαι, ***ἀρδεύω*** ποτίζω, ***ἐσεῖδε*** ὑποκ. τὸ βρέφος, ***ἐν φάος*** μιᾶς ἡμέρας τὸ φῶς, ***δισσοὶ*** δύο, ***μολοῦσα τοῖσδε*** ἐνσκήψασα κατ' αὐτῶν ἐδῶ, ***ἀκρίτως*** χωρὶς κρίσιν, διάκρισιν, ἀδυσωπήτως.—***Μοῖραι*** 219,1.

81.—***Πρωτοφανὴς καλύκων*** ἡ πρώτη ἐκ τοῦ φυτοῦ ἐμφανισθεῖσα κ., πρωτολούλουδον, ***ὥρη παντοθαλὴς*** τὸ ἔαρ, καθ' ὃ ἡ φύσις ὅλη θάλλει: ἀπὸ ὅλα τὰ φυτὰ (ἄνθη), τὰ ὁποῖα ἀναδίδει τὸ ἔαρ.

82.—***Ἀμφιέπω*** περιβάλλω, καλύπτω, ***βίος ζωῆς*** δρόμος, στάδιον τῆς ζωῆς, ***κυκλοτέρμων*** ὁ ἔχων τέρμα κύκλον, κυκλοτερής, ὅστις ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ μηδενὸς (ὡς σταδιοδρόμος) καταλήγει πάλιν εἰς τὸ μηδὲν (θάνατον) διαγράφων κύκλον, ἀνακυκλούμενος, ***θαυμαστὰ πᾶσιν*** κατὰ τρόπον προκαλέσαντα τὸν θαυμασμὸν πάντων, ***λυκάβας*** ἀ. (λύκη-φῶς, λυκόφως-λυκαυγὲς-ἀμφιλύκη, λύχνος, λύκειον, λευκός, lux...) (ἡ ὁδὸς τοῦ φωτὸς ἢ ὁ ἐν φωτὶ βαίνων) ἔτος, ***Εἴσις***-***ιδος*** Ἴσις, αἰγυπτ. θεά, ***παντοκράτωρ*** ὡς θηλ., ***ἔθετο*** προσέλαβε, ***λάτρις***-***ιος*** (ἀ.) θ. θεράπαινα, ἱέρεια, κτγρ., ***στολίδες*** θ. στολή, ἐνδυμασία, ***χρόνος*** ἡλικία, ***στέλλομαι*** μετακαλῶ πλησίον μου, ***πρόπολος*** λάτρις, ***ἡ ὁσίη*** ἡ ἁγία, ἡ αἰδεσιμωτάτη, ***ὁσίως*** ὡς ἐμπρέπει εἰς ἁγίαν, ***φαιδρύνω*** πλύνω, καθαρίζω, λαμπρύνω, ***λουτρὸν*** ὑποκ., ***ἕλλω*** (εἴλω) περιστρέφω εἰς γύρους, ***ὑγραῖς σταγόσιν*** ἀφ' οὗ ἐρράντισε διὰ μύρου, ***ὡς*** χρον., ***σεμνὴ πᾶσιν*** ἐμπνέουσα τὸν σεβασμὸν εἰς πάντας, ***ὡς*** 13 ἐπιφ., ***Ἶσις*** ἡ Αἰγυπτ. Δημήτηρ, ἧς ἡ λατρεία εἶχεν εἰσαχθῆ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα.

83.—***νηπίαχος*** νήπιος, ***ν. παῖδες*** νήπια, ***σχέτλιος*** δυστυχισμένος, ἄμοιρος, ***στυγνὸς*** σκυθρωπός, δύσθυμος, πικρός, ***ἐσάντα*** κατὰ πρόσωπον, ***προγενέστερος*** πρεσβύτερος, ***ὁπλότερος*** (καταλληλότερος νὰ φέρῃ ὅπλα) νεώτερος, ***ὁπλοτέρη(ι)*** ὀνομ., ***ἀρτίτοκος*** ὁ ἄρτι τεχθείς, κτγρ., εὐθὺς μόλις ἐγεννήθη, ***ἔμπης*** ἐν τούτοις, ***ἀμείβομαι*** παρέρχομαι, εἰσέρχομαι, ***δῦνεν ἀ.*** ἐπέρασε καὶ κατῆλθεν (ἢ: ἀμειψαμένη-ἐκ διαδοχῆς, μὲ τὴν σειράν).—Πόθεν νὰ προῆλθεν ὁ θάνατος;

84.—***Ἄναξ*** κύριος, ***συναθύρω*** (ἀθύρω-παίζω, ἄθυρμα), ***τερ-***

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πωλὴ τέρψις, διασκέδασις, ἄρα ὡς βλέπομεν ἐκ τοῦ παρόντος μνημείου ἀμείβονται καὶ οἱ κύνες διὰ τὴν ἀφοσίωσίν των, **λέλογχα** λαγχάνω, **ὁρῶν** ὦ διαβάτα, **χρηστὸς** χρήσιμος, τίμιος, πιστός, **ἀμφιέπω** περιποιοῦμαι, τιμῶ.

85.—**Παραπόντιος** παραθαλάσσιος, **βάπτω** ἐμβαπτίζω (ἵνα διὰ τῆς βαφῆς καταστήσω τι σκληρότερον), περιχρίω, **χόλος** ἀ. χολή, **αἱμάσσω** αἱματώνω, κηλιδώνω δι' αἵματος, **μύρομαι** δακρύω, θρηνῶ, **ἄμμα** (ἅπτω, ἐξάπτω, προσδένω) βρόχος, θηλειά, **τρισσοὶ** τρεῖς, **παραμείβω** παρέρχομαι, **κινῶ** ἀνακινῶ, ἐρεθίζω, πειράζω, **ἐφεζομένους** τύμβῳ τοῦδε (Ἀρχ.)—Περὶ τοῦ Ἀρχιλόχου καὶ Λυκάμβου ἴδ. ἐν εἰσαγ. εἰς *151-60.*—*3* **Ἑλικὼν** ὄρος τῆς Βοιωτίας, ἕδρα τῶν Μουσῶν (Ἑλικωνιάδων).—Ὁ **Γαιτουλικὸς** ἐπιγραμματοποιὸς ἐπὶ Καλιγόλα.

86.—**Λοχεύω-ομαι** (λεχώ, λόχος-τοκετὸς) γεννῶ, φέρω εἰς φῶς, **ἔαρ ὕμνων** χαριεστάτους ὕμνους, **μελισσότοκος** ὁ γεννηθεὶς ὑπὸ μελισσῶν, μελιστάλακτος: ἐν ᾧ μόλις πρὸ ὀλίγου ἔφερες εἰς φῶς, **φθέγγομαι** κελαδῶ, **κύκνειος** (**κύκνος** πτηνὸν ὅμοιον πρὸς τὸν χῆνα) μελῳδικός, **ἤλασεν** ἀπήγαγεν, ἀφήρπασεν, **κῦμα** πλῆθος, **καμόντες** οἱ ἀποκαμόντες ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ τῆς ζωῆς, οἱ ἀποθανόντες, **πλατὺς** ἀπέραντος: διὰ μέσου ἀπείρου πλήθους νεκρῶν, **δεσπότις** ἡ δέσποινα, **λινόκλωστος** ὁ κλώθων, νήθων τὸ μοιραῖον νῆμα (λίνον) τῆς ζωῆς,: ἡ Κλωθώ, **πόνος** τὰ ποιητ. πονήματα, **γεγωνέω** κ. **γέγωνα** φωνάζω δυνατὰ ὥστε νὰ ἀκουσθῶ, διαλαλῶ, διακηρύττω, **ἄμμιγα** ἀνάμιγα, ἀναμείξ, **ἔχειν χοροὺς** χορεύειν, **Πιερίδες** 12,2.—Ἡ Ἤριννα, *78-9,* παρὰ τὸν ἔρωτ' αὐτῆς πρὸς τὴν ποίησιν ἠναγκάζετο ὑπὸ τῆς μητρὸς νὰ νήθῃ ἔρια· ἐν τῇ κατανάγκῃ ταύτῃ ἐποίησε κάλλιστον ἔπος ἐν 300 ἑξαμέτροις, ἀπολεσθὲν ἀτυχῶς, τὴν **Ἠλακάτην**. Διὰ ταύτην ὁ ἐπιγραμματοποιὸς παραβάλλει τὴν Ἤριναν πρὸς κύκνον τὸν ἄγριον, ᾠδικόν, ὅστις κατὰ τὸν χειμῶνα ἐρχόμενος ἐκ τῶν ὑπερβορείων χωρῶν μέχρι Ἑλλάδος καὶ Ἀφρικῆς συνηθίζει νὰ ἐκβάλλῃ κυρίως ἐν τῇ πτήσει δύο εὐρέως ἠχοῦντας σαλπιγγοειδεῖς ἢ κωδωνοειδεῖς τόνους· ἐθρυλεῖτο ὅτι προαισθανόμενος τὸν θάνατόν του ᾖδε κάλλιστον ᾆσμα ἐπιθανάτιον (κύκνειον) καὶ διὰ τὰς μουσικάς του ἰδιότητας ἐθεωρήθη ἱερὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐζευγμένος ἐν τῷ ἅρματι τοῦ θεοῦ, ὅτε ὁ θεὸς κατὰ τὸ ἔαρ ἐπανέκαμπτεν ἐκ τῶν ὑπερβορείων εἰς Ἑλλάδα 19,5.

87.—**Ἥμερις** (ἥμερον) κλῆμα, ἀντίθ. **ἀγριὰς** (ἄμπελος) ἡ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀγράμπελη, **πανθέλκτειρα** ἡ θέλγουσα τοὺς πάντας, **μεθυτρόφος** ὁ τρέφων, παράγων μέθυ, οἶνον, **ὀπώρα** ἡ σταφυλή : μητέρα τῆς οἰνοβριθοῦς σταφυλῆς, **σκολιὸν πλέγμα** τὴν ἑλικοειδῆ πλεξίδαν, **ἕλιξ** θ. ἡ ψαλίδα τοῦ κλήματος, **οὖλος** σγουρός, συνεστραμμένος, **ἡβάω**, ἡβήσειας-εἴθε νἀναπτυχθῇς σφριγηλή, **ἐπ' ἄκρῃ...** ἐπάνω εἰς τὴν κορυφὴν τῆς ἐπιταφίου στήλης, **Τήιος** ἐκ τῆς πόλεως Τέω τῆς Λυδίας, **λεπτὸς** ἐλαφρός, **ὡς** τελ., **φιλάκρητος** ὁ ἀγαπῶν τὸν ἄκρατον, ὁ ἔκδοτος εἰς τὴν ἀκρατοποσίαν, κρασοπατέρας, **παννυχὶς** ὡς παρ' ἡμῖν, **φιλόκωμος** ὁ ἀγαπῶν τοὺς κώμους, εὐωχίας μετ' ᾀσμάτων καὶ χορῶν κατὰ τὰς ὁλονυκτίους εὐθυμοτάτας διασκεδάσεις, **χέλυς-υος** θ. χελώνη καὶ (ἐπειδὴ ἐκ τοῦ κελύφους αὐτῆς ὁ Ἑρμῆς ἐντείνας χορδὰς ἐφεῦρε τὴν λύραν) λύρα, **φιλόπαις** ἡ ἀγαπῶσα τὴν νεότητα, ἡ ψάλλουσα τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν νεότητα, **πεπτηὼς** πεπτωκώς, πρκμ. τοῦ πίπτειν, **ἐφύπερθε** ἀπ' ἐπάνω, **βότρυς** ἀ. σταφυλή, **ἀγλαὸς** στίλβων, ὥριμος, **ἀκρεμὼν** ἀ. κλάδος, **ἀπ' ἀ.** ἐκ τοῦ βότρυν : κρεμάμενον ἀπὸ.., **τέγγω** βρέχω, **νοτερὸς** (νότος) ὑγρός, **δρόσος** ὁ χυμὸς τῆς σταφυλῆς, **μὶν** Ἀνακρέοντα, **ἧς** δρόσου, ἡ γεν. ἐκ τοῦ **πνέειν** ἀποπνέειν, ἔχειν τὸ ἄρωμα, **λαρὸς** (λάω-ἐπιθυμῶ) εὐάρεστος : τοῦ ὁποίου χυμοῦ τὸ ἄρωμα ἀπέπνεε πλέον νόστιμα ἀπὸ τὸ γλυκύ του στόμα.—Τελεία ἀπόδοσις τῆς εἰκόνος.—Περὶ **Ἀνακρέοντος** ἰδ. ἐν εἰσαγ. εἰς *180-3*.

88.—**Ἀμείβω** παρέρχομαι, περνῶ.

89.—**Κόνις** τέφρα (νεκρικῆς πυρᾶς), τάφος, **κατέχω** καλύπτω, **Πιερικὸς** μελῳδικός, **χαλκευτὰς** ὁ χαλκεύς, ὁ σφυρηλατῶν, **βαρὺς** σεμνός, σοβαρός, **εὐαγὴς** ἅγιος, ἁγνός, θεῖος, **εἰσαΐω** (ἀΐω) ἀκούω, ἀκροῶμαι, **φθέγξαιό κεν** ἤθελες ὑποθέσει, **ὡς** εἰδ., **ἀναπλάττομαι** ἀποκαθιστῶ ἐκ νέου, ἐπαναλαμβάνω τὴν σκηνήν, τὴν μουσικὴν φαντασμαγορίαν τοῦ χοροῦ τῶν Μ.—**Κάδμος** υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος, βασιλέως τῆς Φοινίκης, οἰκιστὴς τῆς Καδμείας τῶν Θηβῶν. Εἰς τοὺς γάμους αὐτοῦ μετὰ τῆς Ἁρμονίας παρέστησαν καὶ οἱ θεοί, αἱ δὲ Μοῦσαι ἔψαλαν θεσπέσιον ὑμέναιον.—Περὶ **Πινδάρου** ἰδ. ἐν εἰσαγ. εἰς *205-13*.—**Ἀντίπατρος** ὁ Σιδώνιος ἦτο ἐπιγραμματοποιὸς περὶ τὸ 100 π. Χ.

90.—**Τιμοκρέων** ὁ Ῥόδιος ἦτο ἀθλητὴς ὑπερφυσικῆς ῥώμης καὶ ποιητὴς ἀντίτεχνος τοῦ Σιμωνίδου. Ἐξορισθεὶς ἐκ τῆς πατρίδος ὡς μηδίζων καὶ μάτην ἐπικαλεσθεὶς ὑπὲρ τῆς καθόδου αὐτοῦ τὴν συνδρομὴν τοῦ παντοδυνάμου πολιτικοῦ τῶν Ἀθηνῶν Θεμιστο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κλέους ὕβρισεν αὐτὸν χυδαιότατα διὰ τῶν ποιημάτων του. Ὁ Σ., φίλος τοῦ Θεμ., ἐκδικεῖται αὐτὸν διὰ τοῦ σαρκαστικοῦ ἐπιγράμματος.— ***πολλὰ φαγὼν*** οἱ ἀθληταὶ ἦσαν διαβόητοι ἐπὶ ἀδηφαγίᾳ, ὡς ὁ Ἡρακλῆς, Θεαγένης ὁ Θάσιος, ὅστις μόνος ποτὲ κατέφαγε ταῦρον, Μίλων ὁ Κροτωνιάτης, ὅστις ἔτρωγε κανονικῶς 20 μνᾶς κρέατος (ἡ μνᾶ 135 δράμ.) καὶ ἴσας ἄρτου, νικήσας δέ ποτε Ὀλύμπια ἀναλαμβάνει ἐπὶ τῶν ὤμων ταῦρον τετραέτη καί, ἀφ' οὗ περιέφερεν αὐτὸν ἀνὰ τὸ στάδιον, κατέφαγε μόνος ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, Τίτορμος ὁ Αἰτωλὸς ὁ ὑπερβαλὼν τὸν Μίλωνα εἰς τὸ ποσὸν τῆς τροφῆς, Ἀστυάναξ ὁ Μιλήσιος, ὅστις ξενιζόμενος ὑπὸ τοῦ Πέρσου Ἀριοβαρζάνου ἐσάρωσε μόνος ὅλον τὸ δεῖπνον τὸ παρεσκευασμένον δι' 9 συνδαιτυμόνας, καὶ ἄλλοι· ἡμεῖς: ἀφ' οὗ ἔφαγον καὶ ἔπιον ἕνα περίδρομον.

Β΄. Ἀναθηματικά, ἐπιδεικτικά, σκωπτικά, παίγνια:

91.—***Τίθημι*** ἀνατίθημι, ***μνῆμα*** κτγρ. εἰς ἀνάμνησιν, ***ἧς*** ἑῆς, ***τέμενος*** 17,2.—Πεισίστρατος, υἱὸς τοῦ Ἱππίου καὶ ἔγγονος τοῦ μεγάλου Πεισιστράτου, γενόμενος τῶν 9 ἀρχόντων ἐπὶ τῆς τυραννίδος ἀνέθηκε βωμὸν ἐν τῷ τεμένει τοῦ Ἀπόλ. παρὰ τὸν Ἴλισσόν, ἐξ οὗ ἐσώθη μέγας λίθος διασῴζων τὴν ἐπιγραφήν, Πίν. Β΄. 2.

92.—Ὁ Φειδιππίδης ἐρχόμενος εἰς Σπάρτην, ἵνα ζητήσῃ κατ' ἐντολὴν τῶν Ἀθ. παρὰ τῶν ἐφόρων τὴν συνδρομὴν τῆς Σπάρτης κατὰ τῶν Περσῶν, ἀποβιβασθέντων ἤδη εἰς Μαραθῶνα, συνήντησε κατὰ τὸ Παρθένιον ὄρος ὕπερθεν τῆς Τεγέας τὸν Πᾶνα, ὅστις παρεπονέθη πρὸς αὐτὸν διὰ τί οἱ Ἀθ. οὐδὲν περὶ αὐτοῦ δεικνύουσιν ἐνδιαφέρον, ἐν ᾧ ὑπῆρξεν, εἶναι καὶ θὰ εἶναι πολὺ χρήσιμος εἰς τοὺς Ἀθ. Μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι περιφανῆ νίκην οἱ Ἀθ. πιστεύσαντες ὅτι ἦσαν ἀληθεῖς αἱ δηλώσεις τοῦ θεοῦ ἐτίμησαν δι' ἱεροῦ (ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ Πανὸς κατὰ τὴν ΒΔ γωνίαν τῆς Ἀκροπόλεως), ἐν ᾧ ὁ Μιλτιάδης ἔστησε τὸ ἄγαλμα μετὰ τοῦ ἐπιγράμματος, καὶ διὰ λαμπαδηδρομίας. Εἰκὼν Πανὸς ἐν ΑΑΜ 251-2 (ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ποσειδῶνος).

93.—Μετὰ τὴν ἐν Πλαταιαῖς νίκην (479) οἱ Ἕλληνες ἀφιέρωσαν ἐν Δελφοῖς τριέλικτον χαλκοῦν ὄφιν, ἀνέχοντα διὰ τῶν τριῶν κεφαλῶν χρυσοῦν τρίποδα ἢ λέβητα. Ὁ Παυσανίας ἀντιποιούμενος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῆς τιμῆς τῆς νίκης ἔχάραξεν ἐπὶ τῶν σπειρῶν τὸ ἐπίγραμμα, ὅπερ ἀποξέσαντες μετὰ τὴν προδοσίαν οἱ ἔφοροι ἀνέγραψαν τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, ὅσαι συνεπολέμησαν κατὰ τοῦ βαρβάρου, Πίν. Ε΄. 1, ἡμετέρων **Διδακτικῶν** σ. 95-6.

94.—**ὑπωρόφιος** ὁ ὑπὸ τὴν στέγην, ἐντὸς τοῦ ναοῦ, **νηῷ** τοπ., **δὴ** μέχρι σήμερον, **αἵματι** Περσῶν, **κλόνος** ἀ. κλονισμός, ὠθισμός, **στονόεις** ὁ προκαλῶν πολλοὺς στεναγμούς: ὅπου οὐδὲν ἄλλο ἀκούει τις ἢ στεναγμοὺς τῶν πιπτόντων, **δαΐς** θ. (δαίω 1,14. 3,17), δοτ. **δαΐ**, μάχη, **φὼς**-ωτὸς ἀ. ἀνήρ.

95.—**Ἰοχέαιρα** ἡ χέουσα τοὺς ἰούς, βέλη, βελοφόρος, **δῶρα** κτγρ., **πτερόεις** πτεροφόρος, **ὀλοὸς** ὀλέθριος, **ξείνιον** δῶρον ξενίας, φιλικὸν δῶρον, παράθ., **δυσμενέες** 1,8, **κλόνος** 94,3.—Περὶ τόξου, βελῶν ἰδ. Ὁμ. Γ-Δ σ. 79[1]. ἡμετ. ἐκδ.—**ὀλοὰ ξείνια** ὁ ποιητὴς ὑπαινίσσεται τὸ ξείνιον, τὸ ὁποῖον ὁ Κύκλωψ Πολύφημος εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς τὸν Ὀδυσσέα, ἐὰν οὗτος προσέφερε καὶ πάλιν εἰς ἐκεῖνον οἶνον, ὅτι θὰ φάγῃ τὸν Οὖτιν τελευταῖον Ὁμ. ι 369· τοιοῦτον φίλευμα ἦτο τὸ φύτευμα ἑνὸς βέλους εἰς τὴν καρδίαν τοῦ πολεμίου.—**Ὁ Μνασάλκας** ἐπιγραμματοποιός.

96.—**Τοὶ** βέβαια, **ἧσο** ἧμαι, (ἀνακεκλιμένη) **ποτὶ...**, **μακρὸς** ὑψηλός, **μελία** ὁ μέλεγος, δένδρον εὐθυκλαδώτατον, ἐκ τῶν κλάδων τοῦ ὁποίου κατεσκευάζοντο τὰ δόρατα, **ταναὸς** (τείνω) μακρός, **Πανομφαῖος** (**ὀμφὴ** ἡ θεία φωνή, χρησμὸς) ὁ εἰς ὃν ἀποδίδονται πᾶσαι αἱ προφητεῖαι, ὁ προφητάναξ, **γέρων** (ἐστὶ) κτγρ., **τρύομαι** καταπονοῦμαι.

97.—**Τᾷδε** 50,1, **κράνεια** δένδρον ἡ κρανειά· ἐκ τοῦ σκληροῦ καὶ ἅμα ἐλαστικοῦ ξύλου αὐτῆς κατεσκευάζοντο δόρατα καὶ τόξα· **φόνος** αἷμα, **ὄνυξ** (νύσσω) λόγχη, **δόμος Ἀ.** ὁ ναός, **Ἀθάνα** ἰων. Ἀθήνη, Ἀθηναία-η, **ἀνορέα** ἠνορέη (ἀνήρ), ἀνδρεία.—Τί συνήθιζον οἱ ἀρχαῖοι εἰς τὰ ὅπλα των; ποῦ θὰ εἶχον ἐπιγραφῆ τὰ ἐπιγρ. 94-7;

98.—**Ὅτε νικῶν** ἐπεξ. τοῦ **ἐπ' ἔργῳ τῷδε, πέρθω,** ἔπερσα κ. ἔπραθον, ἐκπορθῶ, ἀφανίζω, **Κεκροπίδαι** οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ τοῦ γενάρχου Κέκροπος, **καλλίχορος** ἡ ἔχουσα ὡραῖα ἁλώνια (τόπον) χοροῦ.—Ποῦ καὶ πότε ὁ Λύσανδρος συνέτριψεν ὁλοσχερῶς τὴν δύναμιν τῶν Ἀθηναίων; Μετὰ τὴν περιφανῆ νίκην οἱ Λακεδαιμόνιοι ἔστησαν ἐν Δελφοῖς ἐν δύο στίχοις 38 χαλκᾶ ἀγάλματα θεῶν καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀνδρῶν, ἐν οἷς ἦσαν καὶ οἱ ναύαρχοι τῶν συμμαχίδων πόλεων οἱ συναγωνισθέντες ἐκεῖ, ὑπὲρ πάντας δὲ διεκρίνετο ἐν μέσῳ ὁ Λύσανδρος στεφανούμενος ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος· τούτων εὑρέθησαν βάσεις τινές, ἐν αἷς καὶ ἡ τοῦ Λυσάνδρου, ἐφ' ἧς τὸ ἐπίγραμμα.

99.—*Αἴρομαι* κ. *ἄρνυμαι* 17,1, *ἐπὶ πεντήκοντα* (δοτ.) προσθήκην, *ἀνθέμεναι* ἀναθεῖναι, *πίναξ* ζωγραφία, *διδάσκομαι* διδάσκω, *ἱμερόεις* ἐράσμιος, θελκτικός.—Αἱ ἕλλην. πόλεις, καὶ μάλιστα αἱ Ἀθῆναι, διὰ τὰς Διονυσ. ἑορτὰς κατήρτιζον (οἱ εὔποροι) χοροὺς ἐκ 50 ἀνδρῶν (ἢ γυναικῶν, παρθένων κλπ.) ἕκαστον, οἵτινες ἐν τῇ ἑορτῇ ἐχόρευον ᾄδοντες διθύραμβον, ᾆσμα πρὸς τιμὴν τοῦ Διονύσου, ὅπερ ἐποίει ἴδιος ποιητὴς δι' ἕκαστον χορόν, ἐκγυμνάζων αὐτὸς τὸν χορὸν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν. Ὁ ποιητής, οὗ ὁ χορὸς ἐνίκα, ἐλάμβανεν ἐν Ἀθήναις ἆθλον τρίποδα (ἀλλαχοῦ ταῦρον). Ὁ Σ., νικήσας 56κις ἐν τοιούτοις χοροῖς ἀνέθηκε ζωγραφίαν, ἐν ᾗ θὰ παρίστατο ταῦρος καὶ τρίπους καὶ ἐν τῷ μέσῳ ἡ Νίκη ἐπιβαίνουσα ἅρματος καὶ καθίζουσα παρ' ἑαυτῷ τὸν νικητὴν ποιητήν, ὅστις πολλάκις ἔλεγε: *Ἐνὶ δ' οἶον* (τῷ Σ.) *εἴκει θεὰ* (ἡ Νίκη) *μέγαν ἐς δίφρον*. Πίν. Γ'. 2 Ὑπὸ τὴν ζωγραφίαν θὰ εἶχεν ἀναγραφῇ τὸ ἐπίγραμμα.

100.—*Κενεὸς* κενὸς (οἴνου), *δέχνυμαι* δέχομαι.—Ὁ *Ἐρατοσθένης* ποιητὴς ἤκμασεν ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ, ἐπικαλούμενος Σχολαστικός, ὡς ἀφιερῶν τὰς ὥρας τῆς σχολῆς εἰς μάθησιν, πεπαιδευμένος, λόγιος.

101.—*Σωτὴρ* ὁ Ζεύς.—Τί ἀνάθημα ἀνέθηκαν οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἐκ τίνος κινδύνου ἐσώθη ὁ Σ. δὲν δηλοῦται.—Τί τὸ ἰδιάζον τοῦ ἐπιγράμματος;

102.—Ἡ Λαΐς, ἑταίρα ἐκ Κορίνθου, διάσημος διὰ τὴν καλλονὴν καὶ ἀπληστίαν αὐτῆς, ἤδη προβεβηκυῖα τὴν ἡλικίαν ἀφιεροῖ τὸ κάτοπτρον εἰς τὴν Ἀφροδίτην.—*γελῶ σοβαρὸν κατὰ* γελῶ καταφρονητικῶς εἰς βάρος, *ἔχουσα* κρατοῦσα, *ἐσμὸς* ἀ. σμῆνος, *τῇ Π.* (ἀνατίθημι), *ὁρᾶσθαι* φαίνεσθαι, νὰ βλέπω ἐμαυτήν, *τοίη* οἵη εἰμί, *οὐ δύναμαι* δ' (ὁρᾶσθαι τοίη) οἵη ἦν *πάρος* πρότερον.—*Παφία ἡ* Ἀφροδίτη ὡς λατρευομένη ἐν Πάφῳ τῆς Κύπρου.—Ποῦ θὰ εἶχε χαραχθῇ τὸ ἐπίγραμμα; Κάτοπτρα ἰδ. ἐν ΑΑΜ ἐν τῇ Χαλκοθήκῃ. Προθ. *207,225-8*.

103.—*Ἀπτὴς-ῆνος* (ἀ-πέτομαι) ὁ μὴ δυνάμενος ἀκόμη νὰ πετάξῃ, νεοσσός, παῖς, *αἴρω* καταβάλλω, *μο(υ)νοπάλης-ου* ὁ ἀγω-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νιζόμενος μόνον πάλην (οὐχ' καὶ πυγμήν, παγκράτιον 17,5,) ἄν γεν. πληθ. ά. κλίτων, ἐκ τοῦ *σώματα*.—Τὸ ἐπίγραμμα εἶχε χαραχθῆ ἐπὶ τοῦ βάθρου τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Ξενοκλέους ἐν Ὀλυμπίᾳ.

104.—*Πύκτας* πύκτης, *τόνδε* ἀνδριάντα. — Εὑρέθη ἐν Ὀλυμπίᾳ.

105.—*Εἶπον* β΄ προσ. πρστκτ. τοῦ *εἶπα*, *πὺξ* ἐν πυγμαχίᾳ, πρβλ. λάξ.

106.—*Ἀγκεῖσθαι* ἀνακεῖσθαι, *Τυνδαρίδαι* οἱ Διόσκουροι, Κάστωρ κ. Πολυδεύκης, υἱοὶ τοῦ Τυνδάρεω, βασιλέως τῆς Σπάρτης, *ἀντὶ* ἕνεκα, *παῖς Φ.* ὁ Εὐαίνετος, *Φιλοξενίδης* ὁ υἱὸς τοῦ Φιλοξένου,: φησὶν ἀγκεῖσθαί με, χάλκεον ἀλέκτορα, Τυνδαρίδῃσιν ἀντὶ τῆς ἰδίης νίκης.—Οἱ Διόσκουροι ὡς ἱππόδαμοι ἦσαν προστάται καὶ τῶν ἁρματοδρομιῶν· ἐν τοιούτῳ ἀγῶνι νικήσας ὁ Εὐαίνετος ἔστησεν ἀλέκτορα, σύμβολον τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς ἑτοιμότητος πρὸς ἀγῶνα.

107.—Ἐν τῷ Μουσείῳ Σπάρτης ἀρ. 218. Οἱ ἀρτιμελεῖς παῖδες τῶν Σπαρτιατῶν κατὰ τὸ ἕβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας παρεδίδοντο ὑπὸ τῶν γονέων εἰς τοὺς *παιδονόμους*, οἵτινες κατέτασσον ἕκαστον εἰς ἀγέλην ἢ βούαν, ἧς προΐστατο ὁ *βο(υ)αγὸς-όρ*, παῖς ἐκλεγόμενος ἄρχων τῆς ἀγέλης ὑπὸ τῶν παίδων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν αὐτὴν ἀγέλην. *Ὀρθ(ε)ίη-α* ἡ Ἄρτεμις, ἔχουσα ἴδιον ναὸν ἐν Σπάρτῃ, ἀποκαλυφθέντα διὰ τῶν ἀνασκαφῶν τῆς ἐν Ἀθήναις Ἀγγλικῆς Ἀρχαιολογικῆς σοχολῆς. Πρὸς τιμὴν ταύτης ἐτελοῦντο ἐν Σπάρτῃ τρία εἴδη ἀγώνων, ἐν οἷς καὶ ἡ *μῶα* (μῶϊα, μῶσα, μοῦσα,) μουσ. ἀγών, ἐν ᾧ ᾖδοντο ᾄσματα ὑπὸ παίδων· ὁ νικητὴς ἐλάμβανεν ἔπαθλον δρεπάνην, ἣν ἀφιέρωνεν εἰς τὴν θεὰν ἐναρμόζων εἰς ὀπὴν τοῦ λίθου, ἐφ' οὗ τὸ ἐπίγραμμα· ἐνταῦθα ἡ δρεπάνη εἶχεν ἐναρμοσθῆ ἐν τῷ κενῷ μεταξὺ τῶν 2 πρώτων στίχων καὶ τοῦ τελευταίου, *στέφω* τιμῶ, *εἰσάριθμος* ἰσάριθμος, *ἔπη* στίχοι. Τὸ ἐπίγραμμα εἶναι *ἰσόψηφον* ἤτοι τὰ γράμματα ἑκάστου στίχου συναριθμούμενα κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν αὐτῶν ἀξίαν δίδουσι τὸ αὐτὸ ἄθροισμα (ΒΨΑ΄ 2730, διότι Ο(70)+ρ (100)+θ (9)+ε (5)+ι (10)+η (8) κλπ.=2730· ἐπίσης καὶ ὁ β΄. καὶ ὁ γ΄. στίχος).

108.—*Ὁ χάλκεος* (ἀνδριάς), *ἔοικεν* ὁμοιάζει, *αὔδασῶ* δωρ. μέλ: πρὸς ἄνθρωπον θέλοντα νὰ εἴπῃ, *λεύσσω* βλέπω, *τίθεμαι* θεωρῶ, ὑπολογίζω ὑποχείριόν μου.—Τὸ ἐπίγρ. ἀναφέρεται εἰς χαλκοῦν ἀνδριάντα τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, ἔργον τοῦ διασήμου Λυσίππου· ὅστις μόνος εἶχε δικαίωμα νὰ εἰκονίζῃ τὸν Ἀλ., ὡς μόνος διὰ τοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

χαλκοῦ ἀποδίδων τὸ ἦθος αὐτοῦ. Ἔπλασε τὸν Ἀλ. ὄρθιον, δόρυ κρατοῦντα ἐν τῇ δεξιᾷ, μὲ τοὺς βοστρύχους τῆς πυκνῆς κόμης ὡς χαίτην λέοντος περιβάλλοντος τὴν ὄψιν αὐτοῦ, ἐκφράζουσαν τὸ ὑγρὸν ἅμα καὶ ἀρρενωπὸν καὶ λεοντῶδες ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς, κλίνοντα ἠρέμα τὸν τράχηλον πρὸς τὸν ἀριστερὸν ὦμον, ὡς συνήθιζεν αὐτὸς ὁ Ἀλ. νὰ βλέπῃ, καὶ ἀναβλέποντα ὑπερηφάνως πρὸς τὸν οὐρανόν.

109.—Αἱ παρθένοι πρὸ τοῦ γάμου ἀφιέρουν τὰ παιδικὰ παίγνια εἰς τὴν Ἄρτεμιν, ἁγνὴν παρθένον. — ***ἐρατεινὸς*** ζηλευτός, ***κεκρύφαλος*** ἁ. πλεκτὸς θύλακος (σκούφια), ἐν ᾧ συνεκρατεῖτο ἡ κόμη, ***ῥύτωρ*** (ῥύομαι) ὁ προφυλάσσων, περικλείων, ***κόραι*** αἱ πλαγγόνες, ***κόρα-η***: ἀνέθηκε κόρῃ, ***ὡς ἐπιεικὲς*** ὡς ἁρμόζει, ***Λιμνᾶτις*** ἡ Ἄρτεμις (σελήνη) ὡς προστάτις (διὰ τοῦ φωτός της) τῶν ἁλιέων καὶ ναυτιλλομένων, ***Λατῴα*** ἡ Ἄρτ. ὡς θυγάτηρ τῆς Λητοῦς, κλητ., ***τὸ*** σύ, τυ, ***ὑπερθηκαμένα*** κρατοῦσα τὴν χεῖρά της ὑπεράνω τῆς κόρης, ***ὅσιος*** εὐσεβής, ἁγνός, ***ὁσίως*** κατὰ τὸ θεῖον δίκαιον.

110. ***Εἰς τὴν εἰκόνα Ἀγαθαρχίδος.—Γράμματα*** ἡ εἰκών, ἡ ζωγραφία, ***ἀταλὸς*** (τρυφερὸς) λεπτός, ***λῷστος*** ὑπρθ. τοῦ ἀγαθός: ἄριστος, ἐν προσφ. ***λῷστε*** καλέ, φίλε, ***ἐντὶ*** δωρ. εἰσί, ***ὁμαλὸς*** (ὁμὸς) ὅμοιος, ***τὶν*** δωρ., οὐδαμοῦ ἐγκλινόμενον, σοί, ***σοφία*** τέχνη, ***γῶν*** γοῦν, τοὐλάχιστον, ***γράφω*** ζωγραφῶ, ***ἐτύμως*** 31,8, μὲ φυσικὴν ἀλήθειαν, ***αἴ*** δωρ. εἰ, ***ποτέθηκε*** προσέθηκε (ποτί), ***καὐδὰν*** καὶ αὐδήν, ***ἧς*** δωρ. ἧν, ***Ἀ. ὅλα*** ἡ Ἀ. ὁλόκληρος, τελεία, αὐτοτάτη.

111. ***Εἰς τὴν εἰκόνα Μελίννης.—Τέτυκται*** (τεύχω) ἔχει κατασκευασθῆ, ἔχει ἐξέλθει ἐκ τοῦ χρωστῆρος, ***αὐτομέλιννα*** αὐτοτάτη ἡ Μέλιννα, ***ἀγανὸς*** πρᾶος, προσηνής, : πόσον προσηνὲς τὸ πρόσωπον, ***ποτοπτάζω*** δωρ. προσορῶ, ἀτενίζω, ***μειλιχίως*** γλυκά, ***ἁμὲ*** 51,2, ***ὡς ἐτύμως*** μὲ πόσην φυσικὴν ἀλήθειαν, ***ποτῴκει*** δωρ. ἀντὶ προσεῴκει, προσέοικα - προσομοιάζω, ***ἦ καλὸν*** ἀλήθεια εἶναι ὡραῖον πρᾶγμα, ***ὄκκα*** δωρ. ὅταν, ***ἴσα*** ὅμοια.

112. ***Εἰς εἰκόνα Σαβαιθίδος.—Ἄδ'*** ἥδε, ***εἴδομαι*** φαίνομαι, ***γνωστὸς*** εὐδιάγνωστος, ***τῆνος*** ἐκεῖνος, ***τηνῶθε*** ἐκεῖθεν, ἐκ τῶν ἑξῆς χαρακτηριστικῶν, ***μορφᾷ***... ἐπεξ. τοῦ ***τηνῶθε***, ***μεγαλειοσύνα*** μεγαλοπρέπεια, μεγαλοπρεπὲς παρουσιαστικόν, θεωρία, ***θάομαι***, ἰων. θηέομαι, ἀττ. θεάομαι-ῶμαι, προστκτ., ***ἔλπομαι*** 20,7, ***ὁρῆν*** δωρ. ***ὁρᾶν***, ***πινυτὰ*** (-ὴ) φρόνησις, ***αὐτόθι*** ἐπὶ τῆς εἰκόνος, ***χαίροις πολλὰ*** χαῖρε, χαῖρε καὶ πάλιν χαῖρε, ***μάκαρ-αιρα*** εὐτυχισμένη.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

113. *Εἰς τὴν εἰκόνα Θαυμαρέτας.—Πίναξ* ἡ εἰκών, πρβλ. πινακοθήκη, *τεῦξεν* ὁ καλλιτέχνης, *εὖγε* πολὺ ὡραῖα, *γαῦρος* (γαίω, gaudeo) ὑπερήφανος, σοβαρός, μεγαλοπρεπής, *τὸ γ.* τὸ καμάρωμα, *τὸ ὡραῖον* τὴν καλλονήν, *ἀγανοβλέφαρος* 111,1 ἡ ἔχουσα γλυκὰ βλέφαρα, μάτια, *σκυλάκαινα* θ. τοῦ *σκύλαξ*, νεογν. τοῦ κυνός, ἡ σκυλίτσα, *σαίνω* περισαίνω, κινῶ τὴν οὐρὰν περί τινα (θωπευτικῶς), περὶ κυνῶν, *καθορῆν* δωρ. 112,4.

114. *Εἰς τὴν εἰκόνα Καλλοῦς.—Γράφομαι* ζωγραφῶ διὰ τοῦ ζωγράφου, κάμνω τὴν εἰκόνα μου, *εἰκόνα* ἴσαν (ἑαυτῇ) πάντα 111,3, *ἀνέθηκε* πίνακα εἰς δόμον ξ. Ἀ., *ὡς ἀ.* ἐπιφ., *ἁλίκον* πόσον ἐπανθεῖ ἡ χάρις, πόσην χάριν ἀποπνέει, *χαιρέτω* ἂς τὴν χαρῇ εὐτυχής, *μέμψιν βιοτᾶς* παράπονον διότι ἔζησε.

115. *Εἰς τὸν Ὀλύμπιον Δία τοῦ Φειδίου.—Ἔβης* οὐρανόνδε.—*Φίλιππος* ὁ Θεσσαλονικεύς, ἐπιγραμματοποιός, ἤκμασεν ἐπὶ τῶν πρώτων αὐτοκρατόρων τῆς Ἰουλίας γενεᾶς.

116.—*Κύπρις* ἡ Ἀφροδίτη ὡς λατρευομένη ἐν Κύπρῳ 102,3, *τὰν Κύπριν* τὸ ἴδιον ἑαυτῆς ἄγαλμα, *Κνίδος* π. τῆς Καρίας, *φεῦ* περίεργον.—*Πραξιτέλης* πολυύμνητος γλύπτης τῆς δ΄. ἑκ. π. Χ., ποιήσας πλεῖστα ἔργα, ὧν τὸ κάλλιστον ἡ Κνιδία Ἀφροδίτη, ἣν οἱ Κνίδιοι ἔστησαν ἐν ναῷ περιστύλῳ, ἀναπεπταμένῳ πανταχόθεν, ἵνα τὸ θεῖον ἐκεῖνο ἀριστοτέχνημα εἶναι πανταχόθεν περίοπτον· ἡ θεὰ παρίστατο ὅλη γυμνὴ παρὰ λουτροφόρον ὑδρίαν, μετὰ χάριτος ὀλίγον πρὸς τὰ ἐμπρὸς κλίνουσα.

117. *Εἰς ἄγαλμα Νιόβης.—Ζωὸς* 3 ζωντανός, *λίθον* κτγρ. τοῦ *μέ:* ἀπὸ ἔμψυχον οἱ θεοὶ μὲ ἔκαμον λίθον, *ἔμπαλιν* τἀνάπαλιν, ἀντιστρόφως.—Νιόβη, θυγάτηρ τοῦ Ταντάλου καὶ σύζυγος τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν Ἀμφίονος, ἀπέκτησεν ἐκ τοῦ γάμου 6 υἱοὺς καὶ 6 θυγατέρας· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπαρθεῖσα διὰ τὴν εὐτεκνίαν ἐμυκτήριζε τὴν Λητὼ ὡς μητέρα δύο μόνον τέκνων, ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις κατὰ παράκλησιν τῆς μητρὸς κατετόξευσαν ὁ μὲν τοὺς υἱούς, ἡ δὲ τὰς θυγατέρας τῆς Ν., ἥτις ἐν τῇ πλησμονῇ τοῦ πένθους ἐπανῆλθε πλησίον τοῦ πατρὸς εἰς Σίπυλον τῆς Φρυγίας, ὅπου ἀπελιθώθη, κλαίουσα καὶ λίθος τὴν ἰδίαν μοῖραν μέχρι σήμερον, Πίν. ΙΙ 4 ἐν Ὁμ. Ο-Ω ἡμετ. ἐκδ. Ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς Φλωρεντίας ἀπόκειται σύμπλεγμα τῶν Νιοβιδῶν, πιθανῶς ἔργον τοῦ Σκόπα.

118. *Εἰς ἄγαλμα Ἀριάδνης.—Λαΐνεος* 56,2, *ἀναθρῴσκω* ἀναπηδῶ, τινάσσομαι ἐπάνω, *δίζομαι* ἀντὶ *δίζημαι* 35,5.—Ὁ Θησεὺς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εὐγνώμων πρὸς τὴν Ἀριάδνην, θυγατέρα τοῦ Μίνω, ἥτις ἐρασθεῖσα αὐτοῦ ἔδωκε τὸν μίτον, δι' οὗ κατώρθωσεν ὁ Θ. φονεύσας τὸν Μινώταυρον νὰ ἐξέλθῃ τοῦ λαβυρίνθου, ἀποπλέων ἐκ Κρήτης παρέλαβεν αὐτὴν μεθ' ἑαυτοῦ· ἀλλ' ὅτε προσωρμίσθη εἰς Νάξον, ἐπωφεληθεὶς τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ἡ Ἀρ. ἐκοιμᾶτο, ἐγκατέλιπεν αὐτὴν ὁ ἄπιστος ἀποπλεύσας, γενομένην εἶτα σύζυγον τοῦ Διονύσου. Ὁ καλλιτέχνης εἶχε παραστήσει τὴν Ἀριάδνην κοιμωμένην.

119. ***Εἰς ἄγαλμα Βάκχης ὀρχουμένης.***—***Ἴσχω*** ἀναχαιτίζω, ***ὑπερτίθεμαι*** διαβαίνω, ὑπερπηδῶ, ***ὑπεκπροφεύγω*** ἐκφεύγω ἐπιτηδείως, μὲ τρόπον, ἐκ τούτου ***νηόν.***—***Βάκχαι***, Μαινάδες, Θυιάδες... ἦσαν αἱ ἀκόλουθοι τοῦ Διονύσου, καταλαμβανόμεναι καὶ αὐταὶ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐνθουσιασμοῦ. ***Βάκχην ὀρχουμένην*** εἶχε ποιήσει ὁ Σκόπας, μέγας καλλιτέχνης, ἀρχιτέκτων καὶ γλύπτης τῆς δ΄. ἑκ. π. Χ.

120. ***Εἰς Σάτυρον Πραξιτέλους.*** — ***Ὑποτρέχω*** ὑπεισδύω, εἰσέρχομαι ἀνεπαισθήτως, χώνομαι, ***ἀμφιχέομαι*** χύνομαι ὁλόγυρα (περὶ τὸ σῶμα τοῦ Σ.).—Ὁ χαλκοῦς Σ. ἦτο κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Πραξιτέλους τὸ κάλλιστον τῶν ἔργων του μετὰ τοῦ Ἔρωτος. Ἡ φίλη αὐτοῦ Φρύνη μάτην πολλάκις πειραθεῖσα νὰ ἀποσπάσῃ παρ' αὐτοῦ τὸ μυστικὸν τοῦτο, κατέφυγεν εἰς δόλον· ἐν ᾧ ἐκάθητό ποτε μετὰ τοῦ Πρ., δοῦλος αὐτῆς αἴφνης εἰσορμήσας εἰς τὴν αἴθουσαν ἀνήγγειλεν ὅτι ἀπετεφρώθη μετὰ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ ἔργων τὸ ἐργαστήριον τοῦ Πρ. πλὴν ὀλίγων τινῶν. Ὁ Πρ. τεταραγμένος τρέχει ἔξω λέγων ὅτι οὐδὲν πλέον ὑπολείπεται εἰς αὐτόν, ἐὰν ἐκάησαν καὶ ὁ Σάτυρος καὶ ὁ Ἔρως. Ἡ Φρ. γενομένη οὕτω κάτοχος τοῦ μυστικοῦ ἔσπευσε νὰ καθησυχάσῃ αὐτὸν ὁμολογήσασα τὸ τέχνασμά της καὶ ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ ὡς φίλου τὸν Ἔρωτα, ὃν λαβοῦσα ἐδώρησεν εἰς τὴν πατρίδα της Θεσπιάς, γενόμενον ἔκτοτε γενικὸν προσκύνημα Ἑλλήνων καὶ Ῥωμαίων, ἕως ἀφηρπάσθη ὑπὸ τοῦ Νέρωνος. Ὁ Σάτυρος, ὁ dolce far niente, ἐκαλεῖτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὁ ***περιβόητος***· ἀντίγραφον αὐτοῦ εἶναι ὁ ἐν τῷ Μουσείῳ τοῦ Καπιτωλίου, Πίν. Ε΄ 2.

121. ***Εἰς Σάτυρον.*** — ***Τορεύω*** κατεργάζομαι ἀναγλύφους παραστάσεις ἐπὶ μετάλλων (ἢ ξύλων), ***νύσσω*** κεντῶ.—Ὁ Διόδωρος ἦτο τορευτής.

122-4.—Ὁ Μύρων, διάσημος Ἀθηναῖος γλύπτης, εἶχεν ὑπάρξει σύγχρονος τοῦ Φειδίου· ἐκ τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἔργων πολυθρύλητα ἦσαν ὁ ***Δισκοβόλος*** καὶ ἡ χαλκῆ ***μυκωμένη βοῦς***, ἱστα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μένη ἐν τῇ Πυκνί, εἰς ἣν ἐποιήθησαν περὶ τὰ 60 ἐπιγράμματα ἑλλ. κ. λατιν.—**ὧδε** ἐδῶ δά, **βοίδιον** ὑποκορ. τοῦ **βοῦς**, δάμαλις, **νομεὺς** βοσκός, **ἀπολείπομαι** μένω ὀπίσω ἀπὸ τὴν ἀγέλην.—**νέμω** βόσκω, **συνεξελαύνω** βάλλω ἐμπρὸς μαζί.—**λαγόνες** θ. τὰ μαλακὰ μέρη τοῦ σώματος τὰ μεταξὺ πλευρῶν καὶ ἰσχίων, λαπάρα, **τίπτε** τίποτε, διὰ τί ἄρά γε.—Ἀπαχθεῖσα ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐκόσμει τὸν ναὸν τῆς Εἰρήνης ἐν Ῥώμῃ.

125.—**Πιτάνα** (-η) κώμη παρὰ τὴν Σπάρτην, **ἀντίος** ὁ ἐκ τῶν ἔμπροσθεν, **πρέσβυς-ύτης**, **πυρκαϊὰ** 78,6, **ἐμὸν** γνήσιον, **ἀληθῆ** υἱόν μου (ἥρωα ὡς ὁ πατήρ).—Οἱ Σπαρτιᾶται διεξήγαγον μακροὺς πολέμους πρὸς τοὺς Ἀργείους περὶ τῆς Θυρέας.—Ὁ ἐπιγραμματοποιὸς **Διοσκορίδης** ἔζησε κατὰ τοὺς Ἀλεξανδρ. χρόνους γράψας ἐπιγράμματα εἰς μεγάλους ποιητὰς καὶ ἥρωας.

126.—**Ἀνίκα** ἡνίκα, καθ' ἣν στιγμήν, **πᾶς ὁ ὁπλιστὰς κόσμος** ἡ πανοπλία, **αὐτὰ-ή**, **ὠσαμένα** λόγχαν διά, **λαγόνες** 124,1 **πλατέων** δικαταλ., **ἔχω ψόγον** παθ., **ἀμπλακίσκω** ἁμαρτάνω, σφάλλομαι.—Ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τᾶς.—**Ἐρύκιος** ὁ Κυζικηνός, ἐπιγραμματοποιὸς ἴσως ἐπὶ Νέρωνος.

127.—**Παύσειν τοῦτο πῦρ** ὅτι θὰ σβέσῃ τὴν φλόγα αὐτοῦ.

128.—**Ἀμείβομαι λοετρὸν** ἀμείβω τὸ λ., **ἀγλαΐη** τὸ κάλλος, **ῥέθεα** τὰ μέλη.

129.—**Ἵζομαι** καθέζομαι, **ἅπας** πᾶς τις ὁδοιπόρος, ἐργάτης, **ἀρύ(τ)ομαι** ἀντλῶ, **πόμα** ὕδωρ πρὸς πόσιν, **νᾶμα** τρέχον ὕδωρ, ῥέουσα πηγή, **ἀμπαύω** ἀναπαύω, **γυῖα** μέλη, **ἀσθμαίνω** εἶμαι λαχανιασμένος, ἐξηντλημένος, **πόνοις** θέρεος.

130.—**Τέτρυμαι** 96,3, **θροεῖ πνεῦμα** παράγει θροῦν ἐκ τοῦ ἀνέμου, **πέταλον** φύλλον, **χλωρὸς** πράσινος, **πῖδαξ** ἀ. ἀναβρύον ὕδωρ, **ἄμπαυμα** ἀναψυκτικόν, **καῦμα** καύσων, **ὁδίτης** ὁδοιπόρος: τοῦτο (ἐστὶ) φίλον ἄμπαυμα.

131.—**Μέγα χαίρετε** σᾶς βροντοφωνῶ τὸν ἀποχαιρετισμόν, **οὐδὲν ἐμοὶ**.... οὐδεμία σχέσις ὑπάρχει μεταξύ.

132.—**Ὡς ὀλιγώρως** ἐπιφ., **ἠνίδε** (ἦν (ἰδοὺ)-δὲ) ἰδού.

133.—**Κηρίον** κηρήθρα, **κίρναμαι** κεράννυμαι, **ἴσοι** ἐφάμιλλοι, **Ὁμήρῳ** βραχυλ., **παρθενικὴ** 76,3, **ἐννεακαιδεκέτευς**-εος-ους, **ἱστὸς** ἀργαλειός, **λάτρις-ιος** 12,48 θ. θεραπαινίς, **ἐφαπτομένη** διατελοῦσα ἐν ἐπαφῇ πρὸς τὰς Μ., **μέλεα** ᾄσματα, λυρ. ποίησις. Περὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἡρίννης ἐν *86*.—Τὸ ἐπίγρ. ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ κώδικος, ἐν ᾧ ἡ Ἡλακάτη.

134.—*Ἔαρ* πολυδ. ἐστὶ κόσμος γῇ. — Τὸ ἐπίγραμμα εἰς ἄνδρας ἐπαινετοὺς ἐξ ἐπαινουμένης πατρίδος.

135.—*Βρόχος* θηλειά, *ὁ οὐχ* εὑρὼν τὸν χρ., ὃν λίπεν, *ἅπτω* ἐξάπτω, κρεμῶ, ἀναρτῶ (ἵν' ἀπαγχονισθῶ).

136.—*Ἀντὶ πυρὸς* τοῦ κλαπέντος ὑπὸ τοῦ Προμηθέως, *ὀπάζω* δίδω (ὀπαδόν), παρέχω. — Ὁ Παλλαδᾶς ἐξ Ἀλεξανδρείας ἤκμασεν ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀρκαδίου, ὢν ἐθνικός. Ἡ πενία, δι' ἣν ἠναγκάσθη νὰ πωλήσῃ τὴν βιβλιοθήκην του, καὶ ἡ φίλερις σύζυγός του κατέστησεν αὐτὸν ὀξὺν καὶ πικρόν.

137.—*Στήλην* ἐπιτύμβιον, *στέφω* (λοιβαῖς, σπονδαῖς) κάμνω γύρῳ σπονδάς, *κοῦρος* νέος, *ὡς οἰόμενος*, *ἠλλάχθαι* ὅτι εἶχεν ἀλλάξει, *πρόγονος* ὁ προγονός.

138.—*Ἀχαιμενίδαι* βασιλ. δυναστεία ἐν Περσίᾳ.—*Μένιππος* κυνικὸς φιλόσοφος ὑποκρινόμενος τὸν πένητα.

139.—*Τίπτε* 124,1, *ἁλώσιμος* εὐάλωτος, *τέκτων* ἐνταῦθα ναυπηγός, *ἠλεὸς* (ἁλάομαι) ἄφρων, ἠλίθιος, *πίτυς*-υος θ. πεύκη, *οἰωνὸς* προμηνύματα, *ὅτι* ἀφ' οὗ.

140.—*Κλάω* θραύω, *ἐπὶ γῆς* ἐν τῇ ξηρᾷ, *στέλλω* ἑτοιμάζω, *πόντῳ* διὰ τὸν πόντον.-Ὁ *Ζηλωτὸς* καὶ ὁ *Βάσσος* ἐπιγραμματοποιοί.

141.—*Ἁλιήτωρ* ἁλιεύς, *ἕλομεν* συνελάβομεν, *λιπόμεσθα* ἀφήκαμεν ἐπὶ τόπου, *φερόμεσθα* φέρομεν μαζί μας.—Τί νὰ ἡλίευον;

142.—*Ἐπὶ ῥίζαν* μέχρι ῥ., *ὅσσον*, *ἐπισπένδω* τινὶ κάμνω σπονδὴν ἐπάνω εἴς τινα.—Ἐπὶ αὐτοκράτορος Δομιτιανοῦ ἐκυκλοφόρησαν ἐν Ῥώμῃ λίβελλοι γράφοντες: *Κῆν μεφάγης ἐπὶ ῥίζαν, ὅμως ἔτι καρποφορήσω Ὅσσον ἐπισπεῖσαι Καίσαρι θυομένῳ.* Ὅθεν ὁ Δομ. ἐξέδωκε διάταγμα περὶ ἐκριζώσεως τῶν ἀμπέλων.—Ὁ *Εὔηνος* ἐπιγραμματοποιὸς ἐξ Ἀσκάλωνος τῆς Συρίας.

143.—*Κόρις-ιος* ἀ. ὁ κοριός, *ἐκκορίζω* ξεκοριάζω,—Χαρακτὴρ τοῦ ἐπιγρ. Περὶ Παρμεν. ἰδ. *68*.

144.—*Τὸ φέρον* ἡ τύχη, *φέρε*... φέρε (ὑπόμενε) αὐτὴν καὶ ἄφες νὰ φέρῃσαι ὑπ' αὐτῆς, *καὶ τὸ φ.* καὶ παρὰ ταῦτα ἡ τύχη θὰ σὲ φέρῃ.—Χαρακτὴρ τοῦ ἐπιγρ.—Περὶ *Παλλαδᾶ 136*.

145.—*Ἰοβόλος* (ἰὸς ἀ. δηλητήριον) δηλητηριώδης.—Οἱ Καππαδόκαι ἐφημίζοντο ὡς δόλιοι. Ὁ Δημόδοκος ἐπιγραμματοποιὸς ἐκ Λέρου, ἀρχαιότερος τοῦ Ἀριστοτέλους

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

146.—***Σύγτόμος*** μικρόσωμος, ***δ*** ὅθεν, ***οὐ μ. λέξων*** ὁ ὁποῖος πολὺ ὀλίγα θὰ εἴπῃ, δηλ. Θ..., ***δολιχὸς*** μακρὸς (ἐστί)· ὁ τάφος ὁμολογεῖ ὅτι εἶναι τόσον βραχὺς καὶ τόσον στενὸς (σύμφωνος πρὸς τὸ ἀνάστημα τοῦ Θ.), ὥστε τὸ ὄνομα τοῦ νεκροῦ δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ γραφῇ δι' ἑνὸς στίχου.

147.—*Οἰδιπόδης* Οἰδίπους, ***κάσις-ιος*** κασίγνητος, ***πόσ-(σ)ις-ιος*** ἀ. σύζυγος. — Τὸ ἐπίγρ. ***ἀναστρέφον*** ἢ ***ἀνακυκλικόν.*** Περὶ Λεωνίδου *61.*

148. — ***Φᾶρος*** πέπλος λινοῦς, ***λύγδινος*** (λύγδος θ. λευκὸν μάρμαρον).—Ἀναστρέφον.—Ὁ ***Νικόδημος*** ἐπιγραμματοποιός.

149.—Αἴνιγμα.—***ἄντομαι*** συναντῶ, ***λύομαι*** διαλύομαι.

150.—Αἴνιγμα.—***ἐκυρὸς*** πενθερός, ***δαὴρ ἑρος*** ἀνδράδελφος, ***γενέτης*** ὁ πατήρ.—Ἐν τῶν προσώπων εἶναι ὁ Ἀχιλλεύς.

II. ΙΑΜΒΟΣ

Συγχρόνως πρὸς τὴν ἐλεγείαν ἀναφαίνεται καὶ ἄλλο εἶδος τῆς ποιήσεως, ἡ ***ἰαμβική***, λαβοῦσα τὴν ἀρχὴν αὐτῆς ἀπὸ τοῦ σκωπτικοῦ καὶ τοῦ γελοίου, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀναποσπάστως συνδεδεμένα πρὸς τὴν ἀνθρωπ. φύσιν. Ὁ Ὅμηρος ἀπὸ τῶν θεῶν καὶ ἡρώων αὐτοῦ ῥίπτων βλέμμα καὶ πρὸς τὰς ἀσχημίας καὶ τὰ ἐλαττώματα τοῦ πραγματ. κόσμου διακωμῳδεῖ τὸν Θερσίτην καὶ πολλαχοῦ ἐγκατασπείρει εἰρωνείαν ἱλαρὰν ἐξαίρουσαν τὴν χάριν τῆς ποιητ. ἀπολαύσεως. Ὁ Ἡσίοδος μετὰ πικρίας νουθετεῖ τὸν ἄδικον ἀδελφὸν Πέρσην, οἱ νεανίσκοι ἐν τοῖς κώμοις ἔσκωπτον ἐξ αὐτοσχεδίου ἀλλήλους ὡς καὶ οἱ Σπαρτιᾶται ἐν τοῖς φιδιτίοις, ἔχοντες καὶ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ Γέλωτος, αἱ ἔριδες καὶ τὰ σκώμματα ἦσαν συνήθη καὶ ἐν τῇ οἰκογεν. ἑστίᾳ καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ. Ἀλλὰ τὴν μεγίστην ἐλευθερίαν εἰς σκώμματα παρεῖχον αἱ λαϊκαὶ ἅμα καὶ οἰκογεν. ἑορταὶ τῆς Δήμητρος καὶ τοῦ Διονύσου, ἰδιάζουσαι εἰς τὸ ἰων. φῦλον, καθ' ἃς ἐπεβάλλετο τὸ σκώπτειν, παλαιότατον ἔθιμον ἐν ταῖς ἑορταῖς ταύταις (γνωστοὶ οἱ ἐν Ἀθήναις ***γεφυρισμοὶ*** περὶ τὴν γέφυραν τοῦ Κηφισσοῦ κατὰ τὴν εἰς Ἀθήνας ἐπάνοδον τῆς ἱερᾶς πομπῆς τῶν Ἐλευσινίων), καλούμενον ***ἰαμβίζειν*** (ἰάπτω-πλήττω) καὶ ***ἴαμβοι*** τὰ σκώμματα, ἀνάγον τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ εἰς τὴν μυθικὴν Ἰάμβην, θεράπαιναν τοῦ βασιλέως τῆς Ἐλευσῖνος Κελεοῦ, ἥτις διὰ τῶν ἀστεϊσμῶν κατώρθωσε νὰ κινήσῃ εἰς γέλωτα τὴν περίλυπον ἐκ τῆς ἁρπαγῆς τῆς κόρης Δήμητρα. Ἡ Δημήτηρ ἐτιμᾶτο καὶ ἐν τῇ ἰων. Πάρῳ, ὅθεν ἡ λατρεία

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αὐτῆς μετεδόθη καὶ εἰς Θάσον. Ἐκ τῶν ἀτέχνων καὶ αὐτοσχεδίων σκωμμάτων τῶν πανηγυριστῶν ἠδύνατο μεγαλοφυὴς ποιητὴς νὰ δημιουργήσῃ νέον εἶδος ποιήσεως τεχνικὸν καὶ τοῦτο ὄντως ἐγένετο ὑπὸ τοῦ Ἀρχιλόχου.

151—60. Ἀρχίλοχος.

Ἀνῆκεν εἰς ἱερατικὸν γένος τῆς Δήμητρος, γεννηθεὶς ἐν Πάρῳ καὶ ἀκμάσας περὶ τὰ μέσα τῆς ζ'. ἑκ. π. Χ. Ὁ πατὴρ Τελεσικλῆς ᾤκισε μετὰ Παρίων ἀποίκων τὴν Θάσον, ὅπου διῆλθε τὴν νεότητα καὶ ὁ Ἀρχίλοχος, καταλιπὼν διὰ πενίαν τὴν Πάρον. Ἀλλ' ἡ ἀποικία περιεπλάκη εἰς πόλεμον πρὸς τοὺς ἀπέναντι Θρᾷκας Σαΐους καὶ ὁ Ἀ. ἔν τινι μάχῃ ἀπώλεσε τὴν ἀσπίδα. Ἀτυχήσας ἐκ τοῦ πολέμου ἐπανέρχεται εἰς Πάρον, ἀλλ' ἡ ἀτυχία καταδιώκει αὐτὸν κατὰ πόδα. Μνηστεύεται ἐκεῖ τὴν Νεοβούλην θυγατέρα τοῦ Παρίου Λυκάμβου, ἀλλ' ὁ πατὴρ μετανοήσας δίδει τὴν θυγατέρα εἰς ἄλλον. Ἐντεῦθεν ὁ Ἀ. λυσσῶν ἐπιτίθεται διὰ δηκτικωτάτων ἰάμβων κατὰ τοῦ Λ. καὶ τῶν θυγατέρων, αἵτινες, ὡς λέγεται, ἀπηγχονίσθησαν διὰ τοῦτο. Ὁ Ἀ. δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ μείνῃ ἐν Πάρῳ· ἡ ἐν Θάσῳ ἀποικία εἶχεν ἀποτύχει· ἔκτοτε ἐρρίφθη ὡς τυχοδιώκτης εἰς νέας περιπετείας, ζῶν τοτὲ μὲν ὡς μισθοφόρος, τοτὲ δὲ ὡς πειρατής, ἕως ἐφονεύθη πολεμῶν πρὸς τοὺς Ναξίους. Ἐποίησεν ἐλεγείας καὶ ποικίλα εἴδη ἰάμβων, ὕμνους πρὸς τοὺς θεοὺς κἄ., ὧν θὰ γνωρίσωμεν τὴν ὕλην καὶ τὸ εἶδος. Εἰ καὶ ἐτιμᾶτο ὑπό τε τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν Ῥωμαίων ὡς τὸ πρότυπον ἰαμβογράφου, τὰ δὲ ποιήματα αὐτοῦ ἀνεγινώσκοντο ἐν τοῖς σχολείοις μέχρι τῆς 6 ἑκ. μ. Χ., ἀτυχῶς μόνον ἀποσπάσματα αὐτοῦ ὀλίγα διεσώθησαν.

151.—*Τί εἶμι;*—*Μέν· καὶ* 4,11, *Ἐνυάλιος* ὁ Ἄρης, *δῶρον Μ.* 12,51.—5 Ἡ Πυθία τὸν Νάξιον, ὅστις ἐφόνευσε τὸν Ἀ. ἐν τῇ μάχῃ, ἀπέμπεψεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγουσα: Μουσάων θεράποντα κατέκτανες· ἔξιθι νηοῦ.

152.—*Τὸ ὅπλον τῆς ζωῆς μου.*—*Μάσσω* κατεργάζομαι, ζυμώνω, *μᾶζα* κρίθινος ἄρτος (ἐξ ἀλφίτων-χονδροαλεσμένης κριθῆς), *ἄρτος* ὁ σίτινος, *μεμαγμένη* (ἐστί), *μοὶ* χαρ., *ἐν δορὶ* ὄργ., *Ἰσμαρικὸς* ἐκ τῆς Θρᾳκ. πόλεως Ἰσμάρου, Μαρωνείας, ἀπέναντι τῆς Θάσου, περιωνύμου διὰ τὸν οἶνόν της Ὁμ. ι 196..., κατὰ ζεῦγμα νοητέον *κεκραμένος, παρεσκευασμένος· κεκλιμένος* ἐστηριγμένος, ἀκκουμβῶν.

153. *Ἡ ἀπώλεια τῆς ἀσπίδος μου.*—*Ἀγάλλεται* κομπάζει,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐπιδεικνύεται, **κάλλιπον** κάτ-λιπον, κατέλιπον, **ἔντος** ὅπλον, μόνον ἐνταῦθα ἐν., **ἀμώμητος** (μωμάομαι) ἄψογος, ἐξαίρετος, **θανάτου τέλος** περίφρ., **ἔρρω** κατὰ κακήν μου τύχην ἔρχομαι ἢ πηγαίνω, **ἐρρέτω** ἂς ὑπάγῃ κατὰ διαβόλου, **ἐξαῦτις** αὖθις.—Ὁ Ἀ. ἐγένετο ῥίψασπις ἐν τῇ φυγῇ (οὐκ ἐθέλων). Ἐπειδὴ ὅμως διὰ τὸ βαρὺ τοῦτο περὶ τοὺς στρατ. κανονισμοὺς καὶ τὴν στρατ. τιμήν του ἁμάρτημα ἀστειεύεται, ἀπεπέμφθη ἐκ Σπάρτης, μόλις μετέβη ἐκεῖ. Παραδόξως καὶ ἄλλοι ποιηταὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι ὑπέστησαν τὸ αὐτὸ ἀτύχημα.

154.—***Τί πρέπει νὰ κάμνωμεν οἱ νυκτοφρουροί;—Ἄγε*** παρακελ. πρὸς ὑφιστάμενον ἢ δοῦλον, **φοιτῶ** πηγαινοέρχομαι, **κώθων** ἀ. στρατ. ποτήριον, **σέλμα** κατάστρωμα, **σέλματα** τὰ καθίσματα τῶν ἐρετῶν, **ἀγρέω** κ. **ἀγρεύω** ἀντλῶ, **τρὺξ** θ. ἡ ὑποστάθμη λάσπη τοῦ οἴνου, **ἀπὸ** τ. μέχρι τελευταίας σταγόνος, **νήφω** εἶμαι νηστικὸς ἀπὸ οἶνον, **φυλακὴ** νυκτοφυλακή.

155.—***Τί δὲν θέλω;—Μέλει*** προσωπ., ***Γύγης-ου-εω, τὰ Γ.*** ἡ περιουσία, ὁ πλοῦτος τοῦ Γ., **κὼ** πῶ, **ζῆλος** ζηλοτυπία, **ἀγαίομαι** ἀντὶ **ἄγαμαι** φθονῶ, **θεῶν ἔργα** θεσπέσια ἔργα, θεῖα μεγαλουργήματα, **ἐρέω** ἐράω, **ἀπόπροθεν** μακράν: δὲν ἐποφθαλμιῶ.—1 ***Γύγης*** βασιλεὺς τῆς Λυδίας παροιμιώδης διὰ τὸν πλοῦτον, παροιμ. *τὰ Γύγεω, τὸ Γύγου χρυσίον.—3* ***τυραννὶς*** (ἐνταῦθα τὸ πρῶτον ἀπαντᾷ ἡ λ.) μοναρχικὴ (βασιλικὴ) ἐξουσία ἐκ σφετερισμοῦ· ὅθεν ὁ τύραννος δὲν εἶναι διοτρεφὴς καὶ διογενὴς οὐδὲ νόμῳ κληρονομικὴ ἡ τυραννίς.

156.—***Κατὰ τοῦ πενθεροῦ.—Φράζομαι*** 39,8, ***ποῖον*** κτγρ. τοῦ τόδε: τί εἶναι αὐτὴ ἡ σκέψις..., πῶς σοῦ κατέβη αὐτὴ ἡ σκέψις, ***παραείρω*** παραίρω, σηκώνω (τὰ μυαλά), ***ἠρήρεισθα*** ὑπρστκ. ἀμτβ. τοῦ ἀραρίσκειν, ***ἄρηρα*** εἶμαι ἐφωδιασμένος, πεπροικισμένος, ***ᾗς*** αἷς, ***γέλως*** γελοῖος, ***νοσφίζομαι*** 33,2, μετ' αἰτ. ἐγκαταλείπω, ἀθετῶ, ***ἅλς*** ἀ. ἅλας, ***ἅλες κ. τράπεζα*** σύμβολον ξενίας, ἀχωρίστου φιλίας (πρβλ. ἔχω φάγει μαζί του ψωμὶ καὶ ἁλάτι), παροιμ. *ἅλας καὶ τράπεζαν μὴ παραβαίνειν* νὰ μὴ λησμονῇ τις τὴν ξενίαν, τὸν ἱερὸν σύνδεσμον, ὡς ἐνταῦθα.

157.—***Κατάρα εἰς τὸν ἐπίορκον φίλον.***—Ὁ α'. ς. ἐλλείπει, ***πλάζομαι*** 2,5 δέρνομαι ὑπὸ τῶν κυμάτων, ***Σαλμυδησσὸς*** ἀ. κόλπος, θ. πόλις ἐν Θρᾴκῃ, ***ἀκρόκομος*** ὁ τρέφων κόμην ἐν τῇ κορυφῇ τῆς κεφαλῆς (ξυρίζων δὲ τὴν ἄλλην), ***λαμβάνω*** συλλαμβάνω, εὑρίσκω, ἀντκμ. ***αὐτόν, εὐφρονέστατα*** μετὰ μεγίστης εὐφροσύνης, ἢ εἰρων.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

εὐμενέστατα, **ἀναπίμπλημι κακὰ** συμπληρῶ, πίνω μέχρι τρυγὸς τὸ ποτήριον τῆς δυστυχίας, **πεπηγότα** παγωμένον, **φυκία** θαλάσσια φύκη, **ἐπέχω** σκεπάζω, **ῥόθος** ῥόχθος, πάταγος τῶν κυμάτων, τὰ παταγώδη κύματα, **ἐπὶ στόμα** ἐπίστομα, πρηνής, **ἀκρασίη**(-α) ἀκράτεια, τελεία παραλυσία τῶν δυνάμεων, αἴτ., **ῥηγμὶς**-ῖνος ἀ. (ῥήγνυμαι) ἀκτή, **ὁμοῦ κ.** ἐγγύς, **ἰδεῖν** (αὐτόν, ὑποκ.) νὰ δοκιμάσῃ, νὰ πάθῃ, **λὰξ** ἐπίρ. (calx) διὰ τοῦ ποδός, **λ. βαίνειν** λακπατεῖν, **ὅρκια** ὅρκοι. — *2* **Σαλμυδησσὸς** π. ἐν Θρᾴκῃ παράλιος ΒΔ τοῦ βορείου στομίου τοῦ Βοσπόρου ἐν τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ, ἧς οἱ κάτοικοι ἦσαν περιβόητοι ὡς μισόξενοι πρὸς τοὺς ἐκεῖ ἐκπίπτοντας ναυαγούς.—*3* **ἀκρόκομοι** ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς **κάρη κομόωντας** Ἕλληνας· οἱ Ἄβαντες τῆς Εὐβοίας ἦσαν **ὄπιθεν κομόωντες**.

158.—***Τιθεῖν*** τιθέναι, ἀντὶ πρστκτ. ἀνάθετε, ἐμπιστεύου, **ὀρθῶ** ἀνορθώνω, **ἐκ κακῶν** ἀπὸ τὴν δυστυχίαν, **κειμένους** ἐξηπλωμένους, πεσμένους (ἡμεῖς: γονατισμένους), **κλίνω** καταρρίπτω, **καὶ μάλ' εὖ βεβηκότας** ἐν ᾧ ἐπάτουν καλὰ καὶ πολὺ στερεὰ μάλιστα, **γίγνεται** ἐπακολουθοῦν, **πλανᾶται** ὁ ἀνὴρ (ἐκ τοῦ: **ἄνδρας** 2), **χρήμη κ. χρημοσύνη** 2,8 ἔλλειψις, **βίου** τῶν πρὸς τὸ ζῆν, **παρήορος** παραείρω 156,2 παράφρων.

159.—Ὁ Ἀ. **ἐν ταῖς δοκιμασίαις**.—**Θυμὸς** ψυχή, **κυκῶμαι** συνταράσσομαι, **κῆδος**, συνήθ. πλ. **κήδεα** (caedo) θλίψεις, **ἀμήχανος** παθ. καθ' οὗ δὲν ὑπάρχει μηχανή, ἀνοικονόμητος, ἀνυπόφορος, **ἄνα** πρόθ. ἐπιρρηματικῶς ἀντὶ πρστκτ. σήκωσον τὴν κεφαλήν σου ἐπάνω ἀπὸ τὸ πέλαγος τῶν θλίψεων, μεριμνῶν, **δὴ** ἐπιτείνει τὴν προστκτ.: ἐμπρὸς λοιπόν, **προσβάλλω στῆθος** στρέφω τὸ σ. ἐναντίον **δυσμενῶν** ἀντιμετωπίζω τοὺς ἐχθρούς, **ἀλέξομαι** ἀμύνομαι, **κατασταθεὶς** στερεωθεὶς καλὰ καλά, **δοκὸς** θ. (δέχομαι), **δοκοὶ** προδοκαί, ἐνέδρα: πλησίον τῶν ἐνεδρῶν... [ἢ **ἐν δοκοῖς** ἐν ἀναμονῇ τῶν ἐχθρῶν, ἀναμένων], **ἀμφάδην** ἀναφανδόν, ἀπροκαλύπτως, ἐπιδεικτικῶς, **χαρτὸς** ὁ ἐφ' ᾧ τις χαίρει, χαρᾶς πρόξενος, **χαρτὰ** εὐτυχῆ γεγονότα, **ἀσχαλάω κ. ἀσχάλλω** λυποῦμαι, θλίβομαι, **μὴ λίην** καὶ εἰς τὸ **χαῖρε** καὶ εἰς τὸ **ἀσχάλα**, **ῥυσμὸς** ῥυθμός, τρόπος, **γίνωσκε** φρόντιζε νὰ μανθάνῃς τίς ψυχολ. διάθεσις κατέχει τοὺς ἀνθρώπους καὶ προσαρμόζου πρὸς αὐτὴν (ἢ: ἔχε ὑπ' ὄψει σου ποῖος εἶναι ὁ σφυγμὸς τῶν ἀνθρωπίνων, ὅτι δηλ. ταῦτα μεταβάλλονται, καὶ ἑπομένως μὴ πτοῆσαι μήτε ἐκ τῆς εὐτυχίας μήτε ἐκ τῆς δυστυχίας).

160.—Ὁ Ἀ. ἐποίει τὸν Λυκάμβην παραπονούμενον διὰ τὴν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀπροσδόκητον στάσιν αὐτοῦ πρὸς τὴν πρώην μνηστήν.—**χρήματα** πράγματα, **ἄελπτος** ἀνέλπιστος, ἀπροσδόκητος, **ἀπώμοτος** ὁ περὶ οὗ ἀποφαινόμεθα ἐνόρκως ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ, **θαυμάσιος** παράδοξος, **ἔθηκε** ἔκαμε, **ἐκ τοῦ** ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης, **πιστὰ** πιστευτά, **ἐπίελπτος** ἐλπιστός, προσδοκήσιμος, **εἰσορῶν** δι' ὅ,τι βλέπουσιν οἱ ὀφθαλμοί του, **ἀνταμείβομαι** ἀνταλλάσσω, **νομὸς** τόπος διαμονῆς, κατοικία, **ἐνάλιος** (ἐν ἁλὶ θ.) ὁ ἐντὸς τῆς θαλάσσης, **ἠχέεις** ἠχήεις, πολυτάραχος, **τοῖσι δὲ** εἰς τὰ ὁποῖα ὅμως.—*3* Ἴσως πρόκειται περὶ τῆς ἐκλείψεως τοῦ ἡλίου τῇ 5 Ἀπριλ. 648 π. Χ., ὁρατῆς ἐν Πάρῳ καὶ Θάσῳ.

Χαρακτὴρ τοῦ Ἀρχιλόχου καὶ τῆς ποιήσεως αὐτοῦ. Διάλεκτος.

161-2 *Σημωνίδης*

Σ. ὁ ἰαμβογράφος ἦτο Σάμιος, σχεδὸν σύγχρονος τοῦ Ἀρχιλόχου. Ἀλλ' ὡς οἰκιστὴς 3 ἀποικιῶν Σαμίων εἰς τὴν νῆσον Ἀμοργόν, ὅπου καὶ ἐγκατεστάθη, ἐπικαλεῖται **Ἀμοργῖνος** πρὸς διάκρισιν ἀπὸ Σιμωνίδου τοῦ Κείου. Ἔγραψεν ἰάμβους, ὧν θὰ γνωρίσωμεν 2 ἀποσπάσματα.

161. *Τὰ ὄνειρα τῶν ἀνθρώπων.*—Ὁ Σ. ἀπευθύνεται πρὸς τὸν υἱόν του.—*1-5* **ἔχει** κρατεῖ εἰς τὰς χεῖράς του, **τὸ τέλος** τὴν ἔκβασιν, **πάντων ὅσ' ἔστι** πάντων τῶν πραγμάτων, **τίθημι** κανονίζω, ῥυθμίζω, **ὅκῃ** ὅπως, **βαρύκτυπος** βαρύβροντος, **νόος** αἱ βουλαὶ τοῦ Δ., **οὐκ ἐπ' ἀνθρώποισιν** εἶναι ἀπρόσιτοι, ἀνεξιχνίαστοι εἰς τοὺς ἀνθρώπους, **ἐπήμερος** ἐφήμερος, **ἃ δὴ** οἷα δή, ὅπως πράγματι, **βοτὸν** (βόσκω) βόσκημα, κτῆνος: ὡς κτήνη πράγματι ποὺ εἶναι, **οὐδὲν** οὐδαμῶς, **ὅκως ἐκτελευτήσει** ποῖον τέλος ἐπιφυλάσσει.—*6-10* **ἐπιπειθείη** πεποίθησις, **ὁρμαίνω** (ὁρμάω) ἀνακυκλῶ κατὰ νοῦν, διανοοῦμαι, **ὁ. ἄπρηκτον** ὀνειροπολοῦντας ἀνέφικτα, **μένουσιν** ἀναμένουσι νὰ ἐξημερώσῃ, **ἐτέων περιτροπαὶ** περιοδικοὶ κύκλοι τῶν ἐτῶν, **νέωτα** (νεο-*F*ετα) ἐπίρ., σχεδὸν πάντοτε **ἐς νέωτα** τὸ νέον, προσεχὲς ἔτος, **φλύω** εἶμαι καρποβριθής, κατάφορτος, μετὰ γεν. ἢ δοτ., **ἀγαθοῖσιν** οὐδ.—*11-22* **ἄζηλος** ἀζήλευτος, **τέρμα** ὀνείρων, **δύστηνος** δυστυχής, ἄθλιος, ἀποτρόπαιος, **λαῖλαψ** θ. θύελλα, καταιγίς, **πορφύρεος** 26,7, **νώσωνται** νοήσωνται: εὐθὺς μόλις γευθῶσι τὴν πρώτην γλυκύτητα τῆς ζωῆς (εὐζωίας), **ἅπτομαι** ἅπτω 135,2, ἐκρέμασαν δι' ἑαυτάς, **δυστήνῳ μόρῳ** ἐκ τοῦ **ἄψαντο ἀγχόνην** μὲ ἀποτρόπαιον θάνατον, **αὐτάγρετος** ἐνεργ. αὐθαίρετος (ἐν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῇ κυρ. σημ.), αὐθόρμητος, **ἄπο** ἄπεστι, **κῆρες** 3,6, **δύη** θ. δυστυχία, **ἀνεπίφραστος** ἀπαρατήρητος, ἀπροσδόκητος.—*22-4* **ἐράω** εἶμαι ἐρωτευμένος, **ἔχω θ. ἐπ' ἄ.** (ἐπέχω τὸν νοῦν τινι) κρατῶ καρφωμένον τὸν νοῦν μου εἰς τὰς πικρίας, **αἰκίζω-ομαι** (ἀεικίζω) κακοποιῶ, ἐνταῦθα παθ.: βασανίζομαι.

Ὁ χαρακτὴρ τοῦ ποιήματος.

162. — *Ὁ Σ. περὶ τῶν γυναικῶν.—1-6* **τὰ πρῶτα** εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, **νόος** καρδία, διάθεσις, ἰδιοσυγκρασία, **χωρὶς** κατὰ διάφορον τρόπον, **τὴν μὲν** ἐποίησε, **ὗς** κ. **σῦς** ἀ. θ. χοῖρος, **τανύθριξ** μακρότριχος, **φύρω** βρέχω, ἀλείφω, λούω: ῥυπαρώτατα, **ἄκοσμα** ἄνω κάτω, φύρδην μείγδην, **κυλίνδομαι-οῦμαι** κυλίομαι, **εἶμα** (ἕννυμι, ἕσ-) ἔνδυμα, **κοπρίη** σωρὸς κόπρου, κοπριά, **πιαίνομαι** 17,22.—*7-11* **ἀλιτρὸς** 12,27 κολασμένος, πανοῦργος, **ἴδρις-ιος** (οἶδα) εἰδήμων γνώστης, **τῶν ἀμεινόνων** (οὐδὲν) ἄμεινον, ἀγαθόν, **τὸ μὲν** τὸ ἄμεινον, **εἶπε** γνωμ., **κακὸν** ὡς πανοῦργος καὶ ἰδιότροπος, **ὀργὴν** τρόπους, ψυχ. διάθεσιν: εἶναι δὲ κατὰ τὰς περιστάσεις ἰδιότροπος.—*12-20* **τὴν δ' ἔθηκε, λίταργος** 2 τρέχων ταχέως, **αὐτομήτωρ** αὐτοτάτη, ἀπαράλλακτος σκύλλα μητέρα 111,1, **παπταίνω** (πτα-,πτήσσω) περισκοπῶ (κυρ. μὲ ἔμφοβον βλέμμα), **λάσκω**, ἔλακον, λέληκα ὡς ἔνες. φωνάζω, γαυγίζω, **παύσειε** τῶν ὑλακῶν, **ἀπειλήσας** δι' ἀπειλῶν, **ἐξαράσσω** συντρίβω (μετὰ πατάγου) καὶ πετῶ ἔξω, **οὔτε-οὐδέ, ἐμπέδως** διαρκῶς, **αὐονὴ** (αὔω) φωνή, κραυγή, **ἄπρηκτος** ὁ καθ' οὗ οὐδὲν δυνάμεθα νὰ πράξωμεν, ἀνοικονόμητος, ἀφόρητος, ἀκατάσχετος, πρβλ. **ἀμήχανος** 159,1. — *21-6* **γηίνη** ἐκ τῆς ἀναισθήτου γῆς, **πηρὸς** ὁ βεβλαμμένος εἰς μέλος τι τοῦ σώματος ἢ πνευματικῶς, πνευματικῶς ἀνάπηρος, **ῥιγώω** τρέμω ἐκ τοῦ ῥίγους, ψύχους, **δίφρος** (δύο φέρων) κάθισμα (ἄνευ ἐρείσματος νώτων καὶ χειρῶν), **ἄσσον** (ἄγχι) πυρός: βαρύνεται καὶ νὰ κινηθῇ. — *27-42* **δύ' ἐν φρεσὶ νοεῖ** δύο ψυχικοὺς τύπους ἐμφανίζει, **τὴν μὲν ἡμέρην** μίαν μὲν ἡμέραν, **γηθέω** χαίρω, **τὴν δὲ** ἄλλην δὲ ἡμέραν, **ἀνεκτὸς** θ.,: οὔτε νὰ τὴν ἴδῃ τις, **ἄπλητον** (ἄπλητος-ἀπροσπέλαστος) χωρὶς νὰ τολμᾷ κανεὶς νὰ τὴν πλησιάσῃ, **ἀποθύμιος** (ἀπὸ θυμοῦ) σκληροκάρδιος, σκληρός, ἀνηλεής, **ἀτρεμὴς** (τρέμειν) ἀκίνητος, **ἀπήμων** ἀβλαβής, **χάρμα** 17,20, **φορέομαι** 12,45, **βαρύκτυπος** 161,1, **ὀργὴ** 11, **φυὴ** ἰδιοσυγκρασία, **αἰόλος** εὐκίνητος, εὐμετάβλητος (πρβλ. κορυθαίολος).—*43-7* **σπόδ(ε)ιος** (σποδὸς) τεφρόχρους, στακτερὸς, **παλιντριβὴς** ὁ παρὰ τὰ κτυπήματα δύστροπος, ἀτίθασος, ἰσχυρογνώμων, **σὺν ἀνάγκῃ** διὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῆς βίας, **ἐνιπὴ** (ἐνίπτω-ἐπιτιμῶ) ἀπειλή, **στέργω** συμμορφοῦμαι εἰς, **πονοῦμαι ἀρεστὰ** παρασκευάζω κατὰ τὴν διάθεσιν, ὄρεξίν τινος, **μόγις ὤν** (οὖν) μόλις καὶ μετὰ βίας τέλος πάντων, **τόφρα** ἐν τῷ μεταξύ, εἰς ὁτιδήποτε καὶ ἂν ἐνασχολῆται, **ἐ. ἐν μυχῷ** κρυφοτρώγει, **ἐσχάρη** ἑστία, μαγειρεῖον, **ἐπὶ** παρὰ τήν, **προνὺξ** καθ᾽ ὅλην τὴν νύκτα, **προῆμαρ**... — *50-6* **γένος** εἶδος, **δύστηνος** 161,12, **οἰζυρὸς** (οἰζὺς θ. ἐλεεινότης, ἀθλιότης) ἄθλιος, ἐλεεινός, **πρόσεστιν** ὑπάρχει ἐξ ὅσων τὴν πλησιάζουν, **ἐπίμερος** ἐφίμερος (ἵμερος), ποθητός, εὐφρόσυνος, **ἐράσμιος** θελκτικός, **ἀληνὴς** ἐμμανής, ἀκόρεστος, **ἀφροδίσιος** ἐρωτικός, **ἀληνὴς**...: λάγνος, **ναυσίη** ναυτία, ἀηδία, **διδοῖ** παραδίδει εἰς τὴν ἀηδίαν της, **ἱρὰ** ἱερά, σφάγια, **ἄθυστος** ὁ κατὰ τὴν θυσίαν μὴ δίδων αἴσια σημεῖα, ἀπαίσιος,—*57-70* **χαιτέεις** χαιτήεις, ἔχων μακράν, πλουσίαν χαίτην, πρβλ. **ἠχέεις** 160, 8, **γείνομαι** γεννῶμαι, **ἐγεινάμην** ἐγέννησα, **περιτρέπω** ὑπεκφεύγω, ἀποσύρομαι, τραβῶ τὴν οὐράν μου ὀπίσω, **δύη** 161,21, **μύλη** θ. μύλος, χειρόμυλος (ἀλέθων κριθήν, σῖτον...), **κόπρος** ἀκαθαρσία, **ἰπνὸς** ἀ. κλίβανος, furnus, **πρὸς ἰ.** πλησίον τοῦ, **ἀλέομαι** ἀλεύομαι 27,8, **ἀσβόλη** θ. καπνός, **ἀνάγκη** κατ᾽ ἀνάγκην, ἵνα δαπανᾷ ὑπὲρ αὐτῆς, **ἀπολοῦμαι** (λούομαι) ἀποπλύνω, **βαθὺς** πυκνός, ἄφθονος, **σκιάζω** καλύπτω, στέφω, **ἀνθέμιον** κ. ἄνθεμον 6,1, **ὦν** ὄντως, **κακὸν** κακὴ πληγή, **σκηπτοῦχος** μεγιστάν, **ἀγλαΐζομαι** καμαρώνω, **θυμὸν** ἐνδομύχως, **τοιούτοις** διὰ τὴν τοιαύτην φιλαρέσκειαν.—*71-82* **ὀπάζω** δίδω, **διακριδὸν** πρὸ πάντων, κυρίως, **τοῦτο** ταύτην, ἔλξ. πρὸς τὸ **κακόν**, **αἰσχρὸς** δυσειδής, **γέλως** ἀφορμὴ γελώτων, 156,4, **ἐπ᾽ αὐχένα βραχεῖα** κοντόλαιμος, **ἄπυγος** (πυγὴ θ. ὁ πρωκτός, οἱ γλουτοί, τὰ κῶλια) χωρὶς (ἐξέχοντα) κῶλια (ὡς ὁ πίθηκος, ὅστις δὲν φέρει τοιαῦτα ὡς ἀποτρίβων αὐτὰ διὰ τοῦ καθίσματος), **αὐτόκωλος** (κῶλα-τὰ μέλη τοῦ σώματος καὶ ἰδίᾳ τὰ σκέλη) ἐκ μόνου τοῦ δέρματος καὶ τῶν ὀστῶν, ἅ ἐπιφ. σχετλ. ἄχ, **ἀγκαλίζομαι** ἐναγκαλίζομαι, **δήνεα** μόνον πλ. σχέδια, τεχνάσματα, **εὖ** ἔρδω 36,1, **ὅκως** ἐπεξ. τοῦ **τοῦτο**.—*83-91* **τὴν** ταύτην, **λαβὼν** σύζυγον, **μῶμος** ἀ. ψόγος, κατηγορία, **προσιζάνει** κολλᾷ, **βίος** ὁ συζυγικός, **θάλλει** εὐδαιμονεῖ, οὐριοδρομεῖ, **ἐπαέξεται** μεγαλώνει, προάγεται, εὐημερεῖ, **φίλη** ἐνεργ., **ὀνομάκλυτος** μὲ ἐξακουστὸν ὄνομα, **ἀριπρεπὴς** περίβλεπτος, **ἀμφιδέδρομε** ὡς ἐνες. περιβάλλει, **ἀφροδίσιος** 51.

163.—*Ὁ Σ. ὑπεραπολογεῖται τῆς νομοθεσίας.—1-2* **ἐγὼ** δὲ ἐπαυσάμην πρὶν τυχεῖν τί τούτων, τῶν οὕνεκα ξυνήγαγον δῆμον;

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τίς τῶν σκοπῶν, χάριν τῶν ὁποίων συνέπηξα, συνεκρότησα τὸν δῆμον, δὲν ἐπετεύχθη, ὅτε ἐπεράτωσα τὸ ἔργον, τὴν ἀνατεθεῖσάν μοι ἐντολὴν κατέθηκα;—*3-7* ***δίκη χρόνου*** τὸ δικαστήριον τοῦ χρόνου, ***ἐν δ. χ.*** ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου.., πρὸ τοῦ δικαστικοῦ βήματος τοῦ.., ***ἀναιρῶ*** ἀποσπῶ, ἐξ οὗ ἡ γεν. ***τῆς, ὅροι*** λίθιναι στῆλαι δηλωτικαὶ ὑποθήκης τοῦ κτήματος, ἑστημέναι κατὰ τὰ ὅρια τοῦ ἐνυποθήκου κτήματος, ἐφ' ὧν ἀνεγράφετο τὸ ποσὸν τοῦ χρέους καὶ ὁ δανειστής, ***πεπηγότας,*** πήγνυμαι, ἐμπεμπηγμένους, ***δουλεύουσα*** ἐν ᾧ ἦτο ἐπιβεβαρημένη διὰ χρεῶν, ὑποθήκης.—*8-15* ***θεόκτιτος*** θεόκτιστος, ***ἀνάγω*** ἐπαναφέρω, ***πιπράσκω*** 9,25, ***ἐκδίκως*** ἀδίκως, ***δικαίως*** κατὰ τὰς κρατούσας τότε διατάξεις τοῦ δικαίου, ***φεύγω*** εἶμαι φυγάς, ***ἀναγκαίῃ χρηὼ*** ἀδυσώπητος ἀνάγκη: ἕνεκα σιδηρᾶς ἀνάγκης, ***ἵημι γ.*** ὁμιλῶ γ., ***ὡς ἂν*** (ἱεῖεν) πλανώμενοι, μὲ δύναμιν αἰτιολ., ***ἐνθάδ' αὐτοῦ*** ἐν αὐταῖς (μέσαις) ταῖς Ἀθήναις, ***ἀεικὴς*** 9,25 ἀεικέλιος, ***τρομέομαι*** τρέμω, φοβοῦμαι, ***ἤθη*** οἱ κακοὶ τρόποι, ἡ αἱθαιρεσία.—*15-20* ***κράτει νόμου*** διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ κράτους τῶν νόμων, ***συναρμόζω*** συνδυάζω, ***δίκη*** δικαιοσύνη, ***διῆλθον*** ἤνυσα, ἔφερα εἰς πέρας, ***κακοὶ-ἀγαθοὶ*** 20,3, ***ἁρμόσας*** ἐφαρμόσας, ῥυθμίσας, ***εὐθεῖαν δίκην*** ἀμερόληπτον ἀπέναντι ἑκάστου δικαιοσύνην.—*20-7* ***λαβὼν*** ὑποθ., ***κακοφραδὴς*** (κακὰ φραζόμενος) κακόβουλος, ***φιλοκτήμων*** πλεονέκτης, ***κατέχω*** συγκρατῶ, ***ἐθέλω*** ἀποδέχομαι, ἐπιδοκιμάζω, ***οἱ ἐναντίοι*** οἱ ἀντίπαλοι τοῦ δήμου, ***οὔτεροι*** οἱ ἕτεροι, ἡ ἑτέρα μερίς, οἱ ἀντίθετοι (δημοκρατικοί), ***τοῖσιν*** ἐναντίον ἐκείνων (τῶν εὐγενῶν), ***χηρόω*** (χῆρος) ἀπορφανίζω, ἀποστερῶ, ***τῶν οὕνεκα*** διὰ τὴν ἀμερόληπτον ταύτην στάσιν μου, ***ἀλκὴν π. πάντοθεν*** ἀμυνόμενος πρὸς τοὺς πανταχόθεν ἐπιτιθεμένους, ***ἐστράφην..*** συνεσπειράθην ὡς...—*2* ***Γῆ*** Τὸν ἀρχέγονον ἄνθρωπον κατέπληττε τὸ μέγεθος τῆς ἀπεράντου γῆς καὶ ἡ θέα τῶν ἀπείρων ζῴων, φυτῶν καὶ ὑδάτων, τὰ ὁποῖα ἐγεννῶντο καὶ ἐτρέφοντο ἐξ αὐτῆς· διὰ τοῦτο ἐνωρίτατα ἐθεοποιήθη, ἐνομίσθη μήτηρ καὶ τροφὸς πάντων τῶν ὄντων, θεῶν καὶ ἀνθρώπων, καὶ ἐκλήθη μήτηρ μεγίστη τῶν Ὀλυμπίων δαιμόνων, ἐν ᾧ κυρίως εἶναι μήτηρ τοῦ Κρόνου, τοῦ πατρὸς τῶν Ὀλυμπίων. — *6* ***ἀνεῖλον*** διὰ τῆς σεισαχθείας. — *8* Πολλοὶ τῶν πενήτων ἐδούλευον ἐν αὐταῖς ταῖς Ἀθήναις παρὰ τοῖς δανεισταῖς, οὓς ὁ Σ. ἠλευθέρωσεν· ἄλλοι εἶχον πωληθῆ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, οὓς ἀπηλευθέρωσε διὰ χρημάτων ἴσως τοῦ δημοσ. ταμείου, ἄλλοι ἐκ φόβου μὴ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὑποστῶσι τὴν τύχην ταύτην εἶχον φυγαδευθῆ. — Χαρακτὴρ τοῦ ποιήματος.

164.—*Διὰ τί ὁ Σ. δὲν ἠθέλησε νὰ γίνῃ τύραννος*;—Δημαγωγὸς κρίνει τὴν πρᾶξιν τοῦ Σ.—*1-4* ***βαθύφρων*** περίνους, ***βουλήεις*** περιεσκεμμένος, ***διδόντος*** ἐνδ., ***περιβαλὼν*** (τῷ δικτύῳ) περικλείσας πλουσίαν ἄγραν, ἄφθονον πρᾶγμα, ἐνδ., ***ἐπισπῶ*** ἀνασύρω, ***ἀγασθεὶς*** ἄγαμαι, καταπλαγεὶς πρὸ τῆς ἐπιτυχίας, αἴτ., ***ἀποσφάλλομαι*** στεροῦμαι, χάνω, ***θυμὸς*** θάρρος, ***ἁμαρτῇ*** (ἅμα-ἀραρίσκω) συγχρόνως. — *5-7* ***κρατήσας*** ἐπικρατήσας, γενόμενος κύριος τῶν πραγμάτων, ὑποθ., ***δέρω*** ἐκδέρω ***ἀσκὸς*** κτγρ.: νὰ εἶχον ἐκδαρῆ καὶ τὸ δέρμα μου νὰ εἶχε γίνει ἀσκός· ἡ φράσις παροιμ. πρὸς δήλωσιν μεγάλων βασάνων· ***ἐπιτρίβω*** ἀφανίζω, ***γένος*** ὑποκ.—*2β* ***πατρίδος*** ἐπίθ., ***καθάπτομαι*** ἐπιβάλλω χεῖρα, ***ἀμείλιχος*** ἀδυσώπητος, τυραννικός, ***μιάνας*** δι' ἧς πράξεώς μου ἤθελον κηλιδώσει, ***ὧδε*** διὰ τῆς στάσεώς μου ταύτης, ἣν ἐτήρησα, ***πλέον νικήσειν*** ὅτι θὰ ἀναδειχθῶ περισσότερον. — Πάντες οἱ ἀρχαῖοι ὁμολογοῦσιν ὅτι ὁ Σ., ἐὰν ἤθελεν, ἠδύνατο ἐν τῷ λυσσώδει ἀνταγωνισμῷ τῶν κομμάτων προστεθεὶς εἰς τὸ ἕτερον νὰ ἐπικρατήσῃ δι' αὐτοῦ τοῦ ἑτέρου καὶ νὰ γίνῃ τύραννος.

Χαρακτὴρ τῶν *163-4* διάλεκτος.

Ἀνασκόπησις τῶν ἰάμβων. — Ποῖον ἑλλ. φῦλον ἐκαλλιέργησε τοὺς ἰάμβους; Τίς ὁ χαρακτὴρ αὐτῶν καὶ ἡ διάλεκτος; ἔχουσι συγγένειαν πρὸς τὴν ἐλεγείαν καὶ τίνα; Ἀπαγγελία.

IIIα. ΤΟ ΜΕΛΟΣ

Ἐν ᾧ ἡ ἐλεγεία ὡς γέφυρα συνδέει τὸ παρελθὸν πρὸς τὸ παρόν, ἐν δὲ τῷ ἰάμβῳ προβάλλει πολὺ ἰσχυρότερον τὸ ὑποκειμ. στοιχεῖον, ἡ ποίησις γίνεται οὐσιωδῶς ὑποκειμενικὴ καθ' οὓς χρόνους ἡ ἐλευθερία καταυγάζει τὸν ἕλλην. ὁρίζοντα. Τότε διαμορφοῦται τὸ ***μέλος***, ὅπερ κυρίως σημαίνει ποίημα ᾀδόμενον, ᾆσμα, οὗ ἀπαραίτητον στοιχεῖον εἶναι ἡ μουσική. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ᾆσμα ἀνθεῖ ἐκεῖ, ὅπου οἱ ἄνθρωποι εὐποροῦσιν, ἀγαπῶσι τὸν οἶνον καὶ τὴν μουσικήν, διὰ τοῦτο τὸ μέλος ἐκαλλιεργήθη κυρίως ἐν ταῖς αἰολικαῖς χώραις καὶ δὴ ταῖς αἰολ. ἀποικίαις, ὅπου οἱ Αἰολεῖς ἄποικοι, ἔχοντες γῆν γονιμωμάτην, ἐνωρὶς ἐτράπησαν πρὸς τὸν οἶνον καὶ τὴν ἡδυπάθειαν καὶ πρὸς τὸ ἄρτυμα τοῦ συμποσίου τὸ ᾆσμα, συνοδεύοντες αὐτὸ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

καὶ διὰ τῆς λύρας, ἐξ ἧς καὶ ἡ ὅλη ὑποκειμ. ποίησις ὠνομάσθη ἐν ὑστέροις χρόνοις **λυρική**. Τὰ εἴδη τοῦ μέλους καὶ τὸν χαρακτῆρα ἑκάστου θὰ γνωρίσωμεν ἐν ἐφεξῆς ἀποσπάσμασιν. Ὁ πρῶτος ἀντιπρόσωπος τοῦ μέλους εἶναι ὁ Ἀλκαῖος.

165—72. *Ἀλκαῖος.*

Ἐγεννήθη ἐν Μυτιλήνῃ ἐξ εὐγενεστάτου οἴκου, ἀκμάσας περὶ τὰ τέλη τῆς ζ'. καὶ ἀρχὰς τῆς ς'. ἑκ. π. Χ. Τότε ἐμαίνοντο ἐν Μυτιλήνῃ αἱ στάσεις μεταξὺ τῶν εὐπατριδῶν καὶ τοῦ ὑπὸ τῶν δημοκρατικῶν κατασταθέντος τυράννου Μελάγχρου καὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Μυρτίλου, ὧν ἐνεργότατα μετασχὼν ὁ ποιητὴς ὑπὲρ τῶν πρώτων ἡττήθη καὶ ἔφυγεν ἐκ τῆς πατρίδος. Ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἐπολέμησε περὶ τῆς κατοχῆς τοῦ Σιγείου, ὅτε, ὡς καὶ ὁ Ἀρχίλοχος, ἀπέρριψε τὴν ἀσπίδα, ἣν οἱ Ἀθηναῖοι ἀνεκρέμασαν ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ ἱεροῦ τῆς Ἀθηνᾶς. Ὕστερον ἀποπειραθεὶς μετὰ πολιτικῶν ἑταίρων νὰ καταλύσῃ τὴν ἀρχὴν τοῦ δήμου νικᾶται ὑπὸ τοῦ Πιττακοῦ, ἑνὸς τῶν 7 σοφῶν, καὶ ἀναγκάζεται νὰ καταλίπῃ τὴν πατρίδα μετὰ τῶν ἀδελφῶν καὶ τῶν πολιτ. ἑταίρων, περιφερόμενος ἐν τῇ ξένῃ ὡς πλάνης μισθοφόρος. Ἀλλὰ τὰς δυσμὰς τοῦ βίου διῆλθεν ἐν Μυτιλήνῃ, διότι ὁ Πιττακὸς μεγαλοψύχως ἔδωκεν αὐτῷ ἀμνηστείαν εἰπών: *Συγγνώμη τιμωρίας κρείσσων*. Ἔκτοτε διηλλάγη πρὸς τὸν Π. καὶ ἔζησεν ἐν εἰρήνῃ. Τὰ ποιήματά του, τὰ ὁποῖα ἦσαν πολλά, διαιρεθέντα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ εἰς 10 βιβλία, ἀναφέρονται ὡς τὰ πολλὰ εἰς τὸν πολυτάραχον βίον του. Ἀτυχῶς ἐλάχιστα διεσώθησαν ὡς καὶ ἱκανὰ ἀποσπάσματα, ἐν οἷς θὰ γνωρίσωμεν τὸν ποιητήν. Διάλεκτος αὐτοῦ εἶναι ἡ αἰολική.

165.—*Ἡ αἴθουσα τῶν ὅπλων μου.* — ***Μαρμαίρω*** ἀκτινοβολῶ, ἀπαστράπτω, ***χάλκος*** χαλκός, χαλκᾶ ὅπλα, ***παῖσα*** πᾶσα, ***στέγα*** ὁ θάλαμος, ἡ αἴθουσα, ***Ἄρῃ*** χαρ. πρὸς τιμὴν τοῦ Ἄ., ***λάμπρος*** λαμπρός, ***κυνία*** κυνέη, ***κατ*** κατά, ***τᾶν*** ὧν, ***κατύπερθεν*** καθύπερθεν, ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῶν ὁποίων πρὸς τὰ κάτω, ***ἴππιοι*** ἵππιοι, ζ. ***λόφοι*** ἐξ οὐρᾶς (ἢ χαίτης) ἵππου (πρβλ. τὰ ὁμ. ἵππουρις, ἱπποδάσεια), ***νεύοισιν*** νεύουσιν, κλίνουσι πρὸς τὰ κάτω, χοροπηδοῦν, ***ἀγάλματα*** ἀγλαΐσματα, κοσμήματα, ***κνάμις*** κνημίς, ***χάλκιος*** χάλκεος, ***περικείμεναι*** γύρῳ τοποθετημέναι, κρεμασμέναι, ***κρύπτοισι*** κρύπτουσι, καλύπτουσι, ***πασσάλοις*** αἴτ. πασσάλους, ξύλινα καρφία (πα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λούκια) ἐμπεπηγμένα εἰς τοὺς τοίχους πρὸς ἀνάρτησιν ἐνδυμάτων..., **ἄρκος** οὐ. (ἀρκέω, arceo) ἀμυντήριον, **βέλος** βλῆμα, **ἰσχύρω** ἰσχυροῦ, **νέω λίνω** νέου λίνου, γεν. ὕλ., **κοίιλος** κοῖλος, **ἄσπιδες** ἀσπίδες, **κατὰ βεβλήμεναι** πρκμ. τοποθετημέναι, σωρευμέναι κάτω, **παρ** παρὰ ἐπιρ., πρὸς τούτοις, **ζῶμα** βραχεῖα περισκελὶς καλύπτουσα τὰ περὶ τὰ ἰσχία, **κύπασσις** ἀ. κυπασσίς, λινοῦς μικρὸς χιτωνίσκος κατερχόμενος μέχρι τοῦ μέσου τοῦ μηροῦ, **τῶν** ὧν, πάντων τῶν προειρημένων, **λάθεσθαι** (ἐπι)λαθέσθαι, **ἐπειδὴ πρώτιστα** εὐθὺς μόλις, ἀφ' οὗ ἅπαξ, **ὑπὸ ἔσταμεν** ὑπέστημεν, ὑφίσταμαι-ἀναλαμβάνω, ***Fέργον τόδε*** ὅπερ τώρα μᾶς καλεῖ (ἐννοεῖ πόλεμον ἐπικείμενον πρὸς τοὺς Ἀθ. περὶ τοῦ Σιγείου ἢ παρασκευὴν πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ Μελάγχρου ἢ Μυρσίλου).—*3* Σκῦλα τῶν πολεμίων ἀνεκρεμμάννυντο συνήθως ἀπὸ πασσάλων τῶν ναῶν, ἀλλὰ καὶ ὅπλα ἀφιερούμενα τοῖς θεοῖς ὑπὸ τοῦ κατόχου, *94-7*.—*5* Λινοῖ θώρακες μνημονεύονται καὶ παρ' Ὁμήρῳ Β 529 λινοθώρηξ· αἱ ἀσπίδες **κοίιλαι** ὡς ὀμφαλόεσσαι. — *6* ***Χαλκίδικαι*** οἱ Χαλκιδεῖς ἦσαν ὀνομαστοὶ διὰ τὴν κατεργασίαν τῶν μετάλλων καὶ δὴ τοῦ χαλκοῦ, ὀρυττομένου ἐκ τῶν παρὰ τὴν πόλιν χαλκωρυχείων, ἐξ οὗ λέγεται ὅτι ἔσχε καὶ τὸ ὄνομα ἡ πόλις, ἐν αὐτῇ δὲ τὸ πρῶτον ἐφάνησαν τὰ πρῶτα χαλκουργεῖα.—Χαρακτὴρ τοῦ ἀποσπάσματος.

166.—Ὁ Ἀ. βλέπει συνταραττομένην τὴν πόλιν ὑπὸ τὸν τύραννον Μυρσίλον.—*2* **ἀσυνέτημι** ἀσυνετῶ, οὐ συνίημι, δὲν ἐννοῶ, πρβλ. *φόρημι-μαι* ἀντὶ *φορῶ-οῦμαι*, *χόλαιμ-χαλῶ*, **στάσιν** τὸ ἀναστάτωμα, τὸν (ἐμφύλιον) πόλεμον τῶν ἀ., **τὸ μὲν** ἄλλο μὲν κῦμα, **ἄμμες** ἡμεῖς, **ἄμμι** δοτ., **ἄμμε** αἰτ., **φόρημαι** φοροῦμαι 12,45, **ὀν** ἀνά, **νᾶι** νηί, πρβλ. *χείμων*, *μέγαλα*..., **μοχθέω** κακοπαθῶ, ὑποφέρω, **χείμων** τρικυμία, θαλασσοταραχή, **ἄντλος** ἀ. τὸ ὕδωρ τὸ εἰσρέον εἰς τὸ κύτος τοῦ πλοίου, sentina, **περ ἔχει** περιέχει, ὑπερέχει, σκεπάζει, ὑπερβάλλει, **ἱστοπέδα** ἱστοπέδη, ἡ ὀπὴ τοῦ κύτους, εἰς ἣν ἐναρμόζεται ὁ ποὺς (βάσις) τοῦ ἱστοῦ (**ὑπέραντλος** ἡ ναῦς ἡ ὅλως καλυφθεῖσα ὑπὸ τῶν κυμάτων), **λαῖφος** οὐ. ἱστίον, **πὰν** πᾶν, **ζάδηλος** διάδηλος, διαφανής, διάτρητος (φανάρι, κόσκινον), **λάκις** θ. λακίς, ῥάκος, σχισμὴ (lac-ero, ῥάκ-ος), **αὔτο** αὐτό, **ἄγκυλα** θ. ἀγκύλη, σχοινίον, δι' οὗ προσδένονται αἱ κεραῖαι (antemnae) ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ, ἢ τὰ **ὑποζώματα**, σχοινία περιδενόμενα περὶ τὸ σκάφος βεβλαμμένου πλοίου πρὸς στερέωσιν αὐτοῦ, **χόλαισι** χάλαισι (πρβλ. ὀν 3), χαλῶσι, ἀμτβ. ἔχουσι χαλαρωθῆ, παραλύσει.—Τί ὑπονοεῖ ὁ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ἀ. ὑπὸ τὴν ναῦν; πῶς λέγεται ὁ τρόπος οὗτος τοῦ ἄλλα λέγειν καὶ ἄλλα ἐννοεῖν; διὰ τί δὲν παρρησιάζεται;—Χαρακτὴρ τοῦ ἀπ.

167.—*Ὁ Ἀ. μανθάνει τὸν θάνατον τοῦ Μ.—Μεθύσθην* μεθυσθῆναι, ὑποκ. τινά, *πώνω* κ. πίνω πρβλ. πέπωκα, πῶμα, poculum, *πώνην* πίνειν, *πρὸς βίαν* χωρὶς νὰ θέλῃ, χωρὶς νὰ ἔχῃ ὄρεξιν.—Χαρακτὴρ τοῦ ἀπ.

168.—*Πόλεμος κατὰ τοῦ χειμῶνος!*—*Ὕει* ὕει, πρβλ. ἵππιος, κατύπερθεν, ὑπό..., *ὄρανος* οὐρανός, *ὁράνω* πρβλ. λίνω, ἰσχύρω, *ῥόαι ὑ.*, ῥοαὶ ὑ., τὰ ῥεῖθρα τῶν ὑ. (τὰ τρεχούμενα νερὰ), *πεπάγαισι* πεπήγασιν, ἔχουσι κρυσταλλώσει, *κάββαλλε* κατάβαλλε τὸν χ., βάλλε κάτω, πόλεμος κατὰ τοῦ χ., *ἐπὶ τίθεις* ἐπιτιθεὶς (ἐπὶ τὴν ἑστίαν, τὰ ξύλα), *ἐν κέρναις* ἐγκιρνάς, ἐγκεραννύς, *μέλιχρος* μελιχρός, μελίκρατος, γλυκύς, *ἀμφιβάλων* περιβαλών, τοποθετήσας περί, *κόρσα* κόρρη (κάρα), τὰ πλάγια τῆς κεφαλῆς, οἱ κρόταφοι, κεφαλή, *γνόφαλλον* κνάφαλλον, ἀπόμαλλον, (καὶ ἐπειδὴ ἐκ τοιούτου ἐγέμιζον στρώματα, προσκεφάλαια) προσκεφάλαιον. — Χαρακτὴρ τοῦ ἀπ.

169.—*Τὸ παυσίλυπον φάρμακον.*—*Ἐπιτρέπω* παραδίδω, ἀφήνω ἐκτεθειμένον, *ἐπιτρέπην* πρβλ. πώνην *167*, *θῦμος* θυμός, *κάκα* κακά, αἱ λῦπαι διὰ τὴν δυστυχίαν, *προκόπτω* κερδίζω, *οὔδεν* οὐδέν, *ἄσαμαι* ἀσῶμαι, πρβλ. *ἀσυνέτημι, φόρημι, χάλαιμι*, (ἄσηκόρος, ἀηδία, λύπη) λυποῦμαι, θλίβομαι, *ἀσάμενος* ἐνεσ., *Βύκχις* αἰολ. Βάκχις-χος, *ἐνεικαμένοις* ἐνεγκαμένους, πρβλ. *πασσάλοις-ους*, ἀφ' οὗ φέρωμεν πρὸς χρῆσίν μας, ὑποκ. ἄμμε (ἢ δοτ. πρὸς τὸ νοούμενον *ἄμμι*,ἠθ.)—Χαρακτὴρ τοῦ ἀπ.

170.—*Ἄμυνα κατὰ τοῦ καύσωνος!*—*Τέγγω* 87,9, *πλεύμων*, pulmo, πνεύμων, *ἄστρον* ὁ Σείριος, *περιτέλλεται* ἐπανέρχεται (ἐκ τοῦ περιοδικοῦ κύκλου), ἐπιτέλλει, *ἀ ὥρα* ἡ ὥρα, ἡ ἐποχὴ αὕτη, *χάλεπὸς* ἀφόρητος, *δίψαισι* διψῶσι, πρβλ. *χόλαισι, πεπάγαισι...*, *ἄχει* ἠχεῖ, ᾄδει, *Ϝάδεα* ἡδέα σύστ., *πέταλον* 130,2 *ἐκ π.* ἀπὸ μέσα ἀπὸ τά, *κακχέει* καταχεῖ, διασκορπίζει *πύκνον* σύστ. συχνὰ πυκνά, ἀδιακόπως, *ἀοίδα* ἀοιδή, ᾆσμα, *λίγυρὸς* ὀξύφωνος 45,5 κ.6, *ὑπὸ πτερύγων* κάτω ἀπὸ τὰ πτερά του, διὰ τῆς προστριβῆς τῶν πτερῶν του ἐπὶ τοῦ στήθους, *ὄππποτα* ὁπότε, *σέλας* οὐ. φῶς (μετὰ θερμότητος), καύσων, *φλόγιος* φλόγεος, φλογερός, πρβλ. *χάλκιος, κυνία..*, *πεπτάμένον*, πετάννυμαι, ἐφαπλούμενον, *καταυα(ί)νω* (αὖος-ξηρὸς) καταξηραίνω, κατακαίω. —*1 ἄστρον* κατ' ἐξοχήν, ὁ Σείριος, ὁ κύων τοῦ Ὠρίωνος, ἀστερι-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σμοῦ, ὅθεν καὶ *κύναστρον* (ἢ *ἀστροκύων*), *κύων*· ἐπιτέλλων κατὰ τὰ τέλη τοῦ θέρους ἐνομίσθη αἴτιος τῶν *κυνικῶν καυμάτων* ἢ *κυνάδων ἡμερῶν*. — *4* ***λιγύραν*** ἐν Σπάρτῃ ὁ τέττιξ ἐκαλεῖτο ***λιγαντάρ***, ὡς παρ᾽ ἡμῖν τζίτζικας ἢ τσίντζηρας ἐκ τοῦ τζι-τζι. — Χαρακτὴρ τοῦ ἀπ.

171.—*Ὁ. Ἀ.* ***διψᾷ.*** — ***Ὀμμένω*** ἀμμένω, ἀναμένω, πρβλ. *ὀν-ἀνά*, *χόλαισι*, ***λύχνος***, πλ.-οι-α, ἡ λυχνία, lucerna, κρεμάμενος ἀπὸ τοῦ λυχνοστάτου (λυχνούχου): τὸ ἄναμμα τῶν λύχνων, τὴν ὥραν, καθ᾽ ἣν ἀνάπτονται οἱ λ., ***δάκτυλος*** ἡ κατωτάτη μονὰς μήκους 0,018 μ., βραχυτάτης διαρκείας, πρβλ. ***πήχυιος*** 6,3, ***καδ(τ) ἀέρρω*** (ἀείρω) καταίρω, καταβιβάζω (ἀπὸ τοῦ μέρους, ὅπου φυλάσσονται), ***ἀίτας*** (ἀίω: ὁ πειθόμενος εἴς τινα δοῦλος, ἢ μᾶλλον: α(ἐπιτ.)-*Ϝ*ίεμαι, volo, in-vitus, πολυαγάπητος) ἀγαπητός, ***ἀίτα*** ἀγάπη μου, ***κυλίχνα***(-η) ὑπόκορ. τοῦ κύλιξ 16,2, ***ποίκιλος*** κατακέντητος, κατάκοσμος (ἐκ τῶν τορευμάτων 121,1) αἰτ. πλ., ***υἷος*** υἱός, ***λαθικάδης*** λαθικηδὴς (κήδεα 159,1), παι σίπονος, παυσίλυπος, ***κέρναις*** 168,4, ***ἕνα*** ἕνα (κύαθον οἴνου), ***δύο*** κυάθους ὕδατος· ὁ ***κύαθος*** ποτήριον δι᾽ οὗ ἤντλουν τὸν οἶνον ἀπὸ τοῦ κρατῆρος, ἐνταῦθα ὡς μέτρον, ***πλέως***(-ος) πλήρης, πλέαις-ας, ***κεφάλα*** κεφαλή, τὸ ἀνώτατον μέρος, ***κακ κ.*** κατὰ κεφαλῆς, μέχρι τῶν χειλέων, τῆς στεφάνης, ***ὠθήτω*** ὠθείτω, ἃς διαδέχηται γοργὰ τὸ ἓν τὸ ἄλλο, ἃς δουλεύουν βιαστικὰ ἐπάνω κατ᾽ ἐπάνω.—*1* Τὰ συμπόσια ἤρχιζον περὶ λύχνων ἁφάς· ὅ,τι ζητεῖ ὁ Ἀ. εἶναι ἀσύνηθες.—*3* Ὁ υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Σεμέλης, θυγατρὸς τοῦ Κάδμου, εἶναι ὁ Διόνυσος.—*4* Περὶ τῆς κράσεως τοῦ οἴνου ἰδ. 16,2. Μνημονεύονται καὶ κράσεις 4 ὕδ.: 1 οἴν., 5: 2, 5: 3, καὶ 1 : 1 (ἴσον ἴσῳ), ἣν συνιστᾷ καὶ ὁ Ἱπποκράτης διὰ τοὺς ἐκ ψύξεως πάσχοντας. Καθ᾽ ὅλου ὁ οἶνος ἐπίνετο κεκραμένος (ἐντεῦθεν καὶ τὸ ἡμέτερον ***κρασὶ***) καὶ οἱ μὲν νηφάλιοι ἀνεμείγνυον 2 ὕδ. : 1 οἴν., οἱ δὲ πόται 1 ὕδ. : 2 οἴν.

172.—*Ὁ Ἀ.* ***πρὸς τοὺς Διοσκόρους.***—***Δεῦτε*** παρακελ., ***ἀστέροπος*** ἀστερω(ο)πός, ἀστεροκόσμητος, κατάστερος, ***ἴφθιμος*** (ἰφι) γενναῖος, ***προφαίνομαι*** ἐπιφαίνομαι, ἐμφανίζομαι ἐμπρὸς (εἰς τὸν δρόμον), ***ἴλλαος*** ἵλεως, εὐμενής, ***εὕρηα*** εὐρεῖα, ***παῖσα*** πᾶσα, ***ῥῆα*** εὐκόλως, ***ῥύομαι*** σῴζω, ***θανάτω***-ου, ***ζακρυόεις*** (ζα(ἐπιτ.)-κρυόεις) κρυερώτατος, ***θρώσκω*** πηδῶ 4,9, ***ὀν*** ἀνά, ***ἄκρα*** τὰ ὕψη, ***νάων*** νεῶν, ***εὔεδρος*** ὁ ἔχων καλὰ καθίσματα (θρανία διὰ τοὺς ἐρέτας), ***τήλοθεν*** τηλόθεν, ***ἀμφιβαίνω*** περιτριγυρίζω, ***πρότονοι*** κ. ***πρότονα*** δύο

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σχοινία, δι' ὧν ὁ ἱστὸς συγκρατεῖται πρὸς τὴν πρῷραν, ***λάμπροὶ*** φωτοβολοῦντες, κτγρ., ***φάος*** σωτηρία, ***ἀργάλέος*** φοβερός.—*6* Οἱ Διόσκουροι ἦσαν τέκνα τῆς Λήδας, ἥτις ἐκ τοῦ Διὸς μεταμορφωθέντος εἰς κύκνον ἔτεκεν ᾠόν, ἐξ οὗ ἐξεκολάφθησαν οἱ δίδυμοι ἀδελφοί· εἰκονίζονται πολλάκις ὡς ἱππεῖς· εἶναι προστάται τῶν ναυτιλλομένων ὁσάκις ἐν θυέλλαις ἐμφανίζωνται εἰς αὐτοὺς ὡς ἀστέρες ὑπὸ μορφὴν ἠλεκτρικῶν φώτων μετέωροι ἢ περὶ τοὺς ἱστοὺς καὶ τὰ ἱστία (ἠλεκτρικαὶ ἐκροαί, σήμερον: *τελώνια*, ἀλάνθαστον προμήνυμα ὅτι ἡ καταιγὶς ἔληξεν).

173—9. *Σαπφώ.*

Ἡ Σ. ὀλίγον νεωτέρα τοῦ Ἀλκαίου (628-568 π. χ.) ἐγεννήθη ἐν Ἐρέσῳ τῆς Λέσβου ἐξ εὐγενοῦς οἴκου καὶ διὰ τοῦτο συνεμερίσθη ἐν Μυτιλήνῃ, ὅπου ἔζη, τὰς περιπετείας τῶν ἀριστοκρατικῶν, φυγοῦσα εἰς Σικελίαν μετ' ἄλλων ὁμοφρόνων. Πρὸς τούτοις εἶχε νυμφευθῆ πλουσιώτατον Ἄνδριον. Ἀλλ' ἡ δρᾶσις αὐτῆς ἐν Μυτιλήνῃ ἐμφανίζεται πολὺ περίεργος. Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς γυναῖκας τῶν Ἰώνων καὶ τὰς Ἀτθίδας αἱ γυναῖκες τῆς Λέσβου καὶ ἐν γένει τῶν Αἰολέων ἔζων ἐν μεγάλῃ ἐλευθερίᾳ, ἥτις ἐπέτρεπεν εἰς λογίας γυναῖκας νὰ συγκροτῶσιν ὑπὸ τὴν ἰδίαν διεύθυνσιν μουσικοὺς θιάσους (συλλόγους) ἐκ νεανίδων, παιδευομένων περὶ τὴν ποίησιν καὶ τὴν μουσικὴν πρὸς βελτίωσιν τοῦ γυναικείου φύλου. Τοιαύτην μουσικὴν σχολὴν εἶχεν ἱδρύσει καὶ ἡ Σ. ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς, ἣν ἐκάλει *μοισοπόλον οἰκίαν*, εἰς ἣν ἐνέγραφε νεάνιδας εὐγενεστάτας, καλλίστας καὶ εὐφυεστάτας, διδάσκουσα μουσικήν, ποίησιν, τὴν κομψότητα καὶ τὴν χάριν περὶ τοὺς τρόπους καὶ τὴν περιβολήν, ποιοῦσα καὶ ψάλλουσα μετ' αὐτῶν καὶ περιβάλλουσ' αὐτὰς διὰ διαπύρου ἀγάπης. — Ἀλλ' ἐπειδὴ τοιαύτη δρᾶσις ἐξένιζεν Ἴωνας καὶ Ἀθηναίους, ἐνωρὶς τὰ κατ' αὐτὴν ἔλαβον μυθιστορικὴν τροπήν. Πλὴν ἄλλων ἐπλάσθη καὶ ὁ θρῦλος ὅτι ἐρασθεῖσα τοῦ περικαλλοῦς νεανίου Φάωνος, ὃν μάτην παρηκολούθησε φεύγοντα πρὸς τὴν Σικελίαν, ἐκρημνίσθη ἐξ ἀπογνώσεως διὰ τὸν ἀτυχῆ ἔρωτα ἀπὸ τοῦ βράχου τῆς Λευκάδος.—Καὶ ὅμως ἡ Σ. ἦτο ἐν Μυτιλήνῃ σεβαστὸν πρόσωπον καὶ ἀπέλαυε μεγάλων τιμῶν μέχρι τοῦ θανάτου. Μετὰ θάνατον ἀπηθανατίσθη ἐν Ἑλλάδι καλουμένη κατ' ἐξοχὴν *ποιήτρια*, ὡς ὁ Ὅμηρος *ποιητής*, *θνητὴ ἢ δεκάτη Μοῦσα*, *Πιερία μέλισσα*, *Λεσβία ἀηδών*, ὁ δὲ σοφὸς

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Σόλων ἀκούσας κατὰ τὰς δυσμὰς τοῦ βίου ᾆσμα τῆς Σαπφοῦς ηὐχήθη νὰ μὴ ἀποθάνῃ πρὶν ἐκμάθῃ αὐτό· ἡ εἰκὼν αὐτῆς φαίνεται ἐκτετυπωμένη ἐπὶ τῶν νομισμάτων τῆς Μυτιλήνης, ἀνδριάντες δ' αὐτῆς εἶχον ποιηθῆ πολλαχοῦ πολλοί, Πίν. Δ'. 1, καὶ τὰ ποιήματ' αὐτῆς ᾖδοντο πανταχοῦ τῆς Ἑλλάδος, ἐμιμήθησαν δὲ Ῥωμαῖοι ποιηταί. Τὴν μεγάλην φήμην ὀφείλει κυρίως εἰς τὰ ἐρωτικὰ ᾄσματα. Τὰ ποιήματα τῆς Σ. διῃρέθησαν ὕστερον εἰς 9 βιβ. κατὰ τὰς 9 Μούσας· ἐκ τῶν ἐρωτικῶν ἓν μόνον ᾆσμα ἐσώθη ἀκέραιον, τὸ 194, ἐκ δὲ τῶν ἄλλων ἱκανὰ ἀποσπάσματα.

173.—***Ὠιδὴ πρὸς τὴν Ἀφροδίτην.***—*1-4* ***ποικιλόθρονος*** ὁ καθήμενος ἐπὶ ποικίλου, κατακόσμου θρόνου, ***ἀθάνατα*** ἀθανάτη, ***δολόπλοκος***, ***μὴ δάμνα*** μὴ συντρίβῃς, βασανίζῃς, ***μὲ θῦμον*** ἐπιμερ., ***ἄσα***(-η) 169,2 ἀηδία τῆς ζωῆς, βαρεμός, στενοχωρία, θλῖψις, ***ὀνία*** ἀνία, ***πόνος*** βάσανον, ***λίσσομαι*** παρενθ.—*5-13* ***τυῖδε*** τῇδε, δεῦρο, ***αἴποτα*** εἴποτε, ***κἀτέρωτα*** καὶ ἑτέρωτα, ἑτέρωθι, χρον. ἄλλοτε, ***ἀίοισα*** ἀίουσα, 171,2, ἀκούουσα, ***αὔδω-ως*** αὐδή, ***πήλυι*** τῆλε, εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, ἐκ.., ***λίποισα*** πρβλ. *ἀίοισα*, ***χρύσιος*** πρβλ. *χάλκιος*..., ***ἄρμα*** ἅρμα, ***ὑπασδεύξαισα*** ὑποζεύξασα (διότι τὰ ὑποζύγια ἐζεύγνυντο ὑπὸ τὸν ζυγόν), ***ἦλθες*** εἰς τὸν οἰκόν μου, ***κάλός***, ***ὦκύς***, ***στροῦθὸς*** σπουργίτης, ***ἄγον*** ἦγον, ***δίνεντες*** δινοῦντες, ***πύκνὰ*** πυκνόπτιλα, ἐπίθ. ἢ σύστ, μὲ πυκνοὺς πτεροπαλμούς, ***περὶ*** αἰολ. ὑπέρ, πρβλ. ***περιέχω*** 166,6, ὑπεράνω, ***ὠράνω*** ὥρανος, οὐρανός, ***μέσσω***-ου, ***ἐξίκοντο*** ἔφθασαν εἰς τὸ τέρμα των.—*13-8* ***τὺ*** σύ, ***μάκαραιρα*** θεά, ***ἤρεο*** ἐρωτῶ, ***ὄττι*** ὅ,τι, ***δηὖτε*** δὴ αὖτε, δὰ πάλιν, ***κὦττι*** καὶ ὅτι, ***κάλημι - ῶ***, ***μαινόλας*** (ης-ου) μαινόμενος, περιπαθής, παράφορος τοπ. ἐν τῇ, μὲ τήν.—*18 24* ***τίνα*** ἀ. ἢ θ., νεάνιδα πιθανώτερον, μὴ τρέφουσαν ἐγκάρδιον φιλίαν καὶ ἀγάπην πρὸς τὴν Σ., ***δηὖτε*** 15, ***μαῖσ'(αι)*** *μαῖμαι* ἀντὶ μαίομαι, μέμαα, ζωηρῶς ἐπιθυμῶ, πρβλ. *γέλαιμι-ῶ*, ***ἄγην***-ειν ὑποκ. ***Πείθὼ*** θεραπαινίδα τῆς θεᾶς, ἀντκμ. ***τίνα***, ***φιλότατα***-τητα ἀγάπην : νὰ καταστήσῃ φίλην καὶ ἀφωσιωμένην εἰς σέ, ***Ψάπφ'(α)*** κ..-ω κ. *Σάφφω* ἐπὶ νομισμάτων, ***ἀδικήω*** ἀδικέω, ***διώξει*** θὰ τρέχῃ ὄπισθέν σου τὸ προσφιλὲς πρόσωπον, ***δέκομαι*** δέχομαι, ***κοὐκ*** κοὐκ.—*25-8* ***λύω*** ἀπολυτρώνω, ***ὄσσα*** ὅσα, ***ἰμέρρω*** ἱμείρω, πρβλ. *φθέρρω*.., ***τέλεσσαι*** τελέσαι, ***μοὶ*** χαρ., ὑποκ. ***σέ***, ***αὔτα*** αὐτή, ***ἔσσο*** ἴσθι, ***σύμμαχος*** ἀντιλήπτωρ μου, παραστάτις.—*2* Ἡ Ἀ. δολοπλόκος διὰ τὰς ἐρωτικὰς πλεκτάνας.—*10* Οἱ στρουθοὶ καὶ αἱ περιστεραὶ ἱεραὶ τῆς Ἀ. διὰ τὸ ἐρωτοπαθὲς αὐ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῶν.—Τὸ ἐρωτικὸν πάθος διὰ τίνων μέσων πραΰνει καὶ ἐξευγενίζει ἡ Σ.; Πίν. ΣΤ'.

174. — Ἡ Ἀγαλλίς, μία τῶν μαθητριῶν τῆς Σ., ἔχει μνηστευθῆ· ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς παρὰ τὸν μνηστῆρα δέχεται συγχαρητήρια· ἰδοὺ ἔρχεται ἡ Σ. μετὰ χοροῦ μηθητριῶν καὶ μόνη ἢ μετὰ τοῦ χοροῦ ἐκτελεῖ τὸ ᾆσμα πρὸς τὴν πεφιλημένην.—*1-5* **ἄνηρ** ὁ ἀνήρ, ὁ μέλλων σύζυγος, ὁ μνηστήρ, **κῆνος** ἐκεῖνος, **θέοῖσι**, **ὅττις** ὅστις, **ἰζάνω** ἰζάνω, **ἐναντία τοι** ἀπέναντί σου, **ὑπακούει** ἀκούει μετὰ προσοχῆς, θαυμασμοῦ, ἀντκμ. **σεῦ**, ὅπερ καὶ ἐκ τοῦ **πλάσιον** πλησίον, **φώνεισα-εις**, φώνημι-φωνῶ, φωνοῦσα-ῶν, **ἆδυ** ἡδύ, **γέλαις-αισα** γελῶν-ῶσα, **ἰμέροεν** ἱμερόεν, θελκτικά: ἀκούει τὴν γλυκεῖάν σου φωνὴν καὶ τὸν ἐράσμιον γέλωτά σου.—*5-16* **τὸ** ἡ γλυκεῖα ἀπόλαυσις τοῦ εὐτυχοῦς μνηστῆρος, **μὰν** πράγματι, ὅμως, **πτοάω**-έω συνταράττω, συγκλονῶ, **ὡς** ὡς, μόλις, **βρόχεα** βραχέα, ἐπ' ὀλίγας στιγμάς, πρβλ. *ὀν*, *ὀνία*.., **ὦς** δεικτ. τοῦ ὡς: καὶ ἀμέσως, **οὔδὲν φώνας** (-ῆς), **ἴκει** ἵκει: τελεία ἀφασία μὲ καταλαμβάνει, δὲν δύναμαι νὰ ἀρθρώσω οὐδὲ κἂν μίαν λέξιν, **καμ** κατ-ἔαγε, ἔχει κομματιασθῆ, σχισθῆ, **λέπτὸν** πῦρ ἐρωτικόν, **ὑπαδεδρόμακε** ὑποδεδράμηκε, **χρὼς**-ῶτὸς-οός, χρῶτα-όα-ῶ, δέρμα, σῶμα: διατρέχει, ὑφέρπει ὑπὸ τὸ δέρμα μου (ἐλαφρὸν ἐρύθημα), **ὄρημι** δράω, **ὄππα**-ατος οὖ, ὄμμα, ὀφθαλμός, **ἄκουαι** ἀκοαί, ὦτα, **ἐπιρρόμβημι**-έω, βομβῶ (κυρ. ἐκ τῆς περιστροφικῆς κινήσεως ῥόμβου, σβούρας), **ἀ ἴδρως** ὁ ἱδρώς, αἰολ. θηλ., **κακχέεται** 170,4 χύνεται κάτω, στάζει κάτω, **ἄγρεῖ** κυριεύει, **παῖσαν** πᾶσαν, ὅλην, **ἔμμι** εἰμί, **χλῶρὸς** κίτρινος, ὠχρός, **ποία** πόα (ἡ ξηρά· ἡμεῖς: ἐκιτρίνισεν ὡς κηρός), **ἐπιδεύης** ἐπιδε(υ)ής, ἐνδεής, **ὀλίγω** ὀλίγου δέουσα, **τεθνάκην** τεθνηκέναι: ὀλίγον δὲ λείπει ὥστε νὰ φαίνωμαι ὡς πτῶμα, σχεδὸν...—Ἡ Σ. τόσον ἰσχυρῶς χρωματίζουσα τὸ ἴδιον πάθος, τὴν ἐντύπωσιν, τί ἐπιδιώκει;

175.—Μία τῶν μαθητριῶν τῆς Σ. ἀποφοιτήσασα τῆς σχολῆς ἐλησμόνησε τὴν διδάσκαλον· τί λέγει περὶ τούτου ἡ Σ. πρὸς τὰς ἄλλας μαθητρίας;—*1-5* **τεθνάκην** 174,15, **ἀδόλως** τιμίως: θὰ ἐπεθύμουν νὰ εἶμαι νεκρά, καὶ τοῦτο λέγω ἐπὶ λόγῳ τιμῆς, **ἃ** ἥ, αὕτη ἡ ὁποία, **ψίσδομαι** ψίζομαι, ὀλοφύρομαι, **πόλλα καὶ τόδε** πλὴν ἄλλων πολλῶν εἶπε καί, **ὤμοι** οἴμοι, **δεῖνὰ:** πόσον σκληρὸν εἶναι αὐτὸ δι' ἡμᾶς, **ἦ μὰν** σὲ διαβεβαιῶ ἐν πάσῃ εἰλικρινείᾳ, **ἀπυλιμπάνω** ἀπολείπω, ἀποχωρίζομαι, **ἀέκοισα** ἀέκουσα, ἄκουσα.—*6-11* **χαίροισ'(α) ἔρχεο** εὐτυχὲς ταξείδιον, καλὸν κατευόδιον, **μέμναισο**

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μέμνησο, **κἄμεθεν** καὶ ἐμέθεν, ἐμοῦ, **ὡς** πῶς, **πεδέπω** μεθέπω (πεδὰ-μετά), πεδεέπομεν-ήπομεν, περιέπω, περιποιοῦμαι, **αἱ δὲ μὴ** μέμνησαι, **ὄμμναισαι** ἀναμνῆσαι, **σὺ δὲ** σὺ ὅμως, **λάθεαι** λήθεαι, ἐπιλανθάνῃ, **ἄμμες** 166,3, **ὄσσα**.. μὲ πόσην ἀγάπην καὶ πόσον ὡραῖα ἐπερνῶμεν.—*12-20* **παρεθήκαο**.. ἐτοποθέτησας πλησίον μου, προσέφερες, **πόλλοις** πολλοὺς στεφάνους, **βρόδον** ῥόδον, **πλόκιον** πλόκαμος, **ὄστλιγξ** ἀ. βόστρυχος: διὰ τοὺς.., **ὕμοι** ὁμοῦ, **ὑπαθῦμις** ὑποθυμίς, στέφανος ἀνθέων περὶ τὸν λαιμὸν 16,2 Πραγμ., **πόλλαις** πολλάς, **δέρα** 75,2, **ἄπαλος** ἁπαλός, **πεποημέναις** πεποιημένας, **ἀνθέων** γεν. ὕλης, **εἰάρινος** ἐαρινός, **ἐξαλείφομαι** ἐπαλείφω, ἐπιχρίω, **βρένθος** πολύτιμον μύρον, **βρένθειος** ὁ ἐκ βρένθους, **βασιλήιον** διότι θὰ ἔκαμνε τούτου χρῆσιν ὁ γείτων βασιλεὺς τῆς Λυδίας, δηλοῦν τὴν ἐξαιρετικὴν ποιότητα. **λιπάρῶς** ἀφθόνως.

176.—Ἡ μαθήτρια τῆς Σ. Ἀριγνώτα ἔχει νυμφευθῆ ἐν Σάρδεσι· πῶς νὰ περνᾷ ἄρα ἐκεῖ; τοῦτο διερμηνεύει ἡ Σ. πρὸς τὴν μαθήτριαν Ἀτθίδα.—*1-5* **ἀπὺ** ἀπό, **νῶν** νοῦν, **τυῖδε** 173,5: κατευθύνουσα τὰς σκέψεις αὐτῆς (ἡ Ἀρ.) πρὸς τὰ ἐδῶ, **ὡς** χρον. ὅτε, **πεδαζώω** συζῶ. πρβλ. πεδέπω 175,8, πρτκ., **ἔχεν** ἐθεώρει, **βεβάως** βεβαίως, ἀδιστάκτως, **ἴκελος** κ. **εἴκελος** (ἔοικα) ὅμοιος, κτγρ., **θέᾳ**, **μόλπα**(-ὴ) 16,12: τὴν μεγίστην εὐχαρίστησιν εὕρισκεν εἰς τὸ ἰδικόν σου ᾆσμα καὶ τὸν χορόν.—*6-11* **ἐμπρέπομαι** ἐμπρέπω, διαπρέπω μεταξὺ τῶν, ἀκτινοβολῶ, **Λύδαί**, ἐκ τῆς Λυδίας, **ὡς** ἐμπρέπεται, **βροδοδάκτυλος**, 175,13 βρόδον, **σελάννα** (σέλας, σελάσ-να) σελήνη, **περρέχω** περιέχω, ὑπερέχω, 173,10, **ἐπίσχω** ἐπέχω, διευθύνω, διασκορπίζω, **ἄλμυρος** ἁλμυρός, **ἴσως** ἐξ ἴσου ὅπως καί, **ἀρούραις** αἴτ. πλ.—*12-7* **ἐέρσα** ἡ δρόσος, **κάλα** θ. χαρίεσσα, **τεθάλαισι** τεθήλασι, σφριγηλὰ καμαρώνουν, **ἄνθρυσκον** φυτὸν ὅμοιον πρὸς τὸ ἄνηθον μὲ ἄνθος σκιαδοειδές, **κἄπαλ'** καὶ ἄπαλα, ἁπαλά, **μελίλωτος**(-ον) εἶδος εὐώδους τριφυλλίου, τὸ νυχάκι (ἀρωματικὸν καὶ τῶν ἐνδυμάτων), **ἀνθεμώδης** πολυανθής, **ζαφοίταισι** διαφοιτᾷ, περιφέρεται ἄνω καὶ κάτω, ἀ. πρόσ. ζαφοίταιμι (φαῖσι-φησί), μᾶλλον: ζαφοίταισα, **πόλλὰ** σύστ., **ἐπιμνάσθεισα** ἐπιμνησθεῖσα, **ἄγανὸς** 111,1, **βόρηται** βαρεῖται, **βαρέω** ἐπιβαρύνω, καταπιέζω: βαρύνεται, αἰσθάνεται ἐν βάρος, πλῆξιν (ἡ Ἀρ.), **ποὶ** πού, ὡς μαντεύω, **λέπταν φρένα** εἰς τὴν λεπτήν, εὐαίσθητον ψυχήν της, **ἵμερος** ἵμερος, πόθος, **ἄσα** 173,3 ἀνία, ἀνιαρὰ μονοτονία: ἡ μὲν λεπτή της ἰδιοσυγκρασία πνίγεται ἀπὸ τὸν ἀλγεινὸν πόθον ἡμῶν, ἡ δὲ καρδία της ἀπὸ τὴν ἀνιαρὰν μόνωσιν.—*18-20*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βόᾳ, ***ὄξὺ*** ὀξυφώνως, δυνατά, ***ἔλθην***-εἶν, ὑπακ. ***ἄμμε*** ἢ ***ἄμμι*** πρὸς τὸ βόᾳ, ***κῆθι*** (κῆνος) ἐκεῖσε: μᾶς φωνάζει δὲ νὰ ἀπέλθωμεν ἐκεῖ, ***τὰ δὲ*** ἀλλ' αὐτά, ***πολύως*** πολύωτος, ὁ ἔχων πολλὰ ὦτα, ***γαρύω*** γηρύω (γῆρυς θ. φωνὴ) φωνάζω, ***νῷν*** εἰς ἡμᾶς τὰς δύο, ***ἄπυστος*** παθ. ὁ μὴ ἀκουόμενος, ***ἄλος*** θ. ἁλός: ἀλλ' ἡ νύξ, ἡ ὁποία μὲ τὰ χίλια ὦτά της ἀκούει τὰς πρὸς ἡμᾶς φωνὰς τῆς Ἀριγνώτας, ἐρχομένας διὰ μέσου τῆς θαλάσσης, δὲν τὰς φωνάζει (ἀναφέρει) εἰς ἡμᾶς τὰς δύο, διότι ἐξατμίζονται διὰ τοῦ ἀέρος.

177. ***Ἡ Σ. πρὸς ἄμουσον γυναῖκα.—Κείσεαι*** θὰ εἶσαι χωμένη μέσα εἰς τὸν τάφον, ***οὐδέ ποτα*** καὶ ποτὲ δέν, ***μναμοσύνα*** μνημοσύνη: θὰ μνημονεύηται τὸ ὄνομά σου, ***μίνυνθα*** 6,7 οὐδὲ διὰ μίαν στιγμήν, ***πεδέχω*** μετέχω, ***ἐκπεποταμένα*** πρκμ. *ἐκποτάομαι-έομαι*, ἐκπέτομαι: ὅταν πετάξῃ ἔξω ἀπὸ τὸ σῶμα, ἀποθάνῃς, ***κὴν*** καὶ ἐν, ***Ἀίδα*** γεν., ***ἀφάνης*** κτγρ. ἄσημος, ***ἄμαυρὸς*** σκοτεινός, σκιώδης, ἢ ἀφανής, ἄσημος: θὰ ἔχῃς διαρκῆ ἀναστροφὴν μέ.—*3* Τὰ ῥόδα ἦσαν ἱερὰ τῶν Μουσῶν, ἕδρα τῆς λατρείας τῶν ὁποίων ἦτο ἡ Πιερία 12,2 πατρὶς καὶ τοῦ Ὀρφέως· ***ῥόδα*** Π. εἶναι ἡ μουσικὴ καὶ ἡ ποίησις.

178.—***Ἡ ὡραία νύμφη εὐτυχοῦς γαμβροῦ.—Ἐρεύθω*** (ἐρυθρὸς) κάμνω ἐρυθρόν, ***ἐρεύθομαι*** γίνομαι ἐρ., κοκκινίζω, ***ὕσδος*** ἀ. ὄσδος-ζος, κλάδος, ***ἄκρῳ*** κτγρ. ἐπάνω εἰς τὴν κορυφήν, ***ἄ. ἐπ' ὔ.*** ἐπάνω εἰς τὴν ἀκροτάτην κορυφήν, ***γλυκύμαλον*** γλυκύμηλον κ. μελίμηλον, εἶδος γλυκυτάτου μήλου, ***μαλοδρόπηες*** (μῆλα δρέπειν) μηλοδροπεῖς, μηλολόγοι, ***οὐ μὰν*** ἐπανορθ. καὶ μ' ὅλα ταῦτα δέν, ***ἐπίκεσθαι*** ἐφικέσθαι (αὐτοῦ), νὰ τὸ φθάσωσι, ***οἷον*** οἷον, ὅπως· ἡ Σ. παρέβαλλε τὴν νύμφην πρὸς τὸ γλυκύμηλον.

179.—***Ἐπιθαλάμιον.***—Χορὸς παρθένων (καὶ νέων;) ἵσταται πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ γαμβροῦ ᾄδων καθ' ἣν στιγμὴν πρόκειται νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν ὁ γαμβρὸς ὁδηγῶν καὶ τὴν νύμφην.—***ἀέρρω*** ἀείρρω, αἴρω, ὑψώνω, σηκώνω ὑψηλά, ***μέλαθρον*** τὸ ὑπέρθυρον ἢ ἡ ὀροφή, ***ὕψοι*** ὑψοῖ, ὑψόσε, πρὸς τὰ ὕψη, ὑψηλά, ***τέκτονες*** οἱ ξυλουργοί, κλητ., ***ἴσσος*** ἴσος, ***Ἄρευϊ*** Ἄρει (κατὰ τὸ ἀνάστημα), ***Ὑμήναον*** Ὑμέναιον αἰτ., ***Ὑμέναιος*** ὁ θεὸς τοῦ γάμου· νοεῖται: *μέλπετε*· ἡ ἐπιφών. αὕτη ἐπαναλαμβανομένη μεθ' ἕκαστον στίχον ἢ παρεμβαλλομένη ἐν μέσῳ τῆς στροφῆς, ᾀδομένη δὲ καὶ ὑπὸ τῶν δύο χορῶν ταυτοχρόνως, ἐὰν ὑπῆρχον δύο, καλεῖται ***μεσύμνιον*** καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τοὺς ἡμετέρους ἐπῳδοὺς (στίχους), οὓς στερεοτύπως ἐπαναλαμβά-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νομεν εἰς κανονικῶς ὡρισμένας θέσεις τοῦ ᾄσματος· ἐὰν ἡ ἐπιφώνησις ἦτο ἐν τέλει τῆς στροφῆς, ἐκαλεῖτο ***μεθύμνιον***.

Χαρακτὴρ τῶν *173-6,178-9*.—Γλωσσικοὶ κανόνες τῆς αἰολ. διαλέκτου.

180-3. *Ἀνακρέων.*

Ἐγεννήθη ἐν Τέῳ τῆς Λυδίας, ἰων. ἀποικίᾳ, ἦτο δὲ νεανίας ἤδη ἢ ἀνήρ, ὅτε οἱ Πέρσαι ἐκυρίευσαν τὴν πατρίδα του ἐπὶ Κύρου τῷ 545 π. Χ.· ὅθεν μετὰ πολλῶν συμπολιτῶν ἀπέπλευσεν εἰς Ἄβδηρα, ἀποικίαν τῶν Τηίων, καὶ ἐκεῖ ἐγκατεστάθη. Ὕστερον βλέπομεν αὐτὸν ἐν τῇ μεγαλοπρεπεῖ αὐλῇ τοῦ Πολυκράτους μετὰ τοῦ Ἰβύκου· ἐκεῖθεν δ' ἐπιβὰς πεντηκοντόρου, ἣν ἔπεμψε τιμῆς ἕνεκα χάριν αὐτοῦ ὁ Ἵππαρχος, ἦλθεν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Πεισιστράτου, ὅπου εἶχον καὶ ἄλλοι ποιηταὶ μετακληθῆ, διότι τὸ κάλλιστον κόσμημα τῶν τότε τυραννικῶν αὐλῶν ἐθεωρεῖτο ἡ ἐν αὐταῖς παρουσία ποιητῶν, οἵτινες διὰ τῶν ᾀσμάτων των ἐφαίδρυνον καὶ ἐλάμπρυνον τοὺς φιλοδόξους ἐκείνους οἴκους· ἐκεῖθεν ἦλθε καὶ πρὸς τοὺς Ἀλευάδας εἰς Θεσσαλίαν, ἀπέθανε δὲ ἐν ἡλικίᾳ 85 ἐτῶν, ἄδηλον ποῦ. Τὰ ποιήματά του, περιλαμβανόμενα ἐν 5 βιβλίοις, ἦσαν ἐρωτικὰ καὶ συμποτικὰ κυρίως, πολυθρύλητος δ' ὑπῆρξε καὶ ἡ *Ἀνακρεόντειος μέθη*, ἥτις ὅμως σημαίνει μᾶλλον ἰσχυρὰν ποιητικὴν ἔκστασιν. Εἰκ. ἐν Πίν. Δ' 2.

180.—Ὁ Ἀ. εὑρίσκεται ἐν πότῳ μετ' ἄλλων ἑταίρων· ὀφείλουσι πάντες νὰ τραγῳδήσωσιν ***ἐπιδέξια*** (τῆς σειρᾶς ἀκολουθούσης τὴν πρὸς τὰ δεξιὰ πορείαν) αὐτοσχεδιάζοντές τι· ἔρχεται ἡ σειρὰ τοῦ Ἀ.· ἀλλ' οὗτος ἀδυατεῖ· διὰ τί;—***δηῦτε*** δὴ αὖτε, νὰ πάλιν, ***σφαίρῃ*** ἐκ τοῦ ***προκαλεῖται***, ***νῆνις*** νεῆνις, νεᾶνις, *νήνι* δοτ. ὡς *Θέτι*, ***ποικιλοσάμβαλος*** ποικιλοσάνδαλος, φοροῦσα σανδάλια γραφικά, πολυκέντητα, ***εὔκτιτος*** εὖ κτίμενος, ἔχων ὡραίας οἰκοδομάς, ***καταμέμφομαι*** ψέγω, μυκτηρίζω, ***χάσκει*** προσβλέπει μὲ ἀνοικτὸν τὸ στόμα, ἀπλήστως, πρὸς τὴν κόμην ἄλλου τινός.—Ὁ Ἔρως ἔχει τὴν σφαῖραν ὡς ὅπλον, δι' οὗ πλήττει ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου θέλει νὰφυπνίσῃ τὰ αἵματα· ὅθεν καλεῖται *σφαιριστὰς* καὶ παρίσταται πολλάκις μετὰ σφαίρας. Ἡ νεᾶνις θὰ ἦτο ἑταίρα καὶ ὡς ὑπερήφανος λέγεται Λεσβία, διότι ἐκεῖ αἱ γυναῖκες εἶχον δημιουργήσει δι' ἑαυτὰς ἰδιάζουσαν θέσιν, πρβλ. τὰ περὶ Σαπφοῦς.

181.—***Παῖς*** ὑπηρέτης, δοῦλος, ***ἡμὶν*** ἐγκλ. τύπος τοῦ *ἡμῖν*, ***ἀνθεμόεις*** 6,1 ἀνθόπλεκτος, ***ἔνεικον*** ἔνεγκον, ***ὡς δὴ*** ἵνα ἀμέσως, ***πυ-***

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κταλίζω θαμ. τοῦ *πυκτεύω:* παίζω πυγμήν, παλαίω.—*1* Οἱ Ἕλληνες ἐν τῇ κράσει πρῶτον τὸ ὕδωρ ἔρριπτον εἰς τὸν κρατῆρα, εἶτα τὸν οἶνον. Περὶ στεφάνων ἐν τῷ πότῳ ἐν *17*.

182.—***Πῶς πρέπει νὰ συμποσιάσωμεν;***— *1-6* ***Ἄγε δὴ*** ἐμπρὸς λοιπόν, ***κελέβη*** μέγα ποτήριον, ἐν ᾧ ἀνεμείγνυον οἶνον μετὰ ὕδατος καὶ ἐξ οὗ ἠδύναντο καὶ νὰ πίνωσι, ***προπίνω*** πίνω πρῶτος ἢ εἰς ὑγείαν τινὸς (πρὸ ἐκείνου, εἰς ὃν θὰ δώσω μετὰ τὴν πόσιν, εὐχόμενος, τὸ ποτήριον, - πρόποσις), ***ἄμυστις*** θ. (α(στ.)-μύω κλείω) τὸ νὰ πίνωμεν χωρὶς νὰ κλείσωμεν τὸ στόμα, νὰ σταματήσωμεν πρὸς ἀναπνοήν, ἀμυστί, ἀπνευστὶ (μονορροῦφι), ***ἐγχέας*** εἰς τὴν κελέβην, ***τὰ μὲν ἀφ᾽*** ἑνὸς μέν, ***πέντε, δέκα*** κυάθους 171,4, ***ὡς*** ἵνα, ***δηῦτε*** 180,1, τώρα πάλιν, ***ἀναβασσαρέω*** (Βασσαρεὺς λ. Θρᾳκ. ὁ Διόνυσος) εἰσέρχομαι εἰς τοὺς Βακχικοὺς οἴστρους, ***ἀνυβρίστως*** ἄνευ παρεκτροπῶν, παραφορᾶς, εὐπρεπῶς.—*7-11* ***μελετῶμεν*** ὑπτκτ, ἃς μὴ κάμνωμεν γυμνάσια Σκυθ. οἰνοποσίας, ***παρ᾽ οἴνῳ*** ἐν τῷ συμποσίῳ, ***οὕτω πατάγῳ*** μὲ τόσον.., ***ἀλαλητὸς*** ἀ. ἀλαλαγμός, ***ὑποπίνω*** πίνω μετρίως, ***ἐν ὕ.*** ἐν μέσῳ ὕμνων — *3* Περὶ τῶν ἀναλογιῶν τῆς κράσεως 17,2 κ. 171,4. Οἱ Θρᾷκες ἦσαν διαβόητοι ὡς ἀκρατοπόται καὶ ὡς πίνοντες ἀμυστί.—***Κύαθος*** Πίν. Ε΄. 4.

183.—***Ὁ γηράσκων.***—*1-3* ***ἡμὶν*** 181,2, ***λευκὸν*** (ἐστι), ***πάρα*** πάρεστι, ***π. χρόνος*** γλυκεροῦ βιότου.—*4-6* ***ἀνασταλύζω*** ἀναστενάζω, κλαίω, ***θαμὰ*** 3,9, ***μυχὸς Ἀ.*** τὰ βάθη, οἱ κευθμῶνες τοῦ Ἅι., ***ἀργαλέος*** πικρός, ***ἕτοῖμον*** (ἐστὶ) ὡρισμένον, ὑπερβέβαιον.—*4* ***Τάρταρος*** 26,8.

Χαρακτὴρ τῶν ᾀσμάτων τοῦ Ἀ. Κατὰ τί ὁ Ἴων Ἀ. ὁμοιάζει πρὸς τοὺς Αἰολεῖς λυρικούς;

Κύριοι χαρακτῆρες τοῦ Αἰολικοῦ μέλους.

IIIβ. Η ΧΟΡΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Παραλλήλως πρὸς τὸ Αἰολ. μέλος ἀνεπτύχθη καὶ τὸ ***χορικὸν ᾀσμα***, ᾀδόμενον ἐν ὀρχήσει ὑπὸ χοροῦ, διδαχθέντος καὶ τὴν ᾠδὴν καὶ τὴν ὄρχησιν ὑπὸ ποιητοῦ. Τὸ χορικὸν ᾆσμα ἦτο ἐν χρήσει ἐν ἑορταῖς καὶ πανηγύρεσι, ἀποτελοῦν μέρος τῆς λατρείας τοῦ θεοῦ, πρὸ πάντων ἐν ταῖς Δωρικαῖς πολιτείαις καὶ μάλιστα ἐν Σπάρτῃ, ἥτις ἐφ᾽ ἱκανὸν χρόνον ἦτο καὶ ἐν ταῖς καλαῖς τέχναις ἡ πρώτη πόλις τῆς Ἑλλάδος πρὶν ἀκμάσωσιν αἱ Ἀθῆναι. Ἐν ταύταις δηλ. ὁσάκις ἐτε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λεῖτο χαρμόσυνον γεγονός, ἐθνικὴ ἑορτή, νίκη κλπ., ἑώρταζε τοῦτο σύμπασα ἡ πόλις, τελοῦσα πλὴν ἄλλων καὶ χορούς, ἐν οἷς οἱ χορεύοντες ἔψαλλον ᾆσμα ἐπὶ τῇ ἑορτῇ ἢ ἐπὶ τῷ εὐτυχεῖ γεγονότι, ἐπίτηδες ποιηθὲν ὑπὸ ποιητοῦ διατελοῦντος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς πόλεως, δι᾽ οὗ διηρμήνευον οὐχὶ πλέον τὰ ἴδια συναισθήματα, ἀλλὰ τῆς ὅλης ἑορταζούσης πόλεως, ἣν ἀντιπροσώπευον. Οὕτως ἐν ᾧ ὁ Ἀλκαῖος πανηγυρίζει π. χ. μόνος τὸν θάνατον τοῦ Μυρσίλου *167*, διότι οἱ Ἴωνες καὶ Αἰολεῖς ἀναγνωρίζουσιν ἀπόλυτον τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου, οἱ Δωριεῖς ὑποτάσσουσι τὸ ἄτομον εἰς τὸ κοινόν, ἀδιαφοροῦντες περὶ τῶν ἀτομικῶν αὐτοῦ αἰσθημάτων, ἀξιοῦντες δὲ νὰ ἐκφράζῃ τὰ συναισθήματα τοῦ ὅλου. Τίς ἄρα θὰ ἦτο ἡ διάλεκτος τῶν χορικῶν ᾀσμάτων, ἀφ᾽ οὗ ταῦτα ἐποιοῦντο χάριν τοῦ λαοῦ ;....Ἡ διάλεκτος δὲ αὕτη διετηρήθη καὶ ὅτε τὸ χορικὸν ᾆσμα μετηνέχθη καὶ εἰς ἄλλα φῦλα μὴ δωρικά. Ἀφ᾽ ὅτου δὲ αἱ πόλεις ἔπαυσαν νὰ ἔχωσιν ὑπαλλήλους ποιητὰς γράφοντας κατὰ παραγγελίαν των, τὸ χορικὸν ἀπέβη τότε ἐμπόρευμα διασκεδαστικὸν γραφόμενον κατὰ παραγγελίαν ἄλλου, δαπανῶντος πρὸς ἀμοιβὴν τοῦ ποιητοῦ καὶ πρὸς διδασκαλίαν καὶ διατροφὴν τοῦ χοροῦ. — Ἴδωμεν ἤδη τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς χορικῆς λυρικῆς ποιήσεως.

184-6. *Τέρπανδρος.*

Θεωρεῖται ὡς ὁ πρῶτος διαμορφωτὴς τῆς χορικῆς ποιήσεως καταγόμενος ἐξ Ἀντίσσης τῆς Λέσβου. Εἰς ταύτην ἐλέγετο ὅτι, ἀφ᾽ οὗ ὁ Ὀρφεὺς κατεσπαράχθη ὑπὸ τῶν Μαινάδων τῆς Θρᾴκης καὶ τὸ πτῶμα αὐτοῦ ἐρρίφθη εἰς τὴν θάλασσαν, ἐξεβράσθη ὑπὸ τῶν κυμάτων ἡ κεφαλὴ μετὰ τῆς λύρας καὶ διὰ τοῦτο ἡ Λέσβος ἀπέβη πασῶν τῶν χωρῶν μουσικωτάτη, περὶ δὲ τὸν τάφον τοῦ Ὀρφέως αἱ ἀηδόνες ἦσαν καλλιφωνότεραι ἢ ἄλλαχοῦ. — Ἀλλ᾽ ὁ Τ. ἐφημίσθη μᾶλλον ὡς ὁ δημιουργὸς τῆς ἑλλ. μουσικῆς. Συλλέξας πάσας τὰς μελῳδίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Μ. Ἀσίας, ὅσαι ἐποιήθησαν ἐκ φυσικῆς ὁρμῆς, διερρύθμισεν αὐτὰς κατὰ τεχνικοὺς κανόνας καὶ διέγραψε τοὺς ***Νόμους***, συνθέσεις μουσικὰς (μελῳδίας) ἁπλουστάτας καὶ ἀκριβεστάτας, οὓς ἡ ἑλλην. τέχνη διεφύλαξε καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀκμῆς. Τῶν ᾀσμάτων αὐτοῦ, ἅτινα κυρίως ἦσαν ὁμηρ. ἔπη μελοποιηθέντα, προέτασσεν ἴδια προοίμια. Πρὸς τούτοις ηὔξησε τὰς χορδὰς τῆς κιθάρας εἰς 7 ἀπὸ 4 καὶ εἰσήγαγε τὰ γραπτὰ μουσ. σημεῖα.—Ἡ δρᾶσις αὐτοῦ ἄρχεται κυρίως ἀφ᾽ ὅτου προσκληθεὶς ἦλθεν εἰς Σπάρτην, τὴν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κοιτίδα τότε τῆς μουσικῆς καὶ τῶν ἑορτῶν, καὶ ἐνίκησεν ἐν τῷ μουσ. ἀγῶνι τῶν Καρνείων τῷ 676 π. Χ. Ἐκεῖ εὗρε νέαν πατρίδα καὶ ἠξιώθη μεγάλων τιμῶν.

184.—***Ἀρχὰ*** ἀρχή, ἔναρξις, ***ἀγήτωρ*** ἡγήτωρ, ***πέμπω*** ἀναπέμπω.—*1* ***ἀρχά***. Τὸ ἀπ. ἀνήκει εἰς ***προοίμιον***, πρωτότυπον ποιητικὴν καὶ μουσικὴν σύνθεσιν τοῦ Τ., ἣν ἔψαλλε πρὸ τοῦ Νόμου, οὗ τὸ κείμενον εἶχε ληφθῆ ἐκ τῶν ὁμηρ. ἐπῶν. Τοιαῦτα προοίμια ἔψαλλον καὶ οἱ ῥαψῳδοὶ πρὶν ἀπαγγείλωσιν ὁμηρ. ῥαψῳδίας, ἀναφερόμενα κυρίως εἰς τὸν θεόν, ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ ὁποίου ἐτελοῦντο οἱ ποιητικοὶ καὶ μουσικοὶ ἀγῶνες, ὧν μετεῖχον καὶ αὐτοί, ἐπικαλούμενοι οὕτω τὴν θείαν βοήθειαν ὑπὲρ τῆς νίκης. Ἐπειδὴ δὲ συνήθως πάντες σχεδὸν ἤρχιζον ἀπὸ τοῦ Διός, διὰ τοῦτο παροιμ.: *ἐκ Διὸς ἀρχώμεθα*, a Iove principium. Ὅθεν ***πάντων ἀρχὴ*** ἀπὸ τοῦ ὀνόματος τοῦ ὁποίου ἀρχίζουσι πάντες οἱ ποιηταὶ (ὡς ἐγώ: Ζεῦ).

185.—***Περὶ τῆς Σπάρτης***. — ***Ἔνθα*** ὅπου, ***αἰχμὰ*** (τὸ δόρυ) τὸ πολεμικὸν πνεῦμα, ***θάλλει*** ἀκμάζει, ***μῶσα*** δωρ. μοῦσα, ***λιγὺς-εια-ὺ*** λιγυρός, καλλίφωνος: ἡ καλλίφωνος μουσική, ***δίκη*** δικαιοσύνη, ***εὐρυάγυια*** ἡ ἔχουσα εὐρείας ἀγυιὰς (καὶ ἀποφεύγουσα τὰς σκολιοδρομίας), εὐθύδικος, ***ἐπιτάρροθος*** 2 ἀρωγός.

186.—***Ἡ ἑπτάχορδος ἰδική μου***.—***Ἀποστέργω*** δὲν ἀγαπῶ πλέον, ἀπορρίπτω, ***τετράγηρυς*** 4,8, τετράφωνος, τετράχορδος: τὴν μουσικὴν τῆς τετραχόρδου λύρας, ***κελαδέω*** (κέλαδος-θόρυβος) φωνάζω δυνατά, ψάλλω (μεγαλοφώνως), ***σοὶ*** χαρ. πρὸς τιμὴν σοῦ.

187-9. *Ἀλκμάν.*

Ἤκμασε κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας τῆς ζ΄. ἑκ. π. Χ. πρεσβύτερος τοῦ Ἀλκαίου. Ἦτο Λυδὸς ἐκ Σάρδεων, αἰχμαλωτισθεὶς δὲ κατὰ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Κιμμερίων, ἰδ. Καλλῖνον, ἐπωλήθη ὡς δοῦλος ἐν Σπάρτῃ, ὅπου διὰ τὴν εὐφυΐαν καὶ τὸ μουσικὸν τάλαντον ἀπελευθερωθεὶς ἐγένετο πολίτης. Ἐγκρατὴς τῆς Λυδικῆς ἁρμονίας (μελῳδίας) τῆς πατρίδος του καὶ τῆς αἰολ. μουσικῆς προήγαγε μεγάλως ἐν Σπάρτῃ τὴν μουσικήν, ἣν εἶχεν ἤδη καλλιεργήσει ὁ Τέρπανδρος, προήγαγε τὴν χορ. ποίησιν εἰσαγαγὼν τὰς στροφὰς ἀντὶ τῶν ἁπλῶν στίχων, γενόμενος αὐτὸς χοροδιδάσκαλος καὶ κορυφαῖος τοῦ χοροῦ, καὶ ἔγραψε πολλὰ ποιήματα περιληφθέντα ἐν 6 βιβλ., εὐδοκιμήσας μάλιστα ἐν τοῖς ***παρθενείοις***, τὰ ὁποῖα ἐκλήθησαν οὕτως ὡς ᾀδόμενα ὑπὸ χοροῦ παρθένων. Ἀπέθανεν ἐν βαθεῖ γήρατι,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀπ. 189, καὶ οἱ Σπ. ἵδρυσαν μνημεῖον πρὸς τιμὴν αὐτοῦ, ἐν ᾧ τὰ ποιήματά του ἐξελθόντα τῆς Λακωνικῆς ᾖδοντο ἐπὶ μακρὸν ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων. Ἀτυχῶς μόνον ἀποσπάσματα διεσώθησαν.

187. ***Τί κάμνει ἡ φύσις τὴν νύκτα;—πρὼν*** 229,67, ***φῦλον*** εἶδος (ζῴων) διακρινόμενον φύσει ἄλλου εἴδους, ***ἑρπετὰ*** ἐπιθ.: καὶ τὰ ποικίλα εἴδη τῶν σκωλήκων καὶ ἑρπετῶν, ***τόσσα*** ὅσα, ***ὀρεσκῷος*** *(ὀρέσ-κοι-ος, κεῖ-μαι)* ὁ κοιμώμενος εἰς τὰ ὄρη, ὀρεσίβιος, ***κνώδαλον*** ἀγρίμιον, ζωντίμιον, πᾶν ζῷον, ***πορφύρεος*** (τεταραγμένος,) σκοτεινός, ***τανυπτέρυξ*** ὁ ἁπλώνων μακρὰ πτερά, μακρόπτερος.

188. ***Πρὸς τὴν Δήμητρα.***—Ἐκ παρθενείου.—***ἤνθομεν*** ἤλθομεν, ***ἐς*** (ἱερόν), ***ἐάσσαι*** ἐοῦσαι, ***παίσαι*** πᾶσαι, ***παρθενικαὶ*** 133,4, ***ἐχοίσαι*** ἔχουσαι, ***ἔμματα*** εἵματα (ἕννυμι), ἐνδύματα, φορέματα, ***ὅρμος*** κόσμημα τοῦ λαιμοῦ ἢ βραχίονος ἐκ χανδρῶν (ὡς κομβολόγιον) ἠλέκτρου, χρυσοῦ.., ***ὅρμως-ους, ἀριπρεπὴς*** ἐξαίσιος, ***ἐλέφας*** ἐλεφάντινον ὀστοῦν, ***πριστὸς*** (πρίω-σχίζω διὰ πρίονος) πριονιστός, ***ποτεοικότας*** προσεοικότας, ***αἴγλα*** φῶς, ἥλιος, ***ἰδῆν***-εῖν, ἀναφ.

189. Ἐκ παρθενείου, ἐν ᾧ ὁ Ἀ. ἦτο χοραγός· μονῳδῶν λέγει πρὸς τὸν Χ. τῶν παρθένων.—***οὔ μ' ἔτι*** οὐκέτι με, ***γυῖα*** τὰ μέλη, 4,8, ***ἱμερόφωνος*** ὁ ἔχων θελκτικὴν φωνήν, ***βάλε*** μόριον εὐχῆς, ὡς παρ' ἡμῖν: βάλε νὰ ἤμην, εἴθε νὰ ἤμην, ***φέρην***-ειν: δὲν ἀντέχουν πλέον οἱ πόδες μου, ***μελίγαρυς*** μελίγηρυς ***κηρύλος*** ἀ. ἡ ἄρρην ἀλκυών, ὁ κήυξ, θαλάσ. πτηνόν, ***ὅστε*** ὁμηρ. ὅς, ***ποτῆται*** ποτᾶται 177,4, ***ἐπ' ἄνθος κύματος*** ἐπάνω εἰς τοὺς ἀφροὺς τῶν κυμάτων, ***ἀλκυὼν*** ἡ θῆλυς, ***νηδεὴς*** (νη-δέος) ἄφοβος, ***ἁλιπόρφυρος*** ἔχων τὸ χρῶμα τῆς θαλασσίας πορφύρας.—Τὸν μῦθον περὶ κήυκος κ. ἀλκυόνος ἰδ. Ὁμ. Ι 563 ἡμετ. ἐκδ. Πρὸς τούτοις ἐπιστεύετο ὅτι ἅμα ἐγήρασκεν ὁ κήυξ (κηρύλος), ἐφέρετο ἐπὶ τῶν πτερῶν τῶν θηλειῶν. Ἐπειδὴ ἡ ἐπώρασις γίνεται περὶ τὰς χειμερ. τροπάς, τὰ πτηνὰ ταῦτα ἐμφανίζονται ὡς ἄγγελοι τοῦ ἔαρος.

190-2. *Στησίχορος.*

Ἤκμασεν ἐν Ἱμέρᾳ τῆς Σικελίας, ἣν εἶχον κτίσει Δωριεῖς καὶ Ἴωνες, ζήσας 85 ἔτη (640-555 π. Χ). Κατὰ τοὺς χρόνους αὐτοῦ ἤρξατο μαραινόμενος ὁ ἐνθουσιασμὸς ὑπὲρ τῶν ἀρχαίων μύθων καὶ ἀνεβλάστανεν ἡ κλίσις πρὸς τὴν λυρ. ποίησιν, εἰς ἣν ἐτράπη καὶ ὁ Στ. Ὡς ὑποθέσεις τῶν ᾀσμάτων αὐτοῦ ἐλάμβανε συνήθως ἀρχαίους μύθους ἔχοντας ὑπόθεσιν θαυμαστὴν καὶ μεγαλοπρεπῆ, καὶ δὴ ἐκ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῦ Τρωικοῦ καὶ Θηβαϊκοῦ μάλιστα κύκλου, πραγματευόμενος αὐτοὺς ἐν μέτροις λυρικοῖς. Οὕτως ἔγραψεν *Ἰλίου πέρσιν, Νόστους, Ὀρέστειαν, Γηρυονηίδα* κἄ. καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη λυρικὸς Ὅμηρος. Τὰ ποιήματ' αὐτοῦ παρέδιδεν εἰς χορούς, οὓς πρῶτος αὐτὸς ἐκεῖ ἔστησε, κληθεὶς διὰ τοῦτο Στησίχορος, ἐν ᾧ πρότερον ἐκαλεῖτο Τεισίας, ἵνα ἐκτελῶνται ὑπ' αὐτῶν ἐν πανηγύρεσι. Τὰ ἔργα αὐτοῦ, περιληφθέντα ἐν 26 βιβλ., διὰ τὴν ὡραίαν ἐκλογὴν τῶν μύθων καὶ τῶν εἰκόνων ἦσαν προσφιλέστατα εἰς τοὺς Ἀθηναίους καὶ πάντας τοὺς καλλιτέχνας, ἀλλ' ἀτυχῶς ἐξ αὐτῶν ἐλάχιστα λείψανα διεσώθησαν.

190.—***Ἐκ τῆς Γηρυονηίδος.*** — Ὁ Ἡρακλῆς διετάχθη ὑπὸ τοῦ Εὐρυσθέως νὰ κομίσῃ τὰς βοῦς τοῦ Γηρυόνου, τρικεφάλου, τέρατος, οἰκοῦντος ἐν τῇ νήσῳ Ἐρυθείᾳ, ἐν ταῖς δυτ. ἐσχατιαῖς τῆς γῆς· ὁ ἥρως πορευόμενος διὰ τῆς Εὐρώπης ἔστησε τὰς Ἡρακλείους στήλας κατὰ τὰ ὅρια Εὐρώπης καὶ Λιβύης (κατὰ τὸ Γιβραλτάρ), ἀλλὰ καιόμενος ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἐνέτεινε κατ' αὐτοῦ τὸ τόξον· ὁ θεὸς θαυμάσας τὴν ἀνδρείαν αὐτοῦ ἔδωκε χρυσοῦν δέπας, δι' οὗ ὁ Ἡρ. διεπέρασε τὸν Ὠκεανόν. Ἀφ' οὗ δὲ ἔλαβε τὰς βοῦς φονεύσας τὸν Γηρυόνην, ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἡρακλείους στήλας, ὅπου ἀπέδωκε τὸ δέπας εἰς τὸν ἥλιον.—***Ὑπεριονίδας*** πάτρων. ὁ υἱὸς τοῦ Ὑπερίονος, ἑνὸς τῶν Τιτάνων, ***ἐσκατέβαινε*** κατέβαινε μέσα εἰς, ***βένθος*** βάθος, ***ἐρεμνὸς*** (ἐρεβεννὸς) σκοτεινός, ***κουριδία*** 1,7, ***πάιδας*** παῖδας, ***ὅδε*** πάις Διός.—Ὁ Ἥλιος ἐπιβαίνων τοῦ δέπαος κατευθύνεται πρὸς Δ, ὁπόθεν ἀναδύεται ἐκ τοῦ βάθους ἡ νύξ. Μήτηρ αὐτοῦ ἡ Θεία ἢ Εὐρυφάεσσα ἢ Νύξ, σύζυγος ἡ Κλυμένη, τέκνα Φαέθων, Ἀκτίς, Αἰήτης, Κίρκη, Αὐγείας, Χάριτες, Ὧραι κλπ.—*5* ***ἐς ἅλσος*** ἄδηλον ποῖον.

191.—***Ἐκ τῆς Ἑλένης.***—Διὰ τί ἡ Ἀφροδίτη ἦτο ὠργισμένη κατὰ τοῦ Τυνδάρεω; —***οὕνεκα*** διότι, ***ῥέζω*** θύω, ***ἠπιόδωρος*** ἡ δίδουσα πραϊντικά, γλυκαντικὰ δῶρα, ***κείνα*** ἐκείνη, ἡ Κύπρις, ***δίγαμος*** ἡ παίζουσα μὲ δύο συζύγους, μοιχός, ***λιπεσάνωρ*** ἡ ἐγκαταλείψασα τὸν ἄνδρα της.—Ἐν τῇ ***Ἑλένῃ*** ὁ Στ. περιέγραφε καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ Τρωικοῦ πολέμου, ὡς φέρεται ἐν τῷ ἀπ. Ἐκ τῶν θυγατέρων τοῦ Τυνδάρεω καὶ τῆς Λήδας ἡ μὲν Κλυταιμήστρα συνέζη ἀθεμίτως μετὰ τοῦ Αἰγίσθου, μεθ' οὗ καὶ ἐφόνευσε τὸν Ἀγαμέμνονα, ἡ δὲ Ἑλένη ἐνυμφεύθη τρίς, μετὰ τοῦ Θησέως, Μενελάου καὶ Πάριδος (καὶ Δηιφόβου μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πάριδος).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

192.—*Ἡ παλινῳδία.*—Ὁ Στ. μετὰ τοὺς κατὰ τῆς Ἑλένης ψόγους ἔπαθεν ὀφθαλμίαν καὶ ἐν τῇ τύφει τῆς συνειδήσεως νομίζων ὅτι τοῦτο προῆλθεν ἐξ ὀργῆς τῆς ἡρωίδος ἐποίησε καθ' ὑπόδειξιν ὀνείρου τὴν πολυθρύλητον παλινῳδίαν, ἐγκώμιον τῆς Ἑλένης, ἐν ᾗ ἀνεκάλει ὅσα εἶχεν εἰπεῖ κατ' αὐτῆς βεβαιῶν ὅτι οὐχὶ ἡ Ἑλ., ἀλλὰ φάσμα ἢ εἴδωλον αὐτῆς ἦλθεν εἰς Τροίαν καὶ περὶ τούτου Ἕλληνες καὶ Τρῶες ἐμάχοντο ἐπὶ 10 ἔτη, ἐν ᾧ ἡ ἀληθὴς Ἑλ. οὐδέποτε ἀπέπλευσεν ἐξ Ἑλλάδος εἰς Τροίαν.—*ἔτυμος* 31,8, *εὔσελμος* ἡ ἔχουσα καλὰ σέλματα, σανιδώματα κατὰ τὴν πρῷραν καὶ πρύμναν, *Πέργαμα* ἡ ἀκρόπολις τοῦ Ἰλίου.

Διὰ τί ἡ γλῶσσα τοῦ Στ. ἔχει πολλοὺς ἰωνισμούς; — Διὰ τί ἡ γλῶσσα τῶν χορικῶν ποιητῶν ἔχει καὶ ἰωνισμοὺς καὶ αἰολισμούς;

193-9. *Σιμωνίδης.*

Υἱὸς τοῦ Λεωπρέπους ἐγεννήθη ἐν Κέῳ τῷ 556 π. Χ. ἐξ οἰκογενείας θεραπευούσης τὰς Μούσας. Τὴν ποιητικὴν καὶ μουσικὴν ἐδιδάχθη ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι, γενόμενος κατ' ἀρχὰς χοροδιδάσκαλος καὶ εἶτα ποιητής. Ἐν ἀκορέστῳ φιλομαθείᾳ μελετῶν ἐνδελεχῶς τὴν ποίησιν καὶ γενόμενος βαθύτατος γνώστης πάντων τῶν εἰδῶν τῆς λυροποιήσεως εὕρισκε πλέον τὸν ὁρίζοντα τῆς ἰδίας πατρίδος στενὸν καὶ ἀπεδήμησεν ὡς πάντες σχεδὸν οἱ πρὸ αὐτοῦ ποιηταί. Ἡ φήμη διελάλησεν αὐτὸν πανταχοῦ. Αὐλαὶ φιλομούσων τυράννων καὶ δῆμοι ἔσπευδον νὰ καλέσωσι τὸν Σ. παρ' ἑαυτοῖς· οὕτω διέτριψεν ἐν τῇ αὐλῇ τῶν Πεισιστρατιδῶν ἐν Ἀθήναις, ἐν ταῖς αὐλαῖς τῶν Ἀλευαδῶν καὶ Σκοπαδῶν ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐν δὲ τοῖς Μηδικοῖς ταχθεὶς ἐκεῖ, ὅπου ἐκάλει αὐτὸν ἡ φωνὴ τῆς πατρίδος, ἐπανέρχεται εἰς Ἀθήνας, γίνεται φίλος τοῦ Θεμιστοκλέους, Παυσανίου καὶ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, ὑμνήσας τότε διὰ τῶν ἀθανάτων ἐπιγραμμάτων καὶ ἄλλων ᾀσμάτων τοὺς ὑπὲρ πατρίδος πολεμήσαντας καὶ τοὺς πεσόντας. Εἶτα μεταβαίνει εἰς Σικελίαν εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ τυράννου Ἱέρωνος, ὅστις εἶχε τὴν φιλοδοξίαν νὰ κοσμῇ τὴν αὐλήν του διὰ τῶν ἐπιφανεστάτων ποιητῶν, καὶ ἐκεῖ ἀπέθανεν, ἐνενηκοντούτης σχεδόν, τῷ 468 π. Χ. Εὐτυχήσας νὰ ζήσῃ κατὰ τοὺς ἐνδόξους χρόνους, ὅτε ἡ Ἑλλὰς θριαμβεύσασα κατὰ τῶν βαρβάρων ἐρρίφθη ἀκατάσχετος εἰς τὴν θεραπείαν τῶν καλῶν τεχνῶν, εὐφυέστατος, μνημονικώτατος, φίλος τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς, ὑλικῶς ἀνεξάρτητος, ὑπῆρξεν ὁ γονιμώτατος πάντων τῶν Ἑλλήνων λυρικῶν, θεραπεύσας πάντα τὰ εἴδη τῆς λυρ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ποιήσεως. Ἀλλ' ἤσκει ταύτην οὐχὶ ἐξ ἱεροῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἀλλ' ὡς τέχνην ἐπὶ χρήμασι λέγων ὅτι ὁ πλοῦτος εἶναι κρείττων τῆς σοφίας, διότι οἱ σοφοὶ διατρίβουσιν ἐπὶ ταῖς θύραις τῶν πλουσίων. Παρέχων ὅμως τὴν ποίησιν αὐτοῦ εἰς πάντα Ἕλληνα κατέστησεν αὐτὴν **καθολικήν,** πανελλήνιον, καὶ δὴ ἐν χρόνοις, καθ' οὓς οἱ ἐθνικοὶ ἀγῶνες κατέρριψαν τὰ φυλετικὰ μεσότοιχα τὰ χωρίζοντα τοὺς Ἕλληνας ἀπ' ἀλλήλων. Διὰ τὰς ποιητικὰς αὐτοῦ ἀρετὰς ἀνεγινώσκετο ὑφ' ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος, ἐτιμήθη ὡς οὐδεὶς ἄλλος ὑπ' αὐτῆς καὶ ἀπέβη ὁ ἐθνικὸς μελοποιὸς τῶν Ἑλλήνων. Ἀλλ' ἀτυχῶς ἐκ τῆς μεγάλης αὐτοῦ δημιουργίας πλὴν πολλῶν ἐπιγραμμάτων μόνον ἀποσπάσματα διεσώθησαν.

193.—*Ἐγκώμιον τῶν ἐν Θερμοπύλαις πεσόντων.*—*Ἀ τύχα* ὅτι ηὐτύχησαν νὰ μετάσχωσι τῆς ἐν Θερμοπύλαις μάχης, **πότμος** (πίπτω) θάνατος, **καλὸς** ἔντιμος, τίμιος, διότι ἔπεσον ὑπὲρ πατρίδος, **βωμὸς** διότι οἱ μεγάλοι νεκροὶ ἀφηρωίζοντο καὶ οἱ τάφοι αὐτῶν ἐκαλοῦντο **ἡρῷα, μνᾶστις** μνῆστις θ. μνήμη, (εὐγνώμων) ἀνάμνησις, **πρὸ γόων** ἀντὶ γοερῶν θρήνων, **ὁ οἶκτος** ὁ ἔλεος, **ἔπαινος** (ἐστί): ἀντὶ οἴκτου πρὸς τοιούτους νεκροὺς προσήκει ὁ ἔπαινος, **εὐρὼς** 48,6, **ἀμαυρόω** ἐξαφανίζω, **ἐντάφιον** (εἶμα) σάβανον: τὴν δόξαν, ἥτις ἔχει σαβανώσει αὐτούς, τὴν ὑστεροφημίαν, τὸν ἔνδοξον κλῆρον αὐτῶν, **σακὸς** ἀ. σηκός, ἱερὸς περίβολος, ἱερὸν (τὸ ὀρθογώνιον κτίριον τῶν ναῶν), **οἰκέτας** ἔνοικος, κτγρ.: *ὅδε ὁ σηκός, σηκὸς ὢν ἀ. ἀγαθῶν, ἐκτήσατο οἰκέτην τὴν* **εὐδοξίαν,** δόξαν, *τῆς Ἑλλάδος,* **μαρτυρεῖ** ὅτι ὁ τάφος οὗτος ἐγκλείει τὴν δόξαν τῆς Ἑλλάδος, **λελοιπὼς** ἀναφ., **κόσμον** τιμήν, ἐγκώμια, **ἀρετᾶς** τῆς ἀνδρείας.

194-6.—*Θρῆνοι:* *Ἐὰν* αἴτ., *μὴ φάσῃς* μὴ φήσῃς, **γίνεται** ἀντὶ μέλ., (φάσῃς) **ὅσσον..,** **ἔσσεται** (ὄλβιος), **κατάστασις** ἐναλλαγὴ (καταστάσεως), θάνατος, **οὕτως** ὠκεῖα: *οὐδὲ γὰρ ἡ τῆς τανυπτερύγου μυίας μετάστασις οὕτως ὠκεῖά ἐστιν·* ἡ μυῖα ἦτο τὸ σύμβολον τοῦ ἐφημέρου. — Ἴσως τὸ ἀπ. ἀνήκει εἰς θρῆνον τοῦ Σ. ἐπὶ τοῖς Σκοπάδαις, τυράννοις ἐν Κραννῶνι τῆς Θεσσαλίας, οἵτινες κατεπλακώθησαν ὑπὸ τῆς καταπεσούσης στέγης τῆς οἰκίας των, διασωθέντος μόνου τοῦ ποιητοῦ.

195.—*Τί εἶναι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου;* — *Ὀλίγον κάρτος* μικρὰ εἶναι ἡ δύναμις, **μεληδὼν** θ. μελεδώνη (μέλειν) μέριμνα, **ἄπρακτοι** ἀνωφελεῖς, κτγρ., **αἰὼν** βίος, **παῦρος** 3,13, χρον., **ἀμφὶ πόνῳ** βάσανα διαδέχονται τὰ βάσανα, **ἄφυκτος** ἄφευκτος, **ἐπικρέ-**

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μαται ὡς Δαμόκλειος σπάθη, ***ὁμῶς*** 3,6, ἀδιακρίτως (κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀγαθῶν καὶ κακῶν), ***ἀγαθός, κακὸς*** ἐν ἠθ. καὶ πολιτ. σημ.

196.— *Οἱ* ἐκεῖνοι οἵ, ***ἐπέλοντο πρότερον*** ἔζων πρὸ ἡμῶν, ἦσαν προγενέστεροι, ***ἐξίκοντο*** ἐς γῆρας, ***τελέσαντες*** διαγαγόντες, περάσαντες βίον ἀμέριμνον, ἄλυπον ἢ ***ἄφθιτον*** αἰώνιον.

197.—***Ὁ θρῆνος τῆς Δανάης.***—Ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἄργους Ἀκρίσιος λαβὼν χρησμὸν ὅτι ὁ υἱὸς τῆς θυγατρὸς Δανάης θὰ ἐγίνετο μὲν ἐνδοξότατος βασιλεύς, ἀλλὰ θὰ ἐφόνευε τὸν πάππον, ἵνα ἐμποδίσῃ τὴν θυγατέρα νὰ γίνῃ μήτηρ, κατέκλεισεν αὐτὴν ἐντὸς ἐπιχάλκου ὑπογείου θαλάμου ἐν αὐστηροτάτῃ ἀπομονώσει. Ἀλλ' ἡ Δανάη ἐγέννησεν ἐκ τοῦ Διός, μεταμορφωθέντος εἰς χρυσῆν βροχήν, τὸν Περσέα. Ὁ Ἀκρίσιος περίτρομος ἐκ τούτου ἐγκλείει θυγατέρα καὶ ἔγγονον ἐντὸς λάρνακος καὶ ῥίπτει εἰς τὴν θάλασσαν· ἡ πρᾶξις αὕτη ἐνέπνευσε τοὺς ς. εἰς τὸν Σ.—*1-4* ***τέτμε*** ἀόρ. ἐκ ῥ τεμ. (τέμ-νω) συνήντησεν, εὗρε, ***λίμνα*** ἡ θάλασσα, ***κινηθεῖσα*** ἀναταραχθεῖσα: καὶ ὁ ἀναταραγμὸς τῆς θαλάσσης, (***μὶν***) τὴν Δανάην, ***λάρναξ*** θ. κιβώτιον, τοπ., ***δαιδάλεος*** (δαιδάλλω-ἐπεξεργάζομαι τεχνικῶς, Δαίδαλος) πολυποίκιλτος, κατάτεχνος, ***ἐρείπω***, ἤριπον, κατακρημνίζω, ὁ ἀόρ. ἀμτβ. κατέρρευσεν, ἐσωριάσθη, ***δεῖμα*** 30,2: ἐκ φόβου, ***ἀδίαντος*** (διαίνω-βρέχω) μὴ ὑγρανθείς: μὲ παρειὰς πλημμυρούσας ἐκ δακρύων.—*4-8* ***οἶον*** πόσον πονῶ!, ***ἀωτέω*** κοιμῶμαι βαθέως, γλυκά, ἐπίσης ***κνώσσω, γαλαθηνὸς*** ὁ θηλάζων, νηπιώδης, ***ἦθος*** συνήθεια, τρόπος: κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν βρεφῶν, ***δόρυ*** ξύλον, ἡ ξυλίνη λάρναξ, ***ἀτερπὴς*** ἀηδής, ***χαλκεόγομφος*** 2 ὁ δεδεμένος διὰ χαλκῶν γόμφων, ἥλων, ***ταθεὶς*** ἐξηπλωμένον, κατὰ σύνεσιν πρὸς τὸ τέκος, 4, ***ἀλαμπὴς*** σκοτεινός, ***δνόφος*** ἀ. σκότος, ***κυάνεος*** 39,11, τοπ. ἐν μέσῳ τῆς..—*9-12* ***ἀλέγω*** φροντίζω: δὲν σὲ μέλει, ***ἅλμα*** (-η) τὸ θαλάσ. ὕδωρ, θάλασσα, ***παριόντος*** περνῶντος, ***τεὸς*** 3 σός, πρβλ. τύ, τοί, tuus, ***φθόγγος*** βοή, ***χλανὶς*** σκέπασμα τοῦ ὕπνου, ***προσέχων*** στρέφων πρὸς ἐμέ, δεικνύων.—*13-4* ***τὸ δεινὸν*** ὁ κίνδυνος, ***ἣν δεινὸν*** ἐνέπνεε φόβον, ἦτο αἰσθητός, ***ὑπέχω οὗας ῥημάτων*** τείνω εὐήκοον οὖς εἰς, προσέχω, ***καὶ ἐμῶν***. — *15-9* ***κέλομαι*** παρακαλῶ, ***εὖδε*** πρστκτ., ***εὐδέτω*** ἂς ἡσυχάσῃ, ***μεταιβολία*** μεταβολία, μεταστροφὴ τῆς τύχης (ἐπὶ τὸ βέλτιον), ***ὅτι***.. διότι ἐθάρρησα νὰ διατυπώσω τολμηρὰν εὐχήν, ***νόσφι δίκας*** ἐκτὸς τοῦ πρέποντος, τῆς τάξεως, ἔκτροπον, ἀσεβῆ.—*1* Ἡ λάρναξ ἦτο τὸ σύνηθες μέσον ἐκθέσεως νόθων βρεφῶν· οὕτως ὁ Κάδμος κατά τινα μῦθον ἐξέθηκε τὴν Σεμέλην καὶ τὸν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Διόνυσον, ὁ Ἀλεὸς τὸν Τήλεφον καὶ τὴν Αὔγην· πρβλ. τὴν *βρεφοδόχον* τῶν βρεφοκομείων· ἐντεῦθεν ***ἐκ λάρνακος*** νόθος.

198.—***Πῶς θὰ εὕρωμν τὴν ἀρετήν;***—***Λόγος*** μῦθος, θρῦλος, ***δυσάμβατος*** δυσανάβατος, ***ἀμφέπω*** (περιποιοῦμαι) φυλάττω, κατέχω, κατοικῶ, : ἔστι δὲ λόγος, ἁγνὴν οὖσαν θεάν, καὶ περὶ χῶρον ἁγνὸν διατρίβειν, ***ἔσοπτος*** ὁρατός, ***βλέφαρα*** ὀφθαλμοί, ***ᾧ*** περιλ. εἰς τὸ ***πάντων*** ἀντὶ: ἔσοπτος οὐδενί, ᾧ.., ***δακέθυμος*** βασανιστικός: ὅστις δὲν βασανισθῇ καὶ δὲν ἱδρώσῃ ἕως τὰ κόκκαλα, ***ἵκῃ*** ὑποκ. *οὗτος* ἐκ τοῦ ᾧ: καὶ δὲν ἀναπτύξῃ εἰς τὸν ὕπατον βαθμὸν τὰς σωματικὰς καὶ ψυχικάς του δυνάμεις. — Ὁ Σ. ὁρμᾶται ἐκ τῆς παραστάσεως ὅτι ἡ θεά, ἥτις ἐν τῷ χρυσῷ αἰῶνι διέτριβε μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, πρὸ τῆς αὐξανομένης κακίας τοῦ κόσμου ἀπεσύρθη εἰς τὰς ἀπροσίτους κορυφὰς τῶν βράχων, ὅπου ἐφαντάζοντο αὐτὴν ἑδρεύουσαν.

199.—***Κατὰ τοῦ Κλεοβούλου.***—Κλεόβουλος ὁ ἐκ Λίνδου τῆς Ῥόδου, εἷς τῶν 7 σοφῶν, ἐπέγραψεν ἐπὶ Σφιγγὸς τοῦ τάφου τοῦ Μίδα, βασιλέως τῶν Φρυγῶν,: Χαλκῆ παρθένος εἰμί, Μίδου δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι. Ἔστ' ἂν ὕδωρ τε νάῃ καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλῃ Ἠέλιός τ' ἀνιὼν λάμπῃ λαμπρή τε σελήνη Καὶ ποταμοὶ πλήθωσιν ἀνακλύζῃ τε θάλασσα, Αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύστῳ ἐπὶ τύμβῳ Ἀγγέλεω παριοῦσι Μίδας ὅτι τῇδε τέθαπται. — ***1-4 αἰνῶ*** ἐπαινῶ, ἐπιδοκιμάζω, ***ναέτας*** ναιέτης (ναίω), κάτοικος, ***πίσυνος*** 32,1: πεποιθὼς εἰς τὴν ὀρθοφροσύνην τῆς διανοίας του, βέβαιος περὶ τῆς διανοητικῆς του ὑγείας, ***ἀντία θέντα*** ἀντιτάξαντα, παραλληλίσαντα, ἀναφ., ***μένος στάλας*** δύναμις, διάρκεια ***ἀντοχή, ἀέναος*** (ἀεὶ-νάων, ῥέων) ἀείρους, ἀστείρευτος, ***δίνη*** συστροφή, στρόβιλος, ***θαλασσαῖος*** θαλάσσιος, αἱ δοτ. ἐκ τοῦ ***ἀντία θέντα*** ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν ἃς ἔχωμεν ὑπ' ὄψει τοὺς 1. 2. τοῦ ἐπιγράμματος.—***5-6 ἥσσω*** ἀσθενέστερα, ***λίθος*** γενικῶς: μνημεῖον, διότι ἡ Σφὶγξ ἦτο χαλκῆ, ***βρότε(ι)ος*** θνητός, ***θραύοντι*** θραύουσι.

200—4. *Βακχυλίδης.*

Καὶ αὐτὸς ἦτο Κεῖος, μαθητὴς καὶ ἐξ ἀδελφῆς ἀνεψιὸς τοῦ Σιμωνίδου, μεθ' οὗ καὶ διέτριψεν ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Ἱέρωνος. Ἀτυχῶς οὐδὲν ἄλλο περὶ τοῦ βίου αὐτοῦ γινώσκομεν ἢ ὅτι ἐξορισθεὶς ἐκ τῆς πατρίδος διέτριψεν ἐπὶ μακρὸν ἐν Πελοποννήσῳ θεραπεύων τὰ πλεῖ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στα τῶν εἰδῶν τῆς λυρ. ποιήσεως. Ἐτιμᾶτο καὶ ἠγαπᾶτο ὑπὸ τῶν ἀρχαίων δι' ἀρετάς, ἃς θὰ γνωρίσωμεν, καὶ ἔτυχε μιμητῶν Ῥωμαίων καὶ μάλιστα τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουλιανοῦ. Ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ μόλις ὀλίγα ἀποσπάσματα ἦσαν γνωστὰ μέχρι πρὸ ὀλίγου χρόνου· ἀλλ' ἤδη εὑρέθησαν ἱκανὰ ἔργα αὐτοῦ, τὰ μὲν ἀκέραια, τὰ δὲ βεβλαμμένα, ἐξ ὧν θὰ κατανοήσωμεν τὴν ποιητικὴν φυσιογνωμίαν τοῦ Β.

200. — ***Παιὰν εἰς τὴν Εἰρήνην***. — *1-5* ***μεγάλα*** ἡ μεγαλειώδης, ***τίκτει*** προκαλεῖ, γίνεται ἀφορμή, ***μελίγλωσσος*** 4,8 μελίρρυτος, μελιστάλακτος, ***ἀοιδᾶν ἄνθεα*** θεσπέσια ᾄσματα, ***αἴθομαι*** καίομαι, τὸ ἀπρμφ. ὡς καὶ τὸ ***μέλειν*** 5 ἐκ τοῦ τίκτει, ***μῆρα*** κ. ***μηρία*** τὰ ὀστᾶ τῶν μηρῶν μετ' ὀλίγου κρέατος (τετυλιγμένα διὰ διπλῆς πτυχῆς ἐπίπλου), ***τανύθριξ*** μακρόμαλλος, ***δαιδάλεος*** 197,1 ***μέλειν νέοις*** νεανίαις, ***γυμνάσια*** αἱ ἀθλητ. ἀσκήσεις, ***κῶμοι*** εὔθυμοι διασκεδάσεις καταλήγουσαι εἰς πομπώδη μετὰ λαμπάδων παρέλασιν διὰ τῆς πόλεως τῶν νέων ἐστεμμένων, ᾀδόντων, ὀρχουμένων, παιζόντων παντοίας παιδιάς, ***αὐλῶν κ. κώμων*** ἓν διὰ δυοῖν.—*6-8* ***ἱστοὶ*** ἀραχνᾶν, ***αἰθὸς*** (κεκαυμένος) μαῦρος, ***εὐρὼς*** 44,6 ὀξίδωσις, σκωρία, ***πόρπαξ*** ἀ. ἡ λαβὴ τῆς ἀσπίδος, ***ἀμφάκης*** ἀμφήκης (ἀ.-ἀκή), ἀμφίστομος.—*9-12* ***μελίφρων*** ὁ εὐφραίνων τὴν ψυχήν, γλυκύς, ***συλᾶται*** ἀφαιρεῖται (ὑπὸ τοῦ ἤχου τῶν σαλπίγγων), ***θάλπει*** ἀναψύχει, ζωογονεῖ, ***κέαρ*** κῆρ οὐ. καρδία, ***ἀῷος*** (ἀὼς-ἠὼς) πρωινός, ***βρίθοντι*** δωρ. βρίθουσι, ***παιδικοὶ ὕμνοι*** ὕμνοι πρὸς τιμὴν τῆς ἀγαπητῆς νεολαίας, ἐρωτ. ᾄσματα, ***φλέγονται*** ἀνάπτουν, παίρνουν φωτιάν, ἀντηχοῦν ἐνθουσιωδῶς. — Πλήρης εἰκὼν τῆς Εἰρήνης. Κατὰ τὸν παιᾶνα τοῦτον ὁ γλύπτης Κηφισόδοτος κατεσκεύασεν ὕστερον τὴν θεὰν Εἰρήνην κουροτρόφον φέρουσαν εἰς τὰς χεῖρας τὸν Πλοῦτον. Περὶ παιᾶνος ἰδ. ἐν εἰσαγ. εἰς *211*. Ἡ Εἰρήνη μία τῶν Ὡρῶν, αἵτινες κατὰ Πίνδαρον *ταμίαι ἀνδράσι πλούτου*.

201-3.—*Ἐπίνικοι :* Οἱ ἐπίνικοι (ὕμνοι) ἦσαν λυρικὰ ᾄσματα ὑμνοῦντα νικητὰς ἐν τοῖς Πανελληνίοις ἀγῶσιν, ᾀδόμενα ὑπὸ χορῶν ἢ κώμων, συγκειμένων ἐξ ὁμηλίκων ἢ φίλων τοῦ νικητοῦ, γυμναζομένων ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ποιητοῦ ἢ ἰδίου χοροδιδασκάλου, πρὸς αὐλὸν ἢ λύραν ἢ πρὸς ἀμφότερα, ἢ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ τῆς νίκης ἢ ἐν τῇ πατρίδι, ὅτε συνώδευον τὸν νικητὴν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ, ἵνα καταθέσῃ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ αὐτοῦ τὸν στέφανον, ἢ ἐν τοῖς προθύροις τῆς οἰκίας του ἢ ἐν συμποσίῳ, ὅτε δὲν ἐγίνετο ὄρχησις. Προῆλθον

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐκ τῆς χαρᾶς, μεθ' ἧς οἱ φίλοι ἐχαιρέτιζον τὴν νίκην ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἑορτῆς, καὶ ἐγράφοντο ὑπὸ ποιητοῦ κατὰ παραγγελίαν τοῦ νικητοῦ ἢ τῶν φίλων αὐτοῦ.

201.—*1-5* **ἀίσσω** (ᾄττω, διάττω) ὁρμῶ, πετῶ, **ἄιξον φέρουσα** φέρε πτερωτή, ταχέως, **σεμνοδότειρα** ἡ προσφέρουσα σπουδαίας εἰδήσεις, **Κέος**-ως, **χαριτώνυμος** ὁ φέρων εὐχάριστον ὄνομα (τῆς νίκης), εὐφρόσυνος, **ὅτι** ἐπεξ. τοῦ **ἀγγελίαν**, **αἴρομαι** κερδίζω, κατάγω (κυρ. ἀποκομίζω), **μάχα** ἀγώνισμα **θρασύχειρ** ὁ ἔχων τολμηράς, γενναίας χεῖρας: ἐνίκησεν εἰς ἀγώνισμα ἀπαιτοῦν γενναίας πυγμάς.— *6-10* **ἀνέμνασεν** ὁ Ἀργεῖος νικήσας, **καλὰ** αἱ ἔνδοξοι νῖκαι, τὰ ἔνδοξα ἀνδραγαθήματα, **ὅσα** ἐπεδείξαμεν, **αὐχὴν** λαιμὸς (τῆς γῆς), ἰσθμός, **σὺν**.. μὲ τοὺς ἑβδομήκοντα στεφάνους ἰσαρίθμων νικῶν μας, ὄργ, εἰς τὸ **ἐπεδείξαμεν**, **λιπόντες** ἡμεῖς, οἱ συμπολῖται τοῦ Ἀργείου, **Εὐξαντὶς** ἡ Κέως, **ζάθεος** (ζα-θεῖος) ἱερώτατος. — *11-14* **καὐθιγενὴς** ἐγχώριος, **Μοῦσα** τὸ ᾆσμα τοῦ Β., ὅστις ἦτο Κεῖος, **καναχὰ** κρότος, ἦχος, μουσική, **γεραίρω** 16,9 τιμῶ, ἐξυμνῶ, **Πανθείδας**-ης, ὁ πατὴρ τοῦ Ἀ., **ἐπινικίοις** οὐ. (ᾄσμασι, μέλεσι): συμπολίτης ποιητής, θέλων νὰ ὁμιλήσῃ.., καλεῖ τὴν γλυκεῖαν μουσικὴν τῶν αὐλῶν νὰ τὸν συνοδεύσωσιν εἰς τοὺς οἴστρους του. — *1* **Φήμα** ἐν Ἀθήναις ὑπῆρχε βωμὸς αὐτῆς ὡς θεοῦ μεγίστης ἱδρυθεὶς μετὰ τὴν παρὰ τὴν Μυκάλην μάχην, καθ' ἣν αἴφνης διεδόθη μεταξὺ τῶν μαχομένων Ἑλλήνων ὅτι αὐθημερὸν οἱ Ἕλληνες ἐνίκων καὶ ἐν Πλαταιαῖς.— *2* **ἱερὰν** ὡς διατελοῦσαν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν θεῶν.—*4* Ἐν Κέῳ πλὴν τῆς μουσικῆς ἐθεραπεύετο καὶ ἡ γυμναστικὴ καὶ μάλιστα ἡ πυγμὴ καὶ ὁ δρόμος· ἡ σημερινὴ νίκη εἶνε ἡ 71η νίκη τῶν Κείων ἐν τῇ ἀναγραφῇ τῶν Ἰσθμιονικῶν. Ἡ νίκη τοῦ Ἀ. ἀπηθανατίσθη καὶ δι' ἐπισήμου ἀναγραφῆς τῆς πολιτείας, ἀνευρεθείσης, ἐφ' ἧς ἀναγράφεται: *Ἀργείου Πανθείδεω νίκη Ἰσθμακὴ παίδων, Νεμεία ἀγενείων.* — *8* Ἐπώνυμος τῆς νήσου ἦτο ὁ Εὐξάντιος, υἱὸς τοῦ Κρητὸς Μίνω καὶ τῆς Δεξιθέας, Κείας νύμφης. —Ἐπειδὴ ὁ ἐπίνικος εἶναι βραχύς, θὰ ἐποιήθη καὶ θὰ ἐξετελέσθη ποῦ; τὰ ὀνόματα τῶν στροφῶν πόθεν εἶναι εἰλημμένα καὶ πῶς θὰ ἐχορεύθησαν τὰ 3 τμήματα;

202.—**Σταδιεὺς** σταδιοδρόμος, **στάδιον** ὁ ἁπλοῦς δρόμος ἀπὸ τῆς ἀφετηρίας μέχρι τοῦ τέρματος τοῦ σταδίου, 192 μ.—*1-9* **λάχε** ἔλαβε, **Διὸς** ἀφαιρ. παρὰ Διός, **φέρτατος** (φέρειν-ὑπερφέρειν) ἀνώτατος, μέγιστος, **προχοαὶ** ἐκβολαί, **ἐπὶ π.** πλησίον τῶν, **κάλ'** 201,6

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αὐξάνων τὰς μέχρι τοῦδε νίκας τῶν (Κείων), **δι' ὅσσα** εἰς τὸ **καλά**, **βρύω** + γεν. ἢ δοτ. εἶμαι κατάφορτος, **ἔθειρα** θρίξ, **ἐθείρας** αἰτ. πλ., κόμην, **ἄεισαν** ἀείδω, ἐκ τούτου **Ὀλυμπίᾳ** τοπ., **πάροιθεν** πρότερον, **ποτὲ** κατὰ διαφόρους καιρούς, **πὺξ**.. ἐκ τοῦ **κρατεῦσαν** : κατάγουσαν νίκας ἐν τῇ πυγμῇ.—*10-6* **ὕμνος** ἐπίνικος, ἐκ τούτου **Οὐρανίας** μιᾶς τῶν Μουσῶν, **ἀναξίμολπος** ἡ βασίλισσα τοῦ ᾄσματος καὶ χοροῦ, **ἕκατι** (ἑκὼν) κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν, χάριν, **ποδάνεμος** ὁ ταχύπους ὡς ἄνεμος, **Ἀ. τέκος** τέκνον τοῦ Ἀριστομένους, **πρόδομοι ἀοιδαὶ** ᾄσματα ψαλλόμενα ἐν τῷ προδόμῳ, προθύροις τοῦ οἴκου, **εὐκλεΐζω**.—Ὁ Λ. ἐνίκησε τῷ 452 π. Χ.· ὁ αὐτὸς εἶχε νικήσει Νέμεια εἰς δίαυλον, διπλοῦν δρόμον, Πύθια καὶ Ἴσθμια.—*1* Διὰ τί παρὰ τοῦ Διὸς ἔλαχε τὸ κῦδος; —*3* **ἐπὶ προχοαῖς** ἡ ἀπόστασις τῆς Ὀλυμπίας ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ἀ. ἦτο τὸ πάλαι περὶ τὰ 8 μίλια καὶ σήμερον περὶ τὰ 10· ἀλλ' ἐπειδὴ πρὸ τῶν ἐκβολῶν αὐτοῦ ὑπάρχουσι λιμνοθάλασσαι, ὁ ποιητὴς ἐφαντάσθη τὰς ἐκβολὰς ἐγγύτερον τῆς Ὀλυμπίας.—Ποῦ ἐξετελέσθη ὁ ἐπίνικος;

203.—**Κέλης** (cel-er) ἵππος ἱπποδρομιῶν, ὄργ. εἰς τὸ νοούμενον **νικήσαντι**—*1-16* **στραταγὸς** ὁ ἀρχηγὸς τῶν πολεμικῶν δυνάμεων, κυβερνήτης, **ἱπποδίνητος** (δινοῦμαι) ὁ στρεφογυρίζων ἔφιππος ὡς ἀνεμοστρόβιλος, **γνώσῃ ὀρθῶς** θὰ ἐκτιμήσῃς προσηκόντως, ἀντὶ πρστκτ. κρῖνον δικαίως, ὅπως ἀξίζει, **ἄγαλμα** 165,3 δῶρον τιμῆς, τιμητικὸν ἀγλάισμα, **γλυκύδωρον ἄ**. γλυκὺ δῶρον τιμῆς, **Μοισᾶν** αἰολ. Μοῦσῶν ὑποκ., **αἴ τις**.. εἴπερ τις καὶ ἄλλος τῶν.., ὑπὲρ πάντα ἄλλον τῶν σημερινῶν τοὐλάχιστον ἀνθρώπων, ἡ φράσις εἰς τὸ **ὀρθῶς**, **μεριμνᾶν** τῶν διοικητ. μεριμνῶν, **εὐθύδικος** ὁ δικάζων, ὁ κρίνων μετ' εὐθυκρισίας, **ἀτρέμα** 207. 162,37, προλ. ὥστε νὰ ἠρεμίζῃ, **ἀθρέω** παρατηρῶ (μετὰ προσοχῆς), **νόῳ** νοερῶς, διὰ τῆς φαντασίας σου, **δεῦρο** ἐδῶ, εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ χειρογράφου ᾄσματός μου, **ᾗ** τοπ. εἰς τὸ **δεῦρο** : ὅπου, ἐδῶ εἰς τὸ γραφεῖόν μου καὶ εἰς τὸ θαλασσοποροῦν πλοῖον τὸ φέρον τὸ ᾆσμα, μὲ τὴν ὁποίαν ἀποστολήν, **ξένος** ἀνὴρ συνδεδεμένος μετὰ σοῦ διὰ φιλίας (ξενίας), **ὑφαίνω** συνθέτω, ἐκ τούτου **σὺν Χ**. ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν Χ., χαριτωμένον, **ζάθεος** 201,7, **νάσου** τῆς Κέω, **πόλιν** τὰς Συρακούσας, **χρυσάμπυξ** (ἄμπυξ θ. ἀ. ταινία πρὸς ἀνάδεσιν τῆς κόμης, διάδημα) **ἐθέλει** προτίθεται, **γᾶρυς** γῆρυς θ. 4,8, **αἰνῶ** ἐγκωμιάζω, ὑμνῶ. — *16-36* **τάμνων** δωρ. τέμνων, **βαθὺς** ὑψηλός, ἀχανής, **β. αἰθέρα ὑψοῦ** τὰ ὑψηλότατα στρώματα τοῦ αἰθέρος, **ξουθὸς** ξαν-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θός, ξανθόμαυρος, ὑπόμαυρος, **εὐρυάναξ** εὐρέως ἄναξ, παντοκράτωρ, **ἐρισφάραγος** (σφάραγος, fragor, κρότος) ἐρίγδουπος, βαρύβροντος, **πίσυνος** 32,1, **πτάσσοντι** πτήσσουσι, ζαρώνουν, **ὄρνιχες** δωρ. ὄρνιθες, **λιγύφθογγος** ὀξύφωνος, **νὶν** τὸν ἀετόν, **κορυφαὶ** ὀρέων, **γαίας** γῆς, **ἴσχουσί νιν** ἀναχαιτίζουσι τὴν πτῆσίν του, **δυσπαίπαλος** τραχὺς καὶ ἀπότομος: κύματα καθιστῶντα τὴν ὁδὸν τοῦ θαλασσοπόρου τραχεῖαν καὶ δύσκολον (πρβλ. ὅμηρ. *παιπαλόεις*), **νωμᾶται** νωμᾷ, κινεῖ, **ἄτρυτος** (ἀ-τρύειν) ἀκαταπόνητος, ἀνεξάντλητος, ἀχανής, **ἔθειρα λεπτόθριξ** λεπτόπιλοι πτέρυγες, **σὺν πνοιαῖσι Ζ.** συγχρόνως, ἰσοταχῶς μέ, **ἀρίγνωτος** εὐδιάκριτος, **ἰδεῖν** ἀναφ., **ἐν ἀνθρώποις** ἐν τῇ γῇ, ἀπὸ τῆς γῆς, **τῶς** οὕτως, **κέλευθος** θ. ὁδός, **μ. κ. πάντᾳ..** ἔχω ὅπου καὶ ἂν στραφῶ μυρίους τρόπους, ἀνεξάντλητον ὕλην νὰ ὑμνήσω, **ἔκατι** 202,11, **κυανοπλόκαμος** κυανόκομος, **χαλκεόστερνος** χαλκοθώραξ, **ἀγέρωχος** εὐγενής, **Δεινομένευς-εος**,-ης, **εὖ ἔρδω** εὖ ποιῶ: εἴθε νὰ ἐπιδαψιλεύῃ εἰς ὑμᾶς ἀδιακόπως τὴν χάριν του, πλούσια τὰ ἐλέη του.—*37-49* **Ἀὼς** Ἠώς, **χρυσόπαχυς** χρυσώλενος, **πῶλος** ἵππος, διότι ἀγῶνες πώλων δὲν ὑφίσταντο ἐν Ὀλυμπίᾳ πρὸ τοῦ 384 π. Χ., **ἀελλοδρόμας κ. ἀελλόπους** ὁ ἔχων πόδας θυέλλης, ταχὺς ὡς ἀνεμοστρόβιλος, **νικάσαντα** παρ' Ἀλφεόν, **εὐρυδίνας**-ης ὁ σχηματίζων μεγάλας δίνας, στροβίλους, **Πυθὼ(ν)** ὁ τόπος ὅπου τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν, **ἠγάθεος** (ἄγαν-θεῖος) ζάθεος, **ἐπισκήπτω** (πρβλ. σκῆπτρον) ἐπιθέτω τὴν χεῖρα, **γᾷ ἐ.** ἐπιθέτω τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς γῆς καλῶν αὐτὴν ὡς μάρτυρα, ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τῆς γῆς, **πιφαύσκω** (φα-φημὶ) διακηρύττω, ἀντκμ. *οὔπω νιν..*, **κόνις** ὁ κονιορτός, ἐκ τούτου **ὑπὸ προτέρων** ἐγειρόμενος ὑπὸ ἵππων προτρεχόντων αὐτοῦ, **καταχραίνω** μολύνω, ῥυπαίνω, σκονίζω, **ὀρνύμενον** καθ' ὃν χρόνον ὥρμα, **τέλος** τέρμα: οὐδεὶς ἄλλος ἵππος κατώρθωσε νὰ εὑρεθῇ ἐν τῷ δρόμῳ πρὸ αὐτοῦ, ὥστε ἡ κόνις ἡ ἐγειρομένη ὑπ' αὐτοῦ νὰ σκονίζῃ τὸν Φ. ὄπισθέν του ἐρχόμενον, **ἴσος** ὅμοιος, **ῥιπὰ**-ἡ ἡ ὁρμή, **ῥ. β.** περίφρ. ὁ ὁρμητικὸς βορρᾶς, **ἴεται** φέρεται, ἱστορ. ἐνες., **φυλάσσων ὀν** (ἐὸν) **κ.** προσέχων μὴ ῥίψῃ τὸν ἀναβάτην του, ὅστις τὸν διηύθυνε, ἢ: προσέχων, ὑπακούων τυφλῶς εἰς τὰς ὁδηγίας του.., **τιτύσκω** (τεύχω) παρασκευάζω, σχεδιάζω, προσφέρω, **νεόκροτος ν.** (κρότος-ἐπιδοκιμασία, πρβλ. ἐπικροτεῖν..) νεωστὶ χειροκροτηθεῖσα, πρόσφατος. — *50-5* **ὄλβιός** ἐστιν ἐκεῖνος ᾧ, **ἔπορε** πρκμ. πέπρωται, ἔδωκε, **μοῖραν καλῶν** μερίδα (γενναίαν) τιμῶν, νίκας ἐν Ὀλυμπ. κ. Δελφ.,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

βιοτὰ-ἡ βίος, ***ἀφνε(ι)ὸς*** (ἄφενος πλοῦτος, o-pes), πλούσιος, ἐπιθ. τοῦ ***βιοτάν***, ***πάντα εὐδαίμων.***—*56-62* ***καὶ μὰν*** ὑποστηρίζει ***τὴν*** ἄποψιν τοῦ Β.: καὶ ἀληθῶς, ***παῖδα Διὸς*** τὸν Ἡρακλέα, ***ἀργικέραυνος*** (ἀργὸς-λευκὸς) ὁ βάλλων τοὺς ἀπαστράπτοντας κεραυνούς, ***ἐρειψιπύλας*** (ἐρείπων π.) 197,3 ὁ κατακρημνίζων πύλας, ὁ πορθητὴς πόλεων, ***δῦναι δώματα*** ὅτι εἰσέδυσεν, ὅτι κατῆλθεν εἰς, ἐκ τούτου ***τὸ ποτέ***, ***τανύσφυρος*** ὁ ἔχων μακροὺς πόδας, ὑψηλός, ***κύνα*** τὸν Κέρβερον, ***καρχαρόδους*** (κάρχαρος ὁ ἔχων κεχαραγμένους, κεχηνότας τοὺς ὀδόντας) ὁ ἔχων ὀξεῖς, κοπτεροὺς ὀδόντας, ***ἄπλατος*** (πελά(ζ)ω) ἀπροσπέλαστος. — *63-7* ***ἐδάη*** (δα-,διδάσκω) ἔμαθεν, ἐγνώρισεν, εἶδεν, ***δυστάνων*** διὰ τὴν κακήν των μοῖραν νὰ ποθάνωσι, ***Κωκυτὸς*** ποτ. τοῦ Ἅιδου, ***οἷα***: ἐδάη τὰς ψυχὰς τοισύτας, οἷα φύλλα.., οἷά ἐστι τὰ φύλλα.., ἃ ἄνεμος δονεῖ, ***ἀργηστὰς*** ἀργεστὴς 58, ὁ ποιῶν αἰθρίαν, διαυγής, ***πρὼν*** πρῶνος ἀ. γήλοφος, ὕψωμα, κορυφή, ***μηλόβοτος*** βοσκόμενος ὑπὸ αἰγοπροβάτων, κτηνοτρόφος, ***Ἴδα***-η τὸ ὄρος τῆς Κρήτης.—*68-70* ***μεταπρέπω*** 4,39, ***εἴδωλον*** ἡ ψυχὴ ὡς εἴδωλον τοῦ σώματος, ***Πορθανίδας*** δωρ. ἀντὶ Πορθαονίδης ὁ υἱὸς τοῦ Πορθάονος, ὅστις δωρ. Πορθάν, ὡς Ἀλκμάων-άν· ἐνταῦθα: ὁ ἔγγονος τοῦ Πορθάονος, πατρὸς τοῦ Οἰνέως, ὅστις ἦτο πατὴρ τοῦ Μελεάγρου, περὶ οὗ ἐνταῦθα ὁ λόγος, ***θρασυμέμνων*** ὁ εὐτόλμως μένων, ἀτρόμητος, ***ἐγχέσπαλος*** ὁ κραδαίνων τὸ δόρυ.—*71-6* ***Ἀλκμήνιος*** ὁ υἱὸς τῆς Ἀλκμήνης, Ἡρακλῆς, πρβλ. Ἀριστομένειος 202,12, ***ἐπέβασεν***, ἐπιβαίνω, μτβτ. ἐφήρμοσεν, ἐστερέωσεν, ***λιγυκλαγγὴς*** (λ. κλάζω) συρίζων, ***κορώνα***-η δακτύλιος μετάλλινος ἐν τῷ ἑτέρῳ ἄκρῳ τοῦ τόξου, εἰς ὃν ἐστερέουν τὴν ἐπὶ τοῦ ἑτέρου ἄκρου προσδεδεμένην νευράν, ὅταν ἤθελον νὰ τοξεύσωσι, ***ἀναπτύσσω*** ἀνοίγω, ***ἐξείλετο*** ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φαρέτρας, ***ἰὸς*** 95,3, ***χαλκεόκρανος*** ὁ ἔχων χαλκῆν κεφαλήν, αἰχμήν, χαλκόμυτος. — *76-84* ***προφάνη ἀντία*** παρουσιάσθη ἐμπρὸς ἀντιμέτωπος, ***εἰδὼς ψυχὰ*** κατὰ σύνεσιν, ***ἐν χώρᾳ*** αὐτοῦ ὅπου εὑρίσκεσαι, ***γελανόω*** (γελανὴς-εὔθυμος) φαιδρύνω, καταπραΰνω, ***προΐημι*** ῥίπτω ἐμπρός, ***ὀιστὸς ἀ.*** βέλος, ***τραχὺς*** (ἀνώμαλος) πολύμυτος, ***ταῦσιος*** τηΰσιος, μάταιος, ***φθίμενοι*** οἱ νεκροί, ***οὔ τοι δέος*** (ἐστὶ) δὲν ὑφίσταται λόγος νὰ φοβῆσαι· πᾶν ὅ,τι βλέπεις εἶναι σκιαί. — *84-9* ***Ἀμφιτρύων ὁ*** κατ' ἐπίφασιν πατὴρ τοῦ Ἡρακλέους, ***ἔρνος*** οὗ. βλαστός, *88* δύο ἐρωτ. ἐν τῇ αὐτῇ προτ. κατὰ τὸ ὁμηρ. *τίς πόθεν εἰς.*—*89-92* ***κεῖνον*** τὸν φονεύσαντά σε, ***τάχα*** ταχέως, ***ἐφ' ἁ. κ.*** περίφρ. ἐπ' ἐμοί, ***τὰ***

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δέ που ἀλλ' αὐτά, εἶμαι βέβαιος, εἶναι ζήτημα ἐνδιαφέρον τὴν Ἀθηνᾶν. — *93-6* **χαλεπὸν** ἄνδρεσσι, **παρατρέψαι** *ν.* νὰ μετατρέψωσι τὰς βουλάς.—*97-102* **καὶ**.. Οἰνεύς, βασιλεὺς τῆς ἐν Αἰτωλίᾳ Καλυδῶνος, **παῦσεν ἂν** διότι ἄλλως, ἐὰν οἱ θεοὶ μετέβαλλον βουλάς, θὰ εἶχε καταπαύσει, **πλάξιππος** (πλήττειν) ἱππόδαμος, ἁρματηλάτης, **σεμνᾶς** ὡς παρθένου, **καλυκοστέφανος** ἐστεμμένος διὰ καλύκων ἀνθέων, **λισσόμενος θυσίαισί τε** ἀντὶ λ. *θύων τε* ἢ *λιταῖς θυσίαις τε*, **πολέων** πολλῶν, **φοινικόνωτος** κόκκινος εἰς τὰ νῶτα (μέλιος) — *103-10* **ἀνίκατος** ἄκαμπτος, **ἔσσευε** ἐξαπέλυσεν, **εὐρυβίας** ὁ μεγάλης δυνάμεως, **ἀναιδομάχας** ὁ μὴ συστελλόμενος ἐν τῇ μάχῃ, ἄφοβος, ἀνηλεὴς ἐν τῇ, **καλλίχορος**, πρβλ. καὶ *εὐρύχορος*, **πλημύρων** (πίμπλημι) **σθένεϊ** ἔχων περίσσειαν δυνάμεως, ὑπεραφρίζων ἀπὸ δύναμιν, **ἐπικείρω** κουρεύω, θερίζω, **ὄρχος** (ὀρέγω) ἀ. σειρὰ καρποφόρων δένδρων, κλημάτων, **πάντα** βροτῶν, ὅστις.., **εἰσάνταν** (ἄντην) ἀντικρύ.—*111-20* **δῆρις**-ιος θ. μάχη, **στυγερὸς** φρικτός, **ἵσταμαι δ.** στήνω μάχην, **τῷ** κάπρῳ, **ἐνδυκέως** ἐπιμελῶς, μὲ ὅλας τὰς προφυλάξεις, κανονικὴν μάχην, **ἄματα** ἤματα, **ὀρέγω** (ἐκτείνω τὰς χεῖρας) παρέχω, **κάρτος** νίκην, **ἐριβρύχας** (βρυχῶμαι) ὁ γρυλίζων φοβερά, **ἐπαΐσσων** 201,1 ἐφορμῶν, **βίᾳ** ἀκάθεκτος, **φέρτατος** ἀνδρειότατος 202,2, **κεδνὸς** (κήδομαι) περισπούδαστος, φίλτατος, **περικλειτὸς** (περὶ (ἐπιτ.)-κλειτός, κλεΐζω) περίφημος.—*121-6* **πρὸς δὲ** ἐπιρ. ἐκτὸς δὲ τούτων, **ὀλοὸς** 95,4, **πλεῦνας** πλείονας, **δαΐφρων** ἐνταῦθα μᾶλλον ἀντὶ **δαϊόφρων** ἡ ἔχουσα πολέμιον φρόνημα, κακόβουλος, **ἀγροτέρα** θεὰ τῆς ἀγρίας φύσεως, κυνηγός, **ἐνδυκέως** 112 ἐμπαθῶς, **αἴθων** ξανθός, **μενεπτόλεμος** ὁ μένων ἐν τῷ πολέμῳ, ἀκλόνητος, καρτερικός, **Κουρῆτες** οἱ κάτοικοι τῆς Πλευρῶνος ἐν Αἰτωλίᾳ.—*127-35* **ἔνθα** χρον., **πολλοῖς σὺν ἄ**.. πρὸς πολλοῖς ἄλλοις, **μάτρως** μήτρως-ω κ.-ως ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος, **καρτερόθυμος** γενναιόκαρδος, **οὐ κρίνει**.. δὲν δύναται νὰ διακρίνῃ τοὺς φίλους ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν, δὲν γνωρίζει φίλους, δὲν κάμνει διακρίσεις· τὰ βλήματα φέρονται τυφλὰ ἀδιακρίτως κατὰ πάντων, **τοῖσι** τούτοις οἷς ἂν θεὸς θέλῃ θάνατον αὐτὰ φέρειν.—*136-44* **ἐπιλέγομαι** ἀναλογίζομαι, **κακόποτμος** κακομοιριασμένη, τρισαθλία, **ἀτάρβακτος** ἀτάρβητος (ταρβῶ-φοβοῦμαι, terreo) ἀπτόητος (πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ σχεδίου), **λάρναξ** 197,1 **φιτρὸς** ἀ. (φύεσθαι, κορμὸς) δαυλός, **ὠκύμορος** ὁ ἐπιφέρων ταχὺν τὸν θάνατον 77,2, **ἐκ λ.** ἐξαγαγοῦσα ἐκ τῆς λ., **ἀνακλαίω** κλαίω μὲ μεγάλην φωνήν: γοερῶς θρηνή-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σασα, ἀναλυθεῖσα εἰς γοεροὺς θρήνους, **τὸν δὴ** ἀκριβῶς ἐκεῖνον, περὶ οὗ, **ἐπικλώθω** 1,9, **τότε** κατὰ τὴν ἑβδόμην ἡμέραν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς μου, **ὅρος** ὅριον, κανών, μέτρον.—*144-54* **ἀμώμητος** ἀμύμων, ἐξαίρετος, **δέμας** οὐ. ἀνάστημα, ἀναφ., **κιχάνω** 1,15, **τοὶ δὲ** οἱ δὲ ἄλλοι Κουρῆτες, **ψυχὰ** 2,14 *φιλοψυχῶ*, **μίνυνθα** 6,7, **ὀλιγοσθενέω** ἐξαντλοῦνται αἱ δυνάμεις μου: ἀντελήφθην ὅτι ἐξέλειπον.., **αἰαῖ** ἀχ καϋμένος, **πύματος** 41,10, **π. πνέων** πνέων τὰ λοίσθια, **τλάμων** ὁ δυστυχής, **ἀγλαὸς** ὡραῖος.—*155-60* **ἀδεισιβόας** ὁ ἀτμόμητος ἐκ τῆς βοῆς, ἐν τῇ μάχῃ, **μοῦνον δὴ τότε** διὰ μοναδικὴν τότε φοράν, **τέγγω** 87,9, **οἰκτίρω** αἰθάνομαι συμπάθειαν, **ταλαπενθὴς** ὁ ὑποφέρων πολλὰς θλίψεις, πολύπικρος. — *160-2* **φέριστον** κ. **φέρτατον** 205,2 ἄριστον, προτιμότατον.—*162-9* **μύρομαι** χύνω δάκρυα, κλαίω, **οὐ γὰρ** . . ἐπειδὴ οὐδὲν κατορθώνομεν κλαίοντες, αἰτιολ. τὰ ἑπόμενα, **μέλλει** τις, **τελεῖν** νὰ κατορθώσῃ, νὰ φέρῃ εἰς πέρας, **ἦ ῥα** ἄρα, **ἀδμήτα** κ. **ἀδμὴς** (δάμνημι) ἄγαμος, **ἀλίγκιος** ὅμοιος, **φυὰν** 4,5, **ἐθέλων** εὐχαρίστως, **θείμαν κεν** ποιησαίμην ἄν, **λιπαρὸς** εὐμαρής, βασιλικός, : ὡς βασίλισσαν.—*170-5* **Δαϊάνειρα** Δηιάνειρα, **χλωραύχην** ἡ ἔχουσα τὴν δρόσον τῆς νεότητος ἐπὶ τοῦ αὐχένος της, δροσόλαιμος (ἡμεῖς : *ἔχει λαιμὸν σὰν τὸ βλαστάρι, σὰν τὸ χλωρὸ τυρί*), **νῆις** - ιδος (νη - οἶδα) ἄπειρος : τοῦ ἔρωτος τοῦ θέλγοντος τοὺς ἀνθρώπους, *ἀδμήτα*, **χρυσέα** ἡ Κ. διὰ τὰ χρυσᾶ κοσμήματα.—*176-86* **Καλλιόπα** - η ἡ πρεσβυτάτη καὶ πρώτη τῶν Μουσῶν, θεὰ τῆς ποιήσεως, **στᾶσον ἅρμα** σταμάτησον, παῦσον τὸ ᾆσμά σου περὶ τοῦ Ἡρ. ἐδῶ, **ἀρχαγὸν** πατέρα, ἐν πατριαρχ. ἐννοίᾳ, **ἀκαμαντορόας** ὁ ἀκαμάτως, διαρκῶς, ῥέων, **Πέλοπος βίαν** περίφρ. κραταιὸν Πέλοπα, **πέταλον** 130,2 περιλ. φύλλα, ὁ στέφανος ἐκ κοτίνου ἄγγελος εὐδαιμονίας. — *187-90* **ἀλαθείας χάριν** ὅπως ἀπαιτεῖ ἡ ἀλήθεια τῶν πραγμάτων, **αἰνεῖν** ἐπαινεῖν πάντα εἴ τις.., πάντα εὐδαιμονοῦντα, ἀντκμ., **ἀπωσάμενον φθόνον** ἄνευ φθόνου, ἡ μτχ. εἰς τὸ ὑποκ. τοῦ **αἰνεῖν**, **ἀμφοτέραισι χερσὶ** πάσῃ δυνάμει. — *191-4* **Βοιωτὸς ἀνὴρ** ὁ Ἡσίοδος, **πρόπολος** θεράπων, **ὃν ἂν** ἐπεξ. τοῦ **τάδε βροτῶν**, **φήμα** οἱ εὔφημοι λόγοι, ἔπαινοι τῶν. — *195-200* **εὐμαρὴς** (μάρη-χείρ, εὐχερὴς) εὔκολος: προθύμως συγκατατίθεμαι νὰ στείλω, **εὐκλέα γλῶσσαν** τὴν μοῦσάν μου τὴν κατάφορτον δόξης, **οὐκ ἐκτὸς κελεύθου δίκας** χωρὶς νὰ ἐκτροχιασθῇ ἐκ τῆς ὁδοῦ τοῦ δικαίου, τοῦ προσήκοντος: σύμφωνα πρὸς ὅ,τι σήμερον ἀπαιτεῖ ἡ δικαιοσύνη (ἀξιοῦσα νὰ ὑμνῶμεν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μεγάλην νίκην), ***τόθεν*** ἐντεῦθεν, ἐκ τῆς εὐκλεοῦς γλώσσης, ἐκ τῶν ποιητ. ἐγκωμίων, ***πυθμὴν*** ἡ ῥίζα τοῦ δένδρου, τὸ στέλεχος, ***ἐσθλὰ*** καλὰ 201,6. 202,3: τὸ καλλίκαρπον δένδρον τῆς εὐτυχίας (εὐτυχῶν γεγονότων) ἀναπτύσσεται σφριγηλόν, ὅταν ἀρδεύεται διὰ τῆς ποιήσεως (τόθεν), ***μεγιστοπάτωρ*** ὁ μέγιστος πατήρ, ὁ πατὴρ πάντων, ***φυλάσσοι*** εὐχή, ***ἀκίνητος*** ἀπαρασάλευτος, ἑδραῖος.

Ὁ Ἱέρων ἐνίκησε κέλητι Ὀλύμπια τῷ 476 π. Χ., τῷ 482 κ. 478 π. Χ. Πύθια 41. Ἦτο υἱὸς τοῦ Δεινομένους ἔχων ἀδελφοὺς τὸν Γέλωνα, Πολύζηλον, Θρασύβουλον 35, διαδεχθεὶς δ' ἐν τῇ τυραννίδι τὸν ἀποθανόντα ἀδελφὸν Γέλωνα τῷ 478, ἴσως ἔφερε τὸν τίτλον *στρατηγὸς αὐτοκράτωρ* 2· διεξήγαγεν εὐτυχεῖς πολέμους 33, ἐθεράπευε τὰς Μούσας καλῶν εἰς τὴν αὐλήν του τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ποιητῶν, Σιμωνίδην, Βακχυλίδην, Πίνδαρον καὶ ἄλλους, μεθ' ὧν συνεδέετο διὰ τῆς ξενίας 11, ἀλλ' ἔπασχεν ἀπὸ τῆς νεότητος λιθουρίαν 53...—*2* ***ἱπποδίνητοι*** καὶ διὰ τὸ ἐξαίρετον ἱππικὸν καὶ ὡς συντηροῦντες ἅρματα· νομίσματα τοῦ Γέλωνος φέρουσι τέθριππον καὶ τὴν Νίκην πτερωτὴν στεφανοῦσαν αὐτό, νεώτερα δὲ φέρουσι μόνον τέθριππον. — *3* ***γνώσῃ*** ὁ Β. μετά τινος αὐταρεσκείας ἀνακηρύττει τὸν Ἱέρωνα δεινὸν τεχνοκρίτην, διότι ὁ Ἱ. ἐξετίμα πολὺ τὰς ᾠδὰς τοῦ Β. — *19* Ὁ ἀετὸς ἱερὸς τοῦ Διὸς καὶ ὡς βασιλεὺς τῶν πτηνῶν καὶ ὡς πετῶν περὶ τὰς ὑψηλοτάτας κορυφὰς τῶν ὀρέων, ὅπου ἐπιστεύετο ἑδρεύων ὁ Ζεύς. Ὁ Β. ἐννοεῖ τὸν χρυσοῦν ἀετόν, χρυσάετον (σταυραϊτόν), φαιόχρουν, ἔχοντα τὰ πτίλα τοῦ λαιμοῦ ἐπιμήκη καὶ μάλιστα κατ' ἰνίον, ἐλαφρῶς ὑπομέλανα, ἐν τῷ ὁποίῳ ἡ φαντασία διαβλέπει χρυσῆν ἀπόχρωσιν. — *33* Νίκην ἐννοεῖ τὴν Ὀλυμπ. καὶ τὰς 2 Πυθ., ἀλλὰ καὶ τὴν Σύβαριν ἐβοήθησε κατὰ τῆς Κρότωνος καὶ τοὺς Ἐπιζεφυρίους Λοκροὺς κατὰ τοῦ Ῥηγίου.—*41* Πιθανῶς ὁ κέλης Φερένικος εἶχε νικήσει καὶ τὰς δύο Πυθ. νίκας.—*42* Ὁ Β· ἐπιθέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς (θεᾶς) γῆς ὁρκίζεται ἐπικαλούμενος τὴν καθ' ἑαυτοῦ τιμωρίαν τῶν χθονίων, ἐὰν ὡρκίζετο ψευδῆ.—*60* Ὁ Κέρβερος τρικέφαλος κύων φύλαξ τοῦ Ἅιδου, τέκνον τῆς Ἐχίδνης, δαίμονος κατὰ τὸ ἥμισυ παρθένου ὡραίας, κατὰ τὸ κάτω ἥμισυ ἐχίδνης.—*71* Ἡ Ἀλκμήνη, θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῶν Μυκηνῶν Ἠλεκτρύωνος, σύζυγος τοῦ Ἀμφιτρύωνος, βασιλέως τῆς Τίρυνθος καὶ εἶτα τῶν Θηβῶν, ἐγέννησεν ἐκ τοῦ Διὸς τὸν Ἡρακλέα.—*72* Κατὰ δημώδη δοξασίαν καὶ ἐν Ἅιδου ὁ βίος τῶν ἡρώων ἦτο συνέχεια τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.—*73* Περὶ τόξου ἰδ. Ὁμ. Δ 105[1] ἡμετ. ἐκδ.—

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

77 Περὶ τῶν κατὰ Μελέαγρον καὶ τὸν κάπρον ἐκτενῶς ἐν Ὁμ. Ι 529... Πραγμ. ἡμετ. ἐκδ.—*89* Ἡ Ἥρα κατεδίωκε λυσσωδῶς τὸν Ἡρακλέα, ὃν ὅμως ἐπροστάτευεν ἡ Ἀθ. Ὁ Ἡρ. φαντάζεται τὸν φονέα τοῦ Μελεάγρου ὑπερφυᾶ πολεμιστήν, ὅστις καὶ αὐτὸν θὰ ἀπειλήσῃ.—*111* ***Ἑλλάνων ἄριστοι*** οἱ Διόσκουροι, ὁ Θησεύς, ὁ Ἄδμητος ἐκ Φερῶν, Ἀγκαῖος καὶ Κηφεύς, υἱοὶ τοῦ Λυκούργου, βασιλέως τῆς Ἀρκαδίας, ὁ Ἰάσων, ὁ Πειρίθους, ὁ Πηλεύς, ὁ Τελαμών, ἡ Ἀταλάντη ἐξ Ἀρκαδίας, κἄ. Τὴν θήραν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου εἶχεν ἀπεικονίσει ὁ Σκόπας ἐν τῷ Ἀ. ἀετώματι τοῦ ναοῦ τῆς Ἀλέας Ἀθηνᾶς ἐν Τεγέᾳ, οὗ τὰ λείψανα, ἐν οἷς καὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ Καλυδωνίου κάπρου, ἰδ. ἐν ΑΑΜ Αἰθ. ε΄. κ. δ΄. ἐκ π. Χ. ἀρ. 178-80. —*148* ***πύργων*** τῆς Πλευρῶνος.—*173* Ἡ Δηιάνειρα ἀποστείλασα κατόπιν πρὸς τὸν σύζυγον Ἡρακλέα χιτῶνα βεβαμμένον διὰ τοῦ αἵματος τοῦ Κενταύρου Νέσσου ὡς θέλγητρον, ἵν' ἀνακτήσῃ τὴν ἀγάπην του, ἄκουσα κατέκαυσεν αὐτόν.—*181* Περὶ Πέλοπος 4,7.— Τίς ἡ κυρία ἰδέα τοῦ ἐπινίκου; πῶς διήρθρωσεν αὐτὸν ὁ Β.;

204.—***Γένεσις καὶ ἐξέλιξις τοῦ διθυράμβου***. Ὁ κατὰ φύσιν ἄνθρωπος θαυμάζων τὰ ποικίλα φυσικὰ φαινόμενα ἐπροσωποποίησε καὶ ἐθεοποίησεν αὐτά, τὰς δὲ ἐναλλαγὰς τῶν φυσικῶν φαινομένων (βλάστησιν, μαρασμόν..) ἐξέλαβεν ὡς πάθη τῶν θεῶν, πρὸς οὓς διὰ τοῦτο ᾐσθάνετο ἰσχυρὰν συμπάθειαν, ζωηροτάτην δὲ ᾐσθάνθη, καὶ μάλιστα οἱ ἀμέσως πρὸς τὴν φύσιν ἐπικοινωνοῦντες ἀγρόται, πρὸς τὸν πολυπαθῆ καὶ εὐεργετικὸν Διόνυσον (πρὸς τὰς ἐναλλαγὰς τῆς φυτ. βλαστήσεως καὶ μάλιστα τῆς ἀμπέλου). Πρὸς ἐκδήλωσιν τῆς πρὸς αὐτὸν συμπαθείας οἱ Ἕλληνες ἐπενόησαν ἴδιον μέλος ᾀδόμενον πρὸς αὐλὸν καὶ συνοδευόμενον μετ' ὀρχήσεως, τὸν διθύραμβον, ὅστις γενόμενον τεχνικὸν ᾆσμα ὑπὸ τοῦ Ἀρίονος εἰσήχθη ἐπὶ Πεισιστράτου εἰς Ἀθήνας, ὅπου ἐγένετο ἐνθουσιωδῶς δεκτός. Ἔκτοτε οἱ χορευταί, 50 τὸν ἀριθμόν, ὀρχούμενοι κυκλικῶς (κύκλιοι χοροὶ) μετὰ στεφάνου κισσοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ μετημφιεσμένοι εἰς Σατύρους ἔψαλλον τὰ παθήματα τοῦ θεοῦ. Σὺν τῷ χρόνῳ χάριν ποικιλίας αἱ ὑποθέσεις ἐλαμβάνοντο καὶ ἐξ ἄλλων κύκλων μύθων ἄλλων ἡρώων. Τῆς ἐκτελέσεως ἐπεμελοῦντο οἱ χορηγοί, πλούσιοι Ἀθηναῖοι, καταρτίζοντες τὸν χορὸν ἐκ προσώπων, τὰ ὁποῖα διέτρεφον κατὰ τὸν χρόνον τῶν ἀσκήσεων καὶ ἐνέδυον διὰ τῆς ἑορτασίμου στολῆς, ἀναλόγου πρὸς τὸ θέμα τοῦ διθυράμβου, καὶ προσλαμβάνοντες ἐπὶ μισθῷ ποιητήν, ὅστις ἐποίει τὸν διθύραμβον καὶ ἐγύμναζε τὸν χο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ρὸν περὶ τὴν μουσικὴν καὶ τὴν ὄρχησιν τοῦ ᾄσματος, καὶ αὐλητήν, συνοδεύοντα τὸ ᾆσμα.

204. ***Θησεύς***.—Ἐν τῷ διθυραμβικῷ χορῷ τὸ πάλαι ὁ κορυφαῖος μετημφιέννυτο ὡς Διόνυσος, ἐν ᾧ οἱ λοιποὶ χορευταὶ ὡς Σάτυροι· ὁ κορυφαῖος (Διόνυσος) ἔψαλλε πρῶτος τὰ ἴδια παθήματα, μεθ' ὃ ὁ χορὸς ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῆς θείας ἀνακοινώσεως διηρμήνευε τὰ ἴδια συναισθήματα ᾀδων καὶ χορεύων. Ἀλλ' ὅτε διὰ τοῦ χρόνου αἱ ὑποθέσεις τῶν διθυράμβων ἐλαμβάνοντο καὶ ἐξ ἄλλων κύκλων μύθων, ὁ κορυφαῖος ἠδύνατο νὰ παριστᾷ καὶ ἄλλους ἥρωας, ὁ δὲ διθύραμβος ἀπετελεῖτο ἐκ μελικοῦ διαλόγου μεταξὺ κορυφαίου καὶ χοροῦ, ἐκτελουμένου ἐν ὀρχήσει.—Ὁ Αἰγεὺς ἀπερχόμενος ἐκ Τροιζῆνος εἶπεν εἰς τὴν Αἴθραν, ἐὰν γεννήσῃ ἄρρεν, νὰ ἀνατρέφῃ αὐτό, καὶ ἀποκρύψας ὑπὸ μέγαν λίθον ξίφος καὶ πέδιλα, παρήγγειλε νὰ λάβῃ αὐτὰ ἐκεῖθεν ὁ υἱός του, ὅταν δυνηθῇ νὰ ἀποκυλίσῃ τὴν πέτραν, καὶ νὰ ἔλθῃ εἰς Ἀθήνας. Ὁ Θησεὺς ἀνδρωθεὶς ἀποκυλίει τὸν λίθον καὶ λαβὼν τὰ πέδιλα καὶ τὸ ξίφος ἀπέρχεται πρὸς τὸν πατέρα. Τὴν πορείαν ταύτην περιγράφει ὁ διθύραμβος ᾀδόμενος ὑπὸ χοροῦ, οὗ κορυφαῖος προφανῶς εἶναι ὁ Αἰγεύς, οἱ δὲ λοιποὶ Ἀθηναῖοι.—*1-4* ***ἁβρόβιος*** ἁβροδίαιτος, ***τί*** αἴτ., ***χαλκοκώδων*** ἡ ἔχουσα χαλκοῦν στόμιον, χαλκόστομος, χαλκῆ, ***κλάζω*** σημαίνω, ***νέον*** νεωστί, πρὸ ὀλίγου, ***ἀοιδὰ*** σάλπισμα.—*5-11* ***δυσμενὴς*** 1,8, ***ἀνὴρ στραταγέτας*** ἀνὴρ ἐπὶ κεφαλῆς στρατοῦ, ***ἀμφιβάλλει ὅρια χ.*** πατεῖ ὁλόγυρα, περικλείει, καταλαμβάνει, ***κακομάχανος*** κακοῦργος, ***σεύοντι*** σεύουσιν, ἀπάγουσι, ***ἀγέλας μ.*** ποίμνια, ***ἀέκατι π.*** παρὰ τὴν θέλησιν τῶν π., ***ἀμύσσω*** σχίζω, σπαράσσω.—*12-5* ***τὶν*** 110,2: *δοκέω ἐπικουρίαν ἀλκίμων νέων ἔμμεναι καὶ τίν, εἴ* ***τινι βροτῶν*** ὑπὲρ πάντα ἄλλον ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ἔχεις εἰς τὰς διαταγάς σου, ***Κρέουσα-ης***.—*16-9* ***νέον*** 3, ***ἀμείβω*** ἀλλάσσω τόπον, διαβαίνω: διαβὰς τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ, ***δολιχὸς*** 146,2, ***λέγει*** ἀφηγεῖται, ἀναγγέλλει, ***ἄφατος*** (φημὶ) ἀνέκφραστος, φοβερός, ***φωτὸς*** τοῦ Θ.—*19-30* ***Σίνις-ιδος*** ἀ., ***ὑπέρβιος*** βίαιος, ἀτάσθαλος, ***Λυταῖος*** ὁ Ποσειδῶν, ἐκ τῶν Λυτῶν (-αὶ) τῆς Θεσσαλίας, ***νάπη*** σύνδενδρος κοιλάς, ***Κρεμμυὼν κ. Κρομμυὼν*** ἀ. θ. ὀχυρὰ θέσις ἐν Μεγαρίδι (ὕστερον τῆς Κορινθίας), ***ἔσχεν*** (ἐσταμάτησε τὰς ἐργασίας της) ἔκλεισε, ***παλαίστρα*** παλαιστικὴ σχολή, ***Προκόπτας*** ὁ Πολυπήμονος, ***ἐξέβαλεν*** ἐπέταξεν ἀπὸ τὰς χεῖράς του, ***ἀρείων*** συγκρ. τοῦ ἄριστος (ἀρετὴ) ἀνδρειότερος: εὑρὼν τὸν διδάσκαλόν του, ***ὅπᾳ***

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τελεῖται ποῦ θὰ καταλήξωσι, ποῖον τέλος θὰ λάβωσι τὰ ὑπὸ τοῦ κήρυκος ἀγγελθέντα.—*31-41* **λέγει** ὁ κήρυξ, πολλαὶ ἐρωτήσεις ἐν τῇ αὐτῇ προτάσει 203,86..., **πότερα** λέγει, **στείχω** βαδίζω, **ὀπάων** ὀπαδός, θεράπων, πρόσωπον τῆς ὑπηρεσίας, **οἷα** ὡς, ὅπως, **ἀλάτας** (ἀλάομαι) ἀλήτης, πλάνης, ἐξόριστος, **ἔμπορος** ταξειδιώτης, ὁδοιπόρος, **ἀλλοδαμία** ξένη χώρα, **ὧδε** ὡς περιεγράφη, **θρασὺς** τολμηρός, **ἔσχεν** ἐδάμασεν, **σθένος τ. ἀνδρῶν** περίφρ. τόσους δυνατοὺς ἄνδρας.—*41-5* **ὁρμᾷ** παρορμᾷ, ἐνθαρρύνει, **μήδομαι** σχεδιάζω, ἐκτελῶ, ἐπιβάλλω, ὁριστ. μέλ. ἐν τελ. προτ., **δίκας** δικαιοσύνην, πρβλ. *δίκην ἐπιτιθέναι τινί*, **γὰρ** αἰτιολ. τὸ **θεὸς ὁρμᾷ, ἔρδοντα** τινὰ ὑποκ. (**κακὸν** ἀντκμ.): ὅστις πράττει τὸ κακὸν νὰ μὴ ἐμπέσῃ εἰς τὸ κακόν, **τελεῖται**... λαμβάνουσι τὸ προσῆκον τέλος ἐν τῇ ῥοῇ τοῦ χρόνου.—*46-54* **δύο φῶτε μόνους** δυϊκ. + πληθ., **ἁμαρτέω** 164,4 ὁμαρτέω, συνοδεύω, **οἷ** τῷ φωτί, **ἐλεφαντόκωπος** ὁ ἔχων ἐλεφαντίνην κώπην, λαβήν, **ἄκων** ἀκόντιον, δόρυ, **ξεστὸς** λεῖος, **κυνέα** 165,2, **κηΰτυκτον** καὶ εὔτυκτον (τεύχω), καλῶς κατεσκευασμένην, καλῆς τέχνης, **κρατὸς πέρι** περὶ τὴν κεφαλήν, ἢ (περὶ-ὑπὲρ) πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς κεφαλῆς, **πυρσοχαίτης** πυρρόκομος, ξανθός, ὁ τύπος τοῦ ἀρσ. ὡς οὐδ., **ἀμφὶ** στέρνοις, **χλαμὺς** θ. βραχὺς μανδύας, ὃν ἐφόρουν ἐν Ἀθήναις κυρίως οἱ ἔφηβοι ἱππεῖς, **οὔλιος** οὔλος (vel-lus, *Ϝέρ*-ιον), μάλλινος.—*54-60* (λέγει) **στίλβειν** σπινθηροβολεῖν, **φοίνισσα** (φοίνιξ-πορφυροῦς) κοκκίνη, **Λαμνία** ὡς τὸ πῦρ τοῦ ἡφαιστείου τῆς Λήμνου, **ὀμμάτων ἄπο** τὰ βλέμματά του σπινθηροβολοῦν, πετοῦν φωτιάν, **πρώθηβος** ὁ τὸ πρῶτον ἤδη εἰσερχόμενος εἰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν, **μέμναμαι** ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου, εἶμαι ἀφωσιωμένος, **ἀθύρματα** (ἀθύρω-παίζω) παιγνίδια, **ἀρήιος** πολεμικός, **χαλκεόκτυπος** χαλκόκροτος, **πολέμου-μάχας** ἐπεξ. τοῦ **ἀθυρμάτων, δίζημαι** 35,5 ζητῶ νὰ εὕρω, **φιλάγλαος** φιλόκαλος.

1 **Ἴωνες** οἱ Ἀθ. καὶ ὡς οἱ κυριώτεροι ἀντιπρόσωποι τῶν Ἰώνων, **ἁβρόβιοι** οἱ Ἀθ. διότι μέχρι τῶν χρόνων σχεδὸν τοῦ Θουκυδίδου ἐφόρουν λινοῦς χιτῶνας καὶ τὴν κόμην ἀνέδενον εἰς κρωβύλον ἐμβάλλοντες χρυσοῦς τέττιγας καὶ ἐτρύφων ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν τραχὺν καὶ σκληρὸν βίον τῶν Σπαρτιατῶν, ἀντιπροσώπων τοῦ δωρ. φύλου. — *14* Ὁ Χ. φαίνεται ὅτι ἀποτελεῖται ἐκ νεανιῶν, οἵτινες δηλοῦσιν ὅτι εἶναι ὑπὸ τὰς διαταγάς του.—*15* Ἡ Κρέουσα ἦτο θυγάτηρ τοῦ παλαιοῦ βασιλέως τῆς χώρας Ἐρεχθέως. — *19* Ὁ Πιτθεὺς κατὰ τοὺς μύθους συνεβούλευσε τὸν ἔγγονον νὰ μεταβῇ διὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

θαλάσσης εἰς Ἀθήνας, διότι τὴν κατὰ τὴν γῆν ὁδὸν ἐλυμαίνοντο λῃσταί· ἀλλ' οὗτος ζηλώσας τὴν δόξαν τοῦ Ἡρακλέους προυτίμησε τὴν κινδυνώδη ὁδόν. Ἐν Ἰσθμῷ ἐφόνευσε Σίνιν τὸν Πιτυοκάμπτην, ὅστις συγκλίνων τὰς κορυφὰς δύο πιτύων προσέδενεν εἰς ἑκατέραν τοὺς βραχίονας τοῦ διαβάτου καὶ εἶτα ἀφήνων αὐτὰς ἐλευθέρας διεμέλιζε τὸ θῦμα· εἶτα τὴν Κρομμυωνίαν ὖν ἀνάλογον τοῦ Ἐρυμανθίου κάπρου καὶ τοῦ Καλυδωνίου, εἶτα τὸν Σκίρωνα, ὅστις ἐπὶ τῶν Σκιρωνίδων πετρῶν (Κακῆς Σκάλας) ἠνάγκαζε τοὺς διαβάτας νὰ πλύνωσι τοὺς πόδας του καὶ τότε δι' ἑνὸς λακτίσματος κατεκρήμνιζεν εἰς τὴν θάλασσαν· μετὰ τοῦτον τὸν Κερκυόνα, ὅστις ἀναγκάζων τοὺς διαβάτας νὰ παλαίωσι πρὸς αὐτὸν ἐφόνευε τοὺς ἡττωμένους παρὰ τὴν Ἐλευσῖνα, ἥτις καὶ ὕστερον ἐκαλεῖτο ***Κερκυόνος παλαίστρα***· κατόπιν ἐφόνευσε παρὰ τὸν Ἀττικὸν Κηφισὸν τὸν Προκόπτην ἢ Προκρούστην, ὅστις κρατῶν σφῦραν εἰς τὴν χεῖρα ἠνάγκαζε τοὺς διαβάτας νὰ ἐξαπλώνωνται ἐπὶ σιδηρᾶς κλίνης καί, ἐὰν μὲν οἱ πόδες αὐτῶν ἐξεῖχον τῆς κλίνης, ἀπέκοπτε τὸ πλεονάζον, ἐὰν δὲ βραχύτεροι, ἐτάνυεν αὐτοὺς μέχρι ἐξαρθρώσεως· πάντας τούτους ἐφόνευσε καθ' ὃν τρόπον καὶ ἐκεῖνοι ἐφόνευον τὰ ἴδια θύματα.—*21* Ὁ Ποσειδῶν καλεῖται ***Δυταῖος*** ἐκ τῆς Θεσσαλ. θέσεως τῶν Λυτῶν, ὅπου ὁ θεὸς λύσας (διαρρήξας) τὰ Τέμπη ἔδωκεν ἔκρουν πρὸς τὴν θάλασσαν εἰς τὰ κατακλύζοντα τὴν Θεσσαλίαν ὕδατα· ***σεισίχθων*** διότι πᾶσα ταραχὴ τῆς θαλάσσης κινεῖ τὴν γῆν, ἣν ἐφαντάζοντο ὡς δίσκον ἐπιπλέοντα τῶν θαλασσίων ὑδάτων.—*49* Οἱ ἥρωες ἔφερον συνήθως δύο ἀκόντια.—*50* ***Δάκαινα*** μνημονεύεται καὶ *Ἀρκάς, Κορινθίη, Βοιωτία, Θεσσαλίς.*—*54* ***Θεσσαλὰν*** τὴν χλαμύδα μετὰ τοῦ πετάσου εἶχον παραλάβει οἱ Ἀθ. παρὰ τῶν Θεσσαλῶν, ὅθεν ***ἐνθετταλίζομαι*** χλαμυδοφορῶ· οἱ Ἀθ. ἔφηβοι ἀπέθετον αὐτὴν γινόμενοι ἄνδρες, ὅθεν ***χλαμυδοφόρος*** ἔφηβος, ***ἐκ χλαμύδος*** ἐξ ἐφήβου, ἀπὸ τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας.—*55* Ἐν Λήμνῳ ὑπῆρχε τὸ ἡφαίστειον Μόσυχλος, ἐν ᾧ ἐπιστεύετο ὅτι εἶχε τὸ ἐργαστήριόν του ὁ Ἥφαιστος· ἐντεῦθεν παροιμ. ***Λήμνιον πῦρ, Λήμνιον βλέπειν*** ἔχειν πυρῶδες βλέμμα.—Ὑπεστηρίχθη ὅτι καὶ ὁ θρῆνος τῆς Δανάης *197* εἶναι διθύραμβος.

205-13. *Πίνδαρος.*

Ἐγεννήθη τῷ 522 π. Χ. ἐν Κυνὸς κεφαλαῖς τῆς Βοιωτίας, πολίχνῃ παρὰ τὰς Θήβας, ἀνήκων εἰς τὸ ἐπιφανέστατον γένος τῶν Αἰ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

γιδῶν. Ἐν Βοιωτίᾳ ἀνέκαθεν ἐθεραπεύετο ἡ μουσικὴ (Ἡσίοδος) καὶ ἡ ποίησις καὶ ἐπὶ ταύτας ἐτράπη καὶ ὁ Π., περὶ οὗ ἐλέγετο ὅτι, ἐν ᾧ ποτε παιδίον κατάμονον ἐκοιμᾶτο ἐν τῷ Ἑλικῶνι, μέλισσαι ἐνεστάλαξαν μέλι εἰς τὰ χείλη αὐτοῦ, σχὼν ἐγχωρίους διδασκάλους καὶ δύο ποιητρίας συμπολίτιδας, τὴν Μύρτιν καὶ τὴν Κόρινναν. Χάριν εὐρυτέρων σπουδῶν ἦλθεν εἰς Ἀθήνας, ὁπόθεν, συμπληρώσας τὴν παίδευσίν του, ἐπανῆλθεν εἰς Θήβας καὶ ἐκεῖ νεώτατος παρῆλθεν ὡς χορικὸς ποιητής. Ἡ ἀνδρικὴ αὐτοῦ ἡλικία συμπίπτει πρὸς τοὺς μεγάλους ἐθνικοὺς ἀγῶνας, καθ' οὓς ἀτυχῶς ὁ Π., ἐπειδὴ οἱ ἀριστοκρατικοὶ τῶν Θηβῶν, εἰς οὓς καὶ αὐτὸς ἀνῆκεν, ἐμήδιζον, ἠσπάσθη τὴν πολιτικὴν ταύτην καὶ διὰ τοῦτο ἡ Ἑλλὰς σύμπασα ἐστράφη πρὸς τὸν Σιμωνίδην, ἵν' ἀπαθανατίσῃ τὴν μεγάλην ἐποποιίαν. Ἀλλὰ βραδύτερον ὑμνήσας τὰς Ἀθήνας καὶ τοὺς ἀγῶνας αὐτῶν διηλλάγη πρὸς τὸ καθεστώς, ἡ φήμη αὐτοῦ διεδόθη πανταχοῦ καὶ ὁ Π. γίνεται ξένος τῶν ἡγεμονικῶν αὐλῶν, τοῦ Θήρωνος ἐν Ἀκράγαντι, τοῦ Ἱέρωνος ἐν Συρακούσαις, τοῦ Ἀρκεσίλα ἐν Κυρήνῃ, τῶν Ἀλευαδῶν ἐν Θεσσαλίᾳ καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ πλείστων ἐπιφανεστάτων οἴκων τῆς Ἑλλάδος, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ διατρίβῃ πολὺ παρὰ τοῖς τυράννοις, ὡς ὁ Σιμωνίδης, διότι ἔλεγεν ὅτι ἐπεθύμει νὰ ζῇ μᾶλλον πρὸς ἰδίαν εὐχαρίστησιν ἢ πρὸς τὴν ἄλλων.—Ἀλλὰ καὶ αἱ πρὸς τοὺς θεοὺς σχέσεις αὐτοῦ ἦσαν ζηλευταί. Διότι ἐν χρόνοις, καθ' οὓς ἡ σωτηρία τῆς πατρίδος ἀπεδίδετο εἰς τοὺς θεοὺς καὶ αἱ ἑορταὶ αὐτῶν ἐπανηγυρίζοντο πανταχοῦ λαμπρότατα, ὁ Π., ὅστις διὰ παντὸς τοῦ βίου ἐτίμα τοὺς θεοὺς ὡς σεμνὸς ποιητὴς ἱερῶν ὕμνων καὶ ἀφιερῶν πρὸς αὐτοὺς ἀγάλματα καὶ ἀναθήματα, ἐλάμβανε πανταχόθεν παραγγελίας παρὰ πόλεων καὶ ἱερῶν νὰ στείλῃ ποιητικὰ δῶρα ὑπὲρ τοῦ θείου καὶ ἐτύγχανε διὰ τοῦτο μεγάλων τιμῶν, μάλιστα δ' ἐν Δελφοῖς, ὅπου ὁ ἱερεὺς ἐκάλει κατ' ἔτος τὸν Πίνδαρον εἰς τὰ Θεοξένια (ἐπὶ τῇ ἐπανόδῳ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐκ τῶν Ὑπερβορείων 19,5) καὶ ἐξηκολούθει καὶ μετὰ θάνατον τοῦ Πινδάρου κηρύττων: *Πίνδαρος ἐπὶ τὸ δεῖπνον τῷ θεῷ.*—Οὕτω τιμώμενος καὶ ἀγαπώμενος ἀπέθανε τῷ 442 π. Χ. 80ούτης ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Ἄργους. Ὁ τάφος αὐτοῦ ἐν Θήβαις καὶ τὰ ἐρείπια τῆς οἰκίας του ἐδείκνυντο ἐπὶ μακρόν, γνωστὸν δὲ ὅτι ὁ Μ. Ἀλέξανδρος κατασκάπτων τὰς Θήβας εἶχε παραγγείλει: *Πινδάρου τοῦ μουσοποιοῦ τὴν στέγην μὴ καίετε.*—Ἐθεράπευσε πάντα σχεδὸν τὰ εἴδη τῆς λυρ. ποιήσεως, τὰ δὲ ἔργα αὐτοῦ περιελήφθησαν ὕστερον ἐν 17 βιβλ., μόνον δ' ὁ Σιμωνίδης

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὑπερέβαλεν αὐτὸν κατὰ τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν ποικιλίαν. Ἀτυχῶς ἐκ τῶν 17 βιβλ. ἐσώθησαν μόνον τὰ 4 περιλαμβάνοντα τοὺς ἐπινίκους, ἐξ ὧν τὸ δ΄ ἠκρωτηριασμένον, καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ἱκανὰ ἀποσπάσματα.

205.—***Σκόλιον*** ἢ ***παροίνιον***, περὶ ὧν ἴδ. εἰς 229-30. Πρὸς τὸν Θρασύβουλον, μεθ' οὗ ὁ Π. εἶχε συνδεθῆ κατὰ τὴν ἐν Ἀκράγαντι παραμονὴν καὶ δὶς ἐξύμνησε τὸν πατέρα Ξενοκράτην, ἀδελφὸν τοῦ τυράννου Θήρωνος, ἀποστέλλει τὸ παροίνιον, οὗ ἔχομεν ἀποσπάσματα.—*1-4* ***τοὶ*** σοί, ***ὄχημα*** ἅμαξα, ἧς ἐπιβαίνει τις, ἐνταῦθα ἐπιβαίνουσιν ***ἐραταὶ ἀοιδαὶ*** θελκτικὸν ᾆσμα, ***τοῦτο*** παράθ., ***μεταδόρπιος*** ὁ μετὰ τὸ δεῖπνον γινόμενος, ἐπιδόρπιος, κτγρ.: σοὶ στέλλω τοῦτο τὸ δελτάριον, τὸ ὁποῖον περιέχει (οὗ ἐπιβαίνει) ἐράσμιον ᾆσμα, ὡς ἐπιδόρπιον, ***ξυνὸς*** κοινός, ***ξυνὸν*** ἡ συμποσιάζουσα ὁμήγυρις, κύκλος, συνδαιτυμόνες, ***εἴη*** ὑποκ. ***τοῦτο*** (τὸ δελτάριον), αἱ ἐραταὶ ἀοιδαί, ***Διωνύσοιο καρπὸς*** ὁ οἶνος, ***κέντρον*** γαργάλισμα, διεγερτικόν, ***γλυκερὸν-γαργάλισμα-κέντρον*** κτγρ., αἱ δοτ. χαρ.: δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἐν τῇ συμποσιαζούσῃ ὁμηγύρει θὰ εἶναι διὰ τούς.—*5-9* ***ἀνίκα*** ἡνίκα, ὅτε, τότε (δεικτ. ὡς ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου), ***καματώδης*** πολυβάσανος, ***οἴχονται*** τρέπονται εἰς ἄτακτον φυγήν, ἐξατμίζονται, ***νέω*** κολυμβῶ, πλέω, ***ἴσον*** ἐξ ἴσου, μετὰ τῆς αὐτῆς σπουδῆς, ***ψευδὴς*** ἀνύπαρκτος, φαντασιώδης, ***ἀχρήμων*** (ἐστὶ) ἀχρήματος, πένης, ***ἀφνεὸς*** 203,53 (γίγνεται), ***τοὶ πλουτέοντες*** οἱ πλούσιοι, ***ἀέξονται φρένας*** εὐρύνουσι τὰ σκέψεις των, τὰ ὄνειρά των, ***ἀμπέλινα τόξα*** τὰ κτυπήματα τοῦ οἴνου (παρ' ἡμῖν: ὁ οἶνος τὸν ἐκτύπησεν εἰς τὴν κεφαλήν): κρασοκτυπημένοι. — *10-1* ***τρωγάλιον*** (τρώγω λ. π. περὶ ξηρῶν καρπῶν) ἐπιδόρπιον, ὑποκ. ἡ ᾠδή, ***πεδὰ*** 175,8: ἀκόμη καὶ κατόπιν γενναίου φαγητοῦ.

206.—***Ὑπορχήματα*** ἦσαν ᾄσματα εὔθυμα συνοδευόμενα ὑπὸ ζωηρῶν ὀρχηστικῶν κινήσεων. Διὰ τοῦ ὑπορχήματος ὁ Π. ἐζήτησεν ἐν ταῖς παραμοναῖς τῶν Περσικῶν νὰ συστήσῃ εἰς τοὺς συμπολίτας ἀπράγμονα οὐδετερότητα.—*1-2* ***ἄπειρος*** ὁ ἀπειροπόλεμος, ***τὶς*** πᾶς τις, ***ταρβέω*** 203,139 ***ἀτάρβακτος***, ***νὶν*** τὸν πόλεμον, ***καρδίᾳ*** τοπ., ***περισσῶς*** εἰς τὸ ***ταρβεῖ προσιόντα*** πλησιάζοντα, ἐφ' ὅσον πλησιάζει.—*3-6* ***ἀστῶν τις*** πᾶς τις τῶν πολιτῶν, ***τὸ κοινὸν*** ἡ πολιτεία, ***εὐδία*** καλοκαιρία, γαλήνη,: φροντίζων νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν γαλήνην διὰ τὴν.., ***ἐρευνῶ*** ἀναζητῶ, ἐπιδιώκω, ***φαιδρὸν φάος*** αἱ εὐφροσύναι, ***μεγαλάνωρ*** ἡ μεγαλύνουσα τοὺς ἄνδρας, ἀνδροτρόφος, ***ἀναιρῶ***

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐκριζῶ, **πραπίδες** κ. **φρένες** ψυχή, καρδία, **ἐπίκοτος** (κότος ἀ. ὀργὴ βράζουσα ἐν τῇ ψυχῇ) ἐκδικητικός, ἐμπαθής, **στάσις** ὁ κομματισμός, τὰ κομματικὰ πάθη.

207.—*Οἱ θρῆνοι* εἶναι ᾄσματα θρηνητικὰ ᾀδόμενα εἰς ἀποθανόντας ἐν τῷ πρὸς τιμὴν αὐτῶν διδομένῳ περιδείπνῳ. — *1-3* **τοῖσι** τοῖς εὐσεβέσι, **λάμπει** κάτω, ἐν Ἅιδου, **μένος ἀελίου** περίφρ. ὁ ἥλιος, **τὰν ἐνθάδε νύκτα** καθ' ὃν χρόνον ἔχομεν ἡμεῖς ἐδῶ νύκτα, **προάστιον** (ἔστι),: ἔχουσι δὲ ἐξοχικὸν κέντρον πρὸ τῆς πόλεως, **φοινικόροδος** ὁ γεμᾶτος ἀπὸ κόκκινα τριαντάφυλλα, **σκιαρὸς** σκιερός, **λίβανος** ἀ. τὸ γνωστὸν δένδρον τὸ παράγον τὸν λιβανωτόν, **βρίθω** εἶμαι κατάφορτος, κατάμεστος. — *4-5* **τοὶ μὲν** ἄλλοι μέν, **ἵπποι** ἱππασσία, **γυμνασίαι** αἱ ἀθλητ. ἀσκήσεις, **πεσσοὶ** εἶδος παιδιᾶς, **φόρμιγξ** θ. παρεμφερὴς πρὸς τὴν κιθάραν, **τέθαλε** θάλλει ἀμετάπτωτος, βασιλεύει, **ὄλβος** μακαριότης, **ἅπας** πᾶν εἶδος, τέλειος.— *6-7* **ὀδμὰ** εὐωδία, **κίδναται** σκεδάννυται, διαχύνεται, **θύον** (κυρ. δένδρον ἡ θυία, thyia, οὗ τὸ ξύλον ἐκαίετο ὡς ἀρωματικὸν) θύος οὗ., θυμίαμα, **μειγνύντων** θείων θεραπόντων, **τηλεφανὴς** μακρόθεν φαινόμενος, **πυρὶ** ἐκ τοῦ **μειγνύντων**: διότι πάντοτε ῥίπτουσιν εἰς τὸ πῦρ.—*8-9* Περὶ τῶν ἀσεβῶν τοὐναντίον ἔλεγεν ὁ Π. ὅτι αἱ ψυχαὶ αὐτῶν ὠθοῦνται εἰς ἔρεβος καὶ βάραθρον, **ἔνθεν** ὁπόθεν, **βληχρὸς** (βλὰξ) δυσκίνητος, βορβορώδης, θολός, **ἐρεύγομαι** ἐξεμῶ, ἐκχύνω, **δνοφερὸς** 22,6 ἡ γεν. ἐκ τοῦ **σκότον**.—*2* **προάστιον** φαίνεται ὅτι ὁ νεκρός, δι' ὃν ὁ Π. ἐποίησε τὸν θρῆνον, εἶχε ταφῆ ἐν προαστίῳ τῆς πόλεως, ὅπου οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ εἶχον κτῆμα. Κατὰ τοῦτο ὁ Π. ἱστορεῖ ὅτι ἐν τῷ ᾅδῃ ὑπάρχει πόλις, ὅπου κατοικοῦσιν ὁ Πλούτων μετὰ τῆς Περσεφόνης, οἱ ἥρωες καὶ ἄλλοι νεκροί, πρὸ τῆς πόλεως δὲ ὑπῆρχεν ὡραιότατον προάστιον ἐν μέσῳ θελκτικῶν λειμώνων, ὡς ὁ Κεραμεικὸς ἐν Ἀθήναις.—*4* **πεττείας** ὑπῆρχον δύο κυρίως εἴδη, α') ὁ **διαγραμμισμός**, **γραμμαί**, **πεντέγραμμα**, ἐν οἷς ἑκάτερος τῶν παικτῶν εἶχε 5 γραμμὰς μετὰ 5 πεσσῶν (ψήφων. πολλάκις καὶ ἐξ ἠλέκτρου, κρυστάλλου ἢ ὀστοῦ), ἐν τῷ μέσῳ δὲ ἐπὶ τῆς λεγομένης **ἱερᾶς** γραμμῆς τὸν (πεσσὸν) **βασιλέα**, μετακινούμενον μόνον ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ (ὅθεν παροιμ. *κινεῖν τὸν ἀφ' ἱερᾶς* περὶ τῶν προσφευγόντων εἰς τὰ ἔσχατα)· β') αἱ **πόλεις**, ἐν αἷς ἑκάτερος εἶχεν ἀνὰ 30 πεσσοὺς (**κύνας**), κινουμένους ἐντὸς τοῦ ἀβακίου, ἔχοντος κεχαραγμένους ἰδίους χώρους (πρβλ. τὸ τοῦ ζατρικίου), τὰς **πόλεις**, ἐν αἷς ἐτίθεντο μετακινούμενοι οἱ πεσσοί. Οἱ ἀντίπαλοι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πεσσοὶ διεκρίνοντο ἐκ τοῦ διαφόρου χρώματος, μεγίστη δὲ τέχνη ἦτο τὸ ἀποκλείειν καὶ αἴρειν ἐκ τοῦ μέσου τοὺς ἀντιπάλους πεσσούς. Ἀβάκιον πεσσῶν ἐν Ὀδυσ. Α-Η Πίν. Η΄ 1 ἡμετ. ἐκδ.

208. — ***Προσόδια*** ὠνομάσθησαν ᾄσματα ὡς ᾀδόμενα ἐν τῷ προσιέναι τοῖς ναοῖς ἢ βωμοῖς· ᾖδοντο δὲ ὑπὸ χοροῦ πρὸς αὐλὸν ὡς ἀσφαλέστερον ῥυθμίζοντα τὸ βῆμα καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ χοροῦ· ἐν τῷ μεταξὺ τοῦ ᾄσματος κατὰ σύμμετρα διαστήματα ἐνεβάλλοντο ἔμμετροι ἀναπαύσεις πρὸς ἀνάπαυλαν τῆς φωνῆς (πρβλ. σήμερον τὸ μέρος τῶν τυμπάνων κατὰ τὰ διαλείμματα πενθίμων ἐμβατηρίων κλπ.) Τὸ προσόδιον ἐποίησεν ὁ Π. κατὰ παραγγελίαν τῶν Κείων, διότι ὁ μὲν Σιμωνίδης εἶχεν ἤδη ἀποθάνει ἢ ἀπεδήμει, ὁ δὲ Βακχ. εἶχεν ἐξορισθῆ, ᾄδει δὲ αὐτὸ χορὸς Κείων ἐν Δήλῳ προσερχόμενος εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. — *1-6* ***θεόδματος*** (δέμειν-κτίζειν) θεόκτιστος, ***ἔρνος*** ἡ Δῆλος ὡς φυτρώσασα ἐκ τῆς θαλάσσης, ὡς θαλάσσιος βλαστός, ***ἱμερόεις*** ποθητός, ἀγαπητός, ἐκ τούτου ἡ δοτ. ***παίδεσι***, ***λιπαροπλόκαμος*** ἡ ἔχουσα στιλπνοὺς (ἐκ τῶν μύρων) ἢ ἀφθόνους πλοκάμους, πλουσίους, ***τέρας*** τερατῶδες, παράδοξον, θαυμάσιον φαινόμενον, γέννημα, ***κικλήσκοισι*** αἰολ. θαμ. καλοῦσι, ***τηλέφαντος*** τηλεφανὴς 207,7, ***κυάνεος*** 39,11, ἢ ***κυανέα χθὼν*** θάλασσα. — *7-9* ***ἣν φορητὰ*** ἐφέρετο ἀνὰ τὴν θάλασσαν, ***τὸ πάροιθε*** πρότερον, ***ῥιπὴ*** 203,46, ἡ δοτ. ποιητ. αἴτ.— *9-14* ***Κοιογενὴς*** ἡ Λητὼ ὡς θυγ. τοῦ Τιτᾶνος Κοίου (καὶ τῆς Φοίβης), ***θυίω*** θύω, μαίνομαι, εἶμαι ἐκτὸς ἐμαυτοῦ, ἔξω φρενῶν, ***ὠδῖνες*** θ. οἱ κοιλόπονοι, πόνοι (τοῦ τοκετοῦ), ***ἀγχίτοκος*** ὁ ἐγγὺς τοῦ τοκετοῦ, ἑτοιμόγεννος, ***νὶν*** τὴν Δῆλον: ἐπάτησεν ἐπ' αὐτῆς, ***ὁπότε*** 9 ἡνίκα, καθ' ἣν στιγμήν, ἀφ' ἧς στιγμῆς, ***δὴ*** πλέον, ***κίων*** ἀ. θ., ***ὀρθὸς*** κατακόρυφος, ***ἀδαμαντοπέδιλος*** (ἀδάμας τὸ σκληρότατον τῶν μετάλλων, ἴσως ὁ χάλυψ) ἔχων ἀδαμαντίνην βάσιν, ***ἀπορούω*** ἀναπηδῶ,: ἐξεπετάχθησαν, ***πρέμνον*** ῥίζα, πυθμὴν τῆς θαλάσσης, θεμέλιον, ἡ γεν. ἐκ τοῦ ***ἀπώρουσαν***, ***ἀν σχέθον*** ἐκράτησαν, ἐβάσταξαν ἐπάνω, ***ἐπίκρανον*** κιονόκρανον, ***πέτραν*** τὴν βραχώδη νῆσον, ***τεκοῦσα ἐπόψατο*** (ποιητ.) ἐπεῖδε, ηὐτύχησε νὰ ἴδῃ, ***γέννα*** θ. τὰ τέκνα.—Ἐμυθολογεῖτο ὅτι ἡ νῆσος ἦτο πλωτὴ ὡς ἡ νῆσος τοῦ Αἰόλου, αἱ Στροφάδες, κἀ, Ὁμ. κ 3 ἡμετ. ἐκδ., ἀλλὰ κατέστη ἀκίνητος, ἀφ' ὅτου ἡ Λητὼ ἔτεκεν ἐπ' αὐτῆς τὰ δίδυμα τέκνα. Τὸ ἐπίθ. ***ἀκίνητος*** ἔχει σχέσιν καὶ πρὸς τὴν παράδοσιν ὅτι ἡ Δῆλος ἦτο ἄσειστος Ἡροδ. VI 98. — *6* Ὁ Π. παίζει πρὸς τὸ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὄνομα τῆς νήσου, καλουμένης καὶ **Ἀστερίας.** Ἀλλὰ καὶ τὸ ὄνομα **Δῆλος** συνέχεον οἱ παλαιοὶ πρὸς τὸ ἐπίθ. **δῆλος**, μυθολογοῦντες ὅτι ἡ νῆσος ἀνύπαρκτος οὖσα ἀνέδυ ἐκ τῆς θαλάσσης, ἵνα γεννήσῃ ἡ Λητὼ (Φανερωμένη).

209. ***Πρὸς τιμὴν τοῦ Διονύσου.***—Ὁ Π. διδάξας διθυραμβικὸν χορὸν ἐν Ἀθήναις παρέρχεται εἰς τὴν ὀρχήστραν ἐπὶ τὸν ἀγῶνα μετὰ τοῦ χοροῦ.—*1-5* **ἴδετε** ἐπιβλέψατε (μετ᾽ εὐμενείας), **ἐν χορὸν** εἰς τὸν χ., ἡ **ἐν** αἰολ. δωρ. ἀντὶ **εἰς** (ἐν-ς, πρβλ. ἐκ-ς, abs), **ἐπὶ πέμπετε** καταπέμψατε ἐπ᾽ αὐτόν, **χάρις** ἐρασμία ἐμφάνισις, χαριτωμένον παίξιμον (ἐν ᾠδῇ καὶ ὀρχήσει), νίκη (ἡ θεία χάρις, εὔνοια), **οἵ τε** οἵ, **οἰχνέω** συχνάζω, συχνὰ ἐπισκέπτομαι, **ὀμφαλὸς** τὸ κέντρον τῆς πόλεως, **πολύβατος** πολυπάτητος, πολυσύχναστος, κοσμοβριθής, πολυπληθὲς κέντρον, **θυόεις** 207,7 εὐώδης, ἀρωματώδης (ἐκ τῶν θυμιαμάτων), **πανδαίδαλος** κατάτεχνος, περίκομψος, **εὐκλέ**� εὐκλέα, εὐκλεέα: περίφημον, περιώνυμον.—*6-12* **λαγχάνω** μετέχω, λαμβάνω, πρστκτ., **λοιβὰ** (λείβω-σπένδω) σπονδή: προσφορὰ στεφάνων, **ἐαρίδρεπτος** κατὰ τὸ ἔαρ δρεπόμενος, πρὸς τὸ **λοιβὰν** ἀντὶ πρὸς τὸ **στεφάνων** ἢ μᾶλλον πρὸς τὸ **ἴα** ἐν τῷ **ἰόδετος** πλεγμένος ἀπὸ ἴα, **Διόθεν** ἀπὸ τοῦ Διός, κατ᾽ ἐντολὴν τοῦ Διός, ἀπόστολον τοῦ Διός, ἐκ τοῦ **πορευθέντα, ἀγλαΐα ἀοιδᾶν** καλλονὴ ᾀσμάτων, ὡραία, θεσπεσία μελῳδία, τροπ., **κισσοδέτας** κισσόδετος, κισσόστεπτος: *ἴδετέ με πορευθέντα Διόθεν σὺν ἀ. ἀοιδᾶν ἐπὶ τὸν., ὃν καλέομεν Βρόμιόν τε Ἐ. τε*, ἀμφότερα ἐπίθ. τοῦ Διονύσου (βρόμος-κρότος, θόρυβος): θορυβώδης, διὰ τοὺς θορυβώδεις ἤχους τῶν αὐλῶν καὶ τοὺς ἀλαλαγμοὺς τῶν βακχικῶν πομπῶν, **μέλπω** ὑμνῶ (ἐν ᾄσματι κ. χορῷ), τὸ ἀπρμφ. σκοπὸν ἐκ τοῦ **πορευθέντα**, ὑποκ. **μέ, γόνος** υἱός, **ὕπατοι πατέρες** ὁ Ζεύς, κατὰ τὸ ὁμηρ. **ὕπατος κρειόντων, γυναῖκες Κ.** ἡ Σεμέλη, οἱ πληθ. τῆς μεγαλειότητος.—*13-5* **σάματα** σήματα, σημεῖα, προάγγελοι, **ἐναργὴς** ὁλοφάνερος, **τέλεα** αἱ τελεταὶ (αἱ ἐαριναὶ Διονυσιακαί), **οὐ λανθάνει** τὸν θεόν: τὰ ὁλοφάνερα προμηνύματα τῶν ἐαρινῶν του ἑορτῶν δὲν διαφεύγουσι τὸ βλέμμα τοῦ θεοῦ Διονύσου, **οἴγω** κ. **ἀνοίγω, θάλαμος** Ὡρᾶν, **φοινικοέανος** (ἑανὸς ἀ. ὁ πέπλος) κοκκινόπεπλος, **νεκτάρεος** (νέκταρ τὸ θεῖον ποτὸν) θεῖος, εὐώδης, **ἐπάγῃσιν** ἐπάγῃ, ἐπιφέρωσι, **ἔαρ** ἀντκμ.—*16-9* **βάλλεται** ἐκσφενδονίζονται, **φόβη** φύλλωμα, στεφάνη, ἀνθοδέσμη, **μείγνυται** περιπλέκονται μὲ τὴν κόμην, στεφανοῦσι τὴν κεφαλήν, **ὀμφὴ** φωνὴ τοῦ θεοῦ ἢ μαντείου, **ὀμφαὶ**

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

μελέων μελῳδικαὶ φωναί, ᾄσματα (τοῦ χοροῦ), ***σὺν αὐλοῖς*** ἢ ***σὺν*** δηλοῖ τὴν συμφωνίαν τοῦ ᾄσματος πρὸς τὸν αὐλόν, ***ἀχεῖ*** γ΄. ἐν. ἠχοῦσι, τονίζονται, ἀντηχοῦσι, ***ἀχεῖ χοροὶ*** ἀντηχοῦσι τὰ χοροπηδήματα τοῦ χοροῦ ὑμνοῦντος τὴν Σ. (μᾶλλον μτβτ. ἐν ἀμφοτέροις: ***ἀχεῖ***.. μελῳδίαι καὶ χοροὶ ζωηρῶς ὑμνοῦσι..)· ἡ σύντ. ὑποκ. πληθ. πρὸς ῥ. ἑν. ἀριθ. (*φόβαι βάλλεται*..) ***Βοιώτιον*** ἢ ***Πινδαρικὸν*** σχῆμα· ***ἑλικάμπυξ*** ἡ φέρουσα στρογγύλον διάδημα.

3 ***ὀμφαλὸς*** τοῦ ἄστεως ἐνομίζετο ὁ βωμὸς τῶν 12 θεῶν ὁ ἐγερθεὶς ἐν τῇ ἀγορᾷ ὑπὸ Πεισιστράτου, υἱοῦ τοῦ Ἱππίου, ἀπὸ τοῦ ὁποίου εἶχον ὑπολογισθῆ καὶ αἱ ἀποστάσεις τῶν δήμων τῆς Ἀττικῆς καὶ ἄλλων πόλεων τῆς Ἑλλάδος· ἄλλοι νοοῦσιν ἐνταῦθα τὸ ***πρυτανεῖον*** ἢ τὴν ***θόλον***, ἐν ᾗ ὡς ἐν κοινῇ τῆς πόλεως ἑστίᾳ ἔκαιε τὸ ἄσβεστον πῦρ, ἐπὶ τῶν Β κλιτύων τῆς Ἀκροπόλεως παρὰ τὴν ἀγοράν· ***πολύβατος*** διότι περὶ τὴν ἐκεῖ που ὑπάρχουσαν ὀρχήστραν (τὸ Διον. θέατρον δὲν ὑπῆρχε πρὸ τοῦ 472 π. Χ.) συνεκεντροῦντο τὰ πλήθη τῆς Ἀττικῆς, ἵνα παρακολουθήσωσι τοὺς χορούς.—*5* Ἡ ἀγορὰ ***πανδαίδαλος,*** διότι ἦτο κεκοσμημένη διὰ τῶν ἀνδριάντων τῶν τυραννοκτόνων, τῶν 10 Ἐπωνύμων τῶν φυλῶν κἄ., μετὰ δὲ τὰ Περσικὰ διὰ μεγαλοπρεπῶν ἱερῶν καὶ οἰκοδομῶν, ὁ δὲ Κίμων μέρος τῆς δημοτικότητός του ὤφειλεν εἰς τὴν δενδροφύτευσιν τῆς ἀγορᾶς.—***εὐκλεὴς*** ἡ ἀγορὰ πολλῶν πόλεων καὶ διότι ἐκεῖ ἱδρύοντο οἱ ἀνδριάντες ἐπιφανῶν προσώπων τιμῆς ἕνεκα.—*6* Τὰ ἴα εἶναι τὸ πρῶτον ἄνθος τοῦ ἔαρος, κληθὲν δικαίως ὁ ἄγγελος αὐτοῦ· ἐν τοῖς Μεγ. Διονυσίοις, τελουμένοις κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔαρος, οἰκίαι καὶ ναοὶ ἐκαλύπτοντο δι᾽ ἴων, ὁ δὲ Π. καλεῖ τοὺς θεοὺς νὰ δεχθῶσι τοὺς στεφάνους ἴων ὡς ἀπαρχὴν τῆς ἐαρινῆς ἐρασμιότητος τῆς γῆς. —Ὁ κισσὸς καὶ ἡ ἄμπελος ἦσαν τὰ ἱερὰ φυτὰ τοῦ Διονύσου.—*14* Αἱ Ὧραι παρίσταντο ὡς καθήμεναι ἐντὸς κλειστοῦ θαλάμου, ὁπόθεν κατὰ τὰς διαφόρους ὥρας τοῦ ἔτους ἐμφανίζονται εἰς τὴν φύσιν ἐκ περιτροπῆς, ἀνοίγουσαι τὰς πύλας αὐτοῦ. Αὗται συνοδεύουσι τὴν Περσεφόνην (βλάστησιν), τὴν κόρην τῆς Δήμητρος (γῆς), ἀνερχομένην ἐκ τοῦ Ἅιδου (μαρασμοῦ) εἰς τὸν Ὄλυμπον, καὶ τὸν Διόνυσον ἐπανερχόμενον τὸ ἔαρ (τὴν φύσιν ἀναβλαστάνουσαν).—***φοινικοέανος*** διότι ἡ γῆ κατὰ τὸ ἔαρ περιβάλλεται τὴν ἐρυθρὰν (ἐκ τῶν ἀνθέων) περιβολήν.—*16* Αἱ διθυραμβ. ἑορταὶ ἦσαν εἶδος ἡμετέρων ἀπόκρεων, καθ᾽ ἃς οἱ Ἀθ. ἐστεφανοῦντο γενικῶς διὰ ῥόδων ὡς καὶ ὁ νικῶν διθυραμβ. χορός, ἐλάμβανε δὲ χώραν καὶ ***φυλλοβολία*** τῶν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πολιτῶν βαλλόντων ἀλλήλους δι' ἀνθοδεσμῶν, στεφάνων κλπ. (πρβλ. τὸν παρ' ἡμῖν χαρτοπόλεμον κ. ἀνθοπόλεμον).—*19* Ἡ Σεμέλη ἦτο θυγάτηρ τοῦ Κάδμου, ἀφ' οὗ ἡ Καδμεία καὶ οἱ Θηβαῖοι Καδμεῖοι κ. Καδμείωνες, μήτηρ τοῦ Διονύσου.—*16* **ἀμβρότα** ἡ γῆ 163,4.—*18* **σὺν αὐλοῖς** ὁ Ἀρίων συνῴδευε τὸν διθύραμβον διὰ κιθάρας, ὁ Σιμωνίδης δι' αὐλοῦ, ἀπὸ Πινδάρου ἐν χρήσει ἢ αὐλὸς ἢ κιθάρα.

210.—Ὁ Π. ἠγάπα τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τῶν σπουδῶν αὐτοῦ· ἤδη δὲ πλήρης θαυμασμοῦ διὰ τὴν πολύτιμον συμβολὴν τῶν Ἀθηναίων εἰς τοὺς κατὰ τῶν Περσῶν ἀγῶνας ὑμνεῖ ἐν διθυράμβῳ, ποιηθέντι περὶ τὸ 474 π. Χ., τὴν πολυύμνητον πόλιν. — **λιπαραὶ** περίλαμπροι, ἀκτινοβόλοι, **ἰοστέφανοι** ἐσταφανωμέναι δι' ἴων, **ἀοίδιμος** (ἀοιδὴ) πολυύμνητος, **πτολίεθρον** ἐκτενέστ. τοῦ *π(τ)όλις* πρβλ. *πτόλεμος*, **δαιμόνιον** θεῖον, θεσπέσιον. Ὁ Π. δικαιολογῶν διὰ τί ἐκάλει αὐτὰς **ἔρεισμα** τῆς Ἑλλάδος ἐμνημόνευε τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῶν ἐν ταῖς ναυμαχίαις τοῦ Ἀρτεμισίου, **ὅθι** ὅπου, **παῖδες Ἀ.** περίφρ., **ἐβάλοντο** κατέθεσαν, **κρηπὶς** θ. βάσις, θεμέλιον, **φαεινὸς** ἀκτινοβόλος.

Λέγεται ὅτι οἱ Θηβαῖοι ἐξ ἀντιζηλίας πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἐζημίωσαν τὸν Π. διὰ τὸν ὕμνον τοῦτον τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλ' οἱ Ἀθ. διώρισαν αὐτὸν πρόξενον ἐν Θήβαις, ἐδώρησαν μυρίας δραχμὰς καὶ ἔστησαν τὸν ἀνδριάντα αὐτοῦ παρὰ τοὺς τυραννοκτόνους.

211.—***Παιὰν ἐπὶ τῇ ἐκλείψει τοῦ ἡλίου.*** — ***Παιὰν*** ἦτο α') ἐπιτραπέζιος προσευχὴ ᾀδομένη κατὰ τὰς σπονδὰς τοῦ πότου ὑπὸ πάντων τῶν συμποτῶν, χωρὶς νὰ χορεύηται, πρὸς αὐλόν· β') ᾆσμα μετ' ὀρχήσεως εἰς Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν ἐπὶ καταπαύσει λοιμῶν καὶ νόσων, οὗ μουσικὴ καὶ ὄρχησις ἦσαν σεμναὶ καὶ μεγαλοπρεπεῖς· γ') παιὰν ἐμβατήριος πρὸ τῆς μάχης εἰς τὸν Ἄρη καὶ δ') ἐπινίκιος ἢ ἐπὶ σωτηρίᾳ ἀπὸ κινδύνου ᾀδόμενος καὶ πρὸς ἄλλους θεούς, ὡς τὸν Ποσειδῶνα μετὰ σεισμὸν κλπ. Ὁ παρὼν παιὰν φαίνεται ὅτι ἐψάλη πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα ἐπὶ ἐκλείψει τοῦ ἡλίου, ἥτις ἦτο διοσημία καὶ δὴ κακὸς οἰωνὸς προκαλῶν πανικὸν εἰς τοὺς Ἕλληνας, ἀφ' οὗ καὶ σήμερον πολλαχοῦ νομίζεται ὅτι ὁ ἥλιος ἀφανίζεται, διότι δράκων θέλει νὰ καταπίῃ αὐτόν, καὶ ἐν μὲν Τουρκίᾳ πυροβολοῦσι πρὸς ἐκφοβισμὸν τοῦ τέρατος, ἐν δὲ τῇ Σινικῇ κροτοῦσι χαλκᾶ σκεύη. Ὁ Χ. στρέφεται πρὸς τὸν ἥλιον.—*1-6* **ἀκτὶς ἀελίου** ἀκτινοβόλε ἥλιε, **μᾶτερ ὀ.** τροφὲ τῆς ὁράσεως, τῶν ὀφθαλμῶν, πηγὴ τοῦ φωτὸς τῶν ὀ., διότι ἡ ὅρασις εἶνε τέκνον (ἀπόρροια) τοῦ φωτός,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἄστρον ἀστερισμός, ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ **ἀστήρ**, ἄ. **ὑπέρτατον** βασιλεῦ τῶν ἀστέρων, **μήδομαι** σχεδιάζω, μαγειρεύω, **πολύσκοπος** ὁ πολλὰ (τὰ πάντα) ἐτάζων, ἐπιβλέπων, **κλέπτομαι** ἀποκρύπτομαι, ἐξαφανίζομαι, ἐκλείπω, **ἔθηκας** κατέστησας, **ἰσχὺν** τὰς σωματικὰς ἢ ὑλικὰς δυνάμεις, **σοφίας ὁδὸν** τὰς ἐπιστημονικὰς ἐρεύνας, θεωρίας, **ἀμάχανος** ἀνίσχυρος, κτγρ., **ἀνδράσιν** ἠθ. μέχρι ἀπογνώσεως τῶν, **σεύομαι** τίθεμαι εἰς ταχεῖαν κίνησιν, τρέχω, **ἐπίσκοτος** σκοτεινός: λοξοδρομήσασα εἰς σκοτεινὰ (καὶ ἐπικίνδυνα) μονοπάτια (ἀντὶ νὰ κολουθήσῃς τὸν ἴσον δρόμον), **ἐλαύνω** βάλλω ἐμπρός, φέρω, **νεώτερον** (πρβλ. *νεώτερα βουλεύειν, νεωτέρων ἐφίεσθαι*) ἐπὶ κακῆς σημ.: κακόν. —*7-10* **πρὸς Διὸς** δι' ὄνομα τοῦ θεοῦ, **θοὰς** ἡ ταχύπους, **ἱππόσοας-ου** κ. θ. **ἱππόσοα** (σεύω) ἡ δίδουσα δρόμον εἰς τοὺς ἵππους, **τράποιο** εὐχήν: εἴθε νὰ λάβῃς κατεύθυνσιν, **ἀπήμων** (πῆμα) ἄλυπος: φέρουσα εἰς τὰς Θ. εὐδαιμονίαν ἄλυπον, **τινὰ** ἐπιτ. τὸ **ἀπήμονα** ἐξόχως.., **πάγκοινον** παγκόσμιον.—*11-20* **ἦρα** ἄρα, **κοτέωομαι** φυλάττω πάθος κατά τινος, μνησικακῶ, **ἀτασθαλία** ἀφροσύνη, ἁμαρτία, **ἐξαιρῶ** ἐξαφανίζω, **πάμπαν** καθ' ὁλοκληρίαν διὰ παντός, **ἁγνὸν** ἀμόλυντον, **αἰὼν** ὁ κόσμος, **δὲ** ἀλλά, **σᾶμα** 209,13, **φθίσις** μαρασμός, καταστροφή, **καρπὸς** ἐσοδεία, **νιφετὸς** (νίφειν) χιόνισμα, **ν. σθένος** πολλά, ἄφθονα χιόνια, βαρυχειμωνιά, **ὑπέρφατος** ἀνώτερος πάσης περιγραφῆς, πρωτοφανής, **οὐλόμενος** (ὁ δι' ὃν λέγομεν: ὄλοιο!) κατηραμένος, **ἄρα** ἴσως, **κενέωσις** κένωσις, **κ. πόντου** κατακλυσμὸς τῆς θαλάσσης, **ἀμ πέδον** (γῆν) ἀνὰ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς, **νότιος** ὑγρός, βροχερός, **ῥέον** ἔχον βροχάς, **ζάκοτος** (ζα-(ἐπιτ.)-κοτέομαι) λίαν ὠργισμένος: μὲ θεομηνίαν πλημμυρῶν, **κατακλύσαισα** δωρ. κατακλύζω, πλημμυρῶ, πνίγω μὲ κατακλυσμόν, **θήσεις** θὰ δημιουργήσῃς. — *21* **οὐδὲν**.. οὐδόλως θρηνῶ δι' ὅ,τι θὰ πάθω μαζὶ μὲ ὅλους.—Ἐκλείψεις τοῦ ἡλίου εἶχον γίνει περὶ τοὺς χρόνους, καθ' οὓς ἐποιήθη ὁ παιάν, τῇ 17 Φεβρ. 478 π. Χ. ὁλική, καὶ τῇ 30 Ἀπριλ. 463 μερική. Ἐκ τῶν ἀπειλουμένων θεομηνιῶν ἃς κρίνωμεν πρὸς τίνα ἐκ τῶν δύο ἀπέβλεπεν ὁ Π.—*7* Τὸν ἥλιον ἐφανταζοντο ἐπιβαίνοντα τεθρίππου.—*20* Ὁ Π. εἶχεν ὑπ' ὄψει τὸν ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλυσμόν, ἐξ οὗ ἐσώθη ὁ Δευκαλίων καὶ ἡ Πύρρα, ὑφ' ὧν καὶ ἐδημιουργήθη νέον ἀνθρώπινον γένος διὰ τῶν λίθων, οὓς ἔρριπτον ὄπισθέν των. Ἐν τοῖς ἀπολεσθεῖσιν ἢ μὴ περιληφθεῖσιν ἐν τέλει στίχοις ὁ Π. παρεκάλει τὸν Ἀπόλλωνα.—Τίνα χαρακτῆρα φέρει ὁ παιάν;

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

212.—Ἀσώπιχος ὁ υἱὸς τοῦ Κλεοδάμου ἐνίκησε στάδιον τῷ 476 π. Χ. Οἱ φίλοι αὐτοῦ συνοδεύουσιν ἐν τῇ πατρίδι Ὀρχομενῷ τὸν νικητήν, ἐπανακάμψαντα ἐκ τῆς Ὀλυμπίας, πρὸς τὸν βωμὸν τῶν Χαρίτων, ἵν' ἀποθέσῃ ἐκεῖ τὸν στέφανον, ᾄδοντες ἐν χορῷ τὸ ἐπινίκιον ᾆσμα. — *1-6* **λαχοῖσαι** λαχοῦσαι, διὰ κλήρου λαβοῦσαι, μετὰ γεν., **Κηφισὸς** ποτ. τῆς Βοιωτίας, **ταί τε** καὶ αἱ ὁποῖαι, ἀναφ. μτχ. συνδέεται μετ' ἀναφ. προτ., **ἕδρα** ἐνδιαίτημα, **καλλίπωλος** εὔιππος 203,39: κέντρον παραγωγῆς ὡραίων ἵππων, **βασίλεια** θ. τοῦ βασιλεύς: βασίλισσα, **ἀοίδιμος** 210,1, **λιπαρὸς** αὐτόθι· ἐνταῦθα δύναται νὰ σημ. πλούσιος, **Ἐρχομενὸς** ἀ. θ. Ὀρχομενός, **ἐπίσκοπος** 9,3, **Μινύαι** οἱ παλαιοὶ κάτοικοι τοῦ Ὀρχομενοῦ, καλουμένου ἐξ αὐτῶν *Μινυείου*, **παλαίγονος** παλαιός.—*7-10* **ἄνω** κ. **ἀνύτω** κατορθῶ, φέρω εἰς πέρας, **σὺν ὕμμιν** (αἰολ. ἐπικ.) τῇ βοηθείᾳ ὑμῶν, **βροτοῖς** ποιητ. αἴτ., **εἴ τις** γίγνεται, ἀναδείκνυται.., ἐπεξ. τοῦ **τερπνὰ**.., **ἀγλαὸς** ἔνδοξος· ἀντὶ τούτων ὁμαλώτερον θὰ εἴχομεν: **σοφία, κάλλος, κλέος** ἐπεξ.—*11-18* **κοιρανέω** (κοίρανος-ἄρχων) κυβερνῶ, ἐπιμελοῦμαι, διακοσμῶ, (οὔτε) **χορούς, ἄτερ**+γεν. ἄνευ, **ταμίαι** οἰκονόμοι, διευθύντριαι, ἐπιμελήτριαι (αἱ Χάρ.), κτγρ., **θέμεναι** μτχ., **σέβοντι** σέβουσι, σέβονται, εὐλαβῶς τιμῶσι, **τιμὰ**-ἡ ἀξίωμα, κυριαρχία, **αἰέναος** ἀέναος 199,2 αἰώνιος.—*19-24* **φιλησίμολπος** κ. **ἐρασίμολπος** ἡ ἀγαπῶσα τὴν χορῳδίαν, **ἐπακοέω** ἐπακούω, ἡ εὐκτ. εὐχήν, **ἰδοῖσα** πρὸς τὴν πλησιεστέραν Θ. διὰ μετρ. ἀνάγκην, ἐν ᾧ ἀναφέρεται καὶ εἰς τὰς 3 Χάριτας: ἐπὶ τῇ θέᾳ, **κῶμος** ἐπινίκιος πομπή, **βιβάω** κ. **βίβημι** βαίνω,: κάμνοντα ἐλαφρὰ βήματα, πατήματα (ἐν τῷ χορῷ), **ἐπ' εὐμενεῖ τύχᾳ** διὰ τὸ εὐτυχὲς γεγονὸς τῆς νίκης (τὸ ὀφειλόμενον εἰς τὴν εὐμένειαν τῆς τύχης).—*25-8* **ἔμολον** α΄ πρόσ. λέγει ὁ Π. ὁμιλῶν διὰ τοῦ χοροῦ, **ἀείδων** ὑμνῶν, ἵνα ὑμνήσω ἐν ᾠδῇ, (ἐν) **Λυδῷ τρόπῳ** ἐν Λυδ. ἁρμονίᾳ, **ἁ Μινύεια** (πόλις) ὁ Ὀρχομενός,. **Ὀλυμπιόνικος** κτγρ.: ἐστί, **ἕκατι** ἕνεκα, χάριν: χάρις εἰς σὲ (τὴν Χάριν). — *28-35* **Ἀχοῖ** κλητ. Ἀχὼ-Ἠχώ, **μελαντειχὴς** μαυρότοιχος, **πατρὶ** Κλεοδάμῳ, **υἱὸν** προλ. ἀντὶ: ὅτι Ϝοι υἱὸς..., **νέαν χαίταν** τὴν νεανικήν του κόμην, **πτερὰ** αἱ ταινίαι τοῦ στεφάνου αἱ κρεμάμεναι ἑκατέρωθεν, ὄργ., **κύδιμος** κ. **κυδάλιμος** ἔνδοξος, **κ. ἄεθλα** ὁ εὐκλεὴς στέφανος τῆς ἐλαίας, ἡ γεν. ἐκ τοῦ **πτεροῖσι, κόλποι Π.** ἡ κοιλὰς τῆς Π. ὑπὸ τὸ Κρόνιον ὄρος, ὅπου οἱ ἀγῶνες, **παρὰ κ.** ἐν κ., **οἶ** ἠθ. πρὸς μεγάλην τοῦ πατρὸς χαράν.

1 **Αἱ Χάριτες,** τέκνα τοῦ Διὸς καὶ τῆς Εὐρυνόμης, ἦσαν κατὰ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸν Π. 3, αἵτινες κατὰ τὴν κλήρωσιν, μεταξὺ τῶν Νυμφῶν, τῶν τόπων τῆς διαμονῆς ἑκάστης τάξεως αὐτῶν ἔλαχον τὸν ποτ. Κηφισὸν καὶ τὸν Βοιωτ. Ὀρχομενόν, ὅπου ἐλατρεύοντο ἀπ᾽ ἀρχαιοτάτων χρόνων μετὰ τοῦ Ἔρωτος καὶ ἀγῶνες ἐτελοῦντο, τὰ Χαριτήσια· ὡς ἀγλαΐζουσαι τὰ πάντα δωροῦσι πᾶν δῶρον φυσικόν, σωματικὸν καὶ πνευματικόν.—*5* Ἐν Ὀρχομενῷ κατῴκουν τὸ πάλαι οἱ Μινύαι, λαὸς ἐμπορικὸς καὶ ναυτικός, εἰς ὃν ἀπεδίδετο καὶ ἡ Ἀργοναυτ. ἐκστρατεία, καταπλουτήσας ἐκ τῆς ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας· σήμερον σῴζονται ἐρείπια μεγάλου θολωτοῦ τάφου καλουμένου τὸ πάλαι *θησαυροῦ τοῦ Μινύου* Ὁμ. Α-Ζ-Ι Πίν. ΚΑ′ 1 ἡμετ. ἔκδ.· ἐνταῦθα Μινύειος ὁ Ὀρχομενὸς καὶ πρὸς διαστολὴν ἀπὸ τοῦ Ἀρκαδικοῦ Ὀρχομενοῦ. —*16* Τὸ ἀρχαῖον ἄγαλμα τοῦ Δηλίου Ἀπόλλωνος ἔφερεν ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ τόξον, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ τὰς 3 Χάριτας (διὰ τὴν χάριν τῆς μουσικῆς· ἐντεῦθεν αἱ Χάριτες συμπαίζουσι μετὰ τῶν Μουσῶν) καὶ διότι ὁ Ἀπ. (ἥλιος) ἐξωραΐζει τὴν φύσιν διὰ τοῦ φωτὸς αὐτοῦ. Τὰ ὀνόματ᾽ αὐτῶν παρέχει ὁ Π.—*24* **κῶμος** ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ χοροῦ. —*26* Ἐν διαφόροις χώραις διεμορφώθησαν κατὰ μικρὸν ἐγχώριοι μελῳδίαι, αἱ ἁρμονίαι (πρβλ. τὸν ἡμέτερον *Καλαματιανόν, Τσάμικον, Λιβαδίτικον*..), ἡ δωρική, φρυγική, λυδική, ἰωνική, αἰολικὴ (δωριστί, φρυγιστί..), ὧν ἡ λυδικὴ ἀπέπνεε μαλακόν τι καὶ ἀνειμένον. —*30* Ἡ **Ἠχὼ** ἦτο ἄλλοτε ὡραία νύμφη, ἀνατραφεῖσα ὑπὸ τῶν ἄλλων Νυμφῶν καὶ διδαχθεῖσα τὴν μουσικὴν παρὰ τῶν Μουσῶν· περιφρονηθεῖσα ὑπὸ τοῦ περικαλλοῦς νεανίου Ναρκίσσου ἀποσύρεται εἰς τὰ βάθη τῶν ἐρημικῶν σπηλαίων, ὅπου ἡ θλῖψις κατατήκει αὐτήν· τὸ σῶμα φθίνει, τὸ αἷμα ἐξατμίζεται καὶ ἐκ τῆς θεσπεσίας ἐκείνης καλλονῆς ὑπελείφθησαν μόνον ἡ φωνὴ καὶ τὰ ὀστᾶ, τὰ ὁποῖα εἶναι οἱ βράχοι· ἔκτοτε ἀπὸ τοῦ βάθους τῶν κρησφυγέτων αὐτῆς ἀποκρίνεται εἰς τοὺς καλοῦντας. Ὁ Π. ὡς Ἠχὼ φαντάζεται τὸν ἀντίλαλον τῶν ζωηροτάτων ἐπευφημιῶν ἐπὶ τῇ νίκῃ, ὅστις ἠδύνατο νὰ γίνῃ ἀκουστὸς καὶ εἰς τὸν ᾅδην. — *34* **Πίσα** χώρα ἐν Ἤλιδι, παρ᾽ ἣν ἡ Ὀλυμπία, ἐν ᾗ ἐτελοῦντο οἱ ἀγῶνες.

212.—Ἱέρων ὁ τύραννος τῶν Συρακουσῶν ἐνίκησε Πύθια δι᾽ ἅρματος τῷ 474 π. Χ. Ὁ Π. συνοδεύσας τὸν νικητὴν εἰς Συρακούσας καὶ διδάξας χορὸν ἔψαλε τὸν ἐπινίκιον μῆνάς τινας μετὰ τὴν νίκην τὸν χειμῶνα τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἢ τὸ ἔαρ τοῦ ἑπομένου.—*1-7* **χρυσέα** οὐχὶ ὡς διὰ χρυσοῦ κεκοσμημένη, ἀλλὰ διότι ὁ Π. πᾶν πολύτιμον καλεῖ χρυσοῦν, ***κτέανον*** 9,12, ***σύνδικος*** ἀνήκων ἀπὸ κοινοῦ, κοινός,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Μοισᾶν Μουσῶν, ***ἰοπλόκαμος*** ὁ ἔχων μαύρους πλοκάμους, μετὰ τὰς κλητ. νοητέον: ***ἐπικαλοῦμαί σε***, ***τᾶς*** φόρμιγγος, ***βάσις*** τὰ ἔρρυθμα βήματα τῶν χορευτῶν, ***ἀρχὰ*** ἡ προεισαγωγή, ***ἀγλαΐα*** τὸ εὐφρόσυνον, θριαμβευτικὸν ἐπινίκιον, ἡ θεσπεσία χορῳδία· ὁ Χ. εἰσερχόμενος εἰς τὸν οἶκον τοῦ νικητοῦ ἐβάδιζε σιωπῶν ἐν ῥυθμικῷ βήματι, τὸ ὁποῖον ἐρρύθμιζεν αὐλὸς ἢ κιθάρα· ὅτε δὲ εἰσήρχετο εἰς τὴν αὔθουσαν, ὅπου ὁ νικητής, τότε ἐχόρευε τὸ ᾆσμα ἐν συνοδείᾳ πάλιν αὐλοῦ ἢ φόρμιγγος· ***ἀκούει*** πειθαρχεῖ εἰς τὴν φόρμιγγα, ῥυθμίζεται πρὸς αὐτήν, ***ἀοιδοὶ*** οἱ τραγουδισταί, οἱ χορευταί, τὰ μέλη τοῦ χοροῦ, ***σάματα*** οἱ μουσ. τόνοι: (ἐν τῷ βιβλίῳ: σημεῖα) οἱ ἀοιδοὶ ῥυθμίζουσι τὸ ᾆσμα καὶ τὸν χορὸν συμφώνως πρὸς τοὺς ὀξεῖς, βαρεῖς, ταχεῖς, βραδεῖς τόνους, δι' ὧν ὁ κιθαρῳδὸς ῥυθμίζει τὰς μεταπτώσεις τῆς φωνῆς τῶν ᾀδόντων καὶ δίδει τὸ σημεῖον τῆς ἐνάρξεως, ἐντάσεως καὶ χαλαρώσεως τῆς φωνῆς καὶ τῶν κινήσεων αὐτῶν, γενικῶς οἱ ἀοιδοὶ ῥυθμίζουσι φωνὴν καὶ χορὸν πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῆς κιθάρας· ***ἐλελίζομαι*** περιστρέφομαι, δονοῦμαι, πάλλομαι, πλήττομαι: δονοῦσα τὰς χορδάς σου, ***ἀμβολὰ*** ἀναβολή, Ὁμ. α 155 *ἀναβάλλομαι*, προανάκρουσμα, ***προοίμια*** προανακρούσματα, προεισαγωγὴ τοῦ μέλους ἐκτελουμένη διὰ μόνης τῆς κιθάρας ἄνευ ᾠδῆς, ἡ γεν. ὕλης: ὅταν προανακρούῃς τὸ εἰσαγωγικὸν μέλος (εἶτα ἐπηκολούθει τὸ ᾆσμα συνοδευόμενον ὑπὸ τῆς κιθάρας), ***ἀγησίχορος*** (ἀγέομαι) ὁδηγῶν τὸν χορόν, εἰσάγων τὸν χορὸν εἰς τὸ ᾆσμα καὶ τὴν ὄρχησιν. — *8-18* ***καὶ*** ἐπιδ., ***σβεννύεις*** ἔχεις τὴν δύναμιν νὰ σβέσῃς, ἀμβλύνεις τὴν φλογερὰν δύναμιν, κατευνάζεις, ***αἰχματὰς*** πολύλογχος (διὰ τὰς πολλὰς γωνίας), ***πυρὸς*** ὕλ., ***ἀέναος*** 199,2 αἰωνίως φλογερός, ***σκᾶπτον*** σκῆπτρον, ***ἀνὰ σ.*** ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ σκήπτρου, ***χαλάξαις*** χαλάσας, χαλαρώσας, κρεμάσας χαλαρὰ κάτω (ὡς κάμνουν τὰ πτηνὰ ἐν τῷ ὕπνῳ), ***ἀρχὸς*** ὁ βασιλεύς, ***κατέχευας*** γνωμ., ***κελαινῶπις*** θ. τοῦ ***κελαινώπας*** ὁ ἔχων κελαινήν, σκοτεινὴν τὴν ὄψιν, σκοτεινός, ***οἷ*** τῷ ἀετῷ, ***ἀγκύλος*** ὁ ἔχων γαμψόν, κυρτὸν τὸ ῥάμφος, ***ἐπὶ κρατὶ οἷ*** ἐπιμερ., ***κλάιστρον*** κλεῖστρον, κλεῖθρον, ***γλέφαρα*** βλέφαρα: τὸ ὁποῖον γλυκὰ κλείει τὰ βλέφαρα, ***κνώσσω*** 197,6, ***αἰωρῶ*** ὑψώνω, ἀνασηκώνω, ***ὑγρὸς*** μαλακός, ἁπαλός, εὐκίνητος, εὔκαμπτος, πλαδαρός: ἀνεβοκατεβάζει τὴν πλάτην του, κυματίζουσαν ὡς τὰ νερὰ τῆς θαλάσσης, ***κατέχομαι*** παθ. αἰχμαλωτίζομαι, ***ῥιπαὶ*** κραδασμοί, δονήσεις, κτυπήματα: ὑπὸ τὸ κράτος τῶν μουσικῶν καταιονήσεών σου.—*20-4* ***καὶ γὰρ*** καὶ μάλιστα καί, καὶ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δὴ καί, ***βιατὰς*** κρατερός, ἀτάσθαλος, ***ἄνευθε*** μακράν, ***ἀκμὰ*** ἡ κόψις, ***τραχεῖαν ἐ. ἀ.*** τὰς φρισσούσας λόγχας τῶν δοράτων, ***ἰαίνω*** θερμαίνω, φαιδρύνω, ***κῶμα*** (κεῖμαι, κοιμάω,) βαθὺς ὕπνος, λήθαργος, ῥέμβη, ***κῆλα*** τὰ βέλη, αἱ τοξαριαὶ (τῆς κιθάρας), ἢ: κηλήματα, θέλγητρα, ***θέλγω*** μαγεύω, ***φρένας*** δαιμόνων,: μαγεύουσι τὴν καρδίαν καὶ αὐτῶν τῶν θεῶν, ***σοφία*** ἡ μουσ. τέχνη, ***ἀμφὶ σ.*** ὄργ., ***Λατοίδας*** Λητοίδης, ὁ Ἀπόλλων.—*25-31* ***ἀτύζομαι*** τρομάζω, ὑποκ. ἡ ἀναφ. πρότ., ***ἀίω*** ἀκούω, ***βοὰ*** φωνή, ***Πιερίδες*** 12,2, ***ἀμαιμάκετος*** (α [ἐπιτ.] μαιμάσσω, μαιμόω, μέμαα) λίαν μανιώδης, ἀκατάσχετος, ἀκαταγώνιστος,: πάντα ὅσα ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ, ***ὅς τε*** συνδ. πρὸς τὸ ***ὅσσα*** 25: καὶ ἐκεῖνος ὅστις., ***Τάρταρος*** θ. παρὰ Πινδάρῳ ὡς ἡ αἰών, κίων, Ἴσθμός, Ἐρχομενὸς... (ὡς καὶ σήμερον ἐν Θεσσαλίᾳ: *ἡ Γιάννης..*).—*31-8* ***ὄχθαι*** ἀκταί, ὑψώματα, ***ἁλιερκὴς*** ὁ ἔχων ἕρκος τὴν θάλασσαν, θαλασσόφρακτος, θαλασσόβρεκτος, ***ταὶ ὑπὲρ Κ.*** τὰ ὑπερκείμενα τῆς Κ., ἐν τοῖς μεσογείοις ἐν οἷς καὶ ὁ Vesuvius, ***πιέζει*** ὡς ἐπικαθήμενον ἐπὶ τοῦ στήθους βάρος, ***στέρνα*** αὐτοῦ, ***λαχνάεις*** λαχνήεις, λάσιος, ***οὐράνιος*** οὐρανοϋψής, ***νιφόεις*** χιονοσκεπής, ***ν. Αἴτνα*** ἐπεξ. τοῦ κίων, ***συνέχει*** (Τυφῶνα) συσφίγγει, συγκρατεῖ ἀκίνητον ἐν τῇ θέσει, ***τιθήνα***-η (θάω-θηλάζω) τροφός, ***τ. χιόνος*** διατηροῦσα τὰ χιόνια, ***ὀξὺς*** δριμύς, ***πανέτης*** καθ' ὅλον τὸ ἔτος—*40-6* ***ἐκ μυχῶν τᾶς*** (Αἴτνης) ἀπὸ τὰ βάθη ταύτης, ***ἐρεύγομαι*** ἐκβράζομαι, ***παγαὶ*** ῥεύματα, ***πυρὸς*** ὕλ., ***ἄπλατος*** 203,62, ***ἀγνόταται*** κυρ. πρὸς τὸ ***πυρός***: ἐξ ἀμιγοῦς πυρός, ***ποταμοὶ*** τὰ ῥεύματα τῆς λάβας, ***προχέω*** ἐκχύνω, ἀναδίδω, ***ἀμέραισι*** χρον. κατὰ πᾶσαν ἡμέραν, ***ῥόος καπνοῦ*** ῥεῦμα, στήλη καπνοῦ, ***αἴθων*** πυρώδης, φεγγοβολῶν: σπινθηροβολοῦντας καπνοστροβίλους, (ἕνεκα τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας δὲν βλέπει τις τὰς φλόγας, ἀλλὰ καπνόν), ***ὄρφνη*** (ἐρέφω, ἔρεβος) νύξ, ***φοίνισσα*** κατακόκκινη, ***κυλίνδομαι*** περιδινοῦμαι, στροβιλίζομαι, ***πλὰξ*** ἡ ἐπίπεδος ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης, ***πόντου*** π. aequora, ***βαθεῖαν*** πρὸς τὸ ***πλάκα*** ἀντὶ πρὸς τὸ ***πόντου***,: φλὸξ κυλινδομένα φέρει πέτρας ἐς πλάκα.—*46-56* ***ἑρπετὸν*** ὁ Τυφώς, τὸ χαμερπὲς τέρας, ***ἀναπέμπει*** ἐξερεύγεται ἐπάνω, ἀναφυσᾷ, ***Ἥφαιστος*** πῦρ, ***κρουνοὺς Ἁ.*** πύρινα ῥεύματα, ***κεῖνο*** ἐμφ. ἐκεῖνο τὸ θηρίον εἶναι αὐτό, τὸ ὁποῖον δημιουργεῖ τὸ φρικαλέον φαινόμενον, ***προσιδέσθαι*** ἀναφ., ***θαῦμα*** θαυμάσιον, τερατῶδες, ***ἀκοῦσαι*** ἀναφ., ***οἷον*** ὅπως ***ἐν κορυφαῖς*** ἐν μέσῳ, μεταξὺ τῶν, ***πέδον*** ῥίζα, ὁ πυθμὴν τοῦ κρατῆρος, (ἐν) ***πέδῳ***,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

στρωμνὰ ἡ κλίνη, τὸ ὑπεστρωμένον ἔδαφος, ***χαράσσω*** σχίζω (δι' ἐγκοπῶν, χαραγμάτων), ***νῶτον*** τοῦ Τυφῶνος, ***ποτικεκλιμένον*** ἐστηριγμένον, ἀκκουμβῶν· κατὰ τὸν Π. ὁ Τυφὼς εἶναι τεντωμένος ἐντὸς τοῦ κρατῆρος ἀπὸ τοῦ πυθμένος μέχρι τῆς κορυφῆς, ἀλλ' αἱ πλευραὶ τῶν βράχων (τὰ τοιχώματα τοῦ κρατῆρος), αἱ ὁποῖαι εἶναι ἡ κλίνη του, ἐφ' ἧς ἔχει κλίνει, διὰ τῶν ἐγκοπῶν καὶ τραχυτήτων αὐτῶν νύσσουσι διαρκῶς τὸ τέρας, τὸ ὁποῖον ἀνασκιρτῶν ἐκ τούτου προκαλεῖ τοὺς σεισμούς.—*56-65* ***εἴη*** εἴθε νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐπιθυμία μου, ἡ εὐχή μου, δός, ***τὶν*** 110,2, ***ἀνδάνειν*** ὑποκ. τὴν πόλιν Αἴτνην, ***ὃς*** πρὸς τὸ ***τίν***, ***ἐφέπω*** συχνάζω, συχνὰ ἐπισκέπτομαι, ***ὄρος*** τῆς Αἴτνης, ***μέτωπον*** παράθ. τοῦ ***ὄρος***, διότι ἦτο τὸ ὑψηλότατον τῆς Σικελίας, προεξέχον αὐτῆς ὡς μέτωπον, ἀέτωμα, ***γαίας*** τῆς Σικελίας, ***τοῦ*** ἀναφ. (ὄρους), ***ἐπωνύμιος*** κ. ***ἐπώνυμός τινος*** ὁ λαμβάνων τὸ ὄνομα ἔκ τινος, φερώνυμος, κτγρ. εἰς τὸ ***πόλιν***, ***κυδαίνω*** δοξάζω, τιμῶ, στολίζω, ***οἰκιστὴρ*** οἰκιστής, ὁ ἱδρυτὴς τῆς ἀποικίας, ***ἐν δρόμῳ*** ἐν τοῖς ἀγῶσι τῆς ταχύτητος (ἁρμάτων), ***Πυθιὰς*** (ἑορτὴ) τὰ Πύθια, ***ἀναγορεύω*** ἀνακηρύττω δημοσίᾳ, ***νὶν*** τὴν Αἴτνην, ***ὑπὲρ Ἰ.*** ἐπ' ὀνόματι καὶ κατ' ἐντολὴν τοῦ Ἰ. (ὅστις εἶχε συστήσει εἰς τὸν κήρυκα νἀνακηρύξῃ αὐτὸν Αἰτναῖον, οὐχὶ Συρακόσιον), ***καλλινίκου ἅρμασι*** καταγαγόντος περιφανῆ νίκην δι' ἅρματος: μὲ τὸ ὄνομα τοῦ ὁποίου (ὄρους) ὁ οἰκιστὴς ἐκόσμησε τὴν νεόκτιστον πόλιν, ὁ δὲ κήρυξ ἐν τοῖς Πυθίοις ἀνακηρύττων τὴν νίκην διελάλησε τὸ ὄνομα αὐτῆς καλῶν τὸν νικητὴν Ἰ. Αἰταῖον.—*65-9* ***χάρις*** χαρά, εὐχαρίστησις, ἐκ τούτου ***ἐς πλοῦν*** ἀναφ.: τὸ πρῶτον εὐχάριστον πρᾶγμα διὰ θαλασσινὸν ταξείδιον, ***ναυσιφόρητος*** ναυσιπλοῶν, ναυτίλος, ἀναφ., ***ἐλθεῖν*** ὑποκ. τοῦ ***πρώτα χάρις ἐστίν***, ***οὖρος*** (οὔριος ἄνεμος) ***πομπαῖος*** ὁ προπέμπων, συνοδεύων, οὔριος, ***ἀρχομένοις*** ὅταν πρόκειται νἀρχίσωσι τὸ θαλάσσιον ταξείδιον, ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ πλοῦ, ***ἐοικότα*** (ἐστὶ) ἀντὶ ***ἐοικός***, εἶναι φυσικόν, πιθανὸν (διότι τὸν οὔριον ἄνεμον ἐν ἀρχῇ τοῦ πλοῦ θεωροῦσιν ὡς αἴσιον οἰωνὸν διὰ τὸν ὅλον πλοῦν), ***καὶ τελευτᾷ*** καὶ ἐν τέλει (τοῦ πλοῦ), ***φέρτερος*** ἀντὶ θετικοῦ: καλός, αἴσιος, πρβλ. δεξιτερός, ἀριστερός, ἀγρότερος, ὀρέστερος.—*69-72* ***ὁ λόγος*** ἡ ἀναλογία (πρὸς τὴν παραβολήν), ***φέρει δόξαν*** κάμνει νὰ πιστεύωμεν, ἐλπίζωμεν, κάμνει ἡμᾶς εὐέλπιδας, ***συντυχία*** ἡ πρώτη ἔκβασις, ἡ πρώτη Πυθ. νίκη, ***ἐπὶ τ. σ.*** μετὰ τὸ εὐτυχὲς τοῦτο γεγονὸς (ὅπερ συμπίπτει πρὸς τὴν κτίσιν τῆς Αἴτνης), ***ἔσσεσθαι*** ἐκ τοῦ ***δόξαν φέρει***, ***νὶν*** τὴν Αἴτνην, ὑποκ., ***τὸ λοιπὸν***

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἐν τῷ μέλλοντι, **κλυτὰν** κτγρ., **στεφάνοισιν ἵπποις τε** ἐν διὰ δυοῖν,: ἐκ τῶν ἱπποδρομικῶν στεφάνων, νικῶν, **ὀνυμαστὸς** αἰολ. δωρ., **θαλίαι** εὐωχίαι, συμπόσια, **εὔφωνοι** μετὰ καλλιφώνων ᾀσμάτων.— *73-9* **Δάλοι'(ο)** Δήλου, **ἐθελήσαις** εὐδόκησον, εὐαρεστήθητι, **τίθημι νόῳ** ἐντυπώνω εἰς τὴν ψυχήν μου, **ταῦτα** τὰς χρηστὰς ἐλπίδας περὶ τῆς μελλούσης εὐκλείας τῆς πόλεως, **εὖ**. (κτγρ.) **χώραν** ἐκ τοῦ **τιθέναι** ζεῦγμ.—*80-2* **γὰρ** αἰτιολ. διὰ τί ἐπεκαλέσθη τὸν Φοῖβον, **μαχανὰ** βοηθητ. μέσον, βοήθημα, πᾶν ὅ,τι συμβάλλει πρός τινα σκοπόν, **βρ. ἀρεταῖς** ὑπὲρ τῆς ἐξελίξεως καὶ ἀναπτύξεως τῶν ἀνθρωπ. προτερημάτων, **ἐκ θεῶν** (ἐντι) εἶναι θεῖα δῶρα, **ἔφυν** ἔφυσαν γνωμ. (ἐκ θεῶν): καὶ θεῖα δῶρα εἶναι τὰ φυσικὰ χαρίσματα, π. χ. οἱ σοφοὶ (ἡ σοφία, ποίησις)., **χερσὶ βιαταὶ** οἱ ἥρωες, **περίγλωσσος** εὔγλωττος.—*82-90* **μενοινῶ** 48,1 ζωηρῶς ἐπιθυμῶ, **αἰνῶ** 199,1, **κεῖνον** τὸν Ἱέρωνα, **μὴ βαλεῖν** εἰδ. ἐκ τοῦ **ἔλπομαι**, ὑποκ. **ἐγώ**, **ἄκοντα** τὸ ἀκόντιον, **χαλκοπάραος** χαλκοπάρη(ει)ος, χαλκόλογχος, **ἀγὼν** κονίστρα, **ἔξω ἀ.** ἔξω τοῦ στόχου, ἀστόχως, **ὡσεί τε** οἱονεί, οὕτως εἰπεῖν, **δονέων** (τὸν ἄκοντα) ἀναπάλλων (πρὸ τῆς βολῆς), **ῥίψαις** ῥίψας (τὸν ἄκοντα), **μακρὰ** σύστ., **ἀμεύομαι** ἀμείβομαι, παρέρχομαι, νικῶ, **ἀντίοι** οἱ ἀντίπαλοι,, οἱ ἀνταγωνισταί, Σιμωνίδης καὶ Βακχυλίδης, ἴσως δὲ καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Ἱ. ὑποτιμῶντες τὰς πράξεις του· τί ὑπονοεῖ ὁ Π. ὑπὸ τὴν ἄστοχον βολὴν τοῦ ἀκοντίου καὶ τί ὑπὸ τὴν μακρὰν (εὔστοχον); **εὐθύνω** κατευθύνω, πέμπω κατ' εὐθεῖαν, παρέχω ἐν ὀρθῷ μέτρῳ, **ὁ πᾶς χρόνος** τῆς ζωῆς σου, **ἐπίλασις** (ἐπιλανθάνομαι) λήθη, **κάματοι** 46,10 πόνοι, νόσημα (ἡ λιθουρία τοῦ Ἱ.), ἀντκμ. τοῦ **ἐπίλασιν**, **παράσχοι σοί**, **εἰ γὰρ** εὐχήν, **οὕτως** εἴθε νὰ εἶσαι ὑγιὴς καὶ εὐτυχὴς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ὅπως ἐγὼ ἐλπίζω ὅτι θὰ νικήσω τοὺς ἀντιπάλους μου.—*91-6* **ἦ** ἀληθῶς, **ἀ(μ)μνάσειεν** ἀναμνήσειεν (ὁ χρόνος), **παρέμεινε** ἐνεκαρτέρησεν, ἐκράτησε τὴν θέσιν ὁ Ἱ., **τλάμων ψυχὰ** ἡ καρτεροψυχία, **ἀνίκα**, ἐν τῇ παρὰ τὴν Ἱμέραν μάχῃ τῷ 480, **εὑρίσκομαι τιμὰν** λαμβάνω, ἀξιοῦμαι τιμῆς, ὑποκ. **Ἱέρων καὶ οἱ ἀδελφοί**, **παλάμη** (ἡ χεὶρ ἐν τοῖς ἔργοις τῆς τέχνης) ἐπίνοια, σχέδιον, **π. θεῶν** ταῖς βουλαῖς τῶν τῶν θεῶν, τῇ θείᾳ βοηθείᾳ, **δρέπω** ὡς πρκμ. ἔχω δρέψει καὶ ἀπολαύω, **στεφάνωμα** παράθ. τοῦ **τιμὰν**: τιμὴν ἐπιστέφουσαν ὑπερηφάνως (μεγαλοπρεπῶς) τὸν πλοῦτον, ἡ τιμὴ παρέχει εἰς τὸν πλοῦτον χάριν καὶ αἴγλην, εἶναι τὸ ἀκτινοβολοῦν ἐκ δόξης στέμμα τοῦ πλούτου. — *96-100* **νῦν γε μὰν** ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰ παρελθόντα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κλέα, **ἐφέπω** ἀκολουθῶ, μιμοῦμαι, **δίκη** (δίκαιον-τὸ ἔθιμον) συνήθεια, τρόπος, παράδειγμα (πρβλ. δίκην κυνός..), **σὺν ἀνάγκᾳ** ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς ἀνάγκης, καταναγκαστικῶς, **καί τις** εὐφημ. περὶ τοῦ Θήρωνος, **μεγαλάνωρ** ὑπερήφανος: εἷς μεγαλόσχημος καὶ ἀγέρωχος κύριος, **σαίνω** 113,3 θωπεύω, κολακεύω, **νὶν** Ἰ., **φίλον** κτγρ. διὰ δουλοπρεπῶν κολακειῶν ἐπεζήτησε τὴν φιλίαν του· κατὰ τί ὡμοίαζε τότε ὁ Ἰ πρὸς τὸν Φ.;—***100-6*** **φαντὶ** φασί, **ἐλθεῖν** ἐκ Τροίας, **μεταβάσω**, μετέβασα, μτβτ. ἐκ τοῦ **μεταβαίνω** μεταβιβάζω, μετακομίζω, **Λαμνόθεν** ἐκ Λήμνου, **υἱὸς Π.** ὁ Φ., **ἕλκος, ὃς** ἀλλ' οὗτος (εἰ καὶ ἐξηλκωμένος), **τελεύτασεν** ἔθηκε τέρμα, **μοιρίδιος** μοιραῖος (δι' αὐτοῦ νὰ πέσῃ ἡ Τροία)· ἡ μεταβολὴ τῆς συντάξεως ἀπὸ μτχ. εἰς ῥ. ἵνα ἐγείρῃ τὴν προσοχήν.—***107-10*** **ὀρθωτὴρ** βοηθός, παραστάτης, σωτήρ, ἡ εὐκτ. εὐχήν, **οὕτω** ὡς τῷ Φ., **τὸν π. χρόνον** κατὰ τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς του, **καιρὸς** εὐκαιρία (πρὸς πλήρωσιν τῶν πόθων), πλήρωσις, ἀπόλαυσις, ἐκ τούτου **ὧν ἔραται** ἐρᾷ, τῶν πόθων του.—***111-7*** **πίθεό μοι** ἀκολούθησόν με, **παρ Δεινομένει** εἰς τὸν οἶκον τοῦ Δεινομένους, **κελαδῶ** 186,2, ψάλλω, ὑμνῶ, **ποινὰ** ἀμοιβή, ἆθλον, νίκη· ὁ Π. ἀξιοῖ ἀπὸ τῆς Μούσης καὶ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Δ. νὰ ψάλῃ τὴν νίκην τοῦ Ἰ., θέλων εἰς τὸν ἐπίνικον τοῦ πατρὸς νὰ ἐμβάλῃ ἐγκώμιον καὶ τοῦ υἱοῦ, **νικαφορία** ἡ νίκη, ἐκ τούτου **πατέρος**, (ἐστὶ) **χάρμα** 17,20, **οὐκ ἀλλότριον** (τοῦ υἱοῦ) ἀφορᾷ ἀμέσως καὶ τὸν υἱόν, **ἔπειτα** λοιπόν, **Αἴτνα, βασιλεῖ** τῷ Δ. χαρ.—***119-25*** **τῷ** Δ., χαρ., **πόλιν** τὴν Αἴτνην, **θεόδματος** 208,1 θεόσδοτος, **ἐλευθερίᾳ** (πολιτικῇ), **στάθμα** η ὁ κανὼν τῶν ξυλουργῶν καὶ κτιστῶν, **Ὕλλις** ἡ τοῦ Ὕλλου(-ος), υἱοῦ τοῦ Ἡρακλέους: κατὰ τοὺς νόμους τοῦ δωρ. συστήματος, κυβερνήσεως, **θέλοντι** θέλουσι, **Πάμφυλος** υἱὸς τοῦ Αἰγιμιοῦ, ἀρχηγὸς τῶν Δωριέων κατὰ τὴν κάθοδον τῶν Ἡρακλειδῶν, **ἔκγονοι Π.** οἱ Δωριεῖς, **Ἡρακλειδᾶν ἔ.** οἱ Ὑλλεῖς, μία τῶν τριῶν φυλῶν τῶν Δωριέων, **καὶ μὰν** καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ Ὑλλεῖς, οἱ ὁποῖοι κυρίως δὲν ἦσαν Δωριεῖς, **αἰεὶ μένειν ἐν** ἐμμένειν, **τεθμοὶ** θεσμοί, **ναίοντες** ἐνδ., **ὄχθαι** 34 ὑψώματα.—***125-9*** **ἔσχον** κατέλαβον (οἱ Δωρ.), **ὄλβιοι** τρισευτυχισμένοι, **ὀρνύμενοι** ὁρμηθέντες, **Πινδόθεν** ἀπὸ τῆς Πίνδου, **γείτονες** κτγρ. **βαθύδοξος** πνιγμένος εἰς τὴν δόξαν, ἐνδοξότατος, **λευκόπωλοι** οἱ ἔχοντες λευκοὺς ἵππους, **Τυνδαρίδαι** οἱ Διόσκουροι ὡς υἱοὶ τοῦ βασιλέως Τυνδάρεω, **ὧν** Τυνδαριδῶν, **κλέος αἰχμᾶς** ἡ πολεμ. δόξα. **ἄνθησεν** ἐξήνθησεν, ἐμεσουράνησεν. — ***130-6*** **τέλειος** ὁ φέρων

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τὸ πᾶν εἰς ἄριστον τέλος, ὁ πληρῶν τὰ πάντα, τελεσιουργός, **διακρίνω** ὡς παρ᾽ ἡμῖν, διακρίνω, διαβλέπω, τὸ ἀπρμφ. ἀπολύτως ἀντὶ εὖκτ., **λόγος ἀνθρώπων** ἡ κοινὴ γνώμη, **ἔτυμος** 31,8 ἀψευδής, ἀλάνθαστος, **ἀστοῖς-βασιλεῦσι** τοπ., **Ἀμένας** ποτ. παρὰ τὴν Αἴτνην,: Ἀλλ᾽, ὦ Ζεῦ, εἴθε ἡ ἀλάνθαστος κοινὴ γνώμη νὰ διακρίνῃ ἐν Αἴτνῃ καὶ παρὰ τοῖς πολίταις καὶ παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τοιαύτην πάντοτε μοῖραν (ὡς περιεγράφη 119-25 κ. 98-9), ὁ βασιλεὺς νὰ εἶναι φιλελεύρος καὶ ζηλευτός, οἱ πολῖται φιλόνομοι· **σύν τοι τὶν** μὲ τὴν ἰδικήν σου βέβαια βοήθειαν, **ἁγητὴρ** κυβερνήτης κτγρ., **ἐπιτελλόμενος**.. δίδων ὁδηγίας ὡς σύμβουλος τοῦ υἱοῦ Δ.,: αὐτὸς μὲν (ὁ Ἱ.) κυβερνῶν, τοῦ δὲ υἱοῦ πατρικὸς σύμβουλος, **γεραίρων δᾶμον** σεβόμενος τὰ δικαιώματα τοῦ δήμου, **τράποι** εἴθε νὰ κατευθύνῃ αὐτόν, **σύμφωνος** ἁρμονικὸς (ἐν σχέσει πρὸς τὸ πάμφυλον τῶν κατοίκων). —*137-46* **νεῦσον** κατάνευσον, **ὁ Φοίνιξ** οἱ Καρχηδόνιοι, **ἀλαλατὸς** ἀλαλητός, ἀλαλαγμός, ἡ πολεμικὴ κραυγή, **ὁ Τυρσανῶν ἀ.** ὁ θορυβώδης στρατὸς τῶν Τυρρηνῶν, **ἔχῃ** (ἑαυτὸν) **κατ᾽ οἶκον ἄμερον** (ἥμερον) παραμένῃ ἐν τῇ πατρίδι του εἰρηνεύων, **ἰδὼν** ἔχων ὑπ᾽ ὄψει, ἀναλογιζόμενος, **ναυσίστονον** ὕβριν τὴν ναυτικὴν καταισχύνην τὴν ἀξιοθρήνητον, τὴν πολύδακρυν ἐν ναυμαχίᾳ καταισχύνην, **οἷα πάθον** ἐπιφ. ποίας ἐπαισχύντους ἥττας ὑπέστησαν, **ἀρχὸς** ἡγεμών, ποιητ. αἴτ., **ὃ** ὅς, **βάλεν** ἐπέταξεν, **ἀλικίαν** τὴν ἀνδρικήν, 17-45 ἐτῶν, τὴν μάχιμον δύναμιν αὐτῶν, **ἐν πόντῳ** εἰς π., **ὠκύπορος**, **ἐξέλκω** ἀποσπῶ, ἀπαλλάσσω.—*146-56* **ἀρέομαι** μέλ. τοῦ **αἴρομαι** ἀποκομίζω, ὁ μέλ.: προτίθεμαι νὰ λάβω, ἀναμένω ἀσφαλῶς ὅτι θὰ λάβω, λαμβάνω, **παρ Σαλαμῖνος** ἐκ μέρους, ἐξ αἰτίας τῆς Σ., ὑμνῶν τὴν Σ., **χάριν Ἀ.** τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν Ἀ., **μισθὸν** κτγρ. ὡς ἀμοιβήν, **ἐρέω** θὰ ὑμνήσω, ἀντὶ: θὰ λάβω ἀμοιβήν, ὑμνῶν **μάχαν πρὸ Κ.** τὴν ἐν Πλαταιαῖς, **ταῖσι** (μάχαις) καθ᾽ ἃς, **Μήδειοι** οἱ Μῆδοι, **κάμον** κατεπονήθησαν, ἡττήθησαν, **Ἱμέρας** ποτ. παρὰ τὴν πόλιν Ἱμέραν, (ἀρέομαι μισθὸν) **τελέσαις**-ας ὕμνον, **παίδεσσι Δ.** χαρ., **ἐδέξαντο** ἤκουσσν, **ἀμφ᾽ ἀρετᾷ** αἴτ.—*157-60* **φθέγγομαι** ἐπαινῶ, ἐξυμνῶ, τὸ β΄ πρόσ. γενικῶς: ἐάν τις ἤθελεν ἐπαινέσει, **καιρὸν** κατὰ καιρόν, ἐν καταλλήλῳ στιγμῇ, **συντανύω** συμπεριλαμβάνω ἐν συντομίᾳ, συντομεύω, συγκεφαλαιῶ, **πείρατα πολλῶν** τὰ κύρια σημεῖα πολλῶν γεγονότων, **μῶμος** ψόγος, **μείων** συγκρ. τοῦ μικρός, ὀλίγος, **ἔπεται** τῷ ὑμνουμένῳ.—*160-3* **κόρος** ἀηδία, **αἰανὴς** φορτικός, ὀχληρός, **ἀπαμβλύνει** ἐξατμίζει, **ἐλπίδας** τὴν ζωηρὰν προσ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δοκίαν, **ταχείας** κτγρ. προληπτ. ὥστε νὰ μαραίνωνται ταχέως, **ἀκοὰς ἀστῶν** ὅ,τι ἀκούουσιν οἱ πολῖται, ἡ καλὴ φήμη, τὰ ἐγκώμια περί τινος τὰ φθάνοντα εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν πολιτῶν, **βαρύνει** εἶναι ὀχληρά, **κρύφιον θυμὸν** εἰς τὴν ἀνεξιχνίαστον διάθεσιν, προκαλοῦσι δυσφορίαν μυχίως εἰς τὴν ψυχήν, **ἐσλὰ** ἐσθλά, ἀρεταί, ἔξοχοι ὑπηρεσίαι.—*164-72* **κρέσσον** εἶναι προτιμότερον νὰ προκαλῇ τις τὸν φθόνον ἢ τὸν οἶκτον, **γὰρ** ἐπειδή, **παρίημι** παραμελῶ, **τὰ καλὰ** τὰ ἔντιμα, κατὰ τὴν ἠθικὴν τῆς δωρ. ἀριστοκρατίας, **ἀλλ' ὅμως** παρὰ τὸν φθόνον καὶ τὰς παρεξηγήσεις, **νωμῶ** 203,26 κινῶ τὸ (πηδάλιον), κυβερνῶ, διευθύνω, **στρατὸς** δῆμος, **δίκαιον πηδάλιον** τὸ πηδάλιον τῆς δικαιοσύνης, **χαλκεύω γλῶσσαν** (πρβλ. τὸ ἡμέτ. **τὰ κόβει**...) σφυρηλατῶ τὴν γλῶσσαν, τοὺς λόγους, **πρὸς ἄ. ἀ.** ἐπὶ τοῦ ἄκμονος τῆς ἀληθείας· δικαιοσύνη καὶ ἀλήθεια ἔστωσαν αἱ βάσεις τῆς διοικήσεώς σου· **εἴ τι καὶ φλαῦρον** ἐάν τι ἔστω καὶ ἀσήμαντον, **αἰθύσσω** (αἴθω) φλέγομαι, ἀπαυγάζω, **παραιθύσσω** περὶ τῶν σπινθήρων, οἵτινες ἐκφεύγουσιν ἐκ τῆς πυρᾶς ἢ ἐκ τοῦ πεπυρακτωμένου μετάλλου εἰς τὰ πλάγια: ἐκφεύγει παρὰ τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἀλήθειαν, **φέρω τι** ἔχω τι συχνὰ εἰς τὸ στόμα μου, ὁμιλῶ συχνὰ περὶ αὐτοῦ, **μέγα** (κτγρ.) **φέρεται** φέρεται εἰς τὸ στόμα πάντων καὶ μεγαλοποιεῖται, **παρ σέθεν** ὡς προερχόμενον παρὰ σοῦ, τοιούτου ἡγεμόνος, **τα-μίας** κυβερνήτης, ἡγεμών, **πιστοὶ** ἀξιόπιστοι, **ἀμφοτέροις** οὐ. καὶ διὰ τὰ δύο, δίκαια καὶ ἀληθῆ, ἄδικα καὶ ψευδῆ.—*173-80* **ὀργὰ** 3,8 ψυχ. διάθεσις, ῥοπαί, **εὐανθὴς** εὐγενής, **κλύω ἀκοὰν ἁδεῖαν** εὖ ἀκούω, **μὴ κάμνε** ἔσο ἀνεξάντλητος, **δαπάναις** ἐν τῇ ἐλευθεριότητι, **ἐξίημι** ἀφήνω, **ἀνεμόεν** κτγρ. προληπτ. ὥστε νὰ κοπτοῦται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου: πλέε πλησίστιος ἐν τῇ γενναιοδωρίᾳ σου, δίδε ἀτμὸν εἰς τὰς δωρεάς σου, **κέρδεα** δολοπλοκίαι, συνεκδ. ἄνθρωποι δολεροὶ καὶ φιλοκερδεῖς, πρβλ. τὰ ὁμηρ. *κερδαλέος, κέρδιστος*.., **εὐτράπελος** εὐέλικτος, εὐλύγιστος, δόλιος κόλαξ: κύτταξε μὴ πέσῃς εἰς τὸ δόλωμα δολερῶν φιλοκερδῶν κολάκων.—*180-90* **αὔχημα δόξας** ἡ μεγαγαλόφημος ὑστεροφημία, **ὀπιθόμβροτον** (ὄπισθεν-βροτῶν) ἡ παρακολουθοῦσα τὸν ἄνθρωπον μετὰ θάνατον, **οἷον** μόνη αὐτή, **μανύει δίαιταν** διαλαλεῖ τὸν βίον, **ἀποιχομένων** φθιμένων, **λόγιοι** οἱ λογογράφοι, ἱστοριογράφοι, **ἀοιδοὶ** ποιηταί, ἀντκμ. τοῦ **μανύει**: οἱ ἱστοριογράφοι.. πηγὰς τοῦ βίου ἔχουσι τὴν ὑστεροφημίαν αὐτῶν, **φιλόφρων ἀρετὰ** ἡ φιλόφρων γενναιοδωρία, ἡ φιλοφροσύνη ἐν τῇ φιλοξενίᾳ καὶ φιλομουσίᾳ, **φθίνει** ἐκλείπει, λησμονεῖται, **φάτις** 8,5,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

κατέχει πιέζει, καταδιώκει, ***παντᾷ*** πανταχοῦ, ***ἐχθρὰ*** κτγρ. δυσμενής, δυσφημοῦσα, ***καυτὴρ*** ὁ κατακαίων, ἐκ τούτου ***χ. ταύρῳ*** ὄργ., ***νηλὴς-λεὴς*** (νη-ἔλεος) ἄσπλαγχνος, πρὸς τὸ ***Φάλαριν, νόον*** αἰτ. ἀναφ. εἰς τὸ ***νηλέα*** σκληρόψυχον, ***φόρμιγγες ὑπωρόφιαι*** εὐωχίαι οἰκογενειακαὶ ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς δημοσίους χορούς, ***δέκονται*** δέχονται, ***νὶν Φ., κοινανίαν*** κοινωνίαν, κτγρ. ὡς κοινωνόν, ***ὄαρος*** ἀ. (ὄαρ θ. ἡ σύζυγος) φιλικὴ ἀναστροφή, διάλογος, ***ὄ. παίδων*** ᾄσματα παίδων, ἡ δοτ. ἐκ τοῦ ***κοινανίαν*** νὰ περάσῃ ἀπὸ τὰ ᾄσματα τῶν παίδων, νὰ ὑμνηθῇ, ***μαλθακὸς*** θελκτικός, διασκεδαστικός : ἐν τῇ διασκεδάσει—*191-5* ***εὖ παθεῖν*** εὐτυχεῖν, ***ἄεθλον, ὑ. μοῖρα*** δεύτερον ἆθλον, ***ἐγκυρέω, ἐνέκύρ(η)σα***, τυχαίως πίπτω μέσα, ***ἕλῃ*** κερδίσῃ διὰ τοῦ ξίφους ἐπιζητῶν αὐτά, οὐχὶ τυχαίως, ***δέδεκται*** ἀντὶ ἐνες.: λαμβάνει τὸν κάλλιστον στέφανον, τὸ ὕπατον στεφάνωμα τῆς βιοτικῆς σταδιοδρομίας.

1 Ὁ Ἀπόλλων ***Μουσαγέτης*** καὶ ***κιθαρωδός***. — *10* ***αἰετὸς*** 203,19.—*24* ***βαθύκολπος*** ἡ ζωννύουσα οὕτω τὸν πέπλον, ὥστε νὰ φήνηται νὰ σχηματίζηται κάτω τῆς ζώνης μακρὸς καὶ βαθὺς κόλπος. —*30* ***Τάρταρος*** 26,8.—*31* ***Τυφὼς-ὼν ἀων-ωεὺς*** υἱὸς τοῦ Ταρτάρου καὶ τῆς Γῆς, ὃν ὁ Ζεὺς ὡς διαφιλονικήσαντα πρὸς αὐτὸν τὴν ἀρχὴν τοῦ κόσμου κατεκεραύνωσε καὶ κατεπλάκωσεν ἐκσφενδονήσας κατ' αὐτοῦ τὴν Αἴτνην, ἐξ ἧς ἐκεῖνος μέχρι σήμερον ἐξερεύγεται πῦρ καὶ καπνόν, προσωποποιία τῶν ἀγρίων ἀνέμων καὶ τῶν ἡφαιστειωδῶν δυνάμεων τῆς γῆς. Ἐν ΑκΜ ἐν ἀετώματι προπερσικοῦ ναοῦ παρίσταται τρικάρηνος. Αἱ εὐναὶ αὐτοῦ ἐτοποθετοῦντο ἐν Ἀρίμοις, μυθικῷ λαῷ τῆς Κιλικίας.—*34* ***Κύμη*** πόλις ἐν Καμπανίᾳ τῆς Ἰταλίας παρὰ τὸν κόλπον τῆς Νεαπόλεως, ἀποικία τῆς Αἰολ. Κύμης καὶ τῆς Εὐβοικῆς Χαλκίδος, ὄπισθεν τῆς ὁποίας ἐξετείνετο τὸ Φλεγραῖον πεδίον, ὅπου καὶ ὁ Vesuvius· οἱ ἀρχαῖοι φανταζόμενοι τὸν Τυφ. καὶ ὑπὸ τὴν Αἴτνην καὶ ὑπὸ τὸν Vesuvium ἐφαντάζοντο τὰ ἡφαιστειώδη φαινόμενα τῆς Ἰταλίας καὶ Σικελίας ὡς ἐν συνοχῇ διατελοῦντα.—*36* Ὡς ὁ Ἄτλας οὕτω καὶ ἡ Αἴτνη παρίσταται ἐνταῦθα ὡς φέρουσα τὸν οὐρανόν.—*40* Πάντα τὰ στοιχεῖα, γῆν, οὐρανόν, αἰθέρα, ποταμούς, θάλασσαν, πῦρ καὶ μάλιστα τὸ ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς ἐκπηγάζον ἐφαντάζοντο οἱ Ἕλληνες ὡς ἁγνά.—*47* ***κρουνοὺς*** ἐν ᾧ ὁ καπνὸς καὶ τὸ πῦρ ἀνεδίδοντο ἐκ τοῦ κρατῆρος, ῥεύματα λάβας διαρρηγνύοντα τὰ πλάγια τοιχώματα τοῦ ὄρους ἤνοιγον διεξόδους ἐκροῆς. Ὁ Π. δὲν θὰ εἶχε παραστῆ αὐτόπτης μάρτυς τῆς ἐκρήξεως

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τῆς Αἴτνης τῷ 478 ἢ 475 π. Χ., διότι τῷ 474 ἦλθεν εἰς Σικελίαν. —**57** Ὁ Ζεὺς ἑδρεύει ἐν ταῖς κορυφαῖς ὑψηλῶν ὀρέων, Ὀλύμπου, Ἴδης, Αἴτνης· ὅθεν καὶ ***Αἰτναῖος***.—**59** Ὁ Ἱ. πλὴν ἄλλων πόλεων ἔκτισε παρὰ τοὺς πρόποδας τῆς Αἴτνης καὶ τὴν ὁμώνυμον πόλιν, εἰς ἣν ἀπῴκισε περὶ τοὺς μυρίους πολίτας ἐκ Συρακουσῶν, Γέλας, Μεγάρων καὶ ἐκ Πελοποννήσου, ἀσμενίζων νὰ καλῆται Αἰτναῖος καὶ ὡς τοιοῦτος νἀνακηρύσσηται νικητὴς ἐν τοῖς ἀγῶσι.—**74** ***Λύκιε*** διότι ἐλατρεύετο ἐν Λυκίᾳ (ἐν Πατάροις, ὅπου εἶχε ναὸν καὶ μαντεῖον)· ἡ Κασταλία ἦτο ἡ ἱερὰ πηγὴ παρὰ τὸ μαντεῖον τῶν Δελφῶν. —**82** ***περίγλωσσοι*** οἱ Σικελιῶται ἦσαν εὐφυεῖς καὶ φιλέριδες καὶ ἐκεῖ ἱδρύθη ἡ ῥητορικὴ ὑπὸ Κόρακος καὶ Τεισίου.—**90** Ἰδ. 203,7.— **91** Οἱ Τυρρηνοὶ συμμαχοῦντες πρὸς τοὺς Καρχηδονίους ἐπεξέτειναν τὸ κράτος αὐτῶν μέχρι Καμπανίας ἀπειλοῦντες καὶ τὴν Κύμην, ἥτις δικαίως ἐσεμνύνετο 100 ὅτι μόνη τῷ 524 π. Χ. κατετρόπωσε τοὺς Τυρρηνούς· ἀλλὰ τῷ 475 π. Χ. ἀπειλουμένη ὑπὸ μείζονος κινδύνου ἠναγκάσθη νὰ ζητήσῃ τὴν βοήθειαν τοῦ Ἱέρωνος, ὅστις, πάσχων τότε ἐκ λιθουρίας, κατεναυμάχησε Τυρρηνοὺς καὶ Καρχηδονίους παρὰ τὸν κόλπον τῆς Κύμης διὰ τῶν στρατηγῶν του· ἐν Ὀλυμπίᾳ εὑρέθη χαλκοῦν κράνος ἀνατεθὲν ὑπὸ τοῦ Ἱ. εἰς τὸν Δία ἀπὸ τῶν Τυρρηνικῶν λαφύρων καὶ ἐπιγραφή: *Ἱάρων ὁ Δεινομένεος καὶ τοὶ Συρα[ό]σιοι τοὶ Δὶ Τυράν'* [Τυρ(ρ)ανὰ] (σκῦλα) *ἀπὸ Κύμας*, Πίν. Γ΄. 4. Τῷ δὲ 480 ὁ Γέλων, τύραννος τότε, μετὰ τῶν ἀδελφῶν ἐνίκησε κατὰ κράτος τοὺς Καρχηδονίους παρὰ τὴν Ἱμέραν, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας, ὡς ἔλεγον οἱ Ἕλληνες, κληθεὶς ὑπὸ τοῦ ὑπερηφάνου τυράννου τοῦ Ἀκράγαντος Θήρωνος· εἰς τὴν νίκην ταύτην, ἣν μᾶλλον ὑπαινίσσεται ἐνταῦθα ὁ Π., ἀναφέρονται τὰ ἐν Δελφοῖς εὑρεθέντα βάθρα ἀναθημάτων τῶν υἱῶν τοῦ Δεινομένους, ὧν καὶ τὸ τοῦ Γέλωνος μετὰ τῆς ἐπιγραφῆς: *Γέλων Δεινομέν[εος] ἀνέθεκε τοπόλλωνι Συρα[ό]σιος τὸν τρίποδα, τεν Νίκεν· εργάσατο Βίων Διοδόρο υἱὸς Μιλέσιος*, Πίν. Γ΄. 3.—**97** Κατὰ τὸν εἰς Τροίαν πλοῦν τῶν Ἀχαιῶν ὁ Φιλ. δηχθεὶς ἐν Λήμνῳ ὑπὸ ὄφεως καὶ ἐξελκωθεὶς τὸν πόδα κατελείφθη ἐκεῖ διὰ τὴν δυσοσμίαν, ἕως κατὰ τὸ δέκατον ἔτος τοῦ πολέμου, ἐπειδὴ κατὰ μαντείαν τοῦ Ἑλένου τὸ Ἴλιον ἦτο ἀδύνατον κατὰ τὰς βουλὰς τῆς Μοίρας νὰ πέσῃ ἄνευ τῶν τόξων τοῦ Ἡρακλέους, τὰ ὁποῖα ἔφερεν ὁ Φ., πρεσβεία τῶν Ἀχαιῶν ἐκάλεσεν αὐτὸν εἰς Τροίαν, ὅπου καὶ ἐθεραπεύθη.—**116** Ὁ υἱὸς Δει-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νομένης εἶχε διορισθῆ ὑπὸ τοῦ πατρὸς βασιλεὺς τῆς Αἴτνης.—*119* ***θεοδμάτῳ*** διότι διετέλει ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τοὺς θείους νόμους, ἦτο ἡ προσήκουσα, οὔτε μικρὰ οὔτε μεγάλη. Οἱ Δωριεῖς ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως ἐν ταῖς νέαις ἕδραις ἦσαν διῃρημένοι εἰς 3 φυλάς, τοὺς Ὑλλεῖς (Ἡρακλείδας), τοὺς Δυμᾶνας ἀπὸ τοῦ Δύμαντος, υἱοῦ τοῦ Αἰγιμιοῦ, καὶ τοὺς Παμφύλους ἀπὸ τοῦ Παμφύλου, ὅστις ἐνταῦθα κεῖται καὶ ἀντὶ τοῦ ἀδελφοῦ Δύμαντος.—*125* ***Ἀμύκλαι*** π. παρὰ τὸν Εὐρώταν, πρωτ. τῶν Ἀχαιῶν, κυριευθεῖσα ὑπὸ τῶν Δωριέων, ὧν κτίσμα ἦτο ἡ νεωτέρα Σπάρτη.—*126* ***Πινδόθεν*** ἀπὸ τῆς Ἠπείρου.—*129* ***γείτονες*** διότι παρὰ τὰς Ἀμύκλας ἦτο ἡ Θεράπνη, ἡ ἕδρα τῶν Διοσκούρων καὶ τῆς λατρείας αὐτῶν, μετενεχθείσης καὶ εἰς τὴν Αἴτνην.—*154* Οἱ παῖδες τοῦ Δεινομένους οἱ μετασχόντες τῆς παρὰ τὴν Ἱμέραν μάχης ἐν *203* ἐν ἀρχῇ Πραγμ. Ἐν Σαλαμῖνι ἐνίκησαν κυρίως οἱ Ἀθηναῖοι, ἐν Πλαταιαῖς ἀρχιστράτηγος ἦτο ὁ Παυσανίας.—*165* Ὁ Ἱέρων ἦτο καὶ φιλάργυρος καὶ βίαιος καὶ ὅλως διάφορος τοῦ ἀδελφοῦ Γέλωνος εἰς τὴν ἁπλότητα καὶ καλοκαθίαν, οἱ δὲ ὕπουλοι αὐλικοὶ ἐζήτουν νἀποτρέπωσιν αὐτὸν ἀπὸ δωρεῶν εἰς ποιητὰς καὶ συγγραφεῖς, ἵνα σφετερισθῶσιν αὐτοὶ τὸ χρῆμα. Ὁ δὲ Φάλαρις, τύραννος τοῦ Ἀκράγαντος, εἶχε κατασκευάσει χαλκοῦν ταῦρον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου πεπυρακτωμένου ἔθυεν ἀνθρώπους καὶ ἐτέρπετο ἀκούων τὰς οἰμωγὰς αὐτῶν, ἀπηχούσας ἐκεῖθεν ὡς μυκηθμοὺς ταύρου.—*190* Ἐν συμποσίοις χορὸς παίδων ἔψαλλεν ἐγκώμια εἰς ὀνομαστοὺς ἄνδρας τοῦ παρελθόντος· ἀπὸ τῶν ᾀσμάτων τούτων ἀποκλείεται ὁ Φάλαρις.—Διάρθρωσις τοῦ ἐπινίκου.

214 *Πρατίνας. Ὑπόρχημα.*

Ἦτο Φλειάσιος, χοροδιδάσκαλος ἐν τῇ πατρίδι· ὡς ποιητὴς καὶ χοροδιδάσκαλος ἔδρασε πολὺ ἐν Ἀθήναις, ἐδίδαξε δὲ καὶ διθυράμβους ἐν Ἀθήναις καὶ Σπάρτῃ. — Ἐν τοῖς Νόμοις ἐπεκράτει ἡ μουσική, ἡ δὲ ποίησις εἶχε πολὺ ταπεινοτέραν θέσιν, καὶ ἐν τοῖς διθυράμβοις ὑπεχώρησε πρωίμως ὁ ποιητὴς εἰς τὸν αὐλητήν, ὡς φαίνεται ἐν ταῖς ἐπινικίοις ἐπιγραφαῖς, ὅπου ὁ αὐλητὴς προτάσσεται τοῦ ποιητοῦ· ἀλλὰ τὸ πάλαι ἐν ποιητικῷ καλλιτεχνήματι, ἐν τῷ ᾄσματι, τὸ κύριον ἦσαν αἱ ποιητ. ἰδέαι, ῥυθμὸς δέ, μελῳδία καὶ ὄρχησις ἦσαν τὸ ὄψον τοῦ λόγου, τὰ ὡραῖα ἀνθέμια τὰ πλαισιοῦντα τὰς ποιητ. ἰδέας· ἡ ποίησις εἶναι ἡ δέσποινα, μουσικὴ καὶ ὄρχησις εἶναι αἱ ἀμφίπολοι, συνεργαζόμεναι νἀποτελέ-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

σωσι τὴν ἀπὸ τῆς μουσικῆς ἐντύπωσιν ἰσχυροτέραν καὶ βαθυτέραν. Χάριν τῆς αὐστηρᾶς ταύτης ἑνότητος ὁ λυρικὸς ποιητὴς ἐποίει πλὴν τοῦ ποιήματος καὶ τὸ μέλος καὶ ὥριζεν ὁ αὐτὸς τὰ σχήματα τῆς ὀρχήσεως. Οὕτω κατ' ἀρχὰς οἱ αὐληταὶ ἐλάμβανον μισθὸν παρὰ τῶν ποιητῶν, ὑπηρετικοὶ αὐτῶν, ἀλλ' ὕστερον καὶ τοῦτο ἀνετράπη, διότι οἱ αὐληταὶ ἠξίουν οὐχὶ αὐτοὶ νὰ συνοδεύωσι τοὺς χορούς, ἀλλ' οἱ χοροὶ τὸ αὔλημα αὐτῶν. Κατὰ τῆς αὐθαιρεσίας ταύτης ἐπιτίθεται ὁ Πρατίνας, διότι οἱ ὑπηρέται τῆς ὀρχήσεως θέλουσι νὰ κυριαρχήσωσι τῆς ὀρχήστρας· φαντάζεται ὅτι ταύτην τὴν στιγμὴν ὁ αὐλὸς καὶ τὰ χοροπηδήματα ὀργιάζουσι, αἱ λέξεις τοῦ ποιήματος συμπνίγονται ἐν μέσῳ τοῦ θορύβου.—*1-2* ***χορεύματα*** ὡς παρ' ἡμῖν, ***ὕβρις*** ἀκοσμία, ἀκολασία ***θύμελα***-η βωμὸς τοῦ Διονύσου ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὀρχήστρας, περὶ ὃν οἱ χοροί, ὀρχήστρα, ***πολυπάταξ***-γος (πατάσσω) πολυπάτητος, πολυκτύπητος, πολύκρουστος (ἀπὸ τὰ χοροπηδήματα).—*3-5* ***Βρόμιος*** ὁ Διόνυσος 209,10, ***παταγῶ*** βροντοκτυπῶ τὴν γῆν, ***σύμενος*** σεύομαι , τραπείς, πηδῶν, ***Ναϊάδες*** νύμφαι τῶν γλυκέων ὑδάτων· ὡς φιλοπαίγμονες μετέχουσι τῆς ἀκολουθίας τοῦ Διονύσου μετὰ τῶν Μαινάδων, ***ἄγω μέλος*** παίρνω ᾆσμα, ᾄδω, ***ποικιλόπτερος*** ποικιλόμορφος, ***οἷά τε*** ὡς. — *6-10* ***Πιερὶς*** ἡ Μοῦσα, ***ἀοιδὰ*** τὸ ᾀδόμενον ποίημα, ***βασίλεια*** 212,3, ***χορεύω*** μτβτ. κινῶ εἰς ὄρχησιν (ἢ ἀμτβτ. παίζω· ***ὕστερον χ.*** ἂς παρακολουθῇ τὸ ᾆσμα), ***κῶμος*** 200,5, τοπ., ***θυραμάχος*** ἐπιτιθέμενος κατὰ θυρῶν: ὅταν νέοι διὰ τῶν πυγμῶν ἐπιτίθενται κατὰ τῶν θυρῶν, ***θέλει*** συνηθίζει, εἶναι (φύσει) προωρισμένος, ***στρατηλάτας ἔμμεναι*** νὰ δίδῃ τὸ γενικὸν πρόσταγμα, ***πάροινος*** μεθύων, διατελῶν ἐν κραιπάλῃ.—*11-4* ***παίω*** κτυπῶ κατακέφαλα, ἀποδιώκω διὰ κατακεφαλιῶν, ***πνοὴ*** φύσημα, ***φρυνεὸς*** ἀ. (φρῦνος-η) εἶδος βατράχου, οὗ οἱ κωσμοὶ ὁμοιάζουσι πρὸς αὔλησιν, ***ποικίλος*** ποικιλόχρωμος (κατὰ τὰ νῶτα), ***φλέγω*** πετῶ εἰς τὴν φωτιὰν (ὡς ἄχρηστον ξύλον), ***ὀλεσισιαλοκάλαμος*** αὐλὸς (κάλαμος), ὅστις κάμνει νὰ χάνωμεν τὸν σιαλόν μας, ὁ σαλιαρᾶς, ***λαλοβαρύοψ*** φλύαρος βαρύφωνος (μὲ ἠχηρὰν φωνήν), ***παραμελορυθμοβάτας*** ὁ βαίνων παρὰ τὸν ῥυθμὸν τοῦ μέλους, (ὅθεν) ὁ ἐκτροχιάζων διὰ τῶν σφαλμάτων του τὸν χορόν, ***θὴς*** μισθωτός, ἡμερομίσθιος ἐργάτης, ***πεπλασμένον*** .. τοῦ ὁποίου τὸ σῶμα ἔχει διαμορφωθῆ διὰ τοῦ τρυπάνου (αἱ ὀπαί).— *16-8* ***ἣν*** κ. ***ἠνίδε*** 132,2, ***σοὶ*** χαρ. πρὸς τιμήν σου, λέγει ὁ χορὸς στρεφόμενος πρὸ τὸ ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ ἄγαλμα τοῦ Διονύσου, ***ἅδε δεξιὰ*** ἰδοὺ ἡ δεξιά μου: σὲ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

προσκυνῶ ἀνατείνων τὴν δεξιάν μου, **διαρριφὰ** (διαρρίπτω) διασκελισμός, ἀνατίναγμα (ὁ χορὸς ἀνατείνων τὴν δεξιὰν προβάλλει καὶ τὸν δεξιὸν πόδα, ὡς κάμνομεν καὶ ἡμεῖς ἐν εὐθυμίᾳ, ἰδ. Μυθολ. Decharme σ. 545), **θριαμβοδιθύραμβος** (**θρίαμβος** ὁ Διόνυσος καὶ ὕμνος πρὸς αὐτόν, ἐπίσης καὶ **διθύραμβος**· αἱ λ. συγγενεῖς πρὸς ἀλλήλας καὶ τὴν λ. θόρυβος, triumphus), πρβλ. καὶ **βακχέβακχος** ὁ Διόνυσος, **κισσοχαῖτ(α)**-ης κισσοστεφής.—*4* Καθ' ὃν χρόνον ὁ Διόνυσος βρέφος ἀνετρέφετο ἐν σπηλαίῳ ὑπὸ τῶν Νυμφῶν, αἴφνης ὁ θόλος τοῦ σπηλαίου καλύπτεται ὑπὸ κλάδων ἀμπέλου, ἡ ὁποία φέρει ὡραίους καρπούς· ὁ θεὸς γευθεὶς μεθύσκεται ὑπὸ τῆς ἡδονῆς τοῦ θείου νέκταρος καὶ αὐτὸς καὶ αἱ τροφοὶ καὶ οἱ δαίμονες τῶν δασῶν Σάτυροι. Μεθύων ἐκκινεῖ ἐκ τοῦ σπηλαίου μετὰ τῶν Νυμφῶν καὶ Σατύρων, διατρέχει ὄρη καὶ κοιλάδας ἐν Βακχικοῖς ἀλαλαγμοῖς, συναντᾷ φίλους καὶ ἐχθρούς, εἰς ἐκείνους μὲν δωρῶν κλήματα ἀμπέλου, εἰς τούτους δὲ ἐμβάλλων ἀγρίαν μανίαν. Ὁ χορὸς τοῦ **ὑπορχήματος**, ἰδ. 206, (κατ' ἄλλους διθυράμβου) ἠδύνατο κατὰ παραίσθησιν νὰ φαντάζηται ἑαυτὸν τρέχοντα μετὰ τοῦ Διονύσου ἀνὰ τὰ ὄρη..—**κύκνος** 86,2.—*10.18* Ὁ Κικέρων διηγεῖται ὅτι ὁ Πυθαγόρας ἰδὼν νέους κωμάζοντας μετ' αὐλητοῦ καὶ ἐν τῇ μέθῃ ἀποπειρωμένους νὰ θραύσωσι τὴν θύραν τιμίας γυναικὸς παρεκάλεσε τὸν αὐλητὴν νὰ παίξῃ τὴν δώριον ἁρμονίαν, σεμνὴν καὶ μεγαλοπρεπῆ, ἐν ᾧ ἐν τοῖς κώμοις προετιμᾶτο ἡ φρυγική, ἐμπαθὴς καὶ παράφορος. Τοῦτ' αὐτὸ διηγοῦνται ὅτι ἔπραξε καὶ ὁ μουσικὸς Δάμων ἐν ἀναλόγῳ περιπτώσει.

215-6. *Εὐριπίδης.*

Ἀθηναῖος, διάσημος δραματικός, ποιητὴς τραγῳδιῶν, ζήσας περὶ τὸ 480-06 π. Χ. Ἰδοὺ τί λέγει περὶ τῆς ἀξίας ἐπιστήμονος ἐν ἀπ. ἔκ τινος τῶν τραγῳδιῶν του.—**ἱστορία** (ἵστωρ, οἶδα) κυρ. ἡ γνῶσις ἡ ἀπορρέουσα ἐξ ἐρεύνης, εἶτα πᾶσα ἐπίστημον. γνῶσις: ἔγινε κάτοχος τῆς ἐπιστήμης (φιλοσοφίας, φυσικῆς καὶ ἠθικῆς), **πημοσύνη** βλάβη, **ἐπὶ π. πολιτῶν, κόσμος** ἡ τάξις τοῦ σύμπαντος, **ἀγήρως** ἀθάνατος, αἰώνιος, **πῇ** πρὸς τίνα σκοπόν, **χῶθεν** καὶ ὅθεν, ἐπεξ. τοῦ **κόσμον, συνίσταμαι** συντίθεμαι, σχηματίζομαι, **τοῖς τοιούτοις** τοῖς ἐπιστήμοσιν, **προσίζω** προσκολλῶμαι, κολλῶ, **μελέτημα** μελέτη, σπουδή, ἄσκησις.—Ἡ ἑλλην. φιλοσοφία, ἀναπτυχθεῖσα τὸ πρῶτον ἐν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ταῖς ἀκταῖς τῆς Ἰωνίας, ἐτράπη ἐπὶ τὴν μελέτην τῆς φύσεως, τῶν φυσικῶν φαινομένων, τῶν ἀμοιβαίων σχέσεων αὐτῶν καὶ τέλος ἐπὶ τὴν μελέτην τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ τί ὁ ταῦτα μελετῶν εἶναι ἠθικός;

216. *Ἡ πρωία.—1-4* **ἔγρεσθε** πρστκτ. ἠγρόμην μ. ἀόρ. β' τοῦ ἐγείρεσθαι, **κοίτα** ἡ κλίνη, **γλαυκὸς** (γλαύσσω, γλαυκῶπις) φωτοβολῶν, ἀργυρόχρους, **εἰς νύκτα** εἰς τὸ μέρος ὅπου φεύγει ἡ νύξ, ἀκολουθοῦντα τὴν ἱερὰν νύκτα ἐν τῇ φυγῇ, **ὀρθρεύω-ομαι** ἐγείρομαι πολὺ πρωί, **ὀ. γόοις** θρηνοῦσα πολλὰ πρωὶ τόν, **Ἴτυς-υος** ἀ., **πολύθρηνος** πολύκλαυστος.—*5-8* **ἐλάται ποίμνας**-ης οἱ ποιμένες, **κινοῦσι** θέτουσιν εἰς ἐνέργειαν, **σῦριγξ** θ. μουσ. ὄργανον ἐξ 7-8 καλάμων παραλλήλων, συγκεκολλημένων διὰ κηροῦ, τοῦ ἑκάστοτε ἑπομένου ὄντος βραχυτέρου, **συζυγίαι** ζευγάρια, **στείχω** βαδίζω, **ἐπὶ παγαῖς** παρὰ τὰς πηγάς, *π.* **Ὠ.** ὡς ποταμοῦ: αἱ ἐκβολαὶ τῶν ποταμῶν καὶ λιμνῶν, ἐξ ὧν ἀντλεῖ τὸ ὕδωρ του, **μελιβόας** γλυκύλαλος.

4 **Τηρεὺς** ὁ βασιλεὺς τῆς Δαυλίδος ἐνυμφεύθη τὴν Πρόκνην θυγατέρα τοῦ βασιλέως τῆς Ἀττικῆς Πανδίονος, ἥτις ἀπερχομένη εἰς Δαυλίδα παρέλαβε μεθ' ἑαυτῆς καὶ τὴν νεωτέραν ἀδελφὴν Φιλομήλαν. Μετὰ βραχὺν συζυγικὸν βίον, ἐξ οὗ ἀπέκτησαν οἱ νεόνυμφοι υἱὸν Ἴτυν, ὁ Τηρεὺς ἐξ ἀνοσίου ἔρωτος ἀτιμάζει τὴν Φιλομήλαν καὶ ἀποκόψας τὴν γλῶσσαν αὐτῆς, ἵνα μὴ μαρτυρήσῃ τὸ ἔγκλημα, ἀπεμόνωσε μακρὰν τῆς συζύγου. Ἀλλ' ἡ ἀτυχὴς κόρη παρασκευάσασα πέπλον κεντεῖ ἐν αὐτῷ τὸ ἴδιον πάθημα καὶ ἀποστέλλει πρὸς τὴν ἀδελφήν. Ἡ Πρόκνη ἐκμανεῖσα σφάζει ἐν τῇ παραφροσύνῃ τὸν μονογενῆ υἱὸν καὶ μαγειρεύσασα παραθέτει ἐν τῇ τραπέζῃ εἰς τὸν σύζυγον. Ἀλλ' ὁ Τηρεὺς ἀντιληφθεὶς τὴν συμφορὰν ὁρμᾷ κατὰ τῶν δύο ἀδελφῶν, ἃς καταδιώκει· καθ' ἣν ὅμως στιγμὴν ἔμελλε νὰ καταφθάσῃ αὐτάς, θεός τις τὴν μὲν Πρόκνην μετέβαλεν εἰς ἀηδόνα, τὴν δὲ Φιλομήλαν εἰς χελιδόνα, τὸν δὲ Τ. εἰς ἔποπα, ὅστις μέχρι σήμερον καταδιώκει τὰ δύο πτηνά· ἔκτοτε ἡ ἀηδὼν θρηνεῖ περιπαθῶς τὸν Ἴτυν, ὀνοματοποιίαν τῶν συχνοτέρων τόνων τοῦ ᾄσματος αὐτῆς.—*8* **κύκνος** 86,2.

217. **Ἀριστοφάνης. Ὁ ἔποψ ἀφυπνίζει τὴν σύζυγον.** —**Ὁ Ἀριστοφάνης** ἦτο Ἀθηναῖος, διάσημος ποιητὴς κωμῳδιῶν, ζήσας περὶ τὸ 450-385 π. Χ. Τὸ ἀπ. ἐκ μιᾶς τῶν κωμῳδιῶν του.—*1-6* **σύννομος** ὁ βόσκων ὁμοῦ, ὁ σύντροφος, **λύω** (στόμα) ἀνοίγω τὸ στόμα, λύω τὴν γλῶσσαν, **λ. νόμους** ψάλλω μελῳδίας, **θρηνεῖς** τονίζεις θρηνοῦσα, **ἐλελίζω-ομαι** (ἐλελεῦ, ὡς ἀλαλὰ-ἀλαλάζω) γοε-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ρῶς θρηνῶ, **μέλεα** κελαδήματα, **διερὸς** ὑγρός, εὐλύγιστος, γλυκύς, **γένυς-υος** θ. σιαγών, **ξουθὸς** 203,17. — *7-12* **καθαρὸς** διαυγής, **(σ)μῖλαξ** θ. φυτὸν πυκνόφυλλον ὅμοιον πρὸς τὸν κισσόν, μετὰ λευκῶν, ὡς λείριον εὐωδιαζόντων ἀνθέων, χρησιμοποιούμενον πρὸς στεφάνους, **φυλλόκομος** πυκνόφυλλος, φυλλοβριθής, **ἵνα** ὅπου, **ἀντιψάλλω** παίζω ἐν ἀντιφωνίᾳ (ψάλλω-παίζω διὰ τῶν δακτύλων τὰς χορδάς), **ἔλεγος** ἀ. θρῆνος, **ἐλαφαντόδετος** ἐλεφαντοκόσμητος, **ἵστημι χ.** στήνω χ.—*13-5* **ὀλολυγὴ** ἀλαλαγμός, ᾖσμα, **σύμφωνος** ἁρμονικός, κτγρ., **ὁμοῦ** ταυτοχρόνως, μὲ ἀκρίβειαν χρόνου, ὡς μία φωνή.—*4* **Ἴτυς** ἐν 215,4—*9* **χρυσοκόμας** ὡς προσωποποιία τοῦ χρυσοῦ ἡλίου.

218 ***Εὐριπίδης.*** **Ὕμνος πρὸς τὴν Ἀττικήν.**—*1-7* **Ἐρεχθεῖδαι** Ἐρεχθεῖδαι, οἱ Ἀθηναῖοι ἀπὸ τοῦ παλαιοτάτου βασιλέως αὐτῶν Ἐρεχθέως, **τὸ παλαιὸν** παλαιόθεν, ἀνέκαθεν, **ἀποφέρβομαι** τρέφομαι ἀπό τινος, καρποῦμαι, ἀπολαύω, **χώρας** ἀφαιρ. ἀπὸ χώρας, **ἱερᾶς ἀπορθήτου τε, βαίνοντες** βαδίζοντες, ζῶντες, **δι' αἰθέρος** ἐν μέσῳ ἀτμοσφαίρας, **λαμπρότατος** διαυγέστατος, **ἁβρῶς** μὲ χάριν, μὲ χαριτωμένην εὐκινησίαν, **ἔνθα** ἐν ᾗ χώρᾳ, **φυτεύω** γεννῶ, ὑποκ. **Ἁρμονίαν**, ἥτις ἐνταῦθα προσωποποιία τῆς ἁρμονικῆς ἀνακράσεως τῶν στοιχείων ἐν Ἀττικῇ, τῆς εὐκρασίας.—*8-10* **κλῄζω** (κληίζω-κλεΐζω, ἐγκωμιάζω) λέγω, **ἀφύσσομαι** ἀντλῶ, **ῥοαὶ** ῥεῖθρα, δροσερὰ ῥεύματα, **καλλίναος** 199,2 καλλίρρους, **καταπνέω χώραν** ἐξαπολύω νὰ φυσοῦν ἀνὰ τὴν χώραν, ἀερίζω, **μέτριος** εὔκρατος.—*11-4* (κλῄζουσι) **πέμπειν** τὰν Κύπριν, ὑποκ., **πάρεδρος** ὁ συμπαρακαθήμενος, βοηθός, ἐκμαιεύων, **ἐπιβάλλομαι χ.** ἐπιθέτω εἰς τὴν κόμην, **πλόκος** ἀ. στέφανος, **ῥόδεα ἄνθη** τὰ ῥόδα.—*1* Οἱ Ἀθηναῖοι ἠσμένιζον καλούμενοι ἀπὸ τῶν γεναρχῶν *Ἐρεχθεῖδαι, Θησεῖδαι, Κεκροπίδαι, Κραναοῦ παῖδες,* ἅτινα ἐθεωροῦντο ἐντιμότερα τοῦ ἐθνικοῦ.—*2* **θεῶν παῖδες** διότι ὁ Ἐρεχθεὺς ἦτο υἱὸς τῆς Γῆς (γηγενής), ἀνατραφεὶς ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν τῷ Ἐρεχθείῳ, ὁ Θησεὺς υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος.—Πῶς ἡ εὐκρασία τῆς χώρας ἐγέννησε τὰς 9 Μούσας;—Πῶς οἱ ἔρωτες εἶναι πάρεδροι τῆς σοφίας, παντοίας ἀρετῆς συνεργοί;

219. ***Εἰς τὰς Μοίρας.***—*1-7* **αἵ τε** αἵ, **παρὰ θρόνον Διός, ὑφαίνω** πλέκω, σχεδιάζω, καταστρώνω, **μήδεα** οὐ. σχέδια, βουλεύματα, **μήδεα βουλᾶν** τὰς βουλάς, **περιώσιος** (περιούσιος, περίεστι) ἄφθονος, ἀναρίθμητος, **ἄφυκτος** ἀναπόφευκτος, ὃν δὲν δυνάμεθα

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νὰ διαφύγωμεν, **κερκὶς** θ. σπάθη, ξυλόκτενον, **ἀδαμάντινος** 208,13, **Αἶσα** ἡ Μοῖρα, ἐνταῦθα ἡ Ἄτροπος, **δαίμων** θεότης, **πανδείμαντος** ὁ τοῖς πᾶσι φοβερός, ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος πάντων, **οὐράνιαί τε χθόνιαί τε** κρατοῦσαι οὐρανοῦ καὶ ᾅδου, θεότητες τοῦ οὐρανοῦ καὶ τοῦ ᾅδου.—*8-11* **ῥοδόκολπος** ὁ ἔχων κόλπον ἀρωματώδη, ἀρωματώδης, ἀποπνέων τὸ θεῖον ἄρωμα, θεσπέσιος, **λιπαρόθρονος** ὁ καθήμενος ἐπὶ λαμπροῦ, μεγαλοπρεποῦς θρόνου, **Δίκα** ἡ δικαιοσύνη, **στεφανηφόρος** ἡ φέρουσα στεφάνην, στέμμα, διάδημα πρὸς συγκράτησιν τῆς κόμης, **λελάθοιτε** μτβτ. εἴθε νὰ κάμητε νὰ λησμονήσῃ, **συντυχίαι** περιπέτειαι, **βαρύφρων** βαρύθυμος, μελαγχολικός. —Αἱ Μοῖραι εἶναι 3, ἡ Κλωθὼ (κλώθουσα τὸ νῆμα τῆς ζωῆς), ἡ Λάχεσις (ἡ καθορίζουσα ἐπ' αὐτοῦ τὰ τοῦ βίου) καὶ ἡ ἀμείλικτος Ἄτροπος, ἀποκόπτουσα διὰ ψαλίδος ὅπου θέλει τὸ νῆμα· ἡ ἐνέργεια αὐτῶν ἄρχεται ἀπὸ τοῦ λίκνου καὶ ἐξικνεῖται μέχρι τοῦ τάφου καὶ πέραν αὐτοῦ, ὅτε ταυτίζονται πρὸς τὰς χθονίους θεότητας Ἐρινῦς. Εἶναι ἡ προσωποποιία τῶν αἰωνίων καὶ ἀναλλοιώτων φυσικῶν νόμων, τῆς φυσικῆς καὶ ἠθικῆς τάξεως τῆς κρατούσης ἐν τῷ κόσμῳ· ἀλλ' ἡ τάξις αὕτη εἶναι ἀκριβῶς καὶ ἡ βούλησις τῶν θεῶν· ὅθεν **Μοῖρα** ἡ βούλησις τοῦ Διὸς καὶ τῶν θεῶν· διὰ τοῦτο αἱ Μ. ἦσαν θυγατέρες τοῦ Διός, ὅστις καὶ Μοιραγέτης ἐπεκαλεῖτο, καὶ ἀδελφαὶ τῆς Εὐνομίας, Δίκης καὶ Εἰρήνης. Πρβλ. παρ' ἡμῖν: (ἡ Μ.) *κλώθει τὸ γνέμα του*, περὶ τῶν ἀποθανόντων: *ἐκόπη ἡ κλωστή του, μαζώχθη τὸ κουβάρι του*, ἐπὶ τῶν ὡς ἐκ θαύματος θεραπευθέντων: *ἡ κλωστή του ἦτο γερὴ* (ἢ *δυνατή, χονδρὴ*) *καὶ δὲν ἐκόπη*.

220. Ἀρίφρων. *Εἰς τὴν Ὑγίειαν.*

Σικυώνιος διθυραμβοποιός, οὗ ἐσώθη παιὰν εἰς τὴν Ὑγίειαν.— *1-2* **πρέσβιστος** (πρέσβυς-γέρων) σεβαστότατος, ἐντιμότατος, **ναίοιμι** εὐχήν, **βιοτὰ** 114,4, **πρόφρων** 25,4. —*3-9* **εἰ γάρ** (ἐστι) **χάρις** εὐφροσύνη προερχομένη ἢ ἀπὸ.., **ἰσοδαίμων** ἰσόθεος, **ἀνθρώποις** δοτ. κρίσ., **πόθοι** ἔρωτες, **ἕρκεα** δίκτυα, **ἀμπνοὰ πόνων** ἀνάπαυσις ἀπὸ τῶν πόνων,, **πέφανται** ἔχει ὑποδειχθῆ, παρουσιάζεται, **μάκαιρα** θ. τοῦ μάκαρ, **τέθαλε** θάλλουσιν, ἀνθοῦσιν, **λάμπει** λαμποκοποῦν, **ὄαρος** 213,190 ζευγαρωμένα μὲ τὰς χάριτας, ἀποπνέοντα τὴν χάριν, **χωρὶς** σέθεν.—*1* **Ὑγίεια** θυγ. τοῦ Ἀσκληπιοῦ, ἀδελφὴ τῆς Ἰασοῦς, Ἀκεσοῦς, Πανακείας, Αἴγλης, πολλάκις εἰκονιζομένη παρὰ τῷ πατρί. Ἐν Ἀθήναις ἐτιμᾶτο καὶ ἡ Ἀθηνᾶ, ὡς Ὑγίεια ἀφ' ὅτου ὑπέδειξε καθ' ὕπνον εἰς τὸν Περικλέα τὸν τρόπον τῆς θερα-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

πείας τοῦ κατὰ τὴν οἰκοδομίαν τῶν Προπυλαίων πεσόντος ἀρχιτεχνίτου καὶ ἐκ τῆς πτώσεως δεινῶς διατεθέντος, πρβλ. ἡμετ. ***Διδακτικῶν*** σ. 108.—***Χάριτες*** 212,1.

221. *Ἀριστοτέλης. Εἰς Ἀρετήν.*—Τὸν βίον αὐτοῦ ἰδ. ***ἐν Ἀθηναίων Πολιτείᾳ*** ἡμετ. ἐκδ. Ὁ Ἀ. μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διδασκάλου Πλάτωνος διέζησε χρόνον τινὰ παρὰ τῷ Ἑρμείᾳ, ὅστις ἦτο τύραννος τοῦ Ἀταρνέως ἐν Μυσίᾳ. Μετὰ τὸν βίαιον θάνατον τούτου τιμῶν τὴν μνήμην τοῦ φίλου ἔστησε τὸν ἀνδριάντα αὐτοῦ ἐν Δελφοῖς, ἐνυμφεύθη τὴν θυγατέρα ἢ ἀνεψιὰν καὶ ἐποίησε τὸ παρὸν ᾆσμα. —*1-5* ***θήραμα*** κυνήγιον, ὄνειρον, ***ζηλωτὸς πότμος*** (ἐστὶ) εἶναι ζηλευτὴ μοῖρα, ***θανεῖν*** ὑποκ. νἀποθάνῃ τις, ***σᾶς πέρι μορφᾶς*** περίφρ. ὑπὲρ σοῦ, ***μαλερὸς*** (μάλα) ὑπερβολικός, σύντονος, ***ἀκάμας*** ἀκαταπόνητος.—*6-8* ***τοῖον*** διότι τοιοῦτον, ***ἰσαθάνατος*** ἰσόθεος, ***καρπὸς*** ἆθλον, ***γονέων*** τῆς εὐγενείας ἢ τῆς ἀγάπης τῶν γονέων, ***μαλακαύγητος*** ὁ ἔχων τὸ βλέμμα (αὐγὴν) μαλακόν, γλυκύ, γλυκύς, ***βάλλεις ἐπὶ φρένα*** προβάλλεις πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν.—*9-12* ***οὐκ*** ὁ ἐκ, ***Δήδας κοῦροι*** οἱ Διόσκουροι, ***ἀνέτλασαν*** ὑπέμειναν, ***ἔργοις*** ἐργαζόμενοι, μοχθοῦντες, ***ἀγρεύω*** θηρεύω, ***τὴν σὴν*** δύναμιν, ***σοῖς πόθοις*** πόθῳ σοῦ.—*13-5* ***ἔντροφος*** ὁ τραφεὶς ἐν, γέννημα καὶ θρέμμα, ***χηρόω*** ἀμτβ. χηροῦμαι, στεροῦμαι, ***αὐγᾶς*** ἀελίου, ***σᾶς εἵνεκεν φ. μ.*** χάριν σοῦ, τὴν ὁποίαν ἠγάπα, ***τοιγὰρ*** διὰ τοῦτο λοιπόν, ***ἀοίδιμος*** (ἐστὶν) ***ἔργοις*** ἄξιος ἐγκωμίων διὰ τὰ ἔργα του, ***αἱ Μοῦσαι*** τὸ ποίημά μου, ***αὐξάνω*** ἐξαίρω, μεγαλύνω, ἐγκωμιάζω, ***ἀθάνατον*** κτγρ. προληπτ. ὥστε νἀπαθανατισθῇ, ***αὔξω*** 14, ***βέβαιος*** πιστός, σταθερός, : αὔξουσαι Ἑρμείαν ὡς σεβόμενον τὸν ξένιον Δία καὶ γεραίροντα φιλίαν βέβαιον.—*1* Περὶ τοῦ δυσπροσίτου τῆς Ἀρετῆς ἰδ. *198* κ. Ἡσ. Ἔ. 289: *Τῆς δ' ἀρετῆς ἱδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν Ἀθάνατοι· μακρὸς δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐς αὐτὴν Καὶ τρηχὺς τὸ πρῶτον.*—*9* Ὁ Ἡρ. ἐπιτελέσας τοὺς 12 ἄθλους ἀπηθανατίσθη· οἱ Διόσκουροι ἀπηλευθέρωσαν τὴν ἀδελφὴν Ἑλένην ἀπαχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Θησέως, μετέσχον τῆς θήρας τοῦ Καλυδων. κάπρου καὶ τῆς Ἀργον. ἐκστρατείας καὶ ὑπέστησαν καὶ ἄλλους ἄθλους, δι' οὓς ἐτιμήθησαν ὑπὸ τοῦ Διὸς δι' ἡμιαθανασίας.—*12* Ὁ Ἀχιλλεὺς εἶχε δύο μοίρας· ἠδύνατο νἀπόσχῃ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου ἀνακάμπτων οἴκαδε, ὅπου θὰ ἔζη μακρόβιος, ἀλλ' ἄδοξος· ἐὰν δὲ παρέμενεν ἐν Τροίᾳ, ὁ βίος αὐτοῦ θὰ ἦτο βραχύς, ἀλλ' ἔνδοξος· προυτίμησε τὸ δεύτερον θέλων νὰ ἐκδικήσῃ τὸν θάνατον τοῦ Πατρόκλου φονεύων τὸν Ἕκτορα, ἂν καὶ ἐγίνωσκεν

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὅτι εὐθὺς μετὰ τὸν θάνατον τούτου θὰ ἦτο ἕτοιμος καὶ ὁ ἰδικός του. Περὶ τοῦ Αἴαντος ἰδ. *73.—15* Ὁ ς. ἀναφέρεται εἰς τὴν ξενίαν, ἣν ὁ τέως συμμαθητὴς (παρὰ Πλάτωνι) Ἑρμείας παρέσχε τῷ Ἀριστοτέλει, καὶ τὴν εἰλικρινῆ φιλίαν.—Τὸ ποίημα τοῦτο ὑπῆρξε κρίσιμον διὰ τὸν Ἀριστοτέλην· διότι μόλις ἐγνώσθη ἐν Ἀθήναις ὁ θάνατος τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου, οἱ Ἀθ. κατήγγειλαν τὸν Ἀριστοτέλην δι' ἀσέβειαν, ὡς ποιήσαντα παιᾶνα εἰς τὸν Ἑρμείαν ὡς εἰς θεόν· καὶ ὁ Ἀρις. ἔφυγεν εἰς Χαλκίδα εἰπὼν ὅτι *οὐ βούλεται Ἀθηναίους δὶς εἰς φιλοσοφίαν ἐξαμαρτεῖν* (ὑπαινιττόμενος τὴν καταδίκην τοῦ Σωκράτους). Ἀλλὰ τὸ ποίημα ἦτο σκόλιον (παροίνιον) καὶ ὁ Ἀριστ. ῥητῶς λέγει ἐν αὐτῷ ὅτι ὁ Ἑρμ. ἀπέθανε 13· ἄλλως παιᾶνες εἶχον ποιηθῆ καὶ εἰς ἄλλους θνητούς.

222.—***Τῇ τύχῃ***. — ***Μέροπες*** (μερ-,-μόρ-ος, mors ..) θνητοί, ἄνθρωποι, ***θακέω*** (θῶκος 4,41) κάθημαι: στήνεις τὴν ἕδραν σου μεταξὺ τῶν σοφῶν, ***πλέον*** (ἐστὶ) καὶ τὰ καλὰ μᾶλλον πλεονάζουν ἐκ σοῦ παρὰ τὰ κακά, ***λάμπει***.. ἀκτινοβολεῖ ἡ χάρις περὶ πᾶν ὅ,τι κομίζεις διὰ τῶν χρυσῶν πτερύγων σου, ***τελέθω*** εἶμαι, γίνομαι, ***μακαριστὸς*** ζηλευτός, ***εἶδες*** γνωμ. διαβλέπεις, εὑρίσκεις, ***ἐν ἄλγεσιν*** ἐν μέσῳ πικρῶν δοκιμασιῶν, ***πόρον ἀμαχανίας*** διέξοδον ἀπὸ τῆς ἀμηχανίας, ***σκότος*** ἡ ἀπελπισία, ***προφερὴς*** (προφέρω-προέχω) ἔξοχος, διαπρεπής. — Ἡ Τύχη ἦτο προσωποποιία τῶν ἐναλλαγῶν, τῶν περιπετειῶν, ἀδελφὴ τῶν Μοιρῶν, θυγάτηρ τοῦ Ὠκεανοῦ ἢ τοῦ Διός, μᾶλλον ἀγαθὴ θεά, ἐλευθερία, ἐπιδαψιλεύουσα τἀγαθὰ αὐτῆς εἰς πόλεις καὶ ἀνθρώπους· ὡς ***Ἀγαθὴ Τύχη*** εἶχε ναὸν ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ Λεβαδείᾳ, τὸ ἄγαλμα αὐτῆς ἔφερεν ἀλλαχοῦ ἐν ταῖς χερσὶ τὸν Πλοῦτον ἢ τὸ κέρας τῆς Ἀμαλθείας. Ἐν ὑστέροις χρόνοις πᾶσα Ἑλλην. πόλις εἶχε τὴν ἰδίαν αὐτῆς Τύχην, εἰκονιζομένην ὡς γυναῖκα λαμπῶς ἐνδεδυμένην, φέρουσαν στέμμα πυργωτῶν τειχῶν (τὸν πόλον ὡς ἡ Κυβέλη) καὶ κατάφορτον καρπῶν καὶ δώρων· πολλάκις εἰκονίζοντο παρ' αὐτὴν τροχὸς ἢ σφαῖρα ἢ ἔφερε ζυγόν, σύμβολα τοῦ εὐμεταβόλου. Συνηθεστάτη ἐν εὐχαῖς, ἐπιχειρήσεσι, ψηφίσμασι κλπ. ἐν ἀρχῇ ἡ φράσις: ***τύχῃ ἀγαθῇ*** μὲ τὸ καλόν, ***θεὸς τύχαν ἀγαθάν***...

Σκόλια: 223-30.

Σκόλια ἢ ***παροίνια*** ἦσαν ᾄσματα συμποτικὰ ᾀδόμενα ἐν τοῖς συμποσίοις κατὰ τὸν πότον. Παροινίων ὑπῆρχον διάφορα εἴδη· πρῶτος ἤδετο ὑπὸ πάντων τῶν δαιτυμόνων ἐν χορῷ ὑπὸ τοὺς ἤχους

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

τοῦ αὐλοῦ ὁ *παιὰν* ἐπιτραπέζιος προσευχή· εἶτα ᾖδοντο τὰ *παροίνια*, ἔντεχνα ᾄσματα, ὡς τὸ *205*, ὑπὸ τῶν δαιτυμόνων κατὰ σειρὰν πρὸς λύραν· τρίτα ᾖδοντο τὰ *σκόλια* ὑπὸ τῶν ἐχόντων μόρφωσιν ποιητικὴν καὶ μουσικήν. Ἐν τοῖς σκολίοις ὁ δαιτυμὼν κρατῶν κλάδσν μύρτου ἢ δάφνης ᾖδε πρὸς λύραν αὐτοσχέδιόν τι ᾆσμα (ὡς αἱ παρ᾽ ἡμῖν δίστιχοι παροίνιοι προπόσεις), μεθ᾽ ὃ ἐνεχείριζε τὴν λύραν καὶ τὸν κλάδον πρὸς ὅντινα ἤθελε τῶν δαιτυμόνων (χωρὶς νὰ τηρῆται ἡ σειρά), καλούμενον οὕτω νὰ ᾄσῃ καὶ αὐτὸς ἀνάλογον αὐτοσχέδιον (πρβλ. ἐν ταῖς παρ᾽ ἡμῖν προπόσεσι τὸ *καλῶς νὰ σ᾽ εὕρω* ἀπευθυνόμενον πρὸς οἱονδήποτε τῶν συμποτῶν, ὑποχρεούμενον καὶ αὐτὸν τότε νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν πρόποσιν καὶ προτιμήσῃ ἐν τῇ διαδοχῇ ὅντινα θέλῃ)· ἐκ τῆς ἀνωμάλου σειρᾶς, καθ᾽ ἣν ᾖδον οἱ συμπόται, ὠνομάσθησαν τὰ αὐτοσχέδια ᾄσματα *σκόλια* (σκολιά). Ἐπειδὴ δὲ ἡ σύνθεσις καὶ μελοποίησις αὐτῶν ἀπῄτει παρουσίαν πνεύματος, τοιαύτην δ᾽ ἐκέκτηντο οἱ Ἀθηναῖοι, ἐν Ἀθήναις μάλιστα ἡδοκίμησε τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ποιήσεως. Τίνα ἦσαν τὰ θέματ᾽ αὐτῶν θὰ γνωρίσωμεν ἐκ τῶν παρατιθεμένων.

223.—*Τριτογένεια* (Τρίτων-θαλάσσιος δαίμων, Ἀμφι-τρίτη, λίμνη Τριτωνίς..) κυρ. θαλασσογενής, ὑδατογενὴς (ὡς γεννωμένη ἐκ τῶν ὀμβροφόρων νεφῶν), *ὀρθῶ* ἀνορθώνω, φυλάττω ἐν ὑγείᾳ καὶ εὐτυχίᾳ, *πόλιν* τὰς Ἀθήνας, *ἄτερ* 212,11, *ἄλγεα* θλίψεις, δοκιμασίαι, *ἄωρος* πρόωρος.—Τὸ ἀρχαιότατον τοῦτο σκόλιον ἀναφέρεται εἰς πάντα τὰ δεινὰ τῆς πολιτείας ἀπὸ τοῦ Κυλωνείου ἄγους μέχρι τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς δημοκρατίας ὑπὸ Κλεισθένους.

224.—*Διελόντα* ἀφ᾽ οὗ διανοίξῃ τις τὸ στῆθος (διὰ νὰ ἴδῃ, ἐξετάσῃ) *ὁποῖός τις* πλ. ἐρ., *ἐσορῶ* κυττάζω μέσα, *νοῦς* αἱ διαθέσεις, *κλήσαντα* τὸ στῆθος, *ἄνδρα* ἀντκμ., *φίλον* κτγρ., *ἀδόλῳ φρενὶ* διὰ τὴν ἄδολον καρδίαν του.

225.—*Φυὰ* 4,5, *ἡβῶ* περνῶ τὴν νεότητα.

226.—*Σὺν πῖνε, συνηβῶ* περνῶ μαζὶ τὴν νεότητα, συνδιασκεδάζω νέος, *συνερῶ* συμμετέχω τῶν ἐρώτων, *στεφανηφορῶ* φορῶ μαζὶ μὲ ἄλλον στέφανον (ἐν συμποσίῳ), *μαίνομαι* κωμάζω, βακχεύω, κάμνω τρέλλας, *σωφρονῶ* νήφω, εἶμαι νηστικὸς (ἀπὸ οἶνον).

227.—*1-4* *κλαδὶ* μεταπλ. κλάδῳ, *τὸν τύραννον* τίνα; *ἰσόνομος* δημοκρατούμενος, ὅτε οἱ πολῖται εἶναι ἴσοι πρὸ τοῦ νόμου, ἔχουσιν ἴσα πολιτ. δικαιώματα.—*5-8* *ποὺ* ἀσφαλῶς, *ἵνα* ὅπου (ἔστι), *φασὶν* (εἶναι). — *9-12* *ἐν θυσίαις Ἀ.* ἐν τοῖς Παναθη-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ναίοις, **καίνω** κτείνω.—*13-6* **σφῷν** δοτ. δυϊκ. β' προσ. προσωπ. ἀντων.—Τὸ σκόλιον ἦτο περίπου ὁ ἐθνικὸς ὕμνος τῶν Ἀθηναίων. Περὶ τοῦ φόνου τοῦ Ἱππάρχου ἰδ. Ἀριστοτ. Ἀθ. Π. 18, τὰ σχόλια καὶ τὴν εἰκόνα ἡμετ. ἐκδ. — *6* **Νῆσοι τῶν Μακάρων** ἢ Ἠλύσια ἦσαν ὁ παράδεισος τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων μετὰ θάνατον, ὅπου διέμενον τὰ τέκνα τῶν θεῶν καὶ οἱ ἔνδοξοι ἥρωες.

228.—**Ὑβρίας** Κρὴς ποιητής. Οἱ Δωριεῖς οἱ ἀποτελοῦντες τὴν μάχιμον τάξιν ἐν Κρήτῃ, ἵνα ἀσκῶνται ἀπερίσπαστοι περὶ τὰ ὅπλα καὶ οἱ ἀγροὶ καλλιεργῶνται καὶ ἐν τῇ ἀπουσίᾳ αὐτῶν ἐν τοῖς πολέμοις, εἶχον ἐπιβάλει τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς εἰς τοὺς δουλωθέντας παλαιοὺς κατοίκους τῆς νήσου, 1) τοὺς **μνωίτας**, καλλιεργοῦντας τὴν δημοσίαν γῆν, 2) τοὺς **κλαρώτας** ἢ **ἀφαμιώτας** καλλιεργοῦντας τοὺς κλήρους τῶν κατακτητῶν (ὡς οἱ Εἵλωτες ἐν Λακωνικῇ). Ὅθεν ὁ Δωριεὺς ποιητὴς τῆς Κρήτης, ἀμέριμνος τῶν περὶ τὸ ζῆν, ἠδύνατο νὰ ᾄδῃ:—*1-5* **λαισήιον** (λάσιος) μικρὰ ἀσπὶς ἐξ ἀκατεργάστου δέρματος, **πρόβλημα** προτείχισμα, ἀμυντήριον, ὑποκ. **πλοῦτος, δόρυ,** ἐπεξ., **τούτῳ** ἀναφέρ. καὶ εἰς τὰ 3 ὅπλα, **πατῶ οἶνον** ἐκθλίβω τὸν οἶνον πατῶν τὰς σταφυλάς, **ἀμπέλω** δωρ.-ου, **μνοῖα** μνωία, μνῷα (δάμ-νημι, δμ-, δμῶες, δμωία) οἱ δοῦλοι τοῦ δημοσίου.—*6-10* **τοὶ δὲ** ὅσοι δέ, **τολμῶντι**-σι, **πεπτηῶτες** (πτήσσω) ζαρωμένοι περὶ τὰ γόνατά μου, **σέβοντι** μέ, **κυνέω** φιλῶ, **προσκυνέω** ὡς παρ' ἡμῖν, **φωνέοντες** στεντορείᾳ τῇ φωνῇ ἀναγνωρίζοντες ἐμὲ δεσπότην.

229.—Πρβλ. τὸν Αἰσώπ. μῦθον: *Ὄφις καρκίνῳ συνδιῃτᾶτο, ἑταιρείαν πρὸς αὐτὸν ποιησάμενος. Ὁ μὲν οὖν καρκίνος ἁπλοῦς ὢν τὸν τρόπον, μεταβαλέσθαι κἀκείνῳ παρῄνει τῆς πανουργίας· ὁ δὲ οὐδ' ὅτιοῦν παρεῖχεν ἑαυτὸν πειθόμενον. Ἐπιτηρήσας δ' αὐτὸν ὁ καρκίνος ὑπνοῦντα καὶ τοῦ φάρυγγος τῇ χηλῇ λαβόμενος καὶ ὅσον οἷόν τε πιέσας φονεύει· τοῦ δὲ ὄφεως μετὰ θάνατον ἐκταθέντος, ἐκεῖνος εἶπεν· «Οὕτως ἔδει καὶ πρόσθεν εὐθὺν καὶ ἁπλοῦν εἶναι· οὐδὲ γὰρ ἂν ταύτην τὴν δίκην ἔτεισας».*—**λαβὼν** συλλαβών, **χαλὰ** χηλή, διχάλα, ψαλὶς (δι' ἧς συλλαμβάνει τὴν τροφήν). **σκολιὸς** στραβός, πονηρός.

230.—**Ὑποδύεται** ὑπεισέρπει, τρυπώνει ὑποκάτω, **φράζευ** -εο, πρόσεχε, προφυλάττου, **ἀφανὲς** σκότιον, μυστηριῶδες.

231.—Τὸ ᾆσμα τῆς χελιδόνος εἶναι δημοτικόν· δημοτικὰ λέγονται τὰ φερόμενα ἀπὸ στόματος εἰς στόμα χωρὶς νὰ γνωρίζωμεν τὸν ποιητὴν αὐτῶν· ὅθεν ἐνομίζοντο ποιηθέντα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

λαοῦ, ὅστις καὶ ἔψαλλεν. Τοιαῦτα ὑπῆρχον πολλὰ ἐν Ἑλλάδι, ὡς τὰ συνοδεύοντα τὴν ἐργασίαν καὶ καθιστῶντα αὐτὴν τερπνοτέραν καὶ κουφοτέραν, ᾠδαὶ **ἱμαῖοι** τῶν ἀντλούντων ὕδωρ, **ἐπιμύλιοι** τῶν μυλωθρῶν, **ἐπιλήνια** τοῦ τρυγητοῦ, **βαυκαλήματα** τῶν μητέρων, **ἐρετικαὶ** κἄ. Δημοτικὸν ἦτο καὶ τὸ **χελιδόνισμα,** ᾆσμα ᾀδόμενον ὑπὸ παίδων ἐν Ῥόδῳ, οἵτινες ἅμα τῇ ἐπανόδῳ τοῦ ἔαρος καὶ τῶν πρώτων ἀγγέλων αὐτοῦ, τῶν χελιδόνων, κρατοῦντες χελιδόνα περιήρχοντο τὰς οἰκίας ᾄδοντες τὸ ᾆσμα καὶ λαμβάνοντες φιλοδωρήματα.—*1-5* **ὥρα** ἡ ἐποχὴ τοῦ ἔτους. —*6-12* **προκυκλῶ** κυλίω ἐμπρός, τὸ ἀπρμφ. ἀντὶ πρστκτ., **παλάθα**-η ὁρμαθὸς ξηρῶν καρπῶν, μάλιστα σύκων (τσαπέλλα) ἢ μᾶζα σύκων συμπεπιεσμένων, **πίων** πλούσιος, **δέπαστρον** ὑποκορ. τοῦ **δέπας** ποτήριον, ὡς **κάνυστρον**-κανοῦν, **χελιδὼν** οἱ περὶ τὴν χελιδόνα παῖδες, παριστάμενοι ὡς ἀντιπρόσωποι αὐτῆς καὶ ἐν ὀνόματι αὐτῆς συλλέγοντες τὰ δῶρα, **ἀπωθοῦμαι** ἀποκρούω, περιφρονῶ, **πύρνον** (πυρὸς ἀ. 12,20) πύρινον, σιταρόψωμον, **λεκιθίτας** (λέκιθος ἀ. τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ὀσπρίου) ἄρτος ἐξ ὀσπρίων.—*12-6* **ἀπίωμες** ἀπίωμεν, **λαβώμεθα** ἀντὶ μέλ., **εἰ μέν τι δώσεις** (εὖ ἔχει) ἀνανταπόδοτον, **οὐκ ἐάσομες** δὲν θὰ ἀδιαφορήσωμεν, θὰ προσφύγωμεν εἰς ἀντίποινα, **φέρωμες** ἀποφέρωμεν ἀντὶ μέλ., θὰποκομίσωμεν, **ὑπέρθυρον** ἡ ἄνω φλιὰ τῆς θύρας.—*17-8* **φέροις** εὐχή.

Ἀνακρεόντεια: 232-37.

Εἶναι ἀπομιμήσεις ποιημάτων τοῦ Ἀνακρέοντος, ποιηθέντα ἐν διαφόροις χρόνοις ὑπὸ διαφόρων ποιητῶν, πολὺ νεώτερα τῶν τοῦ Ἀνακρέοντος.

232.—*1-4*=174,1-3, **τὰ Γύγεω** ἡ μεγάλη περιουσία τοῦ Γύγου, **ζῆλος** ζηλοτυπία.—*5-10* **ὑπήνη** πώγων.

233.—**Διὰ τί πίνω;**—*1-5* **πίνει** τὴν βροχήν, δρόσον, **δένδρεα** ὡς ἐξ ὀν. τὸ δένδρος, **ἄναυρος** ἀ. χείμαρρος.—*6-7* **μάχεσθε** μαλώνετε.

234.—*1-4* **λέγειν** ᾄδειν, ὑμνεῖν, **βάρβιτος** ἀ. θ. πολύχορδον ὄργανον παραπλήσιον πρὸς τὴν λύραν, ἐν Ἀνακρεοντ. ἀντὶ τῆς λύρας, **ἔρωτα** ἐρωτ. ᾄσματα.—*5-9* **ἀμείβω** ἀλλάσσω, ἀντικαθιστῶ, **νεῦρα** τὰς χορδάς, **ᾖδον** τὸ ἐπιχειρούμενον, **ἀντιφωνῶ** ἀνταπαντῶ. —*10-2* **χαίρετε** ὥρα σας καλή!, **λοιπὸν** ὡς παρ' ἡμῖν. — *2* **Κά-**

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

δμος υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Φοινίκης Ἀγήνορος καὶ ἀδελφὸς τῆς Εὐρώπης, οἰκιστὴς τῆς Καδμείας.

235.—*Ὁ ἔρως τραυματίας.—1-12* **πατάσσω** κτυπῶ (διὰ τοῦ κέντρου), κεντρίζω, **ὀλολύζω** βάλλω δυνατὴν φωνήν, **πετασθεὶς** ἀόρ. τοῦ πέτομαι, πετάξας, **Κυθέρη** κ. **Κυθέρεια** ἡ Ἀφροδίτη ὡς λατρευομένη ἐν Κυθήροις.

236.—*1-4* **ὁ ἀνὴρ τῆς Κ.** Ἥφαιστος, **ποέω** ποιῶ.—*5-7* **βάπτω** ἐμβάπτω (ἐντὸς τοῦ μέλιτος).—*8-12* **αὐτὴ** 52,3, **ἐξ αὐτῆς** ἀπὸ μάχην (ἐπανελθών), **εὐτελίζω** ἐξευτελίζω. — *13-7* **βέλεμνον** βέλος, **ἆρον** λάβε ὀπίσω, πᾶρε ἀπ' ἐπάνω μου.—*2* **Λημνίαις** 204,55.

237.—*Πρὸς τὸν τέττιγα.—1-4* **ἐπ' ἄκρων δ.** ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν δ., **ὅπως** ὡς βασιλεύς: ζῇς τραγῳδῶν ὡς βασιλεύς.—*5-11* **ὕλη** τὸ δάσος, **ὁμιλία** σύντροφος, **ἀπὸ μηδενὸς** ὄργ. δι' οὐδενὸς μέσου, **τίμιος** ὁ ἐν τιμῇ διατελῶν. *12-4* **οἶμη** (οἶμος ἀ. δρόμος) μτφρ. ᾠδή, ᾆσμα.—*15-8* **σοφὸς** μουσικός, 12,52, **ἀπαθὴς** (ὢν αἴτ.) ἀπρόσβλητος (ἀπὸ νόσους καὶ γῆρας), **ἀναιμόσαρκος** ἄναιμος.—*1* **τέττιξ** νοεῖται ὁ ἄρρην, διότι ὁ θῆλυς δὲν ᾄδει.—*3* Οἱ ἀρχαῖοι ἐπίστευον ὅτι ἡ δρόσος τῶν δένδρων ἐχρησίμευε καὶ ὡς τροφὴ καὶ ὡς ποτὸν διὰ τὸν τέττιγα.—*11* Καὶ ἡμεῖς: *Ἂν δὲν λαλήσῃ τζίτζιρας, δὲν εἶναι καλοκαῖρι.—Τζιντζιρας ἐλάλησε; πᾶρτε τὰ δραπάνια σας.—15* **γῆρας** διότι ὄφεις καὶ τέττιγες ἀποβάλλουσι κατ' ἔτος τὸν χιτῶνα (γῆρας), θεωρούμενοι διὰ τοῦτο σύμβολα ἀθανασίας (πρβλ. τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἰατρικῇ καὶ τοῖς φαρμακείοις, ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ)· ἴσως ὁ ποιητὴς εἶχεν ὑπ' ὄψει τὸν ὡραῖον μῦθον τοῦ Τιθωνοῦ 4,5, υἱοῦ τοῦ Λομέδοντος, βασιλέως τῆς Τροίας, ὃν ἡ Ἠὼς ἐξ ἔρωτος ἐνυμφεύθη· ἐνδίδων εἰς θερμὴν ἐπιθυμίαν τῆς συζύγου νὰ ζητήσῃ ὅ,τι θέλει παρ' αὐτῆς ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι ὁ πόθος του θὰ πληρωθῇ ἐζήτησε παρ' αὐτῆς τὴν ἀθανασίαν, ἣν καὶ ἔλαβε· δὲν ἐζήτησεν ὅμως οὐδὲ ἔλαβε τὸ ἀγήρων καὶ διὰ τοῦτο προελθὼν εἰς γῆρας βαθὺ κατέστη ἀνίκανος νὰ βαδίζῃ καὶ κινῆται καὶ ἐτέθη ἐντὸς λίκνου ὑπὸ τῆς συζύγου, ἥτις ἐλεοῦσα μετεμόρφωσεν εἰς τέττιγα ἀθάνατον· τὴν ἀθανασίαν του ὀφείλει κατὰ τὸν ποιητὴν καὶ εἰς τὸ ἄναιμον, ὡς οἱ θεοί, οἵτινες ἀντὶ αἵματος ἔχουσιν ἰχῶρα.—*26* **γηγενὴς** ἐπειδὴ ὁ τέττιξ ἦτο σύμβολον αὐτοχθονίας, οἱ Ἀθηναῖοι, οἵτινες ἐκαυχῶντο ὡς αὐτόχθονες, μέχρι σχεδὸν τῶν χρόνων τοῦ Θουκυδίδου ἀνέδενον τὸν κρωβύλον τῆς κόμης ἐμβάλλοντες περόνας ἐχούσας κεφαλὴν χρυσοῦν τέττιγα· τοιοῦτος τέττιξ εὑρέθη εἰς, ἐν ΑΑΜ Προθ. *154* 12,337.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

238.—*Ὕμνοι*, ᾄσματα ὑμνοῦντα τοὺς θεούς, ᾖδοντο πρὸς κιθάραν, οὐχὶ πρὸς αὐλόν, ὑπὸ χοροῦ, ὅστις ἵστατο ἀκίνητος πρὸ τοῦ βωμοῦ.—Ὁ ὕμνος εὑρέθη ἐν Δελφοῖς κατὰ τὰς ἀνασκαφάς, ἃς διεξήγαγεν ἐκεῖ ἡ ἐν Ἀθήναις Γαλλικὴ Ἀρχαιολογικὴ Σχολή.—*1-16* ***Πυθία*** Πυθώ(ν) θ., ὁ παρὰ τὸν Παρνασσὸν χῶρος, ὅπου οἱ Δελφοὶ καὶ τὸ μαντεῖον, ***ἱερόκτιτος*** ἡ κτισθεῖσα ὑπὸ τῶν θεῶν, ἢ θείας προελεύσεως, ***Δελφὶς πέτρα*** ὁ βράχος τῶν Δελφῶν, ὅπου τὸ μαντεῖον, ***ἕδραν*** παράθ. τοῦ ***πέτραν***. ***θεσπιόσμαντις*** ἡ μαντεύουσα τὰ θεῖα ῥήματα, ἡ προφητική, ***ἰὴ ἰὲ Παιὰν*** ἐπῳδὸς ἐπαναλαμβανόμενος κατὰ διαλείμματα, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ ἡμέτερον *Κύριε ἐλέησον*, *Ἀλληλούια*, ***ἄγαλμα*** χάρμα, ***σεμνὸς*** σεπτός, ἐκ τούτου αἱ γεν. ***Λατοῦς Ζηνός, βουλαῖς μ.*** ἐκ τοῦ ***ναίων***, ***ἔνθα*** ὅπου, ἐν Πυθῶνι, ***θεόκτητος*** ὁ ἀποκτηθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ, θεῖος, ***χλωρότομος*** χλωροκομμένος ἢ ἄρτι κοπείς, ***ἐποιχνέω*** κ. ***ἐποίχομαι*** καταγίνομαι, ἀσκῶ, ***ἄδυτον*** τὸ βαθύτατον μέρος τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅπου (ὡς ἐπιστεύετο) ἡ Πυθία ἔδιδε τοὺς χρησμούς, ***φρικώεις*** φρικώδης, ***θέμις*** αἱ βουλαὶ τῶν θεῶν, παράθ. τοῦ ***μαντοσύναν***, ***εὐσεβὴς*** ἅγιος, ἱερός, ***μελλόντων*** περὶ τῶν μελλόντων, ἐκ τοῦ ***θέμιν***: τὰς ῥυθμιζούσας τὸ μέλλον, ***αὐδαὶ*** τόνοι, φθόγγοι, ***εὔφθογγος*** μελῳδικός, αἱ δοτ. ὀργ. ἐκ τοῦ ***μαντοσύναν ἐποιχνεῖς***.—*17-24* ***ἁγνίζομαι*** καθαίρομαι, ***ὑπείροχος*** ὕψιστος, 7, ***πέμπω*** συνοδεύω, ***πείσας*** κατόπιν συμβάσεως μὲ τήν, ***ἔχεις*** αἰεί, ***εὐλίβανος*** ὁ πλούσιος εἰς λιβανωτόν, ἀραματώδης. — *25-32* ***σέβω*** τιμῶ, ***Τριτογενὴς*** 223,1, ***Προναία*** διότι τὸ ἱερὸν αὐτῆς εἶχεν ἱδρυθῆ πρὸ τοῦ ναοῦ (τοῦ Ἀπόλλωνος) διὰ τὸν ἐρχόμενον ἐκ Φωκίδος, ***μαντεῖαι*** τὸ μαντεῖον, ***ἀμοιβαὶ*** ἀμοιβή, ἀνταπόδοσις, ὄργ., ***ἔχων ἀιδίαις μνήμαις*** διατηρῶν ἐσαεὶ ἐν τῇ μνήμῃ σου, ***χάριν*** τὴν εὐγνωμοσύνην διὰ παλαιὰς εὐεργεσίας, ***τᾶν τότε*** αἵτινες παρεσχέθησαν τότε, ***ἐφέπεις ὑ. τ.*** παρακολουθεῖς μέ, διαρκῶς ἐπιδαψιλεύεις.., ἀντκμ. *Προναίαν*. — *33-40* ***ἁγνοῖς δαπέδοις*** διὰ τοῦ ἐδάφους, τὸ ὁποῖον τῷ ἦτο καθιερωμένον, ***Βρόμιος*** 209,10, ***φανὴ*** πυρσός, ***φαναὶ*** Βακχικαὶ πομπαὶ μετὰ πυρσῶν, ***τριέτεις φ.*** τριετηρίς, ***ἔχει*** φυλάττει, ***εὔπονοι φυλακαὶ*** εὐχάριστος περιφρούρησις, ὄργ., ***κυνῶν*** γεν. ὑποκ.—*41-8* ***γύαλα*** (κυρ. τὰ δύο κοῖλα ἡμιθωράκια) κοιλότητες, φάραγγες, ἡ γεν. τοπ. ἐν ταῖς.., ***ἐξαβρύνω*** προσδίδω ἁβρὰν χάριν, ***νασμὸς*** ἀ. νᾶμα, ***εὔδροσος*** δροσερός, ***ἐξ ὁσίων*** ἐξ ἠθικῶν πόρων, δίκαιον 12,7, ***ἐφέπω*** 31 συντρο-

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

φεύω· εἰς τὸ **ἐφέπεις** ἀναφέρ. καὶ ἡ μτχ. **ναίων** 2, ἥτις ἀπεμακρύνθη πολὺ διὰ τῆς παρεκβάσεως 9..

Περὶ τοῦ ποιητοῦ Ἀριστονόου, ἀκμάσαντος ἴσως κατὰ τὸ β'. ἥμισυ τῆς γ'. ἑκ π. Χ., γινώσκομεν μόνον τὰ ἐν τῇ ἐπικεφαλίδι τοῦ ὕμνου. Ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῶν Δελφῶν εὑρέθη ψήφισμα ἀναφερόμενον εἰς αὐτὸν καὶ ἔχον οὕτω· „Δελφοὶ ἔδωκαν Ἀριστονόῳ, ἐπεὶ τοὺς ὕμνους τοῖς θεοῖς ἐποίησεν, αὐτῷ καὶ τοῖς ἐκγόνοις προξενίαν, εὐεργεσίαν, προμαντείαν, προεδρίαν, προδικίαν, ἀσυλίαν πολέμου ἢ εἰρήνης, ἀτέλειαν πάντων καὶ ἐπιτιμίαν καθάπερ Δελφοῖς, ἄρχοντος Δαμοχάρεος, βουλευόντων Ἀντάνδρου, Ἐρασίππου, Εὐαρχίδα".—*5* ***Κοίου κόρα*** 208,9 κ. 18, ὅπου καὶ ἡ γέννησις τοῦ Ἀπόλλωνος.—*9* ***τρίποδες*** ὁ τρίπους ὁ ἐπὶ τοῦ ὑπογείου χάσματος, ἐφ' οὗ καθημένη ἡ Πυθία ἐμάντευε.—*10* Ἡ Ἥρα ἐκ ζηλοτυπίας ἀπέστειλε κατὰ τῆς Λητοῦς καὶ τῶν ἀρτιγεννήτων τέκνων της τὸν δράκοντα Πύθωνα, ἀλλ' ὁ Ἀπόλλων τὴν τετάρτην ἀπὸ τῆς γεννήσεως ἡμέραν καταδιώξας τὸν δράκοντα καταφθάνει εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Παρνασσοῦ καὶ ἐκεῖ διὰ τῶν βελῶν φονεύει (παρὰ τὸ ἱερὸν τῶν Δελφῶν). Πρὸς κάθαρσιν ἀπὸ τοῦ φόνου μεταβαίνει εἰς Τέμπη καὶ ἐκεῖθεν ἐξαγνισθεὶς ἐπιστρέφει, ἐσταφανωμένος διὰ δάφνης καὶ κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα χλωρότομον δάφνην, συνοδευόμενος καὶ ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς, καὶ ἐγκαθίσταται ἐν Δελφοῖς, ὅπου οἱ ἄλλοι θεοὶ παρέσχον αὐτῷ τιμὰς καὶ εὐκολίας· ἐπὶ κώνου τοῦ Παρνασσοῦ εἶναι τὸ Κωρύκιον ἄντρον, 100 ποδῶν ὕψους καὶ εὔρους, διπλασίου βάθους, πλῆρες σταλακτιτῶν, ἐνδιαίτημα τῶν Κωρυκίων νυμφῶν· ἀνὰ πᾶν τρίτον ἔτος γυναῖκες ἐκ Φωκίδος, Βοιωτίας καὶ Ἀττικῆς ἐτέλουν ἐν νυκτὶ κατὰ τὰς χειμερινὰς τοῦ ἡλίου τροπὰς ἀγρίας νυκτερινὰς ἑορτὰς (ὄργια) πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Διονύσου μετὰ δᾳδῶν ἀνημμένων (φαναί)· ἡ Ἄρτεμις, ἡ αὐτὴ τῇ Ἑκάτῃ (ὁ ἀδελφὸς Ἀπόλλων Ἕκατος), εἶχεν ἱερὸν ζῷον τὸν κύνα, ὅστις ὑλακτεῖ πρὸς τὴν σελήνην (Ἄρτεμιν)· ὁ θεὸς εὐγνωμονῶν πρὸς τὴν Ἀθηνᾶν ἐπέτρεψε νὰ ἱδρυθῇ τὸ ἱερὸν αὐτῆς πρὸ τοῦ ναοῦ του (Προναίας). Ἡ μάχη τοῦ Ἀπόλλωνος πρὸς τὸν δράκοντα, ὁ φόνος, ὁ ἁγνισμός, ἡ ἐπάνοδος εἰς Δελφοὺς ἀνσπαρίσταντο ἀνὰ πᾶν ἕνατον ἔτος δραματικῶς ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Σεπτηρίου· παῖς ἐκ Δελφῶν ἀμφιθαλὴς καὶ ὡραῖος, ἐκλεγόμενος ἐκ τῶν ἐπιφανεστάτων οἴκων τῶν Δελφῶν, ὑπεδύετο τὸν Ἀπόλλωνα· ἐπὶ ὑψώματος τῶν Δελφῶν ἠγείρετο καλύβη, ἥτις ὑπετίθετο ὅτι ἦτο ὁ φωλεὸς τοῦ δράκοντος· ὁ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

νεανίας ἔκαιεν ἐν νυκτὶ τὴν καλύβην καὶ μετὰ τὸν φόνον τοῦ δράκοντος μετέβαινεν εἰς τὰ Τέμπη, ἀκολουθούμενος καὶ ὑπ' ἄλλων νεανιῶν, ἐκαθαίρετο καὶ ἐστεφανωμένος διὰ δάφνης, φέρων δὲ καὶ εἰς τὰς χεῖρας κλάδους δάφνης (δι' ὧν ἐστεφανοῦντο οἱ νικηταὶ τῶν Πυθίων) ἐπανήρχετο εἰς Δελφοὺς διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ, δι' ἧς καὶ ὁ Ἀπ., ἐν μέσῳ ὕμνων καὶ παιάνων· ἴσως καὶ ὁ παρὼν ὕμνος ἐξετελέσθη πρὸς χαιρετισμὸν τῆς πομπῆς, ἥτις ἐπανέφερε τὸν θεὸν καθαρθέντα.—*21* **πείσας** ἐν μέσῳ τοῦ ἱεροῦ τεμένους τῶν Δελφῶν ἐγείρονται καὶ σήμερον βράχοι, ἐφ' ὧν ἀπὸ παλαιοτάτων χρόνων ἐλατρεύετο ἐν Δελφοῖς ἡ Γαῖα, παρ' αὐτοὺς δὲ ὑπῆρχε καὶ εἰς τὴν αὐτὴν θεὰν ἀνῆκε τὸ ὑπόγειον χάσμα, ἐφ' οὗ καθημένη Σίβυλλα ἐμάντευεν ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τῶν ἐκεῖθεν ἀνερχομένων ἀναθυμιάσεων. Ἀλλὰ μετὰ χρόνον εἰσήχθη ἐκεῖ καὶ ἡ λατρεία τοῦ Ἀπόλλωνος, ἥτις καὶ ἐπεκράτησεν ἐπισκιάσασα τὴν τῆς Γαίας, καὶ ἡ Πυθία ἐμάντευε πλέον ἐν ὀνόματι τοῦ νέου θεοῦ. Ὅθεν τὸ χάσμα δὲν ὑπῆρχεν ἐντὸς τοῦ ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος οὐδ' εὑρέθη ἴχνος αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ ἀδύτου παρὰ τὰς γενομένας ἐκεῖ ἐπιμελεῖς ἐρεύνας. Τὴν ἐπικράτησιν τῆς νέας λατρείας καλεῖ ὁ ποιητὴς συμβιβασμὸν (πείσας) τοῦ θεοῦ πρὸς τὴν Γαῖαν.

239.—*1-2* **ἱεπαιὰν** ὁ Ἀσκληπιὸς ἐκ τῆς ἐπικλήσεως *ἰὲ Παιὰν* 238,4, πρβλ. *εὔιος, ἰήιος...*, **ἐνναέτης** (ἐνναίειν) ἔνοικος, **ζάθεος** 201,7. —*3-4* **ἐνέπω**, ἀόρ. ἔνισπον, λέγω, **ὧδε** τάδε, **φάτις** 8,5.—*5-6* **Μᾶλος** υἱὸς τοῦ Ἀμφικτύονος, **παράκοιτις** ἄκοιτις, **ὅσιοι γάμοι** νόμιμος γάμος.—*7-9* **γείνατο** ἐγέννησε.—*10-1* **γένετο** θυγάτηρ, **ἐπώνυμον** ὄνομα, **τὸ κάλλος** ἀναφ.—*12-5* **παρθενίη ὥρη** παρθενικὴ ἡλικία, παρθενία, **ἔλυσε π. ὥ.** κατὰ τὸ **ἔλυσε π. ζώνην** ἐνυμφεύθη, **κόρος** κοῦρος.—*16-8* **ὠδὶς γονίμα** οἱ πόνοι τοῦ τοκετοῦ, **λύειν ὠ.** ἐλευθερώνειν ἀπὸ τοὺς πόνους, **ἶνις-ιν** ἀ. υἱός, **θυώδης** θυόεις 209,3, **ἀγαυὸς** 3 εὐγενής —*19-21* **ματρὸς ἐπίκλησιν** ἀπὸ τὸ ὄνομα τῆς μητρός.—*22-5* **ματρόπολις** ἡ πατρίς, ἡ κοιτὶς τῆς λατρείας σου, **αὔξω** μεγαλύνω, **αὖξον** βαρβ. ἀντὶ **αὖξε**, **ἐναργὴς** προφανής, **ἁμὸς** ἡμέτερος. — Ὁ παιὰν εὑρέθη ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς τῆς Ἐπιδαύρου, ὅπου τὸ περιώνυμον Ἀσκληπιεῖον, κεχαραγμένος ἐπὶ λίθου· ὁ ποιητὴς αὐτοῦ Ἴσυλλος ἤκμαζε κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς γ' ἑκ. π. Χ. —*6* **Μᾶλος** βασιλεὺς ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐξ οὗ ἡ Μαλὶς (χώρα) καὶ ὁ Μαλιακὸς κόλπος.—*16* **Τέμενος** κ. **Ἱερὸν** ἐκαλεῖτο ὅλος ὁ ἱερὸς χῶρος ἐν Ἐπιδαύρῳ ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὴν λατρείαν τοῦ θεοῦ,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ὁ περιλαμβάνων τὰ ἱερὰ κλπ. καὶ χωριζόμενος τῶν πέριξ δι᾽ ὁροσήμων· ἐν τούτῳ δὲν ἐπετρέπετο ὕστερον οὔτε νὰ γεννήσῃ τις οὔτε νὰ ἀποθάνῃ—*18* ***Διὸς παῖς*** ὁ Ἀπόλλων· ἡ θεὰ ἡ λύουσα τῶν ὠδίνων τὴν ἐπίτοκον καὶ διευκολύνουσα τὸν τοκετὸν ἐκαλεῖτο ***Εἰλείθυια***, ὡς τοιαύτη δ᾽ ἐνταῦθα παρίσταται ἡ Λάχεσις, μία τῶν Μοιρῶν, αἵτινες ἄλλως παρεδρεύουσι μετὰ τῆς Εἰλειθυίας κατὰ τὸν τοκετόν, ἵνα μετ᾽ ὀλίγον ὁρίσωσι τὴν μοῖραν τοῦ ἀρτιγεννήτου.—*19* Ὁ Ἴσ. παράγει τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ ἐκ τῆς Αἴγλης (Ἄσγλας).—Οἱ παιᾶνες ἐποιοῦντο ἐν Ἐπιδαύρῳ εἴτε πρὸς ἐξιλέωσιν τοῦ Ἀσκληπιοῦ (ὡς ἰατροῦ καὶ υἱοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος *211* ἐν ἀρχῇ) εἴτε πρὸς ἐκδήλωσιν εὐγνωμοσύνης ἐπὶ ἐπιτευχθείσῃ θεραπείᾳ, ἐψάλλοντο δ᾽ ἐν τῷ Ἀσκληπιείῳ ὑπὸ χοροῦ ***ἀοιδῶν*** ἢ ***παιανιστῶν*** (ἀντιστοιχούντων πρὸς τοὺς ψάλτας τῶν χριστιαν. ναῶν), διαρκῶς παραμενόντων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ κατὰ τὰ ***Ἀσκληπιεῖα***, ἑορτὴν τελουμένην ἀνὰ τετραετίαν ἐν καιρῷ θέρους, ἀλλὰ καὶ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν, διότι διαρκῶς συνέρρεον πάσχοντες καὶ καθ᾽ ἡμέραν ἀνεπέμποντο ὕμνοι καὶ παιᾶνες πρὸς τὸν θεόν.

240.—*1-3* ***κλειτὺς*** θ. ἡ πλευρὰ τοῦ ὄρους, ῥάχις, ***τηλέσκοπος*** περίοπτος μακρόθεν, ***κατάρχω*** ἀρχίζω, ***νιφόβολος*** χιονόβλητος. —*3-10* ***ἕκατος*** (ἑκὰς) ἑκάεργος, ἑκηβόλος, εὔστοχος τοξότης, ***εὐλύρας*** κ. ***εὔλυρος*** ὁ παίζων ὡραῖα τὴν λύραν, ***ὄζος*** κλάδος, ***ἐριθαλὴς*** θαλερώτατος, ***γλαυκὸς*** κυανοπράσινος, ***ἀγωνίαι*** ὠδῖνες, ***πόλος*** ἀ. (κυρ. τὸ ἄκρον τοῦ ἄξονος περιστροφῆς τῆς οὐρανίας σφαίρας) οὐράνιος θόλος, στερέωμα, ***ἀγλαὸς*** αἴθριος, διαυγής, ***ἔσχεν*** ἀνεχαίτισεν, ***ἄελλα*** θύελλα, ***δρόμους ἀελλῶν*** τὴν ὁρμὴν τῶν θυελλωδῶν ἀνέμων, ***ταχυπετὴς*** ὁ ταχέως πετῶν, ***νηνέμους*** κτγρ. προληπτ.: ἡ θυελλώδης ὁρμὴ τῶν ἀνέμων ἐκόπασεν ἐν τῷ αἰθέρι, ὅπου πλέον ἐβασίλευε νηνεμία, ***οἶδμα*** (*οἰδέω* φουσκώνω) κῦμα, ***ζαμενὴς*** (ζα-μένος) λίαν ὁρμητικός, μανιώδης, ***ἀμπέχω*** (ἀμφιέχω) περιβάλλω, ***λῆξε*** ἔπεσεν, ἐκόπασε.—*10-4* ***Κύνθος*** θ. ὄρος ἐν Δήλῳ, ὅπου ἐγεννήθη ὁ Ἀπόλλων, ***Κ. νᾶσος*** κ. Κύνθος ἡ Δῆλος, ***πρωτόκαρπος*** ἡ δρέψασα πρώτη τοὺς πρώτους (δημητριακοὺς) καρπούς, ***γάλοφος*** ἐπιθ. κεκαλυμμένος ὑπὸ χώματος, ***γ. πρὼν*** λοφῶδες ὕψωμα, βουνόλοφος, ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν, ***λωτὸς*** ἀ. δένδρον τῆς Β. Ἀφρικῆς (Λιβύης), ἐκ τοῦ μαύρου σκληροῦ ξύλου τοῦ ὁποίου κατεσκευάζοντο ξόανα, αὐλοί..., ὁ αὐλὸς ***μελίπνοος*** μελίρρυτος, ***ἀναμέλπω*** χαιρετίζω (ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνοις), ***ὄψ*** (vox) φωνή, ***αἰόλος*** ποικίλος, ***ἰάχω*** ἀντηχῶ, ἀπηχῶ,

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ἀλαλάζω, **πετροκατοίκητος** ἐνεργ. ἡ κατοικοῦσα ἐν τοῖς βράχοις, **ἰὲ Παιὰν** 238,4, ἀντκμ. τοῦ ἴαχε — *14-8* **ὃ δὲ** ὁ Ἀπ., **γέγαθε** γέγηθε, γηθέω, ἐν σημ. ἀορ., **νόῳ δεξάμενος** νοήσας, εὐθὺς μόλις ἀντελήφθη τοῦτο, **ἐπέγνω** διέγνω τὰς θείας ἀποφάσεις τοῦ, **ἀνθ' ὧν** ἕνεκα τούτου (τοῦ ἀντιλάλου ἰὲ Παιὰν), **ἐκείνας ἀπ' ἀρχᾶς** ἔκτοτε, **λαὸς αὐτοχθόνων** οἱ Ἀθηναῖοι, οἵτινες ἐκαυχῶντο ὡς τοιοῦτοι, **ἔσμὸς τεχνιτῶν** ἡ συντεχνία, **θυρσοπλὴξ** ὁ πληττόμενος διὰ θύρσου (ἀ. ῥάβδου τετυλιγμένης διὰ κλάδων κισσοῦ καὶ ἀμπέλου καὶ φερούσης εἰς τὴν κορυφὴν κῶνον πίτυος, οἵους ἔφερον οἱ βακχεύοντες), θεόληπτος, ἐνθουσιῶν, **πόλις Κεκροπία** αἱ Ἀθῆναι.—*18-9* **ἔχεις** κέκτησαι, **δειρὰς** θ. ῥάχις ὀρέων, **θεοστιβὴς** (στείβω-πατῶ) θεοπάτητος, **φιλένθεος** ὁ εὐκόλως γινόμενος ἔνθεος, ὁ εὐκόλως ἐνθουσιαζόμενος, ὁ φίλος τῶν ἱερῶν ἐκστάσεων.—*20-2* **οἰνὼψ** κρασόχρωμος, ξανθός, **ἄπλετος** (α(ἐπιτ.)-πλε-, πλη-, πλῆθος) ὑπερμεγέθης, **θεμέλιος** (λίθος)· ὁ Ἀπ. ἔσυρε τοὺς λίθους, ἵνα θέσῃ τὰ θεμέλια τοῦ ναοῦ του.—*22-3* **ἐρατογλέφαρον** ἐρατοβλέφαρον, **ἰὸς** 95,3, **ὁμοῦ** ἅμα.

1 **Δικόρυφος** ὁ Παρνασσὸς ἔχει δύο κορυφάς, τὴν Λυκώρειαν (Λυκέρι) ὕψους 2459 μ., ἐξ ἧς καὶ τὸ ὅλον ὄρος Λυάκουρα, καὶ τὴν Ὑάμπειαν (Γεροντόβραχον).—*5* **λίμνᾳ** *18-9*,1-2 ἔνθα καὶ τὰ περὶ φοίνικος..—*10* Αἱ Ἀθῆναι ἐσεμνύνοντο, διότι πρῶται αὐταὶ ἐδιδάχθησαν παρὰ τῆς Δήμητρος, ὅτ' ἐπλανᾶτο διὰ τὴν εὕρεσιν τῆς Κόρης, τὴν καλλιέργειαν τῶν δημητρ. καρπῶν καὶ τὰ μυστήρια.—*14* **Ἀχὼ** 212,30. — *16* **φρένα** ὅτι ὁ Ζεὺς ἐπεφύλασσεν αὐτῷ θέσιν Ὀλυμπίου θεοῦ.—*22* **παῖς Γᾶς** ἡ Ἔχιδνα, κατὰ τὸ ἥμισυ παρθένος, κατὰ τὸ ἕτερον ἥμισυ ἔχιδνα, ἀδελφὴ τοῦ δράκοντος Πύθωνος.

ΤΕΛΟΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πίναξ Α΄.

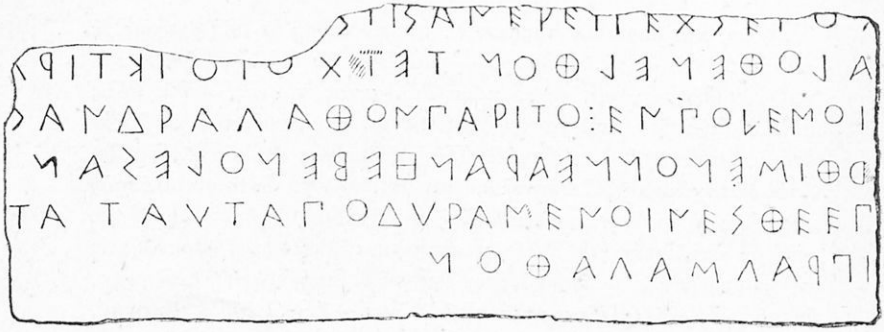

1

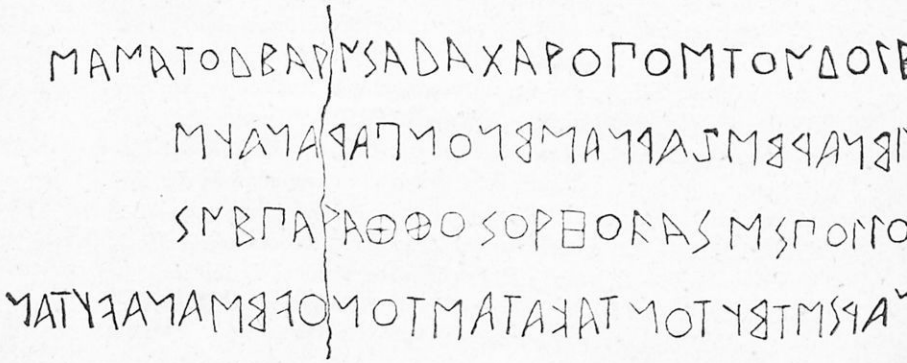

3

2

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1

2

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πίναξ Γ'.

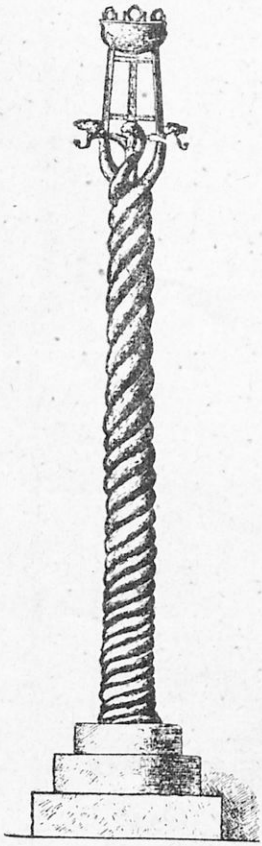

1

2

ΣΕΛΟΝΟΔΕΙΝΟΜΕΝ
ΑΝΕΘΕΚΕΤΟΠΟΛΛΟΝ·
ΣΥΡΑΦΟΣΙΟΣ

ΤΟΝΤΡΙΠΟΔΑ:ΚΑΙΤΕΝΕΝΙΚΕΝ:ΕΡΓΑΣΑΤΟ
ΒΙΟΝ:ΔΙΟΔΟΡΟΣ:ΙΟΣ:ΜΙΛΕΣΙΟΣ

4

ΒΙΑΡΟΝΟΔΕΙΝΟΜΕΝΕΟΣ
ΚΑΙΤΟΙΣΥΡΑΚΟΣΙΟΙ
ΤΟΙΔΙΤΥΡΑΝΑΓΟΚΥΜΑΣ

3

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

1

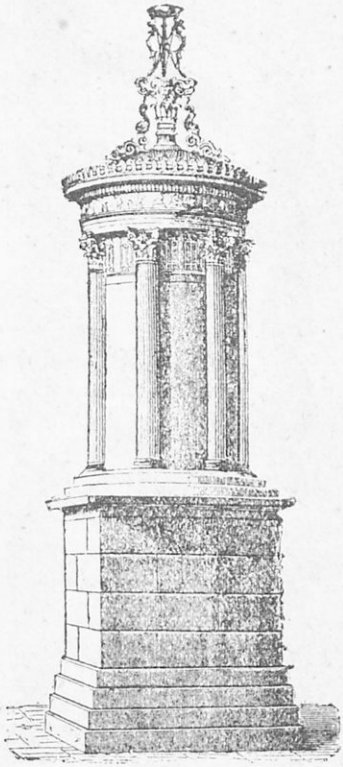

3

4

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πίναξ Ε'.

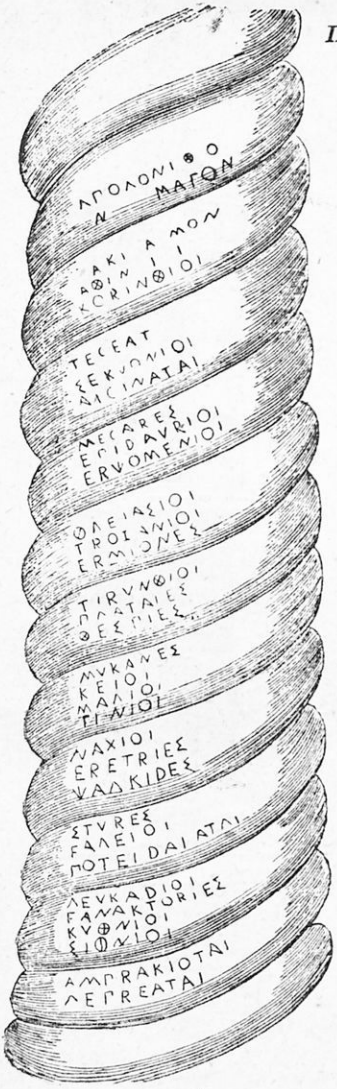

1

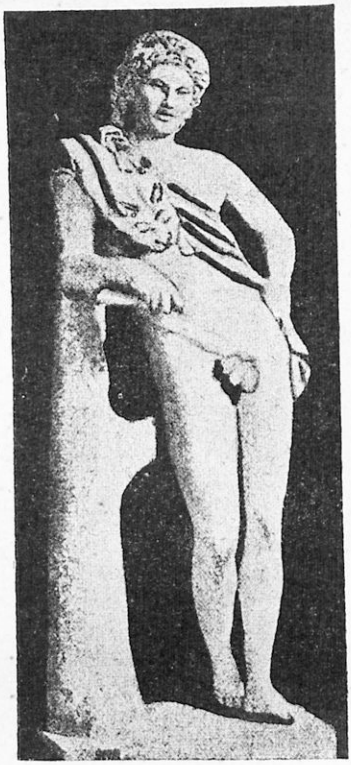

2

5

φιάλη

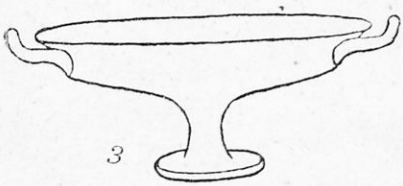

3

κύλιξ

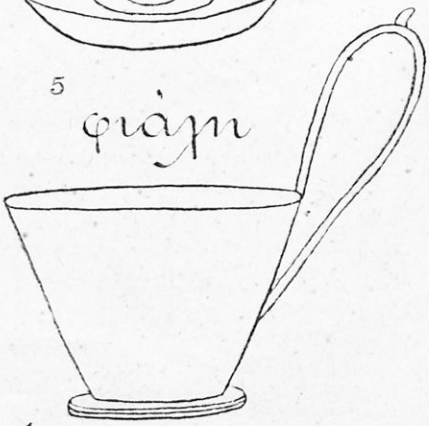

4

κύαθος

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πίναξ ΣΤ'

ΥΜΝΟΣ ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ

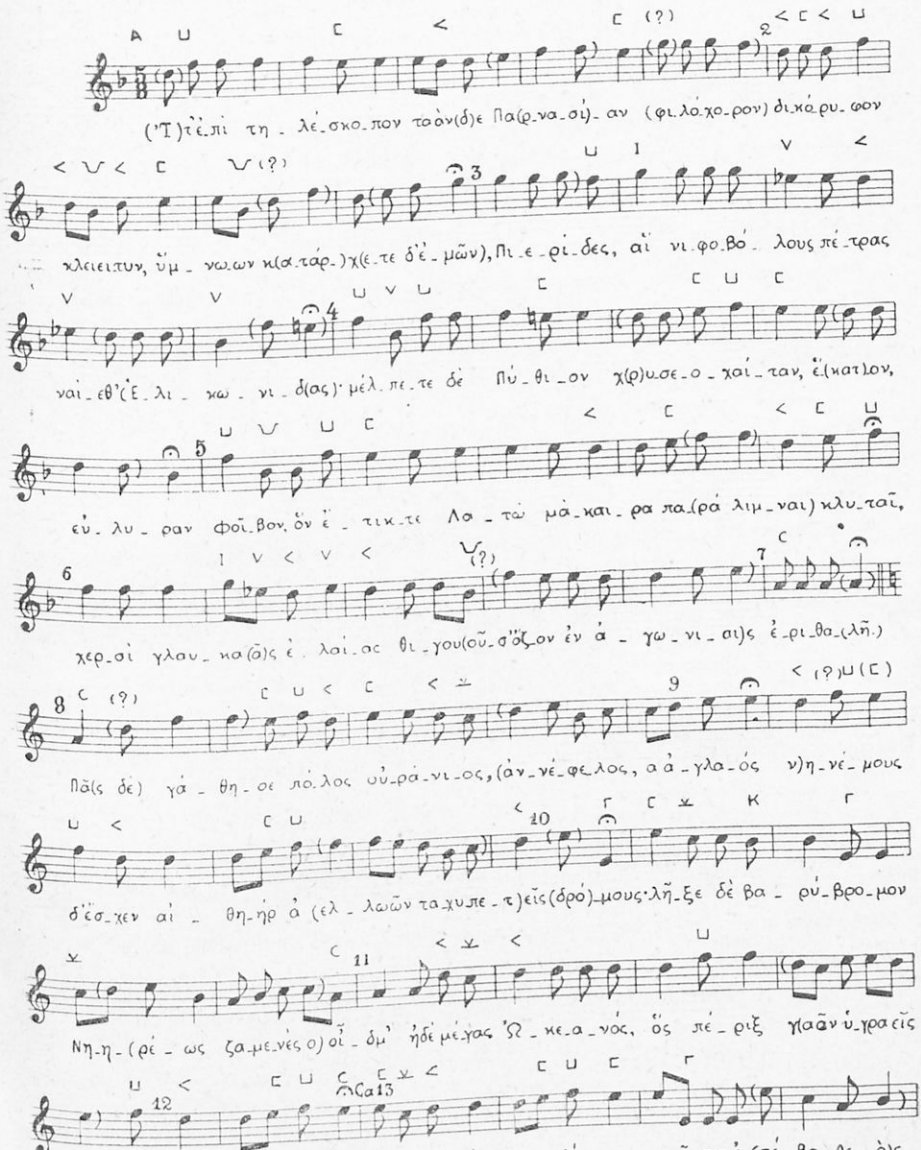

Σχεδιογράφησις Μ. Κωνσταντινίδη. Οἶκος Γ. Φέξη Ἀθῆναι

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πίναξ Ζ'

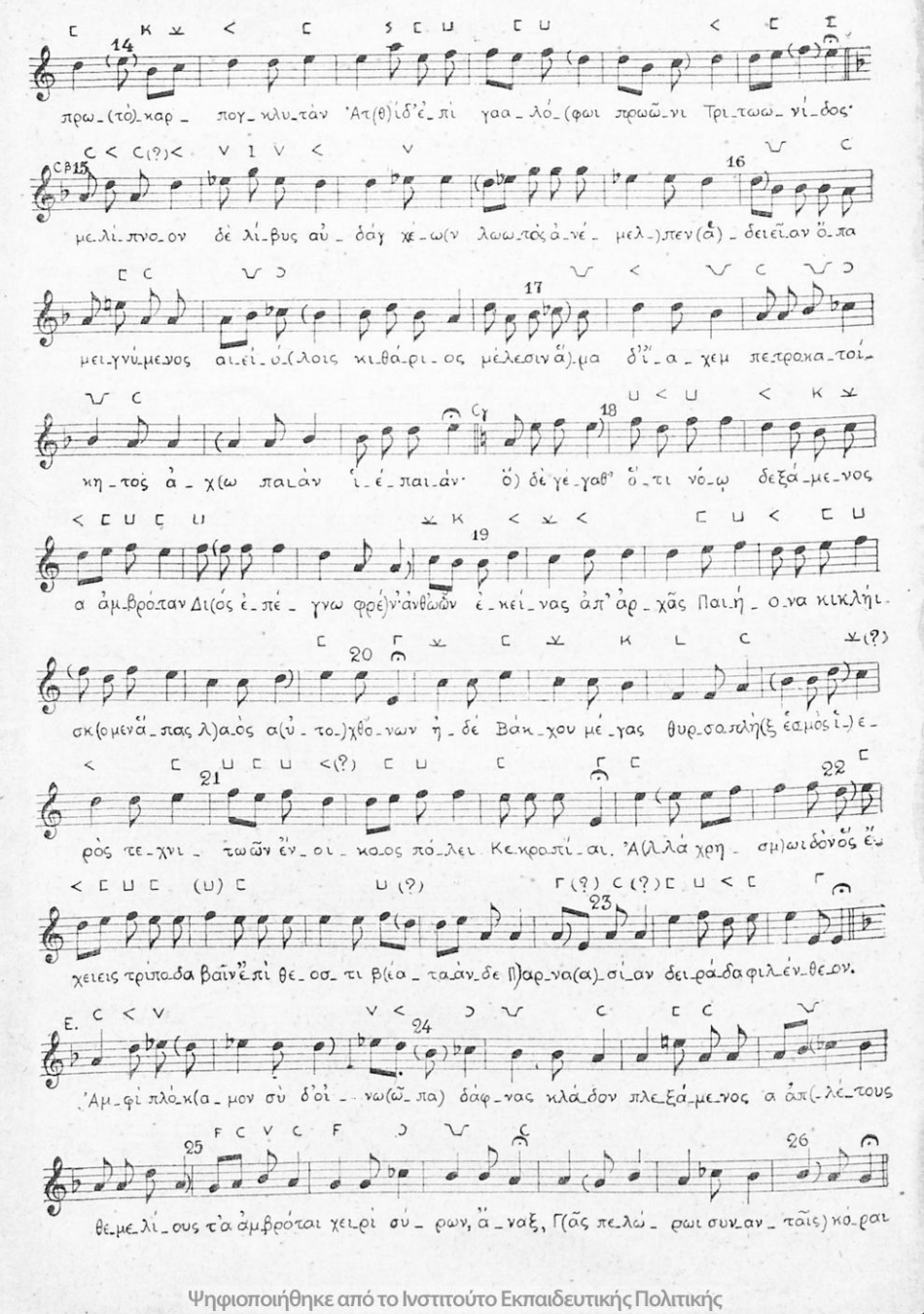

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Περὶ Ἄργου τοῦ Πανόπτου διατριβὴ ἐναίσιμος. Ἀθῆναι 1899.

Ἀρκαδικὴ Ἠχὼ (λόγοι κοινωνικῆς δράσεως τοῦ συγγραφέως). Ἀθῆναι 1911.

Παιδαγωγικὴ Βιβλιοθήκη:

I. **Διδακτικά.** Ἀθῆναι 1915.
II. **Ἀριστοτέλους Πολιτεία Ἀθηναίων.** Ἀθῆναι 1923.
III. **Ὁμήρου Ὀδύσσεια** (Α' Ἐκλογὴ Α—Ι—Κ). Ἀθῆναι 1919.
IV. **Ὁμήρου Ἰλιὰς** (Ἐκλογαὶ Α Ἀθῆναι 1922,—Ζ 1920,—Ι).
V. **Ὁμήρου Ἰλιὰς** (Β' Ἐκλογὴ Γ—Δ). Ἀθῆναι 1917.
VI. **Ὁμήρου Ἰλιὰς** (Γ' Ἐκλογὴ Α—Β—Θ—Λ). Ἀθῆναι 1919.
VII. **Ὁμήρου Ἰλιὰς** (Ἐκλογαὶ Ο—Ω). Ἀθῆναι 1923.
VIII. **Σοφοκλέους Ἀντιγόνη.** Ἀθῆναι 1920.
X. **Ὁμήρου Ὀδύσσεια** (Β' Ἐκλογὴ Α—Ε—Ζ). Ἀθῆναι 1922.
XI. **Σοφοκλέους Οἰδίπους τύραννος.** Ἀθῆναι 1921.
XII. **Ἀνθολογία ἀρχαίων Ἑλλήνων λυρικῶν.** Ἀθῆναι 1923.
XIII. **Ὁ ἐπιτάφιος τοῦ Περικλέους.** Ἀθῆναι 1921.
XIV. **Αἱ ἐκθέσεις** τῶν μαθητῶν μου τῆς Γ' καὶ Δ' τοῦ Προτύπου Κλασσικοῦ Γυμνασίου. Ἀθῆναι 1922.— Τεῦχος Α' **Εὐθυμογραφήματα.**—Τεῦχος Β' **Περὶ τὴν Πατρίδα.**

Ἡ ἔκθεσις τῶν θερινῶν ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν τῆς Β' τοῦ Προτύπου.

Αἰσθητικὴ ἑρμηνεία τοῦ Β' Στασίμου τῆς Σοφοκλέους Ἀντιγόνης ἐν τῷ Περιοδικῷ «Ἀγωγῇ» Τ. Α' τ. Β'—ΣΤ' καὶ ἐν τῷ «Παντογνώστῃ». Φυλ. 1ον κ.ἑ.

Διορθώσεις εἰς τὴν Σοφόκλειον Ἀντιγόνην καὶ **Αἰσθητικὴ ἑρμηνεία** Ὁμ. ι 447—60, ἀνακοίνωσις ἐν τῇ Ἐπιστημονικῇ Ἑταιρείᾳ κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 27. Μαΐου 1917, ἰδ. «Παντογνώστην» 1922.

Διορθώσεις εἰς τὸν Σοφοκλέους Οἰδίποδα τύραννον καὶ **Αἰσθητικὴ ἑρμηνεία** Ὁμ. ν 79—80, 119, ἀνακοίνωσις ἐν τῇ Ἐπιστημονικῇ Ἑταιρείᾳ ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 27. Μαΐου 1918.

Διορθώσεις εἰς ἐλεγείας, ἐπιγράμματα, ἰάμβους, ἀνακοίνωσις ἐν τῇ Ἐπιστημονικῇ Ἑταιρείᾳ ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 2. Ἰουλίου 1919.

Ὁ ἑξανθηματικὸς τῦφος καὶ ὁ λοιμὸς τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐν «Παντογνώστῃ» 1923.

Ἤδη ἐκτυποῦνται

Αἱ ἐκθέσεις τῶν μαθητῶν μου, Τεῦχος Γ'—**Ἀναμνηστικὸν Λεύκωμα δύο μεγάλων σχολικῶν ἑορτῶν** (Ὑποδείγματα Σχολ. ἑορτῶν.)

Σοφοκλέους Ἠλέκτρα (πλήρης).

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής